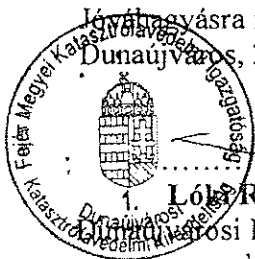

FEJÉR MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
DUNAÚJVÁROSI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG
DUNAÚJVÁROSI HIVATÁSOS TŰZOLTÓ-PARANCSNOKSÁG

Jóváhagyásra felterjesztem:

Dunaújváros, 2018. január 18.

Lórá Richárd tűzoltó alezredes

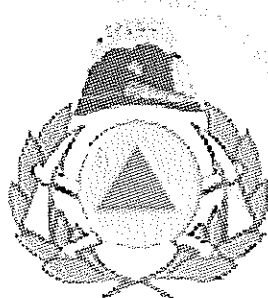
Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség
kirendeltség-vezető h.

Jóváhagyom:

Dunaújváros, 2018. január 18.

Magosi Lajos tűzoltó ezredes

Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
igazgató

BESZÁMOLÓ

**A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
2018. évi tűzvédelmi tevékenységéről**

Készítette:

Dunaújváros, 2018. január 18.

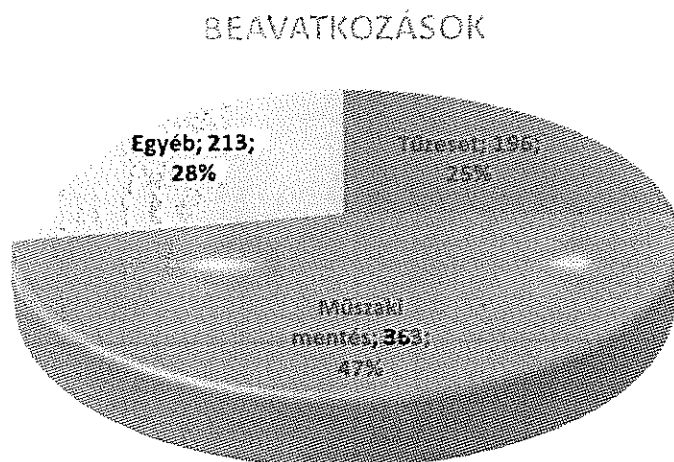
Szondi Zoltán tűzoltó százados
megbízott tűzoltóparancsnok

I. Bevezetés

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség irányítása alatt végzi tevékenységét, mely elsősorban a tűzoltási és műszaki mentési tevékenységre terjed ki. Hatósági jogköre a tűzoltó-parancsnokságnak nincs, a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség az elsőfokú tűzvédelmi hatósági jogkör gyakorlója. A parancsnokság állománya szükség esetén részt vesz a kirendeltség hatósági feladatainak végrehajtásában is. 2018. évben is a legfontosabb volt számunkra a működési területünkön élők élet és vagyonbiztonsága, ezért legfontosabb célkitűzésünk volt, hogy a beavatkozó állomány elméleti és gyakorlati tudását még tovább mélyítsük, munkájukhoz valamennyi szükséges feltételt biztosítsuk. Parancsnokságunk kiemelten kezelte a lakossággal történő kapcsolattartást. Részt vettünk különböző rendezvényen és ismételt tartottunk bemutatókat a társszervekkel.

II. A tűzoltásokról és a műszaki mentésekről

A parancsnokság egységeit 2018. évben saját területre 772 esetben riasztották az alábbi megoszlásban:

Segítségnyújtásra 115 esetben vonultak az egységek, így az összes vonulási szám 887.

III. Vonulási adatok a tárgyévben

A működési terület nagy, továbbá jellemzően ipari és üdülő terület, aminek köszönhetően az eseményszám évek óta hasonlóan magasak, az elkövetkezendő években is hasonlóan magas káresetszám prognosztizálható. A műszaki mentések száma a viharok mellett a nagy kiterjedésű működési terület úthálózatán bekövetkező baleseteket is mutatja, hiszen az M6-os, M7-es és M8-as autópálya mellett a 6. és 7. számú főút, továbbá az 51, 61 és a 62. számú főút is, sőt több alsórendű út is jelentős forgalommal bír.

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság a káreseményeinek döntő többségét a saját létszámmal és technikai állománnyal fel tudja számolni, a 2018. évben is mindösszesen néhány alkalommal volt szükség a szomszédos tűzoltó-parancsnokságok segítségére.

A Dunaújvárosi HTP-nek 4 esetben kellett II-es fokozatban ténylegesen beavatkoznia. A beavatkozások során 84 sérült személyt mentettek meg, sajnálatosan 13 fő életét már nem lehetett megmenteni.

2018. év kiemelt káresetei:

1. Február 4-én Kápolnásnyéken egy vendéglátó egység konyhája és teljes tetőszerkezete égett. Fokozat II/K.
2. Április 2-án Gárdonyban egy 150 négyzetméteres családi ház tetőszerkezete és a hozzá épített melléképület égett. Fokozat II/K.
3. December 11-én Kápolnásnyéken egy családi ház kazánháza és tetőszerkezete égett. Fokozat II/K.

IV. Szakmai felügyeleti tevékenység, ellenőrzések

A 2018. évben a Dunaújvárosi HTP 101 darab hatósági ellenőrzést hajtott végre. Az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságok, valamint az önkéntes tűzoltó egyesületek felügyeleti ellenőrzésére 70, vezetői ellenőrzésre 82 esetben került sor.

V. Az állomány képzése, képzettsége

Állományunk elméleti és gyakorlati tudásának naprakészen tartását folyamatos képzésekkel biztosítjuk. A kiképzési tervünk minden napra határoz meg vagy elméleti, vagy gyakorlati feladatot, továbbá helyismereti és szituációs begyakorló gyakorlatokat, valamint tűzoltási és műszaki mentési gyakorlatokat is rendszeresen tartunk. Állományunk tagjai jó szakmai színvonalon, jó hozzáállással végzik munkájukat.

VI. Tűzvédelem, tűzmegelőzés

A Dunaújvárosi HTP a 2018. évben részt vett a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. Által meghirdetett „Ne gyűjts! Gyűjts szelektíven!” akciójában, melynek keretei között számos rendezvényen, szervezetnél és iskolában tartottunk tűzmegelőzéssel kapcsolatos előadásokat, továbbá közreműködünk a szabadterei és erdőtüzek megelőzését célzó programban is. A Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség iránymutatásával parancsnokságunk 101 hatósági ellenőrzést hajtott végre.

VII. Együttműködés a működési területen lévő Önkéntes Tűzoltó Egyesületekkel

2018. évben is a lehető legtöbb szakmai támogatást megadtuk az önkéntes tűzoltó egyesületeknek és tovább ápoltuk a kialakult jó kapcsolatot. A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság működési területe a Pusztaszabolcsi Katasztrófavédelmi Őrszel együttvéve 24 településből áll, amelyeken a lakosság száma meghaladja a 130000 főt. A működési terület kiterjedése több mint 1200 km², a települések megközelíthetősége a nagy távolságok következtében sok esetben időigényes volt, az őrs működésével ez az arány jelentősen javult. A területünkön jelentkező káresemények felszámolását 10 önkéntes tűzoltó egyesület (Baracs, Daruszentmiklós, Dunavecse, Kunszentmiklós, Mezőfalva, Pentele, Pusztaszabolcs, Szalkszentmárton, Tass, Velence) segíti.

VIII. Az Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokságon végzett felügyeleti tevékenység

A Kunszentmiklósi Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokság felügyeleti ellenőrzését 4 alkalommal hajtottuk végre, melyek tapasztalatai szerint tűzoltási és műszaki mentési feladatait megfelelő szinten képes ellátni.

IX. A polgári védelmi feladatok ellátása

A HTP állományába tartozó katasztrófavédelmi megbízottak minden évben legalább 1 alkalommal ellenőrzést tartott valamennyi településen, ahol elsősorban a katasztrófavédelmi dokumentáció (PV szervezetek megalakítási terve, Veszélyelhárítási tervek, Kitelepítési tervek, Vízkárelhárítási tervek) megléte, naprakészsége, de emellett a befogadó és melegező

helyek, lakossági riasztó eszközök, vízelvezetők, lebiztosított technikai eszközök kerültek vizsgálatra. Az ellenőrzések tapasztalatai kedvezőek, a feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedések történtek. A köteles polgári védelmi szervezetek felkészítései (3, ill. 5 évente) szakkiképzés keretében teljességgel megtörténtek, azon az érintettek több, mint 50%-a vett részt. A polgári védelmi szervezetek létszáma megfelel az előírásoknak. Valamennyi járásunkban működik önkéntes mentő csoport, akik 2018. évben sikeres újraminősítő gyakorlaton vettek részt. A települések 60%-án alakult meg települési önkéntes mentőszervezet. Közbiztonsági referens minden arra kötelezett településen kijelölésre került, a képzéseken, felkészítéseken, valamint a katasztrófavédelmi feladatokban részt vettek, a felkészüléssel kapcsolatos feladatokban közreműködtek. Lakosságvédelmi intézkedések elsősorban azoknál az eseményeknél váltak szükségessé, ahol pl. tüzeset következtében a lakóházak lakhatatlanná váltak és a bent lakók elhelyezéséről gondoskodni kellett. Ahol az elhelyezés családtagoknál, vagy ismerősöknél nem oldódott meg, ott az érintett önkormányzat nyújtott segítséget. A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása évente felülvizsgálatra került, jelenlegi módosításuk nem indokolt. A vis maior igények jellemzően a belvíz okozta károk helyreállítására nyújtottak nagy segítséget az érintett önkormányzatoknak.

X. Gyakorlatok

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 66 darab helyismereti foglalkozást hajtott végre a kiemelt létesítmények figyelembe vételével, melyekbe lehetőség szerint az önkéntes tűzoltó egyesületeket is bevonta.

Az év során 12 darab szituációs begyakorló gyakorlat került végrehajtásra, mindkét főfoglalkozású létesítményi tűzoltósággal tartottunk közös gyakorlatot.

Végrehajtásra került 6 darab helyi szintű ellenőrző gyakorlat, melyek során a tűzoltóknak nappali és éjszakai látási viszonyok között is számot kellett adni szakmai felkészültségükről.

XI. Ügyeleti tevékenység

Ügyeletünk intézkedik az egységek riasztásáról, amennyiben a 112-es hívószám tárcsázása valamilyen ok miatt nem lehetséges. Vonalas telefonon, vagy személyesen fogadja a segélyhívásokat és végrehajtja a szükséges értesítési feladatokat.

XII. Társszervekkel való együttműködés tapasztalatai, értékelése

Nagy figyelmet fordítunk a társszervekkel történő kapcsolattartásra és együttműködésre, melynek érdekében rendszeresen részt veszünk a működési területünk településein különböző rendezvényeken és részt vettünk a társszervekkel közös gyakorlatokon, bemutatókon is.

XIII. HTP működésének tárgyi feltételei

A Katasztrófavédelem szervezeti rendszerében a költségvetési szerv a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a munkáltatói jogkör gyakorlója pedig a Megyei Igazgató. A Dunaújvárosi HTP 2018. évi működésének feltételei biztosítottak voltak.

XIV. Sporttevékenység, kapcsolattartás a lakossággal, ÖTE-kel

A Dunaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság nagy hangsúlyt fektet a közösségi szolgálatot teljesítő diákok segítésére. A tűzoltólaktányán belül is és a városban is különböző programokat szervezünk, illetve bonyolítunk le, melyek nagy sikert aratnak mind a diákok körében, mind pedig a városban. Kiemelt figyelmet fordítunk továbbá a lakossággal történő kapcsolattartásra, melynek érdekében rendszeresen részt veszünk a működési területünk településein különböző rendezvényeken és szerveztünk több gyakorlatot, bemutatót is. A Dunaújvárosi HTP rendszeresen részt vesz a megrendezésre kerülő tűzoltó szakmai és tűzoltó sport, lépcsőfutó és egyéb sportversenyeken.

XV. A következő év feladatai

2019. évben továbbra is a legfontosabb számunkra a működési területünkön élők élet és vagyonbiztonsága, ezért legfontosabb célkitűzésünk, hogy a beavatkozó állomány elméleti és gyakorlati tudását még tovább mélyítsük, munkájukhoz valamennyi szükséges feltételt biztosítsuk. Parancsnokságunk kiemelten fogja kezelni 2019. évben is a lakossággal történő kapcsolattartást. Részt kívánunk venni minél több rendezvényen és tervezünk közös bemutatót, gyakorlatot a társszervekkel is. Tovább kívánjuk bővíteni a közösségi szolgálat terén az együttműködési megállapodással rendelkező iskolák körét, hogy minél több diáknak legyen lehetősége nálunk teljesíteni azt. 2019. évben is szeretnénk a lehető legtöbb szakmai támogatást megadni mind a létesítményi tűzoltó-parancsnokságoknak, mind pedig az önkéntes tűzoltó egyesületeknek és tovább ápolni a kialakult jó kapcsolatot.

Kérem a beszámolóm elfogadását.

Kelt: Dunaújváros, *elektronikus bélyegző szerint*

Tisztelettel:

**Szemler Zoltán tűzoltó százados
mb. tűzoltóparancsnok**

Melléklet: -
Terjedelem: 5 oldal

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i Képviselőtestületi ülés

2. napirendi pontja: Polgármesteri beszámoló

TÁJÉKOZTATÓ

A két ülés között történt fontosabb eseményekről, a tett
polgármesteri intézkedésekről

Tisztelt Képviselőtestület!

Az utolsó rendes testületi ülés óta az alábbi tájékoztatást tudom adni a megtörtént eseményekről, hozott döntésekről:

- ♣ Május 30. – június 1-je között megtartottuk a falunapot. Mindenkinek köszönöm a közreműködést. Úgy érzem nagyon jól sikerült (talán ez volt a legjobb).
- ♣ Június 4-én szabin voltam.
- ♣ 7-én megvolt az ovis ballagás.
- ♣ 18-án Mezőfalván voltam LEADER tájékoztatón.
- ♣ 21-én délelőtt a csatorna kivitelezők és a közúttal közösen bejárjuk a 61-es főúton található csatorna fedeleket. Délután nyugdíjas búcsúztatóra megyek az oviba.
- ♣ 22-én iskolai ballagásra megyek.

Hozott intézkedések:

- Sikerült határidőre elkészíteni és beadni a Magyar Falu program két pályázatát, és hiánypótlásait.
- Folyamatos az egyeztetés a művelődési ház felújítása során.
- A KEOP klímastratégiai pályázatot megnyertük (Baracs és Nagykarácsonnyal közös konzorciumban).
- A műfüves pálya kivitelezése is szépen halad, kb. két hét és készen van.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, fogadja el beszámolómat.

Kelt: Előszállás, 2019. június 19.

Farkas Imre polgármester

2019. június 27-ei rendes, nyílt képviselőtestületi ülés

3. napirendi pont:

J E L E N T É S

A Képviselőtestület lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról

Tisztelt Képviselőtestület!

- 1.) **46/2019.(III.28.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület a mezőöri tevékenység létrehozása lehetőségeinek kidolgozásáról szóló 200/2018.(XI.27.) számú határozatának határidejét 2019. június 30-áig meghosszabbította. Felelős: Farkas Imre polgármester, Györiné Tar Edit aljegyző, határidő: 2019. június 30. (a mezőöri tevékenység létrehozásának előterjesztésére)
A mezőöri tevékenységgel, illetve a külterületi utak karbantartásával kapcsolatos beszámoló a képviselőtestület mai ülése elé kerül.
- 2.) **47/2019.(III.28.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület a fogorvosi ügyeletet ellátó új orvosokkal való együttműködési megállapodások megkötéséről szóló 28/2019.(II.14.) számú határozatának határidejét 2019. június 30-áig meghosszabbította. Felelős: Györiné Tar Edit aljegyző, határidő: 2019. június 30.
A jelenleg ismert új fogorvosokkal az együttműködési megállapodások megkötésre kerültek.
- 3.) **78/2019.(IV.25.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület a téli rezsicsökkentés támogatás biztosításának keretében 66 fő támogatására 792.000 Ft értékű tűzifa kiszállítására a Steel-Solution KFT vállalkozást bízta meg, egyúttal felhatalmazta a polgármestert a tüzelőanyag szállítást rögzítő megállapodás megkötésére. Felelős: Farkas Imre polgármester, határidő: 2019. május 31. (a szerződés megkötésére)
A szerződés a Steel-Solution KFT vállalkozással határidőben megkötésre került.
- 4.) **93/2019.(V.29.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület az Erkel Ferenc u. 1/a. szám alatti önkormányzati ingatlan értékesítését határozta el, az értékesítés hirdetmény útján történő közzétételével. Felelős: Farkas Imre polgármester, határidő: 2019. május 30. (az értékesítési hirdetmény kifüggesztésére).
A hirdetmény kifüggesztése határidőben megtörtént. Arra egyetlen vételi ajánlat érkezett, amely a mai képviselőtestületi ülésen kerül felbontásra, illetve ismertetésre, majd ezt követően a képviselőtestület meghozhatja döntését az ingatlan értékesítéséről.
- 5.) **101/2019.(V.29.) ÖK. számú határozat:** a Képviselőtestület zárt ülésén visszavonta 83/2019.(IV.25.) számú határozatát, amelyben Garbacz Roland számára állapított meg rendkívüli települési támogatást. Egyúttal felkérte az aljegyzőt, folytasson tárgyalást Garbacz Roland élettársával és a tárgyalás eredményének függvényében a soron következő ülésre ismét kerüljön a képviselőtestület elé a támogatási összeg

felhasználásának kérdése. Felelős: Győriné Tar Edit aljegyző, határidő: 2019. június 27. (a tárgyalás lefolytatására és a képviselőtestület elé terjesztésre)
Garbacz Roland élettársával a tárgyalás lefolytatásra került, az élettárs beadványt nyújtott be a képviselőtestület felé a támogatási összeg vonatkozásában. Az erről szóló előterjesztés a képviselőtestület mai zárt ülése elé kerül.

- 6.) **102/2019.(V.29.) ÖK számú határozat:** a Képviselőtestület zárt ülésén megállapította, hogy Kovács Györgyné, a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság nem képviselő tagja 2019. április 10. napján a köztartozásmentes adózói adatbázisból törlésre került. Mivel azonban időközben Kovács Györgyné a méltatlansági okot megszüntette, és a köztartozásmentes adatbázisba 2019. május hónapban újra felvételre került, ezért a képviselőtestület az összeférhetlenségi eljárás megindításától eltekintett, mivel az eljárásra okot adó körülmény megszűnt. A Képviselőtestület felkérte az aljegyzőt, hogy a Fejér Megyei Kormányhivatalt értesítse a döntésről. Felelős: Győriné Tar Edit aljegyző, Farkas András a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnöke, határidő: 2019. június 21. (a kormányhivatal értesítésére)
A Fejér Megyei Kormányhivatal fenti határidőben értesítést kapott a képviselőtestület döntéséről.

Határozati javaslat
a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete a

46/2019.(III.28.) ÖK. számú határozat,
47/2019.(III.28.) ÖK. számú határozat,
78/2019.(IV.25.) ÖK. számú határozat,
93/2019.(V.29.) ÖK. számú határozat,
101/2019.(V.29.) ÖK. számú határozat,
102/2019.(V.29.) ÖK. számú határozat

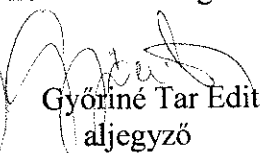
végrehajtásáról szóló jelentést elfogadja.

Felelős: Győriné Tar Edit aljegyző

Határidő: 2019. június 27.

Előszállás, 2019. június 20.

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna
jegyző
nevében és megbízásából:

Győriné Tar Edit
aljegyző

Beszámoló a
2018/2019-es nevelési
évről
Előszállási Patakparti Óvoda

„ Szeretet nélkül lehet fát aprítani,
és szeretet nélkül lehet téglákat formálni,
de szeretet nélkül nem szabad gyermekekkel bánni.”
Lev Tolsztoj

Bevezetés

A 2018/2019-es nevelési évben a csoportok magas létszáma ellenére is biztosítani tudtuk óvodánkban a szakmailag-pedagógiaiilag megfelelő színvonalú nevelést, a stabil, folyamatos működést, a szükséges személyi tárgyi feltételeket. Óvodai életünk többé-kevésbé zökkenőmentesen zajlott, a nehézségeket megpróbáltuk kiküszöbölni.

Ahhoz, hogy egy minőségi óvodai intézményi rendszert tudjunk működtetni, amely napjaink elvárásainak megfelel, a köznevelés új irányait, a köznevelési törvényből adódó változásokat figyelembe kellett vennünk.

Munkánk során fontosnak tartjuk, hogy innovatív pedagógiai szemlélettel, olyan komplex személyiségfejlesztést valósítsunk meg, aminek eredménye a testileg, lelkileg, szociálisan egészséges gyermekek nevelése. Mindezt csak korszerű módszerekkel és kellő tudatossággal, elhivatottsággal, a gyermekek szeretetével valósíthatjuk meg.

A nevelési év folyamán minden tettünket a gyermekek iránti elkötelezettség motiválta. A csoportok megvalósították nevelési-fejlesztési elképzeléseiket, terveiket. Nemcsak külsőségeiben, hanem tartalmilag is a lehető legtöbbet próbáltuk nyújtani a gyerekek számára a Helyi Pedagógiai Programban megfogalmazott elvek szerint. Nevelőmunkánk során arra törekszünk, hogy szeretetteljes környezetben, harmonikusan fejlődő, kiegyensúlyozott gyermekeket neveljünk. Olyan gyermekeket, akik biztonságosan tudnak tájékozódni természeti és társadalmi környezetükben. Alapelvünk, hogy minél több alkalmat, időt, lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült szabad játékra. Az óvoda megőrzendő értékét az érzelmi biztonság megadása, a szabad játék lehetővé tétele, az ehhez megfelelő környezet megteremtése, a mese, vers, ének, zene, tánc, ábrázolás, mozgás, mindennapi élet terén tett tapasztalatok nyújtása adja. Mindannyiunk legfőbb feladata, hogy az előbb felsorolt értékeket megőrizze, és a minőséget megteremtse, illetve évről-évre tovább gondolva fejlessze azt.

Az óvodai nevelés minőségét és eredményességét alapvetően a személyi feltétel határozza meg. Valljuk, hogy a gyerekek egyéni fejlesztése a feltételrendszer megteremtése nélkül nem oldható meg.

Az eredményeket a hozzáadott pedagógiai érték mutatja, amit megfelelő szakemberek képesek aktiválni a gyermekekben a megszerzett és alkalmazott magas szintű ismereteik által.

A tudatos fejlesztés szubjektív feltételei:

- nyugodt, meleg, derűs, nyílt, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése,
- óvodapedagógus modell szerepe,
- az óvodapedagógus és a gyermek aktív együttműködése a nevelőmunka során,
- az óvónő, a pedagógiai asszisztens és a dajka együttműködésének formái.

Óvodánk az alábbi törvények és óvodai dokumentumok alapján végzi tevékenységét:

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról 63. fejezet 161 § (1.), (2.), (3.)
- 1993. évi LXXIX. törvény a Köznevelésről és módosításai
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és módosításai
- A 2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyvéből
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet
- 326/2013. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.
- Óvodánk Szervezeti és Működési Szabályzata
- „Körlánc” Helyi Pedagógiai Program
- Az intézmény munkaterve
- Az intézmény házirendje

Óvodánk jelenlegi állapota

Óvodánkban a nevelés-oktatás infrastrukturális feltételei megfelelőek.

Óvodánk épülete korszerű, jól felszerelt. Csoportszobáink tágasak, világosak, esztétikusan vannak berendezve, magukon viselik az ott dolgozó pedagógusok ízlésvilágát. Az év folyamán a falújságokra kihelyezett gyermekmunkák változatossága díszítette a falakat. Bútoraink modernnek, játéktárolóink szinte kizárólag fonott kosarak, melyek jól harmonizálnak a csoport egészével. Két csoport (Süni, Cinege) külön ebédlőt használ, így az könnyebben tisztán tartható.

Mindhárom csoportunk a folyosón öltözik, kihasználva a folyosói nagy teret, és az öltözőnek szánt helyiséget gyermekeink használhatják. Babakonyha, autózás, ki-ki amit kialakít magának, így a nagy zsúfoltság megoszlik kint és bent. Igaz, hogy ez nagyobb figyelmet kíván a pedagógusoktól, de az évek alatt elég jól alkalmazkodtak hozzá a gyerekek és a felnőttek egyaránt.

Egy nevelői szobánk van, melyet maximálisan kihasználunk. Logopédusunk ott dolgozik, az SNI-is gyermekek fejlesztése is ott történik, és az év eleje óta az Útkereső szolgálat embere is ott kapott helyet. Két iroda van még intézményünkben, óvodavezetői és ételmezésvezetői. Tornatermünk tágas, jól felszerelt tornaeszközökkel, minden lehetőség adott a gyerekek mozgásfejlesztésére.

Igyekszünk minden évben újítani, fejleszteni, a régi lambériákat leszedni, újakra cserélni. Az őszi folyamán szeretnénk volna a Katica csoportban a parkettát felújítani (csiszolás, lakkozás), de a fűtés nem működött rendesen, így a már halasztott munkálatokat a nyári jó időre áttettük. Jótékonysági bálunk bevételéből vásároltunk bútort a jelmezeinknek, fellépő ruháinknak, készítettünk faliszekrényt a kutyával asszisztált foglalkozás eszközeinek. Óvónénink Bertókné Pál Éva ontja magából a rengeteg játékot, mellyel nagyon szeretnek játszani a gyerekek és a kutya is.

Udvari régi játékainkat szinte teljes egészében lecseréltük már. Az önkormányzat támogatásával ebben a tanévben is új eszközökkel bővültünk. A meglévő vas mászókáinkat a nyáron szeretnénk átfesteni diák és közösségi szolgálatra jelentkezők segítségével. Homokozóink friss homokjáról Nyúl József (Puszi bácsi) illetve Kovács Zoltán (Zoli papa) gondoskodik évek óta, nagyon szépen köszönjük támogatásukat.

Sok segítséget kapunk az önkormányzattól: karbantartást, fűnyírást, amit nagyon szépen köszönünk.

Télen a Kisbagoly csoportban gondot okozott a fűtés, reggelente 16-18 fok volt. Jeleztük a problémát, mely nehezen oldódott meg.

Játékeszközeinket folyamatosan bővítjük a karácsonyi játékvásárlás terhére.

Távlati terveink között szerepel a vezetői iroda és a felnőtt öltöző aljzatának cseréje, illetve a katica csoport régi lambériájának eltávolítása. Egy részét már megvásároltuk, ami nem jelent plusz költséget, a többit meg szeretnénk kigazdálkodni, de mindig vannak előre nem tervezett kiadások, amik esetleg meghiúsíthatják a cserét.

Gyermeklétszám

Óvodánkban három csoportban folyik a nevelés.

Létszámaink a következőképpen alakultak.

Statisztikai létszám 2018. október 01. 75 fő

2019. május 31-i létszám 76 fő

Csoportonként eloszlás:

Süni (kis) csoport:	24 fő
Katica (középső) csoport:	26 fő
Kisbagoly (nagy) csoport:	25 fő

A törvényi előírások szigorodása következtében kevesebb a hátrányos helyzetű gyerek és a halmozottan hátrányos, bár a nehéz körülmények között élő gyerekek száma továbbra is hasonló az előző éveinkhez.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma 2 fő, a halmozottan hátrányos gyerekek száma 4 fő.

Ifjúságvédelmi felelősünk havi rendszerességgel egyeztet a Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat embereivel. Természetesen minden óvónő feladata a csoportjában felmerülő problémás gyerekek figyelése, szükség esetén jelezni a megfelelő helyen.

Együttműködésünk a védőnővel, háziorvossal.

Ebben a tanévben év elején a védőnővel nem találkoztunk, keresésünkre sem reagált. Megértettük, hogy sok munka a három település ellátása, csak sajnós ez a mi problémánkat nem oldotta meg. Így alig vártuk az új védőnő munkába állását, akivel már jól együtt tudunk dolgozni

A háziorvossal a kapcsolatunk jónak mondható. Betegség esetén soron kívül ellátja azokat a gyermekeket is, akik nem hozzá tartoznak.

Fogorvosi vizsgálat is újra indult óvodánkban. Az óvodában meg nézi a gyerekek fogait, és szükség esetén berendeli őket a szülővel együtt a rendelőbe.

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekünk 2 fő volt a tanévben. Óvodán belül nincs olyan ember, akivel fejlesztése megoldható, így az önkormányzat segítségével, külsős szakemberrel tudtuk megoldani. Újabb vizsgálat szerint logopédiai fejlesztésre is szükség van, így ehhez logopédust is keresnünk kellett. A Dunaújvárosi Szakszolgálat végzi óvodánkba a logopédiai fejlesztést, de ők nem kompetensek SNI-s gyermek fejlesztésében.

Évek óta logopédus hiány van térségünkben, így több hónap telt el, mire találtunk egy nyugdíjas logopédust, aki el tudta kezdeni a fejlesztést, melyet szintén az önkormányzat biztosít számunkra. Ez be is következett, december 31-ig vállalta el a fejlesztést. Így újra nincs logopédusunk, gyermekünk viszont igen. Év végéig a Dunaújvárosi Szakszolgálat embere besegített, ha nem hiányoztak az ő napjain a fejlesztendő gyerekek velük is foglalkozott szívesből. Dokumentáció nincs róla, mert azt nem adhatott, de nem maradtak fejlesztés nélkül. A következő évben szerződést tudunk vele kötni, és nem kell logopédust keresnünk.

Tanulási nehézség kialakulásában akadályoztatott (BTM-es) gyermekünk 4 fő volt. Fejlesztésük a csoportban történt.

A Dunaújvárosi Szakszolgálat logopédusa végezte a logopédiai fejlesztést, felzárkóztatást heti 5 órában. Az 5 éves gyermekek felmérése a következő évre a tanév végén megtörtén, az új törvény szerint már a három éves gyermekek felmérése is kötelező.

Intézményünkben a napi háromszori étkeztetést az óvoda konyhája biztosítja. Az étel változatos, sok gyümölcsöt és napi szinten tejet, tejterméket kapnak a gyerekek. A törvényi előírás szigorítása miatt kevesebb sót használhatnak, így az étel elveszti megszokott ízét. Nehezen szoktak hozzá a gyerekek az egyik napról a másikra való elvonáshoz.

2015. szeptemberétől szinte majdnem minden gyerek számára ingyenes az étkeztetés a törvényi előírásoknak megfelelőek ebben a tanévben tíz gyermek után fizettek étkezési térítési díjat.

Személyi feltételek

Óvodánkban 15 fő dolgozik, egy fő kivételével mindannyian közalkalmazottak.

6 fő óvodapedagógus

3 fő dajka

1 fő pedagógiai asszisztens

5 fő konyhai dolgozó

A hat fő óvodapedagógusból 1 fő óvodavezető, és 1 fő vezető helyettesként is dolgozik. Horváth Istvánné Zsuzsa néni az elmúlt tanév végén nyugdíjba vonult, de még egy évet dolgozott, mint nyugdíjas pedagógus és most a tanév végén együtt búcsúzott a nagycsoportos gyerekekkel. Vezetőhelyettes váltás történt, Horváth Istvánné helyett Jézsó Istvánné vette át a tisztséget.

Pedagógusaink mindannyian rendelkeznek szakirányú diplomával, 3 fő közoktatás vezetői végzettséggel is rendelkezik. Nevelőtestületünk jó közösséget alkot, szakmailag jól felkészült, pedagógiai megújulásra törekvő. Megfelelő gyakorlattal rendelkeznek, nevelőmunkájukat segítő, elfogadó, támogató attitűd jellemzi. Nyitottak vagyunk a továbbképzésekre. Bizalom teli légkört alakítottunk ki mind a felnőttekkel, mind a gyerekekkel. Elfogadjuk és tiszteljük egymást.

Óvodánk légköre nyugodt, derűs, a dolgozók munkakedve, aktivitása az előző évekhez képest töretlen. Mindenki magáénak érzi az intézményt, képes az együtt gondolkodásra, együtt munkálkodásra. Nem csak a kötelező feladataikat végzik el, hanem sokat tesznek az óvodáért, a közösségért, a partneri elégedettségért. Segítik egymás munkáját, önként vállalják beteg munkatársaik helyettesítését.

A csoportokban folyó munkát a folyamatos együttműködés jellemzi. Olyan otthonos légkört alakítottunk ki, melyben a gyerek mindenek felett álló érdeke érvényesül.

A vezető gyermekek között töltendő kötelező óraszám a heti 10 óra, ami kivitelezhetetlen 6 fő esetében. Így többet vagyok csoportban, ugyanakkor hivatalos elfoglaltságaim miatt, több feladat hárul váltótársamra, így ha más akadály nincs, a pedagógiai asszisztens segíti munkáját. A pedagógiai asszisztens jelenléte komoly segítséget jelent. Mindig abban a csoportban tevékenykedik, ahol szükség van rá. Fontosnak tartottuk, hogy minden gyermeket megismerjen, valamint a kialakított szokás és szabályrendszert megismerje.

A csoportos dajkák és konyhai dolgozók között nem történt változás.

Dajkáink összeszokott közösséget alkotnak. Elfogadják közösen kialakított értékrendünket, jól képviselik azokat, és a szerint dolgoznak. Eredményesen végzik munkájukat, megbízható tagjai közösségünknek.

Szakácsunk diétás szakács végzettséggel is rendelkezik, így dietetikus segítsége mellett az ételallergiás gyermekek étkeztetését is el tudja látni. Az év folyamán egy másik dolgozónk is elvégezte a szakács tanfolyamot, egymást segíthetik a zökkenőmentes munkavégzésben.

Konyhánk minőségileg biztosítani tudja a jelenlegi előírások alapján az egészséges étkezés feltételeit.

Az előírás szerinti továbbképzésének jelenleg mindenki eleget tett -sőt, még többet is-, vagy rendelkezik még elegendő idővel annak elvégzéséhez.

Pedagógiai asszisztensünk érettségivel és pedagógiai asszisztens végzettséggel rendelkezik. Dajkáink közül két fő dajka végzettséggel bír, harmadik dajkáknak ugyan dajka végzettsége nincs, de olyan képesítésekkel bír, melyek alkalmassá teszik feladata elvégzésére.

Pedagógiai asszisztensünk mindhárom csoportban kisegített betegségek, hiányzások ideje alatt, így tudtuk a helyettesítéseket kiváltani.

Szeptembertől kisebb megszakításokkal két fő közcélú munkást kaptunk az önkormányzattól a takarítási munkálatokra, de betegségek miatt sokat hiányoztak, a munkájukat a dajkáknak kellett elvégezniük, így nem sokat tudtak segíteni.

Takarítói állásunk nincs, a közcélú munkások végezték ezen feladatokat. Mindig új embereket kellett betanítani, akiket kaptunk. Én úgy érzem ez is egy „bizalmi” állás, hiszen gyerekek között dolgoznak, nem mindegy kit kapunk, kit helyezünk gyermekeink közé. Jó lenne egy állandó takarító! Ígéretet kaptunk egy takarítói státuszra a következő évtől be kell terveznünk egy ember bérét.

Továbbképzések

A törvényi előírás szerint a pedagógusoknak hét évente minimum 120 kredit értékű továbbképzésen kell részt venniük. A kötelezettség 55 éves korig terjed ki így óvodánkban jelenleg én mentesülök a továbbképzési kötelezettség alól

Minden pedagógus elvégzett egy 60 órás tanfolyamot a „Vitamintorna 4. programot, mely az Érzelmi intelligencia játékos fejlesztése óvodás korban mese, a mozgás, a zene és a pozitív gondolatok segítségével valósulhat meg a gyakorlatban. Mivel a „Vitamintornát” már évek óta alkalmazzuk, ezzel gyarapítottuk ismereteinket.

Két óvónőnk 7 órás továbbképzésen „Az óvodai pedagógiai program felülvizsgálata” című képzésen szerzett új ismereteket a kötelező program bővítésével, átírásával kapcsolatban.

Egy óvónő „A népmese, a népi játék és a tárgyalás ötvöztetésének módszertani lehetőségei óvodában és alsó tagozatban” című továbbképzésen vett részt.

Óvodánkban tartott „Mozgáskotta” továbbképzésen szintén minden óvodapedagógus részt vett, mely mozgásfejlesztés segíti a gyerekek mozgás és értelmi képességének fejlesztését, komplex fejlesztés az agyféltekék összehangolására.

Ezeket a módszereket rendszeresen használjuk, fejlesztünk vele, eszközökkel rendelkezünk.

Nem dolgozók továbbképzése, de szeretném megemlíteni, hogy rendszeresen tartunk szakmai napokat a Dunaújvárosi óvodákkal, szaktanácsadó segíti munkánkat. Bertókné Pál Éva rendszeres előadó pedagógus az őszi-tavaszi akkreditált továbbképzéseken a Csiga-biga Alapítvány révén, és részt vett a Megyei Pedagógiai napok keretében előadóként Colly kutyával

Az elmúlt évben két óvodapedagógus minősítő eljáráson vett részt sikeresen, így tovább bővült pedagógusaink száma a magasabb Ped. II. kategóriában, a Pedagógus Életpálya modell keretében.

Az óvoda nevelő munkája

Az óvodai nevelés feladatai:

Az egészséges életmód kialakítása

Az érzelmi nevelés és a szocializáció

Az anyanyelvi,-az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. A hetirend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését. Az egészséges életritmus, a megszokott tevékenységek sorrendje erősíti a gyermek biztonságérzetét, és segítik az „időben” való tájékozódást.

A folyamatosságot, a rendszerességet és a nyugalmat segíti elő a napirend és a hetirend, a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakításánál szem előtt tartjuk a játék kitüntetett szerepét. Az óvodai élet megszervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyerekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző munkatárssal.

Nevelési programunk kiemelt eleme a környezeti nevelés, a környezettudatos szemlélet kialakítása.

Környezeti nevelésünk egy tudatformáló, tapasztalatokat és ismereteket nyújtó, a gyermekek közvetlen környezetéhez kapcsolódó pozitív viszonyát alakító magatartás formálása.

Elnyertük az „Örökös Zöld Óvoda” címet, és ezt igyekszünk folyamatosan fenntartani. A természet óvására a saját környezetünkben neveljük gyermekeinket. Ebben partnerek a szülők is, hiszen kérésünkre virágokat hoztak, melyet a gyerekekkel közösen ültettünk el. Télen folyamatosan hozzák a madáreleséget, mellyel etettük a madarakat. Közösen gyűjtöttünk elektromos hulladékot. Kirándulni vittük a gyerekeket a Duna-partra, megtekintettünk egy madárgyűrűzést. Építettünk a gyerekek élményeire, érzelmeire, spontán érdeklődésükre. Mélyítettük és rendszereztük ismereteiket. Törekedtünk a környezetünk vizuális megjelenítésére, minél több technika alkalmazásával.

A természeti környezetünkben meglévő esztétikumok átélését irodalmi élmények nyújtásával is alátámasztottuk.

Környezeti nevelésen túl igen nagy gondot fordítunk gyermekeink mozgásfejlesztésére. A környezet mellett a mozgást is kiemelt fejlesztési területnek jelöltük meg, azon belül is volt egy vízhez szoktatás programunk. Év elején kéthetes úszótanfolyamra hordtuk a nagy csoportból a gyerekeket nagy sikerrel. Mivel ez fizetős tanfolyam volt, a szülők fizették melyet az önkormányzat is támogatott 100 ezer forinttal.

A középső csoportosaink lovagolni voltak, mely az egyensúlyérzék fejlesztését erősíti. Tornatermünkben rendszeresen használjuk az Ayres (írisz) terápia eszközeit. Vitamintornát (gerinc és tartásjavító torna) beépítettük mindennapi tevékenységeink körébe. A mindennapos testnevelés átmozgatja a gyermekeink izmait, az udvari mászóakák is egész nap mozgásban tartják őket.

Új mozgásfejlesztő eszközökkel bővültünk, melyet a " Mozgáskotta" továbbképzésünkön ismertünk meg.

Vásároltunk hangszereket, hangsúlyt fektetve a ritmusfejlesztésre. Arra ösztönözzük gyermekeinket, hogy a legközségesebb tárgyakban is keressék a zenélés lehetőségét. Az együtt zenélésben, mozgásban fejlődött személyiségük, megtanultak együttműködni, egymásra odafigyelő közösséggé kovácsolódnak.

Rendezvényeink, programjaink

Igyekszünk minél jobbra és élménydúsabbá tenni gyermekeink óvodai életét. A programok megszervezése során minden alkalmat megragadunk a hagyományok, ünnepek ápolására, ezzel is fokozva a közösséghez tartozás élményét. Intézményünk rendezvényeit a helyi pedagógiai program, illetve az éves munkaterv is tartalmazza.

Nevelőmunkánk szoros része az ünnepek, hagyományok ápolása, melyek keretet adnak éves munkánknak. Évről-évre minden ismétlődik, ha kell, megújul, de mindennek megvan az ideje, amit a gyerekek már megszoktak, ismernek.

Környezetvédelmi világnapok

Állatok világnapja – állat simogatás családi udvarokban.

Víz világnapja –ellátogattunk a gyerekekkel a Duna partra. A helyi horgásztóhoz gyakran teszünk sétákat, kirándulásokat.

Föld napja - Élő és egynyári növényeket ültettünk közösen, melyet a szülők hoztak. Folyamatosan gondozzuk őket, így szépítve óvodánk környékét.

Madarak és fák napja -Madárbarát óvodaként egész télen etettük a madarakat.

Zöld óvodaként ügyelünk környezetünk tisztaságára, védelmére. Gyűjtünk mindent, amivel megóvhatjuk környezetünk tisztaságát, épségét. Tőlünk elszállítják és a csekélyke díjból, amit

érte kapunk szépítjük óvodánk kívül-belül. És nem utolsó sorban a településen élő emberek is megszabadulhatnak a feleslegessé vált dolgaiktól.

Hagyományos szüreti nyílt napunkon az Áldás együttes vendégszerepelt.

Októberben másodszor vehettük át a Boldog Óvoda című oklevelet, amely a Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogság Intézete által kiírt pályázatán nyertünk. Év végén pályáztunk az örökös Boldog Óvoda címre.

Téli ünnepeink (Mikulás, Karácsony) a szeretet jegyében zajlik, ünnepi díszbe öltöztetjük az egész óvodát, közös ajándékkészítés és mézeskalács-sütésre invitálva a szülőket. Hogy másoknak is szerezzünk egy kis örömet az óvoda ebédlőjében a nyugdíjasoknak is szerepeltünk mikulás alkalmával.

Mikuláskor kedvenc bábszínházunk érkezett hozzánk a Mikulás a baromfiudvarban című jelenettel. Óvodai karácsonyunkon minden csoport megemlékezett az ünnepről, és az igazi karácsonyi hangulatot az óvodánkba járó református lelkész gitáros előadása nyújtotta.

Mint minden évben a dolgozói karácsonyt is megünnepeztük, lezártuk vele az évet.

Farsangi bálunkra a Dunaújvárosi Pajtás utcai óvoda kollektívája adta elő Hamupipőke című színdarabját., melyet nagyon élveztek a gyerekek és a felnőttek egyaránt.

A helyi bábelőadásaink mellett Dunaföldvárra is elmentünk, (A kis kakas gyémánt félkrajcárja) hiszen évek óta vendégként járunk oda bábszínházba. Ünnepeink alkalmával kollektívánk ad elő báb, illetve mesejeleneteket, gyermekeink nagy örömére.

Egy bohóc is járt óvodánkban, egy szülő gyermeke születésnapjára meglepetéseként.

Középsős gyermekeink szerepeltek a nyuszi-váró műsorral a húsvéti ünnepek előtt.

Népi játékosaink a hagyományos Szállás napok megnyitóján mutatták be ismereteiket.

Jártunk uszodába, lovagoltunk, túráztunk, sétáltunk a Dunaföldvári Duna-parton.

Nagyon sok sétát, kirándulást teszünk falunkban, ismerkedünk tágabb környezetünkkel, településünk határán túl.

Kirándulásaink által messzebbi helyekre is eljutottunk a szülőkkel, vagy nélkülük (Katica tanya, Eleven park, Minipolisz, Tropicarium).

Közvetlen környezetük megismerésén túl a helyi boltokkal, piaccal, postával, orvosi rendelővel ismerkedtek még meg a gyerekek.

Bűnmegelőzési program az Ovi zsaru keretében. Rendszeres előadás keretében ismerkednek meg a gyerekek a rend őreivel, megnézhetik felszerelésüket (lőfegyver, bilincs), kérdéseikre válaszolnak.

Minden lehetőséget megragadunk a mozgásra és az egészséges táplálkozás biztosítására. „Minden szerdán hozz egy gyümölcsöt!” nagyon bevált módszer, napi szinten esznek zöldséget, gyümölcsöt. A szülők segítségével sikerülhetett ez, az otthon termelt gyümölcsökből bőven hoznak gyerekeiknek.

Jótekonysági bálunk már hagyomány, minden évben nagy az érdeklődés iránta. Ebben az évben a szokásosnál előbb mulattunk. Bevételünk szépen alakult, 639 ezer

Április hónapban egészsnapos szülői társadalmi munkát szerveztünk az óvoda rendbetételére. Szinte folyamatosan voltak szülők délután 17 óráig, és ami csak lehetséges el tudtuk végezni. Köszönet érte!

Anyák napi megemlékezéseink bensőséges hangulatban, a korosztályok sajátosságait, szükségleteiket messzemenőig figyelembe véve zajlottak le. Utazó Planetárium látogatáson vettünk részt az iskola tornatermében, bővítettük ismereteiket.

A település rendezvényein részt veszünk, költészet napi megemlékezésen kiscsoportosaink a nagyokkal együtt egy komplex műsort adtak elő.

Óvodánktól búcsúzóink műsora színvonalas, stílusokban gazdag modern műsor volt, méltóképpen zárták a nevelési évet.

A pedagógiai programunkhoz kapcsolódó közös rendezvényeket a szülők igénylik, szívesen és aktívan vesznek részt rajta.

Ortopédiai szűrővizsgálat ebben az évben is történt, az egészséges gyógycipőket szívesen használják.

Gyógytestnevelést a Dunaújvárosi Szakszolgálat biztosít rászoruló gyerekeinknek hetente 2 órában.

Egész évben „dolgozott” az óvodában Colly kutya, fejlesztette, bátorította gyermekeinket. Köszönjük szépen Bertókné Pál Éva néninek. Nyílt napok keretében a szülők is megismerkedhettek e módszerrel, játékon keresztül, segítségével, és a rengeteg különleges eszközzel.

Pál Éva néni Jézsó Istvánné Kis Éva néni segítségével a helyi idősek otthonában is megismertette az idős lakókat Collyval.

Gyermeknap keretében két délelőtti játszhattak az udvaron a gyerekek Collyval.

A környezeti program nagyon jól bevált, érvényesül óvodánkban a gyakorlatban, a mindennapi életünket tükrözi. A három csoport közösen, együtt dolgozik az óvoda díszítésében, ünnepek megszervezésében, levezetésében, mindenben segítve egymást.

Mindig új lehetőségeket keresünk a napi élet színesebbé tételére. Ahogy a világ változik körülöttünk, mi is együtt változunk a gyerekekkel, újra kell gondolni, új formába önteni a mindennapi és ünnepi életünket. Nem szabad hátra dőlni, a megszokások rabja lenni. Bátran próbálkozunk új dolgokkal, új lehetőségekkel, ettől leszünk naprakészek, fejlődünk lelkileg, szakmailag egyaránt, és ettől lesz programunk minden körülmények között innovatív, aktív, szerethető!

Délutáni foglalkozásaink továbbra is népszerűek. Gyermek jóga Berényi Edittel.

Foci oktatás negyedik éve sikeres ebben az évben Reichardt Bálinttal. Beléptünk a Bozsik programba, rendezvényeiken részt veszünk.

Népi játékos foglalkozás heti egy alkalommal történik, Jézsó Istvánné Éva néni vezetésével.

Református lelkész tart hittan oktatást heti rendszerességgel azt igénylő gyermekeinknek.

A Művelődési Ház felújítása alatt helyet adtunk az aikidós edzéseknél. Illetve felnőtt tornásoknak.

Folyamatosan fogadjuk a dajka és pedagógiai asszisztens tanfolyami hallgatókat, ezáltal is ismertebbekké válunk, és nem utolsó szempontként segítik munkánkat. Sokszor előfordul, hogy más településről is hozzánk járnak, hallották jó hírünket.

Pedagógusnap kirándulásunk keretében az ócsai tájházat látogattuk meg, ahol megismerkedhettünk és kipróbálhattuk az „igazi” kenyérsütést, megnéztük a környék népviseletét. Megcsodálhattuk kis hazánk egyetlen fenn maradt román stílusú templomát és igazi mesemondást hallgathattunk. Nagyon jól éreztük magunkat mindannyian, köszönet érte Előszállás Képviselő-Testületének.

Gyermekevédelmi munka

A gyermekevédelmi munka a jelzőrendszeren alapszik. A gyermekevédelmi feladatok ellátása minden pedagógus kötelessége. Az óvónők jelzik a problémát a gyermekevédelmi felelősnek, ő pedig a Gyermekjóléti Szolgálat felé írásos formában.

A szülőket az első szülői értekezleten tájékoztattuk a gyermekevédelmi felelős személyéről, elérhetőségéről.

Az óvónők által jelzett problémák nagy részét a szülő együttműködésével külső segítség nélkül orvosoltuk.

Baleset megelőzés

Napi szinten beszélgetünk, tájékoztatjuk gyerekeinket. Felhívjuk figyelmüket a balesetveszélyes helyzetek kivédésére, a szabályok betartására. Játékaink balesetmentesek, karbantartásukra odafigyelünk.

A nevelési év folyamán kisebb felületi sérülésektől eltekintve nem történt baleset a gyermekek körében.

Mulasztások alakulása

Igazolatlan hiányzások kevesebb esetben fordul elő az elmúlt évekhez képest, nem okoz gondot a rendszeres óvodába járás.

Kevesebb gondot jelent a betegségek bejelentése, bár még mindig több esetben nem jelzi a szülő a gyermek hiányzását, ennek okát. Ilyenkor elsődlegesen a csoportban dolgozó óvónők telefonon keresik meg a szülőt.

További pedagógiai feladataink

Új csoportnaplót kezdtünk el ebben a tanévben, amely megfelelőnek bizonyult, ezt szeretnénk folytatni.

Gyermekeink fejlesztési naplóját átgondolásra javasoljuk, nyári pihenő alatt gyűjtjük az ötleteket az átdolgozásra.

Az adminisztrációs munkákkal folyamatosan késében vagyunk, ennek átgondolása is megoldandó feladat.

Az elmúlt tanévben 17 gyerek vált tankötelessé, akiket beirattak az iskolába.

A jelenleg beíratott gyermek 24 fő, ebből van olyan, aki már most is jár, illetve van olyan, aki csak a 2020-as év elején tölti be a harmadik évét. Mivel 17 gyermeket irattak be iskolába, 17 főnél többet nem tudok felvenni, 7 főt el kellett utasítani, hiszen a nyitó adatunk 76 fő, ami az Alapító Okiratban engedélyezett létszám.

Mivel ezek májusi adatok, előfordulhat még beiratkozó, és ha a gyermek betölti a 3. évét fel kell vennem.

Szeretném kérni a Tisztelt Képviselőtestületet, az óvodai férőhelyek 10 %-al történő megemelésére, amivel elkerülhetjük az év közbeni elutasításokat.

Kapcsolatrendszerünk

A szülőkkel a kapcsolattartás közvetlen, barátságos, igénylik az egyéni tájékoztatást. A szülők részt vehetnek nyílt napjainkon, ezáltal képet kaphatnak gyermekeik mindennapjairól.

A szülői értekezleteket csoportonként tartunk, mely sajnos változó szintet mutat. Az első szülői még sokan vannak, majd egyre kevesebben. Próbálkoztunk előadás sorozattal melyekből segítséget kaphatnak, de nagyon kevesen éltek ezekkel a lehetőségekkel. Megállapítottuk, hogy a problémás gyerekek szüleivel keveset találkozunk, szinte csak az óvodapedagógusok kérésére történt megbeszéléseken.

Fogadó órákat igény esetén, szülő kérésére tartunk.

Kölcsönösen jó kapcsolatot ápolunk a fenntartóval, és a társintézményekkel, művelődési intézményekkel, civil szervezetekkel, szakszolgálatokkal. Megerősíti és elősegíti törekvésünket az Önkormányzat támogatása, melynek köszönhetően kiváló szakembereket tudunk felkérni előadások megtartására, nevelési szokásaink megtartására.

Mind ezek ellenére sikeres és eredményes nevelési évet zártunk, minden dolgozónk lelkiismeretes munkája és a gyermekek elégedettsége a bizonyíték

Köszönöm valamennyi munkatársam kreatív, színvonalas munkáját, a szóban és írásban megfogalmazott gondolatait, és a jövőre vonatkozó fejlesztési javaslatait.

Köszönöm a kollektívának a jól sikerült programok megszervezését, lebonyolítását, az önként vállalt munkát!

Köszönöm a szülők egész éves segítségét, mellyel hozzájárultak munkánk sikeréhez!

Köszönöm támogatóink segítségét óvodánk szebbé, jobbá tételéhez, a gyermeki örömszerzéshez.

Köszönöm az önkormányzat minden dolgozójának egész éves munkáját, segítettek, támogattak bennünket.

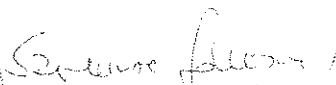
Köszönöm a Képviselőtestületnek mely elvi és anyagi támogatásával segítette óvodánkat fejlődni, szépülni mellyel hírnevet vívhattunk ki a környező óvodák közül.

Köszönöm a Polgármester úrnak, hogy mindig meghallgatott minket, nyitott volt felénk és lehetőséget biztosított munkánk sikeréhez.

És végezetül kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy fogadja el beszámolómat.

Előszállás, 2019. június 18.

Szerencse Jánosné
óvodavezető

Előszállási Patakiparti Óvoda

Gyermekevédelmi beszámolója

2018/19 tanév

Az 1997.évi XXXI. törvényben meghatározott módon intézményünk a gyermekevédelmi feladatokat alaptevékenységként látja el. A Gyermekevédelmi törvény a prevenciót teszi az első helyre, így az óvoda már a kezdeti szakaszban próbálja a felmerülő problémákat megoldani, orvosolni. Ennek a munkának kiinduló pontja a felderítés, eszköze a családlátogatás, melyet együtt végez az óvodapedagógus és a gyermekevédelmi felelős, szükség esetén az óvodavezető, illetve a Gyermekevédelmi Szolgálat munkatársai.

A munka első, fontos szakasza a jelzés, mely óvodánkból a csoportokban dolgozó óvodapedagógusoktól érkezik. A jelzést annak tartalmától függően intézményen belül, illetve intézményen kívül is eljuttatjuk a segítő személyekhez, esetjelző tagokhoz. Esetjelző lapokon több esetben volt szükség jelzésre. Szóban több esetben egyeztetünk.

Gyermekevédelmi tevékenységemet a nevelési év elején elkészített munkaterv alapján végeztem. Minden hónapban részt vettem az Esetjelző megbeszéléseken melyeknek meghatározott témái voltak:

- tanévkezdéssel kapcsolatos problémák
- hozott problémák, aktualitások
- jelzőrendszer 2018. évi működésének értékelése

Intézményünk nagy figyelmet fordít a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek 3 éves korában, legfeljebb az általános iskola 8. évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. A HHH gyermekek hiányzását fokozott figyelemmel követtük nyomon, és az első igazolatlan hiányzási nap után kiküldtük az Óvodavezetői felszólítást a rendszeres óvodába járatásra, ha az óvodapedagógus egyéb megkeresései eredménytelenek voltak. A tankötelezettség elmulasztása érdekében ellenőriztük a mulasztási naplókat, és szükség esetén felszólításokat küldtünk ki.

Nagyon gyakori, visszatérő jellegű probléma volt az idei évben is a szülők részéről tapasztalható együttműködés hiánya. Nem érdeklődtek gyermekeik óvodai fejlődéséről, nem vettek részt szülői értekezleten, a csoportok által rendezett nyílt napokon. Ezen probléma megoldásában a Gyermejjóléti Szolgálat segítségét kértük. Több kisgyermeknek volt hiányos az óvodai élethez szükséges felszerelése. Benti váltóruházat, téli kabát, csizma, tornacipő, ágynemű ami hiányzott. Ezeket a Családsegítő segítségével igyekeztünk pótolni. Sajnos az idei tanévben megsokszorozódtak a problémás esetek, igyekszünk ezeket a legjobb tudásunk szerint megoldani, a szülőknek segítséget nyújtani.

Előszállás, 2019.02.11

Pribékné Bagó Kornélia

gyermek. véd. felelős

Előszállási Patakparti Óvoda

„Évkerülő” környezeti munkaközösség beszámolója 2018/19

Ebben a tanévben a kitűzött céljaink és feladataink szinte teljes egészében megvalósultak.

A nevelési évben elvégeztük a Zöld óvoda címmel kapcsolatos feladatokat, megkaptuk az Örökös Zöld Óvoda címet a fenntarthatóság biztosítását, a feladatok koordinálását.

Folyamatosan szem előtt tartottuk a környezettudatos szemlélet kialakítását és formálását a családok bevonásával. Ezért gyakorlati ötleteket gyűjtöttünk és dolgoztunk ki ezzel kapcsolatban a nevelési év során.

Szeptemberben a középső és nagy csoport közös kirándulást tettek Badacsony-Balaton.

A takarítási világnap (szeptember 23) a szülők bevonásával az óvoda udvarát takarítottuk ki és tettük rendbe, szépítettük.

Katica csoportban mindenki egyénileg készített madáretetőt, és a szülők segítségével mindenki folyamatosan gondoskodott, óvodánk udvarának kedves vendégeiről.

Januárban Madárbarát programot szerveztünk falunkban, megfigyeltük az itt élő madarakat, madárgyűrűzést is láthattunk.

A Víz világnapja (március 22) alkalmából kirándulásokat tettünk a szűkebb és tágabb vizes élőhelyeink megismerése céljából.

Májusban a Duna-Dráva Nemzeti Parkban tettünk látogatást, az élő környezet megismerése, hazánk különböző tájegységein keretében. Dinnyés, Madárdal tanösvény, Velencei tó, Várkert.

Év végi kirándulás keretében a katicák az Eleven Parkjot és a Balatont látogatták meg, a Kisbaglyok a Mini polisz parkkal ismerkedtek.

Folyamatosan arra törekszünk, hogy szűkebb és tágabb környezetüket minél alaposabban megismertessük a gyerekekkel, mindig legyenek új élmények, aminek közös megélésével gazdagíthatjuk mindennapjainkat.

Egész év során gyűjtjük a szelektív hulladékot, papír, műanyag, elem, elektromos hulladékot.

A munkaközösség és a nevelőtestület szorosan együtt dolgozik.

Előszállás 2019.június 10

Pribékné Bagó Kornélia

munkaközösség vezető

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i Képviselőtestületi ülés

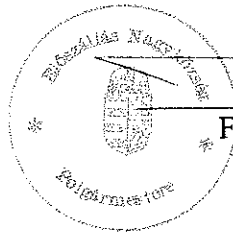
5. napirendi pontja: Előszállás Nagyközség Fenntartható Fejlődés Helyi Program érvényességének felülvizsgálata

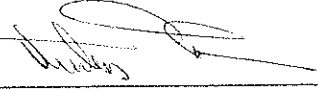
Tisztelt Képviselőtestület!

A helyi fenntartható fejlődési programot évente kétszer vizsgáljuk felül. Mivel a négy éve megfogalmazott fejlesztési célokat még nem tudtuk maradéktalanul megvalósítani, ezért azon nem javaslok változtatni, csak az ahhoz felhasználható pályázatok körét (103-104. oldal). Ez a LEADER programok és a Magyar Falu program. A meglévők még mindig aktuálisak, így törölni nem kell belőle semmit.

Kérem a képviselő-testületet a változtatással értsen egyet, és fogadja a programot.

Kelt: Előszállás, 2019. június 19.

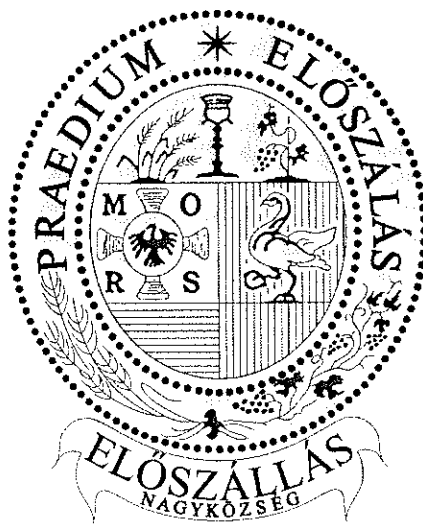

Farkas Imre polgármester

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG

LOCAL AGENDA 21

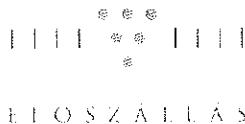
Fenntartható Fejlődés Helyi Programja

2015. január

Készítette:

Farkas Imre
Előszállás Nagyközség Önkormányzatának
polgármestere

Elfogadta Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
3/2015. (I.20.) számú határozatával

"Ez idő szerint az emberiség kilátásai a jövőre nézvést rendkívül borúsak. Felettébb valószínű, hogy nukleáris fegyvereit önmaga ellen fordítva gyors, de a legkevésbé sem fájdalommentes öngyilkosságot követ majd el. S még ha ez nem történnék is meg, lassú halál fenyegeti, mert megmérgezi, mellesleg pedig megsemmisíti a környezetet, amelyben és amelyből él. Még ha idejekorán megálljt parancsolna is vak és hihetetlenül ostoba ténykedésének, ki van téve annak a veszélynek, hogy fokozatosan elsorvadnak mindazon tulajdonságai, amelyek emberi voltát alkotják. Számos gondolkodó felismerte ezt, és jó néhány könyv tartalmazza azt a felismerést, hogy a környezetpusztítás és a kultúra "hanyatlása" kéz a kézben járnak..."

(Konrad Lorenz)

A program készítésében részt vettek, az adatokat, információkat szolgáltatták:

Előszállás Nagyközség Önkormányzata:

Magyari Ferenc alpolgármester
Jákli Ferencné képviselő
dr. Ecsedi András képviselő
Farkas András képviselő
Stadler Gábor képviselő
Tábiné Nyúl Gabriella képviselő

Előszállás Nagyközség Önkormányzat Polgármesteri Hivatala:

Győriné Tar Edit jegyző
Bertalan Imre
Vargáné Bíró Ildikó

Előszállás Nagyközség önkormányzati fenntartású intézményei:

Előszállási Patakparti Óvoda
Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár

Előszálláson Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési intézmények:

Árpádfejedelem Általános Iskola

Továbbá:

Civil szervezetek

Kérdőívek kitöltésében részvevő intézmények:

Árpádfejedelem Általános Iskola
Előszállási Patakparti Óvoda
Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár

A dokumentumot szerkesztette és készítette:

Farkas Imre polgármester

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	5
Előszó	9
1. LOCAL AGENDA 21.....	11
2. HELYZETELEMZÉS	15
2.1. Földrajzi elhelyezkedés	15
2.2. Természeti adottságok.....	16
2.2.1. Éghajlat.....	16
2.2.2. Vízrajza	17
2.2.3. Talajok.....	18
2.2.4. Növényzet.....	19
2.2.5. Állatvilág.....	20
2.3. Előszállás fejlődéstörténete	26
2.3.1. A korai idők.....	26
2.3.2. Előszállás a ciszterciek birtokában.....	26
2.3.3. Előszállás a két világháború között.....	28
2.3.4. A felszabadulás után.....	29
2.3.5. A közelmúlt és a jelen	30
2.4. Előszállás Nagyközség szerkezete	31
2.5. Táji értékek.....	32
2.5.1. Természeti értékek	32
2.5.2. Védett épületek, építmények	32
2.5.3. Régészeti lelőhelyek.....	33
2.5.4. Országos jelentőségű védelem alatt álló értékek.....	34
2.6. Társadalmi helyzet	37

2.6.1. Demográfiai viszonyok	37
2.6.2. Oktatás, képzés	38
2.6.3. Művelődés, kultúra	38
2.6.4. Sport, kikapcsolódás	39
2.6.5. Egészségügy	39
2.6.6. Szociális ellátás	39
2.6.7. Közbiztonság	39
2.6.8. Közigazgatás	42
2.7. Gazdasági helyzet	43
2.7.1. Mezőgazdaság	43
2.7.2. Ipar	43
2.7.3. Szolgáltatás, kereskedelem	43
2.7.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus	44
2.7.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet	44
2.8. Infrastrukturális helyzet	44
2.8.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás	44
2.8.2. Csatornahálózat, szennyvíztisztítás	45
2.8.3. Villamosenergia- és gázellátás	47
2.8.4. Hulladékgyűjtés, hulladékgazdálkodás	48
2.8.5. Távközlés-hírközlés	48
2.8.6. Közlekedés	49
2.9. Környezeti elemek állapota	49
2.10. PREADIUM FUTURE 2005	50
Praedium Future Program	50
3. Helyzetelemzés	60
3.1. Kérdőívek kiértékelése	60
3.1.1. Lakossági kérdőívek	60

3.1.2. Oktatási nevelési kérdőívek	82
3.2. SWOTanalízis	89
3.3. Szomszédos településekkel való együttműködés vizsgálata	92
3.3.1. Daruszentmiklós Polgárőrségek fejlesztése a déli térségben című tanulmány	92
3.3.2. Helyi hagyományok őrzése és kiaknázása Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településeken című tanulmány	93
3.3.3. Vállalkozási potenciálok feltárása a déli térségben című tanulmány	93
3.3.4. Szolgáltatások elérhetőségének biztosítása a déli térségben című tanulmány	94
4. Stratégia.....	96
4.1. Célállapot	96
4.2. Prioritások	96
4.3. Várható hatások.....	97
5. Megvalósítás.....	99
5.1. Társadalmi pillér	101
5.1.1. Társadalmi szemléletformálás	105
5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése	105
5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése	106
5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése.....	108
5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése.....	109
5.1.6. Közbiztonság fejlesztése.....	111
5.1.7. Kulturális élet fellendítése	112
5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása	115
5.1.9. Közösségi közlekedés fellendítése	117
5.1.10. Gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése	118
5.2. Környezeti pillér.....	119
5.2.1 Környezet ismerete, környezettudatosság	119
5.2.2. Települési és épített környezet védelme.....	123

5.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj)....	127
5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése.....	132
5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása.....	134
5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása.....	136
5.2.7. Hulladékgyűjtés	137
5.3. Gazdasági pillér.....	140
5.3.1. Nemzetközi együttműködés	140
5.3.2. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése	140
5.3.3. Ipar fejlesztése.....	142
5.3.4. Mezőgazdaság fejlesztése.....	145
5.3.5. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése.....	147
5.3.6. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	149
6. Monitoring és visszacsatolás	153
6.1. Cselekvési terv	153
6.2. Indikátorok	155
A terv elkészítéséhez felhasznált dokumentumok.....	163

Előszó

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2013-ban elnyert KEOP-1.2.0/09-11-2013-0001 Előszállás Nagyközség szennyvízelvezetése és szennyvíztisztítása pályázatot, mely megvalósítása során vállalta a község Local Agenda 21 Környezeti Fenntarthatósági Tervének, Programjának elkészítését. Ennek megfelelően és a program elkészítésére vonatkozó útmutatókat is figyelembe véve készítettünk kérdőíveket, melynek kiértékelésével ismereteket szerezhetünk a község környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági szokásairól, igényeiről a lakosság Nagyközséghez való hozzáállásáról.

Ennek lényege, hogy a kérdőívek által megismert adatokból, információkból olyan fenntarthatósági célokat fogalmazzunk meg, melyek elősegítik a Local Agenda 21 3 fő pillérének (társadalmi, gazdasági, környezeti), ezáltal a Fenntarthatósági Fejlődés javítását Előszállás Nagyközségben.

A program felépítése a következő részekből tevődik össze:

1. Helyzetelemzés: a LA21 program bemutatása, a község bemutatása (földrajzi, történeti természeti, környezeti, infrastrukturális, társadalmi és gazdasági helyzetének áttekintésével).
2. Helyzetértékelés: a fent ismertetett kérdőívek kiértékelése, SWOT analízis.
3. Stratégia: fenntarthatósági célok megfogalmazása, prioritás sorrendjének meghatározása és a várható hatások megfogalmazása.
4. Megvalósítás: a LA21 3 fő pillérét figyelembe véve a célok megvalósítására vonatkozó programok, részprogramok, melyeket az Önkormányzattal történt egyeztetéseket követően együttesen határoztunk meg.
5. Monitoring: célok és indikátorok meghatározása a fejlesztések tükrében 20 éves időtartamra.

A Local Agenda 21 megvalósításának lépései

1. Külföldi és hazai példák feltárása, az LA 21 folyamat eddigi eredményeinek értékelése

- A Local Agenda 21 lépéseinek, eszközeinek meghatározása

2. Jogi, társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetelemzés

- Az LA21 jogszabályi hátterének feltárása és más tervekhez, dokumentumokhoz való kapcsolódásának (illeszkedésének) vizsgálata.
- A Nagyközség gazdasági, társadalmi és környezeti állapotának, folyamatainak elemzése statisztikai adatok segítségével.
- A fenntarthatósággal kapcsolatos kérdőíves kutatás elvégzése.
- A statisztikai indikátorokat kiválasztása a változások követéséhez.

3. Partnerség, bevonás

- A lakosság, valamint a szakmai és civil szervezetek bevonása a programba, az

általános iskolák kérdőíves felkeresése, konzultációk lefolytatása.

4. Stratégiai csoport felállítása

- A helyi önkormányzati döntéshozókból, szakmai szervezetek és az oktatási intézmények képviselőiből, valamint a LA 21 folyamatot vezető szervezet tagjaiból álló stratégiai csoport megalakítása.

5. Akciótervezés

- A stratégiai dokumentum részét képező akciók pontos meghatározása.
- A tervezés felügyelete, koordinációja.
- A korábbi ágazati tervek beépítése a LA 21 folyamatba.

6. Kommunikáció

- Az Interneten, valamint a helyi nyomtatott sajtón keresztül történő kommunikáció.
- A lakosság valamint a szakmai, civil szervezetek visszajelzésének megfelelő fogadása.

7. Végtermék

A gyakorlatban kettős végtermékről beszélhetünk. Egyrészt létrejön egy *stratégiai dokumentum*, ami a helyzetelemzés mellett tartalmazza a stratégiai akciókat, és konkrét javaslatokat tesz, lépéseket fogalmaz meg a Nagyközség hosszú távú, fenntarthatóság felé mutató működésére. Másrészt a felfebb ismertetett lépések megfelelő koordináció esetén egy *folyamatot indítanak el*, ami a környezettudatosság növelésében, a lakossági és intézményi (pl. vállalati, önkormányzati) döntésekben jelenik meg.

8. Monitoring

Mivel egy hosszú távú folyamat elindításáról van szó, ezért a LA 21 megalapozását és a stratégiai dokumentum létrejöttét követően is komoly szükség van a Local Agenda 21 folyamat működésének nyomon követésére.

1. LOCAL AGENDA 21

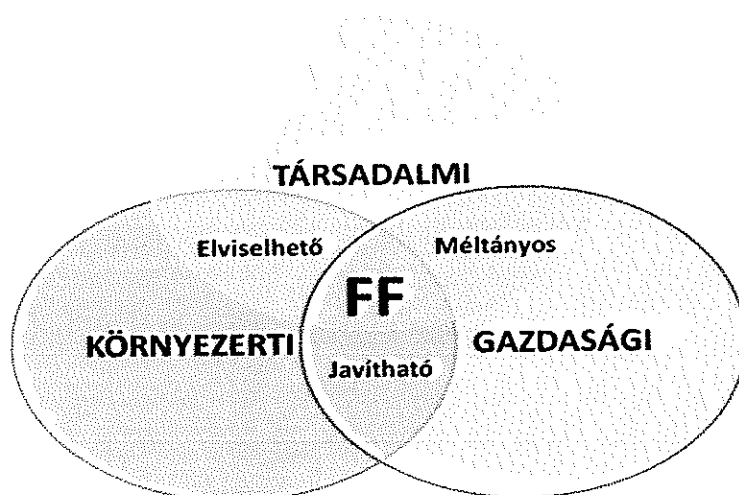
A nyolcvanas évek elején jelent meg a "fenntarthatóság" vagy a "fenntartható fejlődés" kifejezés a nemzetközi szakirodalomban.

1983-ban az ENSZ Közgyűlés határozata alapján megkezdte munkáját az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága, amelyet Gro Harlem Brundtland norvég miniszterelnököt vezetett. (E huszonkét tagú bizottságnak tagja volt Láng István akadémikus is.) A Bizottság 1987-ben „Közös jövőnk” címmel kiadott jelentésében a gazdasági növekedés olyan új korszakának lehetőségét vázolta fel, amely a fenntartható fejlődés globális megvalósítására épít, megőrzi a természeti erőforrásokat, s amely megoldás lehetne a fejlődő országok nagy részében elhatalmasodó szegénység leküzdésére is.

A jelentés nagyon röviden és tömören határozta meg a fenntartható fejlődés fogalmát: *"a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket".*

(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális (társadalmi), a gazdasági és a környezeti pilléreken és mindhármát együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél "bevonult" a nemzetközi konferenciák, szervezetek dokumentumaiba és a nemzeti kormányok cselekvési programjaiba.

1. ábra: A Fenntartható Fejlődés alappillérei

(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki és egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat, elkerüljük a káros hatásokat, s különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: **"A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg."** (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000).

Mi a fenntartható fejlődés?

Az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése Előszállás ekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

A fenntartható fejlődés lényege:

Olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével.

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt. 1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Local Agenda 21” program („LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. Ezzel a modellel a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása Előszállás ekében.

A „LA 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A fenntartható fejlődés nemzeti stratégia (FFNS) globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai - az előzőekkel is összefüggésben - a következők:

- a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

A FF környezeti szempontjainak figyelembe vétele az Európa Unió keretében benyújtott pályázatoknál:

Az Európa Uniós projektek tervezésekor javasolt eljárás a környezeti fenntarthatóságra történő hivatkozás és az azt szolgáló tervezett, gyakorlati törekvések bemutatása: ezért a pályázónak a környezeti fenntarthatóság elvének érvényesítését a pályázati dokumentáció egészében (célok, tevékenységek és eredmények stb.) érvényre kell juttatnia. A környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységét összefoglalóan is értékelnie kell a pályázati adatlap megfelelő pontjaiban. A FF reális és ténylegesen érvényesíthető szempontjainak pályázatba történő megfelelő beépítése így „versenyelőnyt” jelent a pályázat elbírálása során.

Az Agenda 21 program fő területei:

- a helyi közösségi humán és intézményi kapacitások fejlesztése
- a helyi és a regionális fenntarthatósági programok kidolgozásához és végrehajtásához nyújtott segítség
- a környezeti döntésekben való lakossági részvétel előmozdítása és ezzel a demokrácia erősítése
- a helyi és a regionális környezetpolitika számára kedvező jogi és gazdasági környezet kialakítása.

A magyar háztartások kiadásában az energia költségek közel 20%-ot tesznek ki.

A Klímatörvény megalkotását szorgalmazza a Magyar Természetvédők Szövetsége. Számításaik szerint háztartásonként akár negyven százalékkal csökkennének a fenntartási költségek az energiatakarékosságot célzó beruházásokkal.

A klímátörvényről szóló javaslat része, hogy hazánk az 1990-es adatokhoz képest 2020-ig negyven százalékkal, 2050-ig nyolcvan százalékkal kívánja csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását.

A törvényjavaslat elfogadásával és bevezetésével

- csökkenthetőek az ipar és a magánemberek energiaszámlákra fordított kiadásai,
- javítható a leszakadó, nehéz életkörülmények, esetleg adósságok között élő emberek élete,
- új és jelentős mennyiségű zöld és helyi munkahely teremthető,
- növelhető a helyi piacok szerepe,
- csökkenthető Magyarország import energiaforrásoktól (kőolaj, földgáz) való függése,
- erősödik a magyar gazdaság versenyképessége és stabilitása,
- felerősödik a hazai zöld technológiák, fejlesztések szerepe.

A „Klímátörvény a fenntartható társadalomért” törvényjavaslat a fenntarthatóság átfogó elvén működik: szociális, gazdasági és környezeti előnyei egymást erősítik, hiszen eszközeivel az éghajlatvédelmet, a zöld gazdaságélénkítést és a társadalmi igazságosságot egyaránt célozza.

A klímátörvény 3 alappillére:

- Erőforrás kvóta
- Zöldpiac
- Visszatérülő alap.

A Klímátörvény-javaslat az alábbiakat tartalmazza:

- A fosszilis energiahordozók (kőolaj, földgáz, szén) felhasználásának ütemezett csökkentését, a 2010-es szinthez képest 6 százalékkal 2020-ig,
- a lakosság és az oktatás környezeti tudatosságának javítását,
- a megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó technológiák fejlesztését és elérhetőbbé tételét,
- zöld beruházásokat támogató információs- és intézményrendszer kialakítását,
- a hazánkban található zöld területek rekonstrukcióját és növelését az építésszabályozással párhuzamosan,
- a társadalom termelői és fogyasztói struktúrájának átalakítását.

A rendelkezésünkre álló fosszilis energiaforrások mennyisége véges, azonban jelenleg túlfogyasztásuk jellemző világszerte, így Magyarországon is. A klímátörvény ezt mérsékelné, mégpedig egy társadalmilag igazságosan működő **erőforrás kvóta** alkalmazásával. Az iránymutató kvóta alapján a **zöldpiacon**, azaz a környezetbarát termékek és szolgáltatások piacán ennek az iránymutató kvótának az alapján foghatunk energiatakarékos, megújuló beruházásokba. Finanszírozásukat a **Visszatérülő Alap** kamatmentesen teszi lehetővé mindenki számára. Megtakarításaink által csökken az egyéni fogyasztásunk, a beruházásokkal pedig a hazai kis- és középvállalkozásaink is jól járnak, így mindenki számára előnyöket biztosít a zöld gazdaságélénkítés.

(Forrás: Magyar Természetvédők Szövetsége: szórólap)

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. Földrajzi elhelyezkedés

Előszállás Fejér megye délkeleti részén fekvő, halmazfaluból kialakított szalagtelkes település. A Duna bal partján, tőle légvonalban kb. 6 km-re, átlagosan 118 m tengerszint feletti magasságban fekszik.

2. ábra: Előszállás elhelyezkedése

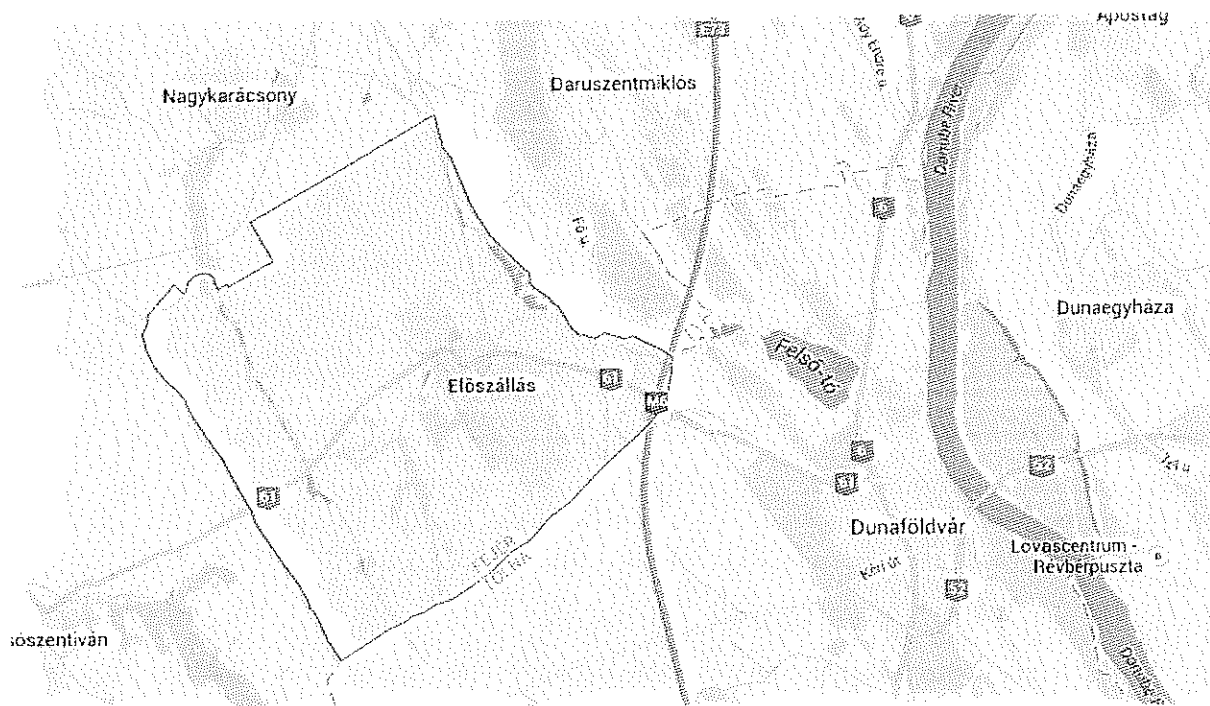

Domborzata – ahhoz képest, hogy Alföld legnyugatibb középtáján, Dunán átnyúló részén, a Mezőföldön helyezkedik el – változatos. A Mezőföld ugyanis már átmenetet jelent az Alföld és a Dunántúli-dombság között, így községünk határát is sűrű, mély völgyhálózat, keskeny völgyközi háta, éles gerincek, eróziós (felszíni erők pusztító munkája során keletkezett) és deráziós (omlással, csuszamlással, kúszással és folyással keletkezett) tanúhegyek (falun belül legmagasabb az Öreghegy), buckákkal behintett futóhomokfelszínek és meredek pusztuló lejtők tarkítják.

A jégkorszak közepén a község területe és határa lassan lesüllyedt, és északról érkező vízfolyások töltötték fel. A folyóvíz üledéksorai (aprókavicsos homok, homok, iszapos homok) területenként különböző vastagságúak (4-20 m); legvastagabbak a község keleti és délkeleti részén, valamint a dunaföldvári térségben.

Az árvízmentes területeken a jégkorszak második felében löszképződés következtében 10-20 m vastag lösztakaró halmozódott fel. Az újpleisztocén kor végén és az óholocén (kb. 120 000-től 6000 évvel ezelőttig) meleg, száraz időszakában a homokos területek felszínét az északnyugati szél mozgatni kezdte, majd lepletszerűen szétteregte vagy buckákban felhalmozta a homokot. Ezért borítja a község határ keleti és délkeleti részét összefüggő futóhomok-takaró, változatos homokformákkal. S ez a magyarázata annak is, hogy a község területén pásztásan váltakoznak egymással a folyóvízi homokkal, futóhomokkal, lösszel és homokos lösszel fedett területek.

A löszös területeken általában termékeny mezősi talajok: mészlepedékes és réti csernozjom (magas humusztartalmú, szürkésfekete, morzsás szerkezetű, tápanyagban gazdag, termőföldnek kiváló talaj) képződtek, a futóhomokot pedig többnyire tápanyagban szegény, gyenge vízgazdálkodású váztalajok borítják. A völgyekben a réti öntéstalaj (ártéri lerakódásokon – homok, iszap – lerakódó, humuszban szegény, fakó színű talaj) és a réti csernozjom talaj az elterjedt talajtípus.

3. ábra: Előszállás közigazgatási területe

Az ősi mocsár részben megmaradt: a falu ingoványos területei (pl. a vasút Nagykarcsony felé vezető szakasza mellett, a Fürdősből) emlékeztetnek erre. Határunk alatt, a tengerszinthez viszonyítva egyforma magasságban, de különböző vastagságban ősi iszapréteg is húzódik, mely mélyalapozások és építkezések alkalmával szokott a felszínre kerülni. Kitermelve, a napon megszáritva szemcsézettségével, színével a hamura emlékeztet, helyi népies elnevezése „fosóhomok”. Ennek „köszönhetően” kezdett süllyedni 1926-ban a ciszterci rendház („kastély”), ezért süllyed lassan a 61-es út, ezért (az alapozás nehézségei miatt) volt nehéz 1940-ben az elmosott vashíd helyére újat építeni.

2.2. Természeti adottságok

2.2.1. Éghajlat

A térség éghajlata – hasonlóan a domborzathoz – átmenet az Alföld és a Dunántúli-dombság és középhegység éghajlata között; területén két nagy éghajlati körzet: a meleg és a mérsékelt meleg találkozik. Mérsékelt meleg és száraz éghajlat, mérsékelt forró nyár és enyhe tél jellemzik ezt a vidéket. Uralkodó szele az északnyugati.

A felhőzet átlaga évi 50% körül mozog, így a napsütéses órák száma magas, meghaladja az évi 2000 órát. A nyár meleg (júliusi középhőmérséklet: 21,1 °C), a nyári napok és hőségnapok száma magas. A tél mérsékelt hideg (januári középhőmérséklet: -1,5 °C).

A terület csapadékmennyisége kevés: 500 mm körül mozog évente, ennek több mint fele a nyári fél évben esik le. A kevés csapadék, a forró nyár és – helyenként - a könnyen kiszáradó futóhomokfelszínek veszteséges vízháztartást eredményeznek.

2.2.2. Vizrajza

A Lak-patak (Mocsárpatakként is emlegetik) kivételével a környék minden vízfolyása időszakos. Kevés a csapadék, melyet a lösztalaj nehezen is vesz be, így nagy része elfolyik. Patakjaink vízgyűjtő területe több száz négyzetkilométer; eső után hirtelen megáradnak, az eső elmúltával azonban éppolyan gyorsan le is apadnak.

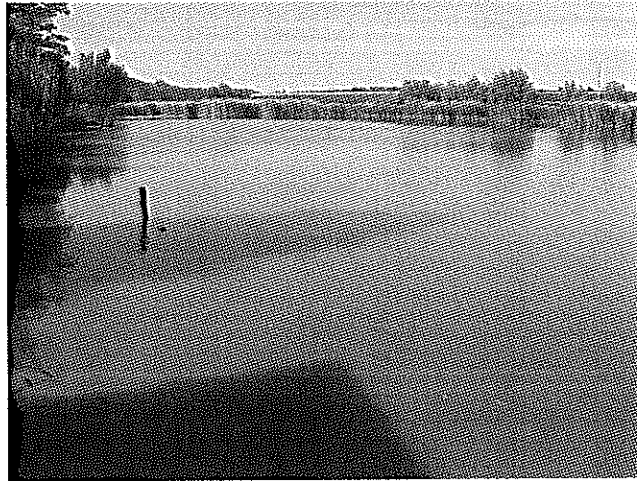
Legnagyobb patakunk a Gulyamajori-patak, mely Mezőfalva határában ered, majd Mezőfalva, Ménesmajor, Nagykarácsony, Előszállás határában elcsörgedezve, az „Akol” alatt még egy forrás vizével gazdagodva Dunaföldváron, a „Fok”-nál ömlik a Dunába.

Másik patakunk Dunaföldvár határában ered. Ez végigfolyik a kelemen-i völgyön, a róbertvölgyi völgyön, Nagykarácsony határában folytatva útját. Egy félkör alakú kanyarral visszatér Előszállás határába, ahol egyesül a Gulyamajori-patakkal.

A falunk központján áthaladó patakunk a Lak-patak. Vize a Tűzokban ered, két kisvízű forrásból. Hamarosan egyesül a „Fahordó”-beli forrás vizével, majd a „Fingató”-t elhagyva egyesül azzal a kis csermellyel, mely a Fürdősből ered, több rejtett forrásból. A „Mestervölgy”-ben felveszi a Téliállás sokszor kiszáradó erecskéjének vizét. A Cifrakerthez érve a patak újra bővül a „Major”-ban eredő forrás vizével. A Kerekesnél egyesül a „Kettesbárány”-ban eredő csermely vizével, mely a Petőfi utcával párhuzamosan folyik végig, több rejtett forrás vizével gazdagodva, majd a Selyemréten átsorogva az összegyűlt víz Gulyamajorban, a valamikori malom helyén a Gulyamajori-patakba ömlik.

Van még egy patakunk is, mely a Bábicbéli ered, majd északi irányban a „Korcsma-föld” és a „Telek” közötti horpadáson végigcsorogva a gulyamajori legelőn torkollik főpatakunkba.

A község határában fellelhető állóvizek együttes területe 43,1 hektár. Az öt tó közül egy természetes (0,75 ha), négy mesterséges (42,37 ha). Utóbbiak völgyelgátolással létesített halastavak, melyek túlnyomó része ma már nem működik.

4. ábra: Lak-pataki horgásztó

Községünk egy részén (pl. az Árpád utcáról a 61-es út felé leágazó utcák telkein) magas a talajvíz állása. Az első világháború utáni földreformkor és házhelyosztáskor a nagybirtok Előszállás eke úgy kívánta azonban, hogy a falunak ezen a részén mérjenek ki házhelyeket. „*A nagybirtok Előszállás eke súlyosabb volt, mint a nép egészsége*” - írja Gergelyi Béla, községünk egykori tanítója.

A nálunk előforduló összes növény- és állatfaj bemutatására rendkívüli változatosságuk, gazdagságuk miatt természetesen nem vállalkozhatunk. Az alábbiakban gyakrabban megfigyelhető ill. vidékünkön jellegzetes képviselőik kerülnek említésre.

2.2.3. Talajok

A Nagyközség Fejér megye délkeleti részén, a Mezőföldön fekszik, Budapesttől 96, Dunaföldvártól 8, Székesfehérvártól 60 km-re. Tolna megyével határos. A Mocsárpatak eróziós völgyének jobb partján települt, átlagosan 118m tengerszint feletti magasságban. Viszonylagos magassága a patak szintje felett 5-6m. A falu felszíne inkább alföld, legmagasabb pontja 173m. A község határa felszín alaktanilag változatos közettani felépítésű és morfológiai arculatú terület, sűrű és mély völgyhálózat, keskeny völgyközi háta, éles gerincek, eróziós, deráziós tanúhegyek, buckákkal behintett futóhomokfelszínek és meredek pusztuló lejtők jellemzik. Központi belterületéhez több külterületi lakott hely tartozik. A község és környéke a Mezőföld meleg, mérsékeltén száraz, mérsékeltén forró nyarú területei közé tartozik. A felszíni vízfolyásokban szegény terület vízfolyásai a Mocsár-patak kivételével időszakosak. A talajvíz elérhető mélységben és számottevő mennyiségben csak a völgyekben van. A löszös területen jó termékenységű mezősi talajok – mészlepedékes csernozjom, réti csernozjom – képződtek, a futóhomokfelszínek tápanyagban, vízben szegények.

2.2.4. Növényzet

Vízínövények

Előszállás és környéke természetes növénytakarójának fontos tagja a nád. Mivel a falu és környéke gazdag mocsaras és vizes területekben, sokfelé megtaláljuk. Régen tetőfedésre, majd padlókészítésre használták, ma főként iparilag szennyezett vizek tisztítására. A nád állandó szomszédja a buzogány alakú virággal bíró káka, melyet a háziiparban és szigetelőszerként is hasznosítanak. A tavak kevésbé mély, partközeli részein él a sás. Virágzó szomszédai a fehér tölcséres virágú, mindenre felfutó (folyondár) szulák, a kék virágú ebszőlő, az élénk rózsaszínű füziike (deréce) és a sárga virágú mocsári liliom (mocsári nőszirom).

A vízben főként a hajszálvékony, sűrű békanyállal (fonalas zöldalgák), hínárfélékkel (pl. a szűrös átokhínár), vízilencsével (vagy békalencsével) és a víz zöldes színét adó, szabad szemmel alig látható apró zöld növénykéek tömegével, a planktonnal találkozunk.

Vízpartok gyakori növénye a kecskefűz, melyről tavasszal barkát szedhetünk. Terebélyes, közepesen magas, puha fájú fűzfák is sorakoznak itt. A fűzfák társaságában magasra nőtt nyárfák is állhatnak, a Kerekesben és a Fürdős egy részében igazán idős példányokkal is találkozhatunk, előbbiben fehér, utóbbiban fekete nyárral. A vízpartok sárga vagy vöröses kérgű fűzfabokrai – nemes fűz – a fenti növényektől eltérően nem őslakosok, hanem telepítettek; a kosáráru alapanyagát adták.

Réti növények

A nedves, savanyú rétek jellegzetes, kora tavaszi virága a mocsári gólyahír. Itt található a régen, a föld melegebb időszakában hatalmas fákká növő, ma azonban már csenevész zsurló vagy békarakka is. Vízínövények is felbukkannak itt, de e növényzet legnagyobb része fűféle: taréjos búzafű, réti csenkesz, perje, ebírfajták, herefélék, útifűfélék.

A szárazabb, de üde talajú, értékes réteken terem a legjobb állati takarmány, a legértékesebb széna. A fenti fűfélékhez társul itt a vadbükköny, a nyúkszapuka (réti nyúlhere), a nyúlárnyék (vadspárga), a rezgőfű, az árvalányhaj, néhány kórófajta, a kígyószisz, a vadszegfű, a sóska (lórom, lósóska). A tövises iglic, népies nevén gilicetüske őshonos ezeken a réteken, a szerbtövis azonban a 19. század elején került ide a Balkánról, azokkal a sertésekkel, amelyeket Szerbiából a nyugati országokba hajtottak eladás végett. E réteken számos gyógynövény is előfordul: a pemetefű, a kakukkfű, a fekete mályva (erdei mályva), a székfűvirág, a beléndek.

Domboldali, rézsűs területeket borító rétjeinken a tarack köti meg hatalmas gyökérzetével a talajt, mely a másik két fenti rétfajtán is gyakori. Ökörfarkkóró, aszat, törpe írisz, ibolya e területek legjellemzőbb növényei. Itt fafajták, cserjefélék is gyakoribbak. Ősi fa

itt a szilfa, az aprólevelű hárs, a vadalma, a vadszeder, a vadkörte, és az országunkba a 18. század elején betelepített akácfa is sűrűn előfordul.

Az elhanyagolt területeket gyorsan birtokba veszik a cserjefélék: a fekete bodza, a galagonya, a som, a kökény, a veresgyűrű, a varjútövis, a vadrózsa, a hangabarak (vagy törpemandula), a papsapka (vagy kecskerágó). A gyengébb talajokon gyakori az indás mezei szeder is.

A falunkat övező szántóföldek szélein gyakran találkozunk a területét visszahódítani akaró pipaccsal, búzavirággal, aszattal, konkollyal. Mezőgazdasági növényeink - a mohar kivételével – mind idetelepítettek, éppúgy, mint a falu belterületén előforduló növények többsége is. Díszfaként gyakori a faluban a platán, a vadgesztenye, a nagylevelű hárs, az osterfa, a fenyőfélék, a japán akác. Díszcserjeként főként kerti rózsák sokasága, orgona, labdarózsa, babarózsa (szilvarózsa), tamariska, maclura (narancseper), gyöngyvessző, tuja- és ciprusfélékfélék, buxusok (puszpángok) fordulnak elő. Leggyakoribb haszonfáink és haszoncserjéink: almafa, körtefa, cseresznyefa, meggyfa, szilvafa, sárga- és őszibarackfa, birsfa, diófa, mogyoró, szőlő, ribiszke, egres, málna.

Bár nem növények, érdemes a gombákat is megemlítenünk, hiszen nagy számban képviseltetik magukat környékünkön, köztük jó néhány ízletes fajjal.

2.2.5. Állatvilág

Rovarok

A községünk területén és határában előforduló sekély vagy mély állóvizek, mocsarak, kutak, víztárolók kedveznek itt élő szúnyogfajtánk, a dalos szúnyog kifejlődésének, szaporodásának. Ellenségeik a szintén vízparton előforduló szitakötők. A tavak vizében úszik egy 4-5 cm hosszú, 3-4 cm széles, sötét olajzöld színű bogár, a csíbor. Nála valamivel kisebb a sárgásfehér, szárnyai szélén csíkos sárgaszegélyű csíkbogár. Mindketten veszélyes ivadékhal-pusztítók.

Vízpartok és kertek (nem szívesen látott) lakója az ujjnyi hosszú és vastagságú, világosbarna lótetű (lótücsök). Nagyon szaporodik, és tetemes kárt okoz kertjeinkben, főleg főlíasátrainkban. Hasznos hajt viszont levél- és pajzstetűpusztításával a katicabogár vagy „Isten tehénkéje”, melyből már nemcsak a nálunk őshonos hétpettyes, hanem a Kelet-Ázsiából származó ún. harlekinketika is gyakran előfordul nálunk. (Utóbbi sajnos egyre inkább kiszorítja a hétpettyest.) A levéltetvek, pajzstetvek rontják fáinkat, virágainkat. Gondozóik, terjesztőik a hangyák, melyeknek számos fajtájuk él helyben.

Réteink, szántóföldjeink „utcaseprője” egy kb. 2,5 cm-es, félbevágott golyó alakú, sötétbarna bogár, amely általában valamilyen trágyacsomó körül tevékenykedik; ez a galacsinhajtó vagy ganajturó bogár. Éji bogárnak is nevezik, estéként zúgva repül. Vele

azonos élettérben fordul elő a hozzá hasonló alakú és színű orrszarvúbogár, mely nevét a fején viselt, 1 cm hosszú, hátrahajló szarváról kapta. Számtalan poloskaféle is él felénk.

Dűlőutakon, gyalogutakon gyakran látható az acélkék színű, szárnyatlan, lassan haladó nünüke. A természet egészségőrei az állati tetemeket szorgalmasan eltakarító temetőbogarak. Májusban majd' kiverik a szemünket a sűrűn repdeső májusi cserebogarak. Majdnem futóhomokos területeinken (pl. a Virághegyen, Aligváriban, Bánomban) él rokonuk, a sötétzöld alapon fehér pettyes kallócserebogár. A cserebogarak pajorjai, a 4 évig a földben fejlődő „krunklikukacok” megrágják termesztett növényeink gyökereit.

A cserebogár-invázió elmúltával kezdenek rajzani a „szőrös bogarak”, melyek fekete, cserebogár alakú kártevők: levélbogár-félék. Az alma- és körtefákra jelentenek leginkább veszélyt, mert ezek kifeslő virágjából kirágyják a bibét és a porzókat. A zöld színű, fémfényű rózsabogarak a rózsakedvelőknek okoznak sok bosszúságot.

A búzavetést rongáló „drótféreg” a vetési vagy gabonafutrinka hernyója. Ez a kb. 1,5 cm hosszú fekete, élénk mozgású bogár a gabonatermő területek állandó lakója.

Virágos növényeink látogatói a méhek és a lepkefélék. A házi méh és a poszméh tesz a legtöbbet kerti és mezei virágaink, haszonnövényeink beporzásáért. Rokonaik, a sokkal kevésbé hasznos német darázs, lódarázs és francia darázs hívatlan vendégek otthonainkban.

A lepkék hernyókorukban veszélyesek növényeinkre, kifejtett korukban már csak a virágok nektárjával táplálkoznak. Gyakoribb lepkeféléink, a téglavörös alapon fekete foltos rókalepke, a világossárga citromlepke, a fehér vagy világosbarna alapon fekete pöttyös gyöngyházpille, a fekete alapon narancs- és fehér foltos atalantalepke, a színpompás nappali pávaszem, a fehér galagonyalepke, a fehér, szárnyvégein fekete csíkos káposztalepke, a sárga alapon fekete csíkos, szárnyvégen hosszú nyúlványú kardos pille, és a hozzá hasonló, de kékben is pompázó fecskefarkú pille mind nappali lepkék. Alkonyatkor indul élelemkereső útjára a kacsafarkú szender, az esti pávaszem (boszorkánypille), a kutyatej-, fagyal- és az oleander-szender, a nagy halálfejszender, a bagolypillék. Utóbbiak közül nagyon káros a vetési bagolylepke, a szőlőilonca és a ruhamoly.

Mákvetéseinket a vörös alapon fekete rajzos mákcincér férgesítheti el. Az ormányosok egyike-másika is igen káros, pl. a rébabarkó, a levélsodró, a hajtásfűrő.

Szinte kivétel nélkül hasznos pókjaink közül legnagyobb a koronás keresztespók.

Fent említett rovaraink közt igen magas a védett ill. a ritkaságzámba menő fajok aránya!

Növényeink súlyos károsítója az amerikai szőlőkkel az országba került filoxéra gyökértetű, és a szintén amerikai eredetű kolorádóbogár (vagy krumplibogár). Előbbi a 19. század végén, utóbbi 1944-ben érkezett Előszállásra.

Gyűrűsféreg, csúszómászók, kétéltűek, hüllők

Folyó és állóvizeink gyakori lakója egy gyűrűsféreg-fajta, mely vérrel él: a lópióca. Teste két végén lévő tapadókorongjával tapad emberi vagy állati áldozata testére, és igyekszik abból vért szívni. Rokona, a barnáspiros vagy rózsaszín földigiliszta ezzel szemben szíven látott vendég kertjeink talajában, mert azzal, hogy elhalt növényi anyagokat dolgoz fel táplálkozása során, lazítja, javítja azt.

Vizeink mellett, de a határban is nagyobb számban előfordul egy 70-80 cm hosszú csúszómászó, a vízisikló. Színe világos vagy sötétebb kékeszürke, a fej két oldalán félhold alakú sárga díszítéssel. Miután nincs méregfoga, veszélytelen kígyófajta; mezei egér, vízicickány, kis halak, békák alkotják fő táplálékát, melyeket egészben nyel le.

Fás, bokros domboldalak, napsütötte, homokos vagy köves területek lakója a zöld gyík.

Tóparton üldögélve a katonabékák (kecskebékák) hangos koncertjében lehet részünk. Velük osztoznak lakóhelyükön és élelmükben a náluk sokkal kisebb, földszínű, de vörös hasú unkákat. Szárazföldjeink üregeinek lakója a varangyos béka (barna varangy) és a leveli- vagy zöld béka, mely fák és cserjék lombjai közt fordul elő, és színe hasonlítani tud környezetéhez. Táplálékukat bogarak és férgek szolgáltatják, így a békák igen hasznos jószágok.

Ősrégi élőlények kései utóda a tavainkban élő, barna-gyöngyházszínű burokban lakó mocsári kagyló (békateknő, tavi kagyló). A mocsári teknősbéka hasonló, barnás-zöldes védőburkot - páncélt – visel; nagyon lassan fejlődik, de hosszú életű. 40-50 cm-re is megnőhet. Nagy veszélyt jelentenek azonban ránézve azok a megunt-megnőtt, kereskedelemben kapható házi kedvenc teknősök (pl. ékszerteknős), melyeket gazdájuk természetes vizeink valamelyikébe enged. E teknősfajoknak nincs helye hazai vizeinkben, mert kiválóan alkalmazkodnak, szaporodnak, agresszív terjeszkedésükkel a mocsári teknős konkurenseivé válnak, és kiszorítják őt természetes élőhelyéről. A horgászoknak is ezek az idegen fajok okozzák a legtöbb bosszúságot.

Magyarországon az összes, nálunk honos hüllő- és kétéltűfaj védett!

Csigafajtáink közül helyben a ciszterek által Franciaországból még a 19. század második felében betelepített, s azóta elszaporodott éti csiga a leggyakoribb. Rokona, a házatlan meztelen csiga a pincéink, nedves, dohos épületeink, helyeink nem szívesen látott lakója, mert károsítja betakarított termésünket. Vizeinkben is általánosan elterjedt a csigafélék több faja.

Halaink

Halállomány tekintetében telepített és őshonos fajokról beszélhetünk Előszálláson. Falunk a régmúltban vizekben sokkal gazdagabb volt; bizonyíték erre, hogy a Lak-patak az 1800-as években még malmot hajtott.

A kövi csík és a lápi csík régen gyakoribb volt: utóbbiból 40-50 cm-es példányok is lapultak patakjaink iszapjában. 1952-ben, egy vízi építkezés alkalmával több mint 50 kg lápi csík került elő egy alig 100 négyzetméteres mederfenékről. Szintén nagyon régi lakói vizeinknek a 12-14 cm hosszú, márnára hasonlító, apró fenékjáróküllő, a compó, a kárász, a csapósünger vagy durbincs, a paptetű, a pirosszemű kele és a csuka.

A ponty is őslakos lehetett vizeinkben, mert ma is igen könnyen szaporodik itt, de a mai pontyállomány már nem azonos az őspontyokéval, ez már telepített. Mint ahogy a süllők, harcsák, valamint a velük akaratlanul behozott cifrakárász vagy naphal és a törpeharcsa is.

Madaraink

Előszállás madárvilága a felszín és a növénytakaró változatosságából adódóan igen változatos – volt. Több madárfajtája kipusztult azonban az idők során; némelyikük emlékét a település egyes részeinek neve őrzi, pl. Daruhegy, Bibichegy, Túzok.

A daru a 18. század utolsó harmadáig volt vidékünkön költőmadár, jó áron eladható tolla miatt azonban kiirtották. Azóta nem telepedett meg nálunk újra, csak átvonuláskor láthatjuk.

Ugyancsak kipusztult innen a magyar madárvilág óriása, a tűzok. A 18. század végén még csapatostól hajtották őket a cselédek az uradalom központjába levágni. A második világháború utánra már csak két pár maradt belőlük határunkban, melyek 1962 és '64 között az előszállási 4. sz. tónál fészkeltek. 1964-ben aztán átköltöztek Nagykarácsonyba – vesztükre. Bár ekkor már védettek voltak, vacsoraként végezték. Napjainkban olykor feltűnik Előszállás-Nagykarácsony határában két példány – valószínűleg párról van szó.

Néhány évtizede még láthattunk errefelé parlagi sast is, hatalmas fészke magas fákon volt megfigyelhető. Ma már nem találkozunk vele, viszont az elmúlt évek telein egy-két réti sas rendszeres vendégünk volt.

A vidékünkön előforduló madarak túlnyomó többsége védett. A nálunk megfigyelhető madárfajok előfordulása az én különböző szakaszaiban változik. Bizonyos fajok a vonulási időszakokban sokkal nagyobb számban képviseltetik magukat. A jelenleg rendelkezésükre álló élőhely nagy részüknek fészkelésre is alkalmasnak mondható, de egyre több a táplálékszerzést, fészkelést zavaró tényező.

Nádasainkban költő madaraink a szürke ill. vörös gémek, a bölömbika és a törpegém. A nyári ludak számára is megfelelő költő- ill. éjszakázó hely tavaink, patakjaink vidéke. Ugyanitt tőkés récével, kanalas gémmel, cigányrécével, csörgőrécével, böjti récével, szárcsával, búbos, vörös- és feketenyakú ill. törpe vöcsökkel is találkozunk. A letöredezett, levágott és néha vastag rétegben a vízen úszó „döglött” nádon dankasirályok, szerkők, küszvágó csérek fészkelnek. A parti fűvenyen partfutók és sárszalonnák futkosnak. A nádasokban fészkel a nádirígó, a fülemülesítke, a füzike, a part széléhez közelebbi nádban pedig a vízcisibe és a vízityúk. A vízparti fűzek és nyárfák koronái adnak otthont a

függőcinegének, melynek káka és nyárfavirág finom bolyhából készül a fészke. Zárt, hosszúkás építmény ez, csak egy lefelé irányuló, csőszerű bejárat van rajta. A nyárfák oldalán 5-6 cm átmérőjű bejáratokkal rendelkező odvakat figyelhetünk meg; ezekben a zöldharkály (zöld küllő) vagy a tarka fakopáncs fészkel. Előfordul, hogy szalakóta (vasvarjú – igen ritka, eszmei értéke 500 000 Ft!), búbosbanka, seregély vagy nyaktekerces költözik e nyílásokba. A vízpart szakadásos oldalában található kerek lyukak lakói a színpompás jégmadarak. A löszfalakban pedig a repülő rovarok halálos ellenségei, az idei „Év madará”-nak megválasztott gyurgyalagok tanyáznak.

Vizes réteinken futkosva keresi élelmét a fekete-fehér búbic, névadó hangját, a „bubic-bubic”-et kiabálva. Ott is fészkel, zsombékokra rakott fészkekben. Ugyancsak itt szeret táplálék után járni fekete-fehér tollú, állandó nyári vendégünk, a fehér gólya, amely nemcsak békát, de madárfiókát és rovarokat is szívesen fogyaszt. A közelmúltban néhány fekete gólya is rendszeresen megfigyelhető volt egyes vizeinknél.

A szárazabb rétek lakója a ürge ürgecske, a fácán és néha a fogoly is. A magasabb kőrökon üldögélve a csaláncsúcs szemlélődik. Magaslati helyekről fürkészi a tájat a vörös gébics és a kis őrgébics.

A szántóföldek magasabb hantjain a hantmadár tűnik fel gyakran, a levegőben a dalos pacsirta zengi énekét. Az érőfélben lévő gabonát mezei verebek lepik. A szőlők, gyümölcsösök termését a seregélyek tizedelik.

A cserjés, fás területeken fészkel az örvös galamb, a gerle, a balkáni gerle. A fákon a szarka, csóka, vetési varjú, fekete varjú, dolmányos varjú üldögél gyakran. Egyes dalosmadarak, sárgarigó, ökörszem, széncinege, kék cinege, zöldike, pintyfélék, stiglicék, csicsörkék és a töviszúró gébics is itt fészkel. A magasabb fákon vércsék, ölyvek, karvalyok, héják, sólymok fordulnak elő.

Házainkban és a melléképületekben még ma is találkozhatunk füstifecskékkel, molnárfecskékkel, bár számuk – az állattartás csökkenésével - egyre kevesebb. Rokonuk, a partifecske már nem szereti annyira az ember közelségét, így inkább löszfalakba vájja fészket.

Éjszaka aktív madarunk a bagoly. Nálunk élő fajtái a kis kuvik vagy halálmadár, a macskabagoly, a gyöngybagoly, a kis fülesbagoly. Hasznos munkát végeznek a rágcsálók pusztításával.

Emlőseink

A jégkorszak idején még mamut legelészett Előszállás határában. Erre utal legalábbis az a három mamutcsontváz, amelyek településünkötől nem messze kerültek elő. 1926-ban Dunaföldváron, a Bölcseki út mellett került elő egy, még nem teljesen kifejlett példány csontváza, mely ma a székszárdi múzeumban van. 1952-ben Alap területén akadtak mamutcsontvázra a vasútépítők, ennek két lábszárcsontja került végül a székesfehérvári

múzeumba. 1966-ban ismét Dunaföldvár területén került elő egy mamutcsontváz, ezúttal egy teljesen fejlett egyedé. Ez is múzeumba került.

Néhány évszázaddal ezelőttig előfordult nálunk az európai bölény is, erre egy 8. századból származó, ember által készített szemetesvödörben talált csontmaradványok, valamint egy-egy avar sírba „másvilági útravalónak” odakészített bölényhús csontmaradványai utalnak. Mátyás korában még vadászták, az utolsó példányt 1762-ben ejtették el Erdélyben. Ma, visszatelepítése után az európai bölény már csak Európa egyes területein fordul elő.

Két másik állatfajt tudatosan pusztított ki az ember területünkről, ezek a szürke színű ordas és a vörös színű nádi farkas vagy aranybakál. Előbbiből 1926-ban lőtte le vidékünkön az utolsót egy uradalmi segédtsízt, az egész országból eltűnt, ma már csak néha téved át Magyarországra északi-északnyugati szomszéd országainkból egy-egy példánya. Utóbbi azonban újabban ismét előfordul vidékünkön.

Vaddisznókból is bőven van falunk határában, főként a kukoricával bevetett területeken garázdálkodnak. Vadászható, évente átlagosan 30 db-ot ejtenek el.

Napjainkra – a megváltozott élőhelyek miatt – a gímszarvas előfordulása is rendszeressé vált környékünkön. Mellette legnagyobb állandó emlősünk az őz, mely a vaddisznóhoz hasonlóan a termést sem kíméli, ugyanakkor cserjésekben, réteken is látható. Lakótársaik a mezei nyulak, és a partos, szakadékos helyeken főleg éjszaka előforduló borzok. Velük egyforma lakóhelyet épít határunkban a vörös róka, mely az ürgét, hörcsögöt, mezei egeret irtja legfőképpen, de a baromfiból is csen néha. Csakúgy, mint a görény vagy a nyest. Rokonukat, a fehér színű, fekete farokvégű hermelint (hölgyemenyét) ma már nem látni nálunk. Vízi rokonuk, a fokozottan védett vidra (250 000 Ft) minden vízben vagy vízparton élő kisebb állatra veszélyes, különösen halpusztítása okoz károkat. Az utóbbi időben nyomaira bukkantak néhány környékbeli vizünkben.

Hasznos éjszakai repülő ragadozónk a denevér vagy bőregér is. Magasabb épületeken telepszik meg, kizárólag rovarokat zsákmányol.

Rágcsálók közül ma sincs hiány településünkön. Bár az ürge és a hörcsög ma már ritka, a házi patkány és a vándorpatkány, a házi és a mezei egér gyakori vendégünk. Az egérnél kisebb, hegyesebb orrú mezei cickány is sokszor megfigyelhető nálunk, rokona, a fekete törpe vízicickány már szinte teljesen eltűnt. Egy rendkívül ritka, fokozottan védett faj, a csíkos szöcskeegér is jelen van vidékünkön, nagy valószínűséggel ez a legnyugatibb előfordulási területe. A vakond gyakran okoz kárt kertjeinkben, de ne bántsuk; ő is védett. Előfordul vizeinkben a vízipatkány (pézsmapocok) is, melyet a 20. század elején egy cseh grófnő telepített be Csehországba, bundatermelés céljából, szökött példányai pedig elterjedtek, egész hazánkban. Magas, csonthéjast termő fáink kedves lakója a mókusz.

2.3. Előszállás fejlődéstörténete

2.3.1. A korai idők

Előszállás és környéke már a rómaiak előtt lakott hely volt. Határában kelta, avar és római korból származó leletek kerültek napvilágra. Nevét 1537-ben a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzött Illésházy-oklevelek egyikén találjuk meg, „Elevzallas” formában. A fellelhető adatok alapján valószínű, hogy az 1300-as években az Alföldre letelepedett kunok által alapított, nyugatabbra tolt település („előretolt telep, szállás”) volt. Mivel a kun települések nem a megyeszervezetbe tartoztak, hanem külön kapitányság fogta össze őket, ezért ebből az időszakból kevés adat maradt fenn.

Az 1526-os törökdúlást követően a kunkapitányságot feloszlatták, és Előszállást Karácsonyszállással együtt Tolna megyéhez csatolták. Az 1530-as években a település a fehérvári prépost tulajdonába került, majd Szapolyai János 1537-ben a Sulyok családnak adományozta. Habsburg Ferdinánd azonban fegyverrel foglalta vissza a Fejér vármegyei kun szállásokat, és 1541-ben Szarvaskő urának, Horváth Ferencnek adományozta őket.

1543-tól magyar részről Várpalota, török részről a budai beglerbég, Rüstem pasa uralma alá került Előszállás és környéke. A kettős adózás elől a lakosság egy része elköltözött. Az 1559-es török adóösszeírás szerint Előszállás területén mintegy 50 házban, Karácsonyszálláson 44 házban éltek; kilenc gazda foglalkozott juhtartással. A falu népesebb családjai közé tartozott ekkor (több adózó gazdával) az Onta, a Csóra, a Telek, a Sajka, az Orbán és a Pálfai család. 1575-ben nyolcezer magyar forintért Thury Farkas, valamint Thury Benedek és Ostfy Orsolya vásárolták meg Előszállás, Sóly, Olaszfalu, Tevel, Kovácsberend, Polány, Venyim és Karácsonyszállás falvakat. A törökellenes hadjáratok költségei miatt a Thuryak előbb duplájára, majd ötszörösére emelték az adót. Ez 1594-ben Előszállás teljes elnéptelenedéséhez vezetett.

A 17. század elején rácok népesítették be az elhagyott települést. Lelki gondozásukat a földvári Szent Ilona apátság ferences szerzetesei látták el, akik 1630 novemberében saját birtokukká nyilvánították a települést.

2.3.2. Előszállás a ciszterciek birtokában

A hatvan házból álló rác település 1659-ben került a zirci ciszterci apátság birtokába, amely nyolcezer forintot fizetett ki a Thury-örökösöknek. A dunaföldvári szerzetesekkel még évtizedekig elhúzódott a birtokviszály, de végül Zirc javára dőlt el. A törökellenes felszabadító harcok idején Előszállás ismét elnéptelenedett. 1700-ban a települést a zirci

apátság 31 ezer forintért eladja a sziléziai Heinrichau (ma Henryków, Lengyelország) ciszterci apátságának, amely 1715-ből magyar bérloknak adja ki az itteni pusztákat. Ezzel párhuzamosan megkezdődik a rendi gazdálkodás is: a környező pusztákön előszállási központtal majorságot alakítanak ki. 1723-ban a rendi birtokon 150 szarvasmarha és 59 ló található. 1728-ban szekszárdi tőkékkel újraterelik a majorság közelében fekvő szőlőskerteket.

Az első rendi épület Niklas Antal heinrichai apát 1723-as látogatása után épül fel, a majorság gazdasági épületeivel együtt. 1765-ben emelik a ma is látható rendházépületet. 1751-ben Szent Anna tiszteletére kápolnát, 1778-79-ben Kisboldogasszony-templomot építenek. A plébánia 1766-tól működik. Az elemi népiskolát 1783-ban említik először: a két tanítónak háromszobás ház állt rendelkezésére, ebből az egyiket használták az oktatás céljaira.

Egy 18. század végi leírás így jellemzi a települést: „*Népes szabad pusztá Tolna Vármegyében, földes Urai a' Csiszczertizta Szerzetbéli Atyák, lakosai katolikusok, fekszik Földvárhoz nem messze; többnyire földben készített házakban laknak a lakosok, 's az Uraságnak nevezetes majorsága és gabon tárja vagyon itten, határja jól termő, vagyonyyai jelesek, és kölömbfélék, kereskedések alkalmas, mint marhákkal, mind pedig kölömbféle termékekkel.*”

1805-től az uradalom gazdálkodását megreformálják: a bérleteket megszüntették, és a nagy kiterjedésű uradalmat önálló kerületekre osztották, élükön gazdatisztekkel. A munkát többször is megzavarják a cselédség kisebb-nagyobb zendülései, a legnagyobb 1807-ben, Sudár Simon és Molnár Ádám elbocsátott béresei vezetésével. 1809-ben a megszálló francia csapatok elől Előszállásra menekül a zirci apátság összes szerzetese, a kolostor legfőbb értékeivel és a rendi levéltárral együtt.

A munkaerőhiány enyhítésére 1811-ben létrehozzák az uradalom első telepeseit, Hercegfalva (ma Mezőfalva) néven. 1814-ben az előszállási uradalom újra a zirci apátság tulajdonába kerül. Villax Ferdinánd zirci apát tudatosan törekszik a legjobban jövedelmező apátsági birtok, az előszállási uradalom önállósítására. A juhászatba Szászországból hozatnak tenyészállatokat. Az uradalmat 1829-1844 között vezető Keller Kelemen négy új major (Bernátkút, Kiskarácsony, Ménesmajor és Kelemenhalom) létrehozásával 14-re bővíti a kerületek számát.

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején az uradalom területén nem történik említésre méltó esemény. Ezt követően azonban jó elhelyezkedésének köszönhetően a gazdaság gyors virágzásnak indul. A jelentős szárazföldi útvonalak mellett segítette a fejlődést a Duna közelsége, illetve a vasút 1883-es megjelenése (Sárbogárd és Sárosd állomásain).

A 19. század végén az előszállási uradalom 31 262 kataszteri holdnyi földjét 803 cseléd műveli. Az uradalom határai a korabeli forrás szerint: „*éjszokról Perkáta község, keletről Rácz-Almás és Duna-Pentele községek, délről Duna-Földvár s a baracsi határok, nyugatról Alsó- és Felső-Szent-Iván, Alap, Mindszent, Sismánd és Kis-Hantos*”. Az uradalom vezetéséről ugyanitt azt olvashatjuk: „*Az apátság összes uradalmi élén a főkormányzó áll. Az*

előszállási uradalom közvetlen igazgatását az uradalmi kormányzó foganatosítja, rendelkezése alatt állanak a kerületei tisztek (kasznárok és ispánok), kiknek alárendeltjei az ellenőrök, irnokok és gyakornokok, mint segédtiszték.”

1896-ban elkészült a Pusztaszabolcs-Dunapentele-Paks vasútvonal, amely Előszállást is érinti. A II. osztályú típusterv alapján épített felvételi épület ma is áll.

1897. július elsején aratósztrájk tör ki, több mint ötszáz csatlakozó munkással. Az apátság nem tudja levérni a sztrájkot, a tüntetők elvonulnak. Ezt követően felemelik a hercegfalvai csendőrszámát, 1898-ban pedig az idősebb, kiszolgált cselédek körében jutalmazásokba kezdenek. Ezidőtájt indul meg a gazdaság újabb átszervezése; Előszálláson az állattenyésztés kerül előtérbe, de nagy lehetőségeket látnak a dohánytermesztésben és a szőlőben is. A 20. század első évtizedeiben Weber Márton az előszállási jószágkormányzó. Az első világháború és az évtized szeszélyes időjárása azonban kevés lehetőséget ad a fejlődésre. A katonáskodó munkásokat 1916-tól hadifoglyokkal pótolták, akik közül néhány orosz katona végleg letelepedett a faluban. 1918-ban Stadler Mihály és Kovács János előszállás-szőlőhegyi lakosok vezetésével megalakul a Szociáldemokrata Párt helyi szervezete. A Tanácsköztársaság alatt a gazdaság termelőszövetkezetté alakult, az uradalomban keletkezett károkat a későbbi gazdasági jelentések 1,5 millió koronára becsülték. A helyzet stabilizálódása után, 1922-ben megkezdődik a földosztás: 614 házhelyet osztanak ki. 1922-től újraindítják a központi gépműhelyt, újabb cselédlakásokat építenek, valamint nyolc kerületben sertéshizlaldákat hoznak létre.

2.3.3. Előszállás a két világháború között

Az előszállási uradalom fénykora egyértelműen Hagyó-Kovács Gyula nevéhez köthető, aki 1917-től másodkormányzó, majd 1924-ben jószágkormányzó lesz. Nagy hangsúlyt fektet a lótenyésztés fejlesztésére; a vásárokon is díjazott előszállási ménes országos hírnévre tesz szert. 1923-ban az uradalomba látogat Horthy Miklós kormányzó, és három lovat választ magának a helyi ménesből. 1925-ben Hagyó-Kovács egy teljes fogatot küld XI. Piusz pápa részére, két fekete előszállási lóval és fekete hintóval. 1925-ben az uradalom szerződést köt az ercsi Patzenhofer-cukorgyárral; a következő években megsokszorozódik a cukorrépa termőterülete, és a szállítás megkönnyítése Előszállás ekében 1934-ig 64,5 kilométernyi gazdasági kisvasút épül. (A mezőhegyesi mögött ez volt az ország második leghosszabb gazdasági vasútvonala; a II. világháború után számolták fel.)

A húszas-harmincas években az előszállási uradalom az ország egyik legjobban jövedelmező nagybirtokává válik. Az itt befolyó jövedelmek állják például a budai ciszterci Szent Imre-templom és gimnázium felépítését 1927-29 között. 1933-ban az uradalomba látogatott Kállay Miklós mezőgazdasági miniszter Koós Sándorral, a Magyar Mezőgazdasági Kamara igazgatójával. A miniszter a látottak hatására három hónapos tanulmányútra küldte Előszállásra a legnagyobb állami gazdaság, a mezőhegyesi egyik főintézőjét. 1933-ban

Hagyó-Kovács indítványozására az uradalom megvásárolja a kétezer holdas simontornyai Wimpffen-féle grófi birtokot a középkori várral együtt 700 ezerpengőért; később az uradalom tulajdonába kerül a dunaföldvári kendergyár és a nagyvenyimi olajgyár is. A fejlődés annak dacára töretlen, hogy 1935-ben (a jószágkormányzó tiltakozása ellenére) a művelhető területek 20%-át földosztás céljára átveszi az állam. Hagyó-Kovács visszaemlékezése szerint a legjobban jövedelmező gazdasági évben, 1940-41-ben a tiszta bevétel 1 822 027 pengőre rúgott. 1940-ben Teleki Pál miniszterelnök agrárminiszteri posztot ajánl Hagyó-Kovácsnak, aki azonban, szerzetesi mivoltára hivatkozva, visszautasítja. *„Amikor Niklas Antal zirci apát 1723-ban meglátogatja az apátság éledezni kezdő előszállási birtokát, ott csak legelőt talál, ép házat egyet sem, maga is földbeásott putriban lakik, - ma pedig országos nevű gazdasági szakemberek, miniszterek, sőt minisztertanácsok állapítják meg, hogy a cisztercieknek ezen a birtokán folyik ma a legjobb gazdálkodás hazánkban”* – írja Kalász Elek 1943-ban.

1928-ban Előszállás önálló községgé válik. A ciszterci uradalom építteti fel a ma is használt községházát. Az első képviselő-testületi ülésen, 1928. április 28-án a község első díszpolgárának Werner Adolf zirci apátot választják meg. A közel négyezres új település vezetősége a kilencfős előjáróságból (bíró, jegyző, törvénybíró, pénztáros, közgyám és tanácsbeli esküdtek), valamint 24, a lakosság által választott képviselőből állt. A villanyhálózat kiépítése 1931-ben indul. 1940-ben megalakul a helyi hegyközség, Hannig Sándor hegybíró és Jankovich Ignác hegyközségi elnök vezetésével. Ebben az időben a rendi elemi mellett két állami iskola működött a településen: az öreghegyi három, a daruhegyi kéttantermes volt. Az 1940-es években, részben az uradalom húszezer pengős adományából, ONCSA-házak épülnek a faluban.

1941-ben, amikor Magyarország belépett a második világháborúba, Előszállásról 190 cseléd és 180 aratómunkás vonult be. 1944 őszén megjelentek az első menekülő katonai alakulatok, majd megpihent a községben a mezőhegyei állami gazdaság nyugat felé vonuló állománya, illetve a békéscsabai, a nagykőrösi, a szatmárnémeti és a székelyföldi mentelep is. A mezőhegyesi gazdaság 180 Nóniusz lovát az uradalomban helyezték el, és itt kapott szállást 550 békéscsabai levente is, akik a szovjetek decemberi megjelenéséig répaszedőként dolgoztak. A frontvonal 1944. december 3-án érte el a települést; a szovjetek még aznap éjjel beköltöztek a rendházba, a kormányzónak meghagyott három szobába szorítva a teljes személyzetet. 1945 februárjában egy hétre az egész épületet kiürítették; valószínűleg erre az időszakra a dunántúli szovjet seregek főparancsnoka, Tolbuhin marsall szállt meg az épületben. A továbbvonuló csapatok kifosztják a gazdaságot: Hagyó-Kovács feljegyzései szerint 622 lovat, 1000 ökröt, 1000 tarka tehenet, 350 „magyar gulyabeli” állatot, 1400 növendék marhát, 8000 sertést, 8200 birkát és 480 vagon különféle terményt rekviráltak. A harcok után Előszálláson húsz polgári áldozat és csaknem 200 elesett katona maradt.

2.3.4. A felszabadulás után

1945. április 18-án megalakul a Nemzeti Bizottság: a Kisgazdapártot Virág István, Gergelyi Béla, Debreceni Sixtus Imre és Szilágyi István, a kommunistákat Vass Antal, Horváth Júlia, Juhász Ferenc és Kincses Ferenc, a földmunkásokat Hermann András szakszervezeti küldöt képviseli. Szeptember harmadikán alakult újjá a községi képviselőtestület. 1945 tavaszán megindul a földosztás is: 888 igénylőnek összesen 12 712 kataszteri hold termőföldet osztanak ki. A rendházat a hozzá tartozó közvetlen területtel, valamint az uradalmi épületekkel együtt községi tulajdonnak nyilvánítják.

Az Előszálláson maradó egyházi személyeket számos atrocitás éri. 1945. októberében a Daruhegy-Szőlőhegyen tartott Kalot-gyűlésre betörnek a helyi kommunisták és néhány parasztpárti, és hangosan szidalmazzák a káplánt. Decemberben, egy, az éjféli misére tartó Kalot-legény keveredik konfliktusba két kommunista rendőrrel. 1946-ban helyi kommunista párttagok megverik Füz Balázs János segédlelkészt, aki épp a Katolikus Lánykör gyűlésére tart. Hagyó-Kovács Gyula már nem tér vissza Előszállásra; helyét a korábbi segédkormányzó, Dózsa Márton veszi át. 1949-ben ő köt megállapodást a Miasszonyunk Kalocsai Nővérek több tagjának előszállási letelepítéséről. Ez nem lesz hosszú életű; a rendtagok internálása 1950-ben megkezdődik, az előszállási rendházat 1952-53-ban sajátítják ki végleg. Hagyó-Kovács ekkor már börtönben ül: az 1951-es Grósz-perben „népellenes magatartás” miatt, elsősorban a kormányzóként elkövetett jogsértésekre hivatkozva 13 évnyi büntetésre ítélték.

Az 1945. novemberében tartott országgyűlési választásokon Előszálláson a Kisgazdapárt 56,89%-ot, a Nemzeti Parasztpárt 28,27%-ot kap (a kommunisták csupán 4,93%-ot kaptak). 1947-ben hasonló arányok mellett a kommunista párt harmadik lesz, 10,10%-kal.^[12] 1947-ben kiépül a kövezett út Előszállás és nyolc kilométerre fekvő Nagykarcsony között; ugyanebben az évben a képviselőtestület jóváhagyja a nagykarcsonyiak önállósulásra vonatkozó kérelmét, de a folyamat véglegesen csak 1952-ben zárul le.

1949-ben megalakul a Szabadság Tsz., majd 1959-ben újabb három termelőszövetkezet jön létre, ezáltal a település szinte teljes lakossága tag lesz. 1956-ra felépül az új általános iskola, majd nem sokkal később a művelődési otthon (ezzel párhuzamosan elbontják a nem messze tőle álló kálváriát). Az államosított rendházba nevelőotthon költözik. A falu életére nagy hatással lesz a közelben felépülő DunaújNagyközség, amelynek acélműve illetve más gyárai az előszállásiak számára

2.3.5. A közelmúlt és a jelen

Az 1990 őszén lezajlott első szabad helyhatósági választásokat Előszálláson a falut már három éve tanácselnökként irányító Váradi István nyerte meg. 1990-ben felavatták a második világháborús emlékművet a temetőben, és ebben az évben adták át a kibővített óvodaépületet. A kilencvenes években kiépült a kábeltelevíziós- és a telefonhálózat. Az egykori rendház visszakerült a ciszterciek tulajdonába, miután a nevelőotthon kiköltözött; jelenleg üres. A 2002-ig Előszállás részét képező Daruszentmiklós a 2002. évi önkormányzati

választásokkal önálló településsé alakult. 2009-ben megszűnt a személyszállítás a vasútvonalon, 2010 márciusában azonban megnyílt a település határában vezető M6-os autópálya. Előszállás évek óta részt vesz a LEADER-programban is; ezt a falu határában kihelyezett táblák jelzik. A településen polgárőrség működik, és ezen kívül még 12 civil szervezet. 2014 nyarán kezdetét vette a község legnagyobb beruházása a szennyvíztelep és szennyvízhálózat megépítése.

2.4. Előszállás Nagyközség szerkezete

A településszerkezetre egyaránt nyomja rá bélyegét a földrajzi helyzet, a terepadottság. A település mentén halad, majd kettészeli azt a 61.sz-ú Dunaföldvár – Dombóvár közút, melyből kiágazik a Nagykárocsy felé vezető út. A településközpontokat az országos közút fűzi fel. A központból szétágazó utcahálózat a felszínt követve, hol völgyekben, hol gerinceken fut. A belterület másik rendező eleme a mélyfekvésű zöldterület. A morfológiát követő egykori halmazfaluból alakult ki a többutcás szalagtelkes település. Az épületállomány egyenetlen színvonalon alakult át a közelmúlt (50 év) hatására. Elvértve található jellegzetes paraszti lakóház típus, gyenge leromlott állapotban. Ezeknél nem tervez az önkormányzat szabályozott beavatkozást. A Ciszterci Rend Zirci Apátságának tulajdonát képező birtok alközpontjaként működő Róbertvölgyi major megmaradt üresen álló épületeinek helyi védelme, újrahasznosítása a cél akár turisztikai kiegészítő funkcióval. A település két műemléke: Római katolikus templom, volt cisztercita templom 1626, Fejér megye, Előszállás, Szöglet kert hrsz. 1479 és Cisztercita rendház 1627, Fejér megye, Előszállás, Szöglet kert 4 . hrsz. 1477. A rendház állaga rendkívül rossz, fejlesztésére csak idegen tőke bevonásával van lehetőség. Javasolt funkciók: kulturális idegenforgalmi központ, szálláshely. Településkép meghatározó elemei a közterületeket képező utcák, zöldterületek, parkok, terek. A közélet , társadalmi élet ezen terei jelenleg nem értéküknek megfelelően hasznosítottak, funkció nélküliek, zöldfelületük, berendezésük (utcabútorok, közvilágítás, feliratozás) minősége nem elfogadható.

A belterület alapvetően lakóterület, megfelel a falusias lakóterület követelményeinek. Az elmúlt öt évben öt új lakóépület épült, az utóbbi időben élénkülés tapasztalható. A jelentkező építési igények kielégítésére elsődlegesen a belterületi lehetőségeket kell kiaknázni (új utca nyitás, szabad területek beépítése).

Az életmód változásával, az iparban mezőgazdaságban történő kettős foglalkoztatottság már nem igényli a kialakult nagyterületű, mély telkeket. Ezek új utca nyitásával megoszthatóak, természetesen az elaprózódás szabályozott megakadályozásával. A népességprognózis alapján hosszútávon van alapja a kb. 200-300 lakótelek kijelölésének az Ady Endre utca térségében a hátsókertek hasznosításával. A belterület egészét egységes lefedő falusias lakóterületen belül két központkezdemény fedezhető fel, az igazgatási-kereskedelmi, és a kulturális, rekreációs funkciók sűrűsödésénél.

2.5. Táji értékek

2.5.1. Természeti értékek

Kelet-Mezőföldi löszvölgyek - "Túzok" Természetvédelmi Terület: A Kelet Mezőföldi természetvédelmi terület természetes növényzete a térségre valamikor jellemző homoki-, és lösztölgyesekkel kevert sztyepprétek maradványait őrzik. Előszállás és Alsószentiván között, a Kelet Mezőföldi területen belül pedig Mezőfalva és Nagykarcsony egy része is beletartozik.

A település területének egy része – Előszállási-völgy – része a NATURA 2000 területeknek és nagy területe részét képezi a 2003. évi XXVI. tv. 3/1. melléklete által megállapított ökológiai hálózatnak is. Ezek a területek mind természet- mind tájvédelmi szempontból értékesek, beépítésük nem lehetséges, zavarásukat a határos területeken folyó tevékenységek korlátozásával meg kell akadályozni.

2.5.2. Védett épületek, építmények

Előszállás Nagyközség Képviselő-testületének 2/2011. (II.3.) számú Önkormányzati rendelete, az épített és természeti környezet helyi védelméről, alapján az alábbi helyi védettségű épületek építmények vannak.

1. Teljes egészében védett épület, építmény

Jel	Megnevezés	Cím	Hrsz.
He-1	Gyógyszertár	Balatoni út 35.	1793
He-2	Parókia	Szöglet kert 3.	1474/1
He-3	Kúria	Szöglet kert 1.	1482
He-4	Teleház	Bem út 2/a.	1433/4
He-5	Borház	1470/17 –ú hrsz-ú út	1453/1
He-6	Magtár	Baross Gábor u. 31.	1470/2
He-8	Vasútállomás	Balatoni út	1196

He-9	Róbert völgyi birtok	Róbert völgy	0156/5
------	----------------------	--------------	--------

2. Védett köztéri szobrok

Jel	Megnevezés	Cím	Hrsz.
He-10	Emlékmű a Szögletkertben	Szöglet kert	1481
He-11	Feszület a Szögletkertben	Szöglet kert	1481
He-12	Hagyó-Kovács Gyula András szobra	Kastély park	1477

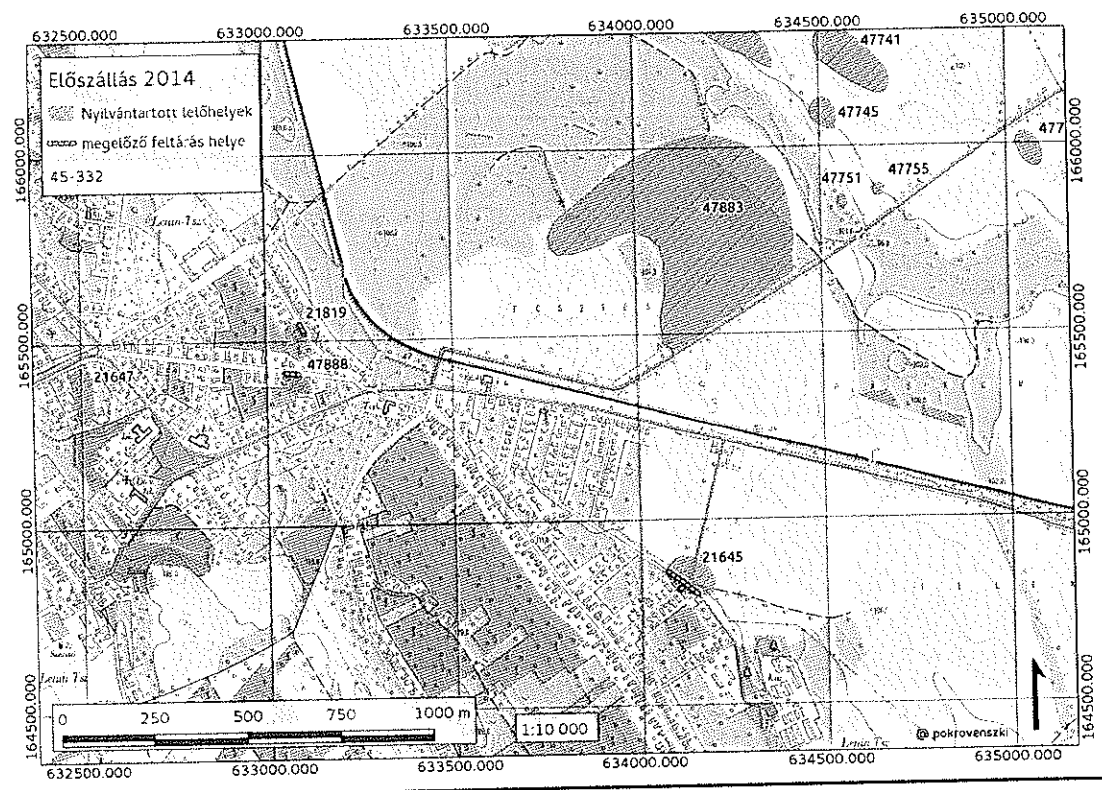
3. Védett természeti elemek

Jel	Megnevezés	Cím	Hrsz.
Ht-1	Szögletkert	Balatoni út	1481
Ht-2	Cifrakert	1680 hrsz-ú út	1449/1

2.5.3. Régészeti lelőhelyek

Előszállás belterületén nyilvántartott régészeti területek:

- Előszállás – Arany János u. 4.,
- Előszállás – Öreghegy,
- Előszállás – Kocsmaházi rész.

5. ábra: Előszállási régészeti lelőhelyek

2.5.4. Országos jelentőségű védelem alatt álló értékek

Kisboldogasszony római katolikus plébániatemplom

1778-79-ben épült, szabadon álló barokk épület. Óraparkányos, gúlasisakos középtornya a homlokzat elé lép, kétszakaszos hajójátcséhsüvegboltozat fedi, erőteljes kettős pilaszteres faltagolással, keskenyebb, egyszakaszos, félköríves záródású szentéllyel, amelyhez balfelől sekrestye csatlakozik. A bejárat fölött háromnyílású, kihasasodó orgonakarzat, mellvédjén kovácsoltvas korláttal. Az oszlopos, parkányzatos főoltár kőből épült, faburkolattal, kétfelől Zakariás és Erzsébet faszobraival, oromzatán angyalokkal kísért, sugar- és felhőkoszorúval övezett Mária-monogram. A koporsó alakú stipesen oszlopokon álló, félköríves kupolával fedett tabernákulum áll. Az ismeretlen festőtől származó főoltárkép Mária születését, az egykorú mellékoltárképek Szent Józsefet és Szent Bernátot ábrázolják. (A főoltárkép valószínűleg Tschöke Bernát, 1783-1793 között előszállási jószágkormányzó ajándéka, erre utal az alatta elhelyezett tábla felirata: „1788. A. R. P. B. T.”.) A bal oldali diadalívpilléren szószék, mellvédjén a Magvetőt ábrázoló domborművel. Szemben, a keresztelőkút felett a szószékhez hasonló részletképzésű, baldachinos szoborcsoport, Krisztus keresztelését ábrázoló jelenet, fehér és részben aranyozott, körülbelül fél életnagyságú alakokkal. A barokk padok és sekrestyeberendezés mellett figyelemreméltóak a 19. század első feléből származó gyóntatószékek is.

6. ábra: Kisboldogasszony római katolikus plébániatemplom

A kronosztikont leszámítva a templombelső eredetileg fehérre volt meszelve. A ma látható neobarokk falképeket 1913-ban Kuczka Mihály székesfehérvári festő készítette. Az orgona a Rieger-gyárban készült 1911-ben, 1939-ben renoválták. A toronyban kétharang lakik, a régebbit 1766-ban Johann Brunner, az újabbat 1980-ban Gombos Lajos öntötte. Itt őriznek emellett egy 1932-ben a görögországi Láriszában öntött harangot is, amely a hagyomány szerint a dunaföldvári rév jelzőharangja volt. 1952-ben készült a ma is látható kapurács, és ugyanebben az évben helyezték el a templomban a Máriahegyi János készítette keresztúti képeket.

Aggházy Mária szerint a templom hullámváz, változatos téralakítása még a barokk hagyományait követi, bizonyos részletformák mint a kapu záró timpanonjának fogrovatai, vagy belül a gazdagon tagolt párkányok gerendavégződése már a klasszicizmust jelzik.

A templomot először 1839-ben tatározták, erre utal a főoltárkép alatt elhelyezett felirat. 1923-ban, Weber Márton jószágkormányzósága alatt új tetőt kapott; valószínűleg ekkor cserélték a torony zsindelyes hagymakupoláját a jelenlegi gúlisisakra (a régiről egyetlen 1896-os fénykép árulkodik.) 1933-ban már Hagyó-Kovács Gyula idején külső tatározás zajlott. 1939-ben restaurálták az oltárképeket. A legutóbbi felújítás során, a kétezres években az épület új cserépfedést kapott, és kívül-belül megújult. 2002-2004 között a belső falképeket, valamint az oltárképeket is felújították.

Volt ciszterci rendház

1765-ben épült, szabadon álló, emeletes, alápincézett, L-alaprajzú barokk épület, sátoztetővel. Főhomlokzata 4+1+4 osztású, enyhe kiugrású középrizalittal, amelyen félköríves záródású, kőkeretes kapu nyílik. Az emeleti részt a kapu fölött kettős ablak díszíti, alatta egykor a rend címere volt látható. Az épület mögött földszintes gazdasági szárnyakkal bezárt udvar található, a szomszédos templommal pedig hullámos vonalú, falazott és vakolt kerítés köti össze. Kapualja boltozott, néhány helyiségben szerény stukkódíszítés látható. A lépcsőházban barokk vonalú fakorlát; az egykor itt levő barokk Diogenész-szobor ma a Magyar Nemzeti Galériában található.

7. ábra: Volt ciszterci rendház

Az Előszálláson „kastély” néven ismert emlegetett rendház az uradalom jószágkormányzójának székhelyeként, a gazdasági apparátus központjaként, illetve nyugalmazott rendtagok szállásaként is működött. Az 1930-as években felújították, valószínűleg ekkor készült a tető palafedése és a földszint sávozott vakolata, amely korábbi fényképeken nem látható. 1949-ben elvették a rendtől, 1950-től az 1990-es évek közepéig állami gondozott gyerekek nevelőotthonaként működött. Ezt követően visszakerült a rend tulajdonába, jelenleg üres. Az egykor hozzátartozó, gazdag növényzetű „Cifrakertet” jelenleg újra gondozza a faluközösség, egykori üvegháza azonban nyom nélkül elpusztult.

2.6. Társadalmi helyzet

2.6.1. Demográfiai viszonyok

A település lakónépessége az 1773 óta a mai napig rendelkezésre álló nyilvántartások alapján váltakozó tendenciával folyamatosan növekszik. A településen 1950-ban laktak a legtöbben, 5050 fő. Ez – a megyei és kistérségi statisztikai adatokkal ellentétben - a pozitív vándorlási különbözetnek, valamint a születések és halálozások azonos lélekszámának következménye. A bevándorlók főként Dunaújvárosból és Dunaföldváról érkeznek.

Kedvező a népesség korösszetétele. A 60 év feletti aránya csak 20,7%, a 17 éven aluliaké 19,0%. Még kedvezőbb az arány, ha a fiatalok számát vetjük össze a teljes lakónépességgel, ez 39,8%. Az adatok alapján a település jövője biztató, a település fiatalodik.

A dolgozóképes korosztály a lakosság 60,8%-t teszi ki. Ebből 12,65%-nak, azaz 192 főnek nincs munkája. Az egész lakosságra vetített munkanélküli ráta 7,9%.

Iparban 20,6%, mezőgazdaságban 35,2%, szolgáltatásban 4,9% dolgozik. A szellemi dolgozók az aktív keresők 4,4%-a. Az iparban dolgozók ingáznak a közeli városba.

A fiatalabb korösszetétellel összefüggésben a népesség gazdaságilag aktív, hiszen az aktív keresők aránya meghaladja az 60,4%-ot.

A nemek megoszlása kiegyensúlyozott, 49,8% férfi, 50,2% nő.

A lakosság nagy része katolikus vallású.

A kisebbséget néhány cigánycsalád képviseli.

Népesség alakulása

- 1773: 366 fő
- 1783: 425 fő
- 1838: 845 fő
- 1870: 1456 fő
- 1880: 1749 fő
- 1900: 2911 fő
- 1930: 3680 fő
- 1941: 3880 fő
- 1944: 4156 fő
- 1945: 3876 fő
- 1949: 5024 fő
- 1960: 3752 fő (Nagykarácsony önállósodása miatt)
- 1970: 4346 fő (az előző évi területátcsatolás miatt)
- 1980: 3988 fő
- 1990: 3631 fő
- 2001: 3884 fő
- 2002: 3889 fő

- 2003: 2602 fő (Daruszentmiklós önállósodása miatt)
- 2010: 2218 fő
- 2014: 2393 fő

2.6.2. Oktatás, képzés

Előszálláson két oktatási intézmény működik: a Patakiparti Óvoda és az Árpád Fejedelem Általános és Szakiskola. Az Árpád Fejedelem Általános Iskola és Szakiskola 2007-ben ünnepelte fennállásának 50. jubileumát. Előszállás 12 tantermes tornateremmel felszerelt általános iskoláját 1956-ra építették fel. Az egykoron 600 diákkal is rendelkező általános iskola létszámában az 1994-es évtől nagy csökkenés figyelhető meg. Mára már az iskola tanulói létszáma körülbelül 160 főre apadt. Az iskola üzemeltetője és fenntartója 2013-tól a KLIK.

2.6.3. Művelődés, kultúra

A falu kulturális életét civil részről az 1991-ben létrehozott Előszállási Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány szervezi, amely többek között a Teleház működtetéséért felel. A községi könyvtár, 16 ezer kötetes, a Kossuth Lajos Művelődési Központ épületében működik. Az ezredforduló legnagyobb hatású helyi kezdeményezése a Mihályi Miklós plébános által koordinált „Világunk Templomai” kiállítás-sorozat volt: a plébánia önkéntesei több, mint 2000 templom képét gyűjtötték össze a világ minden tájáról, és állították ki tablókon több hazai városban. A 2000-es évek visszatérő programjai közül kiemelkedik a minden évben megrendezett, Előszállásról Nagykarácsonyba vezető „Mikulás-futás”, valamint a május utolsó hétvégéjén rendezett „Szállás-napok”.

- A településen működő civil egyesületek:
- Hagyományörző Nyugdíjas Klub
- Előszállási Aikidó Klub
- sportegyesület
- Rozmaring Nyugdíjas Klub
- Mozgássérültek Egyesülete
- horgászegyesület
- ifjúsági klub
- polgárőrség
- Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány
- Faluszépítő Egyesület
- Kincskereső Klub

2011-ben helyi védelem alá vont épületek: Teleház (az egykori uradalmi állatorvos lakóháza), a gyógyszerár épülete (az egykori csendőrség), valamint a pálinkafőző és a hozzá kapcsolódó, barokk pincék.

2.6.4. Sport, kikapcsolódás

Előszállás labdarúgócsapatát hivatalosan 1952-ben alapították, de már 1947-től nem hivatalosan már összeállt egy csapat. Az Előszállás SE hosszú éveket a megyei másodosztályban töltött, de mivel a 2006/2007-es szezonban a 16 csapat közül a 15. lett, ezért kiesett a megyei harmadosztályba, s a 2007/2008-as szezontól napjainkig nem sikerült visszajutnia. 2013-tól az ifjúsági csapat létszám problémák miatt megszűnt.

2.6.5. Egészségügy

A jelenlegi igényeknek megfelelnek, a népesség növekedésével bővíteni kell. A minőségi fejlesztés folyamatosan szükséges. A településen háziorvosi és fogorvosi ellátás, gyógyszerár van, csecsemő-tanácsadás és gondozási központ működik. Lehetőség van gyermekorvosi, nőgyógyászati ellátás igénybevételére, valamint az ügyeleti betegellátás használatára hétfői és ünnepnapok alkalmával, mely ellátás fogászati területén is létezik.

2.6.6. Szociális ellátás

Családsegítés és gyermekjóléti szolgálat a DK TKT keretein belül működött 2014. december 31-ig, 2015. január 1-től a Családokért önkormányzati társulás látja el ezt a feladatot. Az önkormányzat biztosít házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést.

2.6.7. Közbiztonság

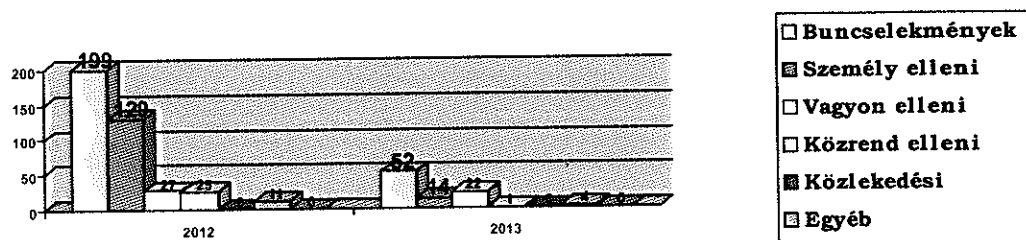
Ezen fejezet a 2013. évi beszámoló alapján készült, mivel a készítés pillanatában csak ez az utolsó kiadott tájékoztatás.

A bűnügyi helyzet bemutatása a településen

A település illetékességi területén 2393 fő állandó lakos él, mely szám évről évre kismértékben csökken. Az egy rendőrré jutó lakosság aránya 1: 2393. Ez a számadat a rendőrkapitányságénál jobbnak mondható. A település bel- és külterületi részein hozzávetőlegesen 950 darab családi ház található, melyekhez kb. 28 utca tartozik. Tavaly ismét végrehajtottunk olyan akciókat, amikor az ellenőrzésbe a társosztályok állományból vontunk el erőket, valamint társszerveket - polgárőrség - kértünk fel segítségül és így célirányosan egy adott helyszínre irányítottuk az egységeket. Bebizonyosodott, hogy az

akciók eredményesek voltak, mivel az akciók időszakára vonatkozóan nem történtek bűncselekmények.

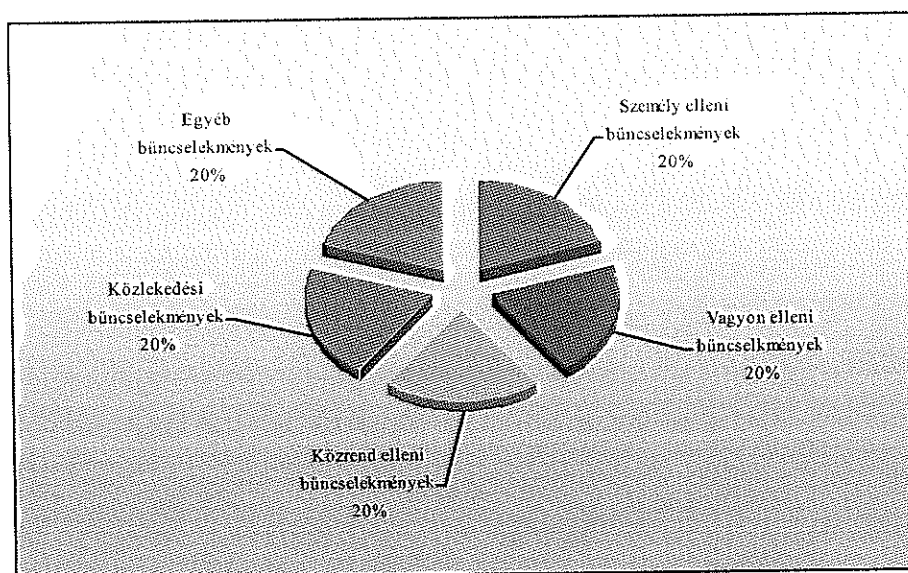
A rendőrkapitányság személyi állományának tudomására 2012. évben 199 eset, 2013. évben 52 eset jutott, amely 73 %-os csökkenést jelent.

8. ábra: Bűncselekményi adatok

A fenti számadatokból megállapítható, hogy a feljelentések száma csökkent, és ezzel arányosan csökkent a nyomozás elrendelések száma is a településre levetítve. A fenti adatok is alátámasztják azt a véleményt, hogy a felderítési eredményeket, a fokozatosan romló külső feltételek ellenére a 2013-es évben a kollégák egyre nagyobb leterheltsége mellett volt lehetséges megvalósítani.

Az elmúlt évben a bűncselekmények struktúrájában nagyobb változás nem következett be, továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények a meghatározóak.

9. ábra: Bűncselekményi adatok százalékosan

A bűnözési statisztikák ingadozásának okai többrétűek, függenek a mindenkori megélhetési-, gazdasági helyzettől, az adott évben a szabadult, visszaeső bűnözők tevékenységétől, valamint egy-egy új lehetőség felbukkanásától.

A személy elleni bűncselekmények száma 2012. évi 127 darabról, 2013. évben 14 darabra változott. Megállapítható, hogy az e fejezetbe tartozó bűncselekmények közül leginkább a testi sértések számában volt csökkenés kimutatható.

A legtöbb esetben a testi sértések előzményeként, az emberek közötti tolerancia hiánya, hosszantartó konfliktusok, az alkohol hatása vethető fel.

Az áldozattá válást elősegítő okok

Általánosságban a sértetté válás legfőbb okai közt említhető a nem kellő óvatosság, a megelőzési tevékenység hiánya, és a minimális vagyonvédelmi intézkedések elmulasztása. Gyakori ok a lakó és munkakörnyezet közömbössége, az emberek egyre kevésbé figyelnek egymásra.

A rendőrkapitányság illetékességi területén egyre több idős ember vált ún. „trükkös lopás” áldozatává, amelynek során a bűnözők valamely hivatalos szerv vagy szolgáltató társaság - díjbeszedő, rendőrség, önkormányzat - alkalmazottjának adják ki magukat, így jutnak az ingatlanba és a sértett figyelmét elterelve, eltulajdonítják értékeit. Más elkövetői körök az idős, egyedülálló emberek védtelenségét, gyengeségét kihasználva követnek el sérelmükre bűncselekményeket, néha a brutalitás, erőszakos cselekmény sem áll távol tőlük.

Előszállás a Dunaföldvár – Sárbogárd tengely forgalma ideális az átutazó bűnözés elterjedésének.

Ezen elkövetési magatartások Előszállás településre részben jellemzőek, de 2013 évben a település körzeti megbízottjának tapasztalati alapján, ill. a lakosság köréből érkező információk szerint, csökkent a trükkös lopások száma, mely a rendőri, és polgárőri jelenlétén kívül arra is visszavezethető, hogy a helyi lakosok reagáltak a rendőrség, a polgárőrség, ill. a helyi polgármesteri hivatal vezetőjének, dolgozóinak a megelőző tevékenységű felhívására.

Továbbra is problémát jelent a község területén élő, a társadalom periferiájára önhibájukból, vagy más okból került emberek megjelenése, tartózkodása. Ezek közül az emberek közül szinte senki sem dolgozik és a szándékuk, sem ezt mutatja.

Megélhetésüket a településen élő jobb anyagi körülmények között élő lakosoknál végzett alkalmi munkával vagy szociális juttatásokból, illetve a területen elkövetett mezei és alkalmi lopásokból biztosítják. A rossz szülői példa sok esetben az elszegényedett családokban már a gyerekekre is át örököül.

Az általános iskolás korosztály számára 2013. évben a kapitányságunkon működő „Iskolarendőre program” megvalósulásán keresztül tudunk segítséget nyújtani a fiataloknak. A program elsősorban az igényszerinti kapcsolattartáson –körzeti megbízott telefonos elérhetőségével – keresztül, valamint osztályfőnöki órákon való tájékoztatók adásával igyekszik segítséget nyújtani az áldozattá válás megelőzésében.

A bűnmegelőzés helyzete, tevékenysége

A Dunaújváros Rendőrkapitányságon - a bűnügyi osztályon belül - alosztályi szinten végzi feladatát a Bűnmegelőzési Alosztály Osváth Péter r. őrnagy vezetésével. A környező települések iskoláiban osztályfőnöki órák keretében is végzik a munkájukat, valamint a lakásotthonokat is több esetben felkeresik. Ezen tevékenységükben hathatós segítséget nyújtanak a körzeti megbízottak a már említett „Iskola rendőre” program segítségével.

A hivatásos pártfogók által küldött megkeresések teljesítését, mely leggyakrabban környezettanulmány elkészítését, tartózkodási hely megállapítását, illetve elszámoltatást jelentettek, szintén elvégzésre kerültek. Ezen munkák nagyban leterhelték a körzeti megbízott állományt.

A család-, gyermek- és ifjúságvédelemi területen - a 2003-ban hatályba lépett ORFK Vezetőjének 13/2003. (III. 27.) számú intézkedése alapján – végrehajtásra kerültek a meghatározott feladatok és megküldésre kerültek a Bűnmegelőzési Alosztály részére a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos adatok.

Emellett szükséghez mérten napi – heti kapcsolatot tartottunk az illetékességi területünkhöz tartozó település jegyzőivel, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálataival.

A közbiztonsági program keretében adatlapokat helyeztünk el az önkormányzatok által üzemeltetett intézményekben. Az állampolgárok által tett észrevételeket, tapasztalatokat, javaslatokat beépítettük, illetve hasznosítottuk a napi tevékenységünkbe.

A rendőrség szolgálati ágainak tevékenységét egyrészt a bűncselekmények megelőzése, (a lakosság tájékoztatása, figyelem felhívása, térfigyelő rendszerek létesítésének elősegítése, véleményezése stb.), másrészt a támadható objektumok védelmi eszközökkel történő felszerelésének preferálása, valamint a gyors reagáló képesség fenntartásával, továbbá a hatékony forrányomos felderítéssel az elkövetők elfogása segítheti elő.

2.6.8. Közigazgatás

Bár régebb óta lakott hely, Előszállás önálló településként 1928-ban jött létre. Előszállás, Róbertvölgy, Nagykarácsonyszállás, Kiskarácsonyszállás és Ménesmajor puszták, valamint Daruhegy és Nagykarácsony szőlőhegyek leválásával Hercegfalva (ma Mezőfalva) településről. 1946-ban Nagykarácsonyszálláson külterületi jegyzőség kezdett működni, majd 1952-ben Előszállás területéből leválva Kiskarácsonyszállás, Nagykarácsonyszállás, Nagykarácsonyi szőlőhegy, Ménesmajor és Nagygyörgyszállás önálló községgé alakult, Nagykarácsony néven. 1954-ben Előszálláshoz csatolták Baracstól a Bánomtelep, Dánielpusztá és Virághegy nevű külterületeket, 1969-ben pedig Kisszentmiklóst és Piripócstelepet is. 2002-ben ezek, valamint Daruhegy önálló településsé alakultak Daruszentmiklós néven.

2.7. Gazdasági helyzet

2.7.1. Mezőgazdaság

A mezőgazdasági termelés – alacsony jövedelemtermelő képessége, és a tőkehiány miatt – egyre kevésbé jellemző, nagyüzemi termelés nem található. A rendszerváltozást megelőzően a termőföldek nagyrészt kollektív tulajdonban (termelőszövetkezet) álltak. Itt is megtörtént a kárpótlás, amely a földek elaprózódását hozta magával. A mezőgazdasági termelésben elsődlegesen érintettek (őstermelők, regisztrált gazdaságok) száma is – a korábban mezőgazdasággal foglalkozó létszámhoz viszonyítva - a mezőgazdaság csökkenő fontosságára engednek következtetni. A mezőgazdasági gépek időségek, elavultak, a tőke és forgóeszköz ellátottság is alacsony a kistérségben.

A mezőgazdasági területek nagy része kiváló termőképességű, 5-6 gazdálkodó műveli a földeket.

Bár a táji, természeti adottságok - elsősorban az ártéri, gyenge termőképességű földterületek - az extenzív mezőgazdaságnak, elsősorban az extenzív állattartásnak kedveznek, az állattenyésztés ezt a lehetőséget nem meríti ki. A volt tsz területen sertéstartó telep működik.

A tórendszerben halászzal, halneveléssel foglalkoznak.

Mezőgazdasági vállalkozások: Panagro Kft., a Rabi-Simon Kft.

2.7.2. Ipar

Előszálláson nincs nagyüzemi ipari tevékenység, kisebb ipari feldolgozóüzemek, kézműipari vállalkozások (szövés, csuhézés) található a községben. Közülük a jelentősebbek az Nyugodtévék KHT, CUKÉP Kft. A községben egyéni vállalkozások foglalkoznak kisipari tevékenységgel (kőműves, asztalos, villanyszerelő, fűtésszerelő, mezőgazdasági gépszerelő).

2.7.3. Szolgáltatás, kereskedelem

A község kereskedelmi ellátottsága, szolgáltatás (3 élelmiszeráruház, 5 vendéglátóhely, fodrászat, virágüzlet, temetkezési szolgáltatás) kielégítő, de a választék bővítését célul kell kitűzni. A hiányzó szolgáltatásokért a lakosság a szomszédos városba utazik.

2.7.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus

A település jelenleg nem idegenforgalmi célterület, bár adottságai rejtenek lehetőségeket. A cisztercita apátság és templom műemléki együttesét kulturális célterületté kell alakítani, az arculathoz és kereslethez egyaránt illeszkedő funkció megkeresésével.

A mélyben rejtőző kincs, a melegvíz, valamint a belterület nagyméretű zöldterületei üdülő- és sportcentrum kialakításának lehetőségét adják, idegen tőke, pályázati források bevonásával.

A táji környezet adottságaira, az egyedi természeti értékekre – Róbert-völgy, Túzoki-völgy – építve a horgász- a bakancsos-, a kerékpáros-, és lovasturizmus megszervezését tervezzük, annak intézményi hátterével együtt (fogadóállomások, horgásztanyák, táborhelyek, kerékpárkölcsonzók, javítók, lovastanyák, szálláshelyek és vendéglátóhelyek)

Az idegenforgalom nem elhanyagolható eleme a jó szervezőmunka mind a változatos programkínálat, mind a propaganda területén, valamint az ellátás és az ellátók folyamatos minőségi fejlesztése, képzése.

2.7.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet

2.8. Infrastrukturális helyzet

A település hagyományos rendszerű közművekkel részlegesen ellátott, az alábbiak szerint, szakáganként részletezve:

2.8.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás

Előszállás vízellátását Daruszentmiklóssal együtt a község külterületén a 0254/12 helyrajzi számú ingatlanon lévő vízmű biztosítja. Az automatikus üzemű számítógép vezérelte vízmű két mélyfúrású kútból, 2x200 m³-es térszíni tározóból, vastalanító berendezésből áll, lekerekített védőterülete 40x80 méteres.

A vízműtelepről kiinduló DN200 KM PVC dimenziójú főnyomócső az Előszállást Daruszentmiklóssal összekötő közlekedési út bal oldalán halad, majd a vasutat keresztezve a 61 számú főút magasságában lép a község belterületére és működteti a település belső fogyasztói hálózatát. A vízellátó rendszer a közterületi utcák nyomvonalán haladva alapvetően kör rendszerben épült ki, csatlakozó ágvezetékekkel. A közüzemű vízellátásba a belterületi beépített ingatlanok cca. 90%-a bekapcsolódott, a községben az ÁNTSz előírásoknak megfelelően egy közkifolyó működik. A tűzvíz ellátást a közterületi vezetékekre telepített föld feletti tűzcsapok biztosítják.

2.8.2. Csatornahálózat, szennyvíztisztítás

Az Előszállás települést is magába foglaló régió földgázellátásának szolgáltatója a Déldunántúli Gázszolgáltató Rt. Dunaújváros Üzemigazgatósága. A regionális rendszer részeként a dunaújvárosi gázadóból indul a nagyközépnymású gerincevezeték, amely Baracs-Mezőfalva-Nagykarácsony-Előszállás községek primer gázellátását biztosítja. A település ellátását szolgáló vezeték jelzett nyomócsőről leágaztatva észak felől érkezik a községbe. A 0219 és 0209 helyrajzi számú földutak keresztezésébe telepített gáz nyomásszabályozó Előszálláson túl Daruszentmiklós ellátását is biztosítja. A fogyasztói hálózat a település minden belterületi utcájában kiépült, az igényszinteknek és terheléseknek megfelelően. A közüzemi gázellátás lehetősége minden belterületi beépített ingatlanon biztosított, a szolgáltatásba ténylegesen bekapcsolt lakóingatlanok számaránya cca. 80%-ra tehető. A gázellátó hálózat műszaki állapota jó, üzeme megbízható, rendeltetésszerű.

Szennyvízkezelés, pályázat rövid leírása

Szennyvíz elvezető hálózat és szennyvíztisztító telep nem üzemel, nem épült ki. Előszállás Nagyközség jelenlegi csatornázottsága: 0%

A háztartási és közületi szennyvizeket egyedi tárolókban gyűjtik. Az elméletileg keletkező szennyvízmennyiség ~10%-t szállítják el szippantó kocsival. A szippantott szennyvizek befogadója a dunaújvárosi szennyvíztisztító telep, mint legközelebbi ártalmatlanító hely, ~30 km szállítási távolság. A szennyvizek szippantását és elszállítását egy helyi vállalkozó végzi eseti megrendelések alapján. A szippantási és szállítási díj bruttó ~1680 Ft/m³. A településen csak kommunális szennyvíz keletkezik, illetve kerül elszállításra. Szippantott szennyvíz mennyisége: ~7000m³/év. Építési engedélyben rögzítettek szerint a szennyvíz tárolókat zárt kivitelben kell megvalósítani. Ez a feltétel azonban a régi tárolók esetében nem mindig teljesül, ezért a keletkező szennyvizek egy része elszikkad.

A község közigazgatási területén korábban működő folyékony hulladéklerakót az előírásoknak nem megfelelő kialakításuk miatt a hatóság bezáratta. Jelenleg erre a leürítőre szennyvíz elhelyezés már nem történik. Nincs olyan ipari létesítmény, amely előkezelendő vagy veszélyes anyagot tartalmazó ipari szennyvizet termelne.

A keletkező szennyvíz teljes egészében kommunális jellegű.

A projekt tervezési előzményeinek ismertetése

Előszállás Daruszentmiklós és Nagykarácsony településekkel együtt a szennyvízkezelési feladatok közös megoldására elvi vízjogi engedélyezési tervet és megvalósíthatósági tanulmányt készítettett annak Előszállás ekében, hogy tisztázza, a három település vonatkozásában a szennyvízkezelési feladatok végrehajtása közösen, vagy külön-külön célszerű-e. Az azóta kiírásra került pályázatok alapján azonban a három település nem tud közös pályázatot beadni, mivel a három település közül Előszállás szerepel a 25/2002 (II.27.) Korm. rendeletben önálló agglomerációként.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata a település szennyvízelvezetése és szennyvíztisztítása megoldására elvi vízjogi engedélyezési tervet készíttetett. A Közép- dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 94106/10 iktatószámom az elvi vízjogi engedélyt 2010. november 9.-én kiadta, amely 1 évig érvényes.

Megvalósítandó tevékenységek

A fajlagos mutatók alapján Előszállás központi belterületén a gyűjtőhálózat kiépítése indokolt. A pályázat összhangban van a 26/2002 (II.27.) Korm. rendeletben foglaltakkal, miszerint a szennyvízelvezető rendszert csak a gazdaságossági határig kell kiépíteni. A megvalósítandó településrészek 5 szennyvíz öblözetre oszthatók. A 26/2002 (II.27.) Korm. rendelet szerint az 1 km vezeték hosszra eső lakosságszám fajlagos mutató alapján valamennyi öblözetben eleget teszünk a követelménynek.

Gravitációs szennyvíz elvezetési technológia kialakítása Előszállás központi belterületén. A nagyközség szennyvízcsatorna hálózatának kiépítése után csatlakozik a nagyközségtől ÉK-re, a 0365/8 hrsz. ingatlanra tervezett új szennyvíztisztító telepre. A település szennyvizének elvezetése szerelt rendszerű csatornahálózattal tervezett. A térség geodéziai adottságai a vegyes rendszer kialakítását tette lehetővé. A település gravitációs gyűjtői műanyag csatornacsövekből és idomokból szerelt csatornarendszert alkotnak monolit beton tisztítóakknákkal és műanyag tisztítónyílásokkal.

Megvalósítandó létesítmény, eszköz	Mennyiség
Gravitációs szennyvízcsatorna gerinc	19 465m
Gravitációs bekötés	8 775m
Nyomóvezeték	3 760m
Átemelő	5db
Házi átemelő	26db
Szennyvíztisztító telep	224m ³ /d, 2233LE

Az I. sz. átemelő és a szennyvíztisztító telep területén kívül valamennyi tervezett átemelő önkormányzati ingatlanon valósul meg, a gravitációs szennyvízcsatorna gerinc, illetve a nyomóvezetékek magántulajdonban lévő ingatlanokat is érintenek. Az átemelő területére és a szennyvíztisztító telep területére kötött adás- vételi előszerződés, a magántulajdonú ingatlanokra vonatkozó szolgalmi megállapodásokat a pályázati dokumentáció tartalmazza.

Új szennyvíztisztító telep építését tervezzük.

Tisztító telep helye: Előszállás 0365/8 hrsz. ingatlan

Tisztított szennyvíz befogadója: Kossuth- telepi árok

Tisztítás kapacitása: 224m³/d

Lakosegyenérték: 2233LE

Megvalósítás: FIDIC sárga könyv

A tervezett szennyvíztisztítási technológia megnevezése: mesterséges biológiai tisztítás.

A tisztítástechnológia leírása

A technológia kétmedencés SBR rendszerű biológiai tisztítás, nitrifikációval, denitrifikációval, biológiai és vegyszeres P eltávolítással, fertőtlenítéssel, zárt iszapvíztelenítéssel. Az egész létesítmény, a technológiai műtárgyak, a gépház és szociális épületrész egy tömbbe épül, részben földbe süllyesztve, részben kiemelve.

Szennyvíziszap elhelyezése

Az Iszap az adonyi lerakón kerül elhelyezésre, ahol rothasztásra kerül.

Befogadó bemutatása

Befogadó neve: Kossuth-telepi árok

Bevezetés szelvény száma: 6 + 245 km

Vízminőségi kategória: IV.

Részvízgyűjtő: 1 Duna

Tervezési részegység: 1 – 4 Duna jobb part a Tasi zsiliptől a déli országhatárig

Alegység: 1 – 11 Sió

Vízfolyás jellege: természetes vízfolyás

Állandó vízfolyás

Vízvédelmi területi besorolás: Általános védettségű befogadó

Működtetési struktúra

A kivitelezés befejezése után a műszaki átadás átvétel és próbaüzem sikeres lezárását követően az elkészült szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep üzemeltetésére az Önkormányzat a „2003. évi CXXIX törvény a közbeszerzésekről” alapján közbeszerzési eljárást kíván lefolytatni.

2.8.3. Villamosenergia- és gázellátás

A szóban forgó települést is magába foglaló tágabb térség középfeszültségű villamosenergia ellátását 20 kV-os szabadvezeték hálózat biztosítja. A rendszer táppontja a sárbogárdi 120/20 kV-os alállomás. A jelzett 20 kV-os hálózat a község belterületén nyolc 20/0,4 kV-os kommunális oszloptranzformátort lát el tápenergiával. Három önálló állomás biztosítja, biztosította a külterületen lévő mezőgazdasági üzemek ellátását, kettő a déli településrészen lévő zártkertek, tanyák energiaellátását szolgálja, önálló oszloptranzformátora van a vízműtelepnek.

A transzformátorokból kiinduló kisfeszültségű fogyasztói hálózat légvezetékes kiépítettségű, A település valamennyi beépített ingatlan jelenlegi igény szintjének megfelelően villamos energiával ellátott, illetve ellátható. A közvilágítási hálózat a 0,4 kV-os légvezeték hálózatra támaszkodva épült ki, vasbeton oszlopokon, általában korszerű lámpatestekkel, gázkisüléses lámpákkal, általában irányfény jelleggel.

Az Előszállás települést is magába foglaló régió földgázellátásának szolgáltatója az Déldunántúli Gázszolgáltató Rt. Dunaújvárosi Üzemigazgatóság utódja a E.ON Déldunántúli régiója. A regionális rendszer részeként a dunaújvárosi gázadóból indul a nagyközépnymású gerincezeték, amely Baracs-Mezőfalva-Nagykarácsony-Előszállás községek primer gázellátását biztosítja. A település ellátását szolgáló vezeték jelzett nyomócsőről leágaztatva észak felől érkezik a községbe. A 0219 és 0209 helyrajzi számú földutak keresztezésébe telepített gáz nyomásszabályozó Előszálláson túl Daruszentmiklós ellátását is biztosítja. A fogyasztói hálózat a település minden belterületi utcájában kiépült, az igény szinteknek és terheléseknek megfelelően. A közüzemű gázellátás lehetősége minden belterületi beépített ingatlanon biztosított, a szolgáltatásba ténylegesen bekapcsolt lakóingatlanok számaránya cca. 80%-ra tehető. A gázellátó hálózat műszaki állapota jó, üzeme megbízható, rendeltetésszerű.

2.8.4. Hulladékgazdálkodás

A hulladék kezelését, azaz összegyűjtését, elszállítását, ártalommentes elhelyezését, valamint a szolgáltatás folyamatosságának biztosítását Előszállás közigazgatási területén a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által lebonyolított közbeszerzési eljárást követően, a Dunanett Kft. (2400 Dunaújváros, Budai Nagy Antal u. 2.) (a továbbiakban: Közszolgáltató) végzi és biztosítja.

2.8.5. Távközlés-hírközlés

A régió vezetékes távközlési szolgáltatója az INVITEL Távközlési Szolgáltató Rt. Előszállás a dunaújvárosi primer körzethez tartozik. A dunaújvárosi HOST főközpontból kiinduló Dunaújváros-Sárbogárd gyűrű részeként a település primer távbeszélő ellátására fényvezető optikai kábelhálózat létesült. A központból kiinduló községi előfizetői hálózat sugaras rendszerben épült ki, zömében réz vezetőjű földkábel, melyhez főként a külterületen légvezetékes szakaszok csatlakoznak. A településen az INVITEL Rt. színvonalas szolgáltatást nyújt, igény esetén mód van ADSL rendszerű hálózati csatlakozásra, illetve a távbeszélő hálózaton keresztül lehet igénybe venni az Internet, ezen belül az e-mail szolgáltatásokat. A Teleház e Magyarország pontként működve lehetőséget biztosít a nyilvános Internet

használatra. A vezetékes távbeszélő szolgáltatásba ismereteink szerint a beépített ingatlanok mintegy 80%-a bekapcsolódott.

A községben a kábeltelevíziós hálózat csak részben épült ki, a lefedettség 35-40%-osra tehető. A vezetékek nélküli távbeszélő ellátást tekintve a térség a vezető mobil szolgáltatók által jól lefedett. Különösen jó szolgáltatást nyújt a Pannon GSM, a település területén található - volt száritóüzem közelében - toronyra telepített antennáknak és sugárzóknak köszönhetően.

2.8.6. Közlekedés

Egy térség fejlesztésének alapfeltétele a közlekedési hálózat kialakítása mind közúti, mind vasúti vonatkozásban. A főhálózati elemeknek a lakott településeket elkerülve kell a nagyobb térségek közötti kapcsolatot biztosítaniuk, a mellékhálózati elemeknek kell a településeket egymással és a főhálózattal összekötni.

A szűkebb térség úthálózatának fejlesztésében is fő szempont a zsák települések megszüntetése, és a főhálózati elemekkel minél rövidebb kapcsolat létrehozása. Ezt a célt szolgálta a 6211 sz. összekötőút meghosszabbítása Nagykarácsonyból Mezőfalvára.

Előszállás község területén a közlekedésfejlesztés fő céljai:

- Az M6 autópálya csomópontjának megépítése a régi 61-es úton
- A község belső úthálózatának szilárd burkolattal való kiépítése
- A terek, csomópontok rendezése (Fő tér, Balatoni út -Nagykarácsonyi út illetve Bem út csatlakozása)
- Parkolók építése (templom, temető, vasútállomás)
- Autóbusz megállóhely létesítése a Petőfi útnál
- Róbert-völgyben útépítés Nagykarácsony felé
- Új utcák kiszabályozása a fejlesztési területeken
- Önálló kerékpárút a Balatoni út mellett
- Kerékpárút Daruszentmiklós és Nagykarácsony irányában
- Tisza – Balaton kerékpárút a 61 sz. főút mellett

2.9. Környezeti elemek állapota

A település területének egy része – Előszállási-völgy – része a NATURA 2000 területeknek és nagy területe részét képezi a 2003. évi XXVI. tv. 3/1. melléklete által megállapított ökológiai hálózatnak is. Ezek a területek mind természet- mind tájvédelmi szempontból értékesek, beépítésük nem lehetséges, zavarásukat a határos területeken folyó tevékenységek korlátozásával meg kell akadályozni. A zöldfelületi ellátás - mint faluhelyen általában - jó, de elsősorban belterületen szerkezetén és minőségén lehet, sőt szükséges javítani. A településen jelenleg megoldatlan a szennyvízkezelés, de az elnyert pályázat kivitelezése folyik, és

remélhetőleg 2015 augusztusára ez a kérdés megoldódik. A településen dögműt nincs, az elhullott nagy testű állatokat Soltra szállítják.

Jelentős a 61-es főút zaj, rezgés és légszennyezése, elsősorban az átmenő teherforgalom miatt. (talaj, zaj, levegő, felszíni és alatti vizek)

2.10. PRAEDIUM FUTURE 2005

Az előzmények feltárásához mindenféleképpen hozzátartozik azon munkák ismertetése, bemutatása és elemzése is melyek már fenntartható fejlődés helyi programja előtt készültek, és már vizsgálták ezen területe. Egy ilyen volt a lentebb ismertetett program is 2005-ben.

Praedium Future Program

Az Európai Bizottság által ajánlott tervezési metodika, a Projekt Ciklus Menedzsment (továbbiakban PCM) első fázisa a programozás. Ebben a szakaszban kell meghatározni a szituációt, amelyben a fejleszteni kívánt szervezet él. A szituációelemzésben körvonalazódnak a fontosabb problémák, amelyekre célokat kell építeni, és a célok eléréséhez az előbbiekhöz szorosan kapcsolódó – arra épülő – prioritás és intézkedésrendszer kell kidolgozni, amely hatékonyan tud hozzájárulni a célok eléréséhez. A PCM következő fázisa az azonosítás, amikor az egyes intézkedésekhez kapcsolódóan konkrét projekteket kell megfogalmazni.

Első lépésként tehát – egy részletesebb tervezési folyamat kezdeteként – csak a programozási fázist vittük végig a Dunaújváros kistérség déli mikrotérségére – azaz Baracs, Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településekre – nézve. E fázis keretein belül elsőként fel kell mérni a vizsgált entitás (szervezet, terület, stb.) pozitív és negatív jellemzőit és a külső hatótényezőket. Ennek Előszállás ekében készítettük el a mikrotérség SWOT-elemzését, amely egy szabad ötletelés (brainstroming) keretein belül felsorolt jelen idejű megállapításokból és ezen megállapítások kategorizálásából, pontosításából állt.

A szabad ötletelés alkalmazásakor moderátorok koordinálása mellett – akik a külső szakértők voltak – a településeket érintő belső vagy külső hatásokat, jellemzőket, megállapításokat soroltak fel az érintettek, amelyek szigorúan a jelen helyzetre vonatkoznak. Annak Előszállás ekében, hogy a megállapítások a társadalmi-gazdasági élet minden területére kiterjedjenek és a rendszerszemlélet a munkának már e kezdeti szakaszában megjelenjen, úgynevezett hívószavakat használtunk a következő elrendezésben:

gazdaságfejlesztés

érdek-érték

emberi erőforrások

relatív elmaradottság (a többi kistérségi településtől)

pozitív diszkrimináció

elszigeteltség-elérhetőség

infrastruktúra

népesség-megtartás

helyi jövedelemszerzés

szociális helyzet

.....

stratégia -jövőkép

szervezetek

Idegenforgalom

A kétórás csoportmunka után a csoportok jelen idejű megállapításait összevetettük, pontosítottuk, így készült el az alábbi lista (amely már a programozási fázis későbbi lépéseinél eszközölt módosításokat is tartalmazó végleges lista):

1. Három település valamikor egy települést alkotott, amelynek hatásai ma is érzékelhetőek (pl: családi kapcsolatok)
2. A négy település a kistérség, a megye és a régió déli periferiáján található (halmozottan periférikus helyzetű)
3. Paraszti feudális hagyományokkal rendelkező, mezőgazdasági terület
4. A munkahely teremtő beruházások nem erre a térségre irányulnak
5. Minden településen a legnagyobb helyi foglalkoztató az önkormányzat

6. Forráshiányos a térség
7. Csökkenő mértékű, de nagy számú ingázó az aktív keresők között
8. A helyiek bérjövödelmének jelentős része Dunaújvárosban keletkezik
9. Emberi erőforrások (különösen a szakképzettek) jelentős része (60%) a városban van lekötve
10. A kötelező feladatok ellátásához szükséges intézmények lényegében kiépítettek
11. Nincsenek munkalehetőségek helyben (nagyobb foglalkoztatók hiánya)
12. A munkaerő szerkezet csak alacsony jövedelmi lehetőségeket tesz lehetővé
13. Vannak a jövőre irányuló elképzelések a kistérségben
14. Egyik település sem ÖNHKI-s, az alap gazdálkodási feladatoknak eleget tud tenni
15. A gazdaságfejlesztés közös érdekeken alapul, vannak közös érdekek
16. Szennyvízcsatorna hiánya, helyi szennyvízkezelés hiánya
17. A szennyvízkezelő nagy rendszerek nem elérhetőek
18. Nehézkes a tömegközlekedés
19. A tömegközlekedés a dunaújvárosi munkáltatók Előszállás eke mentén szerveződik
20. Vezetékes víz, gáz, esetenként kábeltévé, telefon gerinchálózat adott
21. Alacsony a burkolt belterületi utak aránya
22. A burkolt utak hiánya akadálya a gazdaságfejlesztésnek
23. Intézmények felújításra, eszközpótlásra szorulnak
24. A térség belülről is tagolt, elszigetelt részekkel rendelkezik (Daruszentmiklós belső periferia)
25. A gazdaságfejlesztés idegenforgalmi szegmensének peremfeltételei adottak
26. Országos jelentőségű átmenő forgalom van jelen a térségben
27. Az egészségügyi ellátás rendszere kialakult, rendezett
28. Fejletlen a szolgáltatási szféra
29. Alapszolgáltatások rendelkezésre állnak
30. Az iskolák között élő szakmai kapcsolat van
31. Ökológiai és természetközeli állapotú területek vannak a térségben
32. Ökológiai és természetközeli állapotú területek védelme nem megoldott
33. Oktatási intézményeknek van kapcsolata a Nagyközségi oktatási intézményekkel
34. Szilárd hulladékkezelés megoldott
35. A migráció magas
36. Népeség stagnál

37. Bevándorlók szociálisan hátrányos helyzetűek, növelhetik a munkanélküliséget és az ellátottak számát
38. A kivándorlók szakmailag képzettebbek
39. Az értelmiség egy része társadalmi aktivitását nem helyben fejtí ki
40. A tervek szerint az M6-os és M8-as autópályának több leágazási csomópontja is lesz a térségben
41. A térségben jelentős számú civil szervezet működik
42. A területfejlesztésben a civil szervezetek részvétele esetleges
43. Nincs a településeknek és a térségnek fejlesztési stratégiája
44. Három település település-szerkezeti terve jelenleg készül
45. Bizalomerősítí lépésekre van szükség a települések és Dunaújváros között
46. A négy településnek szüksége van Dunaújvárosra, míg Dunaújvárosnak nincs szüksége a településekre az érintettek szerint
47. A térségi együttműködés nincs szinkronban az érdekek mentén
48. Dunaújváros nem ismerte fel a gazdasági együttműködés előnyeít, lehetőségeít a négy településsel
49. A közigazgatás szakmai egyenjogúsága fejlesztésre szorul a négy település és a Nagyközség között
50. Fejlesztésre szorul a koordináció a négy település között
51. A kihívásokhoz képest a helyi humán erőforrás is fejlesztésre szorul
52. Baracs önkormányzatának tulajdonában van a sportrepülőtér
53. Baracs rendelkezik Duna-parttal
54. A Duna-parton a Natura 2000 program korlátozza a fejlesztéseket
55. Az M6-os és M8-as gyorsforgalmi utak találkozási csomópontja Baracs külterületén épül ki
56. Történelmi lelőhelyek találhatóak Baracson

A fenti megállapításokat ezután közös munkával kategorizáltuk, hogy a térség belső, pozitív vagy negatív jellemzője-e, vagy a térségre kívülről ható – szintén pozitív vagy negatív – adottság, trend, folyamat-e. A jelen idejű megállapítások természetesen módosíthatóak, pontosíthatóak, illetve kiegészíthetők voltak. Ötödik kategóriaként jelentek meg azok a megállapítások, amelyek nem kerültek bele a SWOT-táblázatba. Ennek oka vagy egy megállapítás semleges volta, vagy későbbi felhasználása (célként vagy tevékenységként) lehetett. E munka eredményeként készült el a térség helyzetét átfogóan bemutató SWOT-elemzés, amelyet táblázatban láthatunk (zárójelben a megállapítás sorszámával):

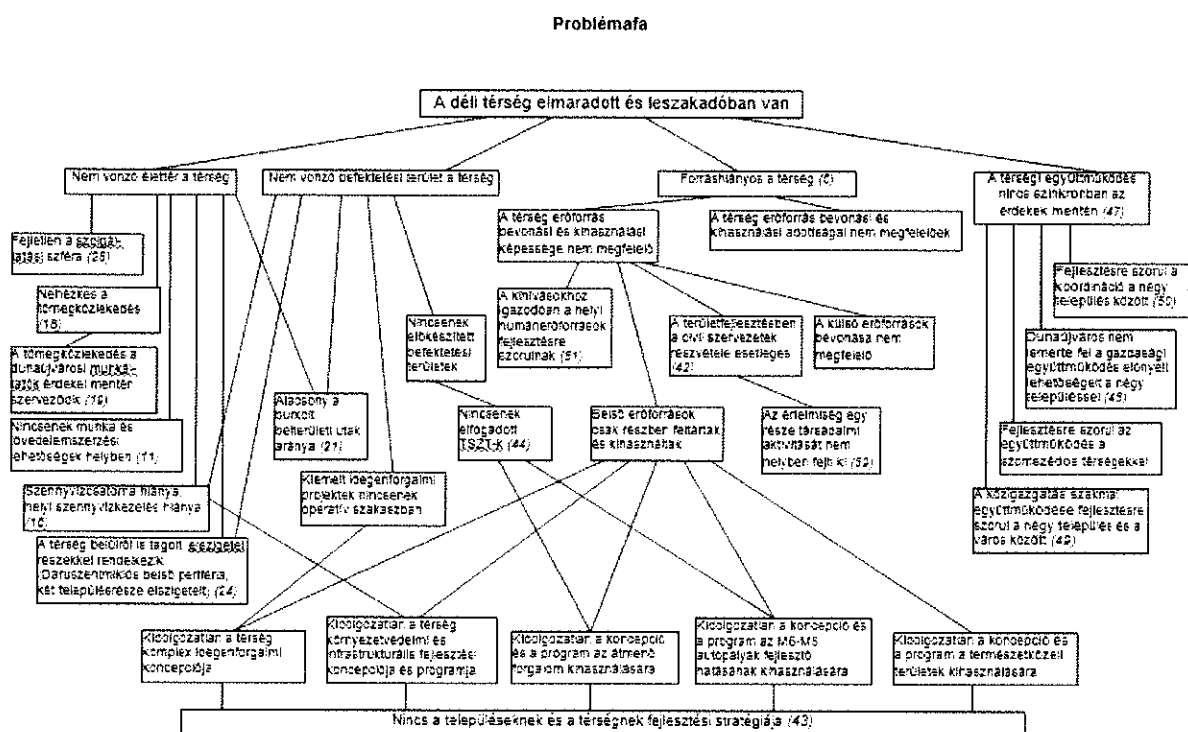
Belső feltétel	
Erősség: bármely belső kapacitás, amely segít a lehetőségek kihasználásában és a veszélyek elleni harcban	Gyengeség: belső állapot, vagy bármely belső hiány, amely erősségek és lehetőségek kihasználását veszélyezteti
Három település valamikor egy települést alkotott, amelynek hatásai ma is érzékelhetők (pl: családi kapcsolatok) (1)	Minden településen a legnagyobb helyi foglalkoztató az önkormányzat (5)
A kötelező feladatok ellátásához szükséges intézmények lényegében kiépítettek (10)	Forráshiányos a térség (6)
Vannak a jövőre irányuló elképzelések a kistérségben (13)	Csökkenő mértékű, de nagy számú ingázó az aktív keresők között (7)
Egyik település sem ÖNHIKI-s, az alap gazdálkodási feladatoknak eleget tud tenni (14)	A helyiek bérjövödelmének jelentős része Dunaújvárosban keletkezik (8)
A gazdaságfejlesztés közös érdekeken alapul, vannak közös érdekek (15)	Emberi erőforrások (különösen a szakképzettek) jelentős része (60%) a városban van lekötve (9)
Vezetékes víz, gáz, esetenként kábeltévé, telefon gerinchálózat adott (20)	Nincsenek munkalehetőségek helyben (nagyobb foglalkoztatók hiánya) (11)
<u>A gazdaságfejlesztés idegenforgalmi szegmensének peremfeltételei adottak (25)</u>	A munkaerő szerkezet csak alacsony jövedelmi lehetőségeket tesz lehetővé (12)
Az egészségügyi ellátás rendszere kialakult, rendezett (27)	Szennyvízcsatorna hiánya, helyi szennyvízkezelés hiánya (16)
Alapszolgáltatások rendelkezésre állnak (29)	Alacsony a burkolt belterületi utak aránya (21)
A négy település iskolái között élő szakmai kapcsolat van (30)	A burkolt utak hiánya akadálya a gazdaságfejlesztésnek (22)
Oktatási intézményeknek van kapcsolata a Nagyközségi oktatási intézményekkel (33)	Intézmények felújításra, eszközpótlásra szorulnak (23)
Szilárd hulladékkezelés megoldott (34)	A térség belülről is tagolt, elszigetelt részekkel rendelkezik (Daruszentmiklós belső periferia, két településrésze elszigetelt) (24)
A térségben jelentős számú civil szervezet működik (41)	Fejletlen a szolgáltatási szféra (28)
Három település település-szerkezeti terve jelenleg készül (44)	Népesség stagnál (36)
Baracs önkormányzatának tulajdonában van a sportrepülőtér (52)	Az értelmiség egy része társadalmi aktivitását nem helyben feje ki (39)
Baracs rendelkezik Duna-parttal (53)	A területfejlesztésben a civil szervezetek részvétele esetleges (42)
Történelmi lelőhelyek találhatók Baracson (56)	Nincs a településeknek és a térségnek fejlesztési stratégiája (43)
	Bizalomhiány van a települések és Dunaújváros között (45)
	A térségi együttműködés nincs szinkronban az érdekek mentén (47)
	A közigazgatás szakmai egyenjogúsága kívánatos a négy település és a Nagyközség között (49)
	Fejlesztésre szorul a koordináció a négy település között (50)
	A kihívásokhoz képest a helyi humán erőforrás is fejlesztésre

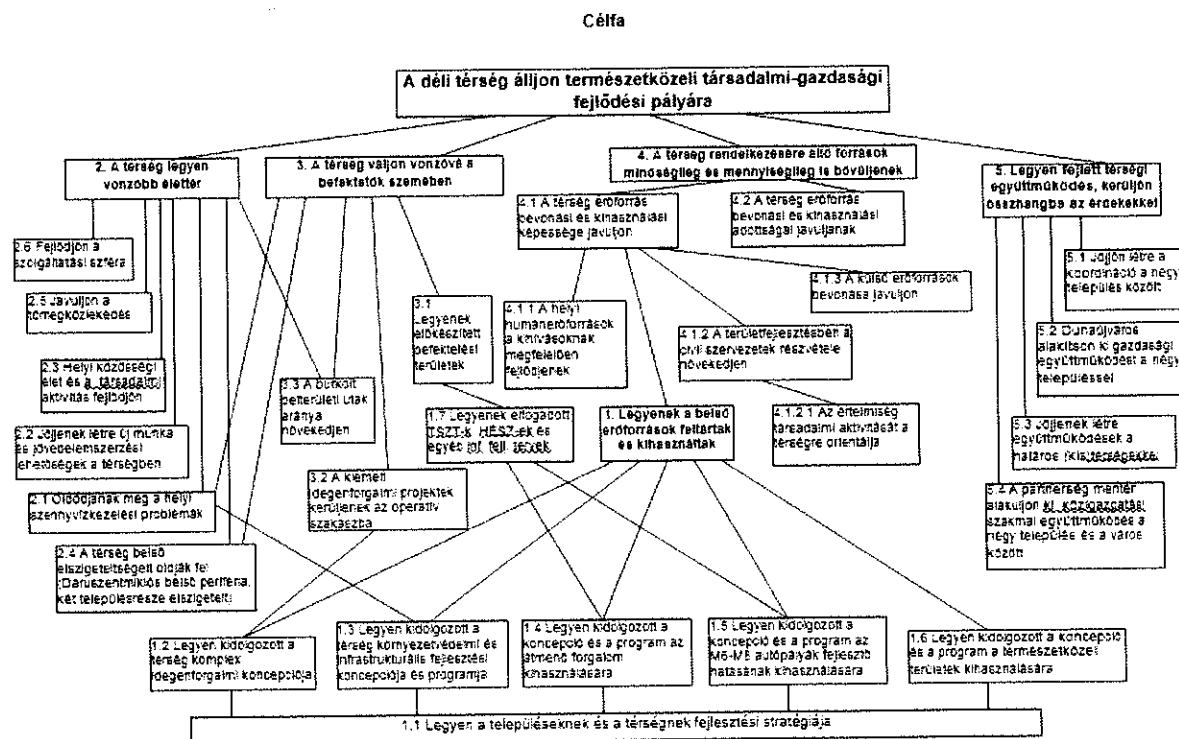
	<p>szorul (51)</p> <p>Kidolgozatlan a térség komplex idegenforgalmi koncepciója</p> <p>Kidolgozatlan a koncepció és a program az átmenő forgalom kihasználására</p> <p>Kidolgozatlan a koncepció és a program az M6-M8 autópályák fejlesztő hatásának kihasználására</p> <p>Kidolgozatlan a koncepció és a program a természetközeli területek kihasználására</p> <p>Fejlesztésre szorul az együttműködés a szomszédos térségekkel</p>
Külső feltétel	
<p>Lehetőség: olyan külső körülmény vagy jellemző, amelyre tevékenységet lehet építeni az átfogó cél elérése Előszállás ekében</p>	<p>Veszély: bármilyen külső trend vagy körülmény, amely kedvezőtlenül befolyásolhatja az átfogó cél megvalósítását</p>
<p><u>Országos jelentőségű átmenő forgalom van jelen a térségben (26)</u></p> <p>Ökológiai és természetközeli állapotú területek vannak a térségben (31)</p> <p>A tervek szerint az M6-os és M8-as autópályának több leágazási csomópontja is lesz a térségben (40)</p> <p>Az M6-os és M8-as gyorsforgalmi utak találkozási csomópontja Baracs külterületén épül ki (55)</p>	<p>A négy település a kistérség, a megye és a régió déli periferiáján található (halmozottan periférikus helyzetű) (2)</p> <p>A munkahely teremtő beruházások nem erre a térségre irányulnak (4)</p> <p>A szennyvízkezelő nagy rendszerek nem elérhetőek (17)</p> <p>A helyközi tömegközlekedés fejlesztésre szorul (18)</p> <p>A tömegközlekedés a dunaujvárosi munkáltatók Előszállás eke mentén szerveződik (19)</p> <p>Ökológiai és természetközeli állapotú területek védelme nem megoldott (32)</p> <p>A migráció magas (35)</p> <p>Bevándorlók szociálisan hátrányos helyzetűek, növelhetik a munkanélküliséget és az ellátottak számát</p> <p>A kivándorlók szakmailag képzettebbek (37)</p> <p>A négy településnek szüksége van Dunaújvárosra, míg Dunaújvárosnak nincs szüksége a településekre az érintettek szerint (46)</p> <p>Dunaújváros nem ismerte fel a gazdasági együttműködés előnyeit, lehetőségeit a négy településsel (48)</p> <p>A Duna-parton a Natura 2000 program korlátozza a fejlesztéseket (54)</p>

Az 56 megállapításból tehát 54 került be a táblázatba, míg 5 új megállapítás is született (a gyengeségek cellában).

Következő lépésként a problémafát alakítottuk ki, amely a programozás egyik legnehezebb, legidőigényesebb és központi eleme, ezért nem is szabad sajnálni a ráfordított energiákat. Itt először a térség helyzetét átfogóan leíró problémát és azokat a főbb problémákat kell megfogalmazni, amelyek alá csoportosítani lehet a SWOT-ban leírt problémamegállapításokat. Ezek alkotják a problémafa tetejét, amely megfogalmazások a helyzetelemzésben nem szerepelnek átfogó voltak miatt.

A problémafa a helyzet komplexitásához híven bonyolult lett, de átlátható, a főbb problématerületek megjelennek, és jól elkülönülnek. Így láthatjuk, hogy a térség nem vonzó, mint élettér és mint gazdasági terület, és nincsenek meg a fejlesztéshez szükséges átfogó és összekapcsolódó elképzelések, az együttműködés és a szükséges források. Ezen főbb problémák miatt a mikrotérség elmaradott a kistérség, a régió és az ország más területeihez (az átlaghoz) képest, és ez az elmaradottsága jelen állapotában csak növekszik, azaz leszakadóban van. Az Európai Unió regionális politikájának – amely már a miénk is – egyik alapvetése pont a felzárkóztatás.

A problémafát már könnyebb lépés volt átalakítani célfává, amelyben céljellegűek a megfogalmazások. Láthatjuk, hogy a felépítés alig változott, ez azt jelenti, hogy a problémákat jól sikerült megfogalmazni és rendszerezni, ezért a célok hozzájuk igazíthatóak voltak. Két kisebb változást eszközöltünk: a tömegközlekedésre vonatkozó két problémát egybevitük (18 és 19-es megállapításból a 2.5-ös cél), és új célként, igényként fogalmazódott meg a 2.3-as cél.

A műhelymunka során kirajzolódott a résztvevők előtt a mikrotérség helyzete, lehetőségei. Ez alapján megállapíthattuk, hogy a déli települések jelenleg hátrányos helyzetben vannak, de vannak lehetőségeik is, mégpedig igen jelentős fejlesztési lehetőségeik. Itt említhetjük meg az M6 és M8-as autópályákat, amelyek metszéspontja a Dunaújváros kistérség déli részén fekszik majd, és a tervek szerint 2006 őszén már készen is lesz, vagy a Mikulásfalva-Nagykarácsony turisztikai projektet. Emellett viszont olyan értékekkel is rendelkeznek, amelyekre építeni lehet, és amelyeket érdemes megőrizni. Ez a természetközeli állapot, amely most még elmaradottságnak tűnik, azonban a jövőben – kapcsolódva a lehetőségekhez – már pozitívum lesz. Például Budapest akár fél órán belüli elérése egy igazi lakóövezeti funkciót is adhat a településeknek, amely az említett természeti értékeknek hála versenyképes lehet ezen a speciális piacon.

Így alakult ki az átfogó cél megfogalmazása: a déli térség álljon természetközeli társadalmi-gazdasági fejlődési pályára. Azaz a társadalom és gazdaság fejlesztése kerüljön összhangba a természeti értékek megőrzésével, amelyek a mikrotérség egyik jelentős piaci előnyei, lehetőségei lesznek.

A célfa táblázatba rendezésével és tevékenység-alapúvá fogalmazásával készült el a prioritás és intézkedéstáblázat.

Az első prioritás a belső erőforrások feltárása és kihasználása, azaz a mikrotérség alapvetően a „saját hajánál fogva” akarja kiemelni magát nehéz helyzetéből. Ehhez pedig konkrét és összhangban lévő fejlesztési elképzelések, koncepciók, tervek szükségesek.

A lakosok életterének és a befektetési környezetnek a vonzóbbá tétele szorosabban kapcsolódik egymáshoz, mint a többi prioritáshoz, hiszen a befektetőknek képzett munkaerő (is) kell, a képzett munkaerőnek pedig kellemes életter. A szoros kapcsolatot mutatja a 2.1, 2.4, 3.3 és 3.4 intézkedések egy cellában való feltüntetése, mivel azok mindkét prioritáshoz nagymértékben kapcsolódnak.

A déli mikrotérség (Baracs, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarcsony) fejlesztésének prioritásai és intézkedései

A déli térség természetközeli társadalmi-gazdasági fejlődési pályára állítása				
1. A belső erőforrások feltárása és kihasználása	2. A térségi életter vonzóbbá tétele	3. A térségi befektetési környezet vonzóbbá tétele	4. A térség rendelkezésre álló források minőségi és mennyiségi bővítése	5. Térségi együttműködések fejlesztése, kialakítása
1.1 A települések és a térség fejlesztési stratégiájának kidolgozása 1.2 A térség komplex idegenforgalmi koncepciójának és programjának kidolgozása 1.3 A térség környezetvédelmi és infrastrukturális fejlesztési koncepciójának és programjának kidolgozása 1.4 Az átmenő forgalom kihasználása irányuló koncepció és a program kidolgozása 1.5 Az M6-M8 autópályák fejlesztő hatásának kihasználására irányuló koncepció és a program kidolgozása 1.6 A természetközeli területek kihasználására irányuló koncepció és program kidolgozása 1.7 ISZT-ek, HESZ-ek és egyéb területi tervek kidolgozása	2.1 Helyi szennyvízkezelési problémák megoldása 2.4 A térség belső infrastrukturális kapcsolatainak fejlesztése 2.2 Munka és jövedelemszerzési lehetőségek létrehozása a térségben 2.3 Helyi közösségi élet, társadalmi aktivitás fejlesztése 2.5 A tömegközlekedés fejlesztése 2.6 A szolgáltatás szféra fejlődésének és elérésének elősegítése 2.7 Lakosság építési területek kialakítása és kihasználása	3.3 Települési és térségi marketing tervek kidolgozása és megvalósítása 3.4 A belterületi utak burkolása 3.1 Befektetési területek előkészítése és kihasználása, befektetési ösztönözése 3.2 A kiemelt idegenforgalmi projektek operatív szakaszának előkészítése és indítása	4.1 A térség erőforrás bevonási és kihasználási képességének javítása 4.1.1 A helyi humán erőforrások a kivándorlónak megfelelő fejlesztése 4.1.2 A területfejlesztésben a civil szervezetek részvételének elősegítése 4.1.2.1 Az értelemiség helyi társadalmi aktivitásának elősegítése 4.1.3 A külső erőforrások bevonásának elősegítése 4.2 A térség erőforrás bevonási és kihasználási adottságainak javítása 4.2.1 Funkciórésztelvezés 4.2.2 Személyi, tárgyi feltételek megteremtése	5.1 A négy település közötti fejlesztési koordináció létrehozása és működtetése 5.2 A négy település gazdasági-társadalmi együttműködésének kialakítása 5.3 A négy település határos (közjegyző) területek közötti együttműködésének kialakítása 5.4 A partnerség mentén a közigazgatási szakmai együttműködés fejlesztése a négy település és Dunaujváros között

A fejlesztésekhez elengedhetetlen az erőforrások mennyiségi és minőségi bővítése (forrásbevonás fejlesztése) és az együttműködések fejlesztése, az együttműködésekben meglévő lehetőségek kihasználása.

A négy település polgármestereinek és az ACÉL-HÍD Program munkacsoportjának közös elképzelése szerint a fentiekből következően az alábbi feladatokat kell rövidtávon megvalósítani (zárójelben a becsült költsége):

1. Mikrotérsgéi-települési operatív programok: belső erőforrások számbavétele, helyzetelemzések, intézkedések kibontása, stb. (3 M Ft)
2. Térsgéi marketing terv elkészítése (2,5 M Ft)
3. A kiemelt idegenforgalmi projektek operatív szakaszainak indítása (?)
4. Szennyvízkezelési megvalósíthatósági tanulmány készítése (2-5 M Ft)
5. Projekttervezési, pályázatírási és projektmenedzsment képzések lebonyolítása (2 M Ft)
6. Együttműködések kialakítása, bizalomépítés (fejlesztőkkel, egymással és a kistérséggel)
7. Civil szféra bevonása, civil háttér megteremtése

Végül egy utolsó lépésként a fejlesztési programnak nevet is adtak a polgármesterek. A szabad ötletelés keretein belül felmerült számos változat közül a résztvevők a Praedium Future nevet választották, utalva a négy település közös múltjára és a mikrotérsgéi jövőjére.

3. Helyzetelemezés

A LOCAL AGENDA 21 program a lakosság részvételén is alapszik.

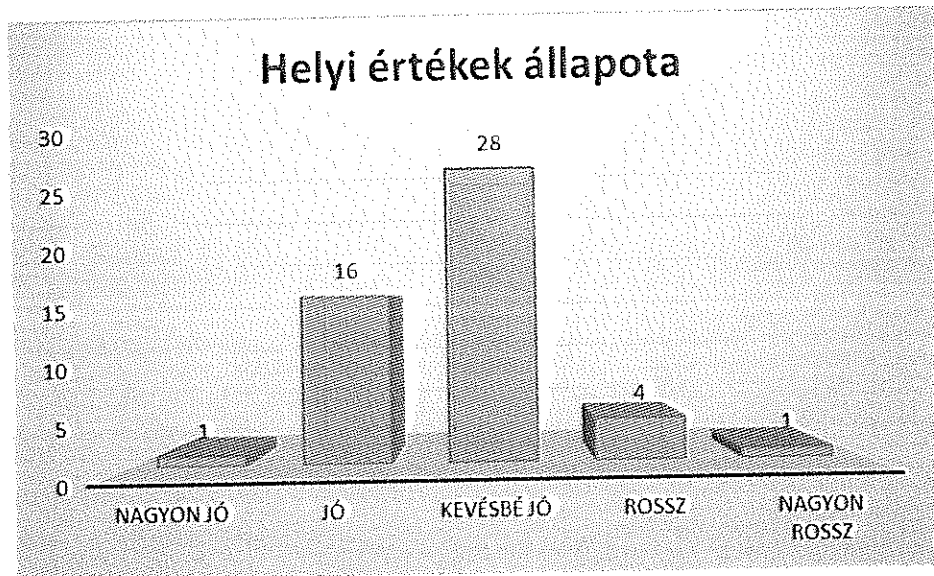
A Nagyközség környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi helyzetének felméréséhez és a helyzetértékelés elkészítéséhez kElőszállás űveket készítettem, melyet a lakosság és a fiatalabb populációt is megközelítve az általános iskola számára küldtem meg. A kElőszállás űvek kiértékelésének eredményei rávilágítanak a lakosság által megfogalmazott megoldandó feladatok körére és a lakosság Előszállásról való véleményére.

3.1. Kérdőívek kiértékelése

3.1.1. Lakossági kérdőívek

Lakossági kérdőíveket 48-an töltötték ki. A közintézmények dolgozóit kerestem meg első körben (iskola, óvoda, polgármesteri hivatal), így fordulhat elő, hogy a diplomások aránya magas, valamint a megkérdezettek túlnyomó többsége nő, hiszen a három közintézményben összesen 3 férfi dolgozik. A megkérdezettek nem mindegyike válaszolt minden kérdésre és van olyan kérdés, ahol több választ is adtak. A sorba állítás feladatoknál nem mindenki értette meg a feladatot ezért volt olyan, aki többször is kiadta ugyanazt a sorszámot, bár ezzel nem rontotta el a feladatot, mert így is értékelhető.

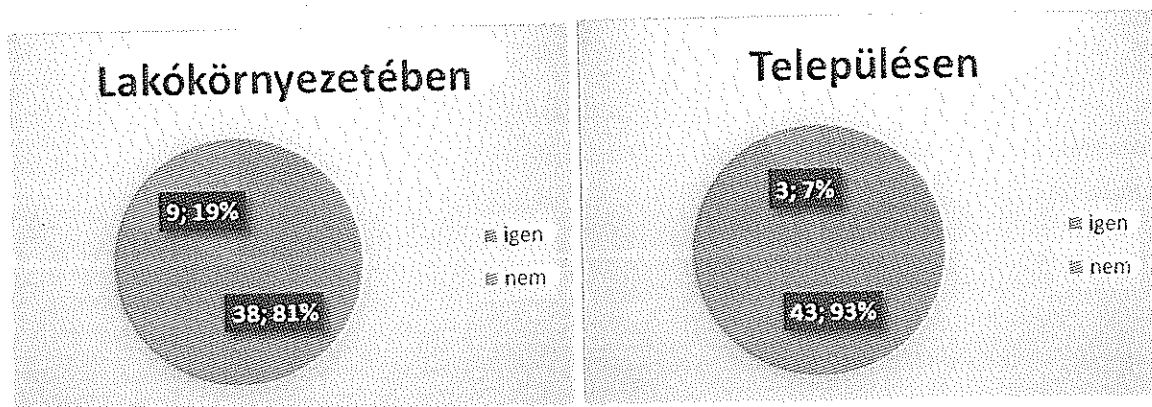
Az első kérdésben arra kerestük a választ, hogy az itt élő lakosok milyenvéleménnyel vannak a helyi értékek állapotáról.

10. ábra: A helyi értékek állapota

A legtöbben a "kevésbé jó" pontot jelölték meg, melynek a legfőbb oka talán az, hogy a településen van egy kastély és felújításra szorul. Ennek az épületnek a sorsát a helyiek nagyon a szívükön viselik, bár sajnos nem helyi kezelésben van. A másodiknak jelölt "jó" pont talán annak szól, hogy az utóbbi években elkezdődött a nem túl nagy öltéssel helyreállítható helyi értékek megmentése.

A következő két kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy a kérdőívet kitöltő mennyire szívesen él ezen a településen és közvetlen lakókörnyezetében (szívesen él-e itt).

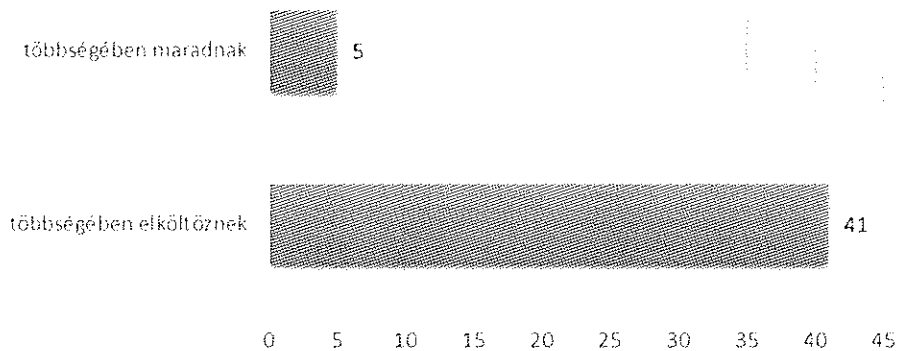

11. ábra: Szívesen él-e a településen lakókörnyezetében

Mindkét esetben az "igen"-ek száma sokkal több, bár meglepő, hogy a lakókörnyezetükkel majdnem háromszor annyian elégedetlenek.

A következőkben arra a kérdésre kerestük a választ, hogy mekkora a Nagyközség megtartó ereje, maradnak vagy mennek a fiatalok?

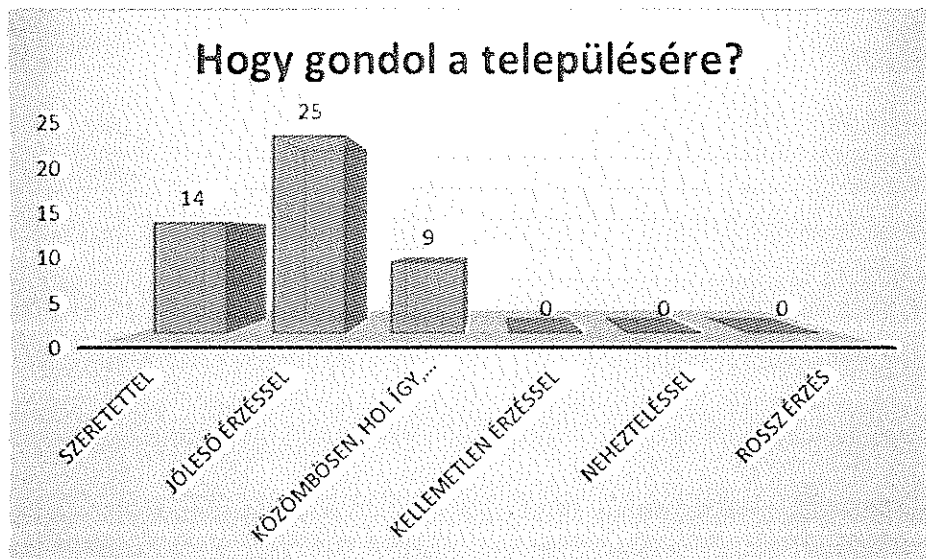
A felnővekvő gyermekek maradási hajlama

12. ábra: A felnővekvőgyermekekmaradási hajlama

Sajnos az eredmény a község jövőjére nézve nem kedvező. Megállapítható, hogy Előszállás létszáma a környező településekkel együtt csökken. Ez már évek óta tendencia. Az utóbbi 5 évben kb. hatvan fővel kevesebben élnek a településen. A biztató az, hogy az elköltözött fiatalokból egyre többen jönnek vissza és telepednek el.

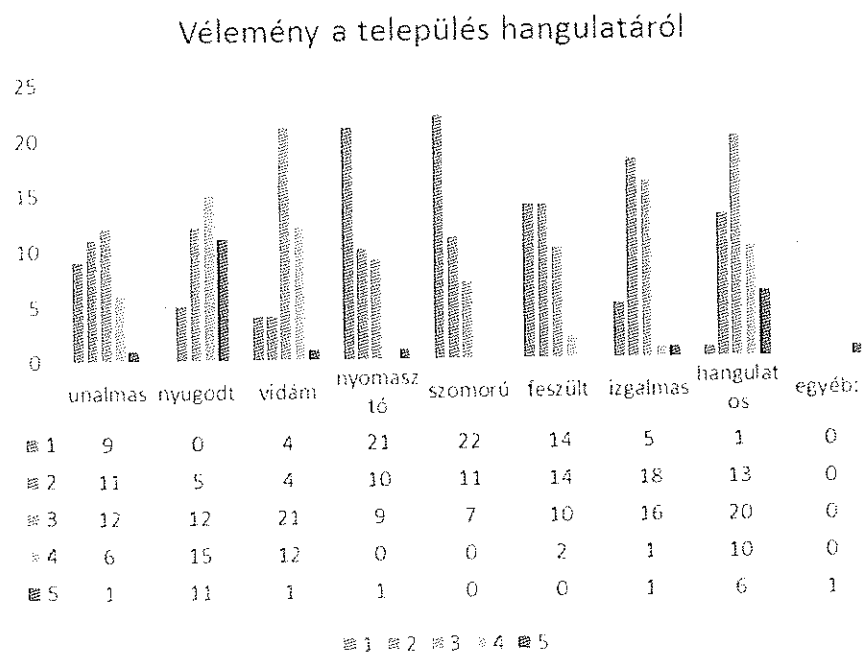
Milyen érzésekkel gondol a településére? Ez állt az ötödik kérdésben.

13. ábra: A felnővekvőgyermekekmaradási hajlama

A megkérdezettek túlnyomó többsége a "jóleső érzéssel" pontot jelölte meg. Elmondható az is, hogy egyetlen válaszadó sem jelölt meg negatív választ. Úgy gondolom, hogy ez nagyon jó eredmény.

A hatodik kérdés: Az egész település hangulatáról mi a véleménye? Osztályozzon 1-től 5-ig! (1 – egyáltalán nem igaz, ... 5 – teljesen igaz)

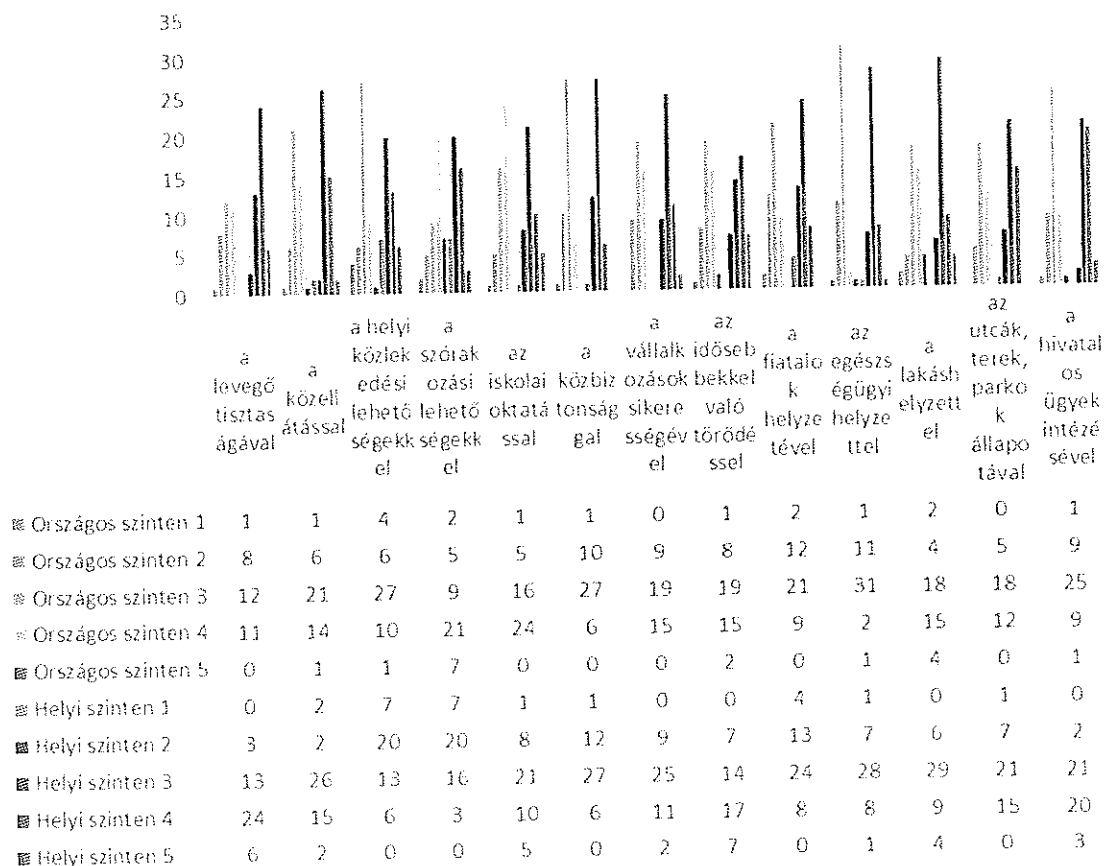

14. ábra: Vélemény a település hangulatáról

A legtöbb 1-est a "nyomasztó", "szomorú" és "feszült" pontok kapták. Tehát ezek azok, melyek egyáltalán nem jellemzőek a településre. A legtöbb 5-ös jelölést a "nyugodt" és "hangulatos" pontok kapták, melyek jó jellemzők egy településre nézve.

Mennyire elégedett Ön az alábbi tényezők helyzetével? Arra kérnénk, hogy osztályozzon úgy, ahogy az iskolában szokás. Az 1-es azt jelenti, hogy nagyon elégedetlen, az 5-ös azt, hogy teljesen elégedett. Ez volt a hetedik kérdés, mely a legtöbb időt vett el a kitöltőktől.

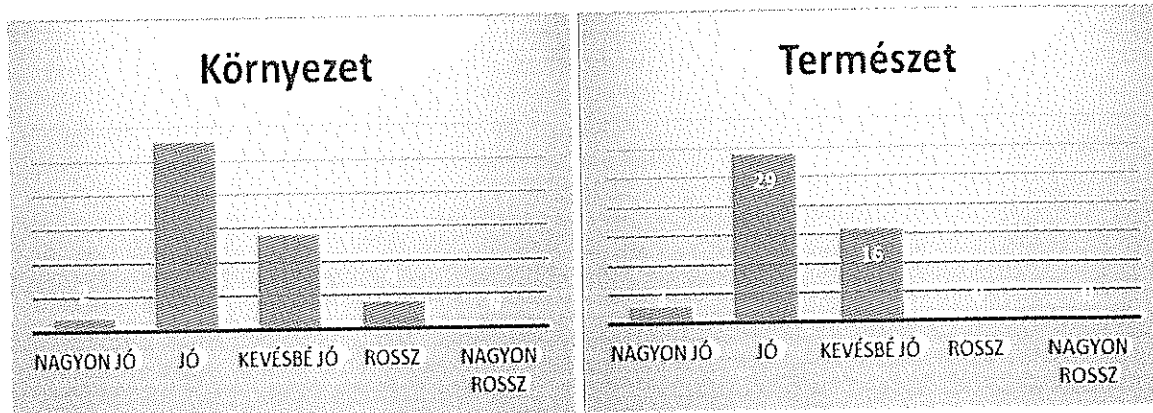
Elégedettség környezetével

15. ábra: Elégedettség helyi és országos szinten

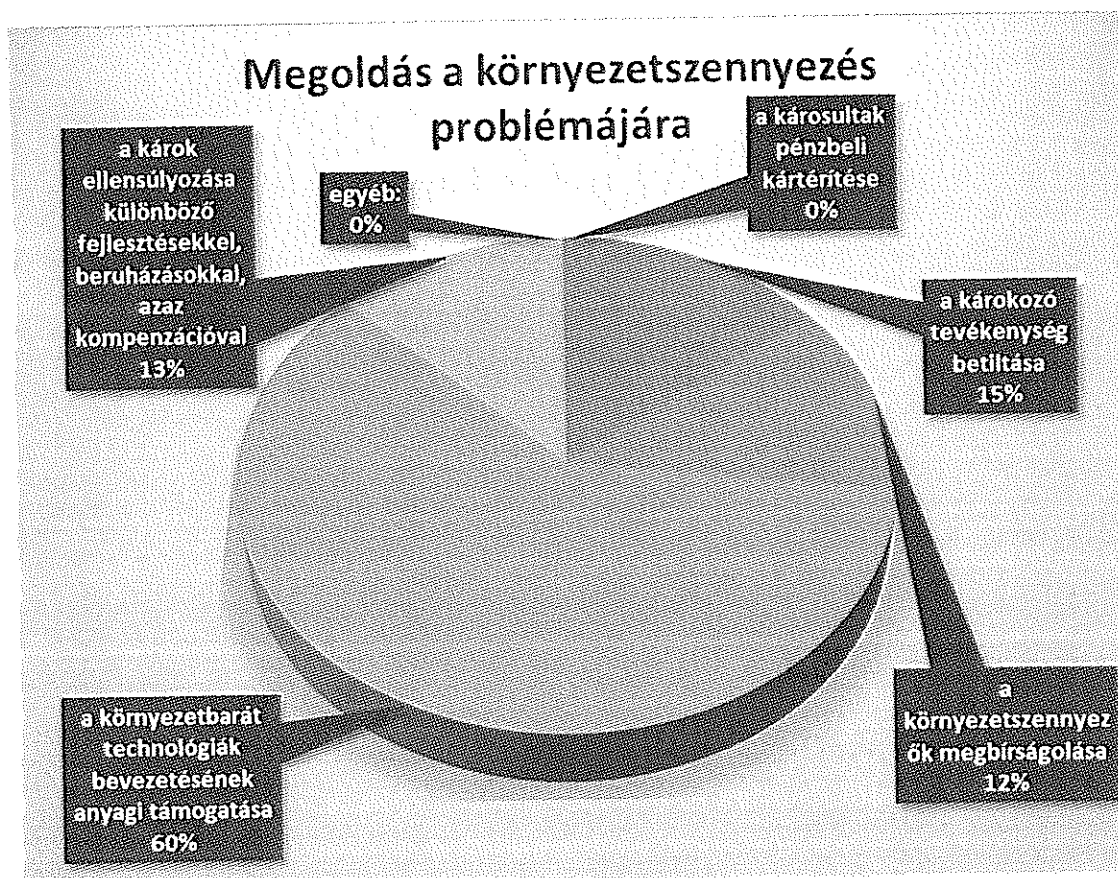
Mindkét esetben 3-as és 4-es értékek szerepeltek a legtöbbször. A legelégedetlenebbek a kitöltők a "helyi közlekedési lehetőségekkel", "szórakozási lehetőségekkel" és a "fiatalok helyzetével". Helyi szinten a legtöbb 5-öst a "levegő tisztasága" és az "iskolai oktatás" kapta.

Ezt követően ismételt két a környezetre és természetre vonatkozó kérdés következett. Itt látható, hogy a megkérdezettek többsége jónak ítélte meg mind a két esetet.

16. ábra: A környezet és természet állapota

A tizedik kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy ki melyik megoldást tartja a legmegfelelőbbnek a környezetszennyezés problémájára.

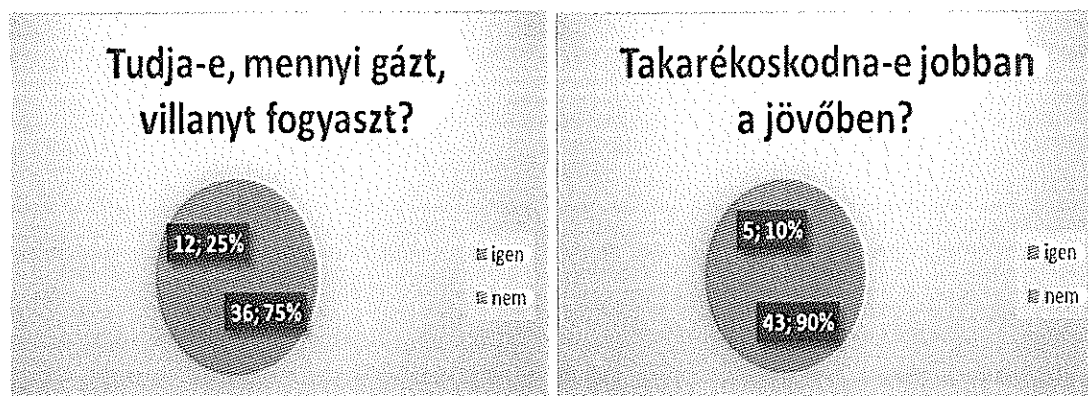

17. ábra: Megoldás a környezetszennyezés problémájára

A válaszadók közül legtöbben a "a környezetbarát technológiák bevezetésének anyagi támogatása" pontot jelölték meg. Ez azért jó, mert azzal, hogy ellensúlyozunk és megbírságolunk, még a környezetszennyezést nem szüntettük meg. Ami még érdekes, hogy a "a károsító tevékenység betiltása" pont viszonylag keveset kapott. Ez talán azzal magyarázható,

hogy a tapasztalatok az mutatják, ha valami be van tiltva az még nem jelenti azt, hogy nem fogják elkövetni.

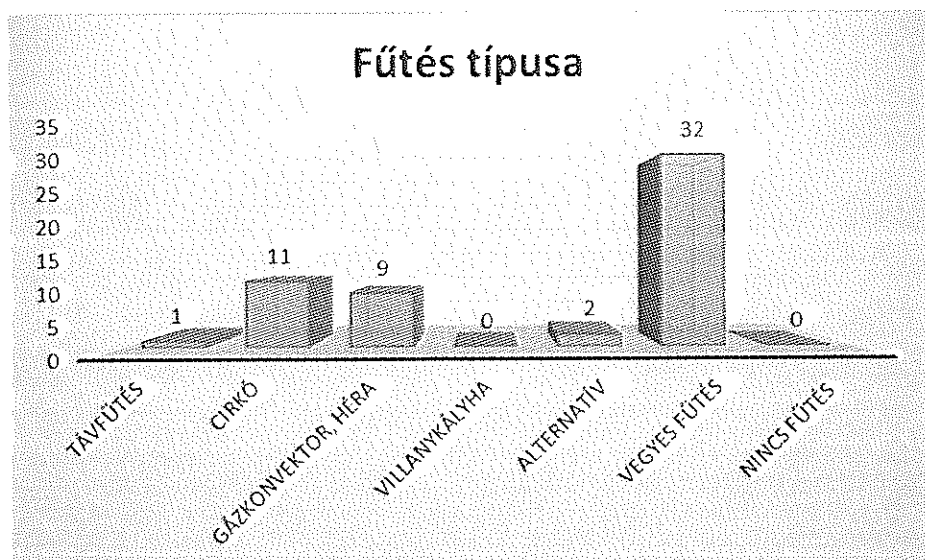
A következő két kérdés a családban történő energiafogyasztásra és az azzal való takarékoskodásra vonatkozik.

18. ábra: Fogyasztott energia mennyiségének ismerete, és takarékoskodásra való hajlam

A megkérdezettek többsége, állítása szerint, pontosan tudja miből mennyit fogyaszt, bár ha a következő kérdésnél ennek megadása lett volna a feladat sokan gondolkodóba estek volna. Az esetek többségében mindenki csak az érte fizetett összeget ismeri, amennyiséget kevesen tudják.

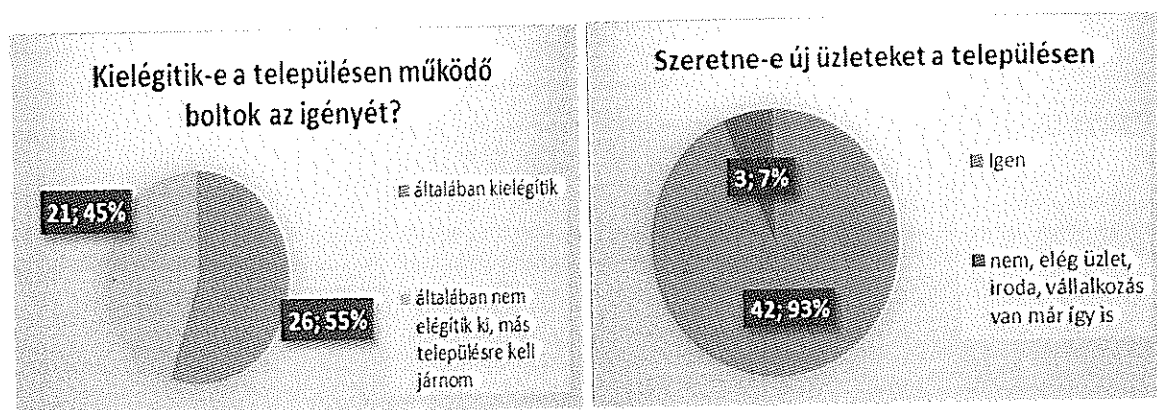
Ezután a fűtési rendszerre tértünk ki. Egyáltalán nem meglepő, hogy a Nagyközségben egyre többen térnek vissza a vegyes fűtésre, a megemelkedett gázárak mellett. Ezt jól tükrözi a kérdésre adott válasz is.

19. ábra: Fűtés típusa

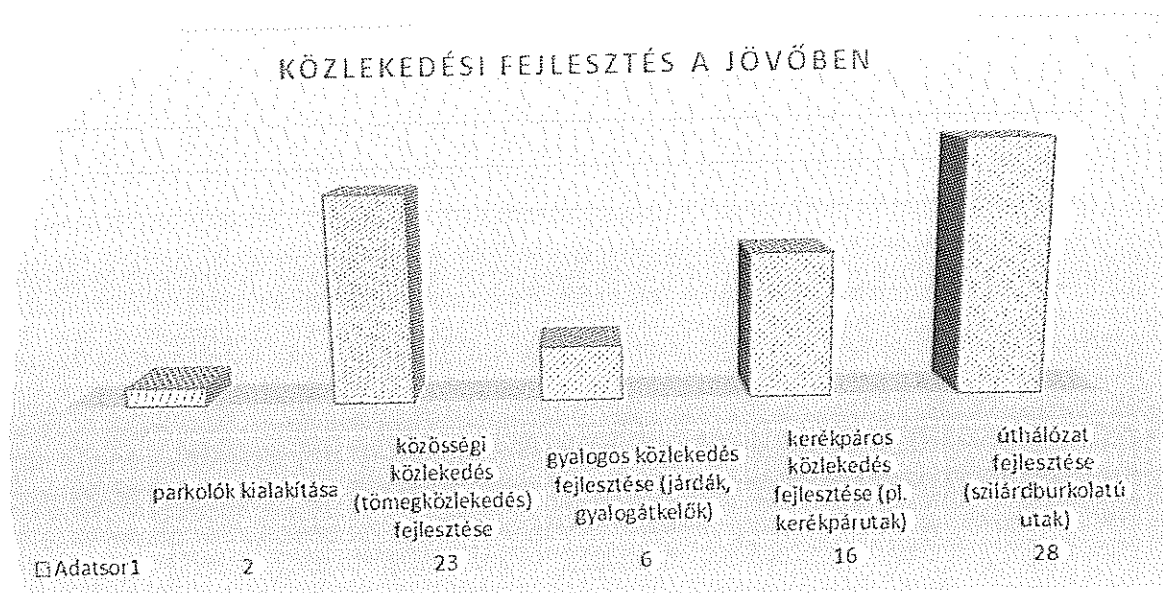
Persze az is elmondható, hogy ez a fűtési rendszer szennyezi legjobban a környezetet, így ha olcsóbban is fűtenek azt a környezet kárára teszik, hiszen a vegyes tüzelésű kazánban gyakran nemcsak környezetbarát anyagok égnek.

A 14. kérdésben a szolgáltatások színvonalára és azok fejlesztésének igényére kérdeztünk rá.

20. ábra: Szolgáltatásokkal való elégedettség a településen

A közlekedési fejlesztések közül melyeket támogatnák a leginkább a következő 20-30 évben? Ez volt a következő kérdésünk.

21. ábra: Fejlesztendő terület a közlekedésben

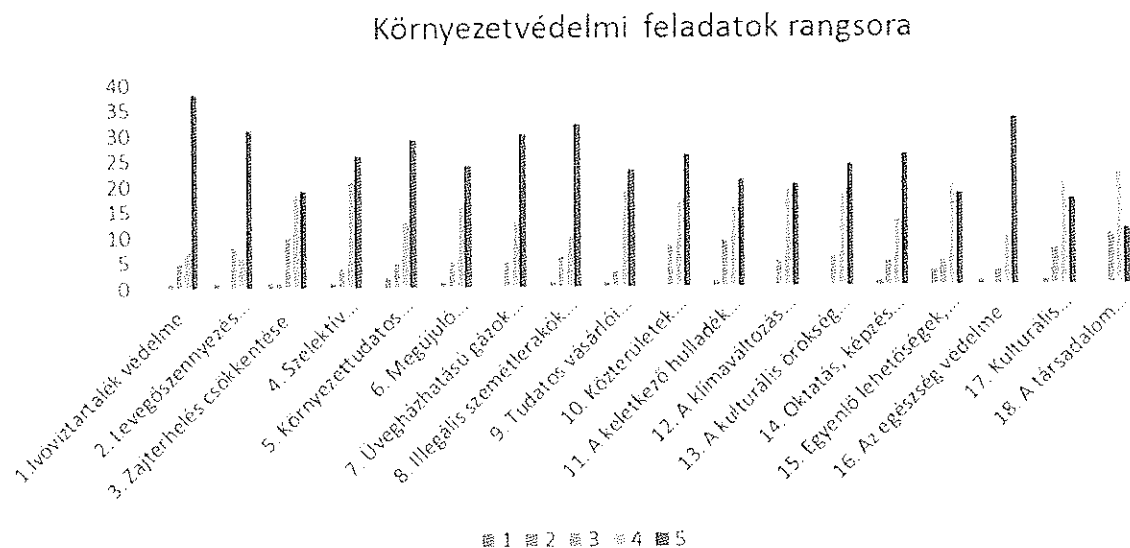
A legtöbb az "úthálózat fejlesztése" pontot jelölték meg. Ez annak is köszönhető, hogy a település belterületi útjainak többsége nem szilárdburkolatú és most a csatorna beruházás miatt

ezek állapot még rosszabb lett, mint volt. A második helyre kerülő kerékpáros közlekedés fejlesztése viszont azt tükrözi, hogy a községben élők szívesen mozognak a településen belül kerékpárral.

A 17. kérdés: Fontosságuk szerint rangsorolja 1-től 5-ig a következő általános környezetvédelmi és társadalmi-gazdasági feladatokat (1: egyáltalán nem fontos; ... 5: nagyon fontos).

A problémák:

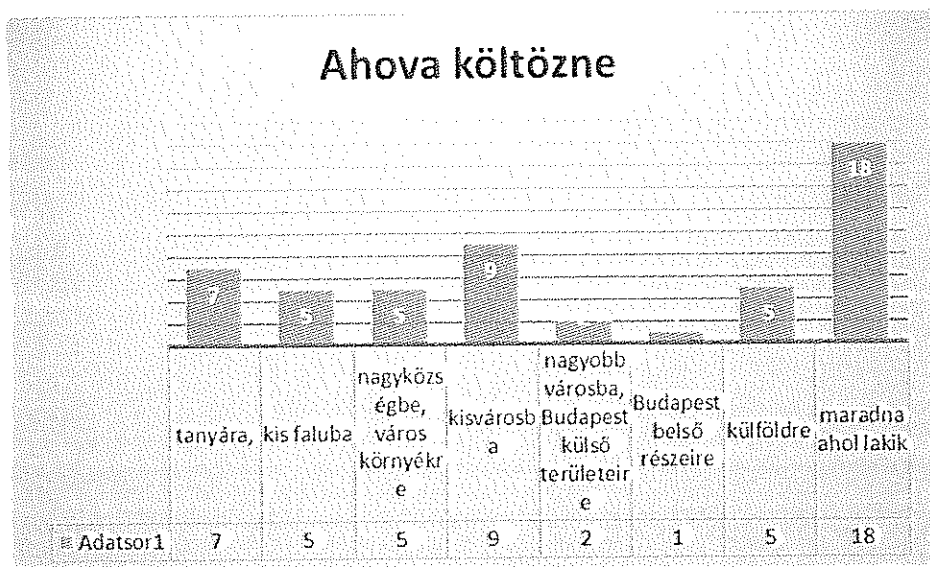
1. Ivóvíztartalék védelme
2. Levegőszennyezés csökkentése
3. Zajterhelés csökkentése
4. Szelektív hulladékgyűjtés
5. Környezettudatos életvitel elterjesztése a lakosság körében
6. Megújuló energiaforrások (pl. nap- és szélenergia) alkalmazása
7. Üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése
8. Illegális szemétlerakók felszámolása
9. Tudatos vásárlói magatartás megismertetése
10. Közterületek tisztántartása
11. A keletkező hulladék mennyiségének csökkentése
12. A klímaváltozás hatásaira (pl. viharok, hőség) való felkészülés
13. A kulturális örökség védelme
14. Oktatás, képzés fejlesztése
15. Egyenlő lehetőségek, a szegregáció csökkentése
16. Az egészség védelme
17. Kulturális szolgáltatások és lehetőségek növelése
18. A társadalom nagyobb részvétele a közügyekben

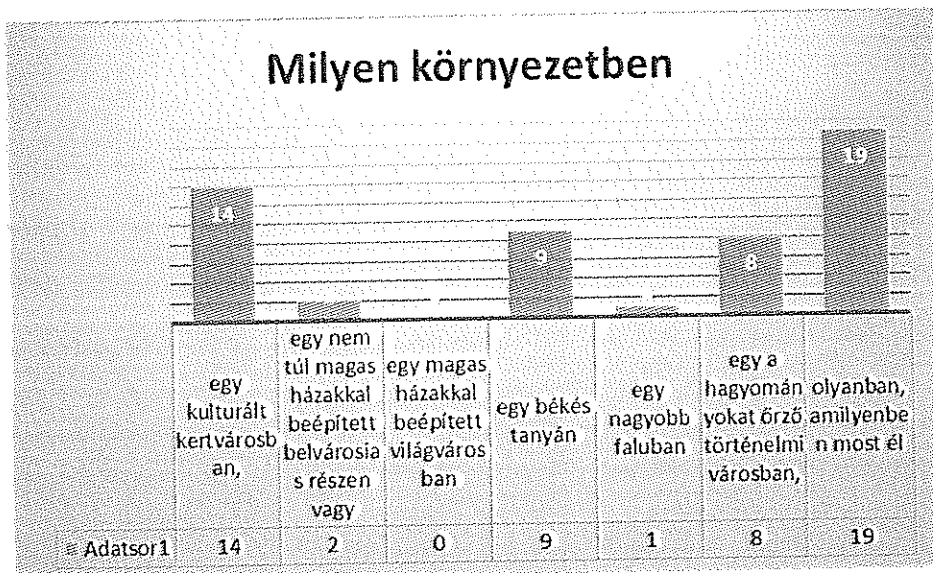
22. ábra: Környezetvédelmi és társadalmi-gazdasági feladatok rangsora

A felsorolt feladatok közül csak három volt mely 4-es osztályzatból kapott többet, az összes többinél az 5-ös volt a legtöbb. Ez azt jelenti, hogy a megkérdezetteknek az összes felsorolt megoldandó probléma nagyon fontos.

A következő két kérdésben arról érdeklődtünk a válaszadóktól, hogy ha tehetnék hova költöznének legszívesebben és milyen környezetbe.

23. ábra: Ahova szeretne költözni

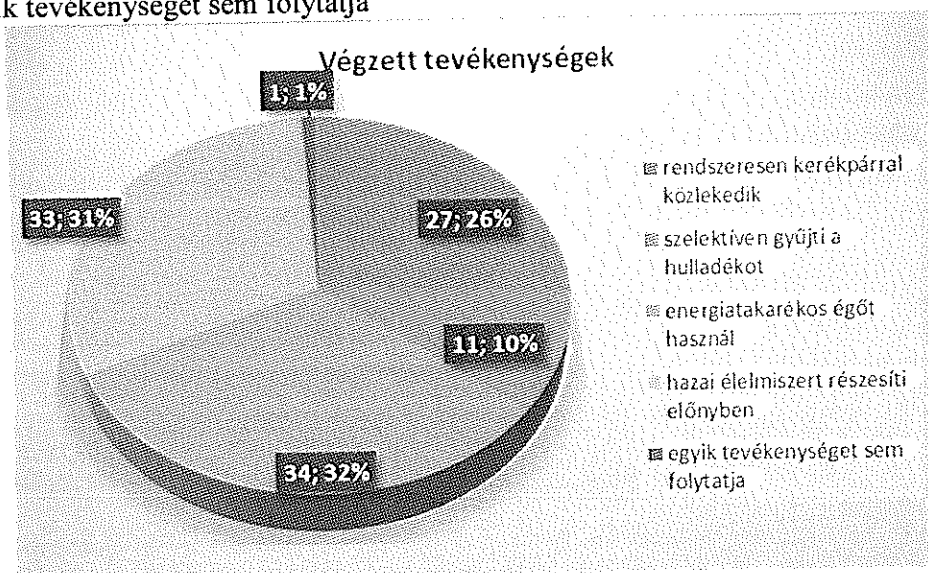

24. ábra: Amilyen környezetbe

Az eredmény azt tükrözi, hogy a megkérdezettek közel 40%-a elégedett azzal ahol lakik. Ez talán annak köszönhető, hogy a megkérdezettek többsége tanár, óvónő és köztisztviselő.

A következő pontban arra voltam kíváncsi, hogy a megkérdezettek az alábbi tevékenységek közül melyet végzik.

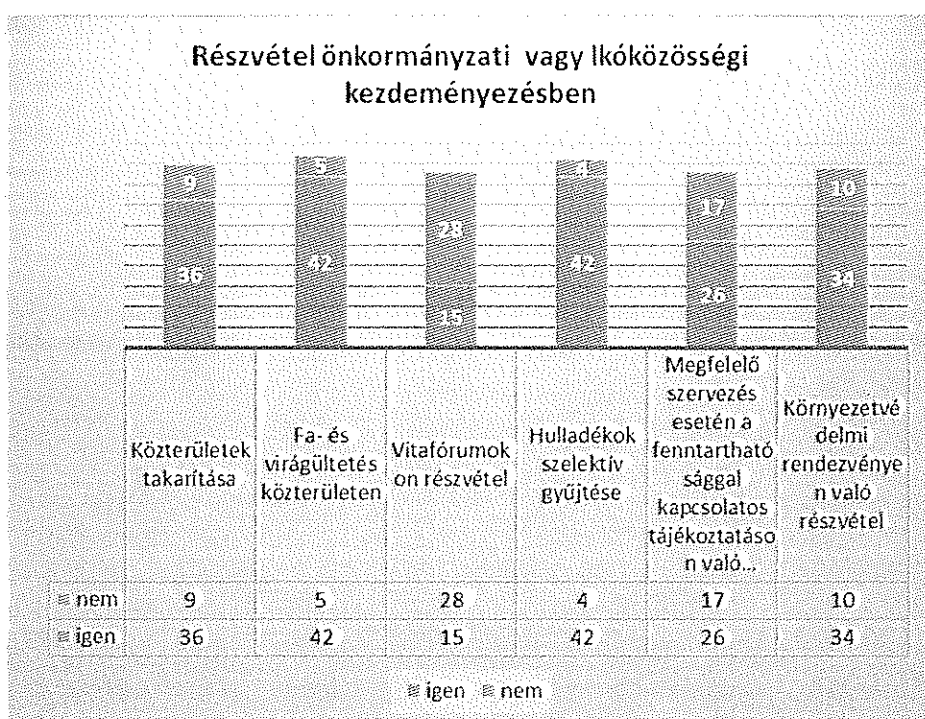
- rendszeresen kerékpárral közlekedik
- szelektíven gyűjti a hulladékot
- energiatakarékos égőt használ
- hazai élelmiszert részesíti előnyben
- egyik tevékenységet sem folytatja

25. ábra: A megkérdezettek jellemző tevékenységei

A legtöbben az "energiatakarékos égőt használ" és a "hazai élelmiszert részesíti" előnybe pontokat választották. Csak egyetlen egy fő jelölte meg azt, hogy semmilyen tevékenységet sem folytat.

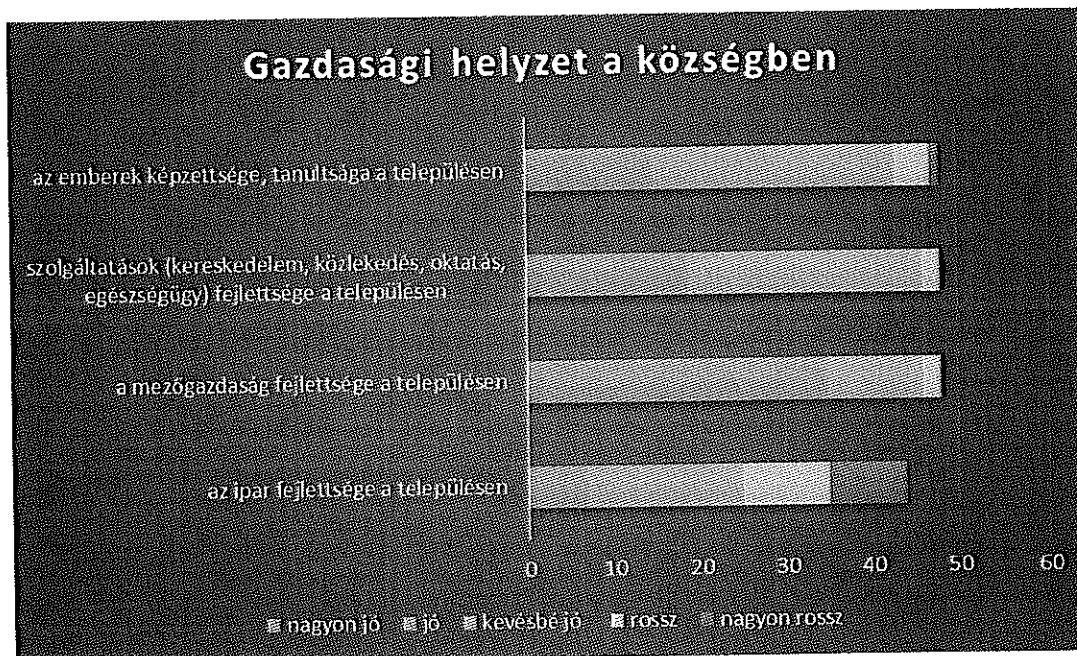
Ez után arra a kérdésre kellett válaszolniuk, hogy végeznek-e közösségi munkát önkormányzati kezdeményezésre.

26. ábra: Részvétel önkormányzati vagy lakóközösségi kezdeményezésben

Az eredmény a közösségi élet erősségét mutatja a községben, hiszen egy pont kivételével mindenhol több az igen, mint a nem. Az elmúlt négy évben több alkalommal is volt nagyszabású társadalmi munka, ahol kétszáznál is több falubeli dolgozott. Ezeken sok közalkalmazott is részt vett.

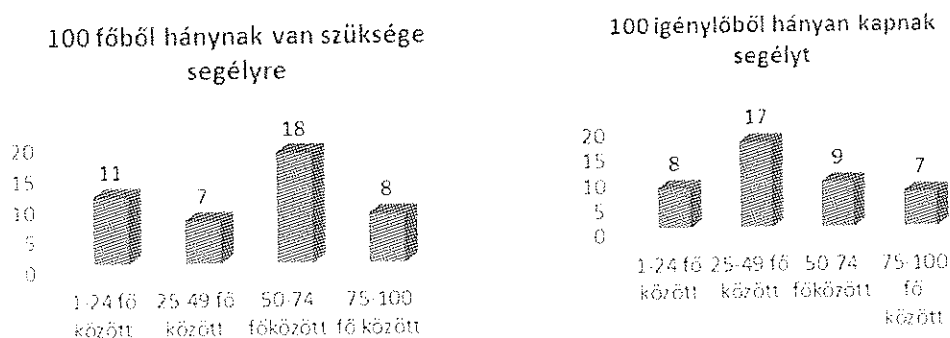
A 22. kérdésben a település gazdasági helyzetére voltam kíváncsi, hogy hogyan ítélik meg a falubeliek.

27. ábra: Részvétel önkormányzati vagy lakóközösségi kezdeményezésben

Az eredményből az mutatkozik, hogy a megkérdezettek többnyire "jó"-nak és "kevésbé jó"-nak látják, ez alól csak az utolsó pont, az ipari fejlettség, a kivétel. Ez a terület valóban fejlesztendő, hiszen a településen nincs nagyobb vállalkozás csak kis vagy mikro. A legtöbb főt foglalkoztató vállalkozás is alig több 20 főnél.

A következő két kérdésben arra voltam kíváncsi, hogy mit gondolnak a falubeliek a lakosság szociális helyzetéről, mennyien szorulnak rá szociális segélyre.

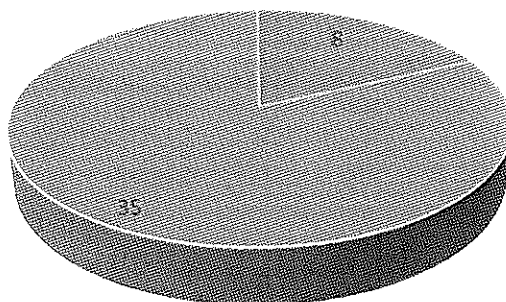

28. ábra: Szociális segély felhasználása

A válaszokból kiderül, hogy a megkérdezettek teljesen tisztában vannak azzal, hogy a településen sok a rászoruló. A kérdésre kapott válaszok borúlátóbbak, mint a tényleges helyzet. Tényleg sok segélyezett van, és általában azok igénylik meg, akik tudják, hogy meg is fogják kapni, de a 100 főből nem 50-74 közötti rászoruló van.

A következő kérdés kapcsolódik az előzőhöz annyiban, hogy arra kérdeztünk rá, mire kellene fordítani a szociális célra rendelkezésre álló pénzüsszeget.

A szociális célra rendelkezésre álló pénzüsszegeket mire kell fordítani?

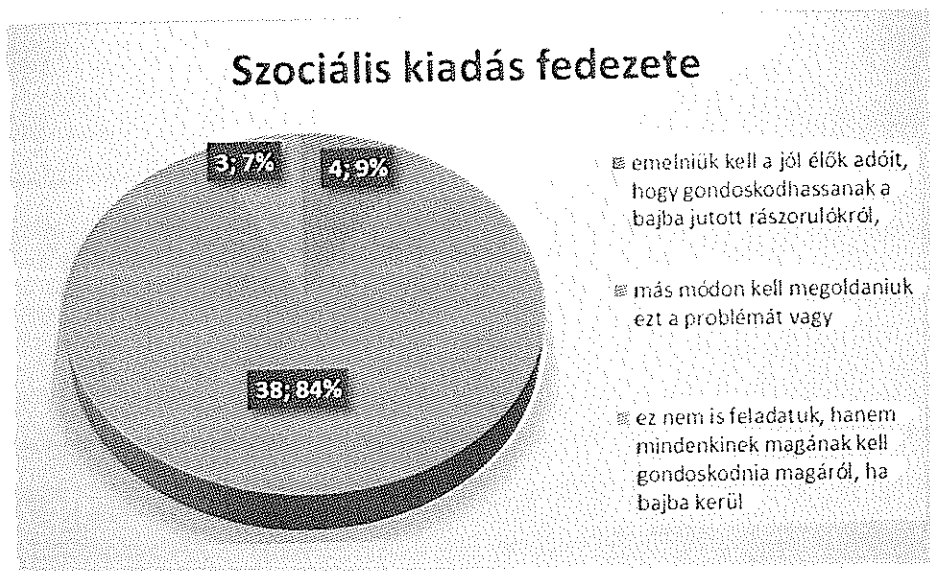

■ inkább segélyezésre ■ inkább a szociális intézmények fejlesztésére kellene fordítani

29. ábra: A szociális célra rendelkezésre álló pénzüsszeg felhasználása

Megállapítható, hogy a válaszadók nagytöbbsége inkább a szociális intézményeket fejlesztené, mint a pénzt segélyekre osztaná ki.

Ezután a következő kérdés arra irányult, hogy a hatóságnak miből és hogyan kellene fedezni a szociális kiadásokat.

30. ábra: A szociális kiadások fedezetének módja és szükségessége

A válaszokból kiderül, hogy a nagytöbbség úgy gondolja, igenis kell foglalkoznia a hatóságoknak a rászorulókkal, de ezt ne a személyektől beszedett plusz adókkal ériék el.

A 27. kérdésben a válaszadók lakásának állapotáról kérdeztem. A 48 válaszadóból 31-en kielégítőnek, 15-en részben kielégítőnek és csak 2-en mondták nem kielégítőnek az állapotot. Ez jó arálynak mondható.

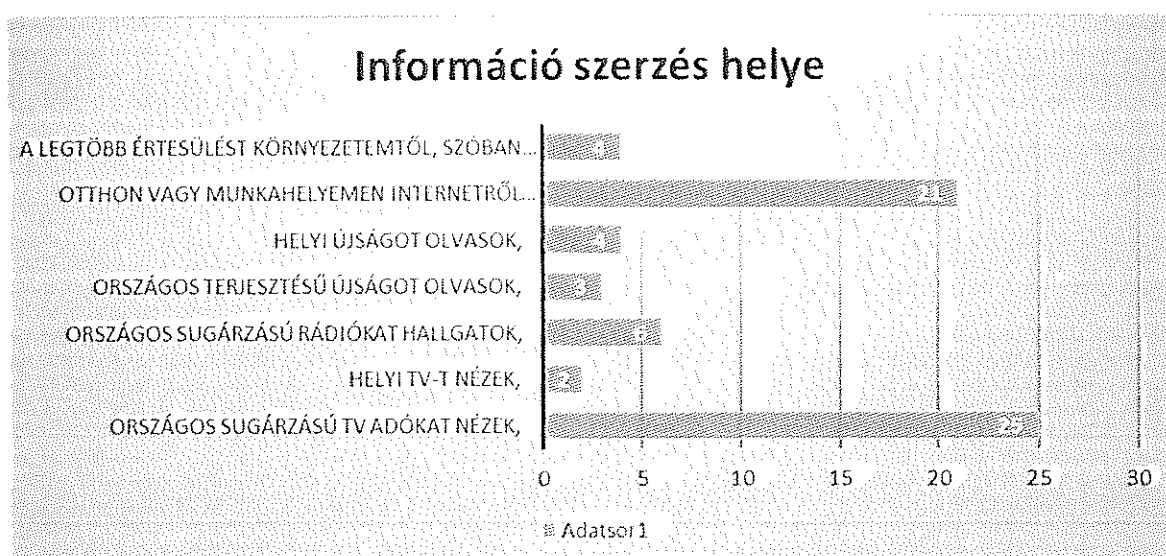
Ezután arra voltam kíváncsi, hogy mennyire számítanak a válaszadók arra, hogy a családjukból valaki munkanélküli lesz.

31. ábra: Munkanélküliség várhatósága

Az eredményből kiderül, hogy a kérdezettek majdnem fele számít erre. Ez bizony elég nagyfokú bizalmatlanságot tükröz.

A következő kérdésben ismeretszerzési szokásairól érdeklődtem a válaszadóktól. Arra voltam kíváncsi, hogy ki honnan értesül a környezete és a világ dolgairól

32. ábra: Információszerzés helye

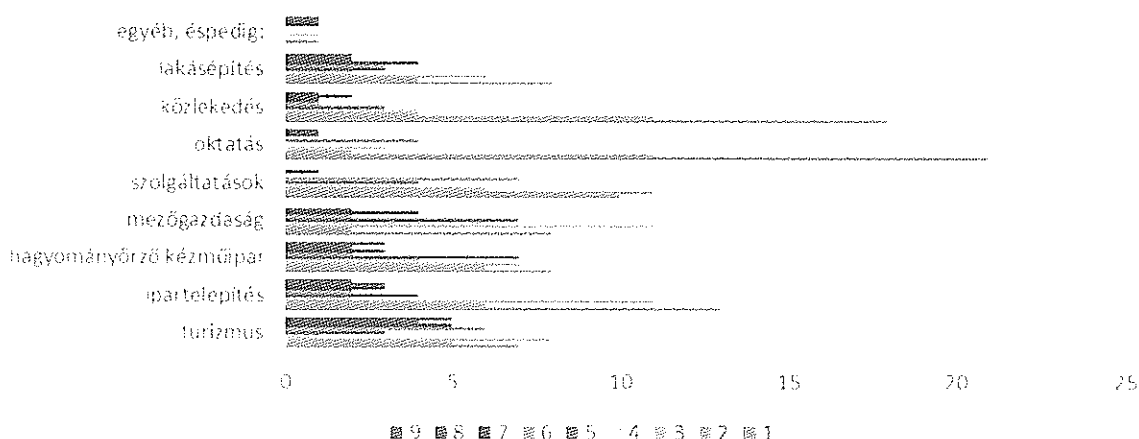
Igen meglepő, de ez a korosztály is a két legfontosabb információszerzési csatornának a TV-t és az Internetet jelölte meg. A diákoknak szánt kérdőív feldolgozásánál látni fogjuk, hogy a 14 év alatti gyermekeknél is ez a két fő médium szerepel elől. Ez talán egyáltalán nem meglepő, hiszen az információs társadalom korában, amikor mindenki zsebébe lapul egy internetezésre alkalmas eszköz, így kell lennie. A negatívom csak annyi, hogy az olvasás már itt sem divat.

A 30. kérdésben a település fejlesztésének irányára kérdeztünk rá. Ez egy rangsorolós feladat, de sajnos nem mindenki értette meg. Milyen terület fejlődését szeretné elérni a településen? (1 – leginkább szeretné, ... 9 – legkevésbé szeretné)

A válaszok értékei:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
turizmus	7	5	8	1	3	6	5	4	5
ipartelepítés	13	6	11	2	4	2	3	3	2
hagyományőrző	8	6	7	4	7	2	3	2	3
mezőgazdaság	8	2	11	6	7	2	4	2	0
szolgáltatások	10	11	6	4	4	7	0	1	0
oktatás	21	11	2	3	0	4	0	1	1
közlekedés	18	11	4	4	3	1	1	2	1
lakásépítés	8	4	6	2	3	3	4	2	2
egyéb, éspedig:	0	1	0	1	0	0	1	1	1

Fejlesztendő terület

33. ábra: Fejlesztendő területek

Az adathalmazból talán az látszik a leg szembetűnőbben, hogy két olyan terület van, melyet a válaszadók nagyon fejlesztés alá vennének. Ez az oktatás és a közlekedés kérdése. Érdekes

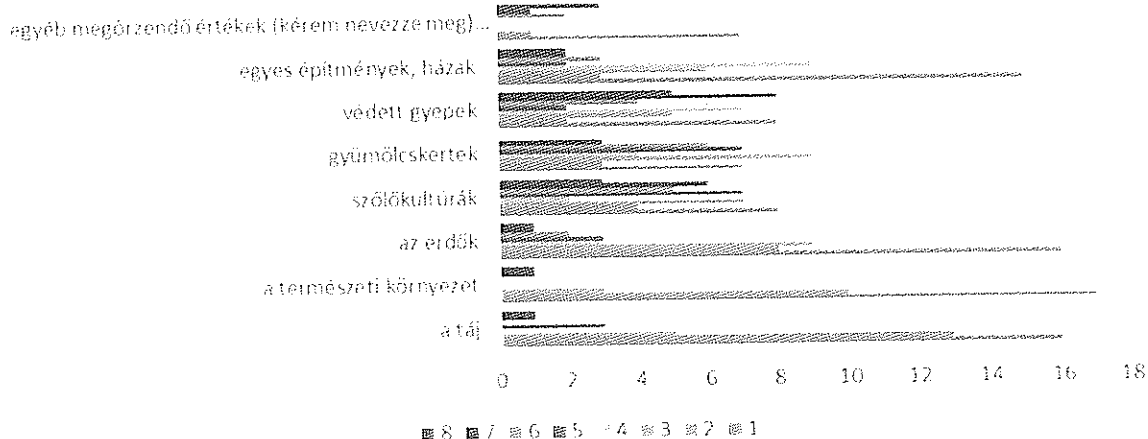
módon a legkevésbé fejlesztendő területnek a turizmust jelölték meg. Az átmenő forgalomnak köszönhetően pedig erre lehetne építeni.

Ezután a már meglévő értékek megőrzésének fontosságát kérdeztük. Az alábbiak közül minek a megőrzését, védelmét tartja leginkább fontosnak? (1 – legfontosabb, ... 8 – legkevésbé fontos)

A válaszok:

	1	2	3	4	5	6	7	8
a táj	16	13	5	0	3	0	1	1
a természeti környezet	17	10	3	0	0	0	1	1
az erdők	16	8	9	3	3	2	1	1
szőlőkultúrák	8	4	7	2	7	5	6	3
gyümölcskertek	7	3	9	4	7	6	3	0
védett gyeppek	8	2	5	7	2	4	8	5
egyed építmények, házak	15	3	6	9	2	3	2	2
egyéb megőrzendő értékek (kérem nevezze meg)								
.....	7	1	0	0	0	2	1	3

Minek a megőrzését, védelmét tartja fontosnak

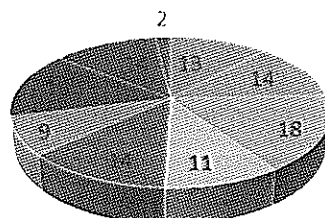
34. ábra: Megőrzendő és védett területek

A válaszokból látszik, hogy több olyan terület is van, melyekre oda kell figyelni, nehogy az állapotuk tovább romoljon. Ezek többségében a természetes értékek. Az egyéb is több 1-es jelölést kapott, mint bármilyen más. Itt általában a kastély és a hagyományok szerepeltek.

A megőrzés és fejlesztés után, a fejlesztéshez legjobban használható szervezetekre kérdeztem rá. A válaszból látszik, hogy eléggé homogén lett a jelölés. A legtöbb jelölést még is a polgármesteri hivatal kapta. Ami azért érdekes, mert a község fejlesztésért az önkormányzat (képviselő-testület) a felelős, ami csak holtversenyben a nemzetközi szervezetekkel a harmadik helyen áll. Ebből

talán az látszik, hogy nem igazán tudják az emberek mi a feladata a polgármesteri hivatalnak és mi a képviselő-testületnek.

Szervezetek a fejlesztésben

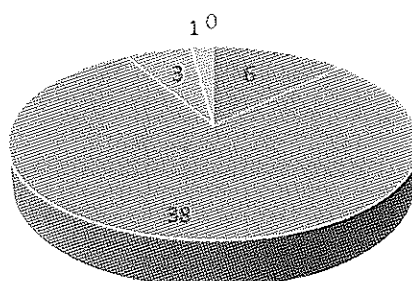

- » helyi, rendszeres lakossági fórumok,
- » képviselő testület,
- » polgármesteri hivatal,
- » a megyei szintű szervezetek,
- » regionális szervezetek,
- » sajtó, tévé, rádió,
- » társadalmi szervezetek,
- » nemzetközi segítséggel,
- » egyéb, éspedig

35. ábra: Megőrzendő és védett területekfejlesztésben résztvevő szervezetek

Ezután arra kérdeztem rá, hogy a válaszadó hogyan tudná segíteni a fejlesztéseket.

A fejlesztés egyéni segítése

- » tanácsadással, ismeretterjesztő tevékenységgel
- » önkéntes munkával,
- » fizetett munkával,
- » pénzbeli hozzájárulással,
- » egyéb, éspedig

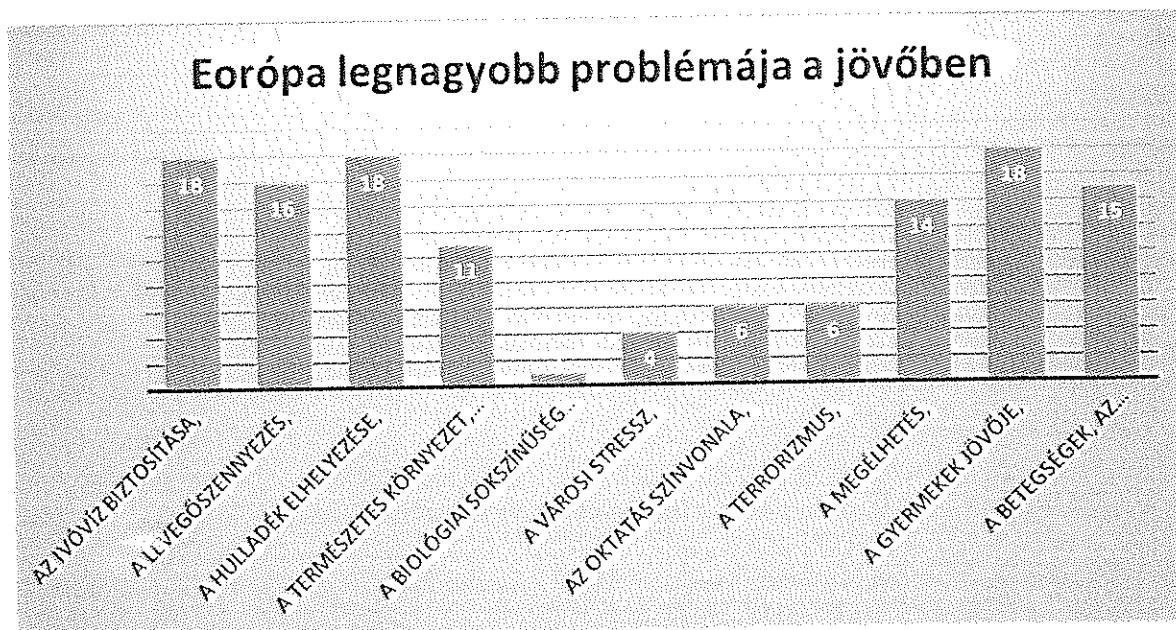
36. ábra: Az egyén településfejlesztésének módja

A válaszadók túlnyomó többsége önkéntes munkát jelölte meg. Ez igaz is hiszen egy előző pontban már említettük, hogy ez a községben pár éve remekül működik.

Ezután azt kérdeztem meg, hogy találkoztak-e a fenntartható fejlesztéssel találkoztak-e már ezelőtt. Erre a kérdésre 45-en válaszoltak és 30-an mondtak igent. A következő kérdésben

megkérdeztem, hogy mit jelent számukra. Körülbelül 15-en válaszoltak erre, de abból 3-4 válasz fedte a tényleges fogalmat.

Véleménye szerint a belátható jövőben az alábbiak közül mely lesz Európa legnagyobb problémája? (Legfeljebb három lehetőséget húzzon alá!) Ez volt a soron következő kérdés.

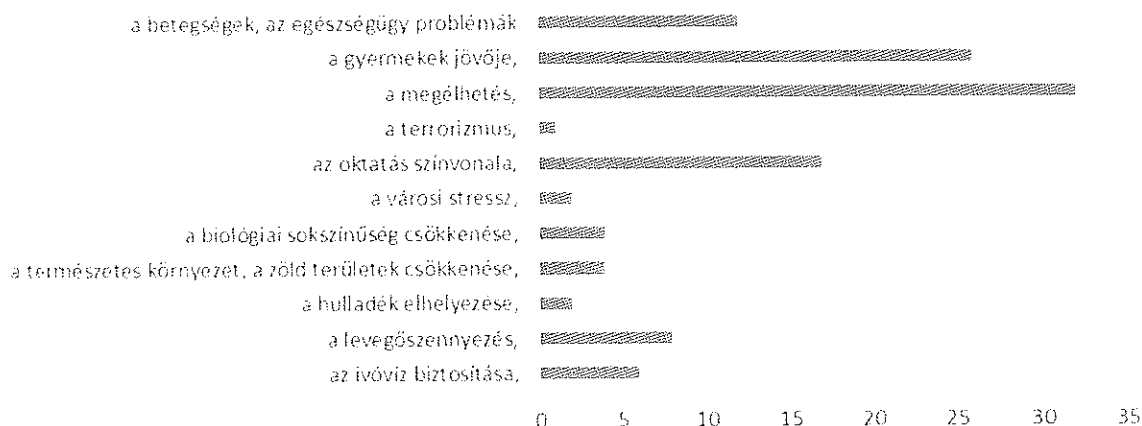

37. ábra: Európa legnagyobb problémája a jövőben

A diagramon látható, hogy 6 olyan terület van, melyek közel azonos jelölést kaptak: ivóvíz biztonsága, levegőszennyezés, hulladék elhelyezés, megélhetés, gyermekek jövője és a betegségek. A kérdőív kitöltése után ár nappal Franciaországban volt terrorista támadás. Vélhetően, ha után kerül kitöltésre, akkor sokkal több jelölést kap az is.

Ezek után ugyanezen kérdés a lakóhelyre is feltevődött.

Előszállás legnagyobb problémája a jövőben

38. ábra: Előszállás legnagyobb problémája a jövőben

Az előző kElőszállás és eredményével ellentétben itt csak két olyan terület van mely több jelölést kapott, mint a többi. Ez a kető a megélhetés, és a gyermekek jövője.

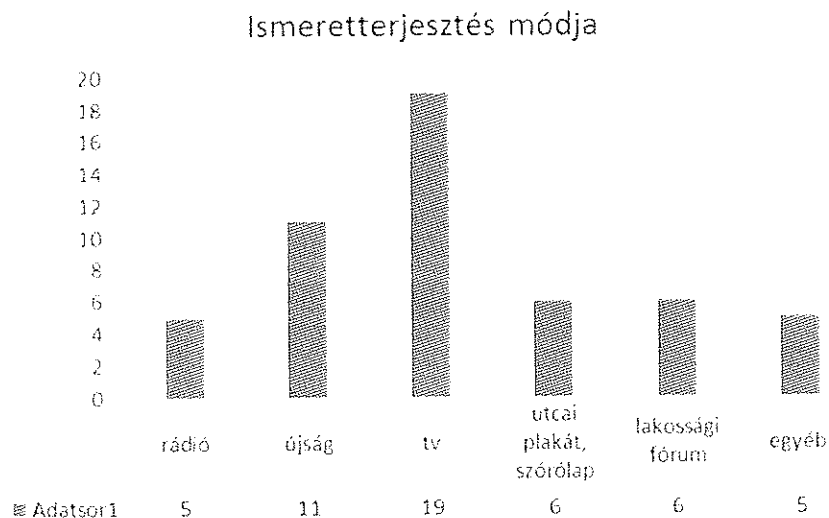
Ezt követően a kérdést úgy tettük fel, hogy a válaszadók mondhatják meg mi lesz a fő probléma a település jövőjében.

	utak	munka-hely	közle-kedés	szoc. ellátás	közbiz-tonság	oktatás	gyermekek jövő.	középü-letek	ivóvíz	megél-hetés	hulladék
Az első	7	14	6	1	3	2	3	1	0	1	0
A második	8	6	3	2	2	3	2	2	0	2	2
A harmadik	4	4	3	4	4	3	1	3	2	1	1

A jelölésekből látszik, hogy a munkahely teremtés a legnagyobb probléma és azt az utak állapota követi, mely már egy másik kérdésben is szerepelt sok jelöléssel.

A következőkben arra voltam kíváncsi, hogy a fenntartható fejlődés továbbiakban is Előszállás ekli-e a válaszadókat. 43-an válaszoltak rá, de 14-en csak a saját településükről kívánnak információkkal foglalkozni, 28-an általánosságban is szeretnék ezzel kapcsolatban több információhoz jutni, és 3-an nem kívánnak többet foglalkozni vele.

Melyik módszert gondolja a leghatékonyabbnak a fenntarthatóságról kapcsolatos ismeretek megszerzéséhez, állat a következő kérdésben.

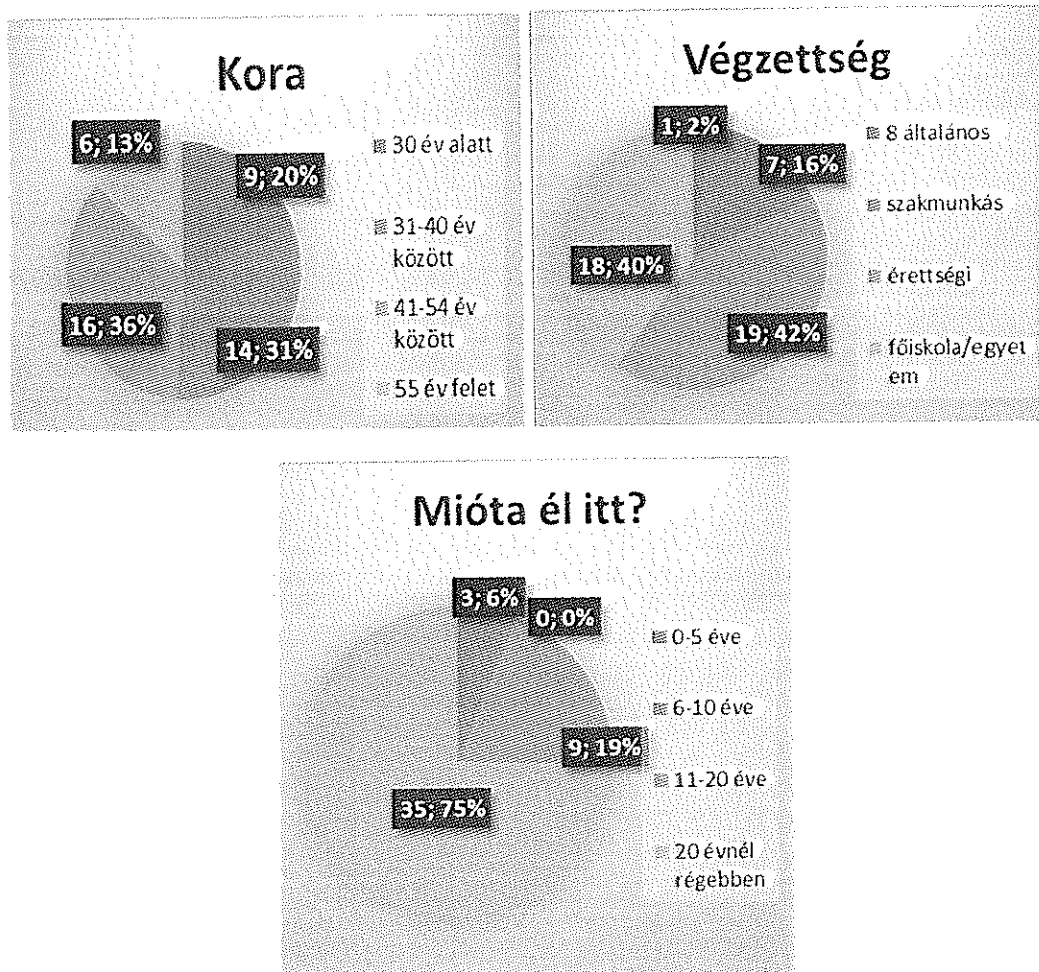
39. ábra: A fenntartható fejlesztéssel kapcsolatos információk terjesztése

A legtöbben a TV-n keresztüli információáramlást tartják jónak. Érdekes lenne megvizsgálni azt, ha egy ezzel kapcsolatos műsor menne a tv-ben hányan kapcsolnának el. Az egyebek pont alatt az internetet, a nevelést és a példamutatást sorolták még fel.

A következő kérdésben megkérdeztem, hogy tagja-e valamilyen civil szervezetnek. A 44 válaszolóból 7 tagja és 37 nem tagja a civil szervezetek valamelyikének. Egy korábbi kérdésnél a válaszadók túlnyomó többsége azt nyilatkozta, hogy önkéntes munka vállalásával tudná segíteni a település fejlődését. Ezzel ellentmond az a tény, hogy ilyen kevesen tagjai civil szervezeteknek, hiszen az önkéntes munka ezek keretein belül végezhető a legjobban.

Arra kérdésre, hogy szívesen lennének tagjai egy környezetvédelmi, természetvédelmi civilszervezetnek. Erre csak 35-en válaszoltak, 17-n igen 18-an nem választ adtak. Ez egészen jó eredmény ahhoz képest, hogy hányan tagjai civil szervezetnek.

A kérdések sorát statisztikai kérdések zárták. A válaszadók közül 5-n férfiak és 39-n nők voltak (már akik ezt a kérdést kitöltötték).

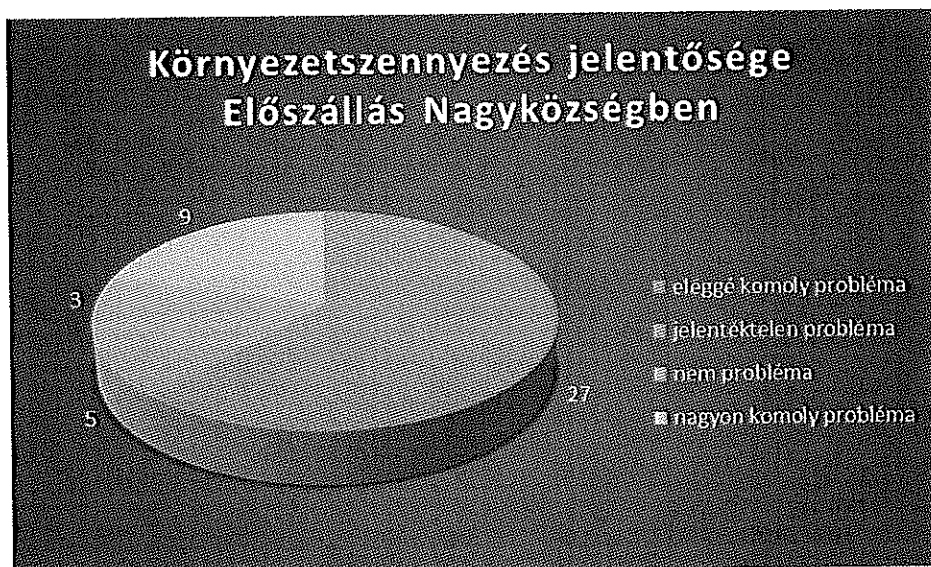
40. ábra: Statisztikai adatok

Az adatokból teljesen jól látszik, hogy a kitöltő személyek életkora jól megoszlik, viszont a községben letöltött idejük magas. Éppen ezért jól ismerik a település problémáit, fejlesztésre szoruló területeit.

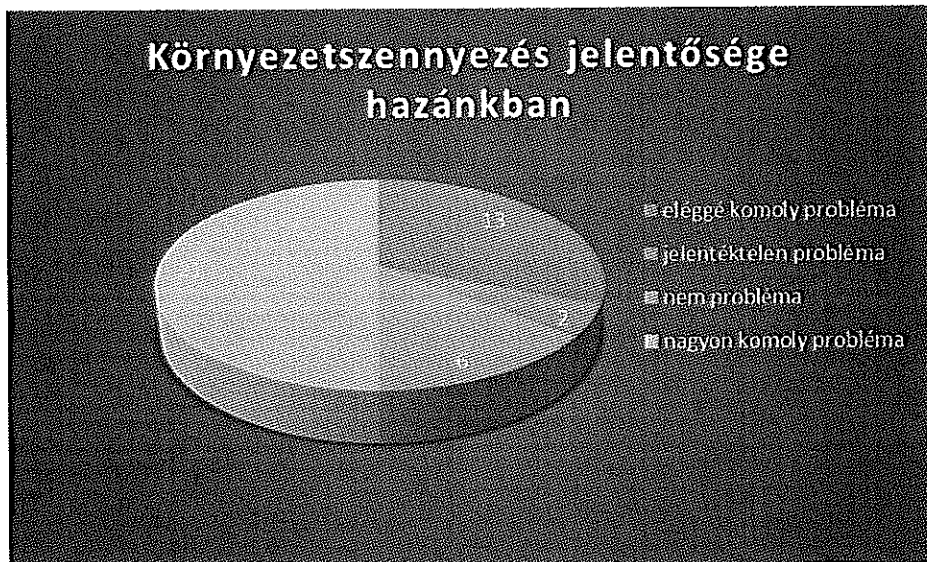
3.1.2. Oktatási nevelési kérdőívek

Előszálláson egyetlen iskola működik, a felmérést az ott tanuló legidősebb generációval végeztem el. A kérdőív kitöltésébe a 6-7-8. évfolyamot vontam be, akik a kitöltés alkalmával 44-en voltak, de sajnos nem válaszolt mindenki minden kérdésre, és voltak olyanok, akik egy kérdésnél több választ is megadtak.

Az első kérdésénél a környezetszennyezés jelentőségére kérdeztünk rá a település és hazánk viszonylatában. Érdekes, hogy a diákok hazánkban sokkal nagyobb problémának érzik a környezetszennyezést, mint Előszállás vonatkozásában, mivel az előbbi területen a válaszadók a "nagyon komoly probléma"-ként választ jelölték meg többen, míg Előszállásra nézve csak az "elégge komoly probléma" kapott túlnyomó többséget.

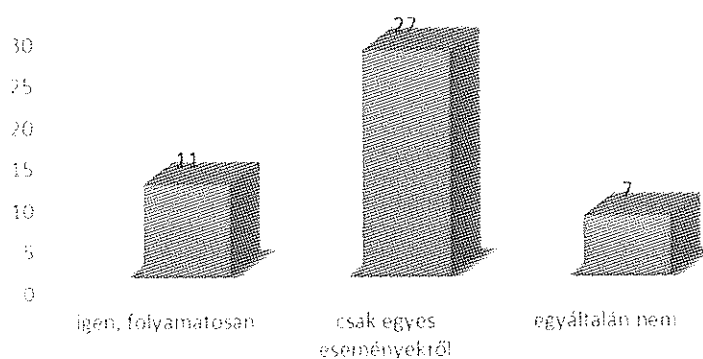
41. ábra: A környezetszennyezés jelentősége Előszállás Nagyközség életében

42. ábra: A környezetszennyezés jelentősége hazánk életében

A második arra voltunk kíváncsiak, hogy a XXI. században egy 12-14 éves gyermek tájékozódik-e környezetszennyezés felől, érdekli-e őket.

A gyermek tájékozódása a környezetszennyezés felől

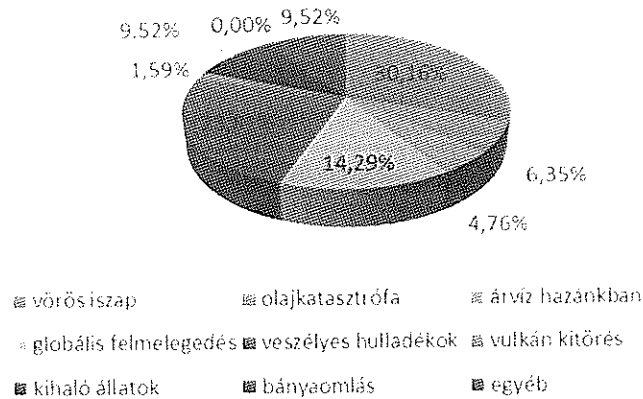

43. ábra: A környezetszennyezés felőli tájékozódás gyakorisága

A kérdésre adott válaszból kiderül, hogy ebben a korban a diákok túlnyomó többsége csak akkor foglalkozik a környezetszennyezéssel, amikor valamilyen médiumon keresztül értesül egy a környezetszennyezéssel kapcsolatos eseményről. Úgy vélem ez teljesen normális, hiszen ebben a kamaszkorban más érdekli a gyerekeket.

A következő pontban felsoroltunk pár, hazákra jellemző, környezetszennyezési problémát és a diákoknak ezek közül a számukra legismertebbet kellett megválasztani.

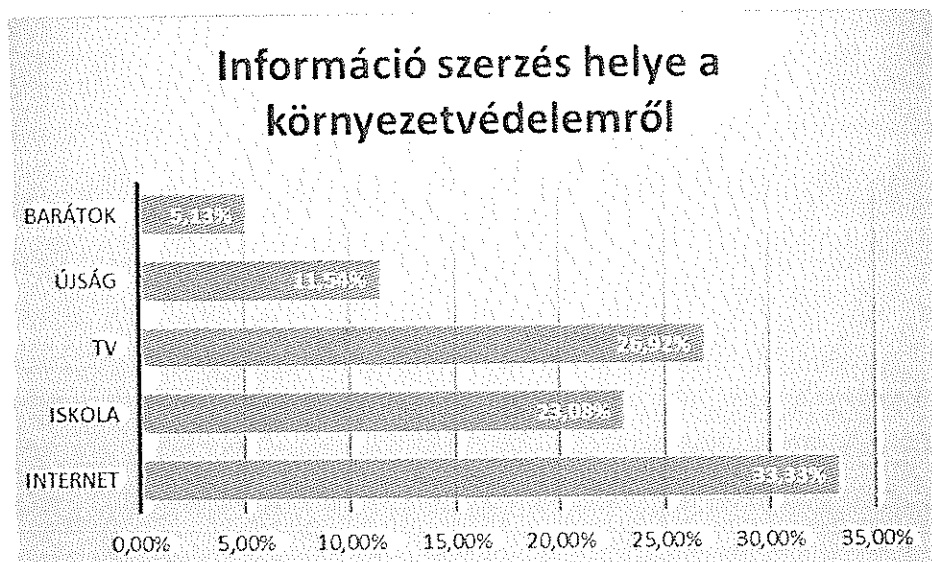
Hazánkban ismert környezetszennyezési probléma

44. ábra: Az ismert környezetszennyezés probléma

A diákok legnagyobb többsége az erre adott válaszban tökéletesen tükrözi az előző kérdésnél kijött eredményt, hiszen a legnagyobb százalékban a "vörös iszap" válasz kapta a legtöbb jelölést, mely tényleg egy adott esemény. Ezt némileg ellensúlyozza az, hogy a második és harmadik helyre egy sokkal általánosabb probléma került.

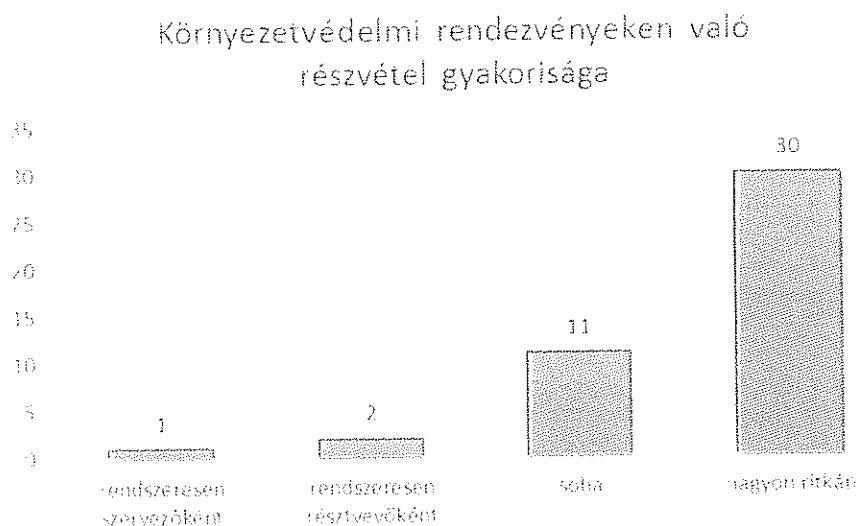
A következőkben az is fontos volt számunkra, hogy a gyerekek honnan szerzik az információkat környezetvédelemmel kapcsolatban. Nyilván a kérdés feltevése előtt borítékolható volt az eredmény, hiszen az információs társadalomban a legtöbb újat csak az Interneten keresztül szerzik az emberek, mert ez bárhol elérhető már, nincs helyhez kötve.

45. ábra: Információ szerzés helye a környezetvédelemről

A kérdésre adott válaszból két fontos dolog derül még ki. Az egyik, hogy a diákok beszélgetésének egyáltalán nem témája a környezetvédelem. A másik dolog, hogy a két legfontosabb médium az Internet és a tv az első két helyre került, és csak ezt követ az iskola.

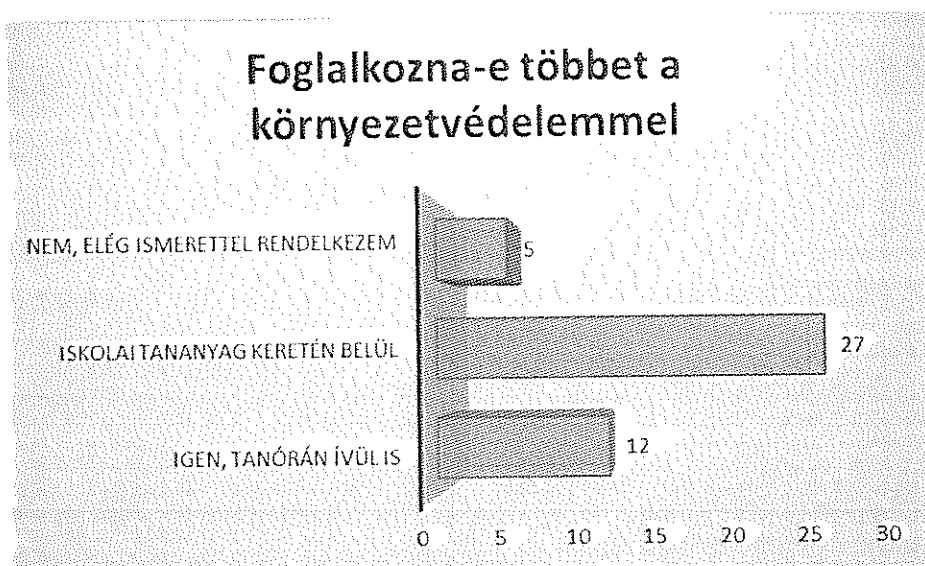
A következő kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogy a gyerekek ebben a korban az iskolán kívül szoktak-e környezetvédelmi rendezvényeken részt venni.

46. ábra: A környezetvédelmi rendezvényeken való részvétel gyakorisága

Sajnos kiderül, hogy a diákokat ebben a korban egyáltalán nem érdekli a környezetvédelem, éppen ezért nem is járnak ilyen rendezvényekre.

Az már egy kicsit megnyugtatóbb, hogy a következő kérdésre adott válasz ellensúlyozza azt a képet, hogy a gyereke érdektelenek ezen a területen.

47. ábra: A környezetvédelemmel való több foglalkozás kElőszállás ése

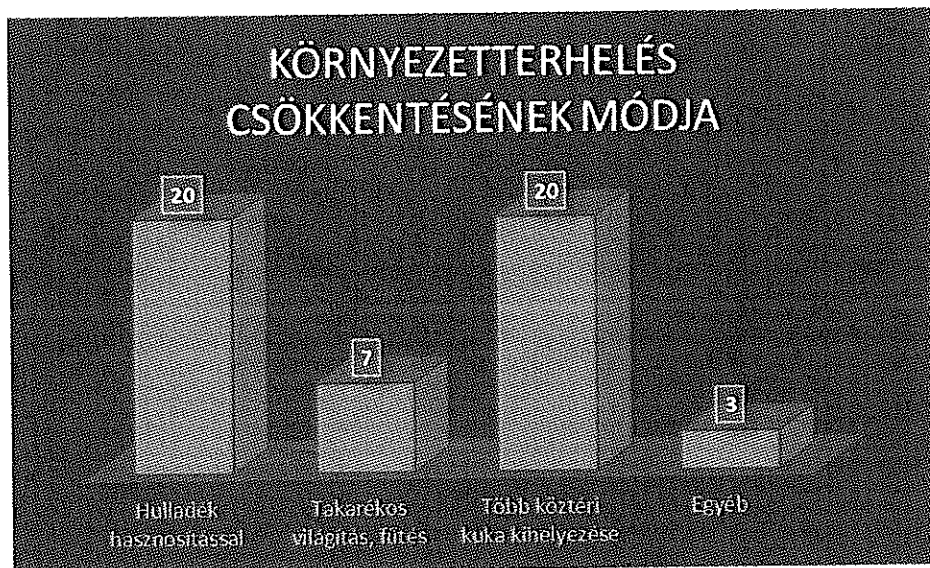
A válaszadók túlnyomó többsége foglalkozna a témával többet is, de ha lehet, akkor csak a tananyag keretein belül, azon kívül már csak kevesebben foglalkoznának vele.

48. ábra: A település környezeti állapotáért felelős meghatározása

A fenti ábra arra a kérdésre adott választ mutatja, hogy a gyerekek szerint ki a felelős a település környezeti állapotáért. Amint látszik túlnyomó többségben a helyi önkormányzatot tartják felelősnek a jelenlegi állapotért. Jó lett volna egy következő kérdésben rákérdezni ezen kérdésre adott válasz mértéjére. Lehet, hogy kaphattunk volna olyan válasz, mely ezt az eredményt alá tudná támasztani (bírságolások hiánya, rendeletek hiánya, közterület felügyelő hiánya stb.) Az "Egyéb"-nél volt, aki a polgármester jelölte meg.

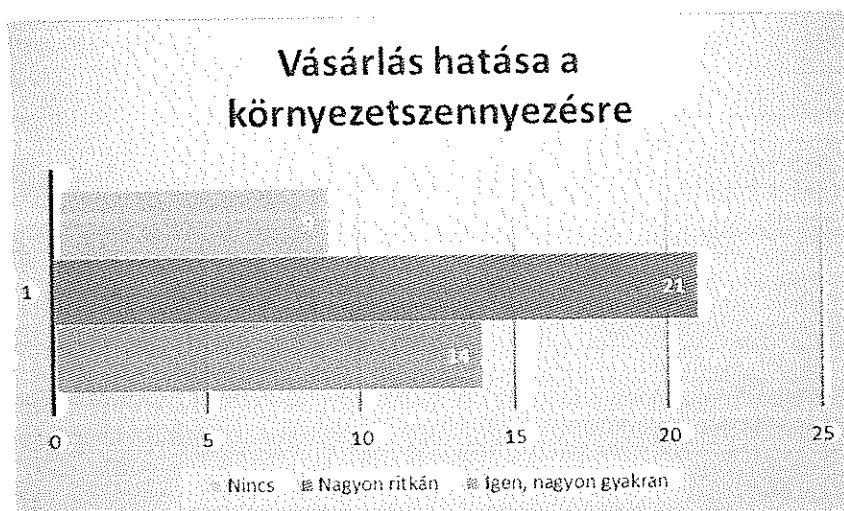
A következő pontban a környezetterhelés csökkentésének mikéntjére kérdeztünk rá. Ennek eredménye egy kicsit adhat választ az előző kérdés kimenetelére.

49. ábra: A település környezetterhelés csökkentésének a módja

Itt látszik, hogy a gyerekek a két legtöbb közül ez egyikként, a "Több köztéri kuka kihelyezése" pontot jelölte meg. Ez valóban önkormányzati feladat, tehát így jogos az előző kérdés eredménye. A probléma itt abban rejlik, és amit talán a gyerekek nem tudnak, hogy nem csak a szabadban eldobott szemét terheli a környezetünket, hanem a kiengedett szennyvíz, az elégetett hulladék füstje stb. A másik legtöbb jelölést kapott pont a "Hulladék hasznosítással", ami azért dicséretes, mert ez még tényleg nem teljesen kiforrott terület.

A vásárlásnak van-e hatása a környezetszennyezésre? Ez volt a soron következő kérdés, és az eredménye igen meglepő.

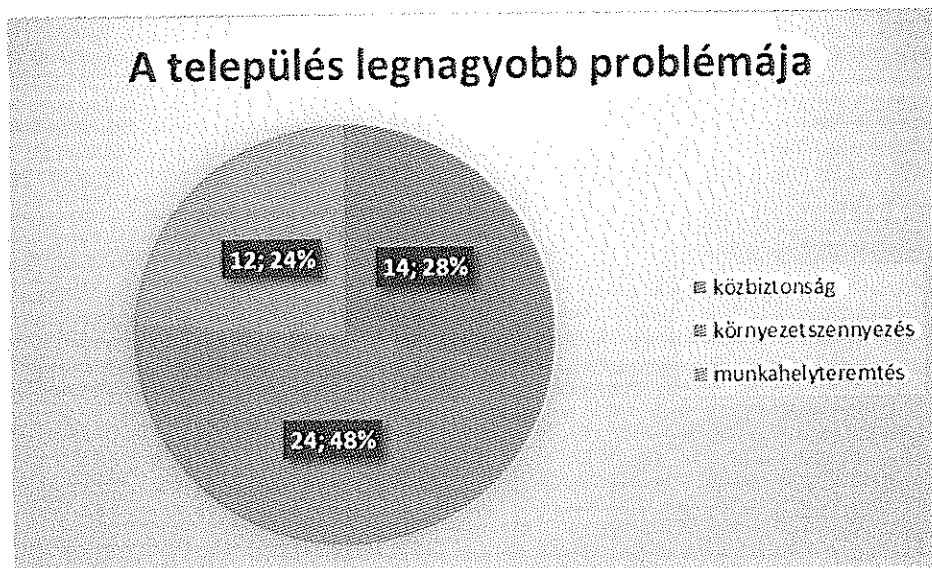

50. ábra: A település környezetterhelés csökkentésének a módja

A gyerekek úgy gondolják, hogy nagyon ritkán van hatása a vásárlásnak a környezetszennyezésre. Lehet, hogy nem sűrűn viszik ki szemet a kukába, vagy csak nem

gondolták végig a választ, bár az is igaz, hogy a gyártók sem arra törekednek, hogy a termékek minél kevesebb csomagolóval legyen ellátva, vagy újrahasznosítható csomagolást használjanak.

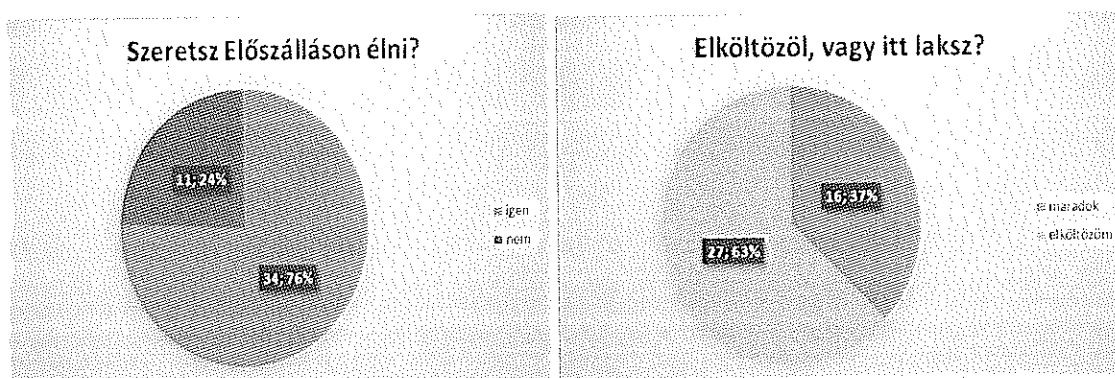
A következő kérdésben arra kerestük a választ a diákoknál, hogy mi a település legnagyobb problémája. Az eredmény talán a kérdőív eddigi kérdéseinek is köszönhető.

51. ábra: A település legnagyobb problémája

A másik két opció közel azonos jelölést kapott, és a legtöbbhez képest nem túlságosan keveset. Ez azért jó, mert azt tükrözi, hogy a gyerekek ezen létező problémákkal is találkoznak, és ismerik őket.

Az utolsó két kérdést eredményét egymás mellé helyezzük, hiszen egymással komoly összefüggésben vannak.

52. ábra: A településhez való viszony most és később

Az első ábra alapján látszik, hogy gyerekek szeretnek Előszálláson élni, de most tudják, hogy a későbbi megélhetőségüket a település nem tudja biztosítani. Ez elköltözés aránya nem üti meg azt a mértéket, amit a felnőtt kérdőívben tapasztaltunk.

3.2. SWOTanalízis

A célkitűzések megalapozásához a Nagyközség környezeti, társadalmi és gazdasági állapotának értékelése alapján szükséges meghatározni a főbb fejlődési, fejlesztési irányokat. Ennek egy jól bevált módszere az ún. SWOT analízis, amely a belső és külső tényezők alapján vizsgálja az adott állapotot és meghatározza a kitörési irányokat.

Az egyes betűk jelentése:

S - erősségek (*strengths*)

W - gyengeségek (*weaknesses*)

O - lehetőségek (*opportunities*)

T - fenyegetések (*threats*)

Az erősségek és a gyengeségek a belső állapotot jellemzik, míg a lehetőségek és a veszélyek a külső körülményeket.

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Társadalmi pillér	<ul style="list-style-type: none"> a Nagyközség földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök, Dunaúváros és Dunaföldvár közelsége, közlekedésből származó előnyök, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való kapcsolat, közvetlen vasúti kapcsolat, A Duna közelségének előnyei: kikötési lehetőség, rekreációs-, idegenforgalmi hasznosításra alkalmas összefüggő nagy kiterjedésű területek értékes történelmi múlt, építészeti értékek, az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás- megfelelő, a védett és műemlék jellegű civil szervezetek aktivitása lokálpatriotizmus együttműködési készség a lakosság részéről évenként tartott közösségi rendezvények. 	<ul style="list-style-type: none"> csapadékvíz-elvezető árkok állapota csak részben megfelelő, a nagy intenzitású csapadékesemények terheléscsökkentése nem elégséges, csökkenő gyermekvállalási hajlandóság segélyezésre szorulóknak növekvő száma szórakozási és kulturális kikapcsolódási lehetőségek nem megfelelő száma. rossz közbiztonság keves a biztonságos kerékpárút a gyerekek számára
Környezeti pillér	<ul style="list-style-type: none"> környezeti elemek kielégítő állapota, termelő és szolgáltató szektor környezetterhelése alacsony, a védett természeti területek biológiai sokfélesége jelentős, a táji és geomorfológiai adottságok kedvezőek, a talajok szennyezettsége csekély, a helyi környezetvédelmi jogszabályalkotás a környezetvédelem 	<ul style="list-style-type: none"> a Nagyközség közlekedésből és átmenő forgalomból származó zajterhelés értéke magas, illegális hulladéklerakó helyek száma és kiterjedése jelentős, csapadékvíz-elvezető árkok állapota csak részben megfelelő, a nagy intenzitású csapadékesemények terheléscsökkentése nem elégséges, az infiltráció egyes területeken magas,

	<ul style="list-style-type: none"> • valamennyi területét átfogja kommunális és szelektív hulladékszállítás 	<p>így különösen nagy esőzésekkor jelentős mennyiségű csapadékvíz kerül a szennyvízcsatornába,</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Dunaparti vízbázis területe felszíni szennyeződésre érzékeny, • a belterületi zöldterületi fejlesztésekhez szükséges területek hiánya, a hagyományos rekreációs területek feltáratlansága. • a műemléki épületek a legtöbb esetben felújításra szorulnak,
Gazdasági pillér	<ul style="list-style-type: none"> • a Nagyközség földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök, az ország közepén, • közlekedésből származó előnyök, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való kapcsolat, közvetlen vasúti kapcsolat vasúti vonalakhoz, • A Duna közelségének előnyei: kikötési lehetőség, rekreációs-, idegenforgalmi hasznosításra alkalmas összefüggő nagy kiterjedésű területek, • az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás- megfelelő, • a védett és műemlék jellegű, • rendelkezésre álló szakképzet munkaerő, • ipartelepítés feltételei adottak, • családi gazdaságok megléte. 	<ul style="list-style-type: none"> • részben kihasználatlan ipari és turisztikai lehetőségek, • meglévő szálláshelyek csekély száma, • a volt Rendház kastély elpusztították.

	LEHETŐSÉGEK	FENYEGETÉSEK
Társadalmi pillér	<ul style="list-style-type: none"> • új társadalmi szereplők megjelenése, új civil szervezetek alakulása, lakossági összefogás • fiatalok szórakozási lehetőségeinek bővítése, • kulturális élet fellendülése, • jól kihasznált közösségi terek kialakítása, • a lakosság környezettudatosságának növelése, • szakképzés, • fiatalok képzése a helyi, térségi igényeknek megfelelően, • magasabb fokú környezeti nevelés az óvodákban és az iskolákban • figyelemfelhívó rendezvények 	<ul style="list-style-type: none"> • elvándorlási ráta növekedése, • népességfogyás, • az öregedési index növekedése, • lokálpatriotizmus háttérbe szorulása, • társadalmi elidegenedés, • globalizáció hatása, identitástudat csökkenése, • hagyományörzés háttérbe szorulása, • életszínvonal romlása.
Környezeti pillér	<ul style="list-style-type: none"> • kistérségi, természetvédelmi, fejlesztési együttműködés kialakításának megszervezése • csatornázás-fejlesztési, • külső források (EU, hazai) bevonása a környezet és természetvédelmi fejlesztésekbe, 	<ul style="list-style-type: none"> • környezeti káresemények kockázata, • a közlekedés okozta környezetszennyezés megnövekedése, • erőforráskészletek csökkenése, • talajszennyezettség növekedése, talajok fizikai és kémiai romlása, • mezőgazdasági túlhasznosításból adódóan

	<ul style="list-style-type: none"> • helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, • természeti és táji adottságok turisztikai szempontú érvényesítése, • védett természeti területek fejlesztése (Natura 2000) • környezetbarát közlekedés-fejlesztés (pl. kerékpárutak, hatékonyabb tömegközlekedés), • megújuló energiaforrások alkalmazása helyi szinten (szélenergia, napenergia, biogáz-üzem stb.), • külterületeken erdősítés, gyepesítés az eredeti természeti állapot visszaállítása • gyerekbarát környezet kialakítása 	<p>talajok kimerülése</p> <ul style="list-style-type: none"> • felszín alatti vizek szennyezettségének növekedése • légszennyezettség növekedése (mezőgazdasági idényben porszennyezés) • levegő allergén pollenmennyiségének növekedése • természeti értékek pusztulása.
Gazdasági pillér	<ul style="list-style-type: none"> • külső források (EU, hazai) bevonása a gazdasági fejlesztésekbe, • vízi-, sport-, lovas-, horgász-, vadász-, öko turizmus fejlesztése, • gyümölcsstermesztés szempontjából kiemelkedő jelentőségű terület. • új munkahelyek megteremtése, • háztáji termékek piaci pozíciójának erősödése • kerékpáros turizmus népszerűsítése • Európai Duna Régió Stratégia • szakképzett munkaerő rendelkezésre állása, 	<ul style="list-style-type: none"> • fiatalok elköltözése, • munkanélküliség növekedése, • a gazdasági válság hatása sokáig érezhető, • hosszú távú finanszírozási problémák, • területi különbségek fokozódása, • vállalkozási önerő hiánya.

3.3. Szomszédos településekkel való együttműködés vizsgálata

A közelmúltban több tanulmány is készült, mely az egykor egy település alá tartozó, ma már három önálló településként működő községre, Előszállás-Nagykarácsony-Daruszentmiklós vonatkozik.

3.3.1. Daruszentmiklós Polgárőrségek fejlesztése a déli térségben című tanulmány

A LEADER HACS három déli települése, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony a leghátrányosabb helyzetűek a térségben. Fejlesztési elképzeléseiket már 2004-ben összehangolták a Praedium Future programban, a partnerség, az egyeztetés azóta is töretlen. A bűnmegelőzést és a rendfenntartást mindhárom településen saját polgárőrség segíti, amely szervezetek fejlesztésre szorulnak minden szempontból, és a szervezetek közötti együttműködést is szükséges erősíteni.

A három déli település közbiztonság tekintetében is mutat elmaradásokat a többi környező településhez képest, ezért jelentős igény van a lakosok és a vállalkozások részéről az ilyen típusú tevékenységek fejlesztésére. A településeken megvan a párbeszéd az önkormányzati, a civil és a vállalkozói szféra között, a lakosok és a különböző döntéshozók, véleményalkotók jól ismerik egymást, tudnak közösen tenni a településük fejlesztéséért. Ezt az együttműködési és párbeszéd készséget is ki kell használni a közös fejlesztések megtervezésekor.

A tanulmány feltárja a három település közbiztonsági helyzetét és a polgárőr szervezetek erősségeit, gyengeségeit, a jelenlegi helyzet által adott lehetőségeket és elkerülendő veszélyeket, majd jó gyakorlatokat mutat be az ország és az Európai Unió különböző területeiről. Végül konkrét javaslatokat, projektterveket fogalmaz meg a tanulmány a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére. Az elkészült tanulmányt széles körben társadalmasítjuk, hogy minden elképzelés bekerüljön, és a lakosok is tisztában legyenek a tervekkel, hiszen az igazi közbiztonság csak az ő bevonásukkal valósítható meg.

A fejlesztés legfontosabb eredménye, hogy létrejön a három település polgárőrségeinek egy olyan közös fejlesztési stratégiája, amely rövidtávon megvalósítható, és az együttműködésnek köszönhetően sokkal hatékonyabb lesz, mint az önálló fejlesztések. Az is fontos eredmény, hogy lakosság, az önkormányzat és intézményei és a vállalkozások tisztában lesznek a tervezett fejlesztésekkel, és a saját szerepükkel ezekben. Közvetett eredménye a stratégiának a rövid távon (3-5 év) megvalósuló projektek, illetve a polgárőr szervezetek jövőbeni további együttműködése.

3.3.2. Helyi hagyományok őrzése és kiaknázása Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településeken című tanulmány

A tanulmány a LEADER HACS három déli települése, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony helyi hagyományainak őrzésére és kiaknázására tár fel lehetséges módokat, projektötleteket. A három hasonló történelmi múlttal rendelkező település a Dunaújváros kistérségben található. Fejlesztési elképzeléseiket már 2004-ben összehangolták a Praedium Future programban, a partnerség, az egyeztetés azóta is töretlen. A három település leginkább a belső erőforrásaira építhet a fejlesztésekben, és a hagyományok területén kiaknázatlan lehetőségeket lát. Ezek kihasználására fontos pontosan feltárni a helyi hagyományokat, és kialakítani több elképzelést azok, megőrzésére, erősítésére. Jelenleg is számos olyan kevésbé ismert, helyi hagyománnyal rendelkezik a három település, amelyekre civil, önkormányzati, vagy akár vállalkozási projekt építhető. A lakosság nagy része a térség hagyományait nem ismeri teljesen, azoknak nincs tudatában. Ezeket a hagyományokat olykor a helyiek sem ismerik. Idegenforgalmi szempontból a három település közül Nagykarácsony emelkedik ki, a széphanzású falunév lehetőséget teremtett Mikulásfalva létrehozására, ami évről évre egyre nagyobb számú látogatót csalogat. Fontos lenne ennek a rendezvénynek az infrastrukturális feltételeit is magas színvonalon biztosítani, amelyre anyagi források hiányában csekélyebb, ugyanakkor a települések összefogásával kivitelezhető lehetőség van. A tanulmányban a helyzetelemzés keretében részletesen megvizsgáljuk az élő vagy már csak emlékezetben meglévő helyi hagyományokat, azokat pontosan leírjuk. Összefoglaljuk a témában a három település belső erősségeit és gyengeségeit, valamint a külső tényezőkből fakadó jelen idejű lehetőségeket és veszélyeket. Áttekintést adunk a hazai és EU-s jó gyakorlatokról ebben a témakörben, rámutatva, hogy melyek azok az elemek, amelyeket helyben is jól fel lehet használni. Végül konkrét javaslatokat, projektötleteket fogalmazunk meg a fenti célok elérése Előszállás ekében. Fontos elem a tanulmány megfelelő felhasználásának biztosítása, ezért a projektjavaslatoknak felelősei lesznek, akiknél az önkormányzatok érdeklődhetnek az előrehaladásról.

3.3.3. Vállalkozási potenciálok feltárása a déli térségben című tanulmány

A tanulmány célterülete a Közép-Dunántúli Régióban elhelyezkedő, Dunaújvárosi kistérség részét képező déli térség három települése, név szerint Előszállás, Daruszentmiklós, valamint Nagykarácsony. Ezen három település a Mezőföldi Híd LEADER HACS településeit képezik, a kistérségben a leghátrányosabbnak mondhatóak. Hátrányos helyzetüket a munkanélküliek nagy aránya alapján állapították meg. A kistérség gazdasága a központban, Dunaújvárosban koncentrálódik. A városban viszonylag alacsony a munkanélküliség, emellett magas a foglalkoztatottság. Itt található a kistérségen belül a legtöbb foglalkoztató, amiből következik, hogy a környező településekről is ide jár be az emberek nagy része dolgozni, valamint – a tanulmány szempontjából is fontos – legtöbb szolgáltatás is itt található meg.

A dunaújvárosi kistérség sokat fejlődött az elmúlt években, és a három déli településen is történtek fejlesztések. Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony fejlesztési törekvéseit már 2004-ben megfogalmazták a Praedium Future programban, azóta is folyamatosan egyeztetnek egymással. A dunaújvárosi kistérségen belül ez a három település fekszik legmesszebb a központtól, Dunaújvárostól. Több szolgáltatás megtalálható helyben, de ezekből is van olyan, amely csak az egyik településen. Ezért sokszor Dunaújvárost vagy Dunaföldvárt kell felkeresni, ha el akarnak intézni valamit a helyiek. Emellett a tömegközlekedés sem rugalmas a nehezebb megközelítés és a távolság miatt. A szolgáltatások elérhetősége és a közlekedés fejletlensége egymást rontó folyamatok: a rossz közlekedés miatt kevesen használják azt, a kevés utas miatt nem fejlesztik a közlekedést.

A helyiek sok szolgáltatásnak nincsenek is tudatában, hogy például a szomszédos településen mi érhető el. Fontos lenne a lakosoknak, hogy könnyebben el tudják érni a szolgáltatásokat (pl. színház, uszoda, Nyilvános rendezvények, okmányiroda, stb.), és akkor az igény is nagyobb lenne, amit most gátol a nehezebb elérhetőség. A tanulmányban részletesen megvizsgáljuk a helyben és a nagyobb központokban igénybe vehető szolgáltatásokat. Feltárjuk a helyi szolgáltatók belső erősségeit és gyengeségeit, és a külső tényezők által meghatározott jelenlegi lehetőségeket és veszélyeket. Áttekintést adunk a hazai és EU-s jó gyakorlatokról ebben a témakörben, rámutatva a helyben is megvalósítható példákra. Végül konkrét javaslatokat, projekterveket fogalmaz meg a tanulmány a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére.

3.3.4. Szolgáltatások elérhetőségének biztosítása a déli térségben című tanulmány

A tanulmány célterülete a Közép-Dunántúli Régióban elhelyezkedő, Dunaújvárosi kistérség részét képező déli térség három települése, név szerint Előszállás, Daruszentmiklós, valamint Nagykarácsony. Ezen három település a Mezőföldi Híd LEADER HACS településeit képezik, a kistérségben a leghátrányosabbnak mondhatóak. Hátrányos helyzetüket a munkanélküliek nagy aránya alapján állapították meg. A kistérség gazdasága a központban, Dunaújvárosban koncentrálódik. A városban viszonylag alacsony a munkanélküliség, emellett magas a foglalkoztatottság. Itt található a kistérségen belül a legtöbb foglalkoztató, amiből következik, hogy a környező településekről is ide jár be az emberek nagy része dolgozni, valamint – a tanulmány szempontjából is fontos – legtöbb szolgáltatás is itt található meg.

A dunaújvárosi kistérség sokat fejlődött az elmúlt években, és a három déli településen is történtek fejlesztések. Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony fejlesztési törekvéseit már 2004-ben megfogalmazták a Praedium Future programban, azóta is folyamatosan egyeztetnek egymással. A dunaújvárosi kistérségen belül ez a három település fekszik legmesszebb a központtól, Dunaújvárostól. Több szolgáltatás megtalálható helyben, de ezekből is van olyan, amely csak az egyik településen. Ezért sokszor Dunaújvárost vagy Dunaföldvárt kell felkeresni, ha el akarnak intézni valamit a helyiek. Emellett a tömegközlekedés sem rugalmas a

nehezebb megközelítés és a távolság miatt. A szolgáltatások elérhetősége és a közlekedés fejletlensége egymást rontó folyamatok: a rossz közlekedés miatt kevesen használják azt, a kevés utas miatt nem fejlesztik a közlekedést.

A helyiek sok szolgáltatásnak nincsenek is tudatában, hogy például a szomszédos településen mi érhető el. Fontos lenne a lakosoknak, hogy könnyebben el tudják érni a szolgáltatásokat (pl. színház, uszoda, Nagyközségi rendezvények, okmányiroda, stb.), és akkor az igény is nagyobb lenne, amit most gátol a nehezebb elérhetőség. A tanulmányban részletesen megvizsgáljuk a helyben és a nagyobb központokban igénybe vehető szolgáltatásokat. Feltárjuk a helyi szolgáltatók belső erősségeit és gyengeségeit, és a külső tényezők által meghatározott jelenlegi lehetőségeket és veszélyeket. Áttekintést adunk a hazai és EU-s jó gyakorlatokról ebben a témakörben, rámutatva a helyben is megvalósítható példákra. Végül konkrét javaslatokat, projektterveket fogalmaz meg a tanulmány a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére.

4. Stratégia

4.1. Célállapot

Cél a **fenntartható fejlődés elősegítése**, melynek következményeként megvalósul az erőforrások gazdaságos felhasználása. Fellendül a Nagyközség gazdasága, fejlődik társadalma, új munkahelyek jönnek létre, bővülnek a jövedelemszerzési lehetőségek és a község lakói több figyelmet fordítanak a környezetvédelemre és a megújuló energiaforrások használatára.

A Nagyközség vezetése a lakossággal együttműködve pedig mindent megtesz azért, hogy a fenntarthatóság szolgáltatában álló döntések szülessenek és a környezeti erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó fejlesztések valósuljanak meg.

A jövőkép eléréséhez azonban hosszú távú (9–20 év) célkitűzések, középtávú (4–8 év) tematikus célok, ill. rövidtávú (1–3 év) részcélok megvalósulására van szükség.

4.2. Prioritások

A fenntartható fejlődéshez, mint központi célhoz szükséges a fenntarthatósági pillérek megerősítése. A megerősítések fontossági sorrendbe helyezése prioritásuk szerint kell történnjen. Az elsőrendű szolgáltatási igények és problémák, kérdések felfedése a közösségi kérdőíveken keresztül.

Társadalmi prioritások: helyi egyetértés megteremtése a Nagyközség alapértékeiről, az egészséges életkörülményekről, a jelenlegi és jövő generációi számára szükséges feltételek biztosításával.

- társadalmi szemléletformálás a Fenntarthatóság jegyében,
- intézményi működés hatékonyságának növelése
- egészségügyi helyzet fejlesztése,
- szociális helyzet fejlesztése,
- oktatás, képzés fejlesztése
- közbiztonság fejlesztése,
- kulturális élet gazdagítása,
- esélyegyenlőségi jogok biztosítása,
- közösségi közlekedés fellendítése
- gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése.

Gazdasági prioritások: jelentős mértékben támaszkodik az emberi munkaerőre, a megújuló energiaforrásokra, erőforrásokra és a nemzetgazdaság egésze szempontjából optimális gazdasági formációkra.

- Nemzetközi együttműködés

- az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése,
- ipar fejlesztése,
- mezőgazdaság fejlesztése,
- gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése.

Környezeti prioritások: a káros anyagoktól való védelemmel és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával garantáljuk a lakosság hosszú távú jólétét, valamint a növény és állatvilág életkörülményeinek és sokszínűségének fennmaradását.

- Környezet ismeret, környezettudatosság
- Települési és épített környezet védelme
- a lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásokról (levegő, zaj)
- infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése,
- energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása,
- zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása
- hulladékgazdálkodás.

4.3. Várható hatások

A Local Agenda 21 terv készítése során a Fenntartható Fejlődés eléréséhez kitűzött fő és részcélok, valamint az ezek megvalósításához szükséges programoknak lehetnek közvetett és közvetlen hatásai az egyes fenntarthatósági pilléreket tekintve. A várható hatásokat a 3 fő pillérre vonatkozóan az alábbiakban soroljuk fel:

Társadalmi hatások:

- környezettudatos nevelés az oktatásban,
- közoktatás helyzete javul, korszerűsödik,
- a lakosság környezettudatossága nő,
- esélyegyenlőség javulása,
- egészségügyi ellátás javul,
- elvándorlás mértékének csökkenése,
- a lakosság korösszetétele javul,
- a lakosság gyermekvállalási kedve nő,
- a fiatal munkaerő helyben maradása,
- munkanélküliség csökken,
- kulturális értékek, hagyományok, sport, művelődés megőrzése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus javul,
- látogatók számának növekedése,
- szociális ellátás javul,
- közbiztonság javul,
- javuló életminőség.

Gazdasági hatások:

- infrastruktúra javul,
- közösségi közlekedés javul,
- megközelíthetőség javul,
- vállalkozások száma nő,
- beruházások száma nő,
- turizmus, idegenforgalom fellendülése,
- megújuló- és energiatakarékos energiaforrásokra való áttérések,
- foglalkoztatás, munkaerőpiac helyzete javul.

Környezeti hatások:

- a környezet minősége, állapota javul,
- a Nagyközségi levegő minősége nem romlik,
- a talaj minősége javul,
- a felszín és felszín alatti vizek minősége javul, szennyezettsége csökken,
- a zaj és rezgés okozta környezetterhelés csökken,
- hulladékgazdálkodás helyzete javul,
- a Nagyközség zöldfelületi rendszerének állapota, minősége javul,
- biológiai aktivitásérték növekszik,
- védett területek és helyi értékek fennmaradnak,
- új védelem alá helyezendő területek, értékek kijelölése,
- természetes élőhelyek fennmaradnak.

5. Megvalósítás

Jelen fejezetben a fenntarthatósági pillérekre vonatkozó prioritások megvalósításához szükséges részprogramok, projektek kerülnek felsorolásra, részletesen tárgyalva a várható eredményeket és a megvalósítás körülményeit, feltételeit (cél, célcsoport, ütemezés, partnerek, beruházási költség, megvalósítási keretek). Az egyes intézkedések kijelölésénél forrásként szolgáltak Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatalának pályázati anyagai, projektötletei; a folyamatban lévő, vagy beadásra tervezett pályázatokon kívül a tervi hierarchiában felsőbb szinten lévő tervek, programok, koncepciók, stratégiák által megjelölt fejlesztési irányokat vettük figyelembe.

A megjelölt fejlesztési programok ajánlások, melyek a fenntarthatósági szempontok érvényesülését célozzák, irányt mutatva a további feladatok kitűzéséhez. Az alábbiakban felsorolt projektek között szerepelnek az Önkormányzat által már beadott, vagy beadásra tervezett pályázatok, későbbi tervek között szereplő fejlesztési irányok és új javaslatok a következő évekre/évtizedekre vonatkozóan. Az ütemezésben ezért került megjelölésre csak a már futó pályázatok esetében konkrét évszám (a beadott, de még kétséges kimenetelő pályázatoknál az ütemezés a pozitív elbírálás esetére értendő), az egyéb intézkedéseket illetően inkább a megvalósítás ajánlott időkeretét tüntettük fel: rövidtáv (1–3 év), középtáv (4–8 év), hosszútáv (9–20 év). Ugyanez vonatkozik a beruházási költségre: a későbbi lehetséges fejlesztések költsége jelenleg – pontos tervek hiányában – csak becsülhető, a tényleges projektméret függvénye. Önkormányzati hatáskörön kívül eső célkitűzések is bekerültek a programokba, hiszen a fenntarthatóság csak a teljes közösség részvételével valósítható meg.

A megvalósítás keretétől szolgáló pályázati lehetőséget jelenti az ÚMVP, az ÚMFT ágazati operatív programjai és a regionális operatív program, melyek a 2014–2020 időszakra tervezett konkrét programok terén nyújtanak segítséget a források megteremtésére.

A pályázati lehetőségeknél a megyébe meghirdetésre kerülő TOP (Területi és Települési Operatív Programok) pályázatok kereteit és lehetőségeit fel kell használni a 2014–2020-as időszakban. Ezen kereten belül illeszkedni kell a Fejér megye Integrált Területi Programja 2.0 dokumentumban megfogalmazott célokhoz. A 2014–2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. Korm. határozat 2. melléklete Fejér megye részére 32,1 milliárd Ft-os keretösszeget határoz meg.

Az ITP célkitűzései biztosítják a szoros kapcsolatot a megyei területfejlesztési program releváns stratégiai céljai és a TOP beruházási prioritásaihoz tartozó 11 egyedi célkitűzés között.

A TOP egyedi célkitűzései:

- 1.A – A vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával
- 1.B – A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében
- 1.C – A munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével
- 1.D – Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által
- 2.A – Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal
- 3.A – Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
- 3.B – A települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
- 4.A – Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
- 4.B/5.B – A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekkel rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése
- 5.A – A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
- 5.C – Helyi szintű társadalmi párbeszéd és helyi identitás erősödése

TOP-intézkedés	A megye TOP forráskeretének megoszlása prioritásonként és intézkedésenként a TOP belső arányok szerint (Mrd Ft)	Az egyes TOP prioritásokon belül az intézkedések közötti végleges forrásmegoszlás (Mrd Ft)
1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	4,596	4,147
1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	2,867	2,717
1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	2,055	2,054
1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2,477	2,457
2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	5,940	5,939
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	3,025	3,151
3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	5,052	5,519
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,864	1,084
4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,687	0,689
4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	0,931	0,731
5.1. Foglalkoztatás-növelési célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	2,664	2,663
5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,347	0,346
5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,595	0,594

Vidékfejlesztési program

A Vidékfejlesztési Program 2014-2020 (a továbbiakban Program, illetve VP) az Európai Parlament és a Tanács az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1305/2013 (2013. december 17.) rendelete 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban Magyarország teljes területére vonatkozik, valamennyi NUTS 2 és NUTS 3 szintű régiót lefed. A fejlesztéspolitika területi alapegységeit Magyarországon 2014-2020 között a NUTS 3 szintű megyék képezik.

Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóság

Az Irányító Hatósági Főosztály (IH) felel a 2007-2013-as programozási időszakban megvalósított Új Magyarország Vidékfejlesztési Programért (ÚMVP), melynek a kerete 5.210 milliárd euró, valamint a 2014-2020-as időszakban a Vidékfejlesztési Program (VP) 4,174

milliárd eurós keretének sikeres felhasználásáért melyből 3,431 milliárd eurót az Európai Unió finanszíroz.

Vidékfejlesztési Program

A Közös Agrárpolitika (KAP) két pillére közül a II-es pillér a vidékfejlesztési politika, melyet Magyarország a 2014-2020-as időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében valósít meg. Az Európai Unió agrár-vidékfejlesztés célja, hogy teljes mértékben integrálja a környezetvédelemmel és éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos korlátokat és lehetőségeket, valamint az előnyök széles körét kell biztosítsa a gazdálkodás, a vidéki területek és a szélesebb társadalom részére; továbbá hozzájárul:

- a mezőgazdaság versenyképességéhez az innováció előmozdításával, szerkezetátalakítással, valamint azáltal, hogy a mezőgazdasági ágazatban lehetővé teszi az erőforrás-hatékonyság növelését;
- a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz azáltal, hogy biztosítja a környezet és a mezőgazdaság éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, gondját viseli a vidéki területeknek és fenntartja a földterületek termelési kapacitását;
- a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez a vidéki területeken EU-szerte azáltal, hogy ehhez helyi szinten kellő felhatalmazást és eszközöket biztosít, fejleszti a megfelelő kapacitásokat, valamint javítja a helyi feltételeket és a városi és vidéki területek közötti kapcsolatokat.

A VP-ben az alábbi prioritások, illetve fókusz területek mentén kívánja támogatni az agrár-vidékfejlesztés célterületeit:

1. A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben

1A) Az innovációnak, az együttműködésnek és a tudásbázis gyarapításának az ösztönzése a vidéki térségekben

1B) A kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság, az élelmiszer-termelés és az erdőgazdálkodás, valamint a kutatás és az innováció között, egyebek mellett a környezetgazdálkodás és a környezeti teljesítmény javítása céljából

1C) Az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban

1. A mezőgazdasági üzemek életképességének javítása és a versenyképesség fokozása valamennyi régióban és a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében, valamint az innovatív gazdálkodási technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása

2A) Valamennyi mezőgazdasági üzem gazdasági teljesítményének javítása, valamint a mezőgazdasági üzemek szerkezetátalakításának és korszerűsítésének a megkönnyítése, mindenekelőtt a piaci jelenlét, a piacorientáltság, és a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálásának fokozása céljából

2B) A megfelelően képzett mezőgazdasági termelők mezőgazdasági ágazatba való belépésének megkönnyítése és ezen belül is különösen a generációs megújulás elősegítése

1. Az élelmiszerlánc szervezésének – többek között a mezőgazdasági termékek feldolgozásának és forgalmazásának, az állatjólétnek és a mezőgazdaság terén alkalmazott kockázatkezelésnek – az előmozdítása

3A) Az elsődleges termelők versenyképességének javítása azáltal, hogy megfelelőbb módon integrálják őket az agrár-élelmiszeripari láncba a minőségrendszerek révén, a mezőgazdasági termékek értékének növelése, valamint a helyi piacokon, a rövid ellátási láncokban, továbbá a termelői csoportokban és a szakmaközi szervezetekben folytatott promóció

- 3B) A mezőgazdasági üzemekben megvalósuló kockázat-megelőzés és kezelés támogatása
 1. A mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással összefüggő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása
- 4A) A biológiai sokféleség helyreállítása, megőrzése és javítása, beleértve a Natura2000 területeken és a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeken, jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás, valamint az európai tájak állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása
- 4B) A vízgazdálkodás javítása, a műtrágya- és peszticid használat szabályozásának javítását is beleértve
- 4C) A talajerózió megelőzése és a talajgazdálkodás javítása
 1. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint a karbonszegény és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban
- 5A) A mezőgazdaság általi vízfelhasználás hatékonyságának fokozása
- 5B) A mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiaszolgáltatás hatékonyságának fokozása
- 5C) A megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékanyagok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő átadásának és felhasználásának megkönnyítése
- 5D) A mezőgazdaságból származó, üvegházhatást okozó gázok és ammónia kibocsátásának csökkentése
- 5E) A széntárolás és -megkötés előmozdítása a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban
 1. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben.
- 6A) A diverzifikálásnak, a kisvállalkozások alapításának és fejlesztésének, valamint a munkahelyteremtésnek a megkönnyítése
- 6B) A helyi fejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben
- 6C) Az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőbbé tétele, használatuk előmozdítása, és minőségük javítása a vidéki térségekben

LEADER Mezőföldi Híd Térségfejlesztő egyesület által meghirdetett programok

- A gazdasági aktivitás javítása a térségi termékskála fejlesztése érdekében VP6-19.2.1.-63-1-17
- Gazdasági és lakossági szempontból is vonzó településkép kialakítása VP6-19.2.1.-63-2-17
- A közösségi szolgáltatások elérhetőségének javítása a vidéki települések lakói számára VP6-19.2.1.-63-3-17
- A helyi együttműködések támogatása, a térségi szintű identitás tudat megőrzése a közösségi értékek megerősítéséért VP6-19.2.1.-63-4-17

Magyar Falu program

2019-ben a kormány útjára indította a Magyar Falu Programot, ezen programot több évre tervezik, és a tervek szerint, ennek segítségével folyamatosan zárkóztatják fel a lemaradó településeket.

Helyi egyházi közösségi terek fejlesztése

A pályázati felhívás az ország teljes területén működő 5000 fő, és ez alatti lakosságszámú településeken lévő helyi egyházi közösségek támogatására. Támogatás igényelhető már meglévő, de használaton kívüli épületek (különösen: plébánia, parókia, egyházi közösségi és gyülekezeti ház, imaház, kivéve: templom, altemplom, kápolna, úti kereszt, szobor és kálvária) általános és energetikai felújítására, egyházi közösségsszervező személy foglalkoztatására, valamint programszervezésre, a program(ok)hoz kapcsolódó működési költségekre, eszközbeszerzésre.

Elszámolható (bruttó):

- Egyházi tulajdonban lévő használaton kívüli épületek felújításának, bővítésének támogatása esetében: maximum 15 millió forint,
- Egyházi közösségek által szervezett programok, ehhez kapcsolódó működési költségek, és eszközbeszerzés támogatása esetében: max. 5 millió forint,
- Egyházi közösségsszervező személy bértámogatása esetében: max. 2,9 millió forint.

Nemzeti és helyi identitástudat erősítése

A pályázati felhívás keretében a támogatási kérelmeket az ország teljes területén működő 5000 fő és ez alatti lakosságszámú települések önkormányzatai nyújthatják be. Támogatás igényelhető már meglévő kulturális intézmények tereinek felújítására, kultúrát segítő személy programszervező foglalkoztatására, valamint egyéb programszervezésre, és a programokhoz kapcsolódó eszközbeszerzésre és programokhoz kapcsolódó működési költségekre.

Elszámolható (bruttó):

- Meglévő közösségi és kulturális építmények külső és belső tereinek felújítása, bővítése, korszerűsítése esetében: maximum 15 000 000 forint,
- A közösségi célú helyiségekben megvalósuló programok szervezése (kültéri is), a közösségi tér felújításához, amatőr művészeti csoportok támogatásához, és a programokhoz kapcsolódó eszközbeszerzés, a programokhoz kapcsolódó működési költségek támogatása esetében: max. 5 000 000 forint,
- Közösségsszervező alkalmazásának bértámogatása esetében: a 2019. évi garantált bérminimum és járulékainak megfelelő összegben, 2,9 M forint összeghatárig.

(általános útmutató: https://www.kormany.hu/download/b/61/91000-%C3%AAtmutat%C3%B3_2019.pdf)

5.1. Társadalmi pillér

A Fenntartható Fejlődés társadalmi pillére a jelenlegi és a jövő generációinak szükséges társadalmi feltételek biztosítása az egészséges, biztonságot nyújtó élettér kialakításához.

5.1.1. Társadalmi szemléletformálás

Az intézkedés célja: a jelen és a jövő generációk számára a fenntarthatósági szempontok megismertetése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése a helyi média bevonásával
<i>Projekt célja</i>	Rendszeres, a környezettudatos társadalmi magatartást (komposztálás, szelektív gyűjtés, tudatos vásárlás, hatékony energiagazdálkodás) és a helyi értékek (közösségi, kulturális, épített és természeti értékek) megőrzését elősegítő társadalmi fórumok szervezése, melyről a helyi média is rendszeresen és kiemelten tudósít.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ helyi értékek▪ védett értékek▪ Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	az első Local Agenda 21 fórum
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata▪ meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	1.000.000 Ft/év
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ pályázati forrás▪ saját forrás

5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése

Az intézkedés célja: a Nagyközségben működő intézmények, közintézmények, szervezetek vizsgálata, fejlesztése, elősegítve ezzel a hatékony munkavégzést és a lakossággal való kapcsolat fejlesztését, könnyebb és gyorsabb ügyintézkést.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Eszközbeszerezés a hatékonyabb intézményi működés Előszállás
---------------------	--

	ekében
<i>Projekt célja</i>	Eszközbeszerzés a zöld beszerzés szempontjainak figyelembe vételével.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatalának alkalmazottai
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatala
<i>Javasolt ütemezés</i>	rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A civil társadalom és a helyi közigazgatás szereplői közötti együttműködés fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A hatékonyabb közösségi részvétel elősegítése, párbeszéd-programok, fórumok (akár interneten keresztül) révén a lakosság és a hivatalok, hatóságok közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: Egészséges és kulturált környezet, illetve életkörülmények biztosítása, életminőség javítása. Prioritása az önkormányzatok alapvető feladatai közé tartozik az egészségügyi és szociális ellátás biztosítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	A Nagyközség optimális környezet—egészségügyi helyzetének biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Egészséges és kulturált környezet biztosítása, a környezet-egészségügyi helyzet folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, szükség esetén az illetékes hatóságok bevonása és a megfelelő intézkedések megtétele. Települési egészségterv készítése, kidolgozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben
<i>Projekt célja</i>	Primer prevenció megvalósítása, melyen keresztül szűrésekkel, az életmód és az egészségügyi szemlélet formálásával, tanácsadással a betegségek bekövetkezésének gyakorisága csökkenthető - ez pedig jóval olcsóbb, mint az adott betegség ellátása. Szekunder prevenció során - ha már kialakult valamilyen betegség - arra kell törekedni, hogy ne alakuljon ki további szövődmény, ill. irreverzibilis folyamat - megfelelő orvosi ellátás biztosítása. Ha mégis kialakul károsodás, akkor a terciér prevenció keretén belül törekedni kell arra, hogy mindez ne okozzon zavart a társadalmi életben történő részvételkor, ill. ne alakuljon ki rokkantság. Amennyiben a rokkantság nem elkerülhető, fontos, hogy a beteg a maradék képességeinek maximális felhasználásával képes legyen minimálisan az önellátásra, és ha lehetséges, az újbóli társadalmi beilleszkedésre - ez a rehabilitáció megvalósításának esete, amikor szakképzett szociális munkások, ápolók alkalmazását kell biztosítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – feltételek megteremtése rövidtávon
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Körzeti orvosok ▪ Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások

<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az egészségügyi alapellátáshoz szükséges feltételek biztosítása (az orvosi rendelők akadálymentesítése, rendelők korszerűsítése, gépkocsipark fejlesztése).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv – 2017.
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: korszerű infrastrukturális keretek között működő, a lakosság igényeit kielégítő szociális ellátás biztosítása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szociális szolgáltatások fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szociális szolgáltatások körének szélesítése, a természetbeni szolgáltatások színvonalának javítása, a házi gondozás minőségének javítása, az ellátás elhelyezésére szolgáló épület felújítása. Hosszútávon önkormányzat által üzemeltetett bentlakásos intézmény kialakítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – Önkormányzat hosszútávon

<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Alapítványok ▪ Nagyközségben jelenleg is működő szociális intézmények
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás ▪ magántőke

5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése

Az intézkedés célja: a Nagyközségben található oktatási intézményekben fellelhető képzés, oktatás fejlesztése, továbbképzések, tanfolyamok indítása a versenyképes munkaerő biztosítása Előszállás ekében. Prioritás a lakosság környezettudatosságának növelése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szakképzések körének fejlesztése az oktatásban
<i>Projekt célja</i>	A projekt célja a fenntarthatóság terén olyan szakemberek képzése, akik a Nagyközség területén fejleszteni kívánt ipar és vállalkozások számára elérhető munkaerőként jöhetnek számításba, ezzel segítve a lakosság Nagyközségen belüli munkához való jutásának biztosítását.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok ▪ Munkaügyi központ
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség oktatási intézményei
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítás helye</i>	Árpádfejedelem általános iskola
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	„ÖKO iskola” programban való részvétel
<i>Projekt célja</i>	Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája

	<p>kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai értékeit.</p> <p>Az Ökoiskola cím adományozása kapcsolódik az ENSZ "A fenntarthatóságra oktatás" 2005 - 2017 . évtizedének programjához.</p> <p>Az Ökoiskola egyfajta szempontrendszer, mely irányt mutat: Egy Ökoiskolában nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén.</p> <p>Az oktatásban szerepet kap a környezeti nevelés, a diákok ötleteikkel, munkájukkal segítik az iskola környezettudatos működését. Iskolánk működtetése környezetkímélő, a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve a helyi környezeti problémák megoldásában.</p>
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	általános iskola
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Iskola
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Általános oktatási intézmény
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egészségnap/hét és környezetvédelmi nap/hét
<i>Projekt célja</i>	<p>Az egészségnap olyan projekt, amelyben helyet kaptak a testi és lelki egészséggel kapcsolatos tevékenységek, a fizikai állapotfelméréstől a különböző sporttevékenységeken, az egészséggel kapcsolatos tesztfeladatok megoldásán, az önértékelésen át az önismereti játékokig. A nap programja kiterjedt a családvédelem, az élelem- és kémiai biztonság, a szájhygiénia, a fogápolás, a testhygiénia, a környezetegészség és az egészséges táplálkozás problémáira.</p> <p>Környezetvédelmi nap szervezéssel a diákok környezettudatos életre nevelésének programja, veszélyes hulladékgyűjtési akciókkal (pl. elem, használaton kívüli mobiltelefon, papírgyűjtés...)</p>

<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	általános iskola, óvoda
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Iskolák
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Általános és középfokú oktatási intézmények Előszállás en
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

5.1.6. Közbiztonság fejlesztése

Az intézkedés célja: a Nagyközség közbiztonságának javítása, a korábbi felméréseknek megfelelően a lakosság körében aggodalomra ad okot a jelenlegi közbiztonság

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	„Településőr” program folytatása
<i>Projekt célja</i>	A közrend és a közbiztonság erősítése Előszállás ekében településőrök foglalkoztatása. A nyertes pályázat 2010 év végén lezárul, ugyanakkor a folytatás igénye a közbiztonság javítása Előszállás ekében már felmerült. További pályázati lehetőségek keresésével kitűzött cél a program további folytatása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	önkéntesek, alkalmazott településőrök számának függvénye
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Térfigyelő rendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	A közrend és a közbiztonság erősítése Előszállás ekében a település több pontjára kamerát helyeznénk el. A településre be- és kivezető

	utak, közterületek, közintézmények kerülnének megfigyelés alá.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	önkéntesek, alkalmazott településőrök számának függvénye
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati saját forrás

5.1.7. Kulturális élet fellendítése

Az intézkedés célja: a Nagyközség különböző érdeklődésű társadalmi csoportjai számára szervezett programokkal a kikapcsolódási igények kielégítése

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Hagyományőrző rendezvények szervezése, támogatása
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközségi hagyományainak megismertetése, helytörténeti anyagok gyűjtése, dokumentálása és kiállítása.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Turisták ▪ Testvéreközségek ▪ Könyvtárhasználók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendszeres szabadtéri nyári programok
<i>Projekt célja</i>	Hagyományteremtő céllal nyári szórakoztató, szabadtéri programok szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nagyközségközpont ▪ Közparkok

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolák ▪ Közintézmények udvarai
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv – éves rendszerességgel
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata kulturális és művelődési intézményei ▪ Civil szervezetek ▪ Felajánlók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati és intézményi önerő ▪ Nemzeti Kulturális Alap ▪ Egyéb kulturális pályázati források ▪ Vállalkozói támogatások ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Sportrendezvények
<i>Projekt célja</i>	Sporttevékenységek, mozgásos tevékenységek megszerettetése, közösségformálás, egészséges életmódra nevelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportpálya ▪ Sportcsarnok ▪ Közparkok ▪ Iskolaudvar ▪ Tornaterem
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Iskolák ▪ Sportot támogató civil szervezetek ▪ Sport Egyesületek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Civil szervezetek önerője ▪ Önkormányzati önerő ▪ Pályázati források ▪ Tagdíjak ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Ifjúsági programok
<i>Projekt célja</i>	Helyi és vidéki zenekarok felléptetése, karaoke-party-k, szabadtéri filmvetítés, táncházak, vetélkedők szervezése, ünnepkörökhöz kötődő rendezvények (farsang, húsvétvárás, karácsonyvárás), fiatalok által készített alkotásokat bemutató kiállítások szervezése.

	Tehetséggondozás a 14 éven aluli korcsoportokban (versenyek, vetélkedők), ünnepekhez, ünnepkörökhöz, népi hagyományokhoz fűződő rendezvények szervezése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság fiataljai ▪ Óvodások, általános iskolások ▪ Érdeklődők az idősebb korosztályból
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Iskolák ▪ Civil szervezetek, alapítványok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati önerő ▪ Nemzeti Kulturális alap ▪ Egyéb pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Programok a középkorú- és idős korosztály számára
<i>Projekt célja</i>	Kikapcsolódást jelentő közösségi programok a különböző érdeklődési köröknek megfelelően. Könyvtári közösségi programok, nyugdíjasklubok, egyesületek bevonásával.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Szociális intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Szociális intézmények ▪ Civil szervezetek, alapítványok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati önerő ▪ Civil szervezetek, intézmények és alapítványok onereje ▪ Egyéb pályázati források ▪ Támogatások ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Mezőföldi Vásár Népzenei és Néptánc Fesztivál
<i>Projekt célja</i>	A mezőföldi néphagyományok megismertetése
<i>Célcsoport</i>	Előszállás és a kistérség, valamint a Mezőföld (Fejér megye) lakossága
<i>Érintett terület</i>	Művelődési ház, közparkok

<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	Magyar Földrajzi Múzeum, Előszállás TV
<i>Beruházási költség</i>	A program költsége 1 millió Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő, pályázatok, Közkincs, NKA

5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása

Az intézkedés célja: a Nagyközségben élő kisebbség és fogyatékos személyek a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt az őket megillető jogok biztosításával

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása az oktatásban
<i>Projekt célja</i>	A projekt címe: „Egyenlő eséllyel Előszálláson”. A pályázat alapvető célja, hogy a magyar közoktatásban elősegítse az esélyegyenlőség érvényesülését és megerősítse az iskolarendszer esélyteremtő szerepét a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pedagógusok ▪ Óvodák ▪ Iskolák
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Előszállás Nagyközség 2 db intézmény (iskola, óvoda)
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Beruházási költség</i>	program méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolák ▪ Óvodák
<i>Megvalósítási keret</i>	TÁMOP pályázatok

<i>Projekt neve</i>	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az önkormányzat feladata, hogy gondoskodjon a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló akadálymentesítésről a Nagyközség intézményeinél.
<i>Célcsoport</i>	A Nagyközségben fogyatékkal élő személyek

<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Nagyközségben működő szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása
<i>Projekt célja</i>	Olyan munkahelyek teremtése, ahol a csökkent munkaképességű, fogyatékkal élő Előszállás i lakosoknak is biztosítani tudnak munkalehetőséget. Egy jól működő alapítvány, vagy egyesület sokat segíthet abban, hogy ők is teljes életet élhessenek.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élők
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Vállalkozások ▪ Gyermekek és ifjúsági alapítvány
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Akadálymentesítés
<i>Projekt célja</i>	Az intézmények felújításánál, új épületek létesítésénél biztosítani kell az akadálymentes közlekedés feltételeit.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

5.1.9. Közösségi közlekedés fellendítése

Az intézkedés célja: A munkaerő mobilitásának biztosításához építeni kell a régió erősségeire, így például a közösségi közlekedés hálózatának fejlesztésével, kiterjesztésével. A program keretében támogatandó a közlekedési rendszerek elektronizálása, az utasforgalom kiszolgálásának és tájékoztatásának fejlesztése, forgalomirányítási rendszerének és forgalomtechnikai eszközeinek fejlesztése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Közösségi közlekedés (tömegközlekedés) és Nagyközségi közlekedés előnyben részesítése
<i>Projekt célja</i>	Közösségi közlekedés előnyben részesítése: Nagyközség közösségi közlekedése feltételeinek fejlesztése a helyi autóbusz-hálózat megújításával, akadálymentesítésével valamint az Nagyközség vasúttal való újra megközelíthetősége.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none">• Előszállás Nagyközség Önkormányzata• Szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	programtól függő
<i>Megvalósítási keret</i>	EU-s pályázat, állami támogatás

<i>Projekt neve</i>	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása
<i>Projekt célja</i>	A kerékpáros közlekedést vonzóvá, kényelmessé és biztonságossá kell tenni a lakosság számára ahhoz, hogy valóban növekedjen e közlekedési mód részaránya a Nagyközségi közlekedésben. Összefüggő kerékpárút hálózatot kell kialakítani a Nagyközségben, amely kifelé csatlakozik a fontosabb pihenőterületekhez, biztosítani kell a Nagyközségben a pihenőterületeken és az intézmények környezetében megfelelő számú fedett, támasztós kerékpártároló kiépítést. El kell végezni a meglévő kerékpár utak burkolatának

	felújítását, új kerékpárutak kialakítását a kerékpárút hálózat bővítésével. A kerékpárutak és a közlekedési utak kereszteződéseit úgy kell kialakítani, hogy az a kerékpárosok számára biztonságosan használható legyen, az autósok számára külön figyelmeztető jelzéseket kell kialakítani, hogy a kereszteződésben kerékpárút keresztezése is történik. Ki kell dolgozni egy kerékpár kölcsönző rendszer lehetőségét.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Kerékpáros egyesület
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	pályázati forrás

5.1.10. Gyermek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése

Az intézkedés célja: hazánk ifjúsága a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Fókuszban az Előszállási fiatalok és családtagjaik
<i>Projekt célja</i>	Elengedhetetlen, hogy a gyerekek, a serdülők és a fiatalok szűkebb és tágabb közösségeikben befogadó, toleráns magatartással vegyenek részt, nemzeti és európai identitásuk egyaránt segítse őket a fenntartható, békés társadalom építésében. Alapvető cél, hogy az érintett korosztályok értéknek és a sikeres élet részének tekintsék a családot és a gyermekvállalást, aktívan készüljenek a szülői szerepükre.
<i>Célcsoport</i>	Ifjúság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Civil szervezetek ▪ Előszállási fiatalok és családjaik.
<i>Beruházási költség</i>	program méretétől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	TÁMOP pályázati lehetőség

5.2. Környezeti pillér

A helyi környezet káros anyagoktól való védelmével és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával járul hozzá a lakosság hosszú távú jólétéhez, valamint a növény- és állatvilág életkörülményeinek fenntartásához és sokféleségének megőrzéséhez.

5.2.1 Környezet ismerete, környezettudatosság

Az intézkedés célja: Az oktatás minden szintjén a környezetvédelmi tudatformálás integrált megjelenítése. Az oktatás pedagógiai célrendszerében helyet kell adni az aktív állampolgárrá nevelésnek, a környezettudatos gondolkodás kialakításának, a fenntartható fejlődés előmozdításának. Rendkívül fontos a helyi környezeti értékek és problémák megismertetése, illetve ezek kezelése.

Cél egy olyan társadalom kialakítása, mely „úgy elégíti ki a jelenben élők szükségleteit, hogy az ne veszélyeztesse a jövő generációk szükségleteinek kielégítését”. A környezeti tudatosság társadalmi beágyazódásának elősegítése a szemléletformálás, környezettudatos gondolkodás kialakítása, az ismeretközvetítés, a környezeti információk terjesztése, aktív állampolgárrá nevelés és közösség fejlesztés révén

Olyan mindenki számára elérhető környezeti adatbázist kell létrehozni, mely biztosítja, hogy a Nagyközség polgárai naprakész adatokkal rendelkezzenek a Nagyközség környezeti állapotára vonatkozóan és értesülhessenek a Nagyközségben előkészítés alatt áll környezeti állapotát esetlegesen befolyásoló beruházások, fejlesztések várható környezeti hatásairól.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Előszállás Környezetvédelmi Programjának elkészítése
<i>Projekt célja</i>	a Környezetvédelmi Program elkészítése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	500.000Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Települési hulladékgazdálkodási terv készítése 2015-2018 évre
<i>Projekt célja</i>	Helyi Hulladékgazdálkodási Terv elkészítése
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság, ▪ Nagyközség közszolgáltató intézménye
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	500.000,- Ft.
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Helyi hulladékgazdálkodás jogi szabályozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos jogi szabályozás és a hulladékgazdálkodási tervezés folyamatos módosulása, illetve a helyi igények nyomán szükséges a helyi rendelet jogi szempontú folyamatos nyomon követése és amennyiben szükséges azok módosítása illetve újabb rendeletek megalkotása a hulladékgazdálkodás területén.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság, ▪ Nagyközség közszolgáltató intézménye
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-

Megvalósítási keret	-
---------------------	---

Projekt neve	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása
Projekt célja	A társadalom környezeti tudatossága csak úgy javítható, ha folyamatosan tájékozott környezetének állapotáról, ismeri a gazdaság, társadalom és a környezet összefüggéseit, azok egymásra hatását. Tudatosan törekedni kell arra, hogy a fenntartható fejlődés a mindennapi nyilvánosság részét képezze, beépüljön a hétköznapi világába. A kommunikációs terv alkalmas arra, hogy az internetes eszközök, az oktatási rendszer, munkahelyek, a médiumok, tanácsadás, rendezvények és egyéb területeken folyó környezeti kommunikációáramlás egymást erősítse, hatásuk megsokszorozódjon. Összehangolt kommunikációs terv készítésére van szükség, melyben megtörténik az eddigi gyakorlat helyzetelemzése, meghatározásra kerül a kommunikáció cél- és eszközrendszere, a partnerek, a kommunikációs célok és üzenetek célcsoportonként meghatározása, konkrét kampányok kijelölése és e tevékenységek ütemezése.
Célcsoport	Lakosság
Érintett terület	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
Javasolt ütemezés	Rövidtáv, folyamatosan
Partnerek	Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek PR szakértők
Beruházási költség	Projektmérettől függően
Megvalósítási keret	Pályázati forrás, önerő

Projekt neve	Környezetvédelmi „Hasznoskönyv” című kiadvány kidolgozása
Projekt célja	A kiadványnak be kell mutatnia a családok számára, hogy a gondos háztartásban a család anyagi, egészségi, környezeti Előszállás ekei összehangolhatóak. A kiadványnak be kell mutatnia, hogy a Nagyközség i intézmények, gazdasági társaságok dolgozói, vezetői milyen egyszerű mindenki számára könnyen megtanulható intézkedésekkel csökkenthetik a munkahelyeik környezeti terhelését.
Célcsoport	Lakosság Vállalkozások, munkahelyek

	Intézmények
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek PR szakértők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Nyilvánosság a Nagyközség környezeti ügyeivel kapcsolatban
<i>Projekt célja</i>	<p>A környezeti tudatosság növelése mellett a környezeti ügyek nyilvánosságának garanciája is lehet a már javasolt kommunikációs terv és annak megvalósítása, melyben helyet kell adni a társadalmi részvételt biztosító tevékenységeknek. Biztosítani kell a nyilvánosság részvételét az egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban. Ennek Előszállás ekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a nyilvánosságot közzététel, hirdetmény formájában tájékoztatni kell a javasolt tevékenységről a döntéshozás legkorábbi fázisában, (tervek, tervpályázatok közzététele, bemutatása) • meg kell ismertetni a közvéleményt a biztosított részvételi formákról (kereshető személyek a hely és időpont megjelölésével, közmeghallgatás helye, ideje, címek stb.), • tájékoztatni kell a szükséges környezeti információk rendelkezésre állásáról, a betekintés módjáról, a nyilvánosságot meg kell ismertetni a várható környezeti hatásokkal és azok csökkentésére tett javaslatokkal, intézkedésekkel, • be kell mutatni a rendelkezésre álló alternatívákat, • lehetővé kell tenni a nyilvánosság számára a közmeghallgatást, vagy írásbeli bejelentés formájában a véleménynyilvánítást, • a nyilvánossággal meg kell ismertetni a döntést és annak szövegét, a fő okokat és megfontolásokat. • elő kell segíteni az Interneten a közérdekű adatok nyilvánosságát, éves jelentéseket, környezeti információkat, • a Nagyközség honlapján a közérdekű környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos fórum létrehozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata

	Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

5.2.2. Települési és épített környezet védelme

Az intézkedés célja: A környezeti konfliktusok kialakulását megelőző mechanizmusok érvényesítése a Nagyközségi fejlesztési, tervezési és engedélyezési folyamatokban. A településszerkezetből és területhasználatból adódó környezeti konfliktusok megelőzése. A jó lakókörnyezet és életminőség hosszú távú biztosítása a Nagyközség lakók számára.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Zöldterületek fenntartása
<i>Projekt célja</i>	<p>A Nagyközség egyik legfontosabb hiányossága zöldfelületek hiánya, illetve azon kevés zöldterület mely jelenleg rendelkezésre áll Előszállás területén igen kisméretű. A zöldfelületi arány növelése lehetőséget kínál a Nagyközség otthonossá, természet közelivé tételéhez.</p> <p>A parkok kialakítását, folyamatos fenntartását, felújítását az elöregedett fák cseréjét, a pázsitok újratelepítését, rendszeres locsolását és nyírását, továbbá a nagyobb virágfelületek kialakítását jelentheti.</p>
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Közterület fenntartó ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egyedi fák, fasorok védelme
<i>Projekt célja</i>	Az egyedi fák, fasorok telepítésével biztosítható az előregedett, illetve lakossági panaszok miatt eltávolított sorfák pótlása. Elsődleges a Nagyközség védett természeti értékeit képviselő fájnak, fasorainak, növényeinek folyamatos gondozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Közterület fenntartó ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Természet közeli élőhelyek védelme
<i>Projekt célja</i>	Megvédeni és megőrizni a természetközeli élőhelyeket hozzájárulva a biodiverzitás sokszínűségéhez. Természetközeli élőhelyeknek tekinthetők azok a területek, ahol az emberi beavatkozás, emberi tevékenységek (pl. gazdálkodás) mértéke elhanyagolható. Szükség esetén a védelem biztosítása jogszabályi úton (Nagyközség i rendelettel).
<i>Célcsoport</i>	▪ Lakosság ▪ Nagyközség ba látogatók
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ helyi védetté nyilvánításra javasolt területek ▪ már védettség alatt álló területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Nemzeti Park ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Tájsebek feltérképezése és helyreállítása
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség közigazgatási területén található tájsebek felmérésének elkészítése. A tájsebek helyreállítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	• Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	• Előszállás Nagyközség Önkormányzata • Civil szervezetek • Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	• Pályázati forrás • Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításának lefolytatása
<i>Projekt célja</i>	Helyi jelentőséggel bíró természeti területek, zöldfelületek, kulturális szempontból kiemelkedő fontosságú különleges területek, egyedi tájértékek védettségének biztosítása jogszabályi úton (Nagyközségi rendeletekkel). A védettség érvényesítése a helyi tervek, programok tartalmában.
<i>Célcsoport</i>	• Lakosság • Nagyközségbe látogatók
<i>Érintett terület</i>	• Előszállás Nagyközség közigazgatási területe • természeti területek • védetté nyilvánításra javasolt területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Országos Ökológiai Hálózatba tartozó területek használatának korlátozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja. A közművezetéseket és a járulékos közműépítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok a tájba illőek legyenek. Az övezetben az új és felújítandó nagy-, közép- és kisméretű vezetékeket – ha azt táj- és természetvédelmi igények indokolják – földkábelben kell elhelyezni. Az ökológiai (zöld) folyosó övezete nem minősíthető beépítésre szánt területté.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, Önkormányzat, földhasználók
<i>Érintett terület</i>	▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség ▪ Nemzeti Park
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Műemléki épületek, helyi jelentőségű épített értékek, régészeti lelőhelyek védelme, a Nagyközség építészeti emlékeinek felújítása
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség műemlékeinek, műemlék jellegű épületeinek és építményeinek, továbbá a helyi szempontból védelemre méltó, értékes épületek rekonstrukciója vizuális környezetesztétikai szempontból is fontos.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázat

<i>Projekt neve</i>	Tájvédelmi tevékenység
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési terv módosításakor a természet közeli tájállapot érvényre juttatása. Megfelelő zöldfelület arány kialakítása, természetközeli területek beépítési arányának és módjának szigorú szabályozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

5.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj)

Az intézkedés célja: az emisszió kibocsátási értékeinek csökkentésére való intézkedési program megfogalmazása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Környezetminőség javítása, élhető, egészséges Nagyközségi környezet kialakítása
<i>Projekt célja</i>	<p>Az élhető, vonzó Nagyközségi környezet megteremtéséhez mindenképp az egészségre veszélyes környezeti ártalmak csökkentésére (a levegő, a víz, a talaj szennyezésének visszaszorítására, valamint a zajterhelés korlátozására) van szükség.</p> <p>Levegőtisztaság védelem,</p> <p>Talajvédelem,</p> <p>Vízvédelem,</p> <p>Élővilág, természetvédelem,</p>

	<p>Hulladékgazdálkodás és szennyvízkezelés,</p> <p>Környezeti ismeretek környezettudatosság közvetítése a lakosság részére,</p> <p>Zajvédelem,</p> <p>Települési és épített környezet védelme,</p> <p>Energiagazdálkodás,</p> <p>Környezetbiztonság.</p>
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések
<i>Projekt célja</i>	<p>Az allergén növények egészségkárosító hatásának mérséklése Előszállás ekében:</p> <p>Részletesen fel kell térképezni a Nagyközség területén előforduló allergén növények elterjedését, tényleges és potenciális élőhelyeit.</p> <p>Meg kell határozni azon növények körét, amelyek pollenje ténylegesen jelentős egészségügyi veszélyforrást jelent.</p> <p>Az elterjedési térkép alapján intézkedési programot kell kidolgozni, amely meghatározza a különböző területtípusok kezelési feladatait az allergén növények terjedésének visszaszorítása Előszállás ekében. A kezelési feladatoknak elsődlegesen az élőhelyi körülmények természetes módszerekkel történő megváltoztatására kell irányulniuk, amely az allergén növény terjedését akadályozza meg.</p> <p>Az intézkedési program megvalósítása. A programot megfelelően kommunikálni kell, megvalósításába be kell vonni a</p>

	területhasználókat, tulajdonosokat
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Utak pormentesítése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség útjai okozta diffúz porszennyezés csökkentésének leghatékonyabb módja a burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátása, illetve szilárd burkolatú utakon a rendszeres utcaseprés elvégzése illetve nyáron az utak locsolása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése
<i>Projekt célja</i>	Uniós elvárásoknak és a jogszabályokban előírt határértékeknek való megfelelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A felszíni vizekbe történő illegális szennyvízbevezetések feltárása és visszaszorítása
<i>Projekt célja</i>	Fel kell tártatni és meg kell szüntetni a Nagyközség felszíni vizeibe (pl. Lak patak) történő közvetlen szennyvízbevezetéseket. Szükséges azonosítani azokat a szennyezőforrásokat is, amelyek a csapadécsatornákon keresztül terhelik ezeket a vizeket. Illegális folyékonyhulladék leürítő helyek és illegális szennyvíz és csapadékvíz bevezetések megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Víz és csatornamű szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakók helyek felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakók felszámolása különös tekintettel a felszíni vizek parti sávjában és azon mélyfekvésű területekre, ahol a hulladék és a talajvíz közvetlenül érintkezhet. Illegális hulladéklerakó és hulladéklerakó helyek megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Záportározók, vízgyűjtő medencék kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Csapadékvíz rendezés, lehullott nagy mennyiségű csapadékvíz

	elvezetése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Zajterhelés megelőzése
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési tervekben a zajvédelmi követelmények érvényre juttatása (pl. zajvédelmi távolságok). Telephely engedélyezése során műszeres méréssel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Közlekedési eredetű fokozott zajterhelés csökkentése Előszállás ekében forgalomszervezési, járműkorszerűsítési és útminőségi fejlesztések elvégzése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ide látogatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Lakóövezeti zajforrások megszüntetése
<i>Projekt célja</i>	A lakóterületek közé ékelődött zajt okozó létesítmények áttelepítése, megszüntetése (pl. hulladék gyűjtősziget).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség

<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése

Az intézkedés célja: a Nagyközségi infrastruktúra fejlesztése, egyben a szennyvízhálózat létrehozása és ivóvízhálózat korszerűsítése, mivel a megfelelő infrastrukturális kiépítettség nagymértékben hozzájárul a beruházások, tőke idevonzásához és a környezeti elemek, ill. rendszerek védelméhez

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Előszállás község szennyvízrendszer fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szennyvízhálózat 100%-ra való bővítése, a szennyvíztisztító telep kapacitásának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv – 2015.
<i>Partnerek</i>	▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	II. forduló projekt összköltsége
<i>Megvalósítási keret</i>	KEOP-1.2.0/09-11-2013-0001 pályázati konstrukció

<i>Projekt neve</i>	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés
<i>Projekt célja</i>	A felszíni vízelvezetés problémájának megoldása
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	A Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv – 2016.
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati tulajdonú kül- és belterületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiépítése
<i>Projekt célja</i>	A meglévő útburkolat minőségének javítása,
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Minőségjavítás folyamatos, építés hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Lakossági Járdaeépítési Program
<i>Projekt célja</i>	Ahol nincs kiépítve, ill. a nem megfelelően kialakított járdák helyett biztonságosan használható járdák építése, a lakosság bevonásával.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség területe – ahol szükséges
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> Előszállás Nagyközség Önkormányzata Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	Költségvetésben elkülönített összeg
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati és lakossági önerő
<i>Projekt neve</i>	A Nagyközség központ járdáinak egységesítése
<i>Projekt célja</i>	Biztonságosan használható, kiselemes térburkolóval kialakított járdák építése a Nagyközség kép szempontjából hangsúlyos területeken, attraktívabbá, egységessé téve ezáltal a Nagyközség központot.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Nagyközség központ még fel nem újított járdái
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	A kerékpárút bel és külterületi szakaszának létrehozása
<i>Projekt célja</i>	Kerékpáros közlekedés biztonságos feltételeinek kialakítása.

<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Ide látogató kerékpáros turisták
<i>Érintett terület</i>	Nagyközség központ még fel nem újított járdái
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása

Az intézkedés célja: a megújuló energiaforrások felhasználási arányának növelése, környezetbarát technológiák bevezetése a Nagyközség ban, törekedni kell az energiatakarékosságra, melyhez szükség van a megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére.

Az Önkormányzat a saját energiafogyasztását csökkenti és segítségnyújtás a lakosság saját energia felhasználásának csökkentéséhez.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata (napelemek, napkóhó)
<i>Projekt célja</i>	A napsütéses órák száma a Nagyközség területén megközelíti a 2000 órát, mely kedvező mennyiségű hőenergia átalakítására, ill. áram termelésére nyújt lehetőséget.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megvalósíthatósági vizsgálat - Középtáv – 2017. ▪ Létesítés - hosszútáv – 2030.
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások
<i>Projekt célja</i>	Környezetvédelmi előadások keretében a lakosság ismereteinek bővítése, szemléletváltás elősegítése, vállalkozásösztönzés. Ökológiai lábnyom számításával kapcsolatos ismeret átadás.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv – 2015-től folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata
<i>Projekt célja</i>	A fosszilis energiahordozók helyett megújuló energiák alkalmazása, csökkentve ezzel a környezetterhelést, és hosszútávon az energiaköltségeket.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	Megvalósíthatósági vizsgálat – középtáv; Létesítés - hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötötten
<i>Projekt célja</i>	Kedvezőbb feltételek biztosítása, ill. támogatás nyújtása azoknak, akik meghatározott típusú és meghatározott mennyiségben megújuló energiaforrásokat használnak, támogatás, vagy kedvezmények nyújtása

	azon lakosság számára, akik energiatakarékos eszközöket használnak (energiatakarékos izzó).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i> Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv – 2030.
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása

Az intézkedés célja: a Nagyközségi környezet javítása, a biológiai aktivitás és esztétikai érték növelése, a megfelelően kialakított Nagyközségi zöldfelületi rendszer a lakosság jólétét szolgálja, javítja a Nagyközség i klímát, jótékonyan befolyásolja a Nagyközség képet

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Belterületi fasorok fokozatos megújítása és lecserélése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség összképének egységesítése, javítása, turistabaráttá tétele.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Nagyközségbe látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	Azon utcák, ahol még nem történt meg a fasorok megújítása, elsősorban a Nagyközség központ, ezt követően a többi utca.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Meglévő közparkok megújítása és új közparkok, közösségi terek kialakítása zöldterületeken
<i>Projekt célja</i>	A lakosság számára rekreációs területként szolgáló rendezett

	közparkok kialakítása, ezáltal a Nagyközség összképének javítása, turistabaráttá tétele.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Nagyközségbe látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közparkok ▪ Játsszóterek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- vagy hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.7. Hulladékgazdálkodás

Az intézkedés célja: Az országos, regionális és helyi hulladékgazdálkodási tervek prioritásainak érvényesítése, a megelőzés szempontú hulladékgazdálkodás kialakítása. Környezetbarát és „a szennyező fizet” elven alapuló rendszer kialakítása. A termelési és a lakossági hulladékcsökkentés ösztönzése. Lakossági veszélyes hulladékmennyiség csökkentése és szervezett begyűjtés megvalósítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközség bel-és külterületén található illegális hulladéklerakó helyek felszámolása. Cél önkéntesek, illetve civil szervezetek és a Nagyközségi közszolgáltató segítségével felmérni az illegális hulladéklerakó helyeket és közös összefogással megszüntetni.
<i>Célcsoport</i>	Illegális hulladéklerakó és hulladékleürítő helyek
<i>Érintett terület</i>	A Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv, folyamatos
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok
<i>Projekt célja</i>	A családi házas ingatlanok esetén az ingatlantulajdonosok tájékoztatási és meggyőzése e tevékenységek előnyeiről mind közösségi szinten, mind háztartás szintjén. A drága és fenntarthatatlan zöldhulladék-szállítás helyett gazdálkodást, valamint az ingatlanon való ésszerű vízgazdálkodást ösztönözni.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, intézménytulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól kezdődően
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	500.000 – 1.000.000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Házhoz menő hulladékgyűjtés
<i>Projekt célja</i>	A hulladékok szelektív gyűjtésének elősegítésére, a lakosságnál keletkező pl. elektronikai hulladékok, veszélyes hulladékok, papír, műanyag, üveg hulladékok kommunális hulladéktól való külön gyűjtése, elősegítve a hulladékok újrahasznosítását. Két kukás rendszerre való átállás.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Dunanet Kft.
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek és saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Építési és bontási hulladékok hasznosítása
<i>Projekt célja</i>	A lakosság megfelelő tájékoztatásával el kell érni, hogy a Nagyközségben keletkező építési és bontási hulladékokat a hulladékkezelő telepre szállítsák, ne pedig illegális hulladéklerakások keletkezzenek belőlük a Nagyközség külterületein. Szükséges a

	hulladékszállítást végző vállalkozások rendszeres ellenőrzése. Ösztönözni szükséges az építési hulladékok újrahasznosítását pl. a Nagyközségi utak, épületek felújítása során keletkező nem veszélyes bontási hulladékokból a szilárd burkolattal nem ellátott utak útalapját is elkészíthetik.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, építési vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Dunanet Kft. ▪ Helyi építési vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Oktatás, szemléletformálás
<i>Projekt célja</i>	<p>Fogyasztói magatartás befolyásolása: közterületi és önkormányzati médiában szereplő reklámok környezettudatos kezelése. Intézményi hulladékcsökkentő megoldások bevezetése. Alternatívák alkalmazása. Az önkormányzati oktatási és kulturális intézményi hálózaton keresztül lehetőség van a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló, a helyi hulladékgazdálkodási tervben részletezett nevelési és szemléletformálási programok teljesítésére. Az Önkormányzat és a közszolgáltató közös hulladékgazdálkodási akciók megvalósítása:</p> <p>Iskolákban és óvodákban szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő oktatóprogram,</p> <p>A szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő Hulladékért virágot akció,</p> <p>Karácsonyfagyűjtő akció,</p> <p>Általános iskolások számára vetélkedősorozat szervezése a szelektív hulladékgyűjtés témakörében,</p> <p>A környezetvédelmi világnap alkalmából egy napos szelektív hulladékgyűjtést szorgalmazó akció</p>
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Dunanet Kft. ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

5.3. Gazdasági pillér

A fenntartható helyi gazdasági rendszer előnyben részesíti a helyi lehetőségeket, adottságokat és erőforrásokat, prioritásként jelenik meg a környezeti szempontok érvényesítése, a környezetet érő terhelések minimalizálása.

5.3.1. Nemzetközi együttműködés

Az intézkedés célja: Testvér települési megállapodások kötése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Testvér települési kapcsolatok kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Testvértelepülések
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Tagállamok: Németország, Ausztria, Szlovákia, Románia, Bulgária, Szerbia, Magyarország ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, EU támogatás

5.3.2. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése

Az intézkedés célja: a Nagyközségi kötelező és a vállalt feladatok ellátása az önkormányzat Feladata, így az intézkedés célja a Nagyközségi önkormányzati feladatok ellátásához szükséges

tőke előteremtése, biztosítása, biztosítva ezzel a lakosság megfelelő életminőségét és elősegítve a Nagyközség és az ott található intézmények fejlődését

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati bevételek növelése
<i>Projekt célja</i>	A bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése, a költségvetési arányok jelenlegi helyzetének felmérése, a közpénzek gazdaságos és hatékony elosztása, a bevételek növelése pályázatok és vissza nem térítendő támogatások révén.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Megvalósítási keret</i>	Projekttől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Adók, egyéb támogatások

<i>Projekt neve</i>	Hatékony intézményi struktúra kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Nagyközségi intézményekben optimálisan kialakítható munkakörök meghatározása, tényleges igényeknek megfelelő feladatmegoldások alkalmazása, intézmények személyi állományának, az optimális létszámszükségletnek biztosítása a kialakított munkakörök és foglalkoztatottság alapján. Szervezetek közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Érintett terület</i>	Nagyközségi Intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intézmények ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Pályázatokkal kapcsolatos monitoring
<i>Projekt célja</i>	Pályázatok horizontális (esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági) vállalásaihoz kapcsolódó monitoring rendszer kialakítása, működtetése a Polgármesteri Hivatalban.

<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Érintett terület</i>	Polgármesteri Hivatal
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	-
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

5.3.3. Ipar fejlesztése

Az intézkedés célja: Előszállás Nagyközségben olyan ipari termelő egységek letelepedésének elősegítése, melyek alacsony környezeti terhelés mellett nagy hozzáadott értékű termékeket állítanak elő. Az ipar fejlesztésének további célja a Nagyközségben képzett szakemberek számára helyi munkalehetőség biztosítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Befektetési projekt-portfólió összeállítása, népszerűsítése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközségben található befektetési lehetőségek feltérképezése, népszerűsítése által sikeres magánberuházások generálása, Előszállási munkahelyek létrehozása.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> Előszállás Nagyközség Önkormányzata Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Előszállás - Kártya létrehozása és működtetése
<i>Projekt célja</i>	A helyi kis- és középvállalkozások helyzetének javítása, azáltal, hogy a helyi lakosok minél nagyobb mértékben helyben költsék el jövedelmüket, ezáltal erősödjön a helyi gazdaság.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> Lakosság Kis és középvállalkozások

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intézmények ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Vállalkozói szövetségek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése
<i>Projekt célja</i>	A Nagyközségben beruházni kívánó vállalkozások megtelepedésének elősegítése, ügyintézésének előmozdítása, ezáltal sikeres magánberuházások generálása, Előszállás i munkahelyek létrehozása Előszállás ekében.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2015-től folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Nemzetgazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközségben rendelkezésre álló szakképzett munkaerő részére helyi munkahelyek létrehozásának segítése, mely nagyban csökkentené a helyi lakosság városi munkahelyre való utazásának időigényét.
<i>Célcsoport</i>	Munkavállalók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelők ▪ Vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Nagy hozzáadott értékű termékeket előállító vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
<i>Projekt célja</i>	A hozzáadott érték növelésének (minőségi alapanyagok, hagyományokra építkező termelés, szaktudás, hatékonyság, optimális termékösszetétel) eredményeképp nő az előállított termékek jövedelmezősége.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők ▪ Szolgáltatók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelők ▪ Vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Gyümölcs termesztésre alapozott ipar
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközség mezőgazdasága a gyümölcs termesztésben, szőlő termesztésben nyilvánul meg. Híres az Előszállás i meggy mely olyan fajta meggy, mely exportra és feldolgozásra is alkalmas.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások, befektetők, termelők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát

	csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Megújuló energiákra alapozott ipar telepítése
<i>Projekt célja</i>	Olyan ipari üzemek letelepedésének kiemelt támogatása, melyek a megújuló energiát hasznosító berendezéseket állítanak elő (pl. napkollektor, széltubina...)
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Iparterület
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Befektetők ▪ Önkormányzat
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

5.3.4. Mezőgazdaság fejlesztése

Az intézkedés célja: Az erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó, hatékony és fenntartható mezőgazdaság kialakítása, mely megélhetési forrást biztosít és segít fenntartani a természeti, környezeti értékeket.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Biotermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés
<i>Projekt célja</i>	Káros szermaradványoktól mentes, kiváló minőségű élelmiszer előállítása.

<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló.
<i>Érintett terület</i>	Biatermelésre bejelentett területek.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	A biatermelés magasabb költségeket eredményez a szigorított termelési feltételek következtében, azonban mégis tisztességesebb jövedelemre tesznek szert, termékeikkel (túlvegyszerezett, érésgyorsítóval kezelt) nem verik át a vásárlókat.
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források
<i>Projekt neve</i>	Vegyszermentes háztáji termékek előállítása
<i>Projekt célja</i>	Háztáji keretek között, műtrágyák és növényvédőszeres felhasználása nélkül előállított, biztonságosan fogyasztható élelmiszerek termelése.
<i>Célcsoport</i>	Társadalom – mint hatásviselő.
<i>Érintett terület</i>	Gazdálkodók földterületei.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelői költség ▪ Vetőmag költség
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Termelői Értékesítési Szövetkezet létrejöttének elősegítése
<i>Projekt célja</i>	Az Előszállási mezőgazdasági termelők piacra jutásának segítése, piaci pozícióinak javítása, az Előszállási mezőgazdaság jövedelemtermelő potenciáljának növelése
<i>Célcsoport</i>	Helyi mezőgazdasági vállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Helyi termelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Helyi kistermelők piaca
<i>Projekt célja</i>	A helyi kistermelők helyi lakóknak való értékesítésének megteremtése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló, kistermelők – mint értékesítők

<i>Érintett terület</i>	Piaci árusok, kistermelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját területek felhasználásával, az érintett termelők bevonásával

5.3.5. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése

Az intézkedés célja: A gazdaság fejlesztésekor nem kerülhetnek háttérbe a környezetvédelmi szempontok és a környezettudatos magatartás. A gazdaság dinamikus fejlesztéséhez, a beruházások, a tőke Nagyközségbe vonzásához szükség van a gazdasági kockázatok csökkentésére.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Marketingstratégia kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	Megfelelő marketingstratégia kidolgozásával, a célcsoportok, arculati elemek, reklámanyagok meghatározásával az értékesítési lehetőségek javulnak, a piaci pozíció megszilárdul.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Dunaújvárosi kistérség
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Kistérségi társulás ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára
<i>Projekt célja</i>	Információs szolgáltatás és gyűjtés, kapcsolati tőke kiépítésének céljából tájékoztató előadások, fórumok, kiállítások szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Előszállás Nagyközség Önkormányzata • Meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása
<i>Projekt célja</i>	Vállalkozások technológiai, infrastrukturális és ingatlan jellegű fejlesztéseinek támogatása, együttműködésének és piacra jutásának segítése, javítva ezzel munkahelyteremtő képességüket és jövedelmezőségüket.
<i>Célcsoport</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzat • Állami szervek • Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati források • Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Inkubátorház kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Az inkubátorház induló vállalkozások létrehozását és mikrovállalkozások fejlődését, növekedését segíti elő. Mesterségesen kedvezőbb környezetet teremt számukra a piaci viszonyoknál. Infrastruktúrát, helyet, szolgáltatásokat, esetenként pénzügyi segítséget biztosít a vállalkozásoknak, segít túlélni a kritikus kezdeti időszakot. Hozzájárul a munkahelyteremtéshez, hosszú távon a gazdaság fellendítéséhez.
<i>Célcsoport</i>	Mikro- és kisvállalkozások

<i>Érintett terület</i>	Előszállás Nagyközség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Mikrovállalkozások ▪ Kisvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladéktalantalanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

5.3.6. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése

Az intézkedés célja: alternatív jövedelemforrás teremtése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése
<i>Projekt célja</i>	Vendéglátóhelyek, éttermek, szállodák, panziók, hotelek, camping és magánszálláshelyek létrehozása, fejlesztése.

<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Családok ▪ Kisebb csoportok ▪ Befektetők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség közigazgatási területe ▪ Magántulajdonban lévő telkek, épületek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előszállás Nagyközség Önkormányzata ▪ Befektetők ▪ Utazási irodák
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Komplex turisztikai tájékoztatórendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Tájékoztatás szórólapokon, kiadványokon és az internet segítségével, a tájékozódás, egységes arculat kialakítása, internetes honlap készítése, korszerűsítése.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meglévő utazási irodák, ▪ Közintézmények ▪ Nagyközség forgalmasabb pontjai, útkereszteződései – táblák kihelyezése ▪ Sajtó ▪ Internet ▪ Mobiltelefon
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Lovas turizmus fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A projekt célja új lovarda fejlesztése, a Nagyközség külterületén, esetleg látványosságaihoz vezető lovas ösvény kijelölése.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ települési lovas gazdák ▪ Előszállás közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Halász és vadász turizmus fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközség területén működik a Nagykarácsnyi Vadásztársaság, a Nagyközség területén található halászatra alkalmas halastavak. A program célja lehet vadászpanzió kialakítása, valamint a Lakpataki tó környékének fejlesztése szálláshelyek kialakítása.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ halastavak ▪ Előszállás közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Lak-patak és környékének rehabilitációja
<i>Projekt célja</i>	Az Ün. Papi földek területén, mely egy mély fekvésű mocsaras terület kihasználva vizes adottságait egy szabadidős tevékenységeket mindenféle szempontból kielégítő horgásztó kialakítására kerülhetne sor, mely téli időszakban korcsolyázásra, nyáron horgász tóként és csónakázó tóként működhetne. Célszerű lehet egy szabadidős létesítmény kialakítása is, mely magába foglalhatna éttermet, kölcsönzőket, esetleg néhány szobás szálláshelyet.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták, lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lak-patak és környéke
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, sportegyesületek
<i>Beruházási költség</i>	pályázatfüggő
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Konferencia központ és szálláshely kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Előszállás Nagyközség Dunaújvároshoz való közelségét számításba véve egy kellemes környezetben tervezett konferencia központ biztosítani tudná azon helyi és közeli városi cégek, vállalatok, társaságok igényeit, melyek munkájuk során a munkavállalók és üzleti partnerek részére tréningeket, bemutatókat, továbbképzéseket tartanak.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozások
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Ciszterci rendház rendbetétele
<i>Projekt célja</i>	Koncepcióterv kidolgozás a leromlott Ciszterci rendház, kastély, vagy annak még meglévő pincerendszerének turisztikai vagy múzeumi célú hasznosítására vonatkozóan.
<i>Célcsoport</i>	Előszállás Nagyközségbe látogató turisták
<i>Érintett terület</i>	Szapáry kastély területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Előszállás Nagyközség Önkormányzata, vállalkozók, befektetők, civil szervezetek, Földrajzi Múzeum
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

6. Monitoring és visszacsatolás

A monitoring célja: A partnerkapcsolatok és programok beindítása, működtetése. A terv végrehajtása közben adatgyűjtés a folyó tevékenységekről, a szolgáltatásokban és a rendszerekben bekövetkezett változásokról.

- Az erőforrásigények és források meghatározása.
- Kivitelezési ütemterv.
- Az önkormányzati költségvetés és az akcióterv közötti „híd” megteremtése.
- A programok kivitelezése.
- A tevékenységek és eredmények dokumentálása.
- A sikerek és problémák felismerése, jelentéskészítés.

A visszacsatolás és értékelés célja: Az előrehaladás és teljesítmény hagyományos értékelése célközpontú mutatók segítségével. A szolgáltatók és felhasználók tájékoztatása az eredményekről. A konzultáció, felülvizsgálat és/vagy tervezési folyamat megismétlése meghatározott küszöböknel.

- Értékelő csoportok létrehozása.
- Értékelés időbeosztásának meghatározása.
- Célokra alapuló mutatók kidolgozása.
- A jelentés kereteinek definiálása.
- Értékelés elvégzése.
- A partnerek tájékoztatása az értékelés eredményeiről.

6.1. Cselekvési terv

1. Fenntarthatósági megbízott és monitoring csoportok kijelölése

A fenntarthatósági tervben leírtakkal, valamint a Város környezeti fenntartásával kapcsolatos feladatok koordinálására, a fenti tervben leírt feladatok betartásának figyelemmel kísérésére, a fenntarthatósági terv felülvizsgálatához szükséges lakossági véleménygyűjtéshez fenntarthatósági megbízott kijelölése szükséges.

Monitoring rendszer szereplői

Polgármester

Alpolgármester

Bizottsági elnökök

- Pénzügyi és Költségvetési Bizottság

- Kulturális, Szociális és Sport Bizottság

Az Önkormányzat által fenntartott oktatási, nevelési Intézmények vezetői

- Árpád fejedelem tagiskola
- Előszállási patakparti óvoda

Az önkormányzat által fenntartott közintézmények vezetői

- Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár
- Előszállás Nagyközség Polgármesteri Hivatala

Társulások

- Előszállási Szennyvízcsatorna-építő Víziközmű Társulás

Közműszolgáltatók

- Hulladékgyűjtés: Dunaföldvár Kft.
- Víz-, és csatornaszolgáltató: Mezőföldvíz Kft.
- Gázosztályozó: E.ON Zrt.
- Áramszolgáltató: E.ON Zrt.

Polgármesteri hivatal munkatársai

- Műszaki főelőadó
- Pénzügyi főelőadó
- egyéb munkatársak...

A fenti irodavezetőkkel, illetve csoportvezetővel történt egyeztetések alapján a monitoring csoportban – az LA21-ben – az irodavezetők kerülnek megjelölésre, akik, adott esetben kijelölik az adott iroda azon munkatársát vagy munkatársait, akik a konkrét monitoring feladatot ellátják.

Civil szervezetek, helyi közösségek

2. Fenntarthatósági terv felülvizsgálata

Jelen Környezeti Fenntarthatósági Terv felülvizsgálatát évente 1 alkalommal felül kell vizsgálni, a fenntarthatósági megbízott által begyűjtött lakossági és intézményi vélemények figyelembe vételével, ennek megfelelően a szükséges módosításokat el kell végezni.

3. Tudatformálás, konzultációk, gyűlések tartása

Évente két alkalommal – tavasszal és ősszel – konzultáció szervezése a környezeti fenntarthatósági tervben foglaltak megvalósításáról, valamint az elhangzott vélemények, ajánlatok kiértékelése és a fenntarthatósági terv ennek alapján történő felülvizsgálata.

6.2. Indikátorok

A Local Agenda 21 program keretén belül szükség van az előrehaladás, a bekövetkezett változások, a teljesítmény értékelésére. Az egyes részek előrehaladásának méréséhez olyan mutatószámok **(INDIKÁTOROK)** szükségesek, amelyek segítségével értékelhetők a bekövetkezett változások. Az indikátorok a környezeti, társadalmi-, gazdasági folyamatok elemzéséhez, teljesítményértékeléshez nyújtanak segítséget és az információkat közérthető formában juttatják el a célszemélyekhez. Hozzájárulnak a társadalom szereplőinek tudatossága és viselkedése közötti eltérés csökkentésére, segítik a döntési folyamatok koordinációját - mindezt a fenntarthatóság alapelveinek érvényesülése érdekében.

Az indikátorok meghatározásánál jól mérhető, a KSH adatbázisában és a helyzetelemzés fejezeteiben is szereplő és alkalmazott statisztikai paramétereket választottunk, melyeket táblázatos formában foglaltunk össze. Ezen fenntarthatósági pillérenként készített táblázatok évenkénti kitöltésével és kiértékelésével hosszú távon is nyomon követhetők az időközben bekövetkezett változások, folyamatok.

Fontos hangsúlyozni, hogy az egyes indikátorok nem elsősorban egy-egy állapot leírására törekednek, hanem a LA21 előrehaladásával, megvalósulásával kapcsolatos változásokat mutatják be, és alkalmasak a közösségi teljesítmény mérésére, vagy akár az országos, ill. nemzetközi trendekkel való összehasonlításra.

A meghatározott célkitűzések megvalósulásának nyomon követése elsősorban az Önkormányzat feladatkörébe tartozik. Továbbá biztosítania kell a szolgáltatók, a lakosság tájékoztatását az eredményekről és a bekövetkezett változásokról.

Az indikátorok összegyűjtése pillérenként és célonként más-más intézmény feladata. Az oktatással kapcsolatos indikátorok és adatok összegyűjtése az oktatási intézmények feladata, melyből éves adatszolgáltatást kell adjon az Önkormányzat részére. A demográfiai adatok összegyűjtéséért az Önkormányzat illetékes osztálya a felelős. Az infrastruktúra adatait a szolgáltatók kötelessége szolgáltatni. A hulladékgazdálkodással kapcsolatos információkat a közszolgáltatóknak kell összegyűjteni adott évre vonatkozóan. Az egészségügyi, szociális és közbiztonsággal kapcsolatos indikátorok összegyűjtése szintén az Önkormányzat feladata segítséget kérve az érintett intézmények vezetőitől. A gazdasági pillérrel kapcsolatos összes adat összegyűjtése, kiértékelése az Önkormányzat feladata, csakúgy, mint a kitűzött célok megfogalmazása. A kulturális adatok szolgáltatásáért a Város kulturális intézményei a felelősek.

TÁRSADALMI PILLÉR

Részecskék	Indikátorok	2015	2016	2017	2018	2019
Általános adatok	állandó népesség száma (fő)					
	elvándorlások száma (eset)					
	Odavándorlások száma (eset)					
	Működő háziorvosok száma (fő)					
Egészségügyi helyzet fejlesztése	Működő házi gyermekorvosok száma (fő)					
	A háziorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)					
	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)					
	A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a megfigyeltettek száma összesen (eset)					
	A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)					
	A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások száma összesen (eset)					
	A háziorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)					
	A háziorvosi ellátásban a lakáson történt beteglátogatás (eset)					
	Egyes betegségek gyakorisága					
	Védőoltások száma					
	Gyógyszertárak száma (humán) (db)					

Szociális fejlesztése	helyzet	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)						
		Éven túl nyilvántartott álláskeresők száma						
		Járadék típusú ellátásban részesülők						
		Segély típusú ellátásban részesülők						
		Rendszeres szociális segélyben részesülők						
		Munkavállaló korú népesség						
		Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya						

Oktatás, képzés fejlesztése	képzés	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)						
		Az általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (db)						
		Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)						
		A napközis tanulók száma a nappali oktatásban az általános iskolákban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (fő)						
		Általános iskolai főállású pedagógusok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)						
		Naponta bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)						
		Számítógépek száma az általános iskolai feladat ellátási helyeken (db)						
		Településszűrő, mezőőr száma (fő)						
Közbiztonság fejlesztése		Bűncselekmények száma (db)						

Kulturális fellendítése	élet	A települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak száma (fő)						
		Rendszeres művelődési foglalkozások száma (db)						
		Rendszeres művelődési formákban résztvevők száma (fő)						
		Kulturális rendezvények száma (db)						
		Kulturális rendezvényeken részt vevők száma (fő)						
		Alkotó művelődési közösségek száma (db)						
		Alkotó művelődési közösségek tagjainak száma (fő)						

GAZDASÁGI PILLÉR

Részcelok	Indikátorok	2015	2016	2017	2018	2019
Nemzetközi együttműködés	Pályázati lehetőségek					
Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése	önkormányzati bevételek összesen (Ft)					
	önkormányzati kiadások összesen (Ft)					
	adóbevételek (Ft)					
	összes felvett támogatás (Ft)					
	összes elnyert pályázati forrás (Ft)					
	összes kifizetett pályázati önerő (Ft)					
Mezőgazdaság fejlesztése	összes mezőgazdasági használatú földterület (ha)					
	egyéni gazdaságok száma (db)					
	kisermelői gazdaságok száma (db)					
	mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma (db)					
	biotermesztés alatt álló földterület (ha)					
	ipari szektorban foglalkoztatottak száma (fő)					
Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése	ipartelemek száma (db)					
	bejegyzett vállalkozások száma (db)					
	környezetbarát technológiák alkalmazása (%)					
	szálláshelyek száma (db)					

idegenforgalom, turizmus fellendítése	összes szállásférőhelyek száma (db)						
	vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)						
	külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)						
	vendéglátóhelyek száma (db)						
	turisztikai információs pontok, irodák száma (db)						

KÖRNYEZETI PILLÉR

Részcélok	Indikátorok	2015	2016	2017	2018	2019
Környezeti elemek és rendszerek állapotának javítása, védelme	összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)					
	a lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)					
	komposztáló háztartások száma (db)					
	biohulladék mennyisége (t)					
	helyi védettség alatt álló területek (m ²)					
	helyi védettségű épített objektumok száma (db)					
A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)	felújításra szoruló középületek száma (db)					
	zajszennyezés mértéke (dB)					
	szén-dioxid (CO ₂) koncentráció (ppm)					
Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	Lakásállomány (db)					
	Közütemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)					
	Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)					
	Közütemi szennyvízesatorna-hálózat hossza (km)					
	Közütemi szennyvízesatorna-hálózat hossza (km)					
	Villamosenergia-fogyasztók száma (db)					
	Az összes gázcsőhálózat hossza (km)					

Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása	Összes gázfogyasztók száma (db)					
	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)					
	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)					
	Állami közutak hossza (km)					
	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)					
	Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)					
	Összes elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m ³)					
	fenntartható energiahasználat témájú előadások résztvevőinek száma (fő)					
	megújuló energiaforrást alkalmazó középületek száma (db)					
	megújuló energiaforrást alkalmazó háztartások száma (db)					
Zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása	egy főre jutó összes energiafogyasztás (fő/MJ)					
	erdő művelési ág aránya a területhasználatban (%)					
	biológiai aktivitás mértéke (%)					
	összes zöldterület a településszerkezetben (m ²)					
	egy főre jutó zöldterület (fő/m ²)					
	szabványos játszóterek száma (db)					
	a zöldfelületek fenntartásra szánt költség (Ft/ha)					

A terv elkészítéséhez felhasznált dokumentumok

Előszállás története című könyv kézírata

Preadimu Future program

Előszállás Nagyközség rendezési terve

Örökségvédelmi Hatástanulmány

Csatornapályázathoz készített tanulmányok (megvalósíthatósági tanulmány, környezeti tanulmányok, pályázati anyagok)

Daruszentmiklós Polgárőrségek fejlesztése a déli térségben című tanulmány

Helyi hagyományok őrzése és kiaknázása Daruszentmiklós, Előszállás és Nagykarácsony településeken című tanulmány

Vállalkozási potenciálok feltárása a déli térségben című tanulmány

Szolgáltatások elérhetőségének biztosítása a déli térségben című tanulmány

**Előterjesztés a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási
Önkormányzati Társulás Társulási Megállapodásának
módosítására.**

**Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!
Tisztelt Képviselő-testület!**

Jelen előterjesztés a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás Társulási Megállapodásának módosításáról szól, amely első fordulóban, véleményezésre megküldött javaslat a Társulási Megállapodás IV/2.4. pontjában foglaltaknak megfelelően. „A tagi önkormányzatok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a Társulás által megküldött, döntést igénylő előterjesztésekre a kézhezvételtől számított 30 napon belül tesznek észrevételt, módosító javaslatot, melyet írásban haladéktalanul megküldenek a Társulási Tanács elnökének. Ezen határidő lejártát követően észrevétel, módosító javaslat nem tehető. A Tagi önkormányzatok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a Társulás által megküldött, a tagi önkormányzatok módosító javaslatait is tartalmazó döntést igénylő előterjesztésekről a kézhezvételtől számított 30 napon belül határozatot hoznak, melyet a döntést követő 15 napon belül a Társulási Tanács elnökének megküldenek.”

A fentieknek megfelelően jelen előterjesztés e-mail útján történő kiküldésétől számított 30 napon belül várjuk az esetleges észrevételeket, javaslatokat. A határidő leteltét követően az észrevételeket, javaslatokat is tartalmazó előterjesztést megküldjük döntéshozatal céljából.

1. A módosító javaslat elkészítését a hulladékgazdálkodás területén az elmúlt két évben történt változások, a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. területi optimalizáció érdekében tett szakmai intézkedései és döntései tették szükségessé.

A Társulás Duna-Tisza közén elhelyezkedő tagi Önkormányzatait érintően új hulladékgazdálkodási társulás jött létre a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: NHKV Zrt.) ösztönzésére, hulladékgazdálkodási fejlesztést érintő uniós projekt megvalósítása érdekében. Társulásunk ugyanezen célt szolgáló uniós projekt elképzeléseit a NHKV Zrt. csak azzal a feltétellel hagyta jóvá, hogy a Duna-Tisza közében elhelyezkedő önkormányzatok fejlesztési igényei nem szerepelhetnek a tervezett kiadásaink között, az érintett önkormányzatok ezirányú érdekeiket az új társulásba történő belépéssel érvényesíthetik.

a.) A fent részletezett okok miatt 8 önkormányzat (Apaj, Áporka, Dömsöd, Ráckeve, Szigetcsép, Szigetszentmárton, Szigetújfalu, Taksony) úgy döntött, hogy 2018. szeptember 30-ával kilép a Társulásból. Döntésüket a Társulási Tanács tudomásul vette, már nem tagjai a Társulásnak, de a Társulási Megállapodás hatályos szövege megnevezésüket még tartalmazza.

b.) Szintén a fent részletezett okok miatt 11 önkormányzat (Apostag, Bugyi, Dunaegyháza, Majosháza, Kiskunlacháza, Kunpeszér, Kunszentmiklós, Dunatetőtlen, Dunavecse, Szalkszentmárton, Tass) úgy döntött, hogy 2019. szeptember 30-ával kilép a Társulásból. Döntésüket a Társulási Tanács a 23/2019. (V.14.) határozattal tudomásul vette.

A hatályos szabályozás értelmében a Társulási Megállapodás módosításához valamennyi tagi önkormányzat Képviselő-testületének minősített többséggel meghozott döntése szükséges.

2. Az előterjesztésben szereplő javaslat tartalmazza a kilépő önkormányzatok megnevezésének törlését.

A Társulási Megállapodás módosító javaslatokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét az előterjesztés melléklete tartalmazza.

A Társulási Tanács a módosító javaslatot 2019. május 14-én megtartott ülésén megtárgyalta és javasolta annak elfogadását a tagi önkormányzatok részére.

Véleményezésre

Határozat- tervezet

a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás Társulási Megállapodásának módosításáról

.....Önkormányzat Képviselő-testülete a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás Társulási Megállapodásának módosítását az alábbiak szerint fogadja el:

- 1. A Társulási Megállapodás tagi önkormányzatok címét és képviselőjét tartalmazó felsorolásból törlésre kerül a 2018. szeptember 30. nappal történt kilépés miatt Dömsöd térség megnevezés alatt szereplő Apaj Község Önkormányzata, Áporka Község Önkormányzata, Dömsöd Nagyközség Önkormányzata, Ráckeve Város Önkormányzata, Szigetcsép Község Önkormányzata, Szigetszentmárton Község Önkormányzata, Szigetújfalu Község Önkormányzata, Taksony Nagyközség Önkormányzata.**
- 2. A Társulási Megállapodás tagi önkormányzatok címét és képviselőjét tartalmazó felsorolásból törlésre kerül 2019. szeptember 30. nappal történő kilépés miatt Dömsöd térség megnevezés alatt szereplő Bugyi Nagyközség Önkormányzata, Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata, Kunszentmiklós Város Önkormányzata, Majosháza Község Önkormányzata, Tass Község Önkormányzata.**
- 3. A Társulási Megállapodás tagi önkormányzatok címét és képviselőjét tartalmazó felsorolásból törlésre kerül 2019. szeptember 30. nappal történő kilépés miatt Dunaújváros térség megnevezés alatt szereplő Apostag Község Önkormányzata, Dunaegyháza Község Önkormányzata, Dunatetétlen Község Önkormányzata, Dunavecse Város Önkormányzata, Kunpeszér Község Önkormányzata, Szalkszentmárton Község Önkormányzata,**
- 4. A Társulási Megállapodás tagi önkormányzatok címét és képviselőjét tartalmazó felsorolásból törlésre kerül a Dömsöd térség megnevezés.**

5. A Társulási Megállapodás jelen módosítása valamennyi tagönkormányzat képviselő-testülete elfogadó határozathozatalát követően, az időrendben legutolsó határozat időpontját követő nappal lép hatályba az 6. pontban foglalt kivétellel.

6. Amennyiben valamennyi tagönkormányzat képviselő-testülete jelen módosítást 2019. szeptember 30. nap előtt elfogadja, úgy a Társulási Megállapodás jelen módosításának 2. és 3. és 4. pontja 2019. október 1. nappal lép hatályba.

Felelős:

Határidő:

Polgárdi, 2019. június 11.

Tisztelettel:

Tóth István sk.
Társulási Tanács alelnöke

KÖZÉP-DUNA VIDÉKE
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI
ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS
TÁRSULÁSI MEGÁLLAPODÁSA
módosításokkal egységes szerkezetben
tervezet

2019.

KÖZÉP-DUNA VIDÉKE HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS TÁRSULÁSI MEGÁLLAPODÁSA

Az alább felsorolt települési önkormányzatok képviselő-testületei elhatározzák, hogy Magyarország Alaptörvénye, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-ában meghatározott társulási jog alapján, a Közép-Duna vidéke térségének integrált szilárdhulladék-gazdálkodási feladatainak ellátására, valamint az ennek megvalósítását szolgáló közös pénzalap létrehozása érdekében, mint közös cél megvalósítására és a közös érdekérvényesítés elősegítése jegyében

ADONY térsége

Adony Város Önkormányzata
2457 Adony, Kossuth Lajos utca 4.
képv.: Ronyecz Péter István polgármester

Beloianisz Község Önkormányzata
2455 Beloianisz, Szarafisz u. 2.
képv.: Papalexisz Kosztasz polgármester

Besnyő Község Önkormányzat
2456 Besnyő, Fő u. 35.
képv.: Gémesiné Fejes Zsuzsanna
polgármester

Hantos Község Önkormányzat
2434 Hantos, Nagylóki u. 3.
képv.: Fischer József polgármester

Iváncsa Községi Önkormányzat
2454 Iváncsa, Fő u. 61/B.
képv.: Molnár Tibor polgármester

Kulcs Községi Önkormányzata
2458 Kulcs, Kossuth Lajos u. 83.
képv.: Jobb Gyula polgármester

Nagylók Község Önkormányzat
2435 Nagylók, Hunyadi J. u. 1.
képv.: Tóth József polgármester

Perkáta Nagyközség Önkormányzata
2431 Perkáta, Szabadság tér 1.
képv.: Somogyi Balázs polgármester

Pusztaszabolcs Város Önkormányzat
2490 Pusztaszabolcs, Velencei u. 2.
képv.: Csányi Kálmán polgármester

Sárosd Nagyközség Önkormányzata
2433 Sárosd, Fő u. 2.
képv.: Dunkl Gergely polgármester

Szabadegyháza Község Önkormányzata
2432 Szabadegyháza, Kossuth L. u. 2.
képv.: Egriné Ambrus Andrea polgármester

DÖMSÖD térsége

Apaj Község Önkormányzata
2345 Apaj, Fő tér 2.
képv.: Novák Pál polgármester

Áporka Község Önkormányzata
2338 Áporka, Petőfi u. 32.
képv.: Mészáros Károly polgármester

Bugyi Nagyközség Önkormányzata
2347 Bugyi, Belezna tér 1.
képv.: Somogyi Béla polgármester

**Kiskunlacháza Nagyközség
Önkormányzata**
2340 Kiskunlacháza, Kossuth tér 1.
képv.: Dr. Répás József polgármester

Majosháza Község Önkormányzata
2339 Majosháza, Kossuth u. 34.
képv.: Kiss Gábor Ferenc polgármester

Szigetesép Község Önkormányzata
2317 Szigetesép, Szabadság u. 2.
képv.: Kóta István polgármester

Szigetújfalu Község Önkormányzata
2319 Szigetújfalu, Fő u. 45.
képv.: Paulheim Vilmos polgármester

Taksony Nagyközség Önkormányzata
2335 Taksony Fő út 85.
képv.: Kreisz László polgármester

DUNAÚJVÁROS térsége

Akasztó Község Önkormányzata
6221 Akasztó, Fő u. 40.
képv.: Suhajda Antal polgármester

Baracs Község Önkormányzata
2427 Baracs, Táncsics u. 27.
képv.: Várai Róbert polgármester

Dunaegyháza Község Önkormányzata
6323 Dunaegyháza, Mikszáth K. u. 25.
képv.: Szilágyi István polgármester

Dunatetétlen Község Önkormányzata
6325 Dunatetétlen, Rákóczi u. 31.
képv.: Pálfi Mihályné polgármester

Dömsöd Nagyközség Önkormányzata
2344 Dömsöd, Petőfi tér 6.
képv.: Bencze István polgármester

Kunszentmiklós Város Önkormányzata
6090 Kunszentmiklós, Kálvin tér 12.
képv.: Lesi Árpád polgármester

Ráckeve Város Önkormányzata
2300 Ráckeve, Szent István tér 4.
képv.: Szadai József polgármester

**Szigetszentmárton Község
Önkormányzata**
2318 Szigetszentmárton, Telkes u. 10.
képv.: Lerner Henrik polgármester

Tass Község Önkormányzata
6098 Tass, Széchenyi u. 44.
képv.: Németh Gábor polgármester

Apostag Község Önkormányzata
6088 Apostag, Kossuth u. 1.
képv.: Zakar Zoltán János polgármester

Daruszentmiklós Község Önkormányzata
2423 Daruszentmiklós, Fő u. 53/d.
képv.: Rauf Norbert polgármester

Dunaföldvár Város Önkormányzata
7021 Dunaföldvár, Kossuth L. u. 2.
képv.: Horváth Zsolt polgármester

**Dunaújváros Megyei Jogú Város
Önkormányzata**
2400 Dunaújváros, Városháza tér 1-2.
képv.: Cserna Gábor polgármester

~~Dunavecse Város Önkormányzata~~

~~6087 Dunavecse, Fő út 43.~~

~~képv.: Vörös Sándor polgármester~~

Előszállás Nagyközség Önkormányzata

2424 Előszállás, Fő tér 3.

képv.: Farkas Imre polgármester

Kisapostag Község Önkormányzata

2428 Kisapostag, Petőfi S. u. 63.

képv.: Nagy Attila polgármester

~~Kunpeszér Község Önkormányzata~~

~~6096 Kunpeszér, Béke u. 8.~~

~~képv.: Kálozi Sándor polgármester~~

Mezőfalva Nagyközség Önkormányzata

2422 Mezőfalva, Kinizsi u. 44.

képv.: Márok Csaba László polgármester

Nagyvenyim Község Önkormányzata

2421 Nagyvenyim, Fő u. 43.

képv.: Vargáné Kaiser Katalin polgármester

Rácalmás Nagyközség Önkormányzata

2459 Rácalmás, Szigetfő utca 11-13.

képv.: Schrick István polgármester

~~Szalkszentmárton Község Önkormányzata~~

~~6086 Szalkszentmárton, Jókai u. 2.~~

~~képv.: Káposztás Tibor polgármester~~

MARTONVÁSÁR térsége

Alcsútdoboz Település Önkormányzat

8087 Alcsútdoboz, József Attila u. 5.

képv.: Tóth Erika polgármester

Budakeszi Város Önkormányzata

2029 Budakeszi, Fő u. 179.

képv.: dr. Csutoráné dr. Győri Ottilia
polgármester

Ercsi Város Önkormányzat

2451 Ercsi, Fő u. 20.

képv.: Győri Máté Béla polgármester

Etyek Nagyközség Önkormányzata

2091 Etyek, Körpince köz 4.

képv.: Garaguly Tibor polgármester

Gyúró Község Önkormányzata

2464 Gyúró, Rákóczi F. u. 49.

képv.: Tóth Béla polgármester

Kajászó Község Önkormányzata

2472 Kajászó, Rákóczi u. 71.

képv.: Mohácsi Györgyné polgármester

Martonvásár Város Önkormányzata

2462 Martonvásár, Budai u. 13.

képv.: Dr. Szabó Tibor polgármester

Ráckeresztúr Község Önkormányzat

2465 Ráckeresztúr, Hősök tere 20.

képv.: Dr. Szentes-Mabda Katalin Dóra
polgármester

Tabajd Község Önkormányzata

8088 Tabajd, Dózsa Gy. u. 2.

képv.: Bárányos Csaba polgármester

Tordas Község Önkormányzata

2463 Tordas, Szabadság u. 87.

képv.: Juhász Csaba polgármester

Vál Község Önkormányzat

2473 Vál, Vajda János u. 2.

képv.: Bechtold Tamás János polgármester

MÓR térsége

Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzata

8056 Bakonycsernye, Rákóczi u. 83.
képv.: Turi Balázs polgármester

Balinka Község Önkormányzata

8055 Balinka, Petőfi S. u. 34.
képv.: Wéninger László Pál polgármester

Csákberény Község Önkormányzat

8073 Csákberény, Hősök tere 41.
képv.: dr. Vécsei László Vilmos polgármester

Fehérvárcsurgó Községi Önkormányzat

8052 Fehérvárcsurgó, Petőfi S. u. 22.
képv.: Schmidtné Cser Viktória polgármester

Isztimér Község Önkormányzata

8045 Isztimér, Köztársaság út 77.
képv.: Orbán Tibor Nesztor polgármester

Magyaralmás Község Önkormányzata

8071 Magyaralmás, Fő u. 31.
képv.: Vas Istvánné polgármester

Nagyveleg Község Önkormányzat

8065 Nagyveleg, Móri u. 2/A.
képv.: Szloboda Istvánné polgármester

Szápár Község Önkormányzata

8423 Szápár, Rákóczi u. 2.
képv.: Bálintné Schmidt Ildikó polgármester

Bakonykúti Község Önkormányzata

8045 Bakonykúti, Szabadság u. 41.
képv.: Marics József polgármester

Bodajk Város Önkormányzat

8053 Bodajk, Petőfi S. u. 60.
képv.: Wurczinger Lóránt polgármester

Csókakő Községi Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi S. u. 3.
képv.: Fűrész György polgármester

Gánt Község Önkormányzata

8082 Gánt, Hegyalja u. 25.
képv.: Spergelné Rádl Ibolya polgármester

Kincsesbánya Község Önkormányzata

8044 Kincsesbánya, Kincsesi u. 39.
képv.: Bajkai János Ferenc polgármester

Mór Városi Önkormányzat

8060 Mór, Szent István tér 6.
képv.: Fenyves Péter polgármester

Söréd Község Önkormányzata

8072 Söréd, Rákóczi F. u. 59.
képv.: Végh Rudolf polgármester

OROSZLÁNY térsége

Ácsteszer Község Önkormányzata

2887 Ácsteszer, Kossuth L. u. 45.
képv.: Vuts Norbert polgármester

Aka Község Önkormányzata

2862 Aka, Kossuth L. u. 64.
képv.: Mór Antal polgármester

Ászár Község Önkormányzat
2881 Ászár, Kossuth u. 16.
képv.: Pekár Zsolt polgármester

Bakonysárkány Községi Önkormányzat

2861 Bakonysárkány, Béke u. 100.
képv.: Ősz Ferenc polgármester

Bársonyos Község Önkormányzata
2883 Bársonyos, Petőfi S. u. 13.
képv.: Kálnai Lajos polgármester

Császár Község Önkormányzata
2858 Császár, Kisfaludy S. u. 5.
képv.: Beke Gyöngyi polgármester

Csém Község Önkormányzata
2949 Csém, Béke u. 65.
képv.: Dián Erzsébet polgármester

Dad Község Önkormányzata
2854 Dad, Fő u. 21.
képv.: Szűcs Attiláné polgármester

Kecskéd Község Önkormányzata
2852 Kecskéd, Vasút u. 105.
képv.: Grúber Zoltán polgármester

Kisigmánd Községi Önkormányzat
2948 Kisigmánd, Fő u. 1.
képv.: Pécsvárady Attila Ernő polgármester

Környe Község Önkormányzata
2851 Környe, Alkotmány u. 2.
képv.: Beke László polgármester

Oroszlány Város Önkormányzata
2840 Oroszlány, Rákóczi F. út 78.
képv.: Lazók Zoltán polgármester

Súr Község Önkormányzata
2889 Súr, Szabadság tér 1.
Képv.: Sógorka Miklós polgármester

Bakonybánk Község Önkormányzata
2885 Bakonybánk, Kossuth L. u. 27.
képv.: Kovács Kálmán Imre polgármester

**Bakonyszombathely Község
Önkormányzata**
2884 Bakonyszombathely, Kossuth L. u. 31.
képv.: Pintér Lajos Tibor polgármester

Bokod Község Önkormányzata
2855 Bokod, Hősök tere 6.
képv.: Csonka László polgármester

Csatka Község Önkormányzata
2888 Csatka, Petőfi u. 153.
képv.: Tűz András polgármester

Csép Község Önkormányzata
2946 Csép, Kossuth L. u. 52.
képv.: Széber József polgármester

Ete Község Önkormányzata
2947 Ete, Kossuth u. 69.
képv.: Rohonczi László polgármester

Kerézteleki Községi Önkormányzat
2882 Kerézteleki, Fő u. 21.
képv.: György István polgármester

Kömlőd Község Önkormányzata
2853 Kömlőd, Szabadság u. 9.
képv.: Bogáth István polgármester

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzata
2942 Nagyigmánd, Kossuth L. u. 2.
képv.: Hajduné Farkas Erika polgármester

Réde Község Önkormányzata
2886 Réde, Széchenyi u. 27.
képv.: Pölöskei József polgármester

Szákszend Község Önkormányzata
2856 Szákszend, Száki u. 91.
képv.: László Kálmán Zoltán polgármester

Szomód Község Önkormányzata

2896 Szomód, Fő u. 23.

képv.: Cellár József polgármester

Tata Város Önkormányzata

2890 Tata, Kossuth tér 1.

képv.: Michl József Imre polgármester

Tárkány Község Önkormányzata

2945 Tárkány, Fő u. 144.

képv.: Mészáros Tamásné polgármester

Vérteskethely Községi Önkormányzat

2859 Vérteskethely, Kossuth L. u. 70.

képv.: Tóth János polgármester

POLGÁRDI térsége

Berhida Város Önkormányzata

8181 Berhida, Veszprémi u. 1-3.

képv.: Pergő Margit Cecília polgármester

Füle Község Önkormányzata

8157 Füle, Petőfi u. 22.

képv.: Gubicza József Lajos polgármester

Csősz Község Önkormányzata

8122 Csősz, Bartók B. u. 8.

képv.: Földesi Gábor polgármester

Jenő Község Önkormányzata

8146 Jenő, Batthyány u. 53.

képv.: Kerekes Ildikó polgármester

Kisláng Község Önkormányzata

8156 Kisláng, Fő u. 63.

képv.: Rumpler Tibor polgármester

Kőszárhegy Község Önkormányzat

8152 Kőszárhegy, Fő út 103.

képv.: Borján Péter József polgármester

Lepsény Nagyközségi Önkormányzat

8132 Lepsény, Fő út 74.

képv.: Salamon Béla polgármester

Litér Község Önkormányzata

8196 Litér, Álmos u. 37.

képv.: Szedlák Attila polgármester

Mátyásdomb Község Önkormányzata

8134 Mátyásdomb, Fő út 17.

képv.: Tilhof István polgármester

Mezőszentgyörgy Község Önkormányzata

8133 Mezőszentgyörgy, Kossuth L. u. 48.

képv.: Berta József polgármester

Nádasdladány Község Önkormányzata

8145 Nádasdladány, Petőfi S. u. 1.

képv.: Varga Tünde polgármester

Papkeszi Községi Önkormányzat

8183 Papkeszi, Fő út 42.

képv.: Ráczkevi Lajos polgármester

Polgárdi Város Önkormányzata

8154 Polgárdi, Batthyány u. 132.

képv.: Nyikos László polgármester

Sárkeszi Község Önkormányzat

8144 Sárkeszi, Petőfi S. u. 45.

képv.: Farkas Gyula Ernőné polgármester

Sárszentmihály Községi Önkormányzat

8143árszentmihály, Fő út 54.

képv.: Kalmár Tibor polgármester

Soponya Nagyközség Önkormányzat

8123 Soponya, Petőfi S. u. 32.

képv.: Béndek József polgármester

**Szabadbattyán Nagyközségi
Önkormányzat**
8151 Szabadbattyán, Csíkvár tér 1.
képv.: Polyák István Vilmos polgármester

Úrhida Község Önkormányzat
8142 Úrhida, Kossuth L. u. 66.
képv.: Bognár József polgármester

Tác Község Önkormányzata
8121 TÁC, Kossuth L. u. 129.
képv.: Horváth Tamás polgármester

Vilonya Község Önkormányzata
8194 Vilonya, Kossuth u. 18.
képv.: Fésüs Sándor polgármester

SÁRBOGÁRD térsége

Alap Község Önkormányzata
7011 Alap, Dózsa Gy. u. 31.
képv.: Méhes Lajosné polgármester

Bikács Község Önkormányzata
7043 Bikács, Szabadság tér 1.
képv.: Varga János polgármester

Dég Község Önkormányzata
8135 Dég, Kossuth L. u. 17.
képv.: Gárdonyi Sándorné polgármester

Káloz Község Önkormányzata
8124 Káloz, Bajcsy-Zsilinszky u. 3.
képv.: Weisengruber Imre polgármester

**Lajoskomárom Nagyközség
Önkormányzat**
8136 Lajoskomárom, Komáromi u. 4.
képv.: Pirtyák Zsolt polgármester

Mezőkomárom Község Önkormányzata
8137 Mezőkomárom, Petőfi u. 74.
képv.: Köő Péter polgármester
Nagykarácsony Község Önkormányzata
2425 Nagykarácsony, Petőfi Sándor u. 27.
képv.: Müller Miklós polgármester

Németkér Község Önkormányzata
7039 Németkér, Rákóczi u. 2.
képv.: Horváthné Gál Erika polgármester

Alsószentiván Község Önkormányzata
7012 Alsószentiván, Béke u. 56/a.
képv.: Husvéth Imre polgármester

Cece Nagyközség Önkormányzata
7013 Cece, Deák Ferenc u. 13.
képv.: Fazekas Gábor polgármester

Igar Község Önkormányzata
7015 Igar, Fő u. 1.
képv.: Bognár János Péter polgármester

Kisszékely Községi Önkormányzat
7082 Kisszékely, Szabadság u. 409.
képv.: Pajor Ágnes polgármester

Magyarkeszi Község Önkormányzata
7098 Magyarkeszi Szabadság u.2.
képv.: Kovács Erzsébet polgármester

Mezőszilas Község Önkormányzat
7017 Mezőszilas, Fő u. 111.
képv.: Magyar József polgármester
Nagyszékely Községi Önkormányzat
7085 Nagyszékely, Táncsics u. 11.
képv.: Klubez Istvánné polgármester

Pálfa Község Önkormányzata
7042 Pálfa, Alkotmány u. 5.
képv.: Horváth Imre polgármester

Sárbogárd Város Önkormányzat
7000 Sárbogárd, Hősök tere 2.
képv.: dr. Sükösd Tamás polgármester

Sáregres Község Önkormányzat
7014 Sáregres, Kossuth u. 10.
képv.: Tiringer Mária polgármester

Sárkeresztúr Község Önkormányzata
8125 Sárkeresztúr, Fő u. 34.
képv.: Csutiné Turi Ibolya polgármester

Sárszentágota Község Önkormányzata
8126 Sárszentágota, Május 1. u. 1.
képv.: Sebestyén Zoltán polgármester

Simontornya Város Önkormányzata
7081 Simontornya, Szt. István kir. u. 1.
képv.: Csőszné Kacz Edit Julianna
polgármester

Szabadhidvég Község Önkormányzata
8138 Szabadhidvég, Községház u. 1.
képv.: Pap László polgármester

Tolnanémedi Község Önkormányzata
7083 Tolnanémedi Fő u. 29.
képv.: Vigh László polgármester

Vajta Község Önkormányzata
7041 Vajta, Szabadság tér 1.
képv.: Térmeg György polgármester

SZÉKESFEHÉRVÁR térsége

Aba Város Önkormányzata
8127 Aba, Rákóczi u. 12.
képv.: Kossa Lajos polgármester

Iszkaszentgyörgy Község Önkormányzata
8043 Iszkaszentgyörgy, Kossuth tér 1.
képv.: Gáll Attila polgármester

Lovasberény Község Önkormányzata
8093 Lovasberény, Kossuth Lajos u. 62.
képv.: Szili Miklós polgármester

Moha Község Önkormányzata
8042 Moha, Fő u. 26.
képv.: Kovács Sándorné polgármester

Pákozd Nagyközség Önkormányzata
8095 Pákozd, Hősök tere 9.
képv.: Takács János polgármester

Pátka Község Önkormányzata
8092 Pátka, Vak Bottyán tér 4.
képv.: Nagy Dániel Ferenc polgármester

Sárkeresztes Község Önkormányzata
8051 Sárkeresztes, Kossuth L. u. 44.
képv.: Krähling János polgármester

Seregélyes Nagyközség Önkormányzata
8111 Seregélyes, Széchenyi u. 5.
képv.: Horváth Sándor polgármester

Sukoró Község Önkormányzata
8096 Sukoró, Óvoda utca 2/A.
képv.: Mészárosné Hegyi Gyöngyi Éva
polgármester

**Székesfehérvár Megyei Jogú Város
Önkormányzata**
8000 Székesfehérvár, Városház tér 1.
képv.: Dr. Cser-Palkovics András
polgármester

Vereb Község Önkormányzat

2477 Vereb, Fő u. 10.

képv.: Kurcz Mária polgármester

Zámoly Község Önkormányzata

8081 Zámoly, Kossuth L. u. 43.

képv.: Bánszki István György polgármester

Öskü Község Önkormányzata

8191 Öskü, Szabadság tér 1.

képv.: Ángyán Tamás polgármester

Tés Község Önkormányzata

8109 Tés, Szabadság tér 1.

képv.: Fodor-Bödös István János polgármester

Vértesacsa Község Önkormányzata

8089 Vértesacsa, Vörösmarty u. 2.

képv.: Kovács Zoltán polgármester

Csór Község Önkormányzat

8041 Csór, Fő tér 10.

Képv.: Csete Krisztián polgármester

Ősi Község Önkormányzata

8161 Ősi, Kossuth L. u. 40.

képv.: Kotzó László Lajos polgármester

VELENCE térsége

Baracska Község Önkormányzata

2471 Baracska, Kossuth u. 29.

képv.: Boriszov Zoltán polgármester

Gárdony Város Önkormányzat

2483 Gárdony, Szabadság u. 20-22.

képv.: Tóth István polgármester

Kápolnásnyék Község Önkormányzata

2475 Kápolnásnyék, Fő u. 28.

képv.: Podhorszki István polgármester

Nadap Község Önkormányzata

8097 Nadap, Haladás u. 56.

képv.: Wagner Péter Gábor polgármester

Pázmánd Község Önkormányzata

2476 Pázmánd, Fő u. 80.

képv.: dr. Virányiné dr. Reichenbach Mónika
polgármester

Velence Város Önkormányzata

2481 Velence, Tópart u. 26.

képv.: Koszti András Zoltán polgármester

Zichyújfalu Község Önkormányzat

8112 Zichyújfalu, Kastély kert 1.

képv.: Füzesiné Kolonics Ilona polgármester

önkormányzatok, mint tagok (együttesen és a továbbiakban, mint Tagok) önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulást hoznak létre és biztosítják annak működési feltételeit.

PREAMBULUM

Tagok jelen Társulási megállapodás aláírásával az Európai Unió Kohéziós Alapjából igényelhető támogatással kívánnak integrált hulladékgazdálkodási rendszert létrehozni, valamint az ehhez szükséges gazdasági, pénzügyi és jogi előfeltételeket biztosítani.

A Tagok már több éve együttműködnek a települések fenti feladatainak megoldásában. Közös tevékenységüket olyan kiemelt műszaki-, technikai színvonalon és a környezetet védő rendszerben kívánják megvalósítani, amely a XXI. század infrastrukturális rendszerében hosszútávon biztonságot nyújt a térségben élő lakosság számára. E cél elérése érdekében Tagok 2003. szeptember 3. napján kelt Konzorcionális Szerződés keretében az EU Kohéziós Alap pályázatán (a továbbiakban: KA) történő részvétel érdekében már megkezdték az előkészületeket.

A Tagok jelen megállapodásban visszahivatkoznak korábbi megállapodásaikban is lefektetett kitételekre, miszerint a KA támogatás igénybevétele érintő, változó jogszabályi kötelezéseknek való megfelelés érdekében, jelen megállapodásban rögzítetten, önkormányzati társulás keretében kívánják a projektet megvalósítani.

Tagok a Konzorcionális Szerződést a továbbiakban, mint szindikátusi (együttműködési) szerződést kívánják hatályában fenntartani.

A tagok a projekthez kapcsolódó korábbi előkészítő szerződéseikben, illetve pályázati dokumentációikban vállalt kötelezettségeik teljesítése érdekében, valamint jogosultságaik fenntartása végett, a Társulás megalakulását követően, külön szerződésben kívánják rögzíteni a Konzorcionális Együttműködés ideje alatt vállalt, illetve szerzett kötelezettségek és jogosultságok szerződéses jogutódlásának körét és feltételeit.

A fenti hulladékgazdálkodási rendszer kialakításához az önkormányzatok nem rendelkeznek elegendő saját forrással, ezért a megvalósítás hazai, illetve nemzetközi támogatás igénybevételevel lehetséges. Tagok előtt ismert, hogy az Európai Bizottság társfinanszírozás keretében jelentős támogatásban részesíti az Európai Unió tagországait, így Magyarországot is, illetve azok olyan regionális beruházási projektjeit, melyek nélkülözhetetlenek az uniós normák végrehajtásához.

Tagok saját forrásaik kiegészítése, környezetvédelmi feladataik megfelelő szinten történő ellátása céljából igénybe kívánják venni a KA pénzügyi eszközeit. A Társulás tagjai rögzítik, hogy a jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulásukat szabad elhatározásukból, egyenjogúságuk tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és az arányos teherviselés alapján hozzák létre, mégpedig mint helyi önkormányzatként működő Tagok feladat- és hatáskörének ellátására a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 87. §-a értelmében.

I. A TÁRSULÁS NEVE, SZÉKHELYE, MŰKÖDÉSI TERÜLETE

A társulás neve:	Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
Idegen nyelvű elnevezése:	Assemble of Municipalities for Solid Waste Management in the Central-Danube Region
Székhelye:	8154 Polgárdi, Batthyány u. 132.
Működési területe:	a társult önkormányzatok közigazgatási területe
A társulás bélyegzője:	körbélyegző (körben a társulás neve, címe)
A Társulás törzskönyvi azonosító száma:	592479

II. A TÁRSULÁS IDŐTARTAMA

A Társulás határozatlan időre alakul.

III. A TÁRSULÁS JOGÁLLÁSA

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően a Társulás önálló jogi személyiséggel rendelkezik, működése során az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben (továbbiakban: Áht.) meghatározott szabályokat kell alkalmazni.

A Társulás tagjai alapító jogkörükben, képviselő-testületi határozattal történt felhatalmazásuk alapján jelen megállapodásban határozzák meg a Társulás szervezeti rendszerét.

A Társulás Tanácsának elnöke a Társulási Megállapodást és annak módosításait megküldi törvényességi felügyelet céljából az illetékességgel rendelkező Kormányhivatalnak, valamint a Társulás nyilvántartásba vétele céljából a Magyar Államkincstár illetékességgel rendelkező Igazgatóságának.

IV. ELŐZETES MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETENDŐ ELVEK A TÁRSULÁS ÉS TAGJAI FELADATAI

IV/1. Ezen társulási megállapodás megkötésénél Tagok a vonatkozó KA előírások mellett a hazai irányadó jogszabályokat, különösen a Mötv. rendelkezéseit veszik figyelembe.

A Mötv. és az ahhoz kapcsolódó hazai szabályozás egyrészt kötelmi oldalról, széleskörű igazgatási feladatokkal, másrészt lakossági képviseleti oldalról, a lakosság bevonásával közelíti meg a feladatokat.

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunkkal, az uniós elvek és jogszabályok alkalmazása mellett egy teljes körű, új típusú lakossági tájékoztatási rendszer kiépítése és alkalmazása szükséges.

Ezen tájékoztatási rendszer szervezeti keretén belül megkülönböztetjük a településekhez tartozó önkormányzati feladatot képező lakossági tájékoztatást – részletesen a szerződés XIII. fejezetében –, illetve az adott településhez, régióhoz kötődő lakossági civil szervezetek közvetlen bekapcsolását a tájékoztatásba.

Az együttműködés céljai között a rendszer kialakítása során alapvető kötelezettség a lakosság bevonása a teljes pályázati, beruházási és működtetési folyamatba.

Tagok megállapodnak abban, hogy a preambulumban rögzített célok elérése érdekében, önkormányzati felelősségvállalással pályázatot nyújtanak be a KA program keretében igénybe vehető támogatásra.

Tagok tudomásul veszik, hogy az európai uniós szabályozás, illetve támogatási rendszer elfogadása és a források felhasználása szigorú szabályokhoz kötött.

A társulási megállapodást aláíró Tagok kijelentik, hogy együttes pályázatuk sikere érdekében kiküszöbölnek minden, a hatáskörükbe tartozó és a helyi önkormányzati érdekekkel nem ütköző, a megvalósítást akadályozó folyamatot, cselekményt, mely szerződésük, kötelezettségvállalásuk megszegéséhez vezetne. Így különösen nem szeghetik meg az Európai Unió és a magyar jog KA támogatásra vonatkozó előírásait, a kapott támogatást az arra előírt sorrendben csak a megjelölt beruházásra fordíthatják, továbbá eleget kell tenniük a támogatási szerződésbe foglalt mindennemű, például törlesztési, adatszolgáltatási, tájékoztatási, megőrzési kötelezettségeiknek, továbbá a pénzügyi kötelezettségeik területén működési stabilitásukat nem veszélyeztethetik.

Tagok a saját közvetlen tevékenységük során előtérbe helyezik jelen megállapodás elveit és az itt megfogalmazott édeprioritást. Ezen tevékenységeik, mint a saját hatáskörben történő jogszabályalkotás (pl.: szolgalmi jogok, belterületbe vonás, telekhatár módosítás stb.) mind olyan feladatok, melyek nélkülözhetetlenek a projekt végrehajtásához. Ugyanezen elv vonatkozik a már esetlegesen megkötött, illetve működő üzemeltetési szerződésekre, valamint az önkormányzati foglalkoztatás politikára (rendeletekre) is.

IV/2. A társulási megállapodást aláíró Tagok a projekt előkészítése, megvalósítása érdekében kötik meg szerződésüket, hozzák létre szervezeteiket. Működésük időtartama alatt, annak keretében a közösen létrehozott, illetve a KA rendszerben közreműködő szervezetek útján az alábbi feladatok teljesítését vállalják:

IV/2.1. Az együttműködési kötelezettség terén:

- a) Tagok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a projekt megvalósítása érdekében kölcsönösen együttműködnek egymással.
- b) Tagok, illetve képviselőik a tudomásukra jutott információkat csak a projekt megvalósítása érdekében használhatják fel, egyébként azok bizalmasan kezelendők.
- c) Kötelezettséget vállalnak, hogy az érintett térség egységes fejlődését szem előtt tartva, az itt lefektetett elveket betartják, a későbbiekben öncélúan nem akadályozzák a rendszer, illetve a Társulás működését, a saját hatáskörükben a saját területüket érintő joghatályos döntéseiket időben meghozzák, be-, illetve megfizetik a vállalt pénzügyi kötelezettségeiket, valamint a támogatási ütemtervben rögzített részfeladataikat határidőre teljesítik.
- d) Előre átgondoltan felméri az egyes tagi önkormányzatok szerepét, a megállapodásban megfogalmazott jogokat, kötelezettségeket, és elfogadják a jelen szerződésben, a BM Önerő Alap, illetve a KA előírásokban foglalt rendelkezéseket.

- e) Tagok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a projekt végrehajtása során a hatályos jogszabályok rendelkezései szerint járnak el, így különösen figyelembe veszik a közbeszerzési törvény, a hatósági árszabályozás előírásait, valamint tekintettel lesznek a későbbiekben megalkotandó, a végrehajtás részletes szabályait megállapító rendeletekre.
- f) Tagok kötelezettséget vállalnak a megvalósuló projekt terv szerinti üzemeltetésére vagy annak biztosítására.

IV/2.2. Szervezeti, gazdasági, jogi területen:

- a) önálló terv (projekt) közös kidolgozása a társult önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatainak ellátására;
- b) a rendszer kiépítéséhez és megvalósításához szükséges pénzügyi alapok előteremtése, így különösen az Európai Unió KA programjában való részvétel;
- c) tagok – figyelemmel a lehetséges forrásokra – kötelezettséget vállalnak az önrész biztosítására és a Társulás működésének elősegítésére, e tárgykörben tudomásul veszik, hogy a KA támogatási kérelem feltétele az önkormányzati önrész biztosítása;
- d) a projekt kidolgoztatása;
- e) a működtetés szervezeti, gazdasági feltételrendszerének kidolgozása;
- f) nemzetközi támogatás megszerzése feltételeinek biztosítása;
- g) közbeszerzési pályázatok kiírása, a pályáztatási eljárás lefolytatása;
- h) szolgalmi jogok megszerzése, biztosítása;
- i) minőségbiztosítás követelményeinek érvényre juttatása;
- j) költségfelosztás elfogadása a települések között;
- k) szolgáltatás-értékesítési díjkalkuláció elkészítése, elfogadása;
- l) tájékoztató, informáló lakossági fórumok szervezése, a közösségtájékoztatás dokumentálása;
- m) civil szervezetek bevonása;
- n) pályázati részvételek szervezése (koordinálása);
- o) tervezési feladatok pályáztatásának kidolgozása;
- p) építési feladatok pályáztatásának kidolgozása;
- q) a szükséges telekingatlanok megvásárlása, ehhez önkormányzati forrás biztosítása;
- r) a projekt megvalósításához szükséges adók, díjak, költségek viselése (ha az nem támogatható a KA támogatásból);
- s) szakértői munka koordinálása;
- t) monitoring tevékenység a projekt megvalósítása folyamán.

IV/2.3. Műszaki területen:

- a) hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése;
- b) hulladékgyűjtő szigetek és hulladékudvarok építése;
- c) új hulladékkezelő telepek létesítése;
- d) hulladékhasznosító mű építése;
- e) meglévő, környezetvédelmi szempontból megfelelő, működő hulladékkezelő létesítmények igénybevétele, valamint a meglévő hulladéklerakók rekultivációja;
- f) együttműködés a közszolgáltató társaságokkal;
- g) a műszaki megvalósítás során, a nyilvánosság, mint alapelv érvényesülésének nyomon követése;
- h) műszaki átadások-átvételek felügyelete;
- i) a projekttel összefüggő egyéb felmérések, műszaki megoldások, szervezési feladatokban való részvétel;
- j) projekt megvalósulása után a projekt által kialakított rendszer igénybevétele.

IV/2.4. Ezen szerződés elfogadása és aláírása a tagok részéről egyben kötelezettségvállaló elfogadó nyilatkozat is. A tagi önkormányzatok vállalják, hogy a projekt érdekeihez igazodóan a kapcsolódó önkormányzati rendeleteiket egységesítik, módosítják. A tagi önkormányzatok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a Társulás által megküldött, döntést igénylő előterjesztésekre a kézhezvételtől számított 30 napon belül tesznek észrevételt, módosító javaslatot, melyet írásban haladéktalanul megküldenek a Társulási Tanács elnökének. Ezen határidő lejártát követően észrevétel, módosító javaslat nem tehető. A Tagi önkormányzatok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a Társulás által megküldött, a tagi önkormányzatok módosító javaslatait is tartalmazó döntést igénylő előterjesztésekről a kézhezvételtől számított 30 napon belül határozatot hoznak, melyet a döntést követő 15 napon belül a Társulási Tanács elnökének megküldenek.

Tagok kijelentik, hogy tudomással bírnak arról, hogy a KA támogatás csak a támogatás iránti kérelem benyújtása előtt meg nem kezdett beruházásokhoz igényelhető. Egyúttal nyilatkoznak, hogy jelen fejezetben részletezett munkálatok még nem kezdődtek meg. Tagok tudomásul veszik a KA, valamint az állami támogatáshoz fűződő speciális szabályokat.

IV/3. Tagok a Társulási Megállapodásban vállalt közös feladataik végrehajtása, azaz annak érdekében, hogy a Társulás által megvalósítandó egységes hulladékgazdálkodási rendszer működése, a közszolgáltatás megszervezése a fenntartható fejlődés alapján mind jogilag, mind pénzügyileg, mind pedig műszakilag megfelelően biztosított legyen, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 36.§-a alapján ugyanezen törvény 33.§, 34.§, 37.§, 90.§ (8) bekezdésben, a települési önkormányzatokra vonatkozó szabályokban meghatározott szilárdhulladék-gazdálkodási közfeladatuk ellátására vonatkozó feladat- és hatáskörüket a Társulásra átruházzák.

A Társulás a szilárd hulladékgazdálkodási közfeladat keretében köteles ellátni a Tagok közigazgatási területén az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési szilárd hulladék kezelésére vonatkozó hulladékkezelési közszolgáltatás szervezését és fenntartását.

IV/3.1. A hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése keretében a Társulás feladatai a következők:

- a)
- b) a hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztása, szerződéskötés, szerződés felmondása,
- c) a települési szilárdhulladék ingatlantulajdonosoktól történő begyűjtésének, elszállításának szervezése,
- d) a települési hulladék kezelésének szervezése,
- e) kezelő létesítmények üzemeltetésének biztosítása.

IV/3.2. A hulladékkezelési közszolgáltatás fenntartása keretében a Társulás feladatai a következők:

- a) a szolgáltatóval megkötött közszolgáltatási szerződésben biztosítja a szolgáltatás folyamatosságát,
- b) évente megtárgyalja a közszolgáltató által a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységről készített beszámolót, megállapításairól tájékoztatja a tagi önkormányzatokat,
- c) a helyi önkormányzati rendeletalkotás koordinálása, tartalmi információnyújtás, önkormányzati rendeletek véleményezése a Ht. 35.§ (1) bekezdésében megállapított rendeletalkotási tárgykörben,
- d) részt vesz a területi hulladékgazdálkodási terv és területi megelőzési program környezetvédelmi igazgatási szerv által történő készítésében, a rendelkezésére álló adatokat, információkat megadja,

IV/4. Tagok a IV/2.2. e) pontban meghatározott vállalt feladatnak – a működtetés szervezeti, gazdasági feltételrendszerének kidolgozása- megfelelően az egységes Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Rendszer üzemeltetési koncepcióját az alábbiak szerint állapítják meg:

A Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulást a tagönkormányzatok a helyi hulladékgazdálkodási önkormányzati feladatok, és hatáskörök ellátására hozták létre. A Társulás a hulladékgazdálkodási közfeladatot ellátó szerv a tagönkormányzatok tekintetében a megvalósítani kívánt KEOP projekt keretében.

E jogkörében eljárva a Társulás szervezi meg a tagönkormányzatai területén a hulladékkezelési közszolgáltatást, oly módon, hogy a közszolgáltatás ellátása során a projektben megvalósuló létesítmények, berendezések, eszközök alkalmazhatóak, és az effektív hulladékkezelési közszolgáltatási feladatokat a Társulás az általa kiválasztott közszolgáltató(k)-nak adja át.

A projektben megvalósuló létesítmények üzemeltetésére a vonatkozó jogszabályok szerint kell az üzemeltetőt kiválasztani.

IV/5. Az e fejezet egységes hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztését érintő rendelkezései, kiemelve a IV/3.- IV/3.1.-IV/3.2.-IV/4. pontok alatt részletezett szilárdhulladék-gazdálkodási közfeladatok ellátására vonatkozó feladat- és hatáskörök átruházásáról szóló rendelkezéseket, nem vonatkoznak és nem alkalmazandók a Duna-Tisza között elhelyezkedő tagönkormányzatokra. A Duna-Tisza között elhelyezkedő tagönkormányzatok a következők: Akasztó Község Önkormányzata, Apaj Község Önkormányzata, Áporka Község Önkormányzata, Apostag Község Önkormányzata, Bugyi Nagyközség Önkormányzata, Dömsöd Nagyközség Önkormányzata, Dunaegyháza Község Önkormányzata, Dunatetőtlen Község Önkormányzata, Dunavecse Város Önkormányzata, Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata, Kunpeszér Község Önkormányzata, Kunszentmiklós Város Önkormányzata, Majosháza Község Önkormányzata, Ráckeve Város Önkormányzata, Szalkszentmárton Község Önkormányzata, Szigetcsép Község Önkormányzata, Szigetszentmárton Község Önkormányzata, Szigetújfalu Község Önkormányzata, Taksony Nagyközség Önkormányzata, Tass Község Önkormányzata.

V. A TÁRSULÁS VAGYONA, GAZDÁLKODÁSA

A Társulás gazdálkodására a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A Társulás pénzügyi-gazdálkodási feladatait a munkaszervezeti feladatokat ellátó Polgármesteri Hivatal látja el. A Társulás gazdálkodásának részletes szabályait külön szabályzat tartalmazza, amelyet a Társulás Tanácsa hagy jóvá. A Társulás önálló adószámmal és pénzügyi számlával rendelkezik.

A Társulás szakágazati besorolása: 841218 Lakás- kommunális szolgáltatások igazgatása

A Társulás kormányzati funkció szerinti alaptevékenységei:

013360 Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások

051040 Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása

051060 Veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása

051010 Hulladékgazdálkodás igazgatása

013350 Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok

V/1. A Társulás bevételei

a) A tagok éves működési hozzájárulás megfizetésére is kötelezettséget vállalnak, melyet a 2007. évtől kezdve lakosságszám arányosan fizetnek. Tagok jelen szerződés aláírásával egyidejűleg kötelezettséget vállalnak arra, hogy a működési költség összegének

meghatározása folyamán mindenkor az Mőtv. 146. § (3) bekezdésben foglaltak szerint meghatározott lakosságszámot tekintik irányadónak.

A tagok a hulladékgazdálkodási rendszer kialakításához kapcsolódóan lakosságszám arányos fejlesztési hozzájárulás megfizetését is elhatározhatják.

Az adott évre vonatkozó működési költség összegéről és annak a lakosságszám arányhoz igazodó megoszlásáról valamint a fejlesztési hozzájárulás összegéről a Társulási Tanács határoz, a tárgyévet megelőző év november 30. napjáig. A működési és a fejlesztési hozzájárulásnak igazodnia kell a - Tagok részéről felvállalt - európai uniós KA pályázat előírásának feltételeihez. A működési és fejlesztési költség kidolgozása a Társulási Tanács feladata.

Amennyiben a Társulás működési és fejlesztési költségei előreláthatóan meghaladják a rendelkezésre álló összeget, a Társulás döntéshozó szerve, a Társulási Tanács a működési és a fejlesztési hozzájárulás mértékének emelését határozhatja el a társult önkormányzatok képviselő-testületeinek jóváhagyásával. Az egyes Tagok működési és fejlesztési hozzájárulásának pontos mértékét a Társulási Tanács külön határozatban rögzíti.

Tagok a működési és fejlesztési hozzájárulás összegét minden év március 31. napjáig kötelesek a Társulás bankszámlájára befizetni.

Tagok a Társulás működési és fejlesztési költségeihez szükséges évi hozzájárulás összegét saját költségvetési rendeleteikben biztosítják.

b) Belföldi és nemzetközi támogatások

A Társulás bevételét képezik a Társulás által pályázott nemzetközi, illetve hazai támogatások, mely támogatási összeget - Tagok megállapodása és a vonatkozó előírások alapján – csak a Társulás céljainak megvalósítására lehet felhasználni.

c) Egyéb bevételek

1. a Társulás céljainak elérése érdekében kifejtett gazdasági tevékenységből származó bevételek
2. természetes és jogi személyek felajánlásai, hozzájárulásai
3. egyéb pályázati bevételek.

A Társulás bevételeit és kiadásait a Társulás Tanácsának döntése alapján meghatározott pénzügyi intézménynél önálló bankszámlaszámon köteles nyilvántartani. A Társulási Tanács elnöke köteles a költségvetés gazdálkodásának éves helyzetéről beszámolni a Társulási Tanácsnak. Az elnök beszámolójának elfogadásáról a Társulási Tanács dönt.

d) A tagi önkormányzatok által vállalt pénzügyi hozzájárulás nem teljesítése esetén:

A Társulás Tanácsának elnöke a működési hozzájárulás fizetési határidejének lejártát követően írásban felszólítja az érintett önkormányzatot fizetési kötelezettségének a felszólítás kézhezvételétől számított 15 napon belüli teljesítésére. A fizetési határidő eredménytelen lejárata követően a Társulás Tanácsának elnöke azonnali beszédési megbízás benyújtására jogosult, mely eljárás valamennyi költsége az adós önkormányzatot terheli. A tagi önkormányzatok kötelezettséget vállalnak arra, hogy felhatalmazó levélben bejelentik a számlavezető pénzügyi intézménynek a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás megnevezését, pénzforgalmi jelzőszámát, mint azonnali beszédési megbízás benyújtására jogosultat azzal, hogy a tagok a társulási tagsági jogviszonyuk fennállásáig a felhatalmazást nem vonhatják vissza. A felhatalmazást bank által aláírt egy példányát kötelesek a Társulási Tanács elnöke részére átadni.

e) A Társulás jogszabályszerű működésének ellenőrzése érdekében Felügyelő Bizottságot hoz létre (ld. VII/4. fejezet). A Társulás rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználása érdekében belső kontrollrendszert kell működtetni.

A Társulás gazdálkodásának ellenőrzésére a Mötv., az Áht. és végrehajtási rendeletekben meghatározott rendelkezések az irányadók.

- f) A Társulás a Tagok által alapításkor átadott vagyonnal nem rendelkezik. A Társulás működés során keletkezett saját vagyona és annak szaporulata a Társulást illeti meg. A Társulás vagyona törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. A Társulás vagyona tekintetében a tulajdonosi jogkört a Társulási Tanács gyakorolja.

A Társulás tagi önkormányzata által a társulásba bevitt vagyont a társuló helyi önkormányzat vagyonaként kell nyilvántartani, a vagyonszaporulat a Társulás vagyona és arra a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályait kell alkalmazni, figyelemmel a Mötv. 90.§ (4) bekezdésben foglalt rendelkezésekre.

A Társulás megszűnése, kiválás vagy kizárás esetén Tagok egymással a megszűnési, kiválási vagy kizárási állapot szerint a KA jogszabályok és az egymás közötti kötelezettségvállalásaik alapján elszámolni kötelesek.

A Társulásba bevitt vagyontárgy társulás tagja részére történő kiadását négy évre el lehet halasztani, ha annak természetben történő kiadása veszélyeztetné a jogi személyiséggel rendelkező társulás kötelező feladatának ellátását. Ebben az esetben a társulás kivált tagját - a jogi személyiséggel rendelkező Társulással kötött szerződés alapján - használati díj illeti meg.

V/2. A Társulás a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására költségvetési szervet, gazdálkodó szervezetet, nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet alapíthat, kinevezi vezetőiket. Költségvetési szerv alapítása esetén az irányításra, felügyeletre vonatkozó hatáskörök az Áht. 9.§-ban foglaltaknak megfelelően kerülnek meghatározásra. A Társulás által alapított költségvetési szerv irányító szerve a Társulási Tanács, annak vezetője a Társulási Tanács elnöke.

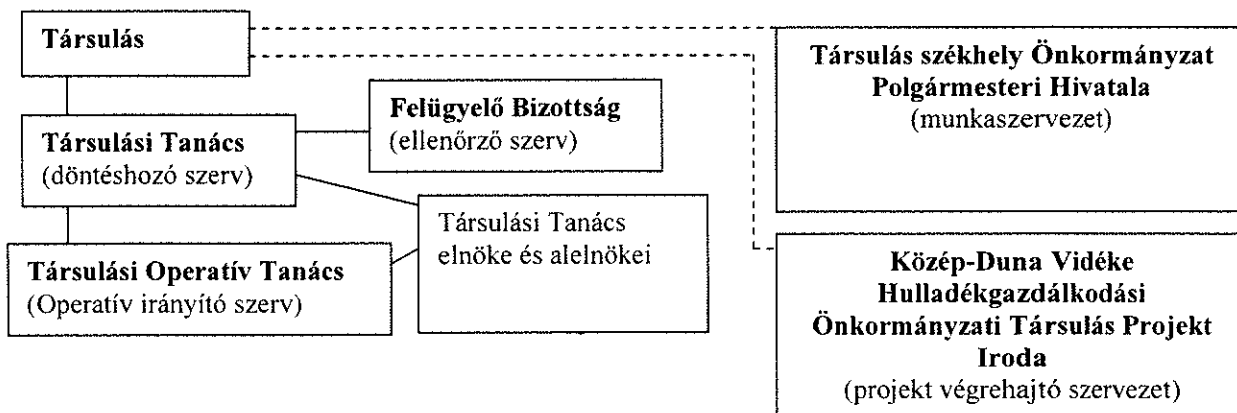
VI. DÍJPOLITIKA

VII. SZERVEZETI RENDSZER

Tagok jelen Társulási megállapodás aláírásával egyidejűleg az alábbi szervezeti rendszerben állapodnak meg:

Szervezeti rendszer:

1. Társulási Tanács
2. Társulási Operatív Tanács
3. Társulási Tanács Elnöke,
4. Felügyelő Bizottság
5. KDV Projekt Iroda
6. Székhely Önkormányzat Polgármesteri Hivatala

VII/1. Társulási Tanács

A Társulás döntéshozó szerve a Társulási Tanács. A Társulási Tanácsot a társult önkormányzatok képviselő-testületei által delegált tagok alkotják. Minden egyes társult önkormányzatot 1-1 tag képviseli a Társulási Tanácsban. Az önkormányzatok által delegált tagok felsorolását a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

A Társulási Tanács dönt a jelen szerződésben meghatározott és a Társulás tagjai által átruházott, valamint a vonatkozó jogszabályok szerint meghatározott saját feladat- és hatáskörben.

VII/1.1. Tanács kizárólagos feladat- és hatásköre:

- a) a Társulási Tanács elnökének, alelnökének, Operatív Tanács tagjának, Operatív Tanács elnökének, Felügyelő Bizottsági tagjának, Felügyelő Bizottság elnökének a megválasztása, visszahívása,
- b) a működési hozzájárulás mértékének megállapítása,
- c) Tagokat terhelő egyéb kötelezettség megállapítása,
- d) a hatáskörébe utalt pénzeszközök felhasználásáról döntés, szükség szerint szakértői vélemények figyelembe vételével,
- e) Tag kizárása,
- f) jelen társulási szerződés módosításának indítványozása, mely határozat érvényességéhez a Társulásban résztvevő tagok minősített többségével hozott döntése szükségeltetik,
- g) Társulás megszűnésének indítványozása, mely határozat a Társulásban résztvevő tagok minősített többségével hozott döntésével érvényes,
- h) Társulás éves munkatervének, éves költségvetésének, éves költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolójának elfogadása,
- i)
- j) a megállapodásban foglalt célok megvalósításának áttekintése, stratégiai célok meghatározása,
- k) a projekt szerinti célkitűzések megvalósulásának, azok időarányos állapotának elemzése és értékelése,
- l) a Tagok között felmerülő vitás kérdések megtárgyalása,
- m) a Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadása és módosítása,
- n) a Támogatási Szerződés elfogadása, annak módosítása,
- o) Projekt Iroda létrehozása, a Projekt Iroda vezetője felett a kiemelt munkáltatói jogok (kinevezés, felmentés) gyakorlása,
- p) hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásával kapcsolatos döntések meghozatala, szerződések elfogadása, módosítása, megszüntetése.

VII/1.2. A Társulási Tanács működése:

A Társulási Tanács megalakultnak tekinthető, ha a tagönkormányzatok képviselő-testületeinek mindegyike jóváhagyta a társulási megállapodást és a Társulási Tanács alakuló ülése kimondta megalakulását.

A Társulási Tanács üléseit szükség szerint, de évente legalább hat alkalommal össze kell hívni. A Tanács ülését össze kell hívni, ha a Tanács kizárólagos hatáskörébe tartozó kérdésekben kell dönteni, ha azt bármely Tag a napirend egyidejű megjelölésével indítványozza, ha azt a

Társulási Operatív Tanács, a Felügyelő Bizottság indítványozza, illetve ha a törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva azt az illetékes Kormányhivatal kezdeményezi.

A Tanács első ülésén tagjai közül minősített többséggel elnököt és két alelnököt választ. A Társulási Tanács az alelnökök megválasztásával egyidőben határozattal dönt az általános helyettesítéssel megbízott alelnök személyéről. A Társulás érintett tisztségviselőinek megbízatása határozott időre szól.

A Tanács üléseinek összehívása és a napirend kialakítása az elnök feladata, de a napirend összeállításában Tanács bármely tagjának indítványtételi joga van.

A Tanács ülését az elnök, akadályoztatása esetén az általános helyettesítéssel megbízott alelnök hívja össze írásban, az ülés napját megelőzően legalább 15 nappal korábban. Halaszthatatlan esetekben a fenti időtartam 3 nappal is lerövidíthető, a tagoknak a lerövidítés okának megjelölésével történő értesítése mellett.

A Társulási Tanács akkor határozatképes, ha ülésén a Tanács tagjainak több mint fele jelen van. A Társulási Tanács minden tagját a Társulási Tanács működése során egy szavazat illeti meg. Határozatképtelenség esetén az eredeti időpontot követő 8 napon túli, de 30 napon belüli időpontra kell az újabb ülést összehívni.

A Tanács tagja akadályoztatása esetére a helyettesítéséről a delegáló képviselő-testület a tag helyettesítési rendjéről szóló határozatban rendelkezik, mely képviselő-testületi határozatot tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatot a Tanács elnökének meg kell küldeni. A helyettesként eljáró képviselő-testületi tag jogai és kötelességei azonosak a Tanács tagjának jogaival és kötelességeivel.

A Társulási Tanács ülésére bármely tagi önkormányzat indítványozhatja szakértők vagy egyéb személyek meghívását. Ezen személyek az elnök meghívása alapján az ülésen részt vehetnek, a napirendi pontokhoz hozzászólhatnak, de szavazati joggal nem rendelkeznek. A Társulási Tanács ülésén a munkaszervezeti feladatokat ellátó Polgármesteri Hivatal jegyzője valamint a Projekt Irodavezető tanácskozási joggal vesz részt.

Az ülésen a szavazás nyílt, kézfeltartásos formában történik.

Személyi ügyekben (pld. tisztségviselők megválasztásában, delegáció kérdéseiben) a tanácsülésen a döntéshozatal titkos, írásbeli szavazás útján is történhet. Titkos szavazás tartására a Tanács bármely tagja tehet javaslatot, a javaslat elfogadásához a Tanács tagjainak egyszerű többséggel meghozott döntése szükséges.

A Tanács határozatait általában egyszerű többséggel hozza. Egyszerű többséghez a jelen lévő tagok több mint felének „igen” szavazata szükséges, amely meghaladja a jelen lévő tagok által képviselt lakosságszám egyharmadát.

A VII/1.1. a), c), d), e), f), g), h), m) és o) pontokban foglalt esetekben a Társulási Tanácsban résztvevő tagok minősített többséggel hozott határozata szükséges. Minősített többséghez annyi tag igen szavazata szükséges, amely eléri a társulásban részt vevő tagok szavazatának több mint felét és az általuk képviselt települések lakosságszámának a felét.

A Társulási Tanács határozatai a meg nem jelent tagokra is kötelező érvényűek.

A Társulási Tanács tagjai a Társulási Tanácsban hozott döntésekről, a Társulás működéséről, az ott végzett szakmai munkáról kötelesek évente legalább egyszer beszámolni Képviselő-testületeiknek.

A Tanács üléséről jegyzőkönyvet és jelenléti ívet kell készíteni. A jegyzőkönyv tartalmazza az ülés helyét, időpontját, az ülésen résztvevő tagok nevét, a meghívottak nevét és megjelenésük tényét, a javasolt, elfogadott és tárgyalt napirendi pontokat, az előterjesztéseket, az egyes napirendi pontokhoz hozzászólók nevét, részvételük jogcímét, a hozzászólásuk, továbbá az ülésen elhangzottak lényegét, a szavazásra feltett döntési javaslat pontos tartalmát, a döntéshozatalban résztvevők számát, a döntésből kizárt tag nevét és a kizárás indokát, a munkaszervezet vezető jogszabálysértésre vonatkozó jelzését, a szavazás számszerű eredményét, a hozott döntéseket, valamint a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottakat. A jegyzőkönyvre a képviselő-testületek üléséről szóló jegyzőkönyv szabályait kell alkalmazni. A jegyzőkönyvet a Társulási Tanács elnöke és a Társulás Munkaszervezetének vezetője írja alá.

A jegyzőkönyvet az ülést követő 15 napon belül a Munkaszervezet Vezetője megküldi a Fejér Megyei Kormányhivatalnak.

VII/1.3. A Társulási Tanács elnöke és alelnökei

A Társulási Tanács elnöke a Társulás ügyeinek vitele keretében

- a) képviseli a Társulást és a projektet harmadik személyekkel szemben, bíróságok és más hatóságok előtt,
- b)
- c) irányítja a Társulás gazdálkodását és a projekt megvalósításának teljes menetét,
- d) összehívja a Társulási Tanács üléseit, összeállítja az ülések napirendjét,
- e) gondoskodik a Társulás éves költségvetésének és az éves költségvetés végrehajtásáról készült beszámolójának elkészítéséről,
- f)
- g)
- h) évente legalább egy alkalommal jelentést készít a Társulási Tanács részére a Társulás működéséről, feladatainak ellátásáról, megvalósulásáról,
- i) ellátja mindazon feladatokat, melyet a Társulási megállapodás, illetve a Társulási Tanács számára előír,
- j) gondoskodik a pályázatok benyújtásáról
- k) a támogatási szerződést a Társulás nevében aláírja,
- l) bármely kérdésben észrevétellel és kérdéssel élhet a Tagok, illetve képviselőik, a hatóságok, közreműködő szervek, személyek felé, beszámoltathatja a Társulásban közreműködő bármely érdekeltet,
- m)
- n) a Társulás nevében aláírja a szerződéseket, megállapodásokat,
- o) a Projekt Iroda vezetője tekintetében az egyéb munkáltatói jogok gyakorlása.

Az elnöki megbízatás megszűnik:

- lemondással,
- elhalálozással,
- visszahívással
- önkormányzati képviselői mandátumának elvesztésével.

Az elnök Társulással összefüggő feladatai megvalósításához jogosult szakértők igénybevételére.

A Társulás elnöke a tőle elvárható gondossággal köteles eljárni. Kötelezettségének megszegésével okozott kárért az irányadó jogszabályok szerint felel.

Az elnök lemondásával az alelnökök megbízatása nem szűnik meg.

Az elnök lemondása esetén az általános helyettesítéssel megbízott alelnök köteles az új elnök személyének megválasztásáig az elnök megbízásával járó feladatokat ellátni, köteles a lemondástól számított 15 napon belül a Társulási Tanács ülését összehívni az új elnök megválasztásának céljából.

A Társulás alelnökeinek megválasztására az elnökre vonatkozó rendelkezések megfelelően irányadók.

A Társulás alelnökei az elnök munkáját segítik, illetve az elnök akadályoztatása esetén teljes jogkörrel az általános helyettesítéssel megbízott alelnök helyettesíti. A Társulási Tanács elnökének és az általános helyettesítéssel megbízott alelnöknek egyidejű akadályoztatása esetén az elnököt teljes jogkörrel az általános helyettesítési joggal nem rendelkező alelnök helyettesíti. Mindhárom tisztségviselő egyidejű akadályoztatása esetén az elnök jogkörében a korelnök jár el.

A Társulási Tanács részletes működési szabályait a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

VII/2. Társulási Operatív Tanács

Tekintettel a Társulási Tanács tagjainak nagy számára a projekt dinamikus előrehaladását, a rugalmas munkaszervezést biztosítandó a Társulási Tanács létrehozta a 12 tagú Társulási Operatív Tanácsot, melynek feladata a Társulási Tanács elnöke munkájának segítése.

A Társulási Operatív Tanács tagjait a Társulás Tanácsa választja meg. Az Operatív Tanács tagjaira bármely tanácsstag javaslatot tehet. Az Operatív Tanács elnökét és a tagjainak több mint felét a Társulási Tanács tagjai sorából kell megválasztani. Az elnök és a tagok megválasztásához minősített többség szükséges.

A Társulási Operatív Tanács ülésén tanácskozási joggal részt vehet: a Társulási Tanács elnöke és alelnökei, érintett megyei önkormányzatok képviselői (Fejér, Bács-Kiskun, Komárom-Esztergom, Pest, Tolna, Veszprém). Az ülésen tanácskozási joggal részt vesz a Munkaszervezet vezető és a Projekt Irodavezető.

A Társulási Operatív Tanács üléseit az Operatív Tanács elnöke hívja össze. Bármely tag kezdeményezheti az ülés összehívását a napirend megjelölésével. Az Operatív Tanács működésére a Mötv. az önkormányzati bizottságokra vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A működésre vonatkozó részletes szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzatban kell megállapítani, mely rendelkezések nem lehetnek ellentétesek a Társulási Megállapodásban meghatározott szabályokkal.

A Társulási Operatív Tanács feladat és hatásköre:

- a Társulás elnöke és alelnöke munkájának segítése;
- közreműködés a Társulási Tanács üléseinek előkészítésében;
- a Társulás munkájának összehangolása, koordinatív feladatainak meghatározása;
- kapcsolattartás a Társulási Tanács tagjaival;
- a döntések előkészítésében és végrehajtásában való közreműködés;
- a Tagok együttműködésével, szervezeti kérdésekkel kapcsolatos döntések előkészítése, koordinálása;
- a Tagok tájékoztatása;
- a projekt működésének összefogása, irányítása;
- a projekt szakmai felügyelete;
- a többletköltségek Tagok általi elfogadásához szükséges anyag véleményezése;
- tájékoztatás kérése a projektben közreműködő bármely érdekelttől;
- a Felügyelő Bizottság tájékoztatása.

VII/3. Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás Projekt Iroda (KDV Projekt Iroda)

A projektek teljes körű előkészítését és lebonyolítását, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok végrehajtását a Projekt Iroda látja el. A Projekt Iroda hivatalos megnevezése: Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás Projekt Iroda.

A Projekt Iroda önálló jogi személy, az Áht. 7.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti, a Társulás hulladékgazdálkodási feladatának ellátását végző költségvetési szerv.

A Társulási Tanács határozza meg a Projekt Irodának az ellátandó feladatokhoz igazodó, foglalkoztatotti létszámát.

A Projekt Irodát – annak vezetőjén keresztül - a Társulás Tanácsa irányítja.

A Projekt Irodában foglalkoztatottak felett a munkáltatói jogokat a Projekt Iroda vezetője gyakorolja. A Projekt Irodavezető felett az egyéb munkáltatói jogokat a Társulás Tanácsának elnöke gyakorolja.

A Projekt Iroda foglalkoztatottak jogviszonyára a Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény rendelkezései irányadóak.

A Projekt Iroda tevékenységének anyagi fedezetét, az adható juttatások pénzügyi keretét a Társulás éves költségvetése állapítja meg, felhatalmazva egyidejűleg azok teljesítésére.

A költségvetési szerv pénzkölcsönt nem vehet fel, kezességet nem vállalhat, értékpapírt, váltót és kötvényt nem bocsáthat ki, illetve nem fogadhat el.

A Projekt Iroda feladatai:

A Társulás működésével összefüggő tevékenységek:

- Kapcsolattartás és információszolgáltatás az önkormányzatoknak, érintett minisztériumoknak, felügyeleti szerveknek és a munkaszervezetnek a projektekről,
- A projektek kivitelezésével kapcsolatos szerződések, szerződésmódosítások előkészítése,
- költségvetéshez, zárszámadáshoz adatszolgáltatás a projektek finanszírozási igényéről, kiadásiról

A projektek megvalósításával összefüggő feladatok:

A Társulási Megállapodás IV/2.2., IV/2.3., IV/3.1., IV/3.2. pontjaiban meghatározott társulási feladatok alapján:

- a rendszer kiépítéséhez és megvalósításához szükséges pénzügyi alapok előteremtése,
- pályázatokhoz szükséges kedvezményezetti önrész megteremtésének szervezése, bonyolítása
- a projekt kidolgozása;
- a működtetés szervezeti, gazdasági feltételrendszerének kidolgozása;
- nemzetközi támogatás megszerzése feltételeinek biztosítása;
- közbeszerzési pályázatok elkészítése, a pályáztatási eljárás lefolytatása;
- szolgalmi jogok megszerzésének bonyolítása;
- minőségbiztosítás követelményeinek érvényre juttatása;
- szolgáltatás-értékesítési díjkalkuláció elkészítése;
- tájékoztató, informáló lakossági fórumok szervezése, a közösségtájékoztatás dokumentálása;
- pályázati részvételek szervezése (koordinálása);
- tervezési feladatok pályáztatásának kidolgozása;
- építési feladatok pályáztatásának kidolgozása;

- a szükséges telekingatlanok megvásárlásának bonyolítása;
- szakértői munka koordinálása;
- monitoring tevékenység a projekt megvalósítása folyamán;
- hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztésének előkészítése, bonyolítása;
- hulladékgyűjtő szigetek és hulladékudvarok, hulladékkezelő telepek, hulladékhasznosító mű építésének előkészítése, bonyolítása;
- a meglévő hulladéklerakók rekultivációjának lebonyolítása;
- utógondozási feladatok előkészítése, bonyolítása;
- együttműködés a közszolgáltató társaságokkal;
- a műszaki megvalósítás során, a nyilvánosság, mint alapelv érvényesülésének nyomon követése;
- műszaki átadások-átvételek felügyelete;
- a projekttel összefüggő egyéb felmérések, műszaki megoldások, szervezési feladatok koordinálása;
- projekt megvalósítással kapcsolatos szerződések készítése,
- hulladékgazdálkodási rendszer közszolgáltatójának kiválasztása érdekében a szükséges jogi, közbeszerzési eljárások lebonyolítása;
- projekt megvalósulása után a projekt által kialakított rendszer létesítményei üzemeltetésének biztosítása;
- hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése.

A Projekt Iroda szervezetése és működésére vonatkozó részletes szabályozást a Társulás Tanácsa által jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

VII/4. Felügyelő Bizottság

A Tagok megállapodnak abban, hogy a Társulási Tanács ellenőrző-felügyelő szervként 12 főből álló Felügyelő Bizottságot hoznak létre.

A Felügyelő Bizottság tagjait a Társulás Tanácsa választja meg. A Felügyelő Bizottság tagjaira bármely tanácsstag javaslatot tehet. Elnökét és a tagjainak több mint felét a Társulási Tanács tagjai sorából kell megválasztani. Az elnök és a tagok megválasztásához minősített többség szükséges.

A Felügyelő Bizottság üléseit a Felügyelő Bizottság elnöke hívja össze. Bármely tag kezdeményezheti az ülés összehívását a napirend megjelölésével. Az ülésen tanácskozási joggal részt vesz a Munkaszervezet vezető és a Projekt Irodavezető. A Felügyelő Bizottság működésére a Mötv. az önkormányzati bizottságokra vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A működésre vonatkozó részletes szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzatban kell megállapítani, mely rendelkezések nem lehetnek ellentétesek a Társulási Megállapodásban meghatározott szabályokkal.

A Felügyelő Bizottság feladat- és hatásköre:

- a) kiemelt feladata a beruházás működési és pénzügyi ellenőrzése;
- b) megvizsgálja a Társulás és a Projekt Iroda éves munkatervét, éves költségvetési javaslatát, éves költségvetés végrehajtásáról készült éves beszámoló tervezetét, valamint a Társulási Tanács ülésén napirendre kerülő valamennyi üzletpolitikai jelentést az adatok valódisága és a jogszabályoknak való megfelelés szempontjából és erről előterjesztést készít a Társulási Tanács számára;
- c) jogosult a Társulás könyveibe betekinteni, a Társulás pénztárát, szerződéseit, bankszámláját, pénzkezelési szabályzat megtartását, a bizonylati rend és a bizonylati fegyelem érvényesítését megvizsgálni;

- d) jogosult a Társulási Tanács munkájának, feladatok eredményének és minőségének ellenőrzésére;
- e) vizsgálja a Tagok elé terjesztendő jelentéseket, beszámolókat;
- f) vizsgálódásainak eredményeiről évente köteles beszámolót előterjeszteni mind a Társulási Tanács, mind a tagi önkormányzatok képviselő-testületei számára;
- g) vizsgálja az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás indokait és gazdasági megalapozottságát;
- h) figyelemmel kíséri a költségvetési bevételek alakulását, különös tekintettel a saját bevételekre, a vagyonsvltózás alakulását, értékeli az azt előidézö okokat;
- i) felvilágosítást, tájékoztatást kérhet a projekt bármely résztvevőjétől.

Amennyiben a Felügyelő Bizottság munkája során megállapítja, vagy egyébként tudomást szerez arról, hogy a Társulás tevékenysége vagy mulasztása jogszabályba, jelen társulási megállapodásba ütközik, vagy egyébként sérti a Társulás vagy a Tagok érdekeit, köteles haladéktalanul a Társulási Tanács ülésének összehívását kezdeményezni, illetve javaslatot tehet az ülés napirendjére vonatkozóan.

A jelen VII/4. pont negyedik bekezdés f) pontjában foglalt, önkormányzati képviselő-testületek irányában fennálló beszámolási kötelezettség keretében, a társult önkormányzatok indítványozhatják célirányos ellenörzés lefolytatását, mely ellenörzés eredményéről a Felügyelő Bizottság köteles tájékoztatást nyújtani valamennyi tagi önkormányzat számára.

VII/5. Székhely Önkormányzat Polgármesteri Hivatala

A Társulási Tanács munkaszervezeti feladatait a társulás székhelyének Polgármesteri Hivatala látja el.

A döntések előkészítése, végrehajtás szervezése során feladatai:

- Jogszerű működés folyamatos biztosítása,
- Értekezletek, ülések megszervezése,
- A Társulás elnöke, alelnökei, az Operatív Tanács valamint a Felügyelő Bizottság munkájának segítése,
- Előterjesztések, döntéstervezetek, jegyzőkönyvek, emlékeztetők elkészítése, határozatok végrehajtása,
- Adminisztráció, levelezés, iktatás - irattározás, adatszolgáltatás,
- Kapcsolattartás és információszolgáltatás az önkormányzatoknak,
- szervezeti kérdésekkel kapcsolatos döntések előkészítése,
- A Társulás éves munkatervére érkező javaslatok összefoglalása, éves költségvetési tervzet, költségvetési beszámoló elkészítése, gazdálkodási feladatok ellátása.

VIII. A TÁRSULÁS KÉPVISELETE

A Társulást harmadik személyekkel szemben, bíróságok és más hatóságok előtt általános képviseleti jogkörrel felruházva az elnök képviseli. Az elnök akadályoztatása esetén a Társulás képviseletét a Társulás elnökének helyettesítésére vonatkozó szabályok szerint kell ellátni.

A Társulást az elnök önállóan jegyzi. A Társulás jegyzése akként történik, hogy a géppel vagy kézzel előírt, előnyomott vagy nyomtatott társulási név alatt az elnök teljes nevét önállóan írja alá.

IX. A TÁRSULÁS FELÜGYELETE

X. A TÁRSULÁSBAN FOGLALKOZTATOTT SZEMÉLY ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

A Társulás alkalmazottainak jogviszonyára a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.), valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a helyi önkormányzatok által fenntartott szolgáltató feladatokat ellátó egyes költségvetési intézményekről szóló 77/1993. (V. 12.) kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

XI. TAGSÁGI JOGVISZONY

Tagok ezen Társulási megállapodás elfogadásával és aláírásával, kötelezettséget vállaltak arra vonatkozóan, hogy elfogadják a kiválással, illetve kizárással összefüggő felelősségi szabályokat.

XI/1 A Társulásból történő kiválás

Tekintettel arra, hogy a Társulás határozott cél megvalósítására jött létre, Tagok a beruházás megvalósítása érdekében önként vállalják, hogy a törvényben biztosított Társulásból történő kiválás jogával csak tényleges és alapos indokok alapján, a Társulási Tanáccsal és a KA Közreműködő Szervezettel történt egyeztetést követően élnek.

Amennyiben a beruházás jelen szerződés aláírásától számított 3 éven belül nem kezdődik meg, illetve az aláírástól számított 6 éven belül nem valósul meg, úgy Tagok a fent megjelölt határidő letelte után, ezen okból is élhetnek felmondási jogukkal.

A Társulási megállapodást felmondani, a Társulásból kiválni a naptári év utolsó napjával valamint a harmadik negyedév utolsó napjával lehet. A kiválásról szóló minősített többséggel hozott döntést a képviselő-testület legalább hat hónappal korábban köteles meghozni és a Társulási Tanáccsal közölni. Kiváló Tag a kiválásról szóló döntése meghozatalakor köteles figyelembe venni a támogatási szerződésben foglaltakat.

A Társulásból kiváló Tag köteles a tárgyévi vagyoni hozzájárulásának teljesítésére, valamint a kiválásával a Társulásnak okozott valamennyi költség teljes körű megtérítésére. Ezen helytállási kötelezettséget Tagok szorosan értelmezik, ezért valamennyi, a kiválással összefüggő költségre, kötelezettségvállalásra vonatkoztatják. A Társulás tagjai megállapodnak abban, hogy nem szüntethető meg a tagsági jogviszony kiválással mindaddig, amíg a tag a Társulással szemben fennálló lejárt tartozását nem rendezi.

A Tag jogellenes felmondása esetén, fentiek mellett, a kártérítés egyéb jogszabályi feltételeinek fennállása esetén, kártérítésre köteles.

A Társulásból kiváló tudomásul veszi, hogy a projekt megvalósítása érdekében általa befizetett önrészt nem követelheti vissza a Társulástól, a még be nem fizetett önrészt pedig köteles a pénzügyi elszámolásig megfizetni.

Kiválás, illetve tagi kizárás esetén a Társulás köteles 60 napos határidőn belül a Taggal elszámolni a vagyoni hozzájárulás arányának megfelelően, figyelembe véve a Társulást terhelő kötelezettségeket is, majd a Tag tulajdoni hányadát pénzben megváltani. Amennyiben a Társulás működését a pénzbeni megváltás saját mérlegelése szerint veszélyezteti, úgy jogosult a teljesítést a kiválástól számított 1 évre elhalasztani, vagy természetben rendezni.

Az elszámolás során Felek közösen egyeztetve, írásban rögzíteni kötelesek a pénzbeli teljesítés és megváltás ütemezését.

XI/2 Tagi kizárás

Amennyiben a Tag a jelen megállapodásban foglalt lényeges kötelezettségét megszegi, illetve elmulasztja, az elnök köteles a Tagot kétszer, írásban, megfelelő határidő tűzésével felhívni a teljesítésre. Ha a Tag ezen felhívás ellenére - annak kézhezvételétől számított 30 napon belül - sem tesz eleget a jelen megállapodásban rögzített kötelezettségeknek, a Társulási Tanács minősített többséggel hozott határozatával a naptári év utolsó napjával kizárhatja a Társulásból a mulasztó képviselő-testületet.

A kizárás jogkövetkezményei azonosak a tagi kiválás jogkövetkezményeivel, azaz ebben az esetben sem mentesül a Tag önrész befizetési, a költségekre vonatkozó helytállási, esetleges kártérítési és egyéb kötelezettségei alól.

Lényeges kötelezettségzegésnek minősül a Tag részéről a Társulási Megállapodás IV/2. pontja alatt meghatározott tagi kötelezettségek nem teljesítése, fejlesztési-, működési hozzájárulás nem fizetése.

XI/3 Tagfelvétel

A Társuláshoz történő csatlakozáshoz a Társulási Tanács javaslata alapján, a Társulásban résztvevő képviselő-testületek mindegyikének minősített többséggel hozott hozzájáruló határozata alapján kerülhet sor, kizárólag azon önkormányzatok képviselő-testületei számára, amelyek hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatok közös ellátása érdekében kívánnak csatlakozni, továbbá amely önkormányzatokkal a műszaki kapcsolat már létrejött, illetve az kialakítható, továbbá akik jelen szerződés rendelkezéseit magukra nézve teljes egészében kötelezőnek ismerik el.

A csatlakozási szándék kinyilvánításához a társulni kívánó önkormányzatok képviselő-testületének minősített többséggel, legalább hat hónappal korábban meghozott határozata szükséges, melynek tartalmaznia kell, hogy a testület elfogadja a Társulás céljait is tartalmazó Társulási Megállapodást, továbbá a feladatok megvalósításához ráeső költségvetési hozzájárulást biztosítja. Erről a Társulási Tanácsot értesíteni kell. A társuláshoz csatlakozni a naptári év első napjával és július 1. napjával lehet.

Tekintettel arra, hogy a Társulás egy integrált hulladékgazdálkodási rendszer létrehozása, valamint az ehhez szükséges gazdasági, pénzügyi és jogi előfeltételeinek biztosítása céljából jött létre, a Társuláshoz csatlakozni szándékozó új tagnak vállalnia kell a hulladékgazdálkodási rendszer létesítését szolgáló pályázati és engedélyezési dokumentációk, valamint a tenderdokumentációk készítésének kezdő évétől az éves működési hozzájárulás összegének visszamenőlegesen történő megfizetését. Azon csatlakozni szándékozó új tag esetén, aki azt megelőzően egy másik hulladékgazdálkodási társulás tagja volt, a Társulás Tanácsa-figyelemmel a csatlakozás körülményeire- egyedileg állapítja meg a visszamenőlegesen fizetendő működési hozzájárulás összegét.

A csatlakozás elfogadása esetén a jelen Társulási Megállapodást a Tagokra nézve módosítani kell és a változást a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságához be kell jelenteni.

XII. A TÁRSULÁSI MEGÁLLAPODÁS HATÁLYA, MEGSZŰNÉSE

A Társulási szerződés hatálya a projekt megvalósítására, a vagyonnevelés időtartamára terjed ki.

A Társulás megszűnik, ha:

- célja a KA támogatási kérelem elutasítása miatt lehetetlenné válik;
- a megállapodásban meghatározott időtartam eltelt, vagy törvényben szabályozott megszűnési feltétel megvalósult
- valamennyi Tag minősített többséggel hozott határozattal elhatározta a Társulás megszüntetését;
- bíróság jogerős döntése alapján.
- törvény erejénél fogva

A Társulás megszűnése esetén Tagok a megszűnés időpontjával bezáróan egymással elszámolni kötelesek.

A Társulás megszűnése esetén a kötelezettségek teljesítése után fennmaradó vagyon a Társulás tagjait vagyoni hozzájárulásuk, amennyiben az nem állapítható meg, úgy a települések lakosság száma arányában illeti meg.

A Társulás megszűnése esetén a Társulás kötelezettségeiért Tagok a vagyoni hozzájárulásuk, amennyiben az nem állapítható meg, úgy a települések lakosság száma arányában tartoznak felelősséggel.

A tagi önkormányzatok Képviselő-testületei a Társulási Megállapodást közös megegyezéssel módosíthatják az általuk meghatározott időponttal.

XIII. NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA

A tagi önkormányzatok általános feladatai közé tartozik a társadalmi tudatformálás. A szerződés V. fejezetében rögzítetteknek megfelelően, jelen projekt megvalósításához elengedhetetlen feltétel a megfelelő nyilvánosság biztosítása.

Tagok kötelezettséget vállalnak közvetlenül, továbbá saját szervezeteik útján, illetve a civil szervezetek bevonásával a teljes körű lakossági tájékoztatásra. Ezen tájékoztatás keretében a kötetmi jogi jellegén túlmenően, fel kell hívniuk a lakosság figyelmét a környezetvédelmi feladatokra, a jogszabályi előírásokra, valamint információt kell szolgáltatniuk a szerződés céljával szolgáló beruházás előnyeiről.

Tagok a teljes pályázati és beruházási időszakra vonatkozóan rendszeres és folyamatos tájékoztatást nyújtanak településeik polgárai számára olyan formában, amely alkalmas arra, hogy a tájékoztatás eljusson valamennyi érintetthez (pl. települési lakossági fórumok szervezése, írott és elektronikus sajtó igénybevétele, helyi kiadvány megjelentetése).

Fentiek mellett a Tagok által jelen Társulási megállapodás keretében kiépítésre kerülő szervezeti rendszernek is kötelezettsége a lakossági tájékoztatást szolgáló munkálatok elősegítése, szervezése. A Társulás nemcsak az írott és elektronikus média tájékoztatására kötelezett, hanem arra is, hogy a projekttel kapcsolatos valamennyi információ a Tagokhoz, illetve azok hivatali szervezetén keresztül a lakossághoz eljusson.

A Társulásnak folyamatosan törekednie kell az országos és a regionális hatósági, valamint a civil szervezetek tájékoztatása során a beruházás elfogadtatására, ezáltal működése biztonságának megőrzésére is.

XIV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen Társulási megállapodás hatályba lépéséhez Társult Tagi Önkormányzatok képviselő-testületei mindegyikének minősített többséggel hozott jóváhagyása szükséges.

A Társulás alapításával kapcsolatos költségek a Társulás költségei közt számolandók el.

Jelen megállapodás módosításához a Társulásban résztvevő valamennyi önkormányzat képviselő-testületének minősített többséggel hozott határozata szükséges.

Tagok tudomásul veszik, hogy az önkormányzatok képviseletére jogosult személyek változása esetén, 30 napon belül meg kell jelölniük az új tagi képviselőket.

A Társulás a célját képező szakmai tevékenység végzésére, írásban külső szakmai szervezetet bízhat meg a vonatkozó közbeszerzési és egyéb jogszabályoknak betartásával.

Tagok rögzítik, hogy amennyiben jelen megállapodás valamely rendelkezése jogszabály vagy egyéb, feleken kívülálló ok miatt objektíve nem alkalmazható, a többi - fentiekkel nem érintett - része teljes hatályban fennmarad.

A Tagok vitás kérdéseiket elsősorban tárgyalásos úton, egymás közötti egyeztetéssel kísérlik meg rendezni, ennek sikertelensége esetére a Fejér Megyei Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárólagos illetékességének vetik alá magukat. Az egymás közötti egyeztetésekbe Tagok kötelesek bevonni a KA Közreműködő Szervezetet.

Jelen Társulási megállapodásban nem szabályozott kérdésekben elsősorban a Mötv. és az Áht. az irányadó.

A Társulás a Társulási Megállapodás IV/3. pontjában megfogalmazott a Társulás tagjai által átruházott feladatokat 2010. április 1. naptól látja el.

Tagok a jelen társulási megállapodást aláírás előtt részletesen átolvasták, közösen értelmezték és az abban foglaltakat és megértették.

A fentiek szerint ezen szerződést – a 2. sz. mellékletet képező aláírási íven - Tagok 10 eredeti példányban jóváhagyólag aláírták. Az eredeti példányokból 5 példány a munkaszervezeti feladatokat ellátó Polgármesteri Hivatal irattárában, 5 példány a Projekt Iroda irattárában helyezendő el, melyek hivatalos célra felhasználhatók. Mindegyik szervezet 2-2 eredeti példányt köteles az irattárában megőrizni. A Társulás tagjai az eredeti példány Társulási Tanács elnöke által hitelesített másolatát őrzik saját irattárukban.

Jelen szerződés elválaszthatatlan részét képezik az alábbi mellékletek:

1. számú melléklet: Tagi önkormányzatok felsorolása a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvényben meghatározott időpont szerinti lakosságszámmal
2. számú melléklet: Aláírási ív
3. számú melléklet: Képviselő-testületi határozatok nyilvántartása

Polgárdi, 2019.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i rendes Képviselőtestületi ülés

9. napirendi pontja: Erkel Ferenc u. 1/A. szám alatt lévő önkormányzati ingatlan vevőjének kijelölése

Tisztelt Képviselőtestület!

A Képviselőtestület 2019. május 29-ei ülésén 93/2019.(V.29.) számú határozatával döntött arról, hogy értékesíteni kívánja az önkormányzat tulajdonát képező, Előszállás belterület, 1706/1 hrsz., 800 m² területű, „kivett lakóház, udvar, gazdasági épület” művelési ágú, természetben Előszállás, Erkel Ferenc u. 1/A. szám alatti ingatlant.

Az ingatlan értékesítésére a képviselőtestület pályázatot írt ki, amelyben az ingatlan piaci értékét az ÉT. BT által készített értébecslésben megállapított 800.000 Ft-ban határozta meg.

A pályázati kiírás határideje 2019. június 13., 16.00 óra volt.

A pályázati kiírásban megjelölt határidőig egyetlen pályázat érkezett, Vámos Balázs Nagykarácsony, Róbertvölgy út 2. szám alatti lakos részéről. A pályázó az ingatlant lakhatási szándékkal kívánja megvásárolni, a vételár kifizetését egy összegben vállalta.

Fentiek alapján javaslom a képviselőtestületnek, hogy az ingatlan vevőjéül Vámos Balázs Nagykarácsony, Róbertvölgy út 2. szám alatti lakost jelölje ki, a pályázati kiírásban meghatározott bruttó 800.000 Ft-os vételárért, a mellékelt adásvételi szerződés tervezetben foglaltak szerint.

Határozati javaslat

az Erkel Ferenc u. 1/A. szám alatti lakóházas ingatlan értékesítéséről

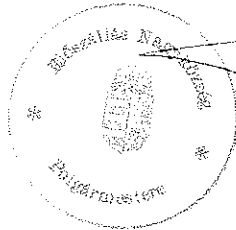
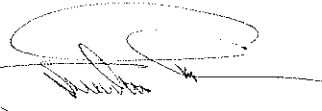
- 1.) Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete elidegenítésre jelöli ki az önkormányzat tulajdonát képező, előszállási, belterületi, 1706/1 hrszám alatt felvett, 800 m² nagyságú, „kivett lakóház, udvar, gazdasági épület” megjelölésű, természetben 2424 Előszállás, Erkel Ferenc u. 1/A. szám alatt lévő ingatlant, bruttó 800.000 Ft vételárért.
- 2.) Az 1.) pontban megjelölt ingatlan vevőjéül a Képviselőtestület Vámos Balázs (sz: Dunánújváros, 1997.06.26 an: Deák Erika) Nagykarácsony, Róbertvölgy út 2. szám alatti lakost jelöli ki.
- 3.) A terület megvásárlásával jelentkező átíratási, ügyvédi és egyéb költség a vevőt terheli.

- 4.) A Képviselőtestület az előterjesztett adásvételi szerződés-tervezetet ezen határozatával elfogadja és jóváhagyja, továbbá felhatalmazza Farkas Imre polgármestert az adásvételi szerződés aláírására.

Felelős: Farkas Imre polgármester

Határidő: 2018. július 31. (az adásvételi szerződés aláírására)

Előszállás, 2019. június 21.

Farkas Imre
polgármester

1
INGATLAN ADÁSVÉTELI SZERZŐDÉS

Amelyet egyrésztől **Előszállás Nagyközség Önkormányzata** (székhelye: 2424 Előszállás, Fő tér 3. sz., adószáma: 15727134-2-07, statisztikai számjele: 15727134-8411-321-07) képviseletében Farkas Imre polgármester (szül.: Dunaújváros, 1975.12.01., an.: Varga Anna, személyi ig. sz.: 226096BE, lakcíme: 2424 Előszállás, Bem utca 20.) mint **eladó**, másrésztől

Vámos Balázs születési neve Vámos Balázs (születési hely, idő: Dunaújváros, 1997.06.26., anyja neve: Deák Erika, személyi száma: 1-970626-5544, személyi ig.sz.: 456409MA, adóazonosító jele: 8476581815, magyar állampolgár) 2425 Nagykarcsony, Róbertvölgyi utca 2. szám alatti lakos mint **vevő** az alulírott napon és helyen az alábbi feltételekkel kötöttek meg:

1. Szerződő felek rögzítik, hogy az **előszállási** tulajdoni lapon **belterület 1706/1.** hrsz. alatt felvett, 800 m2 területű, kivett lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű, 2424 Előszállás, Erkel Ferenc utca 1/A. szám alatti forgalomképes ingatlan Előszállás Nagyközség Önkormányzata tulajdonát képezi 1/1 tulajdoni arányban. Az ingatlan per-, teher- és igénymentes, amelyért a tulajdonos szavatosságot vállal.
2. Eladó eladja, a vevő megvásárolja az **előszállási** tulajdoni lapon **belterület 1706/1.** hrsz. alatt felvett, 800 m2 területű, kivett lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű, 2424 Előszállás, Erkel Ferenc utca 1/A. szám alatti forgalomképes ingatlan egészét a megtekintett és megismert állapotban, minden jogi és természetes tartozékával együtt, a kölcsönösen kialakított **800.000,-Ft azaz nyolcszázezer forint** vételárért. Szerződő felek az ingatlan forgalmi értékén belül a lakóház forgalmi értékét 750.000,-Ft összegben határozzák meg, a gazdasági épület forgalmi értékét 50.000,-Ft összegben határozzák meg.
Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő testülete 2019. június napján kelt/2019. (VI.....) számú Önkormányzati Képviselőtestületi határozatával a 2. pontban írt forgalomképes ingatlan fenti vételáron történő értékesítéséről döntött, az ingatlan vevőjéül Vámos Balázst jelölte ki, az adásvételi szerződés tervezetét jóváhagyta, tartalmát elfogadta és felhatalmazta a polgármestert a szerződés aláírására.
4. Szerződő felek a vételár megfizetésére vonatkozóan kölcsönös megegyezéssel és véglegesen az alábbiakban állapodnak meg: A vevő a vételár teljes összegét a szerződés aláírásával egyidejűleg köteles visszavonhatatlan átutalási megbízással átutalni az Eladó OTP Bank Nyrt.-nél vezetett **11736037-15361741** számú számlája javára. Vevő tudomásul veszi, hogy a vételár megfizetése azon napon minősül teljesítettnek, amely napon a pénzügyi intézet az eladó számláján jóváírja.
5. A vevő a 2. pontban írt ingatlan birtokába a vételár teljes összegének megfizetése napján lép, a birtokba lépés napjától jogosult az ingatlant használni és köteles a terheit és a kárvisszatérítést viselni. Szerződő felek az átadás-átvétel alkalmával a fogyasztásmérők állását közösen leolvassák és rögzítik, a fogyasztó változást a szolgáltatók részére 15 napon belül bejelentik. Az ingatlant a birtokba adásig terhelő tartozások megfizetése Eladó kötelezettsége, Eladó köteles az ingatlan közüzemi tartozásait a birtokbaadásig maradéktalanul kiegyenlíteni. Az ingatlannal kapcsolatban felmerült, és a birtokbaadás időpontjáig keletkezett fizetési kötelezettség, esetleges tartozás Eladót terheli akkor is, ha ezek a birtokbaadás időpontjában még nem ismertek. Az ingatlan üzemeltetésével érintett szolgáltató és szerv felé a Vevő a birtokba lépést megelőzően keletkezett tartozásokért a felelősségét kizárja, azok megfizetésének kötelezettsége az Eladót terheli. A Vevő kijelenti, hogy a 2. pontban meghatározott ingatlan állapotát ismeri, természetben megtekintette és állapotát felmérte, az ingatlan vételárát értékarányosnak tartja, ezért lemond minden szavatossági és jótállási igénye érvényesítéséről.
6. Az eladó szavatol az átruházott ingatlan per-, teher - és igénymentességéért, továbbá szavatol azért is, hogy a megjelölt vételárért vevő teljesen per-, teher- és igénymentes tulajdont szerez. Felek jelen szerződésben az ingatlan per-, teher- és igénymentességén értik az ingatlan-nyilvántartáson kívüli per-, teher- és igénymentességet is. Eladó kijelenti továbbá, hogy az ingatlanra sem neki, sem harmadik személynek nincs olyan joga, amely a vevő tulajdonjogának megszerzését, az ingatlan nyilvántartásba történő bejegyzését, az ingatlan birtoklásának, használatának gyakorlását korlátozná vagy akadályozná. Eladó kijelenti továbbá, hogy az ingatlan gazdasági társaságnak, egyéni vállalkozásnak, egyéb szervezetnek nem székhelye, telephelye, illetve fióktelepe. Felek rögzítik, hogy a 2. pontban írt ingatlan az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI.30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik. Felek rögzítik, hogy a fenti rendeletet ismerik és az azzal kapcsolatos ügyvédi tájékoztatást tudomásul vették.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
eladó
Képviselő: Farkas Imre polgármester

Vámos Balázs
vevő

Ellenjegyzem:
Dunaföldvár, 2019. július

7. A Nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 14. § (4) bekezdése szerint a 14. § (2) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a 13. § (1) bekezdése szerint meghatározott értékhatár 20%-át (5,0 millió forintos értékhatárt) el nem érő értékű ingatlan értékesítése esetén.
8. Az eladó ezennel **feltétlen és visszavonhatatlan** beleegyezését adja ahhoz, hogy a 2. pontban megjelölt ingatlan egészére a vevő tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba **adásvétel jogcímén** bejegyzésre kerüljön.
9. Vámos Balázs vevő kijelenti, hogy a fenti vagyonszerzés kivételével nincs és nem volt lakástulajdona, lakástulajdonban 50 %-ot elérő tulajdoni hányada, lakástulajdonhoz kapcsolódó, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű joga, így első lakástulajdont szerzőnek minősül. Vámos Balázs vevő az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 26.§ (6) bekezdése alapján illetékkedvezmény alkalmazását kéri.
10. Szerződő felek az adásvételi szerződés elkészítésével és a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaujvárosi Járási Hivatal Földhivatali Osztálya előtti képviselettel meghatalmazzák Nagyné dr. Ruff Erzsébet (7020 Dunaföldvár, Fehérváriutca 26.) ügyvédet. Az ügyvéd a megbízást és meghatalmazást a jelen okirat ellenjegyzésével elfogadja.
11. Az eladó a magyar jog hatálya alá tartozó jogi személy, a vevő nagykorú magyar állampolgár, szerződéskötési képességük korlátozva nincs.
12. Szerződő felek jelen szerződés aláírásával hozzájárulnak ahhoz, hogy adataik ellenőrzése érdekében a személyi igazolványukat, lakcímkártyájukat, valamint adókártyájukat az eljáró ügyvéd ellenőrizze és ezekről másolatot készítsen, továbbá a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény és a vonatkozó egyéb jogszabályokban előírtak szerint adataikat a központi nyilvántartásokban ellenőrizze, valamint ezen eljárása során keletkezett iratokat az ügy iratai között megőrizze.
13. Jelen szerződés kizárólag írásban, szerződésmódosításra irányuló kifejezett akaratallal módosítható. Szerződő felek kijelentik, hogy jelen szerződést ügyvédi tényvázlatként elfogadják és az mindenben az ő akaratukkal megegyező tartalommal a valóságnak megfelelően készült el, továbbá kijelentik, hogy eljáró ügyvéd a vonatkozó jogszabályokról teljes körű ügyvédi tájékoztatást adott részükre. Felek kijelentik, hogy jelen szerződésben foglalt nyilatkozataik megfelelnek akaratuknak és végleges szándékuknak.
14. Az adásvételi szerződés megkötésével felmerülő minden költség és illeték, valamint a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének költsége a vevőt terheli.
15. Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. adásvételi szerződésre vonatkozó rendelkezései az irányadók.
16. Jelen adásvételi szerződés egymással szó szerint megegyező 7 példányban készült, amelyből aláírás után 2 példány az eladót, 5 példány a vevőt illeti.
A fenti adásvételi szerződést a felek elolvasás és megértés után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt helyben hagyólag aláírták.
Kelt Dunaföldváron, 2019. július napján.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
eladó
Képviselő: Farkas Imre polgármester

Vámos Balázs
vevő

Ellenjegyzem:
Dunaföldvár, 2019. július

Nagyné dr. Ruff Erzsébet
ügyvéd

Székhely: 7020 Dunaföldvár, Fehérvári utca 26.,
Nyilvántartó kamara: Tolna Megyei Ügyvédi Kamara,
KASZ : 36066081.

ELŐSZÁLLÁSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	
Előzetes:	Híradó:
2019. 06. 27.	B. J.
Időszám:	Érkeztetőszám:
ELO	

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának
Képviselőtestülete

Előszállás

Fő tér 3.

Tárgy: Vételi szándék bejelentése

Tisztelt Képviselőtestület!

Alulírott Vámos Balázs (sz: Dunaújváros, 1997.06.26. an: Deák Erika) 2425 Nagymarás, Róbertvölgyi út 2. szám alatti lakos bejelentem vételi szándékomat Előszállás Nagyközség Önkormányzata tulajdonát képező, Előszállás belterület, 1706/1 hrszámú, 800 m2 nagyságú, Előszállás, Erkel Ferenc u. 1/a. szám alatt lévő lakóházas ingatlanra, bruttó 800.000 Ft-os vételárért.

Az ingatlant szeretném felújítani és a felújítást követően életvitelszerűen lakás céljára használni.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestülettől vételi szándékom kedvező elbírálását.

Előszállás, 2019. június 5.

Tisztelettel:

Vámos Balázs
Nagymarás, Róbertvölgyi út 2.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i rendes Képviselőtestületi ülés

10. napirendi pontja: Szili László területvásárlási ügyei

Tisztelt Képviselőtestület!

A Képviselőtestület 2018. december 13-ai ülésén 219/2018.(XII.13.) számú határozatával döntött arról, hogy értékesíteni kívánja az önkormányzat tulajdonát képező, Előszállás belterület, 1881/11 hrsz., 9500 m² területű, „kivett beépítetlen terület” művelési ágú, természetben Előszállás, Feszty Árpád utcában lévő ingatlant.

Az ingatlan értékesítésére a képviselőtestület pályázatot írt ki, amelyben az ingatlan piaci értékét a TERV-ELEK KFT által készített értébecslésben megállapított 3.136.900 Ft-ban határozta meg.

A pályázati kiírás határideje 2018. december 12., 16.00 óra volt.

A pályázati kiírásban megjelölt határidőig egyetlen pályázat érkezett, Szili László Előszállás, Árpád u. 8. szám alatti lakos részéről. A pályázó az ingatlant telephely létesítési szándékkal kívánja megvásárolni, a vételár kifizetését egy összegben vállalta.

Fentiek alapján javaslom a képviselőtestületnek, hogy az ingatlan vevőjéül Szili László Előszállás, Árpád u. 8. szám alatti lakost jelölje ki, a pályázati kiírásban meghatározott bruttó 3.136.900 Ft-os vételárért, a mellékelt adásvételi szerződés tervezetben foglaltak szerint.

Határozati javaslat

az előszállási 1881/11 hrszámú ingatlan értékesítéséről

- 1.) Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete elidegenítésre jelöli ki az önkormányzat tulajdonát képező, előszállási, belterületi, 1881/11 hrszám alatt felvett, 9500 m² nagyságú, „kivett beépítetlen terület” megjelölésű, természetben 2424 Előszállás, Feszty Árpád utcában lévő ingatlant, bruttó 3.136.900 Ft vételárért.
- 2.) Az 1.) pontban megjelölt ingatlan vevőjéül a Képviselőtestület Szili László (sz: Dunaújváros, 1978.12.18 an: Seregély Ilona) Előszállás, Árpád u. 8. szám alatti lakost jelöli ki.
- 3.) A terület megvásárlásával jelentkező átíratási, ügyvédi és egyéb költség a vevőt terheli.

- 4.) A Képviselőtestület az előterjesztett adásvételi szerződés-tervezetet ezen határozatával elfogadja és jóváhagyja, továbbá felhatalmazza Farkas Imre polgármestert az adásvételi szerződés aláírására.

Felelős: Farkas Imre polgármester

Határidő: 2019. augusztus 31. (az adásvételi szerződés aláírására)

Tisztelt Képviselőtestület!

A Képviselőtestület 2019. április 25-ei ülésén 72/2019.(IV.25.) számú határozatával döntött arról, hogy értékesíteni kívánja az önkormányzat tulajdonát képező, Előszállás belterület, 1881/12 hrsz., 5500 m² területű, „kivett beépítetlen terület” művelési ágú, természetben Előszállás, Feszty Árpád utcában lévő ingatlant.

Az ingatlan értékesítésére a képviselőtestület pályázatot írt ki, amelyben az ingatlan piaci értékét a TERV-ELEK KFT által készített értébecslésben megállapított 1.816.000 Ft-ban határozta meg.

A pályázati kiírás határideje 2019. április 12., 16.00 óra volt.

A pályázati kiírásban megjelölt határidőig egyetlen pályázat érkezett, Szili László Előszállás, Árpád u. 8. szám alatti lakos részéről. A pályázó az ingatlant telephely létesítési szándékkal kívánja megvásárolni, a vételár kifizetését egy összegben vállalta.

Fentiek alapján javaslom a képviselőtestületnek, hogy az ingatlan vevőjéül Szili László Előszállás, Árpád u. 8. szám alatti lakost jelölje ki, a pályázati kiírásban meghatározott bruttó 1.815.000 Ft-os vételárért, a mellékelt adásvételi szerződés tervezetben foglaltak szerint.

Határozati javaslat

az előszállási 1881/12 hrszámú ingatlan értékesítéséről

- 5.) Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete elidegenítésre jelöli ki az önkormányzat tulajdonát képező, előszállási, belterületi, 1881/12 hrszám alatt felvett, 5500 m² nagyságú, „kivett beépítetlen terület” megjelölésű, természetben 2424 Előszállás, Feszty Árpád utcában lévő ingatlant, bruttó 1.815.000 Ft vételárért.
- 6.) Az 1.) pontban megjelölt ingatlan vevőjéül a Képviselőtestület Szili László (sz: Dunaújváros, 1978.12.18 an: Seregély Ilona) Előszállás, Árpád u. 8. szám alatti lakost jelöli ki.
- 7.) A terület megvásárlásával jelentkező átíratási, ügyvédi és egyéb költség a vevőt terheli.

8.) A Képviselőtestület az előterjesztett adásvételi szerződés-tervezetet ezen határozatával elfogadja és jóváhagyja, továbbá felhatalmazza Farkas Imre polgármestert az adásvételi szerződés aláírására.

Felelős: Farkas Imre polgármester

Határidő: 2019. augusztus 31. (az adásvételi szerződés aláírására)

Előszállás, 2019. június 21.

Farkas Imre
polgármester

1
INGATLAN ADÁSVÉTELI SZERZŐDÉS

Amelyet egyrészről **Előszállás Nagyközség Önkormányzata** (székhelye: 2424 Előszállás, Fő tér 3. sz., adószáma: 15727134-2-07, statisztikai számjele: 15727134-8411-321-07) képviselőjében Farkas Imre polgármester (szül.: Dunaújváros, 1975.12.01., an.: Varga Anna, személyi ig. sz.: 226096BE, lakcíme: 2424 Előszállás, Bem utca 20.) mint **eladó**, másrészről

Szili László születési neve Szili László (születési hely, idő: Dunaújváros, 1978.12.18., anyja neve: Seregély Ilona, személyi száma: 1-781218-4069, személyi ig.sz.: 254273SA, adóazonosító jele: 8408930435, magyar állampolgár) 2424 Előszállás, Árpád utca 8. szám alatti lakos egyéni vállalkozó (vállalkozói nyilvántartási száma: 2215254, adószáma: 62640220-2-27), mint **vevő** az alulírott napon és helyen az alábbi feltételekkel kötöttek meg:

1. Szerződő felek rögzítik, hogy az **előszállási** tulajdoni lapon **belterület 1881/11.** helyrajzi szám alatt felvett, 9500 m2 területű, kivett beépítetlen terület megjelölésű forgalomképes ingatlan **Előszállás Nagyközség Önkormányzata** tulajdonát képezi 1/1 tulajdoni arányban. Az ingatlan per-, teher - és igénymentes, amelyért a tulajdonos szavatosságot vállal.
2. Eladó eladja, a vevő megvásárolja az **előszállási** tulajdoni lapon **belterület 1881/11.** helyrajzi szám alatt felvett, 9500 m2 területű, kivett beépítetlen terület megjelölésű forgalomképes ingatlan egészét a megtekintett és megismert állapotban minden jogi és természetes tartozékával együtt.
3. Szerződő felek a 2. pontban meghatározott **előszállási belterület 1881/11.** hrsz-ú forgalomképes ingatlan vételárát **nettó 260,-Ft/m2 + ÁFA azaz nettó kettőszázhatvan forint / m2 + Áfa** összegben, azaz **bruttó 3.136.900,-Ft azaz hárommillió-százharminchatezer kilencszáz forint** összegben határozzák meg.
A felek az ingatlan vételárát a TERV-ELEK Kft. képviselőjében eljáró Elekné Csollány Éva forgalmi értékesítő (névjegyzék sorszáma: 84) 2018. november 19. napján készült értékesítése alapján kölcsönösen kialakított összegben határozták meg.
Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő testülete 2019. június napján kelt/2019. (VI.....) számú Önkormányzati Képviselőtestületi határozatával a 2. pontban írt forgalomképes ingatlan fenti vételáron történő értékesítéséről döntött, az ingatlan vevőjéül Szili Lászlót jelölte ki, az adásvételi szerződés tervezetét jóváhagyta, tartalmát elfogadta és felhatalmazta a polgármestert a szerződés aláírására.
4. Szerződő felek a vételár megfizetésére vonatkozóan kölcsönös megegyezéssel és véglegesen az alábbiakban állapodnak meg: A vevő a vételár teljes összegét a szerződés aláírásával egyidejűleg köteles visszavonhatatlan átutalási megbízással átutalni az Eladó OTP Bank Nyrt.-nél vezetett **11736037-15361741** számú számlája javára. Vevő tudomásul veszi, hogy a vételár megfizetése azon napon minősül teljesítettnek, amely napon a pénzügyi intézmény az eladó számláján jóváírja.
5. A vevő a 2. pontban írt ingatlan birtokába a szerződés aláírása napján lép, a birtokba lépés naptól jogosult az ingatlant használni és köteles a terheit és a kárvessélyt viselni. A birtokba lépés napjától a vevő terheli az ingatlan fenntartásával, gyom- és kártevő mentesítésével kapcsolatos valamennyi törvényi kötelezettség. A vevő tudomásul veszi, hogy a tulajdonos változást a tulajdonjog bejegyzését követő 15 napon belül Előszállás Nagyközség Önkormányzat Adócsoportja részére be kell jelenteni.
6. Az eladó szavatol az átruházott ingatlan per-, teher- és igénymentességéért, továbbá szavatol azért is, hogy a megjelölt vételárért vevő teljesen per-, teher- és igénymentes tulajdont szerez.
Eladó kijelenti továbbá, hogy az ingatlanra sem neki, sem harmadik személynek nincs olyan joga, amely a vevő tulajdonjogának megszerzését, az ingatlan nyilvántartásba történő bejegyzését, az ingatlan birtoklásának, használatának gyakorlását korlátozná vagy akadályozná. Eladó kijelenti továbbá, hogy az ingatlan gazdasági társaságnak, egyéni vállalkozásnak, egyéb szervezetnek nem székhelye, telephelye, illetve fióktelepe. A Vevő kijelenti, hogy a 2. pontban meghatározott ingatlan állapotát ismeri, természetben megtekintette és állapotát felmérte, az ingatlan vételárát értékarányosnak tartja, ezért lemond minden szavatossági és jótállási igénye érvényesítéséről.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
eladó
Képviselő: Farkas Imre polgármester

Szili László
vevő

Ellenjegyzem:
Dunaföldvár, 2019. július

7. A Nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 14. § (4) bekezdése szerint a 14. § (2) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a 13. § (1) bekezdése szerint meghatározott értékhatár 20%-át (5,0 millió forintot értékhatár) el nem érő értékű ingatlan értékesítése esetén.
 8. Az eladó ezzel **feltétlen és visszavonhatatlan** beleegyezését adja ahhoz, hogy a 2. pontban megjelölt ingatlan egészére a vevő tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba **adásvétel jogcímén** bejegyzésre kerüljön.
 9. Eladó a 2. pontban írt ingatlanra beépítési kötelezettséget ír elő, a vevő köteles az adásvételi szerződés aláírásától számított három éven belül az ingatlanon az építést megkezdeni. A vevő kötelezettséget vállal arra, hogy az ingatlanon a szerződés aláírásától számított három éven belül az ingatlan vásárlás céljaként megjelölt ipari tevékenységet megkezdi.
 10. Szerződő felek az adásvételi szerződés elkészítésével és a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Földhivatali Osztálya előtti képviselettel meghatalmazzák Nagyné dr. Ruff Erzsébet (7020 Dunaföldvár, Fehérváriutca 26.) ügyvédet. Az ügyvéd a megbízást és meghatalmazást a jelen okirat ellenjegyzésével elfogadja.
 11. Az eladó a magyar jog hatálya alá tartozó jogi személy, a vevő nagykorú magyar állampolgár, szerződéskötési képességük korlátozva nincs.
 12. Szerződő felek jelen szerződés aláírásával hozzájárulnak ahhoz, hogy adataik ellenőrzése érdekében a személyi igazolványukat, lakcímkártyájukat, valamint adókártyájukat az eljáró ügyvéd ellenőrizze és ezekről másolatot készítsen, továbbá a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény és a vonatkozó egyéb jogszabályokban előírtak szerint adataikat a központi nyilvántartásokban ellenőrizze, valamint, hogy az ezen eljárása során keletkezett iratokat az ügy iratai között megőrizze.
 13. Jelen szerződés kizárólag írásban, szerződésmódosításra irányuló kifejezett akaratallal módosítható. Szerződő felek kijelentik, hogy jelen szerződést ügyvédi tényvázlatként elfogadják és az mindenben az ő akaratukkal megegyező tartalommal a valóságnak megfelelően készült el, továbbá kijelentik, hogy eljáró ügyvéd a vonatkozó jogszabályokról teljes körű ügyvédi tájékoztatást adott részükre. Felek kijelentik, hogy jelen szerződésben foglalt nyilatkozataik megfelelnek akaratuknak és végleges szándékuknak.
 14. Az adásvételi szerződés megkötésével felmerülő minden költség és illeték, valamint a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének költsége a vevőt terheli.
 15. Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. adásvételi szerződésre vonatkozó rendelkezései az irányadók.
 16. Jelen adásvételi szerződés egymással szó szerint megegyező 8 példányban készült, amelyből aláírás után 2 példány az eladót, 6 példány a vevőt illeti.
- A fenti adásvételi szerződést a felek elolvasás és megértés után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt helyben hagyólag aláírták.
- Kelt Dunaföldváron, 2019. július napján.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
eladó
Képviselő: Farkas Imre polgármester

Szili László
vevő

Ellenjegyzem:
Dunaföldvár, 2019. július

Nagyné dr. Ruff Erzsébet
ügyvéd

Székhely: 7020 Dunaföldvár, Fehérvári utca 26.,
Nyilvántartó kamara: Tolna Megyei Ügyvédi Kamara,
KASZ : 36066081.

1
INGATLAN ADÁSVÉTELI SZERZŐDÉS

Amelyet egyrészről **Előszállás Nagyközség Önkormányzata** (székhelye: 2424 Előszállás, Fő tér 3. sz., adószáma: 15727134-2-07, statisztikai számjele: 15727134-8411-321-07) képviseletében Farkas Imre polgármester (szül.: Dunaújváros, 1975.12.01., an.: Varga Anna, személyi ig. sz.: 226096BE, lakcíme: 2424 Előszállás, Bem utca 20.) mint **eladó**, másrészről

Szili László születési neve Szili László (születési hely, idő: Dunaújváros, 1978.12.18., anyja neve: Seregély Ilona, személyi száma: 1-781218-4069, személyi ig.sz.: 254273SA, adóazonosító jele: 8408930435, magyar állampolgár) 2424 Előszállás, Árpád utca 8. szám alatti lakos egyéni vállalkozó (vállalkozói nyilvántartási száma: 2215254, adószáma: 62640220-2-27), mint **vevő** az alulírott napon és helyen az alábbi feltételekkel kötöttek meg:

1. Szerződő felek rögzítik, hogy az **előszállási** tulajdoni lapon **belterület 1881/12.** helyrajzi szám alatt felvett, 5500 m² területű, kivett beépítetlen terület megjelölésű forgalomképes ingatlan Előszállás Nagyközség Önkormányzata tulajdonát képezi 1/1 tulajdoni arányban. Az ingatlan per-, teher - és igénymentes, amelyért a tulajdonos szavatosságot vállal.
2. Eladó eladja, a vevő megvásárolja az **előszállási** tulajdoni lapon **belterület 1881/12.** helyrajzi szám alatt felvett, 5500 m² területű, **kivett beépítetlen terület** megjelölésű forgalomképes ingatlan egészét a megtekintett és megismert állapotban minden jogi és természetes tartozékával együtt.
3. Szerződő felek a 2. pontban meghatározott **előszállási belterület 1881/12.** hrsz-ú forgalomképes ingatlan vételárát **nettó 260,-Ft/m² + ÁFA azaz nettó kettőszázhatvan forint / m² + Áfa** összegben, azaz **bruttó 1.816.100,-Ft azaz egymillió-nyolcszázhatvanegyszáz forint** összegben határozzák meg.
A felek az ingatlan vételárát a TERV-ELEK Kft. képviseletében eljáró Elekné Csollány Éva forgalmi értékbecslő (névjegyzék sorszáma: 84) 2018. november 19. napján készült értékbecslése alapján kölcsönösen kialakított összegben határozták meg.
Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő testülete 2019. június napján kelt/2019. (VI.....) számú Önkormányzati Képviselőtestületi határozatával a 2. pontban írt forgalomképes ingatlan fenti vételáron történő értékesítéséről döntött, az ingatlan vevőjéül Szili Lászlót jelölte ki, az adásvételi szerződés tervezetét jóváhagyta, tartalmát elfogadta és felhatalmazta a polgármestert a szerződés aláírására.
4. Szerződő felek a vételár megfizetésére vonatkozóan kölcsönös megegyezéssel és véglegesen az alábbiakban állapodnak meg: A vevő a vételár teljes összegét a szerződés aláírásával egyidejűleg köteles visszavonhatatlan átutalási megbízással átutalni az Eladó OTP Bank Nyrt.-nél vezetett **11736037-15361741** számú számlája javára. Vevő tudomásul veszi, hogy a vételár megfizetése azon napon minősül teljesítettnek, amely napon a pénzüintézet az eladó számláján jóváírja.
5. A vevő a 2. pontban írt ingatlan birtokába a szerződés aláírása napján lép, a birtokba lépés naptól jogosult az ingatlant használni és köteles a terheit és a kárveszélyt viselni. A birtokba lépés napjától a vevőt terheli az ingatlan fenntartásával, gyom- és kártevő mentesítésével kapcsolatos valamennyi törvényi kötelezettség. A vevő tudomásul veszi, hogy a tulajdonos változást a tulajdonjog bejegyzését követő 15 napon belül Előszállás Nagyközség Önkormányzat Adócsoportja részére be kell jelenteni.
6. Az eladó szavatol az átruházott ingatlan per-, teher- és igénymentességéért, továbbá szavatol azért is, hogy a megjelölt vételárért vevő teljesen per-, teher- és igénymentes tulajdont szerez.
Eladó kijelenti továbbá, hogy az ingatlanra sem neki, sem harmadik személynek nincs olyan joga, amely a vevő tulajdonjogának megszerzését, az ingatlan nyilvántartásba történő bejegyzését, az ingatlan birtoklásának, használatának gyakorlását korlátozná vagy akadályozná. Eladó kijelenti továbbá, hogy az ingatlan gazdasági társaságnak, egyéni vállalkozásnak, egyéb szervezetnek nem székhelye, telephelye, illetve fióktelepe. A Vevő kijelenti, hogy a 2. pontban meghatározott ingatlan állapotát ismeri, természetben megtekintette és állapotát felmérte, az ingatlan vételárát értékarányosnak tartja, ezért lemond minden szavatossági és jótállási igénye érvényesítéséről.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
eladó
Képviselő: Farkas Imre polgármester

Szili László
vevő

Ellenjegyzem:
Dunaújváros, 2019. július

7. A Nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 14. § (4) bekezdése szerint a 14. § (2) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a 13. § (1) bekezdése szerint meghatározott értékhatár 20%-át (5,0 millió forintos értékhatárt) el nem érő értékű ingatlan értékesítése esetén.
8. Az eladó ezennel **feltétlen és visszavonhatatlan** beleegyezését adja ahhoz, hogy a 2. pontban megjelölt ingatlan egészére a vevő tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba **adásvétel jogcímén** bejegyzésre kerüljön.
9. Eladó a 2. pontban írt ingatlanra beépítési kötelezettséget ír elő, a vevő köteles az adásvételi szerződés aláírásától számított három éven belül az ingatlanon az építést megkezdeni. A vevő kötelezettséget vállal arra, hogy az ingatlanon a szerződés aláírásától számított három éven belül az ingatlan vásárlás céljaként megjelölt ipari tevékenységet megkezdi.
10. Szerződő felek az adásvételi szerződés elkészítésével és a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaujvárosi Járási Hivatal Földhivatali Osztálya előtti képviselettel meghatalmazzák Nagyné dr. Ruff Erzsébet (7020 Dunaföldvár, Fehérváriutca 26.) ügyvédet. Az ügyvéd a megbízást és meghatalmazást a jelen okirat ellenjegyzésével elfogadja.
11. Az eladó a magyar jog hatálya alá tartozó jogi személy, a vevő nagykorú magyar állampolgár, szerződéskötési képességük korlátozva nincs.
12. Szerződő felek jelen szerződés aláírásával hozzájárulnak ahhoz, hogy adataik ellenőrzése érdekében a személyi igazolványukat, lakcímkártyájukat, valamint adókártyájukat az eljáró ügyvéd ellenőrizze és ezekről másolatot készítsen, továbbá a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény és a vonatkozó egyéb jogszabályokban előírtak szerint adataikat a központi nyilvántartásokban ellenőrizze, valamint ezen eljárása során keletkezett iratokat az ügy iratai között megőrizze.
13. Jelen szerződés kizárólag írásban, szerződésmódosításra irányuló kifejezett akarral módosítható. Szerződő felek kijelentik, hogy jelen szerződést ügyvédi tényvázlatként elfogadják és az mindenben az ő akaratukkal megegyező tartalommal a valóságnak megfelelően készült el, továbbá kijelentik, hogy eljáró ügyvéd a vonatkozó jogszabályokról teljes körű ügyvédi tájékoztatást adott részükre. Felek kijelentik, hogy jelen szerződésben foglalt nyilatkozataik megfelelnek akaratuknak és végleges szándékuknak.
14. Az adásvételi szerződés megkötésével felmerülő minden költség és illeték, valamint a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének költsége a vevőt terheli.
15. Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. adásvételi szerződésre vonatkozó rendelkezései az irányadók.
16. Jelen adásvételi szerződés egymással szó szerint megegyező 8 példányban készült, amelyből aláírás után 2 példány az eladót, 6 példány a vevőt illeti.

A fenti adásvételi szerződést a felek elolvasás és megértés után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt helyben hagyólag aláírták.

Kelt Dunaföldváron, 2019. július napján.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
eladó
Képviselő: Farkas Imre polgármester

Szili László
vevő

Ellenjegyzem:
Dunaföldvár, 2019. július

Nagyné dr. Ruff Erzsébet
ügyvéd

Székhely: 7020 Dunaföldvár, Fehérvári utca 26.,
Nyilvántartó kamara: Tolna Megyei Ügyvédi Kamara,
KASZ : 36066081.

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i Képviselőtestületi ülés

11. napirendi pontja: Helyi Építési Szabályzat előzetes véleményezése

Tisztelt Képviselőtestület!

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Elj.) **45. § (1)** bekezdése szerint "(1) A 2012. december 31-én hatályban lévő, valamint az **OTÉK** 2012. augusztus 6-án hatályos településrendezési követelményeinek és jelmagyarázatának figyelembevételével elkészített és elfogadott településrendezési eszköz 2019. december 31-ig alkalmazható."

Előszállás településrendezési eszközei, köztük a Helyi Építési Szabályzat és a településfejlesztési koncepció (továbbiakban együtt: HÉSZ), mint településrendezési eszköz 2005-ben került elfogadásra, így fenti jogszabályhelyben megfogalmazottak szerint idén december 31-ig használható.

A településrendezési eszközök felülvizsgálata feladatának elvégzésére kiválasztott cég, a Pomsár és Társai Építész Iroda Kft. megküldte az előzetes véleményezésre szánt iratanyagot, mely előterjesztésem mellékletét képezi.

Az iratanyag véleményeztetési eljárása folyamatban van, számos szakhatóság véleményezi a következő időszakban, majd lakossági fórumra is sor kerül a jövőben. A végleges forma kidolgozásához szükséges a képviselőtestület véleménye, módosító javaslata is.

Fentiek miatt kérem, hogy az alábbi határozati javaslat szerint a Tisztelt Képviselőtestület hozza meg döntését:

Határozati javaslat

településrendezési eszközök felülvizsgálatára árajánlat kérésről

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete a településrendezési eszközök és a településfejlesztési koncepció tervezetét tartalmazó dokumentációt megismerte.

A tervezethez a következő javaslatot, véleményt teszi:

-
-
-

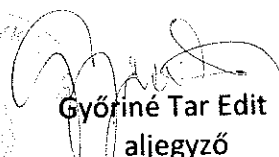
A Képviselőtestület felhívja az aljegyzőt, hogy a megfogalmazott módosítási javaslatokat, véleményeket a tervezetet készítő Pomsár és Társai Építész Iroda Kft. részére küldje meg.

Felelős: Győriné Tar Edit aljegyző

Határidő: 2019. július 31.

Előszállás, 2019. június 20.

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna jegyző
nevében és megbízásából:

Győriné Tar Edit
aljegyző

Véleményezési dokumentáció

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
..... sz. ökt. rendelet

Megbízó: ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2424 Előszállás, Fő tér 3.

Tervező: POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1071 Budapest, Damjanich u. 26./A

Tartalom (a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2. melléklet)

BEVEZETŐ

1. ELŐZMÉNYEK
2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ CÉLJA, FELADATA

KONCEPCIÓ

1. JÖVŐKÉP
 - 1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan
 - 1.2. Település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan
 - 1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése
2. CÉLOK
 - 2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása
 - 2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása
 - 2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata
 - 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ
 - 3.1. A településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása
 - 3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra
 - 3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére
4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE
 - 4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer
 - 4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

BEVEZETŐ

1. ELŐZMÉNYEK

A településnek 133/2004.(XII.14.) számú Ökt. határozattal elfogadott településfejlesztési koncepciója van.

Az újonnan jelentkező lakossági, társadalmi, civil és gazdasági igények hatására, valamint tekintettel a törvényben előírt 10 évenkénti felülvizsgálati kötelezettségre, Előszállás Nagyközség Képviselő-testülete 39/2018.(II.08) sz. határozattal döntött új településfejlesztési koncepció készítéséről, mellyel a Pomsár és Társai Építész Iroda Kft-t bízta meg.

Az önkormányzat a partnerségi szabályzata alapján a koncepció készítésére vonatkozó szándékát közzétette, falufórumon megvitatta.

A Településfejlesztési koncepció vitaanyagát a Képviselő-testület előzetesen elfogadta, majd ezt követően a 314/2012. (XI.8) Kormányrendelet 30.§ alapján megküldésre került az államigazgatási szervek, valamint a partnerek számára véleményezés céljából.

Az önkormányzat Településfejlesztési stratégia készítését nem tervezi.

2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ CÉLJA, FELADATA

A településfejlesztésnek és településrendezésnek általános és fő célja a településen élők életminőségének javítása. Szívesen és boldogan éljenek ott a lakosok, bele avatkozhatnak sorsukba, a makró-ökonomia változásaiban ne kiszolgáltatottként, hanem partnerként szerepeljenek. Cél, hogy a vidéki környezet által nyújtott előnyök megőrzése mellett elérhetők legyenek a magasabb komfortú szolgáltatások is.

A kormány a többször módosított, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben a települési önkormányzatok feladatává jelölte ki a településfejlesztési és településrendezési feladatkör ellátását, s ennek eszközeként

- a településfejlesztés esetében a településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát,
- a településrendezés esetében a településszerkezeti tervet és a helyi építési szabályzatot határozta meg.

A településfejlesztési koncepció, mint a fejlesztés egyik eleme segít megtalálni a település erősségeit, lehetőségeit, azaz a forrásokat, amelyek kiegyenlítik a hátrányokat, minimumra csökkentik a kockázatot és veszélyeket. Erre épülnek az önkormányzat hatáskörében kialakítandó fejlesztési programok.

A településfejlesztési koncepció a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati területfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni alakítását tartalmazza.

A koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását – a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva.

A településfejlesztési koncepció egyben útmutató a döntési mechanizmus működtetéséhez, s segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjai valamint a különböző szakágak közötti érdekeknek a koordinálásához.

Előszállás Nagyközség településfejlesztési koncepciója „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján készül.

A község településfejlesztési koncepciója egy hosszú távra szóló dokumentum, amely kijelöli a település elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.

A koncepció meghatározza a település átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzéseket, az azokhoz kapcsolódó részcélokat, továbbá a településfejlesztés alapelveit.

A településfejlesztési koncepció kidolgozását egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzi meg. A koncepcióban kijelölt fejlesztési irányok a megalapozó vizsgálatban feltárt adottságok és a hosszú távon elérni kívánt állapot közötti utat jelölik ki.

A településfejlesztési koncepció egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Előszállás Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Partnerségi egyeztetési rendelete alapján történik. A partnerségi egyeztetés alapján az önkormányzat a készülő településfejlesztési koncepció társadalmazása érdekében a lakosságot, a helyben telephellyel rendelkező nagyobb vállalkozókat, gazdasági társaságokat, civil szervezeteket, érdekképviselői szervezeteket közvetlen megkeresés útján tájékoztatta a koncepció készítéséről, információkat kért a hatályos településrendezési terv területüket érintő fejlesztési szándékaikról, melyek a településfejlesztési koncepcióba beépítésre kerültek.

A koncepciótervezet egyeztetésre került az önkormányzati képviselőkkel, intézményvezetőkkel, civil szervezetekkel, nagyobb gazdálkodókkal, munkaerő foglalkoztatókkal. Az egyeztetésen megvitattott további fejlesztések, elképzelések, javaslatok a fejlesztési koncepcióban megjelentek.

Az így kialakult koncepció a fejlődést megalapozó alapvető döntések rendszere, segít megtalálni a település erősségeit, lehetőségeit, azaz a forrásokat, amelyek kiegyenlítik a hátrányokat, minimumra csökkentik a kockázatot és veszélyeket. Erre épülnek az önkormányzat hatáskörében kialakítandó fejlesztési programok.

A koncepció elkészítését

- a jelenlegi állapotot leíró adatokat,
 - a település múltját, földrajzi, gazdasági adottságait,
 - az egész közigazgatási területre kiterjedő szemlét
- összefoglaló megalapozó vizsgálat készítése előzte meg.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

1. JÖVŐKÉP

Előszállás jövőképe agrár hagyományokat folytató, korszerű állattartó telepekkel és jelentős mezőgazdasági területekkel bíró külső eladásra és saját feldolgozásra termelő, gazdasági telephelyekkel, szolgáltatásokkal rendelkező, a megújuló energiákat hasznosító agrár - ipari település, új létesítményekkel, jelentős beruházásokkal, megfelelő intézményrendszerrel és élhető települési környezettel.

A település gazdasági erejét, az élhető település megteremtését korlátozza a munkalehetőségek és a munkaerőt megtartó munkahelyek alacsony száma, a dolgozó népesség jelentős részét közeli nagyobb települések ipari vállalkozásai foglalkoztatják.

A településfejlesztés elsődleges céljai közé tartozik a munkahelyek megőrzése, új munkahelyek létrehozása a helyben lévő gazdasági, mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó vállalkozások fejlesztésének ösztönzésével, egyéb munkahelyteremtő vállalkozások letelepedésének támogatásával a környezet védelmével összhangban.

Előszállás előnyei a jó közlekedés-földrajzi pozíció, az M6 autópálya és 61. sz. országos főút által biztosított kedvező megközelítés, és csatlakozási lehetőség az országos és európai közúti forgalomba, és a kiváló termőhelyi adottságokkal, és sikeres történelmi múlttal rendelkező mezőgazdaság mind növény termesztési mind állattenyésztési adottság.

Cél az itt élők számára egy élhető, helyi munkalehetőséggel, az infrastrukturális adottságokat jól hasznosító, rendezett településképű, mennyiségi és minőségi intézményi szolgáltatásokkal rendelkező település megteremtése, működtetése. Kiemelt cél az esélyegyenlőség biztosítása.

Társadalmi berendezkedés javítása

- lakosság létszámának növelése,
- korstruktúra változtatása – fiatalítás,
- képzettség növelése,
- szolgáltatások bővítése,
- szociális ellátottság javítása,
- kulturálódás, pihenés, rekreációs adottságok bővítése

Gazdaság fejlesztése

- a versenyképes mezőgazdasági vállalkozások ösztönzése, az agrárszférához kapcsolódó feldolgozóipar bővítése, korszerűsítése, a patakok és tavak, valamint természeti térségükben a halászat, horgászat és az extenzív állattenyésztés fejlesztése, a kertgazdálkodás sokszínűségének megtartása, biogazdálkodás megteremtése
- a működő gazdasági vállalkozások fejlesztése, fogadóképes gazdasági területek kialakítása, üzemek létrehozása, az ipari termelés növelése, újabb munkahelyek teremtése,
- szolgáltatások, kereskedelem, vendéglátás választékának bővítése,
- a turizmus fejlesztése célterületek, szolgáltatások kialakításával szomszédos településekkel együttműködve.

Természeti táji környezet, környezetvédelem

- meglévő táji, természeti környezeti adottságok fenntartása a település egészére kiterjedő átfogó gazdasági fejlesztés mellett,
- az infrastruktúra hálózat hatékonyabb üzemeltetése, a csatlakozások bővítése,
- környezetkimélő gazdálkodás folytatása

Épített környezet

- az épített környezet, az országos és helyi védelmet élvező területi és egyedi elemek, a települési környezet megőrzése, fenntartható használata

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Társadalom

Népesség

A tervezett lakótelkek száma lehetőséget ad hosszútávon a lakónépesség akár 1000 fővel történő növekedésére, sajnos a lakosságszám bővülésének jelenlegi tendenciája ezt az adottságot nem veszi igénybe. A település számára a megfelelő létbiztonság megteremtésének elsődleges szempontja a munkahely teremtés. Ez a betelepülő, az itt élő, de másutt dolgozó és munkanélküli lakosság megélhetésének alapvető feltétele, emellett szükséges az emberi erőforrások minőségének javítása oktatási, képzési programokkal, munkahelyválasztékkal.

Lakáskínálat

A remélt népességnövekedés és a minőségi igények hatására tartalék lakóterületeket jelölt ki az önkormányzat. A jelenlegi belterületen, a szomszédos mezőgazdasági területen és a belterület szélső fekvésű tömbjeiben kialakítható lakóterületek kielégítő mennyiségi és minőségi lehetőséget biztosítanak a lakásszám növelésére, az egy lakásra jutó lakosságszám csökkenő tendenciájának, a betelepülők és helyben maradók igényeinek kielégítésére. Körülbelül 300-400 db lakótelek alakult ki a település legszebb fekvésű részén az Ady Endre út térségében az Árpád út és Petőfi út között. A lakótömbök beépítésének az igényeknek megfelelően több ütemben, ütemezett közműfejlesztéssel és belterületbe vonással kell történnie. A telekméretek meghatározása az ide települők igényeinek figyelembevételével történt, a falusias életforma előnyeit, a laza beépítést ötvözve a városias komfort biztosításával. Lehetővé teszi, hogy az iparban, szolgáltatásban dolgozók, kiegészítő házi gazdálkodással is foglalkozhassanak.

Munkahelyteremtés

A település a környezetkímélő gazdaság, a szolgáltatás, az idegenforgalom bővítésére fejlesztési területeket jelölt ki.

Gazdasági tevékenység számára a 6 sz. II. rendű főút mellett kialakított területkijelöléseken fogadhatók a logisztikai, környezetbarát vállalkozások.

A mezőgazdasági ágazatban történő foglalkoztatásra a működő majorok, a használaton kívüli majorok, az ökológiai hálózat kínálta természeti területek, a vizek, gyepek – legelő – rét területek hasznosítása jelentenek további lehetőséget.

A tercier szektorban több területen párhuzamosan kell befektetni előkészítő munkákat:

- a község településképpel, idegenforgalommal kapcsolatos alapvető problémája a használaton kívüli cisztercita rendház épülete (ami nem önkormányzati tulajdon), melynek revitalizálása számos rendeltetésre alkalmas: idősok otthona, oktatási-átképző központ, szálloda, múzeum, közigazgatás épülete.
- a megkutatott melegvízre épülő vízi, rekreációs centrum kialakítása a rendház melletti szabad zöldterületen idegenforgalmat generálva munkahelyet teremt, bővíti a szabadidő eltöltésének lehetőségét,
- a belterületen a szolgáltató vállalkozások ösztönzése településszabályozó és adópolitikai eszközökkel munkahelyet teremt, a lakossági ellátás minőségét javítja.

Gazdaság

Mezőgazdaság

A mezőgazdaság termelési szerkezetében változtatni kívánnak a legelő gyepterületeken az extenzív állattartás szorgalmazásával, a vizek hasznosításával, a kertgazdálkodásban a biogazdálkodás feltételeinek megteremtésével.

Célszerű fejlesztési elem a mezőgazdasági termékek helyi feldolgozása.

Ipar

A vállalkozások fejlesztése, letelepítése számára új gazdasági területek kijelölése megtörtént az M6-os gyorsforgalmi út dunaföldvári csomópontja térségében a 61. sz. út mellett, és a belterület szélén, szintén a főútról könnyen megközelíthetően. A település a gazdasági területeken csak a környezetet nem szennyező ipari tevékenységek, logisztikai tevékenység letelepítését ösztönzi és tartja kívánatosnak. A logisztikai vállalkozások számára kiaknázatlan lehetőség a településen áthaladó vasúti teherszállítási szárnyvonal bevonása a teherforgalomba.

A vállalkozások gépparkja folyamatos korszerűsítésre szorul.

Szolgáltatás, kereskedelem

Cél a szolgáltatások körének bővítésével, minőségének javításával a helyi áruk helyi piacának, az idegenforgalom háttérintézményének, az életminőség javításának (időskorúak ellátása, a fiatalok foglalkoztatása) megteremtése.

Idegenforgalom

A településen és környezetében található táji, természeti és építészeti értékek védelme, megmentése és felújítása, a kistérség vonzerejét emeli, s fontos eleme lehet a tágabb környezet idegenforgalmi célterületté fejlesztésének.

Az épített és táji örökségek megmentése és a falufejlesztés érdekében történő felhasználása a lakosság életfeltételein javít - munkahelyet biztosít és hozzájárul a lakókörnyezet kulturált kialakításához.

Fejleszthető a vízi-, kerékpáros-, falusi-, vallási- valamint a horgász-, vadász- és lovas turizmus. Nagyobb hangsúlyt kaphat az ún. szelíd turizmus: tanösvények, megfigyelőhelyek a vizek árterén. A vendéglátás céljára kisebb-nagyobb panziók, fogadók megépítését támogatni kell. A családi házaknál történő vendégfogadást, szálláshely szolgáltatást, és a különböző témákban szervezett táboroztatások megvalósítását kell ösztönözni.

A község tervezi – a szomszédos községekkel összhangban – a vallási turizmus feltételeinek (a szolgáltatások bővítésével) javítását, kerékpárút kijelölését, építését, kerékpáros szolgáltatások (pl. szaküzlet, szerviz) biztosítását. Hangsúlyozzuk az összefogás jelentőségét a szomszédos községekkel, hogy azok a létesítmények, látnivalók és szolgáltatások megosztásával konkurencia helyett partnerekké váljanak.

Táji, természeti környezet, környezetvédelem

Táji, természetvédelem

A település külterületén a jelenleg is összefüggő ökológiai hálózattal, és a belterületet átszelő zöld folyosó megőrzése a cél. Az ökológiai hálózat gerincét adják a részben állandó, részben időszakos vízfolyások, ezekre fűződő tavak láncolata ezeket kísérő gyepek, legelő területek, mozaikos erdőfoltok.

A nagyterjedésű mezőgazdasági területek megosztására célszerű az utak, dűlőutak mentének fásítása, a táblák mezővédő erdő- és cserjesávval való elválasztása. Ezek élőhelyet nyújtanak a vadon élő fajoknak, egyben tájcsépítési hatásuk is kimagasló.

A település szennyvízelhelyezése, hálózatának kialakítása megoldott, feladat a hálózatra csatlakozás bővítése.

A közúti forgalomból adódó környezeti ártalmak csökkentése a belterületet elkerülő út megépítésével szűnhet meg, melynek mielőbbi megvalósítását kell szorgalmazni.

Épített környezet

Cél a településen a lakóterületi fejlesztések területén a közepes területű (900-1200m²) teleknagyság fenntartása. Szükséges – a prognosztizált lakónépességgel számolva - az intézmények számára kellő méretű telkek, tartalékterületek biztosítása. Az új lakóterületek ütemezett felhasználása a beépült tömbök szomszédságában kezdődjön, majd a belső szabad területek beépítése után kerül sor a belterület bővítésére.

A település központok az új funkciók (piac, bölcsőde) fogadása a terület bővítésével – telekalakítással, belterületbe vonással – válnak alkalmassá.

A külterületen beépíthető területet jelöl ki a terv a gazdasági fejlesztések fogadására.

A Településképi Arculati Kézikönyv javaslatai és Településképvédelmi rendelet előírásai szerint kell megőrizni, védeni és használni az épített értékeket és környezetüket. A településközpontok revitalizációja (utak burkolása, épületek – közintézmények felújítása, közvilágítás felújítása, parkosítás) után település tervezi a további védett értékek felújítását, illetve felújításának ösztönzését.

A műemlék épületének megmentése kulturális, szociális, oktatási, idegenforgalmi, közigazgatási célú hasznosításával oldódhat meg.

Infrastruktúra

Közlekedés

A 61. sz. út belterület elkerülő szakaszának megépítését ösztönözni kell.

Szükséges a 61. sz főút mellett a kétoldali járda, egyéb utak mellett min. egyoldali járda kiépítése.

A kerékpárút hálózat kiépítése mind turisztikai, mind munkába járási szempontból célszerű.

Közműellátás

A település vízellátó rendszere, vízmű-fogyasztói hálózata korszerű, a jelenlegi igényeket biztonsággal kielégíti, tartalék kapacitásokkal rendelkezik.

Előszállás-Nagykarácsony-Daruszentmiklós önkormányzata egy szennyvíz agglomerációt hozott létre annak érdekében, hogy a derogációval nem rendelkező településeken is lehetséges legyen a szennyvíz tisztítás központi megoldása.

Ennek I. üteme és Előszállás szennyvízelvezető hálózatának kiépítése megtörtént, folyamatban van a tisztítómű szomszédos települést is fogadó bővítése.

A község csapadékvíz elvezető rendszerét egy az egész vízgyűjtő területére kiterjedő vízrendezési terv alapján, a meglévő hálózati elemek megtartásával, azok kiegészítésével szükséges újra gondolni, átalakítani.

A közműfejlesztési feladatok között elsődleges feladatnak kellene tekinteni a település meglévő beépített területeinek (lakó-, intézményi, gazdasági hasznosítású területen egyaránt) a közműellátottság növelését, amely érdekében a közmű ellátottsági hiányokat kellene pótolni.

A hiányosság az utak igényesen meg nem oldott felszíni vízrendezése, az utcaképet alakító-rontó villamosvezetékek és hírközlési hálózat tartóoszlopai, az irányfény szintű közvilágítás, amely már a közművesítés esztétikailag igénytelen műszaki megoldásával összefüggő hiányosság. Ezek a hiányosságok un. minőségi hiányosságok, amelyeknek megoldása az esztétikai igények kielégítésével vonható össze.

A közműfejlesztési feladatok között, mint második fejlesztési feladat a területfejlesztés során új beépítésre, hasznosításra, funkcióváltásra javasolt területek közműellátásának a megoldása. Az új beépítés, új területhasznosítás lehetőségének, különösen a funkcióváltásra jelölt területeken már feltételként kell meghatározni, hogy a beépítés, hasznosítás csak a megfelelő, környezetvédelmi követelményeket kielégítő, közműellátás biztosítása esetén engedélyezhető. Nagyon fontos, hogy nehogy közműhiányos terület alakuljon ki.

A fejlesztési területek, új közműigénylők közműellátása mellett a már beépített területeken jelentkező igénynövekedésből eredő többletigény kielégítésével is kell számolni.

A közműfejlesztési feladatok között harmadlagos feladatként kell említeni az esztétikai igények kielégítési szükségességét, amely a település vonzóképességének a növelését szolgálja. A komfortosabb környezet kialakítási igénye, az utak és közterületek állapotának, látványának javítását teszi szükségessé. Ennek keretében a XXI. századhoz illő, a jelenlegi és várható motorizáltságot figyelembe vevő közterületi használatot kell biztosítani, amelyhez a felszíni vízrendezésnek is komfortosabb, nagyobb rendezettségű megoldását kell előtérbe helyezni. Az útburkolat kiépítésével egyidejűleg kell a felszíni vízrendezést megoldani. Tervezésnél mérlegelni kell a zárt csapadékvíz csatornás elvezetéssel járó jelentős karbantartási, költségmegtakarítási és területgazdálkodási előnyöket, a lehullott csapadék területen történő megtartásnak kérdését.

Megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőség

Energiagazdálkodási szinten reálisan a megújuló energiahordozók közül a nap energiája hasznosítható. Előszállás természeti adottsága, hogy 2000 körüli napos órák száma, ennek passzív és aktív hasznosításával hagyományos energiahordozó megtakarítás érhető el.

A passzív napenergia-hasznosítás az épületek tájolásával érhető el. Ezt nagyon jól lehet hasznosítani új épületek elhelyezésénél, az új épületek jól megtervezett telepítésével. Az épület kedvezőbb tájolásán kívül egyéb építészeti elemek alkalmazásával, tudatos növénytelepítéssel fokozni lehet a hasznosítható napenergia mennyiségét. Jelentős vezetékes energiafogyasztás takarítható meg, ha az új épületek tervei a passzív napenergia hasznosítására törekedve készülnek. Nagyon fontos a továbbtervezés során ennek a szemléletnek az alkalmazása.

Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el. Ezek gondos elhelyezéséhez szükséges az építész esztétikai igényessége is, ennek nem szabad arculatrontóvá válni.

A napkollektorokkal a használati melegvíz termelésre és elő-utó fűtési szezonban temperáló fűtésre fordítandó közüzemi energiafelhasználás csökkenthető. A napelemekkel a villamosenergia felhasználás csökkenthető. A ma már elfogadott ad-vesz rendszer alkalmazásával a többlet termelt villamosenergia egyszerűen a közhálózatra terhelhető, hiány esetén ugyanazzal a hálózati rendszerrel a közhálózati vételezés megoldható.

A napenergia aktív hasznosításának alkalmazásával kapcsolatban azonban meg kell említeni az időjárástól való függőséget. Így az igények kielégíthetőségét a vezetékes, illetve a hagyományos energiahordozókkal is ki kell tudni elégíteni. A napenergia hasznosítása csak az éves energiafelhasználás csökkentésében játszik jelentős szerepet, amely a fenntartási költségek csökkentését eredményezi.

Az ország nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségei is kötelezik a településeket, hogy energiaellátásukba jelentősebb mértékben vegyék igénybe a megújuló energiahordozókat.

1.2. A település jövőképe térségi szerepére vonatkozóan

Előszállás Mezőföld dél-keleti részén, két megye (Fejér – Tolna) határán fekszik, a Dunaújvárosi Kistérség déli határtelepülése.

Nyolc település (Baracs, Nagyvenyim, Kisapostag, Rácalmás, Mezőfalva, Nagykarácsony, Előszállás, Daruszentmiklós) 2004.nov.12-én megalakította a Dunamenti Kistérségi Területfejlesztési Tanácsot Dunaújváros központtal.

A kistérség jövőképe: megújulásra képes, értékeit megbecsülő, lehetőségeikkel élni tudó, kölcsönös előnyök alapján együttműködő polgárok, szervezetek és települések vonzó kistérsége négy régió találkozásánál.

Átfogó célok:

- a helyi közösségek fejlesztésével a megújulás társadalmi támogatásának erősítése,
- a haladó hagyományok, a természetes és épített környezet megóvása, gondozása, fejlesztése,
- a települések meglévő és új fejlődési lehetőségeinek kiaknázása,
- együttműködések erősítése, eredményesebbé tétele,
- térségi és települési vonzerők fejlesztése és kommunikálás,
- az interregionális központ szerepkör erősítése.

Előszállás település tagja a Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesületnek. Az együttműködés elsősorban a szolgáltatások elérhetőségére és a hagyományok őrzésére vonatkozik.

Előszállás tagja a 2003. szept. 3-án alakult Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás, mely a komplett hulladékgazdálkodási feladatok ellátására alakult.

Tekintettel elhelyezkedésére a térségi kapcsolatai aszimmetrikusak. A térségi kapcsolatok Előszállás esetében a közlekedés, a gazdaság, az oktatás, az egészségügy, a kultúra és turizmus fejlődése szempontjából lényegesek.

Egy térség fejlődésének alapfeltétele a közlekedési hálózat kialakítása mind közúti, mind vasúti vonatkozásban. A főhálózati elemeknek a lakott településeket elkerülve kell a nagyobb térségek közötti kapcsolatot biztosítaniuk, a mellékhlózati elemeknek kell a településeket egymással és a főhálózattal összekötni.

Az M6 autópálya a település keleti oldalán vezet át, ott csomópontot alkotva a 61. sz. II. rendű főúttal, mely Dunaföldvár – Kaposvár – Nagykanizsa városokat köti össze, és átszeli Előszállást, s mely kelet-nyugat irányú főút a Dunántúl közepén, a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel is. M6-os autópálya kiváló kapcsolatot teremt a Kistérség központjával, és a szomszédos nagyvárossal, Dunaújvárossal. A település potenciális esélyeit az országos gazdasági vérkeringésbe kapcsolódáshoz, az autópálya dunaföldvári csomópontja növeli.

A községben északi irányban ágazik el a főútról a 6211 sz. összekötőút, mely Nagykarácsonyon át Mezőfalva külterületén csatlakozik a 6219 sz. Dunaújváros – Sárszentmiklós közötti összekötő úthoz, és a 62123 sz. bekötőút, mely Daruszentmiklóssal ad kapcsolatot, és csatlakozik ott a 6228 sz. Dunaföldvár – Mezőfalva – Seregélyes közötti összekötő úthoz. Előszállásnak déli irányban közúti kapcsolata nincs. Az M8-as autópálya Nagykarácsony irányából lesz megközelíthető a 6211 sz. összekötőúton keresztül.

Előszállás a Pusztaszabolcs – Dunaújváros – Mezőfalva – Paks vasútvonal mentén fekszik. A vasútvonalon a személyszállítás szünetel, kizárólag teherforgalmat bonyolít. Kedvező lenne a település logisztikai ágazatai számára is bekapcsolni a vasúti szállítást.

Egyetlen tömegközlekedési eszköz az autóbuszjárat, mely naponta többször - jellemzően igazodva a munkáltatók műszakváltásához és a diákok utaztatásához – járja végig a települést, de számos távolsági busz is kiegészíti a szükségletet.

Gazdasági szempontból a nagyobb munkaerőt felvevő vállalkozások a közeli nagyvárosokban (Dunaújváros, Dunaföldvár) találhatók, a nem helyben foglalkoztatott munkaerő nagy részét alkalmazzák. A település jövőképe szempontjából Dunaújváros húzóerőként hat. Távolabbi Székesfehérvár, ahová jellemzően a vállalkozások saját gépjárműparkja utaztatja a munkavállalókat.

Oktatás tekintetében a dunaújvárosi középfokú oktatási intézmények meghatározók.

Az egészségügyi középfokú ellátás (szakorvosi ellátás) és a kórházi ellátás Dunaújvárosban biztosított, a megyei ellátás pedig Székesfehérváron vehető igénybe. A hétvégi orvosi ügyelet Nagyvenyim községben található központtal megoldott, az alapfokú egészségügyi ellátás (háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, iskolaegészségügy) helyben biztosított, a fogorvosi ellátás együttműködésben Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony községek önkormányzatai között Előszállás helyszínén rendelkezésre áll.

Közigazgatásban a Dunaújvárosi Járási intézmények biztosítják a hatósági feladatok egy részét, mely közelmúltban átalakított rendszer tovább fejlődik és a későbbiekben még inkább a járási hivatalok látják el a járás településeinek közigazgatási feladatait.

Helyben intézhetők az önkormányzat kötelező feladat-ellátásaival összefüggő ügyek, az önállóan működő hivatal látja el a jegyzői és önkormányzati ügyintézt.

A kapcsolatok bővülését – a szomszédos települések munkahelyeinek elérhetőségét, a térségi és országos turizmusba történő bekapcsolódás lehetőségét - biztosítanak a Daruszentmiklós és Nagykarácsony irányában kiépítendő kerékpárút és a Tisza – Balaton kerékpárút a 61 sz. főút mellett.

Térségi szerepkör szempontjából kiemelkedően fontos a környező településekkel történő együttműködés szorgalmazása az infrastrukturális ellátás és a turisztikai ágazaton belül.

Három település – Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony – együttműködésével épül ki a szennyvízelvezető hálózat, Előszálláson elhelyezett tisztítóberendezéssel.

A települések közötti együttműködés közös rendezvénysorozataival, többhelyszínes kulturális események szervezésével bővíthető a turisztikai kínálat.

A faluban és környezetében található táji, természeti és építészeti értékek védelme, megmentése és felújítása, a kistérség vonzerejét emeli, s fontos eleme lehet a tágabb környezet idegenforgalmi célterületté fejlesztésének.

Az épített és táji örökségek megmentése és a falufejlesztés érdekében történő felhasználása a munkahelyet is biztosítva a lakosság életfeltételein javít és hozzájárul a lakókörnyezet kulturált kialakításához.

Fejleszthető a vízi-, kerékpáros-, falusi-, valamint a vadászati és lovas turizmus. Nagyobb hangsúlyt kaphat az ún. szelíd turizmus: tanösvények, megfigyelőhelyek a vizek árterén. A vendéglátás céljára kisebb-nagyobb panziók, fogadók megépítése támogatandó. A családi házaknál történő vendégfogadást, a különböző témákban szervezett táboroztatások megvalósítását kell ösztönözni.

A község tervezi – a szomszédos községekkel összhangban – a vallási turizmus feltételeinek (a szolgáltatások bővítésével) javítását, kerékpárút kijelölését, építését, kerékpáros szolgáltatások (pl. szaküzlet, szerviz) biztosítását. Hangsúlyozni kell az összefogás jelentőségét a szomszédos községekkel, közösen megírt pályázatokkal.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan alapelvek, amelyek meghatározzák a település fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése szempontjából.

Előszállás Nagyközség településfejlesztési koncepciójának alapelvei:

Fenntartható növekedés

A környezetileg fenntartható növekedés elősegítése elsősorban a meglévő erőforrások hatékonyabb felhasználását, környezetbarát településfejlesztést segíti. Alapelv a klímabarát növekedés.

A megvalósuló fejlesztési projektek bizonyíthatóan járulnak hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentse a környezeti terhelést azaz

- fenntartható építés alkalmazása a településfejlesztés során,
- környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés területén,
- a helyi gazdaság fejlesztése elsődlegesen az egykori majorok területén,
- energiahatékonysági beruházások támogatása,
- megújuló energia alkalmazása.

Egységes növekedés

A fejlesztése során kiemelt szempont a területileg egységes társadalmi, gazdasági fejlődés elve. A fejlesztések során figyelembe kell venni az eltérő fejlettségű és adottságú településrészek kiegyensúlyozott fejlesztését. A területi kohézió, a hátrányok mérséklése olyan alapelvek, amelyek lehetővé teszik, hogy a településrészek tudatosan és egyenlő mértékben fejlődjenek.

Versenyképes fejlődés

Településfejlesztés során kiemelten kell azokra az ágazatokra, helyzeti előnyökre figyelni, ahol Előszállásnak versenyelőnyei vannak. Ezek az agrárszféra, növénytermesztés, állattartás. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódjanak és kibontakozzanak a település tartós versenyelőnyei. Ezeknek a területnek a kiaknázatlan lehetőségeit kell a jövőben hasznosítani, ezen terület versenyképes fejlesztésének pozicionálása, a csatlakozó feldolgozóipar megteremtése a jövő záloga.

Integrált fejlődés

Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet alapján olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozzá a település fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez. A pontszerű fejlesztések helyett a komplex, egymásra hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni. Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a településfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magánereő, magántőke mobilizálását.

2. CÉLOK

A jövőkép csak összehangolt cselekvéssel hajtható végre. Ennek érdekében elsőként a jövőkép megvalósulását meghatározó fejlesztési irányok kerülnek meghatározásra, majd megvalósítás céljából a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága együtt munkálkodik.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

A jövőkép megvalósítása érdekében a település hosszútávú fejlődésének alappilléreként értelmezhető négy átfogó cél határozható meg, melyek hozzájárulnak a jövőképben megfogalmazottak megvalósulásához. Az átfogó célok a legfőbb hosszútávon megvalósítandó célok, melyek kijelölik a település legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti, műszaki kihívásokra adott válaszait, pozicionálják a települést. Az átfogó célok prioritási sorrendben egymás után következnek, azonban nem egymástól elszigeteltek, azoknak együtt, összhangban kell épülniük, erősödniük annak érdekében, hogy a település jövőképe megvalósulása biztos alapokon álljon.

A jövőkép megvalósítását szolgáló átfogó célok az alábbiak:

1. A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőség biztosítása
2. Élhető település, a közösségi kohézió, identitás erősítése, a helyi kultúra, megőrzése és továbbadása
3. A települési környezet értékörző fejlesztése
4. A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése.

2.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Az egyes átfogó célok részcélokra, továbbá programokra bonthatók

1. A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőség biztosítása
Gazdasági környezetfejlesztés kialakításában, a kínálatfejlesztés mellett lényeges az üzleti szolgáltatások bővítése is. Az üzleti környezetfejlesztés mind infrastruktúrafejlesztés, mind a befektetői és vállalkozói igényeket kielégítő szolgáltatásoknak kiépítése. Cél a kisebb vállalkozások segítése és pozícióba hozása. Az iparfejlesztésnél elsődleges cél a környezetbarát technológiákat alkalmazó iparfejlesztés. A kibocsátás, az egészség és környezetkárosító hatások mérséklése a fenntartható gazdaságfejlesztés alapja. A település gazdaságfejlesztésénél figyelembe kell venni a klímaváltozás veszélyeit.

A település gazdaságának túlnyomó része a mezőgazdaság, elsődlegesen növénytermesztéssel, kisebb mértékben állattenyésztéssel és az azokhoz kapcsolódó iparágakkal (feldolgozóipar, élelmiszeripar). A mezőgazdaság versenyképessége érdekében a jó minőségű mezőgazdasági területeket továbbra is meg kell őrizni a termelés számára. A mezőgazdasági területek jó minőségének megőrzése érdekében az öntözéses területeket fent kell tartani, továbbá a belvízelvezető rendszert karban kell tartani és fejleszteni szükséges. A területek megközelíthetősége érdekében a külterületi földutak burkolása javasolt. A mezőgazdasági vetésszerkezet kialakításánál a hagyományos kultúrák mellett reagálva a piac igényeire a korszerű, a termőföld lehetőségeinek megfelelő kultúrákat is termesztetni kell. Az agrárfejlesztés versenyképessége érdekében cél a vetésszerkezet összehangolása, a megtermelt áruk értékesítése tudatos marketing tevékenységgel. A mezőgazdaságot kiegészítő ágazatok, élelmiszer feldolgozóipar infrastrukturális fejlesztése és a befektetés ösztönzés feltételeinek megteremtése elsődleges prioritású.

A település gazdaságának élénkítése, a helyi munkalehetőségek bővítése az alábbi részcélokkal, programokkal valósíthatók meg.

Átfogó cél	Részcélok	Programok
1. A helyi gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőség biztosítása,	1.1. helyi kis és közepes vállalkozások támogatás	1.1.1. helyi kisiparosok, helyi termékek támogatása
		1.1.2. jól megválasztott adópolitika
		1.1.3. gazdasági területek fejlesztése
		1.1.4. helyi piac fejlesztése
	1.2. vállalkozások letelepedésének elősegítése	1.2.1. vállalkozási területek kijelölése
		1.2.2. jól megválasztott adópolitika
		1.2.3. megfelelő marketingmunka
	1.3. munkahelyteremtés	1.3.1. foglalkoztatók ösztönzése
		1.3.2. megfelelő képzettségű munkavállaló
	1.4. partnerségi program kialakítása	1.4.1. önkormányzatok és vállalkozók együttműködése
	1.5. egyéb gazdasági célok	1.5.1. szolgáltatás bővítése
		1.5.2. turizmus fejlesztése

1.1. helyi kis és közepes vállalkozások támogatás

Előszálláson nincs nagyüzemi ipari tevékenység, gazdaságát helyi kis és közepes vállalkozások alkotják. Ezek nagy része építőipar, gép- és gépjárművel kapcsolatos feldolgozóipar, hulladékfeldolgozás, más része helyben hagyományosan kialakult szakmák, ahol helyi nyersanyagot dolgoznak fel. Egyéb szolgáltató, valamint kereskedelmi szektor is jelentős szerepet tölt be a gazdaságában. A településen 37 vállalkozás működik, öt vendéglátóipari, kilenc kereskedelmi, tíz ipari, tizenhárom mezőgazdasági és termékfeldolgozó vállalkozás.

A mezőgazdasági vállalkozások hatékonyan működnek a kiváló és jó minőségű termőföldeken, ugyanakkor kertgazdálkodás és a legelők biogazdálkodás és extenzív állattenyésztés célú lehetőségei kihasználatlanok. Szintén fejlesztési cél lehet a termékek helyben történő feldolgozása és helyi értékesítése a meglévő kereskedelmi egységekben és egy építendő piacon.

Kulcskérdés az állattenyésztési ágazat erősebb szerepének felvállalása a növénytermesztés mellett. Az állattenyésztés elsősorban a saját felhasználást szolgálja a háztáji, családi állattartásban. Ezen adottságokra építve továbbra is szorgalmazni kell az háztáji gazdaságok fenntartását, működését, korszerűsítését. További cél a legelőterületek megtartására, megőrzésére, azok extenzív állattartással összefüggő hasznosítása. Az állattartó telepekhez kapcsolódóan a helyben történő feldolgozás megteremtését előtérbe kell helyezni korszerű üzemek létesítésével. Lehetőséget kell teremteni az állattenyésztésben a megújuló energiaforrások létesítésére, alkalmazására.

Valamennyi ágazat támogatása a továbbiakban is rendkívüli fontossággal bír részben gazdasági, részben munkahely biztosítása szempontjából, a szolgáltató tevékenységek elsődlegesen a település lakóinak kényelmét szolgálják, erősítik a népességmegtartó képességet.

A gazdasági folyamatok bővülésének, a helyi vállalkozások mennyiségi és minőségi fejlesztésének egyik legfontosabb eszköze a kedvező helyi adópolitika, és a megfelelő terület biztosítása.

1.2. vállalkozások letelepedésének elősegítése

A gazdaság, önkormányzati források bővülését jelenti további vállalkozások betelepülése Előszállásra. Ennek lehetősége a kiváló közlekedési kapcsolatok és alkalmas fogadó területek kijelölésével biztosított, de szükséges az infrastruktúra ellátás bővítése. Az önkormányzat hatékonyabb marketingmunka folytatásával pályázatokon való részvétellel kereshet újabb letelepülő fejlesztőket.

Meglévő települési adottság a mezőgazdasági állattenyésztő vállalkozások választékbővítésére a gyepek, rét, legelő területek, a tavak, termékfeldolgozásra a használaton kívüli majorok

1.3. munkahelyteremtés

A gazdasági vállalkozások támogatása közvetetten munkahelyteremtéssel is jár, ami az aktív korú népesség jelentős mértékű ingázásának csökkentése miatt különösen fontos. Helyi munkalehetőségek közül legnagyobb arányban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számára munkát biztosító munkahelyek hiányoznak. Ezek megtelepedését a továbbiakban kiemelten kell támogatni.

A helyi gazdaság, a társadalom, a munkahelyteremtés és az oktatás egymással szorosan összefüggő ágazatok. A pozitív gazdasági folyamatok mozgatórugója ezen összetevők megfelelő kommunikációja és összehangolása.

A népességmegtartás érdekében egyik legfontosabb tennivaló a fiatalok itthon tartása. A fiatalok településen tartásához kapcsolódóan fontos, hogy helyben tudjanak elhelyezkedni tanulmányaik befejezése után. Ehhez olyan iskolai oktatás szükséges, amelyre tényleges kereslet van, s az elsődlegesen helyben jelentkezik. A településen alapszintű oktatás folyik, ezért javasolt s fiatalok és a munkavállalók kereslet célú önkormányzati és munkáltatói felvilágosítása, irányítása.

1.4. partnerségi program kialakítása

Önkormányzat a támogatáson kívül bővíteni kívánja az együttműködést a helyi vállalkozókkal, befektetőkkel, kikéri véleményüket, bevonja őket tervezésbe, szervezésbe, a döntésekbe. Az együttműködés egyik eszköze a településrendezési szerződés.

A partnerség a helyi kapcsolatokon kívül többnyire kistérségi, vagy regionális együttműködést is feltételez, ezen a szinten lehet hatékonyabban kiépíteni egy olyan információs rendszert, mely alapján felmérhető, hogy munkakereslet-kínálat szempontjából melyek a hiányzó tevékenységi körök a térségben, illetve mely területeken van túlkínálat. Ehhez kapcsolódóan kialakítható, támogatható egy olyan vállalkozói és gazdasági struktúra, amely figyelembe veszi a mind a piaci keresletet mind a kínálatot.

1.5 egyéb gazdasági célok

A szolgáltatások bővítése – munkaerő-képzés, szociális ellátás, kereskedelem, turizmus kiszolgálása – a lakosság helyben maradását, a lakónépesség növekedését szolgálja.

A gazdaság további jelentős fejlesztési potenciállal rendelkező ágazata a turizmus, melynek lehetőségeit az átmenő forgalom, valamint a térségi lehetőségek kiaknázását szolgáló együttműködés bővítheti.

A turizmus tekintetében a tömegeket vonzó idegenforgalom helyett a műemlékekre és a táji természeti környezet adottságaira alapozott minőségi tematikus turizmusra kell helyezni a hangsúlyt. Az épített értékek vallási turizmus célpontjainak tekinthetők.

A táji, természeti környezet védelme a szelíd-turizmus meghonosodását indokolná, természetjárással, tanösvényekkel, lovas turizmussal. A horgásztavak jelenleg is ideális helyszínt biztosítanak a horgászturizmus számára, azonban meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy ezek valós gazdasági eredménnyel is járjanak.

Mindezen fejlesztések a szomszédos települések közös szándékával, térségi együttműködésben fejlesztett kerékpárút hálózat, infrastruktúra, szállás- és vendéglátóhelyek kialakításával, majd jelentős marketingmunkával lehetséges.

2. Élhető település, a közösségi kohézió, identitástudat erősítése, a helyi kultúra, megőrzése

A település legfontosabb célja a népességmegtartás és népességnövelés, melynek alapja az élhető települési környezet megfelelő színvonalú, rugalmasan működő intézményrendszerrel. Az élhető település társadalmi, kulturális kohézióval rendelkezik, a lakosság identitástudata a helyben szerveződő programok, társadalmi események segítségével erősödik, őrzik, továbbadják a hagyományokat.

A település társadalmi és kulturális megerősödését szolgálják az alábbi részcélok és programok:

Átfogó cél	Részcélok	Programok
2. Társadalom, kultúra megerősítése	2.1. közösségi kohézió, identitástudat erősítése	1.1.1. partnerségi kapcsolatok erősítése
		1.1.2. közösségi programok, rendezvények szervezése
		1.1.3. közösségi terek fejlesztése, létrehozása
	2.2. oktatás fejlesztése, kulturálódás bővítése	1.2.1. szakoktatás, fakultációk megszervezése
		1.2.2. kulturális rendezvények támogatása
	2.3. civil szervezetek támogatása	2.3.1. önkormányzati támogatás
		2.3.2. pályázási lehetőség
		2.3.3. partnerségi együttműködés
	2.4. fiatalok megtartása a településen	2.4.1. munkaerő kínálat
		2.4.2. letelepedés támogatása
		2.4.3. helyi kulturális, sportolási, rekreációs lehetőségek
		2.4.4. közéleti szerepvállalás

2.1. közösségi kohézió, identitástudat erősítése

Előszállás lakói napjainkban is közösségként működnek, ennek ellenére továbbra is fontos az összetartozás, a közösségi szellem erősítése, hiszen egy település akkor válik igazán élővé, élhetővé, ha az ott lakók magukénak érzik, érzelmileg kötődnek hozzá, s ezért tenni is képesek. A lakosságot partnerként a helyi média, rendezvények segítségével tájékoztatni kell, párbeszéd után be kell vonni a döntésekbe.

Számos olyan esemény van már jelenleg is a település életében, amelyek indirekt módon a lakosság összekovácsolódását eredményezik. Ilyenek azok a közösségi rendezvények, ünnepségek, melyek minden évben megrendezésre kerülnek (Előszállásról Nagykarácsonyba vezető „Mikulás-futás”, június első hétvégéjén rendezett „Szállás-napok”, Szüreti felvonulás és bál, Falusi disznóvágás). Ezek az események talán a legjobb alkalmak annak kifejezésre, hogy jó előszállásnak lenni, amikor mindenki találkozhat a másikkal. Ugyanígy rendkívül hasznosak azok a közösségi akciók, amik a település érdekében szerveződnek. (pl. szemétszedés, elektronikai hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtés, a legszebb konyhakert program, faluszépítő akciók, legszebb hagyomány őrzően felújított épület, „Tiszta udvar rendes ház” cím bevezetése stb.).

A településhez kötődésnek egyik fontos összetevője a település megismerése. Ennek eszköze lehet a tájház, helytörténeti gyűjteménnyel, elsősorban helyi kötődésűek időszaki kiállításával, különböző hagyományőrző rendezvényekkel (Előszállás története könyv megjelentetése). Mindezek segítik a település múltjának megismerését, a hagyományok átélését, átadását a fiatal korosztálynak, s bevonásukat a folytatásba.

Előszállás esetében nagy jelentősége van a zirci ciszterek által kialakított gazdálkodási hagyományoknak. Ezek ápolása, megtartása, bemutatása, őrzése a közösségi összetartozás szempontjából kiemelt fontossággal bír, s bemutatása egyik lényeges rendeltetési eleme lehetne a szintén általuk épített rendház revitalizációjának.

2.2. oktatás fejlesztése, kulturálódás bővítése

Egy település legfontosabb jellemzője a népességmegtartó képessége. A helyben maradást célzó és hatékonyan működő intézményrendszert már a legfiatalabb korosztály számára is ki kell építeni, a

meglévőket fejleszteni. Ehhez a legkézenfekvőbb eszköz az oktatás fejlesztése. A jelenleg is magas színvonalú képzések köre tovább bővíthető felelevenítve az egykor jól működő, a település mezőgazdaságának alapját megteremtő helyi szakembereket képző szakoktatást. Továbbra is támogatandó az alapfokú művészeti oktatás. Az iskolába kerülést megelőzően ugyanúgy kiemelt jelentőséggel bír a gyermekekről való gondoskodás, melynek első lépcsőfoka egy helyi bölcsőde létrehozása. Az iskola elvégzése után fontos, hogy a fiatalok helyben tudjanak elhelyezkedni. Ehhez az iskolai oktatás, illetve a munkahelyek munkaerő-keresletének összehangolása is szükséges.

Fontos, hogy a munkán kívül a szabadidő eltöltése is a lakóhelyhez kötődjön. A településen már meglévő kulturális intézmények programkínálatát célszerű bővíteni. További szabadidő eltöltési lehetőségeket kell biztosítani, a meglévőket népszerűsíteni annak érdekében, hogy a fiatalok és a felnőttek ne más települések vagy közeli városok intézményeit keressék.

Kiváló rekreációs területek állnak rendelkezésre, melyek fejlesztéséhez, üzemeltetéséhez a vállalkozót meg kell keresni (horgászat, helyi melegvíz hasznosítása).

A helyi sport, mint a szabadidő eltöltésének lehetősége szintén fejlesztendő. A csapatsportok nagymértékben hozzájárulnak a települési kötődéshez, miután a fiatalok Előszállás színeiben képviselik a települést. Terv műfüves kispálya kialakítása, szabadtéri "kondipark" létrehozása.

Az egészségügyi szolgáltatások biztosítása és a szociális gondoskodás szintén alapvető összetevője a népességmegtartásnak. Egészségügyi téren leginkább minőségi fejlesztésekre, lenne szükség. Lényeges az idősebb korú népességről való gondoskodás bővítése. A lakosság ugyanis előregedő, a 60 év felettiek száma meghaladja a 14 év alattiakat. Előszálláson a szociális gondoskodás jelenleg is erős, de a szolgáltatások köre tovább bővíthető.

2.3. civil szervezetek támogatása

A társadalmi összetartozásnak és a város élhetőségének jelentős bázisát adja a számos működő civil szervezet, egyesület. A sokszínű tevékenységet végző szervezetek támogatása ezért a későbbiekben is kiemelt jelentőségű, mely jelentheti a működési helyszín, források biztosítása, támogatásuk pályázati részvételben.

Eredményesebb munka végezhető a szomszédos településekkel történő együttműködés esetében.

2.3. fiatalok megtartása a településen

A népességmegtartás egyik legfontosabb eszköze a fiatalok településen tartása. Ennek elsődleges eszköze a tanulmányaik befejezése után a helyben történő elhelyezkedés, visszatérés a településre. Olyan szakmát, képzettséget adó iskolai oktatás szükséges, amelyre tényleg kereslet van, s a kereslet helyben jelentkezik.

Önkormányzat lehetőségének megfelelően támogatja a lakhatási lehetőségük megteremtését akár telekhez jutással, akár anyagilag.

Önkormányzat bölcsőde építését kezdeményezi, bővíti a sportolási, kulturálódási és rekreációs lehetőségeket rendezvények szervezésével, fogadókahelyek megteremtésével.

3. A települési környezet értékörző fejlesztése

A települési környezet meglévő értékeit megóvó fejlesztése az alábbi részcélok és programok megvalósításával történhet:

Átfogó cél	Részcélok	Programok
3. A települési környezet értékőrző fejlesztése	3.1. Az épített környezet, a településkép értékőrző védelme	3.1.1. területfelhasználás prioritási szempontjai, a meglévő belterületi tartalékok elsődleges felhasználása
		3.1.2. a településkép őrzése, megújítása – arculatalakítás
		3.1.3. az épített értékek megőrzése, felújítása és hasznosítása
		3.1.4. a vasútállomás környezetének rendezése
		3.1.5. a zöldfelületi rendszer fejlesztése
	3.2. A táji, természeti környezet megóvása	3.2.1. a természeti, táji értékek megóvása
		3.2.2. tájhasználat racionalizálása
		3.2.3. a zöldfelületi rendszer fejlesztése
		3.2.4. lakosság környezettudatosságra nevelése
	3.3. infrastruktúra fejlesztés	3.3.1. elkerülő út megépítése
		3.3.2. kerékpárút-hálózat kiépítése
		3.3.3. balesetmentes közlekedés biztosítása
		3.3.4. parkolóhelyek biztosítása
		3.3.5. infrastruktúrafejlesztés a területi fejlesztéssel párhuzamosan
		3.3.6. a szennyvíztisztító telep korszerűsítése, a szennyvízcsatorna hálózatra rákötések szorgalmazása
		3.3.7. felszíni vízelvezetés térségi szintű megoldása
		3.3.8. belterületi utak portlanítása, (járdák, árkok felújítása)

3.1. Az épített környezet, a településkép értékőrző védelme

A település fejlődése értelemszerűen területi változásokkal is jár, s ennek során a legfontosabb feladat az előre gondolkodás és tervezés, illetve a kitűzött célok lépésről lépésre történő megvalósítása.

Előszállás településrendezési eszközei alapján a település jelentős fejlesztési tartalékokkal rendelkezik, így a területi vonzatú fejlesztések esetében elsődlegesen a meglévő beépítetlen területek hasznosításában, használaton kívüli épületek, épületegyüttesek revitalizálásában kell gondolkodni, betelepülő fejlesztések számára a kiváló közlekedési kapcsolatokkal rendelkező – M6 dunaföldvári csomópontja - térsége alkalmas.

A településen a családiház építésének kétfajta lehetősége adott:

- a nagyszámú meglévő foghíj beépítésével, romlott állagú épületek cseréjével,
- az Árpád út és Petőfi Sándor út között a mély telkek megosztásával és tömbfeltárással kialakított új lakóterületek beépítésével.

A foghíjbeépítés költségtakarékos megoldása az utcaképet zárja, a településképet javítja, a meglévő infrastruktúrát hatékonyabban használja, a lakhatási lehetőség ily módon történő biztosításának elsőbbséget kell élveznie, az önkormányzatnak ezt kell támogatnia.

Az új fejlesztési területek felhasználását hosszú és költséges előkészítő munka - körültekintő előzetes vizsgálatok, igényfelmérés, marketingmunka - előzi meg, nagy terhet róva az önkormányzatra. Az új terület felhasználásánál rendkívül lényeges a megvalósíthatóságot és a finanszírozást megkönnyítő ütemezhetőség.

Mindkét esetben a tervezés során fontos a települési szövetbe való beillesztés, a meglévő településszerkezethez és épített környezethez történő alkalmazkodás. Ezen szempontok a településszerkezeti tervben, a TAK-ban és a Településképvédelmi rendeletben megjelennek.

A két településközpont – „igazgatási, intézményi, kereskedelmi” és az „oktatási és kulturális” – területi tartalékokkal rendelkezik, a hiányzó ellátó funkciók pótlása, az intézmények bővülési igénye ezeken a területeken javasolt: vasútállomás mellett piac, kultúrház mellett bölcsőde építhető, óvodai és iskolai létszám növekedése esetén ezen intézmények bővítése is a szomszédos tartalékterületeken megoldható. A település számára közvetetten jelentős fejlesztési potenciál a ciszterci rendház épülete, területe. Felújítása, hasznosítása a központ arculatát javítja, működtetése munkahelyet teremt, bővíti a turisztikai választékot.

Különleges rekreációs területként a megkutatott melegvíz hasznosításra épülő fürdő, pihenő és sportcentrum kialakítása a rendház melletti szabad zöldterületen idegenforgalmat generálva munkahelyet teremt, bővíti a szabadidő eltöltésének lehetőségét, a településképet pozitív irányba befolyásolja.

Különleges mezőgazdasági üzemi területek részben új létesítményekkel ellátottak, részben újra működő majorok, részben felújításra váró egykori majorok, telephelyek (Robert-völgy)

A feladatok megvalósítása érdekében a fejlesztési területekre célszerű az önkormányzat elővásárlási jogát kiterjeszteni. Ennek különösen nagy jelentősége van az intézmények bővítése esetében.

A fejlesztések tervezése során a „Településképvédelmi rendelet”-ben meghatározott területi és egyedi védelem területeinek megtartása és védelmük irányadó, folyamatosan ellenőrizendő.

A település számos olyan területi és egyedi értékkel bír, melynek megőrzése az egyes fejlesztések során kiemelten kezelendő. Ezek közé tartoznak a településközpontok hagyományosan kialakult szerkezete (Fő tér, Cifrakert), térfala egyes karakteres utcaképek (Petőfi Sándor u. egyes szakaszai), épített értékek (cisztercita rendház, Róbert völgyi major). A városrendezés és -fejlesztés során lényeges, hogy a jelenleg többnyire karakteresen elkülönülő településrészek jellegzetes arculata megmaradjon, ez kihangsúlyozásra kerüljön. Ez nemcsak építészeti, hanem első lépésben településrendezési és szabályozási kérdés.

Település arculatát javító elem, tekintettel a központközeli pozíciójára a vasútállomás környezetének rendezése, együttműködve az üzemeltetővel.

A területi vonzatú fejlesztéseken belül nem elhanyagolható jelentőségű a zöldfelületi rendszer fejlesztése sem. A zöldfelületek, zöldterületek kiterjedése, állapota nagyban befolyásolja a lakosság komfortérzetét, és teret biztosít a kikapcsolódásnak, a szabadidő eltöltésnek, a közösségi életnek.

A zöldfelület növelésének fontos, klímaszabályozó elemei a fasorok, mind külterületi mezőgazdasági területek, mind a belterületi utcák mentén. Jelentős szerepe lehet a fasor telepítésének a 61. sz. út mellett, ahol hófogóként is szerepel.

Előszállás gazdag zöldterületekben közparkok (Szögletkert, Cifrakert), és közkertek övezeti besorolásban. Állapotuk megfelelő, használatuk választékbővítése javasolt. A fejlesztendő lakóterületek is rendelkeznek megfelelő mennyiségű zöldterülettel, közkerttel. A megkezdett, s igényesen kivitelezett köztérfelújítás a továbbiakban is folytatandó.

3.2. A táji, természeti környezet megóvása

Előszállás területén a vízfolyások mentén az országos ökológiai hálózatnak több olyan eleme (magterület, ökológiai folyosó, NATURA 2000 terület) található melynek táji és természeti megóvása, fenntartható hasznosítása folyamatosan és kiemelten kezelendő szempont. A vízfolyások, arra fűződő tavak láncolata, azokat kísérő gyepek, legelők, rét területek nemcsak összefüggő élőhelyet biztosítanak, de extenzív állattartásra, horgászatra, turizmusra, pihenésre kiválóan alkalmasak. (Robert-völgy mellett, Gulyamajorban különleges beépítésre nem szánt rekreációs övezetek)

A külterület mezőgazdasági tájszerkezete a táji adottságokhoz alkalmazkodó területhasználatok kialakításával tartható meg leginkább.

Előszállás esetében speciális területek az egykori zártkerti részek, amelyek részben lakottak, részben hétvégiházaz üdülőterületek. E területek esetében különösen fontos a tájhasználat szempontjából a tudatos tervezés, a korábbi kertes mezőgazdasági használat visszaállítása, a közlekedési hálózatának megújítása.

Zöldfelületi rendszer kiegészítését, mennyiségének növelését és választékának bővítését adják az újonnan telepített és a kiegészítendő fasorok, a közterületi zöldfelületek megújítása, funkcionális választékának bővítése. A zöldfelületek klimatikus, közérzetjavító, településképet formáló vizuális hatása jelentősen befolyásolja a település élhetőségét, és vizuális látványát.

Nagy hangsúlyt kell helyezni a környezeti elemek védelmére, tekintettel arra, hogy ezek is hozzájárulnak a környezet vonzerejéhez.

Nem elhanyagolhatók a lakossági tevékenységből eredő környezetterhelési problémák, ezért a környezetvédelem során kiemelt fontosságú a megelőzés és szemléletformálás. A lakosság nagyon sokat tud tenni saját életterének környezeti megóvásáért. A védelem lényeges eleme az illegális hulladék-elhelyezés felszámolása, a szelektív hulladékgyűjtés. Ki kell alakítani a célzott hulladékelhelyezési pontokat.

3.3. infrastruktúra fejlesztés

Közlekedési szempontból a település lakhatóságát, épített értékeinek védelmét leginkább befolyásoló tényező a 61. sz. közút Előszállás belterületét elkerülő szakaszának megvalósítása. Gazdaságfejlesztési jelentőségű lenne közös megállapodás a MÁV-val az ipari szárnyvonal hasznosíthatóságára a helyi logisztikai vállalkozások számára.

A kistérségi kapcsolatokat, a szomszédos települések elérhetőségét, a turizmust jelentősen fejleszthetné a kerékpárút hálózat főútvonalak menti szakaszának kiépítése, a hiányzó infrastruktúra kialakítása.

Belterületen a legfontosabb fejlesztési feladatok a meglévő utak felújítása, a burkolatlan utak szilárd burkolattal való ellátása, főút mellett járda kiépítése.

A zártkertek területén a teljes közlekedési hálózatot felül kell vizsgálni és újra értelmezni.

Forgalomtechnikai fejlesztésekkel biztosítani kell a balesetmentes közlekedést.

A közintézmények gépkocsiparkolói számára közterületi parkolókat kell kialakítani.

Jelenlegi – kedvezőnek mondható – közművesítettségi arány további növelését célul kell kitűzni, a fejlesztési területek beépítése során kiemelten kell kezelni az összközművesítés megvalósítását, azaz hogy a bekötések - rákötések megtörténjenek.

A megoldandó feladatok:

- a szennyvíztisztító kapacitásbővítése a szomszédos települések szennyvizeinek fogadására, illetőleg a szennyvízcsatorna hálózat teljes körű kiépítése és a rácsatlakozások szorgalmazása,
- térségi szinten a csapadékvíz megfelelő elvezetését a befogadóig.

A településen elsődlegesen közösségi épületek esetében szerephez jut az alternatív energia hasznosítása, mely számottevő környezeti terhelés csökkenést eredményezhet. Ennek alkalmazását szorgalmazni kell magánvállalkozások, lakóépületek esetében is.

4. A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése.

A különböző szintű és irányú térségi kapcsolatok kialakítása, koordinálása kulcsfontosságú a település fejlődése szempontjából.

Ennek megvalósulását segítik elő az alábbi részcélok és programok:

Átfogó cél	Részcélok	Programok
4. A térségi kapcsolatok továbbfejlesztése	4.1. együttműködések erősítése	4.1.1. összefogás, párbeszéd a környező településekkel
		4.1.2. közös programok, rendezvények szervezése
		4.1.3. tágabb térségi együttműködések, testvérvárosi kapcsolatok ápolása
		4.1.4. helyi identitástudat erősítése (konzorciumi pályázat Mezőfalva vezetésével)
		4.1.5. klímastratégiai pályázat (konzorciumban a település vezetésével)

4.1. együttműködések erősítése

A település térségben elfoglalt pozíciója erősíthető a szomszédos településekkel a horizontális kapcsolatok fejlesztése. Ez együttműködést jelent a szomszédos önkormányzatokkal, hatóságokkal, különböző civil szervezetekkel.

A közös fejlesztési programok kidolgozása esetén az elképzelések összehangolásra kerülnek, így azok egymást kiegészítik, erősítik, kiküszöbölve a rivalizálást. Nagyobb az esély a különböző pályázati lehetőségek elnyerésére több települést tömörítő szervezet együttműködési lehetőségeinek kihasználása révén.

A települések együttműködése turisztikai választékbővítés céljából a természeti táji és épített látvány elemek összekapcsolásával, közös programokkal, rendezvényekkel, kiépített kerékpárút hálózattal, turisztikai infrastruktúrával nagyobb esélyt ad az idegenforgalmi fejlődésnek.

Oktatás, kultúra és egészségügy területén a kapcsolattartás a nagyobb városokkal a lakosság minőségi kiszolgálásához hozzájárulna.

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A település használat szempontjából karakteresen elkülönülő területi egységei a TAK alapján:

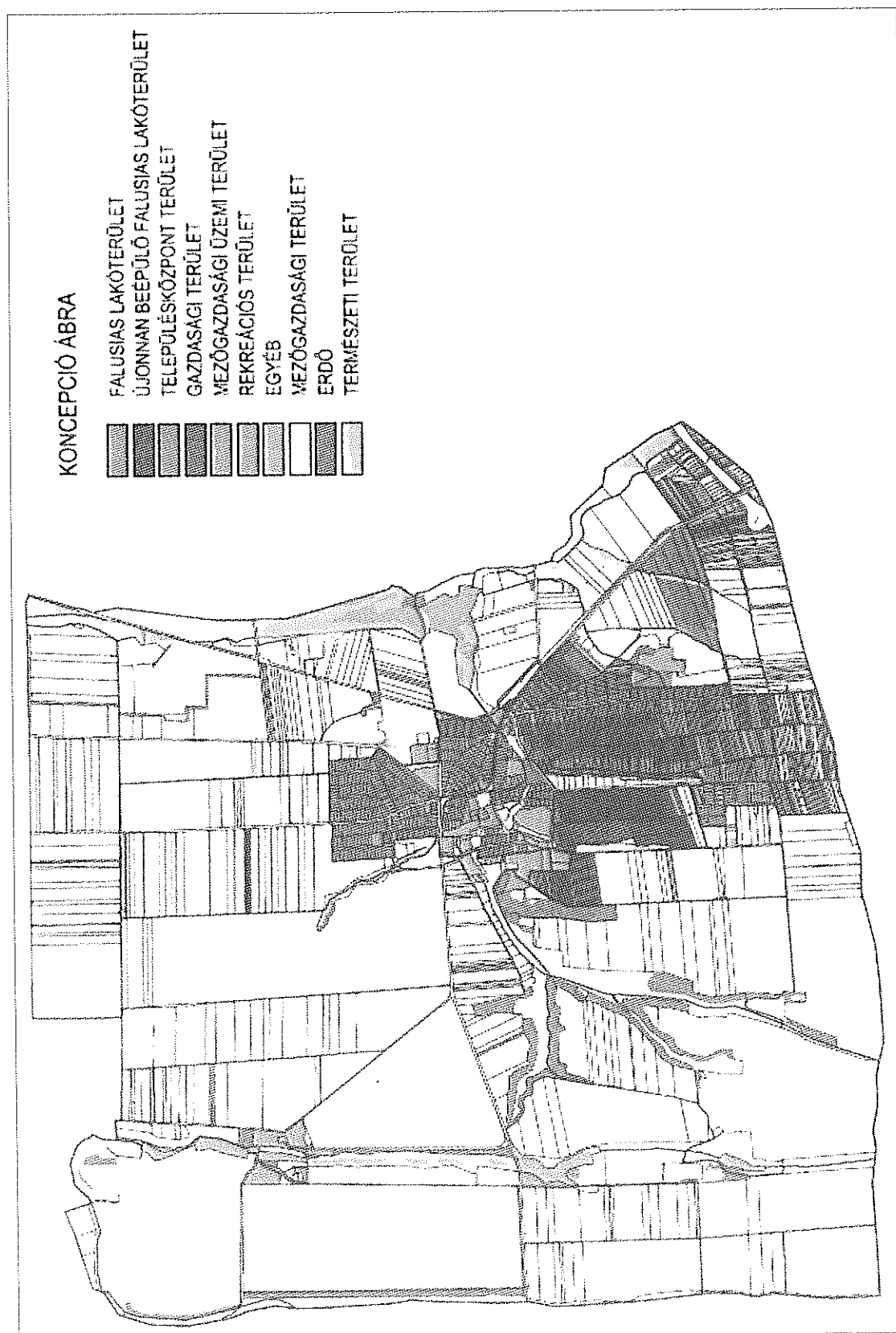
- falusias lakóterület
- újonnan beépülő lakóterület
- településközpont terület
- gazdasági terület
- mezőgazdasági üzemi terület
- rekreációs terület
- egyéb terület
- mezőgazdasági terület
- természeti terület

A fejlesztési célok többsége a település egész területét érinti, ezek a mindenhol érvényesítendő **általános célok**, illetve a területhez ténylegesen nem köthető fejlesztések:

- helyi kis és közepes vállalkozások támogatása
- munkahelyteremtés,
- partnerségi program kialakítása,
- identitástudat erősítése, összetartozás erősítése,
- oktatás, egészségügy, szociális ellátás erősítése,
- civil szervezetek támogatása,
- fiatalok itthon tartása,

- szociális háló erősítése,
- épített környezet, településkép értékőrző védelme,
- táji- és természeti környezet megóvása,
- infrastruktúrafejlesztés,
- együttműködések erősítése

Településrészek funkcionális megoszlása

A településrészekre vonatkozó részcélok

Falusias lakóterület

Falusias lakóterület részei

- a kialakulás történelmi stádiumainak jellegzetesen elkülönülő arculatát magánviselő terület egységek a történelmi lakóterület,
- az átalakuló településrészek, ahol szempont a jellemző karakter őrzése illeszkedéssel az új építések, felújítások esetében.

Előszállás legrégebbi beépítése a viszonylag kiemelkedő hosszan elnyúló magaslatának rétegvonalán fekvő Árpád út. és Petőfi S. út. között alakult ki. Mindkét utca egyoldali beépítésű volt, a hosszú szalagtelkek délkelet és északnyugat irányban emelkednek a dombgerinc felé. Az oldalhatáron álló utcára merőleges nyeregteretűvel rendelkező tornácos lakóépületek változó mélységű előkertekkel csatlakoznak az utcavonalhoz. A megmaradó hagyományos parasztházak száma az utca távolabbi szakaszán több. Egy-egy átépítés felújítás ellenére a hagyományos tömegformálás és építési mód miatt mégis szép, egységes utcaképek látványát nyújtják ezek a távolabbi utcaszakaszok. Az új építés a település központja felé sűrűsödik, ezt a területet már átalakult településrésznek tekinthetjük.

Az átalakuló településrészek építésének folyamata több ütemben zajlott, és tart ma is szabályos hálós szerkezetű, szélesebb és kisebb mélységű telkek

alkotta tömbökben az alábbi jellegzetességekkel:

- teljes utcahosszon sátozott, szinte azonos méretű kockaházak épültek,
- megjelentek az utcára merőleges gerincű, térfallal rendelkező beépített tetőteres épületek,
- a tetőgerinc iránya utcával párhuzamosra változott, szintszám növekedett, új motívum az utcára, jobb esetben kertre tájolt loggia vagy erkély,
- napjaink bontott tömegű, változó stílusú épületelemekből összerakott lakóházai és az enyhébb hajlásszögű tetővel rendelkező „mediterrán” jellegű épületei.

Ezen területeken az építés területi lehetőségei

- elsődlegesen célszerű a foghíjak beépítése, mellyel az utcakép egységesen zárttá válik,
- tekintettel a megváltozott életmódhoz alkalmazkodó kisebb területi igényre - újabb építési lehetőség a tömbfeltárás, a keresztutcák telekmegosztásai, a kialakított közműhálózat hasznosításával.

Arculati szempont a jellemző karakter őrzése illeszkedéssel az új építések, felújítások esetében.

Fejlesztési célok:

- épített környezet, településképi értékörző védelme, felújítása,
- közösségi terek kialakítása,
- tömbfeltárás,
- infrastruktúra fejlesztése a csatlakozások bővítésével,
- közlekedési fejlesztések járdaépítés, utak burkolása,
- közterületeinek zöldfelületi rehabilitációja, utak menti fasorok ültetése,
- lakóingatlanok felújítása, energetikai korszerűsítése,
- turizmust kiszolgáló infrastruktúra létrehozása (szálláshelyek),
- nagyüzemi állattartási funkciók lakóövezetből majorokba, zártkertbe vagy külterületre áttelepítése

Újonnan beépülő lakóterület

Az Árpád út és Petőfi Sándor út közötti magaslaton található beépítetlen lakóterület, az utcai lakótelkek mély telkeinek művelt vagy paragon hagyott hátsó kertjei. Ezen a területen a rétegvonalakkal párhuzamosan és az azokat merőlegesen összekötő utcák által határolt tömbök telekalakításánál tekintettel kell lenni a meglévő telekstruktúrára – telekszélességre – beépítési módra. Az újonnan beépülő területen javasolt a kertvárosias karakter kialakítása, a mai építészeti formavilág eleminek alkalmazása. Az építés tömböknént, ütemezetten javasolt.

A meglévő belterületi tartalékok kihasználása (lakóterületek)

- településkép megújítása – arculatalakítás,
- szervezőerővel rendelkező közösségi terek kialakítása,
- infrastruktúra kiépítése,
- megújuló energia hasznosítás,
- nagyüzemi állattartási funkciók lakóövezetből majorokba, zártkertbe vagy külterületre áttelepítése

Településközpont terület

A központok kialakult területek, ahol a hiányzó vagy igény esetén bővítendő rendeltetések számára kellő szabad terület áll rendelkezésre:

- az intézményi kereskedelmi központban piac építésére, óvoda bővítésére,
- az oktatási, kulturális központban bölcsőde építésre, iskola bővítésére

Fejlesztési célok

- épített környezet, településkép értékörző védelme,
- épített értékek megőrzése, felújítása és hasznosítása,
- a műemlék ciszterci rendház felújítása céljából fenntartható hasznosítására új funkció betelepítése,
- az eltérő rendeltetésű központok eltérő karakterének megőrzése az új elemek kialakításánál,
- közintézményi, közigazgatási fejlesztések,
- a szolgáltatási szektor fejlesztése,
- piac, bölcsőde építése,
- turizmust kiszolgáló infrastruktúra létrehozása (tájékoztató központ),
- az új fejlesztések illeszkedése a környezetébe,
- vasútállomás környezetének rendezése,
- szervezőerővel rendelkező közösségi terek kialakítása,
- zöldterületek tematikus fejlesztése,
- közlekedési fejlesztések (balesetmentes közlekedés kialakítása főút mellett járdaépítéssel,
- minőségi turizmusfejlesztés,
- megújuló energia hasznosítás

Gazdasági terület

Elhelyezkedésüket tekintve a belterületi határ mentén, és az M6 autópálya csomópontja közelében találhatók.

A működő gazdasági telephelyek területileg fejlesztési tartalékokkal rendelkeznek, a betelepülő gazdasági vállalkozások számára kijelölt területekre gazdasági vállalkozók jelentkezését várja az önkormányzat.

Fejlesztési cél:

- gazdaságfejlesztés új területek kijelölésével, infrastrukturális fejlesztésével,
- korszerű tömegű, anyagú és a technológiai elvárásoknak megfelelő épületek építése,
- a szolgáltatási szektor fejlesztése,
- gazdasági vállalkozás letelepedése, működése,
- hagyományos kisipar „újjaélesztése”,
- megújuló energia (nap-, bioenergia) hasznosítás

Mezőgazdasági üzemi terület

A gazdálkodó múlttal rendelkező település egykori majorjainak, szövetkezeti központjainak területén, és szomszédságában bővültek a mezőgazdaság termelő és feldolgozó üzemei. Ezek részben felújítottak, új épületekkel bővültek, részben alulhasznosítottak, vagy használaton kívüliek.

Fejlesztési cél:

- termékfeldolgozás bővítése,
- elsődlegesen a leromlott állagú használaton kívüli épületek hasznosítása,
- az újonnan kijelölt fejlesztési területeken az épületekkel a mezőgazdasági táji karakter őrzése,
- mezőgazdaság racionalizálása,
- állattartás fejlesztése, korszerűsítése,
- új állattartó telepek megvalósítása,
- hagyományos állattenyésztés bevezetése,
- megújuló energia (nap-, bioenergia) hasznosítása

Rekreációs terület

A rekreációs területek a természeti adottságokat érvényesítő új fejlesztések területei és meglévő területek:

- a történelmi településközpontokhoz csatlakozóan, a rendelkezésre álló melegvizet hasznosító fürdő-szabadidő-pihenés célú új fejlesztés,
- a természeti táji környezet adottságaira épülő, a tavak környezetében kialakítandó különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület turisztikai választékbővítés céljából,
- kertes mezőgazdasági területek

Fejlesztési cél:

- belterületen a településközpont arculatához illeszkedő építés az ősfás növényzet figyelembevételével,
- természetvédelmi területen táji hagyományokat őrző épület elhelyezése,
- a mezőgazdaság tájkaraktere jellemző kertes területek megőrzése, használatának feléléstése,
- a zártkerti területek rendezése,
- minőségi turizmusfejlesztés,
- táji, természeti környezetre alapozott idegenforgalmi fejlesztés,
- turisztikai célpontok létesítésével választékbővítés

Egyéb terület

Települési szolgáltatások területei, temető, vízmű, szennyvíztelep.

Fejlesztési cél:

- szennyvíztisztító bővítése,
- temető kegyeleti emlékpark részének bővítése,
- temető örökzöld növényzettel való bekerítése

Mezőgazdasági terület

Külterület település jellegét meghatározó része, általában szántó műveléssel, a vízfolyások mentén kihasználatlan gyepek, rét legelő területekkel.

Fejlesztési cél:

- a hagyományos állattartás visszaállítása
- állatvilág természetes környezetének megőrzése, bemutatása

Természeti terület

A vizek menti nádasok területe

Fejlesztési cél:

- területek megőrzése

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési koncepció készítését egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg. A megalapozó vizsgálat részletesen bemutatja a település jelenlegi helyzetét, a gazdasági, társadalmi, környezeti folyamatokat, tendenciákat, ehhez képest határozza meg a település az elérendő célt. Az adatok körének kijelölésekor elsődleges szempont, hogy ezen adatokkal a kívánt változások mérhetők legyenek.

A társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat a „Megalapozó vizsgálat” dokumentáció tartalmazza az alábbiak szerint:

- a társadalmi adatok 1.7, 1.8 fejezetek
- a gazdasági adatok 1.9, 1.10 fejezetek
- környezeti adatok 1.12, 1.13, 1.14, 1.17, 1.18 fejezetek

Település jelenlegi állapotának jellemzése

Beavatkozási terület	Beavatkozási terület leírása	2018.évi érték	Megjegyzés
Lakónépesség száma *	Lakónépesség száma (fő)	2323fő	2020-as becsült adat 2349
Vállalkozások száma	vállalkozások száma (db)	37	
Kereskedelem	Kereskedelmi egység száma	9	
Vendéglátás	Vendéglátóegységek száma	5	
Mezőgazdaság	Üzemek száma	13	
Ipar	Üzemek száma	10	
Idegenforgalom	Kereskedelmi szálláshelyek	0	
	vendégéjszakák száma	0	
Közfoglalkoztatottak		13	
Munkanélküliek		52	
Bölcsődei létszám		0	
Óvodáskorúak		81	
Iskoláskorúak		169	
Társadalmi önszerveződés	Civil szervezetek száma	15	
Épített új lakások		1	
Korszerűsítés	Felújított, korszerűsített lakások aránya %	5%	
Felújított, korszerűsített intézmények	Felújított, korszerűsített intézmények száma (db)	5	
Megújuló energiahasználat	közösségi létesítményeken	3	
Kerékpárutak	Kerékpárutak hossza (km)	0	
Lakások száma		953	
Közüzem vízellátás	Lakások %-a / hálózathossz	83 % / 27,1 km	2017-es adat
Közüzem csatorna rákötés	Lakások %-a	78 %	2017-es adat
Földgázellátás	Lakások %-a / hálózathossz	79 % / 34,4 km	2017-es adat
Villamosenergia ellátás	Lakások %-a	99 %	2017-es adat
Telefon ellátás	Lakások %-a / lakásszám L	45,5 % / 434 L	2017-es adat
Kábel TV hálózat	Lakások %-a / lakásszám L	63 % / 601 L	2017-es adat

* Megjegyzés:

Ha népesség azonos ütemben változna mint [2018-2019] időszakban (1.13%/év), 2020-ban Előszállás lakossága 2 349 lenne.

Lakások száma 953, ez 2,4 fő / lakás sűrűséget jelent.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Az infrastruktúra elemek részletes ismertetését a „Megalapozó vizsgálat” 1.15, 1.16 fejezetei tartalmazzák.

A területigényes fejlesztendő infrastruktúra elemek:

- terveken már kijelölt 61.sz. II. rendű főút belterületet elkerülő szakaszának megvalósítása.

Területfelhasználásra irányuló településszerkezeti változtatások

- hétvégi házaspáros üdülőterületen tájvédelmi és kertgazdálkodási fejlesztése céljából az eredeti kertes mezőgazdasági területfelhasználás visszaállítása, ahol megvalósítható a biogazdálkodás sokszínűsége,
- Természetvédelmi szempontból jelentős változás a nádas területeken az általános mezőgazdasági területfelhasználás természetközeli területfelhasználássá változtatása,
- Új területfelhasználás az ökológiai hálózat területén a tavak mellett különleges beépítésre nem szánt rekreációs területfelhasználás, ahol a természeti állapot megőrzése mellett lehetőség nyílik a szabadidő változatos eltöltésére természetmegfigyeléssel, horgászattal. Ezen területek a Nagykarácsonyi-vízfolyás mellett található a település keleti és nyugati határában, a 61. sz. útról könnyen megközelíthetően.

3.3. Az örökségi értékek és a védetség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésre

Előszállás történelmének részletes leírását a „Megalapozó vizsgálat” 1.14.6. fejezete és a „Települési örökségvédelmi hatástanulmány” tartalmazza.

Összefoglalva:

Nevének első írásos említése 1537-ben bukkant fel. Előszállás környéke Fejér megye egykor sűrűn lakott, késővaskori települési helyei közé tartozik. A falu határa az avar kori lelőhelyek jelentős tárháza. A 13. század utolsó harmadától a kunok szállásterületére esett. A török idők alatt lakott hely volt, a felszabadító harcok idején azonban elpusztult, lakosai elmenekültek. 1659-ben a ciszterciek megváltották a birtokot, 1945-ig a ciszterciák Fejér megyei uradalmának központja, de jobbágyfalut 1811-ig nem telepítettek. A szétszórta gazdálkodási központokat 1928-ban nagyközséggé alakították Előszállás néven.

Az országos és helyi örökségi értékek listáját, részletes bemutatását a „Megalapozó vizsgálat” tartalmazza, az országos védelemről a vonatkozó törvények és jogszabályok, a helyi védelemről a „Településkép védelméről” szóló 15/2017. (XII.22.) sz. önk. rendelet intézkedik.

Régészeti örökség:

A településen 19 db nyilvántartott lelőhely található, ezek közül 3 db (Felsőpáskomi-dűlő, Páskom, Felső-Páskom) fokozottan védett. A patakok, vízfolyások 4-500 m-es sávja régészeti érdekű terület.

Műemlékek:

A település műemlékei a Római Katolikus Templom és Ciszterci rendház a Szögletkertben valamint ezek ex-lege műemléki környezete.

A helyi védelem területileg és egyedileg védett elemekre terjed ki.

Területi védetség részben a hagyományos telekszerkezettel, beépítéssel, utcaképpel rendelkező területeket (Petőfi Sándor u.; Szögletkert, Cifrakert térsége), részben a településképi szempontból meghatározó területeket (Petőfi Sándor u.; Szögletkert, Cifrakert térsége; Fő tér; Robert-völgy; Tűzokvölgy; Gulyamajor) érinti.

A helyi egyedi védelem elemei épületek (12db), műalkotások (14db), természeti elemek (2db).

A régészeti lelőhelyek elhelyezkedésére tekintettel kell lenni a területfelhasználás megváltoztatásánál, s amennyiben azok nem elkerülhetők, a törvények jogszabályok előírásai szerint kell eljárni.

A műemlékek védelmének elsődleges szempontja a környezetterhelés – 61. sz. főút forgalmából keletkező légszennyezés, rezgésterhelés – csökkentése. Megoldási javaslat forgalomtechnikai változtatások bevezetése, a terveken kijelölt elkerülő út megépítésének szorgalmazása, annak megépüléséig forgalomtechnikai eszközök alkalmazása.

A több éve használaton kívüli leromlott állagú Ciszterci rendház vallási, oktatási, szociális rendeltetésű felújítása, fenntartható üzemeltetése a település számára számos előnyt jelenthet, a településképet javítja, munkahelyet teremt, idegenforgalmi célpontként turizmus választékát bővítő elem.

A helyi védelem közvetlenül az önkormányzati rendelet előírásainak betartásával, közvetetten nyilvánosság bevonásával, megvalósult jó példák értékelésével, épületek értékőrző felújításának ösztönzésével, újrahasznosításukra befektetőket vonzó helyi politika kialakításával érhető el. A helyi védett elemek közül kiemelt figyelmet kell fordítani a Robert-major és a Borház eredeti állapotának visszaállítására, fenntartható üzemeltetésére.

A települési értékek védelme a gyökerek ápolása, az identitástudat erősítése, a lakóhelyhez kötődés szempontjából is kiemelt figyelmet érdekel.

3.4 A TELEPÜLÉS VIZSGÁLATA SWOT TÁBLÁZATBAN ÖSSZEFOGLALVA

A településfejlesztési koncepció elkészítésének eszköze a SWOT táblázat készítése, a település adottságait erősségekre és gyengeségekre osztva meghatározhatók az adottságokból adódó lehetőségek és a települést veszélyeztető tényezők elemei.

A feltüntetett lehetőségek és veszélyek nem jelentik a jövőbeni fejlődés kimenetelét, általában a két fejlődési irány közötti események bekövetkezése várható a fenntartható és értékőrző fejlesztés figyelembevételével.

Erősségek	Gyengeségek
0. Térségi szerepkör	
<ul style="list-style-type: none"> - Dunaújváros viszonylagos közelsége számos lehetőséget (munka, szolgáltatások, városi intézmények) könnyen elérhetővé tesz. - jó közúti kapcsolat a szomszédos településekkel, - szennyvíztisztító bővítési térségi ellátásra 	<ul style="list-style-type: none"> - nincs elegendő együttműködési szándék a szomszédos települések között, - kerékpárút kiépítésének hiánya
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
<ul style="list-style-type: none"> - kedvező lakossági korstruktúra - közmunkaprogram hatékony kihasználtsága, 	<ul style="list-style-type: none"> - halálozások száma nagyobb az élve születéseknél, - pozitív vándorlási egyenleg
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek)	
<ul style="list-style-type: none"> - erős identitástudat, - hagyományörzés, - számos civil szervezet 	<ul style="list-style-type: none"> - elegendő támogatási forrás hiánya
3. Intézmény-rendszer (közfoglalkoztatások) és városüzemeltetés	
<ul style="list-style-type: none"> - meglévő, jól működő intézményhálózat, - oktatási, egészségügyi alapellátás biztosított, 	<ul style="list-style-type: none"> - korlátozott szabadidő eltöltési, rekreációs lehetőség, - hiányos alapszintű kereskedelmi és szolgáltató hálózat, - bölcsőde hiánya, - piac hiánya
4. Gazdasági szerkezet és dinamika	
4.1 Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> - rendelkezésre álló gazdasági vállalkozásokat fogadó gazdasági kereskedelmi szolgáltató terület, jó közlekedési kapcsolattal, 	<ul style="list-style-type: none"> - gyenge tökevonzó képesség, - tőke és szakértelem hiánya a vállalkozók körében, - gyenge vállalkozási aktivitás, - kislétszámú vállalkozások, - termékfeldolgozás hiánya, - munkahelyek hiánya, - foglalkoztatottak alacsony létszáma, - alacsonyan képzett munkaerő, - szolgáltató szektor részleges hiánya, - parkolóterület hiánya tehergépkocsik számára
4.2 Mezőgazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> - mezőgazdasági üzemi vállalkozások számára kijelölt területek, - mezőgazdasági művelés hagyományai, - kiváló termőhelyi adottságú szántók a növénytermesztés számára, - területek hagyományos állattartás számára 	<ul style="list-style-type: none"> - hagyományos állattartó területek kihasználatlanok, - kertgazdálkodási területen kijelölt üdülőterület, - termékfeldolgozás hiánya,
4.3 Turizmus	
<ul style="list-style-type: none"> - környezeti, táji adottságok az öko-, gasztro-, horgász- és kerékpáros turizmus kialakítására, - műemlékek turisztikai célpontként való hasznosítási lehetősége 	<ul style="list-style-type: none"> - intézményi háttér hiánya, - forráshiány a felújításra működtetésre, - turisztikai lehetőségek kihasználatlanok, - települések közötti együttműködés hiánya
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
	<ul style="list-style-type: none"> - kevés a helyi forrás,
6. Táji és természeti adottságok	

- érintetlen természet, állatvilág, - meglévő kiskertek változatos használata, - patakok, horgásztavak, és kísérő zöldfelületek	- megfelelő hasznosításra vállalkozói- és forráshiány, - a természeti adottságok megközelítése nem kiépített, rossz minőségű külterületi utak - üdülőterületi hasznosítás a táj képében idegen elem
7. Zöldfelületek	
- a település nagymennyiségű zöldfelülettel rendelkezik, - a belterületet történelmileg kialakított közparkok gazdagítják ősfás növényzettel,	- közparkok funkciószegények, - az utak menti fasorok hiányosak, belterületen, külterületen, - a lakótelkek kertjeinek, a kiskerteknek művelése csökken, - legelők, rétek kihasználatlanok forrás és vállalkozási kedv hiányában, - kevés az erdő
8. Épített környezet	
- hagyományos utcakép őrzése a telekstruktúra megtartásával, foghíjak beépítésével - épített értékek őrzése, - alulhasznosított helyi védett épületek fenntartható felújítása,	- foghíjbeépítés ösztönzésének hiánya, - csekély lakossági informálódási kedv, - forráshiány az arculat őrzésének ösztönzésére
9. Közlekedési hálózat és minősége	
- M6 autópálya és csomópontja, - A 61-as számú másodrendű főútvonal révén jó a község megközelíthetősége, - 61. sz. út elkerülő szakaszának kijelölése	- a belső úthálózat helyenként rossz minőségű, - járdák, burkolat, fasorok hiánya, - forráshiány az elkerülőút megépítésére, - forráshiány a belső úthálózat javítására
10. Közművek és elektronikus hírközlés	
- kiépített teljes infrastruktúra hálózat	- igénybevétel ne teljeskörű
11. Környezetvédelem – klímatudatosság, energiahatékonyság	
- közintézmények energia ellátásának - fűtés, világítás – korszerűsítése, - tervezett elkerülőút megépítésének lehetősége	- A 61-as számú főútvonal által okozott szennyezés (zaj, por, rezgés), balesetveszély jelentős, - lakóépületek környezettudatos kialakítására, üzemeltetésére vonatkozó tájékoztatás hiánya, - forráshiány,

Lehetőségek	Veszélyek
0. Térségi szerepkör	
- a közlekedési kapcsolatok a térségi együttműködés lehetőségét megteremtik a szomszédos településekkel, - M6 csomópontja, a 61. sz főútvonal lehetőséget ad a településen a közeli nagyvárosok ipara számára bedolgozó, és logisztikai ágazat betelepítésére,	- az önkormányzatok együttműködési szándékának hiánya, - a 61-es sz. főútvonal nagy átmenő forgalmat bonyolít, - a 61. sz. főút kettészeli a települést, elkerülőút megépítésének hiánya
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
- szomszédos nagyvárosokból betelepülő fiatal családok a korösszetételt pozitívan változtathatja,	- új munkahelyteremtés elmaradása, - növekszik az ingázás
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek)	
- ciszterci rendház fenntartható felújítása,	- forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása, - társadalmi konszenzus elmaradása,
3. Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
- bölcsőde építés, - piac építése, - intézmények fejlesztése, integrálása,	- önkormányzat és intézményei anyagi helyzetének romlása, - forráshiány,
4. Gazdasági szerkezet és dinamika	
4.1 Gazdaság	
- gazdasági, ipari, logisztikai vállalkozások betelepítése, - hagyományos kisipar újjáélesztése, - működő kisvállalkozások fejlesztési támogatása, - a tranzitforgalomból fakadó lehetőségek jobb kihasználása,	- tőkeerős befektetések hiánya, - munkahelyteremtés elmaradása, - támogatási lehetőségek kihasználatlanok maradnak (saját erő hiánya miatt),
4.2 Mezőgazdaság	
- növekvő pályázati lehetőségek,	- vállalkozók tőkehiánya,

<ul style="list-style-type: none"> - meglévő állattartás fejlesztése, korszerűsítése, - új állattartó telepek létrehozása, - horgásztó fejlesztése, - extenzív állattartás visszaállítása, - közeli fizetőképes piacok (belföldi is), 	<ul style="list-style-type: none"> - támogatási források beszűkülése, - a szélsőséges időjárási viszonyok hatása a mezőgazdaságra,
4.3 Turizmus	
<ul style="list-style-type: none"> - táji, természeti és épített értékekre alapozott idegenforgalom fejlesztése, - horgászturizmus fejlesztése, - rekreációs idegenforgalmi terület kialakítása, - turisztikai attrakciók létrehozásával bekapcsolódás a térségi turizmusba - a ciszterci rendház épületének fejlesztése, üzemeltetése, - pozitív imázs kialakítása, 	<ul style="list-style-type: none"> - vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése, - pályázati lehetőségek elmaradása, - a ciszterci rendházfejlesztési szándékának elmaradása forráshiány miatt, - települések együttműködési szándékának elmaradása
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
- növekvő pályázati lehetőségek,	- támogatási források beszűkülése,
6. Táji és természeti adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> - horgásztó fejlesztése, - rekreációs idegenforgalmi terület kialakítása, - állatvilág természetes környezetének bemutatása, - patakok menti mélyfekvésű területeken a hagyományos legeltető állattartás visszaállítása, 	<ul style="list-style-type: none"> - vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése,
7. Zöldfelületek	
<ul style="list-style-type: none"> - közterületi zöldfelületek rehabilitációja, - erdőterület növelése, - kertgazdálkodás ösztönzése, - ökológiai hálózat hasznosításának lehetősége 	<ul style="list-style-type: none"> - támogatási források beszűkülése, - vállalkozók tőkehiánya
8. Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> - egyházi tulajdonú ciszterci rendház felújítása, működtetése, - épített értékek karbantartása, bemutatása, önkormányzati ösztönzés, - lakosság bevonása a település vizuális látványának megőrzésébe, - használaton kívüli épületállomány revitalizálása, 	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány, - pályázati lehetőségek beszűkülése, - társadalmi konszenzus hiánya, - tulajdonossal nincs együttműködés
9. Közlekedési hálózat és minősége	
<ul style="list-style-type: none"> - 61 sz. út elkerülő szakaszának megépítése, - országos utak mellett járdaépítés belterületen, - kerékpárhálózat kiépítése, 	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány, - pályázati lehetőségek hiánya, - érdekképviselet fokozása
10. Közművek és elektronikus hírközlés	
<ul style="list-style-type: none"> - lakosság ösztönzése a kiépített közműhálózat használatára, - szennyvíztisztító bővítése 	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása,
11. Környezetvédelem – klímataudatosság, energiahatékonyság	
<ul style="list-style-type: none"> - bioenergia hasznosítás, - megújuló energia hasznosítás, - lakosság ösztönzése tájékoztatással, támogatással, - 61. sz. út elkerülő szakaszának megépítése 	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása, - szándék, forrás hiánya

A település erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit, veszélyeit elemezve megállapítható, hogy a település fejlődésének alapja a gazdaság, mezőgazdaság fejlesztése, beruházások megvalósítása. A megvalósuló beruházások munkahelyteremtéssel járnak, melyek a helyi munkaerő foglalkoztatás szintjét emelik és munkanélküliek arányát csökkentik. A helyi gazdaság élénkítése hozzájárul a kapcsolódó szolgáltatások megteremtéséhez, működtetéséhez. A település legjelentősebb kitörési pontja lehet kis és közép vállalkozások letelepedése. Előszállás számára fontos a turizmushoz kapcsolódó fejlesztések megvalósítása, mely egyúttal a települési környezet rendezését is generálja. Mindezen tényezők közvetve visszahatnak az elvándorlás mérsékléséhez, a kulturált települési életter megvalósításához.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A településfejlesztési koncepcióban szereplő elgondolások megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszer koncepcionális célokkal történő összehangolására van szükség. Előszállás Nagyközség Önkormányzata által fenntartott illetve működtetett intézmények az alábbiak:

- Polgármesteri Hivatal
- Járási kirendeltség
- Árpád Fejedelem Általános Iskola
- Patakparti Óvoda
- Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár
- Családsegítő- és Gyermekjóléti szolgálat

A településfejlesztési koncepció megvalósítását szolgáló szervezeti elvárások:

A településfejlesztési koncepció megvalósítása olyan szervezeti együttműködést igényel, amely biztosítja a koncepció folyamatos monitoringját és a visszacsatolási lehetőséget.

A célok megvalósítását azok az önkormányzati tevékenységek jelentik, melyek segítik a fő célkitűzések megvalósítását és támogatják a fejlesztési célokat.

Ezen **általános eszközök** a következők lehetnek:

- településszerkezeti tervben jelölt fejlesztések megvalósulása,
- szabályozás végrehajtása (pl.: út szélesítés, új út nyitás megvalósítása),
- új fejlesztés esetén településfejlesztési megállapodás a befektetővel,
- befektetők bevonása a döntésekbe, esetleges együttműködés,
- pályázatok figyelemmel kísérése, részvétel,
- helyi adókedvezményekkel a munkahelyteremtő vállalkozások letelepedésének elősegítése,
- fiatalok letelepedésének ösztönzése (pl.: első lakáshoz jutási támogatás),
- önkormányzati tulajdonú telekértékesítések támogatási rendszere (letelepedés ösztönzése érdekében lakásépítéshez kötötten),
- önfenntartás érdekében önkormányzati beruházások és a közmunka program folytatása,
- marketing tevékenység

Ágazatokra bontott

1. Gazdaság élénkítése, helyi munkalehetőség megteremtése

Gazdaság, ipar

- a helyi vállalkozások támogatása, további erősítése,
- több lábon álló gazdaság erősítése,
- helyi munkahelyek számára munkaerő képzése,
- településmarketing és -menedzsment tevékenység erősítése,
- a helyi munkaerőt foglalkoztató vállalkozások támogatása,
- helyi kis és közepes vállalkozások támogatása,
- környezetbarát ipar támogatása,
- új gazdasági területek kijelölése,
- új vállalkozások megtelepedésének segítése,
- k+f ágazatok letelepítése,

- helyi termékek támogatása,
- minőségi termékek ösztönzése

Mezőgazdaság

- tájgazdálkodás, integrált gazdálkodás megvalósítása,
- kertészeti kultúrák, fóliás növénytermesztés (helyi fogyasztásra is),
- a helyes mezőgazdasági gyakorlat megvalósítása,
- háztáji termesztésű zöldségek előállítása,
- helyi termékfeldolgozás,
- helyi piac fejlesztése,
- extenzív állattartás ösztönzése

Idegenforgalom

- minőségi turizmusfejlesztés,
- a turisztikai infrastruktúra fejlesztése (pl. szálláslehetőségek, szolgáltatások bővítése),
- kerékpárút és infrastruktúra fejlesztése (kerékpárutak kiépítése, kerékpáros pihenőhely létesítése, működtetése),
- kulturális turizmus, bakancsos - természetjáró turizmus, lovas turizmus, horgászturizmus,
- környező településekhez kapcsolódó turisztikai kínálati paletta összeállítása (közös cselekvési program kidolgozása),
- marketingmunka,

2. Társadalom, kultúra megerősítése

Társadalmi kohézió erősítése

- helyi munkalehetőségek erősítése, különösen a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számára,
- fiatal értelmiség helyben tartása szociális, gazdasági intézkedésekkel,
- fiatal munkaerő képzési, felnőttek átképzési programja térségi együttműködésben,
- a közösségi kohézió, a gyökerek ápolásának erősítése,
- egyesületek, civil szervezetek önkormányzati támogatása,
- fiatalok további bevonása a település közösségi életébe,
- fiatalok számára további vonzó helyi kulturálódási, kapcsolódási, sportolási lehetőségek biztosítása

Oktatás, egészségügy

- az értelmiségi réteget is megcélzó kulturális, szórakozási lehetőségek biztosítása,
- színvonalas közszolgáltatások biztosítása, bővítése,
- helyi (szak)oktatás összehangolása a helyi munkalehetőségekkel,
- iskola további fejlesztése, minőségi oktatás biztosítása,
- bölcsőde létesítése,
- orvosi ellátás fejlesztése,
- lakosság, különösen az időskorúak szociális ellátásának bővítése

3. Települési környezet értékőrző fejlesztése

Épített környezet fejlesztése, védelme

- foghíjak, tartalékterületek beépítése,
- szabályozott településkép - formai kötöttségek a beépítések során,
- az egyes településrészekre jellemző struktúra megőrzése,
- rendezett településkép kialakítása,

- új fejlesztési területek, utcanyitások megfontolt kijelölése,
- a település szerkezetéhez illeszkedő területi fejlesztések,
- elővásárlási jog érvényesítése településfejlesztési, intézménybővítési céllal,
- a belső tartalékok kihasználása,
- helyi védett épületek, építmények megóvása, felújításuk, hasznosításuk támogatása,
- közterületek, zöldterületek további fejlesztése,
- intézmények akadálymentesítése,
- piac építése

Táj, természeti környezet, környezetvédelem

- természeti értékek helyi védelme, fenntartása,
- értékes természeti területeken az invazív és idegen fajok megtelepedésének megelőzése, a természetközeli állomány védelme,
- fasorok telepítése a mezőgazdasági területeken külterületi dűlőutak mentén, főútvonal mentén, belterületi utak mellett,
- mezőgazdaság technológiai korszerűsítése,
- a környezettudatos szemlélet kialakítása (oktatás, tájékoztatás), ösztönzése,
- az illegális hulladék-elhelyezések megszüntetése, megelőzése, szelektív hulladékgyűjtés megszervezése,
- a szennyvíz tisztító bővítése,
- a szennyvíz-csatornahálózatra való teljes körű rácsatlakozás szorgalmazása, támogatása,
- alternatív energiaforrások kutatása, használata (napenergia, biomassza stb.) bevonása az infrastruktúra-fejlesztésbe,
- közművesítés a területi fejlesztésekkel párhuzamosan,
- csapadékvíz-elvezetés térségszintű megoldása

Infrastruktúra

- 61. sz. másodrendű főút belterületet elkerülő szakaszának kiépítése,
- országos kerékpárút hálózathoz való csatlakozás, települések közötti kerékpárutak kiépítése,
- kerékpáros közlekedés infrastruktúrájának kiépítése,
- közlekedésbiztonsági intézkedések,
- további parkolási lehetőségek biztosítása,
- járdák építése,
- burkolatlan belterületi utak burkolása,
- a szomszédos településekre a helyközi autóbuszjáratok sűrítése

4. Térségi kapcsolatok megerősítése

- belterületet elkerülő út megvalósítása
- településközi, (mikro)térségi kapcsolatok erősítése a település vonzáskörzetébe tartozó kistélepülésekkel,
- koordináció a közszolgáltatások megosztása terén a környező településekkel,
- koordinátori szerepvállalás a kistérségi programokban,
- aktív kapcsolatépítés a testvértelepülésekkel,
- közös programok, pályázatok a környező településekkel

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata a település érdeke. A monitoring célja összegezni az elvégzett feladatokat és felhívni a döntéshozók, a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a koncepció esetleges szükséges módosításáig.

- Évi rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzéseinek elérésére. Az elért eredményeket elemezni és értékelni kell. Az eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A településfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezetét figyelemmel kell kísérni, és a külső feltételrendszer változásainak koncepcióra gyakorolt hatását elemezni szükséges, a feltételek változásának visszacsatolását meg kell valósítani a koncepcióban. A település helyi társadalmi és gazdasági igényeinek nyomon követése után az észlelt változásokat is be kell építeni a koncepció megfelelő fejezeteibe.
- A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, aktualizálása tíz évenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk, illetve a koncepció magvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósítási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések esetén a pénzügyi és fizikai megvalósulásra.
- A társadalmasítás feltételrendszerének kidolgozása, a partnerségi határozatban megfogalmazott partnerek bevonása a koncepció készítésébe, értékelésébe.

A falufejlesztési feladatok teljesítéséről a polgármester évente közmeghallgatáson beszámolót tart a település lakosságának. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, honlapon, internetes közösségi oldalon és hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján történik.

A koncepció összeállításában

Farkas Imre, Előszállás Nagyközség polgármestere,

Győriné Tar Edit aljegyző,

Szabó Imre települési főépítész,

Bertalan Imre műszaki főtanácsos,

valamint a tervező Pomsár és Társai Építész Iroda Kft. (1071 Budapest, Damjanich u. 26/A IV./1.)

munkatársai vettek részt:

Tapolczai Tiborné vezető településrendező tervező

Drobni Mária okl. tájépítésmérnök

Véleményezési dokumentáció

**ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA**

**MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT, ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT,
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS**

Megbízó: ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2424 Előszállás, Fő tér 3.

Tervező: POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1071 Budapest, Damjanich u. 26./A

**ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA****MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT, ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT,
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELES****MEGBÍZÓ:**

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2424 Előszállás, Fő tér 3.

Tel: 06-25/484802

e-mail: hivatal@eloszallas.hu

Képviseli: Farkas Imre polgármester

TERVEZŐ:

POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.

1071 Budapest, Damjanich u. 26/A.

Tel: 30 3540076

email: tarjan.kriszta@freemail.hu**Településtervezés:**

Tapolczai Tiborné okl. építészmérnök okl. településtervező szakmérnök TT1 É/1-2184

Hambek Zoltán okl. építészmérnök

Tájrendezés, zöldfelületek, környezetvédelem:

Drobní és Morvay kft.

Drobní Mária okl. táj-, és kertépítész mérnök K-1 01-5106/05; TK-1 015106/12.

Közlekedés:

Wettstein Miklós okl. közlekedési-építőmérnök K-1 1/01-2317

Közművek:

KÉSZ Tervező Kft.

Hanczár Zsoltné okl. gépészmérnök, okl. városépítési városgazdasági szakmérnök

MMK névjegyzéki szám: 01-2418; tervezői jogosultság: TV-T, TE-T, TH-T;

Biró Attila

MMK névjegyzékszám: 01-2456; tervezői jogosultság: TV-T, TE-T, TH-T;

Régészet:

dr. Belényesi Károly régész diploma száma: 660/99 (ELTE-BTK)

szakértői engedély száma: 15-016

Wolf Ernő régész-technikus

Ügyvezetők:

Városv Péter, Pomsár András

TARTALOMJEGYZÉK**ELŐZMÉNYEK, KIINDULÓ ADATOK**

- I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT** (314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet 1. melléklete szerint)
- II. ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT** (314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet 3. melléklete szerint)
- III. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS** (2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. melléklete szerint)
- IV. TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY**
(496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. melléklete szerint) – külön kötet

A DOKUMENTÁCIÓBAN ÁLTALÁNOSAN HASZNÁLT FOGALMAK, RÖVIDÍTÉSEK

Étv.	<i>az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény</i>
OTÉK	<i>az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet</i>
Kvr.	<i>az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet</i>
OTrT	<i>az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. Törvény</i>
FMT rT	<i>Fejér Megye Közgyűlése 1/2009. (II.13.) K. r. sz. rendelete Fejér Megye Területrendezési Tervéről</i>
TSZT	<i>Hatályos Településszerkezeti Terv 96/2005. (IX.13.) Ökt. sz. határozat</i>
HÉSZ	<i>Hatályos HÉSZ (R), hatályos Szabályozási terv 9/2005. (IX.15.) Ökt. számú rendelet</i>
TAK	<i>Településvédelmi Arculati Kézikönyv</i>

ELŐZMÉNYEK, KIINDULÓ ADATOK

A jogszabályi környezet változása, az új „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet megjelenése, valamint az újonnan jelentkező lakossági, társadalmi, civil és gazdasági igények hatására Előszállás Nagyközség Képviselő-testülete 39/2018.(II.08) sz. határozattal döntött a településfejlesztési koncepció, a településrendezési tervek módosításáról, felülvizsgálatáról s azt megelőzően a Településképi Arculati Kézikönyv, valamint a településképi rendelet megalkotásáról.

A településnek 133/2004.(XII.14.) számú Ökt. határozattal elfogadott településfejlesztési koncepciója van.

Előszállás Nagyközség az alábbi településrendezési tervelőzményekkel rendelkezik:

- 85/2005. (IX.26.) ÖKT. számú határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv
- 15/2005. (IX.01.) ÖKT. számú rendelet a Helyi Építési Szabályzatról

A tervmódosítások:

- Településszerkezeti Terv módosítása 137/2009.(VIII.31.) sz. Ökt. határozat
- Településszerkezeti Terv módosítása 260/2011.(XI.23.) sz. Ökt. határozat
- Településszerkezeti Terv módosítása 188/2016. (X.24.) sz. Ökt. határozat
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 13/2006. (IV.25.) sz. Ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 12/2009. (IX.01.) sz. Ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 14/2011. (XII.01.) sz. Ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 15/2014.(VII.02.) sz. Ökt. rendele
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 17/2016.(X.28.) sz. Ökt. rendele

Örökségvédelmi hatástanulmány készült a 2005-ös TSZT alátámasztó munkarészeként, kiegészült a 2008-as és 2011-es 2016-os módosításoknál.

Táj-, környezetalakítási és környezetvédelmi vizsgálat készült a 2005-ös TSZT vizsgálati anyagának részeként, mely a módosításoknál az adott területekre vonatkozóan kiegészült 2009-ben, 2011-ben és 2014-ben.

A település 213/2013.(X.07.) sz. Ökt. határozattal elfogadta a Partnerségi rendeletet.

Az Önkormányzat elkészítette a Települési Arculati Kézikönyvet, és megalkotta a településképi védelmével védelméről szóló 15/2017. (XII.22.) sz. Ökt. rendeletet.

Jelen megbízás alapján készül

- a „Településfejlesztési Koncepció”,
- a településrendezési eszközök a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 28A §-a alapján a FÖMI által szolgáltatott adatok feldolgozásával előállított alaptérképen.
- a „Települési Örökségvédelmi Hatástanulmány”
- a „Környezeti vizsgálat és értékelés” dokumentációk, melyek kiegészültek a módosított területre vonatkozó fejezetekkel.

Az eltelt kilenc év alatt (de különösen 2012-ben) a jogszabályváltozások következtében jelentősen módosult az alátámasztó munkarészek struktúrája, a tervek jelkulcsa, a HÉSZ felépítése, valamint a feldolgozás technikája a szöveges munkarészeket újra írjuk, a tervlapokat újra rajzoljuk hivatalos alaptérképen Auto Cad programmal.

A Szerkezeti Terv, a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv felülvizsgálata a teljes közigazgatási területre készül. A tervezés párhuzamosan folyik, egymást követően kerülnek elfogadásra a TSZT, a HÉSZ a Korm. rendelet 36.§-ban rögzített teljes eljárással.

Az alátámasztó munkarészeik azonosak, közös munkarészként készülnek a korábbi megalapozó vizsgálat felhasználásával.

Településfejlesztési eszköz:

- Településfejlesztési koncepció

A településrendezési eszközök kötetei:

- Településkép védelméről szóló 15/2017. (XII.22.) sz. Ökt. rendelet, mely a Településképi Arculati Kézikönyv alapján készült,
- Megalapozó vizsgálat, javaslat, környezeti vizsgálat-értékelés,
- Örökségvédelmi hatástanulmány,
- Településszerkezeti terv,
- Helyi Építési Szabályzat

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

TARTALOMJEGYZÉK

1. Helyzetfeltáró munkarész
 - 1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok
 - 1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata
 - 1.2.1. Országos Területfejlesztési Koncepció (2014)
 - 1.2.2. Fejér Megye Területfejlesztési Koncepciója (2014)
 - 1.2.3. Dunaújvárosi Kistérségi Területfejlesztési Koncepció (2008)
 - 1.2.4. Fejér Megye Turisztikai Koncepciója (2005)
 - 1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata
 - 1.3.1. Országos Területrendezési Terv (2003. évi XXVI. Törvény)
 - 1.3.2. Fejér Megyei Területrendezési terv (Az 1/2009.(II. 13.) K. R. SZ. rendelet)
 - 1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Előszállás fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai
 - 1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása
 - 1.5.1. hatályos településfejlesztési koncepció
 - 1.5.2. hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
 - 1.6. A településrendezési tervi előzmények vizsgálata
 - 1.6.1. hatályos településrendezési eszközök
 - 1.6.2. a hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek
 - 1.7. A település társadalma
 - 1.7.1. demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség
 - 1.7.2. térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
 - 1.7.3. települési identitást erősítő tényezők
 - 1.8. A település humán infrastruktúrája
 - 1.8.1. humán közszolgáltatások
 - 1.8.2. esélyegyenlőség biztosítása
 - 1.9. A település gazdasága
 - 1.9.1. a településgazdasági súlya, szerepköre
 - 1.9.2. a település főbb gazdasági ágazatai
 - 1.9.3. a gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztései
 - 1.9.4. a gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők
 - 1.9.5. ingatlanpiaci viszonyok
 - 1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézmény rendszere
 - 1.10.1. költségvetés, vagyongazdálkodás gazdasági program
 - 1.10.2. az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
 - 1.10.3. gazdasági tevékenység
 - 1.10.4. foglalkoztatáspolitikai
 - 1.10.5. lakás- és helyiséggazdálkodás
 - 1.10.6. Intézményfenntartás
 - 1.10.7. energiagazdálkodás
 - 1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások
 - 1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata
 - 1.12.1. természeti adottságok
 - 1.12.2. tájhasználat, tájszerkezet
 - 1.12.2.1. tájtörténeti vizsgálat
 - 1.12.2.2. tájhasználat értékelése
 - 1.12.3. védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

- 1.12.3.1. tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek
- 1.12.3.2. nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék
- 1.12.3.3. ökológiai hálózat
- 1.12.4. tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése
- 1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata
 - 1.13.1. a települési zöldfelületi rendszer elemei
 - 1.13.1.1. szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek
 - 1.13.1.2. zöldfelületi ellátottság értékelése
 - 1.13.2. a zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái
- 1.14. Az épített környezet vizsgálata
 - 1.14.1. területfelhasználás vizsgálata
 - 1.14.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata
 - 1.14.1.2. az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok
 - 1.14.1.3. beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek
 - 1.14.1.4. funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos)
 - 1.14.1.5. alulhasznosított barnamezős területek
 - 1.14.1.6. konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület
 - 1.14.2. a telekstruktúra vizsgálata
 - 1.14.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat
 - 1.14.2.2. tulajdonjogi vizsgálat
 - 1.14.3. önkormányzati tulajdon kataszter
 - 1.14.4. az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése
 - 1.14.5. az építmények vizsgálata
 - 1.14.5.1.-2. beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)
 - 1.14.5.3. magasság, szintszám, tetőidom
 - 1.14.5.4. településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok
 - 1.14.6. az épített környezet értékei
 - 1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag
 - 1.14.6.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület
 - 1.14.6.3. védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők
 - 1.14.6.4. világörökségi és világörökségi várományos terület
 - 1.14.6.5. műemlék, műemlékegyüttes
 - 1.14.6.6. műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely,
 - 1.14.6.7. műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet,
 - 1.14.6.8. nemzeti emlékhely
 - 1.14.6.9. helyi védelem
 - 1.14.7. az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15. Közlekedés
 - 1.15.1. hálózatok és hálózati kapcsolatok
 - 1.15.2. Közúti közlekedés
 - 1.15.3.-3.1-3.2 közösségi közlekedés
 - 1.15.4. kerékpáros és gyalogos közlekedés
 - 1.15.5. parkolás
- 1.16. Közművesítés
 - 1.16.1. víziközművek
 - 1.16.1.1. vízgazdálkodás és vízellátás
 - 1.16.1.2. szennyvízelvezetés
 - 1.16.1.3. csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - 1.16.2. energia
 - 1.16.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás
 - 1.16.2.1.1. villamosenergia ellátás
 - 1.16.2.1.2. gázellátás
 - 1.16.2.1.3. távhőellátás

- 1.16.2.1.4. egyéb energiaellátás
- 1.16.2.2. megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei
- 1.16.2.3. az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
- 1.16.3. Elektronikus hírközlés
 - 1.16.3.1. vezetékes hírközlés létesítményei
 - 1.16.3.2. vezetékek nélküli hírközlés
 - 1.16.3.3. elektronikus hírközlés hálózatának és létesítményeinek szerepeltetése a településrendezési tervben
- 1.17. Környezetvédelem településüzemeltetés
 - 1.17.1. talaj
 - 1.17.2. felszíni és a felszín alatti vizek
 - 1.17.3. levegőtisztaság és védelme
 - 1.17.4. zaj- és rezgésterhelés
 - 1.17.5. sugárzás védelem
 - 1.17.6. hulladékkezelés
 - 1.17.7. vizuális környezetterhelés
 - 1.17.8. árvízvédelem
 - 1.17.9. fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák
- 1.18. Katasztrófavédelem
 - 1.18.1. építésföldtani korlátok
 - 1.18.2. vízrajzi veszélyeztetettség
 - 1.18.2.1. árvízveszélyes területek
 - 1.18.2.2. belvízveszélyes területek
 - 1.18.2.3. mély fekvésű területek
 - 1.18.2.4. árvíz és belvízvédelem
 - 1.18.3. egyéb
 - 1.18.3.1.-2. kedvezőtlen morfológiai adottságok
 - 1.18.3.3. tevékenységből adódó korlátozások
- 1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

2. Helyzetelemző munkarész

- 2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

3. Helyzetértékelő munkarész

- 3.1 Helyzetelemzés eredményeinek értékelése
- 3.2 A településfejlesztés és –rendezés kapcsolata
- 3.3 Probléma és érték

Melléklet:

- 1. m. Országos jelentőségű művi értékek jegyzéke
- 1. f. Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek adatai
- 2. f. Nyilvántartott műemlékek adatai
- 2. m. Helyi védelem
 - 1. f. Helyi területi védelem alatt álló területek
 - 2. f. Településképi szempontból meghatározó területek
 - 3. f. Helyi egyedi védelem alatt álló „elemek”
- 3. m. Nemzetközi, országos jelentőségű természeti értékek
 - 1. f. Natura 2000 hálózat és tájképvédelem
 - 2. f. Nemzeti ökológiai hálózat
- 4. m. KV-V Vízellátás
- 5. m. KV-SZ Szennyvízelvezetés
- 6. m. KV-G Földgázellátás
- 7. m. KV –VIII Villamosenergia
- 8. m. KV-EH Elektronikus hírközlés
- 9. m. KV-KK Korlátozó közműadottságok

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1. Helyzetfeltáró munkarész

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Előszállás Nagyközség Fejér megye déli határán, a Dunaújvárosi járásban helyezkedik el, a Dunaújvárosi Kistérség tagja. Távolsága Dunaújvárostól 23 km, Dunaföldvártól 8,5km. 1928 óta önálló község.

Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból nem kedvezményezett település, jelentős munkanélküliséggel nem sújtott település.

Település térségi helye	Kód	központ	Terület km ²	Népessé fő	Népsűrűség fő/ km ²	Települések száma	Városok száma
Közép- dunántúli régió	2	Székesfehérvár, Veszprém	11.116	1.094.104 (2010.)	100	401	35
Fejér megye	07	Székesfehérvár	4358,5	430.407	98,75	108	15
Dunaújvárosi Járás	078 HU 21102	Dunaújváros	650,05	93.625 (2012.)	144	16	4
Dunaújvárosi kistérség	3702	Dunaújváros	371,74	76.350	204,57	9	1
Előszállás	2035	-	39,98	2276 2015. jan.	56,7	2002-ben területéből kivált Daruszentmiklós	

A térség meghatározó közúthálózati eleme az M6 Budapest (M0) – Dunaújváros – Szekszárd – Bóly – Ivándárda térsége – (Horvátország) autópálya.

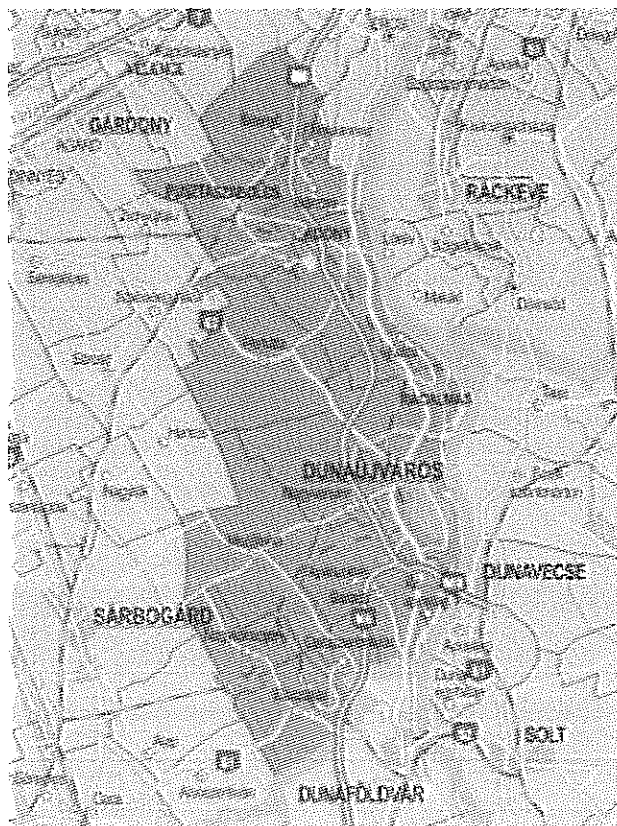
A község a Dunaföldvár – Kaposvár – Nagykanizsa közötti 61 sz. II. rendű főút mentén fekszik. Ez egy jelentős kelet-nyugat irányú főút a Dunántúl közepén, mely a dunaföldvári hidon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel.

Az autópálya és a 61-es út csomópontja érinti a település közigazgatási területét.

A 61. sz. közútból ágazik ki

- északi irányban a főútról a 6211 sz. összekötőút, mely Nagykarcsonyban át Mezőfalva külterületén csatlakozik a 6219 sz. Dunaújváros – Sárbogárd közötti összekötő úthoz;

- a 62123 sz. bekötőút, mely Daruszentmiklóssal ad kapcsolatot, és csatlakozik ott a 6228 sz. Dunaföldvár – Mezőfalva – Seregélyes közötti összekötő úthoz.

(ábra: Dunaújvárosi kistérség)

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

1.2.1. Országos Területfejlesztési Koncepció (2014)

Közép-Dunántúl (Fejér megye, Komárom-Esztergom megye, Veszprém megye), mint európai szinten versenyképes régió az innováció régiójává válva magtérseggként meghatározó szerepet tölt be a hazai modernizációban. Mindez az innováció, a megújulás régió belüli kiterjesztésével, és ezáltal a régióban élők életminőségének folyamatos javításával párosul.

A régió átfogó céljai:

- a Közép-Dunántúl, mint vezető hazai innovációs térség,
- a régió társadalmi-gazdasági megújulását szolgáló minőségi humánerőforrás-fejlesztés,
- vonzó, fenntartható életminőség megteremtése,
- hatékony regionális kapcsolatok és arculati rendszer.

A település nagyobb térségére meghatározott területi cél:

a leszakadóban lévő vagy stagnáló, elsősorban agrár hagyományú Kisbér, Sümeg, Tapolca, Aba, Adony, Ercsi térségében, ill. a dél-mezőföldi térségekben a gazdasági tevékenység diverzifikálása, az alternatív jövedelemszerzési módok, és az ökológiailag fenntartható agrárgazdálkodás kereteinek megteremtése jelenthet kiutat, de törekedni kell az előnyös mezőgazdasági térségek fokozott versenyelőnyének kihasználására is.

1.2.2. Fejér Megye Területfejlesztési Koncepciója (2014)

A település a megye funkcionális térségei közül a „Duna mente és Dunaújváros térség” függőleges tengelye mentén található és érinti a „felzárkóztatandó térség” keleti határa.

Duna mente és Dunaújváros térség jövőképe: 5 megyére – Fejér megyére is - kiterjedő ipari-kereskedelmi, logisztikai és közszolgáltatási centrummá válás.

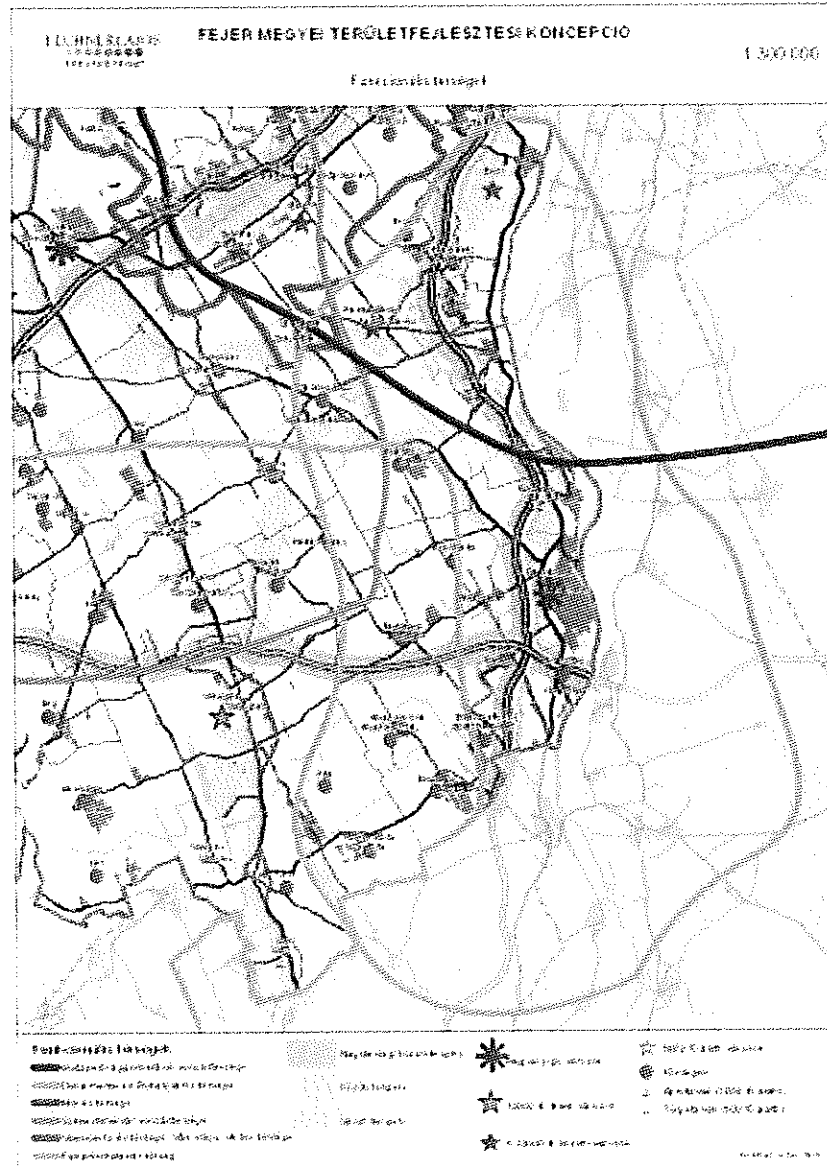
Specifikus célok:

- Dunaújváros intermodális központtá alakítása az ipari-logisztikai szerepkör és beszállítói hálózat, valamint vállalkozási klaszterek fejlesztésével és hajózó út potenciál hasznosításával;
- a Duna táj, mint turisztikai elem hasznosítása, kiegészítve a világörökség várományos limes kulturális értékeivel, a vízi turizmuson felül a gasztro- és borturizmus, konferencia-, egészség- és rekreációs turizmus fejlesztésével, kerékpárút kapcsolattal a Velencei-tó és Váli-völgy térsége felé;
- a főiskolának, Székesfehérvárral együttműködve, további fontos szerepet kell játszania összehangolt integrált képzések beindításában többek között a terület- és városfejlesztési, turisztikai, gépészeti és egyéb műszaki szakemberképzésben, továbbá a kutatói programok és létszámok összeállításában, agglomerációs tudásközponttá alakításában.

Felzárkóztatandó térség jövőképe: a térség éléskamrájává válás

Specifikus célok:

- népesség megtartása, és megfelelő megélhetés biztosítása;
- extenzív gazdálkodás, agrártermékek helyi feldolgozása gazdasági tevékenységekkel, értékhozzáadással;
- „vidékfejlesztési inkubátorházak” és a szövetkezeti együttműködések támogatása;
- a cégek letelepedését elősegítő adó- és egyéb adminisztratív kedvezmények bevezetése;
- periférius térség számára a közúthálózat-fejlesztés;
- extenzív mezőgazdaság a turizmus kiegészítésével, ökoturisztikai lehetőségekkel, helyi piacok építése, kerékpárutak bővítése;
- alternatív energiafelhasználási módszerek, közműmegoldások elterjesztése;
- a népesség agrártermeléssel, feldolgozással, marketinggel, megújuló energiával, öntözéssel, környezetvédelmi iparral, turizmussal és tájgazdálkodással, vállalkozási ismeretekkel kapcsolatos képzése.

A területfelhasználás alapelvei:

- a városi és a rurális funkciók térbeli csoportosítása és a barnamezős fejlesztéseket a zöldmezős beruházásokkal szemben előnyben részesítő területhasználat;
- a közkincset képező természeti és kulturális értékek megőrzése mellett ezen értékek és a közszolgáltatások - terhelhetőségen belüli - értékmegőrző elérhetősége, hozzáférhetősége, akadálymentesítése;
- a fejlesztések hely kiválasztása, a területi közigazgatás és a közszolgáltatások szervezése szolgálja a fenntarthatóságot, az értékmegőrzést és a biztonságot;
- az utazásra fordított idő csökkentése, az utazás biztonságos és fenntartható módjának, valamint akadálymentesítésének biztosítása;
- a helyi környezettudatosság, a táji értékek iránti felelősség, a helyi adottságokhoz igazodó térségi gazdaság és társadalom kialakításának szolgálata;
- a közlekedés és az áruszállítás környezeti, műszaki, közbiztonsági károkozásának és kockázatának csökkentése;
- a fejlesztéseknek a meglévő területekhez kapcsolása, a települések közti területek lehetőség szerinti természetközeli állapotban tartása, illetve fenntartható mezőgazdasági hatása.

1.2.3. Dunaújvárosi Kistérségi Területfejlesztési Konceptió (2008)

A Dunaújvárosi kistérség helyzete sokat változott az elmúlt három évben. Most már látható, hogy sikeres volt a Dunaferri vállalatcsoport privatizációja, emellett a Hankook óriás-beruházás és a papírgyár nagy beruházása is tovább erősíti a kistérség, illetve a város eddig is alapvetően ipari jellegét. A városkörnyéki községek (Baracs, Kisapostag, Nagyvenyim és főleg Rácalmás) fejlődése továbbra is töretlen, folytatódik az urbanizációjuk, kertvárosi településsé való alakulásuk. A déli települések jóval lassabb fejlődése (Daruszentmiklós, Előszállás és főleg Nagykarácsony) szintén jellemző volt az elmúlt években. Mezőfalva pedig méretét és kedvezőbb adottságait kihasználva igyekszik felzárkózni, sőt, egy kisebb alcentrummá fejlődni. A kistérség főleg ipari, szolgáltató központi és lakó-pihenő funkciókkal rendelkezik, fejlődik az idegenforgalom, és jelentős kihasználatlan potenciálok vannak még a logisztikában.

Jövőkép: megújulásra képes, értékeit megbecsülő, lehetőségeikkel élni tudó, kölcsönös előnyök alapján együttműködő polgárok, szervezetek és települések vonzó kistérsége négy régió találkozásánál. Átfogó célok:

- a helyi közösségek fejlesztésével a megújulás társadalmi támogatásának erősítése,
- a haladó hagyományok, a természetes és épített környezet megóvása, gondozása, fejlesztése,
- a települések meglévő és új fejlődési lehetőségeinek kiaknázása,
- együttműködések erősítése, eredményesebbé tétele,
- térségi és települési vonzerők fejlesztése és kommunikálás,
- az interregionális központ szerepkör erősítése.

1.2.4. Fejér Megye Turisztikai Konceptiója (2005)

Előszállás a megye két jelentős turisztikai útvonala között – Sárrét és Duna folyam és part - helyezkedik el, különösebb célpont nélkül. A településre jellemző tájalakulat a Mezőföld keleti pereme, délen erdőkkel, északabbra pedig tavakkal, rétekkel, nádasokkal.

A döntően természeti vonzerőkre alapozott ökoturizmus számára kiváló helyszín: a természetjárás, a nemzeti parkok és természetvédelmi területek látogatása, a madármegfigyelés, a horgászat, a lovaglás, a tervszerű és szabályozott vadgazdálkodáson alapuló vadászat, a kerékpározás, a nem motorizált vízisportok, és más, a természeti közelséghez kapcsolt, kulturális vonzerőket is felhasználó formák, mint a falusi turizmus.

A fenti szelíd-turizmus fejlődésének elengedhetetlen és elsődleges eleme a kerékpárturizmus fejlesztése, csatlakozás az egész megye területén kialakítandó Sárrét T.K. településeket összekötő kerékpárúthoz. A kerékpárutak kiépítése mellett szükséges a tájékoztató táblák, megállóhelyek, útmenti pihenők és szolgáltatások létrehozása.

1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

1.3.1. Országos Területrendezési Terv (2003. évi XXVI. Törvény)

A törvény meghatározza az ország egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

Az ország településein, az egyes térségekben a területfelhasználásra és az építésre vonatkozó szabályokat e törvény rendelkezésével összhangban kell kialakítani. Az összhang megteremtése érdekében a különböző szintű (országos, megyei, települési) területrendezési tervek készítésénél az OTrT egymásra épülő területfelhasználási kategória rendszert hozott létre. Így az országos területfelhasználási kategóriák területén kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriákat, a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriák területén az országos településrendezési és építési követelményekről szóló jogszabályban (OTÉK - 253/1997. /XII.20/ Korm. rendelet) meghatározott települési területfelhasználási egységeket lehet kijelölni. Ezáltal az OTrT lehetővé teszi azt, hogy az országos övezetek határai a kiemelt térségi, megyei és a települési szintű területrendezési tervekben pontosíthatók legyenek. (OTrT 1-4. §)

A törvény szellemének megfelelően a jogalkotó létrehozta az országos térségi területfelhasználási kategóriákat (OTrT 5. §) és megalkotta a rájuk vonatkozó szabályokat (OTrT 6. §).

A területrendezési terv szerint Előszállás Nagyközséget az alábbi területfelhasználási kategóriák érintik:

- a) legalább 1000 ha területű térségek:
 - mezőgazdasági térség
 - vegyes területfelhasználású térség
- b) területi korlát nélkül ábrázolt térségek:
 - települési térség
 - vízgazdálkodási térség,

A területrendezési terv szerint Előszállás Nagyközséget az alábbi országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények érintik:

- M6 gyorsforgalmi út
Budapest (M0) - Dunaújváros - Szekszárd - Bóly - Ivándárda térsége - (Horvátország),
- 61. sz. főút
Dunaföldvár (6. sz. főút) - Dombóvár - Kaposvár – Nagykanizsa (7. sz. főút),
- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya

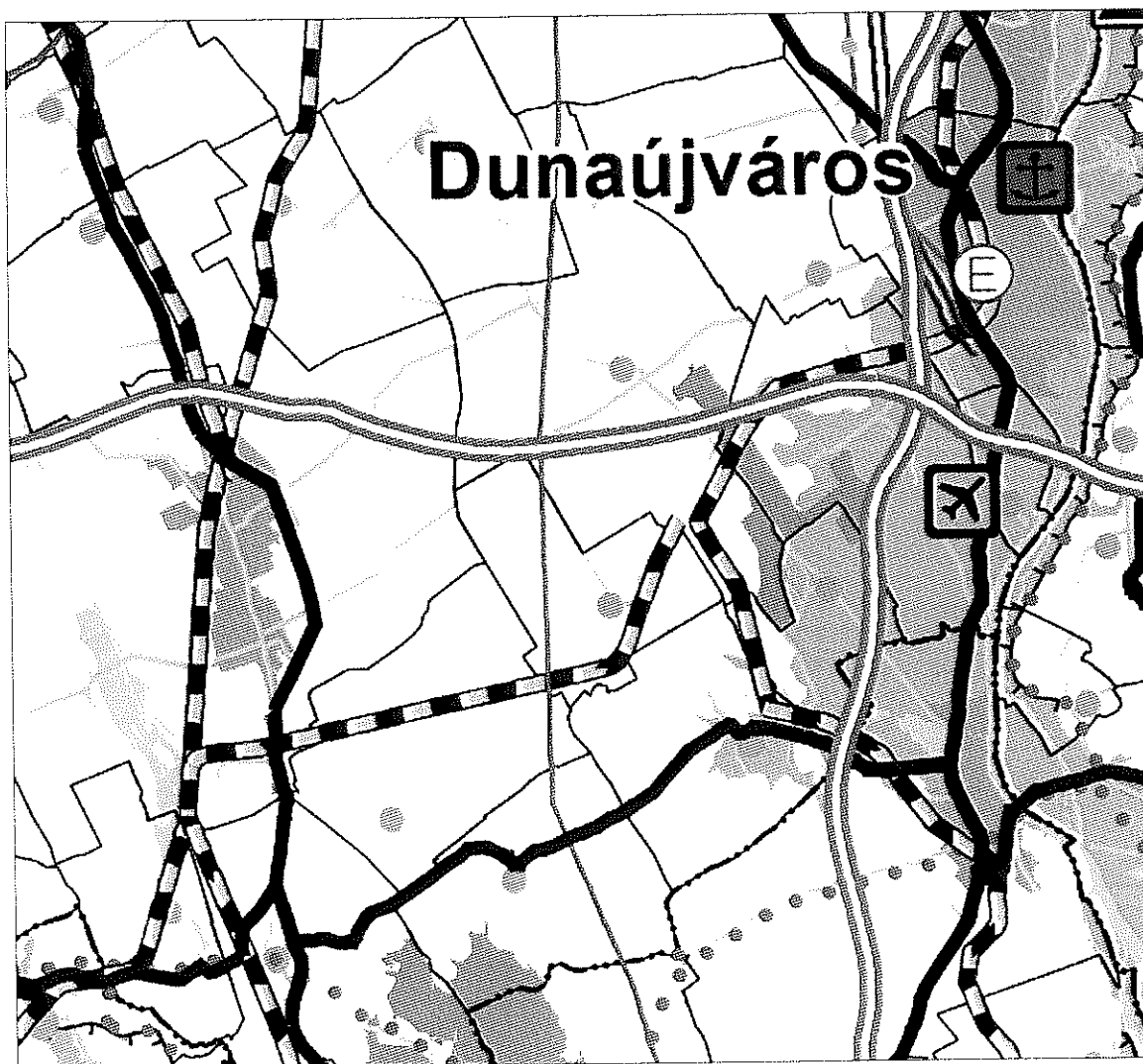
Előszállást érintő térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények:

- térségi jelentőségű mellékút,
- mellékút,
- térségi szénhidrogén szállító vezeték,
- gázfogadó állomás

Az OTrT 31/B. § b) pontja alapján „a megyei területrendezési tervben megállapított térségi területfelhasználási kategóriákon belül e törvénynek az Mtv.-vel megállapított 6. § (2) bekezdésének előírásait kell alkalmazni.”

Az FmTrT 2. sz. melléklete Térségi szerkezeti terv megnevezésű tervlapja szerint az alábbi területfelhasználási kategóriák vannak Előszállás területén:

- mezőgazdasági térség,
- hagyományosan vidéki települési térség,
- vízgazdálkodási térség

(ábra: Országos Szerkezeti Terv – részlet)

Az OTrT 6. § (2) bekezdése szerint a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

b) Mezőgazdasági térség

„A mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki.”

d) Települési térség

„A települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható.”

e) - Vízgazdálkodási térség

„A vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe kell sorolni.”

Az OTrT 7. § (1) bekezdése szerint az „Országos Erdőállomány Adattár szerint erdőterületnek minősülő területet a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.”

A térségi területfelhasználási kategóriák használata a hatályos terv szerint

- Mezőgazdasági térségben elsődlegesen mezőgazdasági, csekély kiterjedésű erdő, és mezőgazdasági üzemi területfelhasználású terület található.
- Települési térségben lakó, településközpont, gazdasági, különleges és zöldterületi területfelhasználás található.
- Vízgazdálkodási térség patakok, tavak területre oszlik.

Területrendezési tervek övezetei Előszállás területén:

- OTvT 31/B. § f) pont alapján: „azokra az országos övezetekre, amelyet a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv alkalmaz, azonban a rá vonatkozó előírásokat Mtv. módosította, a településrendezési tervek készítésénél, módosításánál az Mtv.-vel megállapított övezeti előírásait kell alkalmazni”:
 - kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete,
 - kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
- OTvT 31/B. § h) pont alapján: „azokat a kiemelt térségi és megyei övezeteket, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv megállapít, azonban a rá vonatkozó előírásokat Mtv. módosította, a j) pontban foglaltak figyelembevételével a településrendezési tervek készítésénél, módosításánál az Mtv.-vel megállapított övezeti előírásaival kell alkalmazni”:
 - magterület övezete,
 - ökológiai folyosó övezete,
 - puffterület övezete,
 - erdőtelepítésre javasolt (alkalmas) terület övezete
- OTvT 31/B. § l) pont alapján: „azon új országos, kiemelt térségi és megyei övezeteket, amelyeket az Mtv. állapított meg, azonban a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben még nem kerültek alkalmazásra, a településrendezési tervek készítésénél, módosításánál e törvénynek Mtv.-vel megállapított 12/A.§(1) bekezdése és övezeti előírásai szerint kell lehatárolni és alkalmazni” az állami adatszolgáltatások figyelembevételével.
 - jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete,
 - tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület,
 - nagyvízi meder területe.

1.3.2. Fejér Megyei Területrendezési terv (1/2009.(II. 13.) K. R. SZ. rendelet)

(ábra: Fejér Megyei Szerkezeti Terv – részlet)

A területrendezési terv szerint Előszállás Nagyközség térségi területfelhasználási kategóriái:

- Mezőgazdasági térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatók.

OTrT 6. § (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

b) a mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki.

- Hagyományosan vidéki települési térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépített és beépítésre szánt területek tartoznak.

OTrT 6. § (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

d) a települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható.

- Vízgazdálkodási térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország felszíni vízrajzi hálózata (vízfolyások és tavak) és parti sávja tartozik.

OTrT 6. § (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

e) A vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe kell sorolni.

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények:

- M6 gyorsforgalmi út
- 61. sz. főút

Térégi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények:

- 6211 sz. térségi jelentőségű mellékút Előszállás – Mezőfalva – M8,
- 62123 sz. összekötőút Előszállás – Daruszentmiklós (6228 sz. összekötőút),
- egyéb országos törzshálózati vasútvonal Dunaföldvár – Pusztaszabolcs,
- térségi szénhidrogén szállító vezeték,
- gázfogadó állomás

Térégi területfelhasználási kategóriák használata a hatályos terv szerint

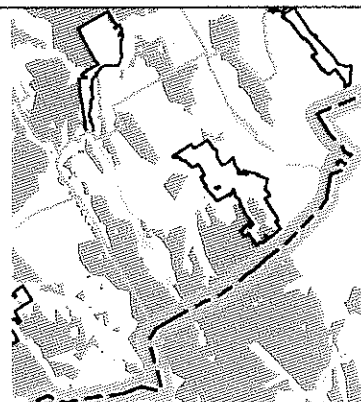
- Mezőgazdasági térség területe általános és korlátozott hasznosítású mezőgazdasági, kertes mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, gazdasági mezőgazdasági üzemi, gazdasági kereskedelmi és különleges területfelhasználásra oszlik.
- Települési térségben lakó, településközpont, gazdasági, különleges, zöldterületi és kertes mezőgazdasági területfelhasználás található.
- Vízgazdálkodási térség vízfolyások, patakok, tavak területe

Térégi ÖvezetekKiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete(OTrT 3.2 melléklet)

Övezet, amelybe kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak.

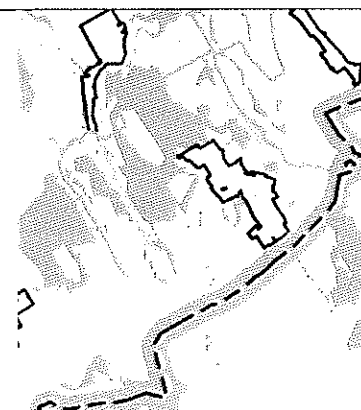
13/A. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

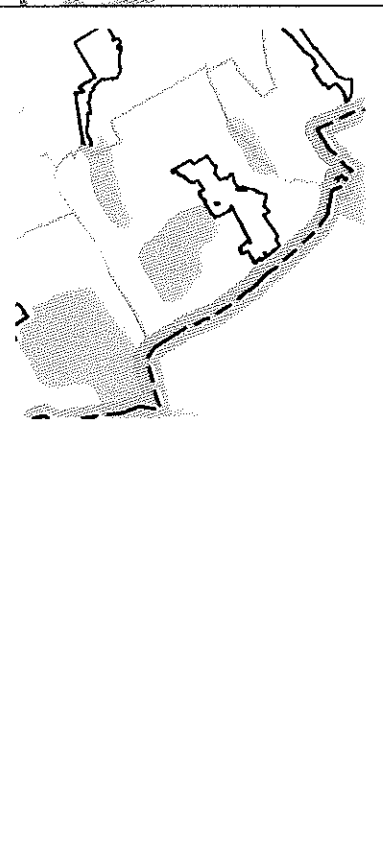
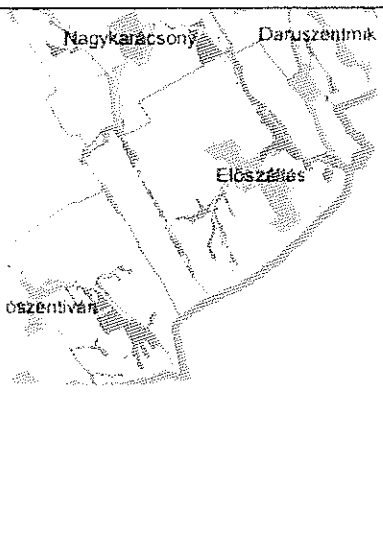
(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete(OTrT 3.3 melléklet)

Övezet, amelybe jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak.

OTrT 13/B. § A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.

<p>Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület (OTRT 3.4 melléklet)</p> <p>Övezet, amelybe az őshonos fafajokból álló erdőtársulások fenntartására leginkább alkalmas és az erdő hármas rendeltetését - védelmi, gazdasági, közjóléti - egymással összhangban a legmagasabb szinten biztosítani képes erdőterületek tartoznak.</p> <p>OTRT 14. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.</p> <p>(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.</p>	
<p>Tájképvédelmi szempontból kiemelkedően kezelendő terület (OTRT 3.5 melléklet)</p> <p>Övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.</p> <p>OTRT 14/A.§ (1) A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja.</p> <p>(2) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a kiemelt térség és a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegységeit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.</p> <p>(3) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.</p> <p>(4) A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg.</p> <p>(5) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.</p> <p>(6) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni.</p>	
<p>Magterület övezete (FMTrT 3.10 melléklet)</p> <p>Övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek és számos védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.</p> <p>OTRT 17.§ (1) Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve ha:</p> <p>a) a települési területet a magterület vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és</p> <p>b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.</p> <p>(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület a külön jogszabály szerinti területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.</p> <p>(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek a a magterület</p>	

természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.

(6) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.

Ökológiai folyosó övezete

(FMTrT 3.10 melléklet)

Övezet, amelybe olyan területek - többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok - tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, puffterületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

OTrT 18.§ (1) Az övezetben új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai folyosó vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.

(5) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.

Pufferterület övezete

(FMTrT 3.10 melléklet)

OTrT 19. § Pufferterületen a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhető ki, ha az a szomszédos megterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

Erdőtelepítésre javasolt terület

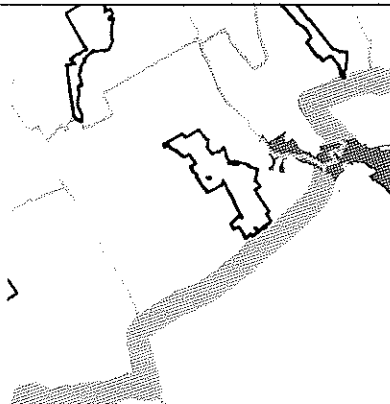
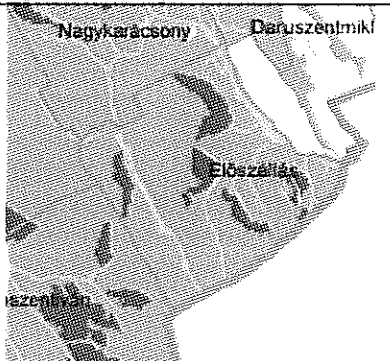
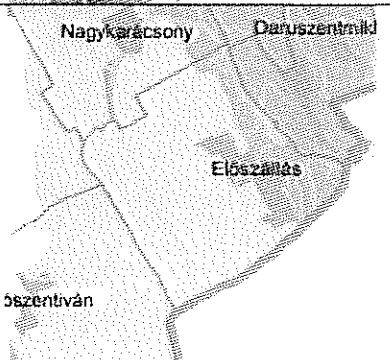

(FMTrT 3/11. melléklet)

Övezet, amelybe azok a többnyire gyenge termőképességű mezőgazdasági területek tartoznak, amelyeknél gazdasági, vidékfejlesztési vagy környezetvédelmi szempontok indokolják az erdők létesítését, és azt természetvédelmi vagy termőhelyi okok nem zárják ki.

OTrT 19/A.§ a településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.

- Magterület övezete
- Ökológiai folyosó övezete
- Pufferterület övezete

<p>Nagyvízi meder vízkár-elhárítási célú szükségtározók területe (3/8. sz. melléklet)</p> <p>OTrT 16. § A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.</p>	
<p>Vízerózióknak kitett terület övezete (FMTrT 3.16 melléklet)</p> <p>Vízerózióknak kitett terület övezetbe tartozó települések veszélyeztetett területein olyan területfelhasználást kell előírni a települések településszerkezeti tervében, és a helyi építési szabályzatban olyan építési övezeti, övezeti előírást kell meghatározni, amely a vízerózió mértékét csökkenti.</p>	
<p>Szélerózióknak kitett terület övezete (FMTrT 3.17 melléklet)</p> <p>32. § Szélerózióknak kitett terület övezetbe tartozó települések veszélyeztetett területein olyan területfelhasználást kell előírni a települések településszerkezeti tervében, és a helyi építési szabályzatban olyan építési övezeti, övezeti előírást kell meghatározni, amely a szélerózió mértékét csökkenti.</p>	
<p>Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület (FMTrT javasolt övezet 3.2 melléklet)</p> <p>Megyei területrendezési tervekben ajánlott övezet, amely azon területeket jelöli, amelyek a szélerőműpark telepítésére a természeti, a táji, a kulturális adottságok és értékek megőrzése mellett, a természeti erőforrások védelme szempontjából a leginkább alkalmasak.</p>	

A települést érintő országos és térségi övezetek elhelyezkedése és használata

sorszám	Övezetek megnevezése	Település érintettsége	Övezet elhelyezkedése	Övezet területfelhasználása
1. OTrT 3/2. sz. m.	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	igen	ény-i határ mentén foltokban, dk-i határ mentén összefüggően helyezkedik el	-általános mezőgazdasági terület, - szélérőmű telepítésére igénybe vehető terület
2. OTrT 3/3. sz. m.	Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete	igen	ény-i határ mentén összefüggően, dk-i határ mentén foltokban helyezkedik el	-általános mezőgazdasági terület,
3. OTrT 3/4. sz. m.	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	igen	apró elszórt foltokban az ökológiai hálózat mentén találhatók	-erdő. - mezőgazdasági terület
4. FMTrT 3.3 m.	Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete	nem	-	-
5. OTrT 3/5. sz. m.	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete	igen	Nagykarácsonyi vízfolyás középső szakasza, Robert-völgy, Tűzok-völgy területe	-korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület, - erdő, - vízfolyások, tavak
6. FMTrT 3.10 m. Duna-Ipoly adatszolg.	Magterület övezete Ökológiai folyosó övezete Pufferzóna övezete	igen	Ökológiai folyosó Az ökológiai hálózat területén, magterület, pufferterület Róbert-völgy d-i szakaszán található	-gazdasági mezőgazdasági üzemi terület, - erdő, -korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület (rét, legelő)
7. FMTrT 3/11. m.	Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	igen	Nagykarácsonyi-vízfolyás é-i szakasza és a Daruszentmiklóstra vezető út mentén	-általános mezőgazdasági terület
8. OTrT 3/8. sz. m.	Nagyvízi meder vízkár-elhárítási célú szükségtározók területe	igen	Nagykarácsonyi-vízfolyás mellett a megyehatár közelében és belterületen foltokban	mezőgazdasági terület, zöldterület
9. FMTrT 3/16. m.	Vízérózióknak kitett terület övezete	igen	Robert-völgy é-i részétől ny-ra, települési térséget körülvevően az ény-i és dk-i határig	-általános és korlátozott hasznosítási mezőgazdasági terület, - kertes mezőgazdasági terület

10. FMTrT 3.17 m.	Szélerózióknak kitett terület övezete	igen	a település daruszentmiklósi és dunaföldvári határa mentén	-általános és korlátozott hasznosítási mezőgazdasági terület, -erdőterület, -kereskedelmi gazdasági terület, -különleges terület
11. FMTrT javasolt övezet	Szélerórmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület	igen	Daruszentmiklós és Nagykarácsony határában, Robert-völgy é-i szakaszán, alsószentiváni és alapi határ mentén	-mezőgazdasági területfelhasználás, -erdőterület

Az övezetek területfelhasználása az OTTr előírásainak megfelel.

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Előszállás fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai

Szomszédos települések: Daruszentmiklós, Dunaföldvár, Alsószentiván, Alap, Mezőfalva

Közösen tervezett fejlesztése:

- Előszállás Daruszentmiklóssal, Nagykarácsonnyal együttműködve pályázott a csatornahálózat kiépítésére. Előszálláson megépült a szennyvíztisztító, kiépült a csatornahálózat, folyamatban van a szennyvíztisztító bővítése.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció (133/2004.(XII.14.) sz. Képviselő-testületi határozat) vonatkozó megállapításai

A hatályos településfejlesztési koncepció 14 éve készült. Településfejlesztési stratégia nem készült.

Alapvető célkitűzései:

Belső és külső kapcsolatrendszer fejlesztése

- Az M6-as gyorsforgalmi út építésének támogatása, csomóponttal Dunaföldvárnál
- A 61-es számú másodrendű főútvonal forgalomtechnikai korszerűsítése (lassítók, parkolók építése)
- Kerékpárutak építése (elsősorban a 61-es út mentén és Nagykarácsony, Daruszentmiklós felé)
- Belterületi utak minőségének javítása, a helyi szükségleteket kielégítő tehergépjármű-parkoló létesítése
- Külterületi utak korszerűsítése (megfelelő szélesség szabályozása, szükség szerint burkolat kialakítása)
- A szennyvízelhelyezés megoldása a környező községekkel közösen
- Közvilágítás korszerűsítése
- Lakóterület-fejlesztések ellátása infrastruktúrával (támogatás, vagy tényleges kiépítés útján)
- Részvétel a térségi informatikai és hírközlési fejlesztésekben (szélessávú Internet-központ kiépítése)

Gazdaságfejlesztés

- Ipari terület kijelölése, ipartelepítés ösztönzése

- Mezőgazdasági üzemi terület kijelölése
- Alternatív mezőgazdaság (biogazdálkodás, ártéri – extenzív - gazdálkodás) ösztönzése
- Alternatív energiahasznosítás preferálása
- Kerékpáros, lovas és vízi turizmus fejlesztése (táborhely-fejlesztése, kerékpáros-, lovascentrum létrehozása)
- Lovastúra-útvonalak kijelölése
- Idegenforgalmi szálláshelyek létrehozása (panziók, magánházak)
- Idegenforgalmi programkínálat bővítése (sportversenyek, helyi folklór felélesztése; vallási turizmus alapjainak kialakítása, lovasbemutatók stb.)
- A ciszterci apátság területének hasznosítása

Humán erőforrások fejlesztése

- Oktatás korszerűsítése (iskola felújítása, bővítése)
- Szellemi tőke letelepítése az ipari beruházások kapcsán
- A község létszámának növelése hosszabb távon
- A civil szervezetek támogatása

Az életminőség javítása

- Szennyvízelhelyezés megoldása
- A sertés-telep káros hatásainak csökkentése, megszüntetése (bűz elleni védelem)
- A közösségi tudat erősítése
- A szociálisan hátrányos helyzetűek támogatása (idősek gondozása, átképzési programok támogatása, segélyek)
- Az épített környezet fejlesztése (településközpontok megújítása, védendő épületek kijelölése és felújítása, utcák, terek burkolása, parkok, játszóterek, temetők kialakítása)
- A műemléképületek idegenforgalmi-kulturális célú hasznosítása
- A melegvíz hasznosításával rekreációs terület kialakítása részben megvalósultak,
- A lakosság életminőségét növelő szolgáltatások bővültek,

Megvalósult kitűzött célok:

- elkészült az M6-os autópálya, és csomópontja,
- elkészült a szennyvíztisztító és kiépült a csatornahálózat,
- korszerűsítették a közvilágítást,
- településszerkezeti tervben kijelölték az új gazdasági és mezőgazdasági üzemi területeket,
- alternatív energiahasznosítás megtörtént a közintézmények nagy részénél,
- a civil szervezetek támogatása folyamatos, rendezvényekkel erősítik a lakosság közösség tudatát,
- a szociálisan hátrányos helyzetűek támogatása folyamatos,
- a lakosság életminőségét növelő szolgáltatások bővültek,
- a korábbi célkitűzés – a települése az átlagos teleknagyságot fenntartani – megváltozott a lakosság életkörülményeinek változása miatt, kisebb telekterületeket szabályoztak ki.
- az épített környezet fejlesztése, gondozása céljából elkészül a Településképi Arculati Kézikönyv,
- településközpontok megújítása megtörtént,
- védendő épületek kijelölése megtörtént, felújításuk folyamatos,
- utcák, terek burkolása, parkok, játszóterek kiépítése részlegesen megtörtént,
- temetőt rendezte az önkormányzat.

1.5.2. hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A 39/2018.(II.08) sz. önkormányzati Képviselő-testületi határozat alapján településfejlesztési és településrendezési eszközök felülvizsgálatára szerződés van érvényben.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. hatályos településrendezési eszközök

Terv jóváhagyás	Terv címe	Terv típus, szabvány	Döntés
2017.12	Településkép védelméről szóló rendelet	Településkép védelméről szóló rendelet	15/2017.(XII.22.) rendelet
2014.07	Előszállás, szabályozási terv és HÉSZ - módosítások	Helyi építési szabályzat Szabályozási terv	15/2014. (VII.02.) rendelet
2011.12	Előszállás, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás 2011	Helyi építési szabályzat Szabályozási terv	14/2011. (XII. 1.) rendelet.
2011.12	Előszállás, településszerkezeti terv - módosítás 2011 - Teljes területre vonatkozó tervlapot tartalmaz.	Településszerkezeti terv	260/2011. (XI. 23.) határozat
2009.09	Előszállás, szabályozási terv és HÉSZ módosítás	Helyi építési szabályzat Szabályozási terv	12/2009 (IX.1.) rendelet.
2009.08	Előszállás, településszerkezeti terv módosítás	Településszerkezeti terv	137/2009 (VIII.31.) határozat.
2006.04	Előszállás, helyi építési szabályzat részmódosítása - 2006	Helyi építési szabályzat	13/2006 (IV. 25.) rendelet
2005.11	Előszállás, helyi építési szabályzat és szabályozási terv - 2005	Helyi építési szabályzat Szabályozási terv	15/2005.(XI.01.) rendelet
2005.09	Előszállás, településszerkezeti terv - 2005	Településszerkezeti terv	85/2005.(IX.26.) határozat

(ábra: Országos rendezési tervkataszter – Lechner Központ)

1.6.2. hatályos Településszerkezeti Terv megállapításai, megvalósult elemeiTelepülésszerkezeti Terv (85/2005. (IX.26.) sz. határozat)

A település beépítésre szánt területei az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódnak

Beépítésre szánt területek

1)	Lakóterületek	L
-	Falusias lakóterület	Lf
	kialakult falusias beépítésű területek	Lfk
	újjonnan beépülő falusias lakóterületek	Lf
2)	Vegyes területek	V
-	Településközpont vegyes terület igazgatási, szolgáltató, kereskedelmi funkcióval	Vt-1
-	Településközpont vegyes terület oktatási, kulturális, vallási, szociális funkcióval	Vt-2
3)	Gazdasági területek	G
-	Kereskedelmi szolgáltató terület	Gksz
-	Mezőgazdasági hasznosítású gazdasági terület	Gmg
5)	Különleges területek	K
	Jelentős zöldfelületű különleges területek	

-	Temető területe	Kte
	Helyhez kötött különleges területek	
-	Rekreációs terület a horgásztó mellett	Kre-1
-	Rekreációs terület a melegvíz térségében	Kre-2
	Sportolási célú létesítmények területe	Ksp
	Települési szilárd és folyékony hulladék elhelyezésére szolgáló terület	Ksz
	Beépítésre nem szánt területek	
1)	Közlekedési területek	Kö
	utak, utcák, terek	Köu
	vasút	Kök
2)	Zöldterületek	Z
	közparkok	Zkp
3)	Erdőterületek	E
	gazdasági, erdők	Eg
	védelmi erdők	Ev
	talajvédelmi erdők	Evt
4)	Mezőgazdasági területek	M
	általános mezőgazdasági terület	Má
	korlátozott használatú mezőgazdasági területek	Mák
	kertes mezőgazdasági terület	Mk
	alternatív energia termelésre is hasznosítható mezőgazdasági terület	Máe
5)	Vízgazdálkodási területek	V
	folyóvizek és állóvizek medre, hullámtere és parti sávja	V
	közcélú nyílt csatornák árkok, vízjárta területek	Vá
	vízbeszerzési terület	Vb

Településszerkezeti terv módosítása (137/2009 (VIII.31.) sz. határozat)

Módosított területfelhasználás

- kereskedelmi szolgáltató terület Má → Gksz
- különleges szennyvíztisztító terület Má → Ksz
- különleges rekreációs terület Mák → Kre
- elkerülő út
- belterületen gyűjtőút hálózat kialakítása
- véderdő

Településszerkezeti terv módosítása (260/2011. (XI. 23.) sz. határozat)

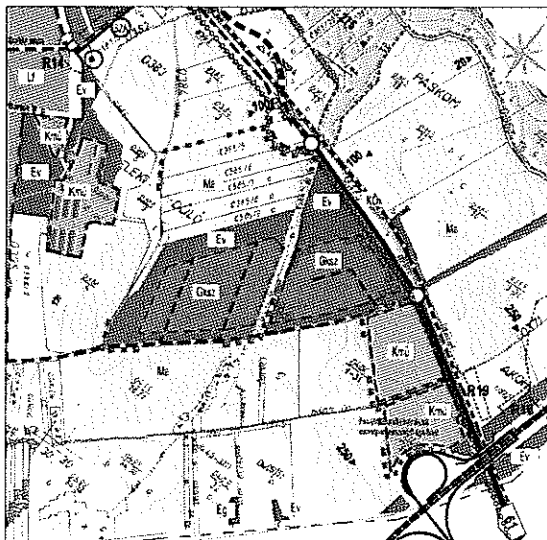
Módosított területfelhasználás

- kereskedelmi, szolgáltató terület Mk + Lf → Gksz
- gazdasági, kereskedelmi szolgáltató terület Má → Gksz
- különleges szennyvíztisztító terület Má → Ksz
- különleges közműterület Köu, Zkp → Kkm
- különleges mezőgazdasági üzemi terület Má → Kmü
- véderdő terület Má → Ev

Településszerkezeti terv jelű módosítása (188/2016. (X.24.) sz. határozat)

Módosított területfelhasználás

- különleges mezőgazdasági üzemi terület	Má → Kmü
- általános mezőgazdasági üzemi terület	Gksz → Má
- általános mezőgazdasági üzemi terület	Ev → Má

A terv jóváhagyása óta a település jövőjét befolyásoló legjelentősebb fejlesztés az M6 autópálya megvalósulása, a 61. sz. közúttal a csomópont kiépítése.

Gksz és Kmü területek felhasználása részleges, az ott elhelyezkedő vállalkozások fejlesztenek. Ksz területen a szennyvíztisztító megépült.

1.7. A település társadalma

1.7.1. demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

megnevezés	2005	2011	2015	2017	2018
DEMOGRÁFIA, NÉPESSÉG					
lakónépesség	2404	2186	2276	2313	2297
Külterületi lakos					114
népsűrűség fő/km ²	60,13	54,68	56,90	57,85	
nemek megoszlása	férfi	1198	1080	-	1156
	nő	1206	1106	-	1157
korcsoportos megoszlás	-14	-	301/13,78%	325/14,3%	310/13,40%
	-18	-	440/18,52%	-	419/18,11%
	18-59	1538/63,98%	1448/66,23%	1396/61,6%	1269/54,86%
	60-x	-	497/22,75%	544/23,9%	-
népesség változása %		-0,52 (2001-2011)	-1,07 (2011-2015)	+0,81 (2015-2017)	-0,69 (2017-2018)
élveszületések	21	15	23		
halálozások	42	27	39		
természetes szaporodás/fogyás (ezr.)	-8,15	-4,94	-6,73		
odavándorlók	209	163	202		
elvándorlók	208	126	191		
vándorlási különbözet (ezrelék)	+0,42	+16,93	+4,85		
NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTEL					
magyar anyanyelv		2080/57,5%			
cigány anyanyelv		43/1,8%			
német anyanyelv		8/0,34%			
román anyanyelv		13/0,55%			
egyéb		3/0,13%			
VALLÁS					
katolikus		1061			
református		106			
evangélikus		4			
más vallási közösség, felekezet		33			
ateista		9			
KÉPZETTSÉG					
nem végzett iskolát		39			
általános iskolai végzettség	717	717			
középiskolai végzettség	453	608			
egyetemi, főiskolai végzettség	124	124			
óvodai gyermek csoportok	3	3	3	3	3
óvodába beírt gyermekek száma	118	81	71	71	81
iskolai tanterem	8	13	13	13	13
tanulólétszám	260	169	167	160	169
pedagógusok száma	25	17	15	16	16
könyvtáregység (1000DB)	16	18	14	9,2	9,2
FOGLALKOZTATOTTSÁG					
foglalkoztatás fő / %		909 / 38,9			
munkanélküli	154	138	102	52 / 13közfogl	
munkanélküli ráta 100fő 18-59 évesre	9,38	8,94	6,94		
adófizetők száma 100 lakosra		44,84	48,72		
egy lakosra jutó nettó jövedelem	415.344	642.756	791.058		

ÉLETMINŐSÉG.					
lakások száma	915	955	953	953	954
új építésű lakások %	0,42	0,21	0,1		
vízvezetékbe csatlakoztatott lakások	642/70,2%	772/80,84%	783/82,2%	83%	100%
csatornahálózatba csatlakoztatott lakások	0	0	594	707/78%	
háztartási villamosenergia 1000kwh/fő	1,22	1,08	1,11		
villamosenergiával ellátott lakások				99%	100%
vezetékes gázzal ellátott lakások db / %	709			756/79%	
háztartási gázfogyasztás (1000m3/fő)	0,71	0,31	0,4		
települési szilárd hulladék (tonna)	-	482	493		
távbeszélő fővonal	236				434
kábel Tv-vel ellátott lakások					601
személygépkocsik száma (db)	480	833	689		678
személy gk. száma ezer lakosra (db)	280	301	304		295
EGÉSZSÉGÜGY					
háziorvosi körzetek száma	1	1	1	1	1
fogorvos, gyermekorvos	1-1	1-1	1-1	1-1	1-1
gondozási központ	2	1	1	1	1
gyógyszertár	1	1	1	1	1
GAZDASÁGI VÁLLALKOZÁSOK					
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	-	-	1	1	13
gazdaság	-	-	7	7	10
vendéglátás	13db	-	5	5	5
kereskedelem	15/1000lakos	-	5	5	9

(Forrás: 85/2005. (IX.26.) ÖKT. számú határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv -2005
TEIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer) – 2011,2015
Előszállás Önkormányzat - 2018)

Demográfia

A vizsgált időszakon belül Előszállás lakónépessége 2005-ben volt a legmagasabb, 2011-es népszámlálás idejére ez a szám 9%-al csökkent, majd az elmúlt 6 évben folyamatosan növekedett, az utóbbi két évben csekély csökkenést mutat. Ehhez hasonlóan változott a népességszám.

A természetes szaporodás-fogyás egyenlege sajnos a lakosság fogyását és elöregedését mutatja, a 14 év alatti és a 18-59 év közötti, munkaképes lakosságszám folyamatosan csökken, a 60 év feletti lakosság száma növekszik, összességében a lakónépesség elöregszik. Az elveszületések számának majdnem kétszerese a halálozások száma. A természetes szaporodás csökkenő tendenciájú.

Ennél sokkal kedvezőbb, pozitív képet mutat a vándorlási egyenleg, mind a településre vándorlók, mind az elvándorlók száma folyamatosan nő, az odavándorlás növekedése erősebb intenzitású, tehát a település vonzereje pozitív.

A nagyvárosok közelsége és a vonzó természeti környezet miatt várható az idevándorlások számának további növekedése. A település természetes szaporodás-fogyás mutatója kedvezőtlenebb a megyei és kistérségi átlagnál, azonban a fiatal párok, családok ideköltözésével a korstruktúrájának fiatalodása várható.

Nemzetiségi összetétel, vallás

A 2011-es népszámlálás szerint a lakosság döntő része, 2080 fő azaz 87,5%-a magyar, 43 fő azaz 1,8% cigány, 8 fő azaz 0,34% német, 13 fő azaz 0,55% román, 3 fő azaz 0,13% egyéb.

Kisebbségi önkormányzat nincs.

A KSH adatok nem fedik le a teljes lakosság vallási hovatartozását, 1061 fő katolikus, 106 fő református, 4 fő evangélikus, 33 fő más vallási közösséghez, felekezethez tartozik, ateista 9 fő.

A községben Alap-Alsószentiváni Református Egyházközség lelkesze szolgál. (7011 Alap, Béke u. 10.)

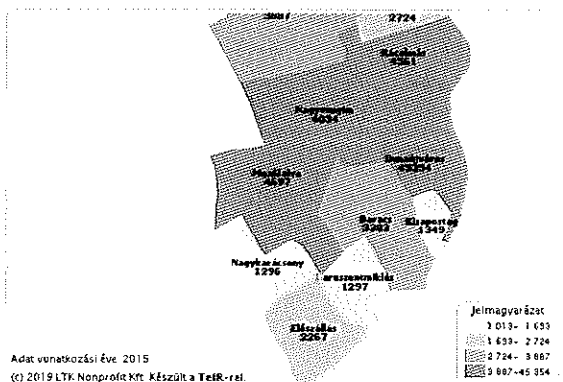
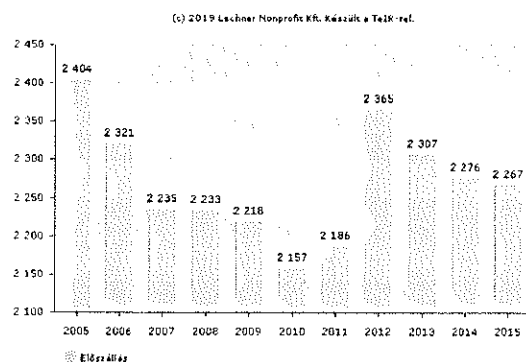
Képzettség

A 2011-es népszámlálás szerint:

- nem végzett iskolát 39 fő
- általános iskolát végzett 717 fő
- középfokú iskola szakmai oklevéllel 608 fő
- egyetemet, főiskolát végzett 124 fő

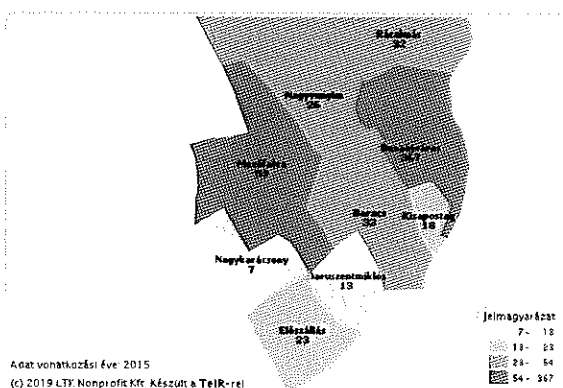
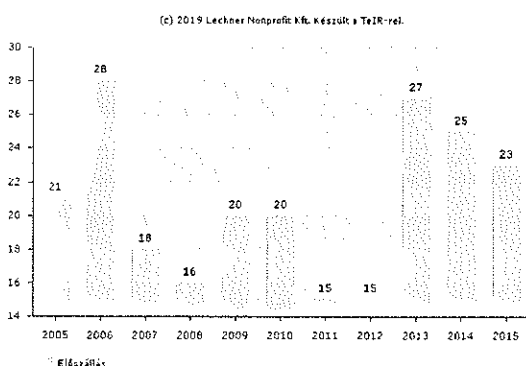
Lakónépesség (fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhelyi rendelkező és másuttan tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

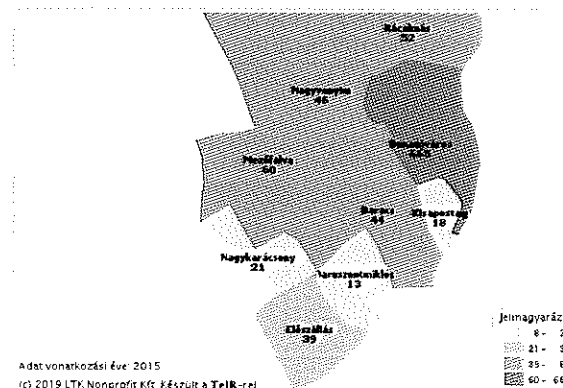
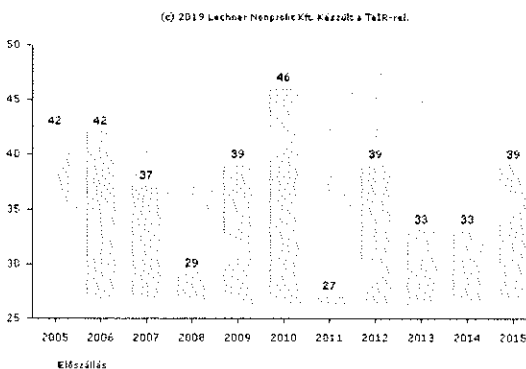
Éves születések száma (fő)

Éves születés a magzat világra jövétele, amennyiben az az életnek valamilyen jeleit (mint légzés vagy szívmozgás, illetőleg köldök zsinór-pulzáció) adja, tekintet nélkül arra, hogy mennyi ideig volt az anya méhében és mennyi ideig élt.

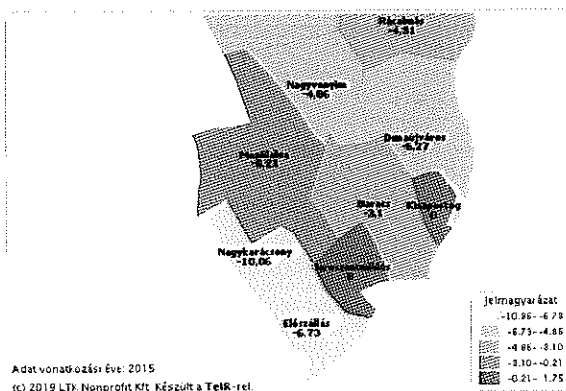
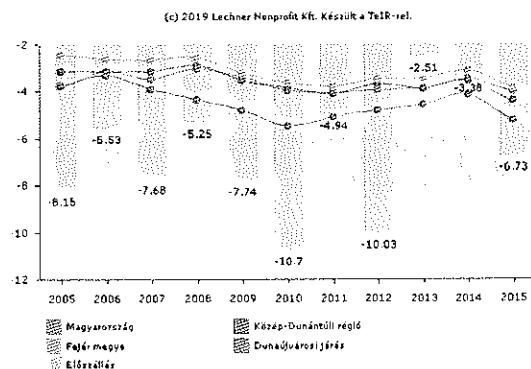
Halálozások száma (fő)

Az élet minden jelének végleges elmúlása az éves születés megtörténte után bármikor, azaz az életműködésnek a születés utáni megszűnése, a feléledés képessége nélkül.

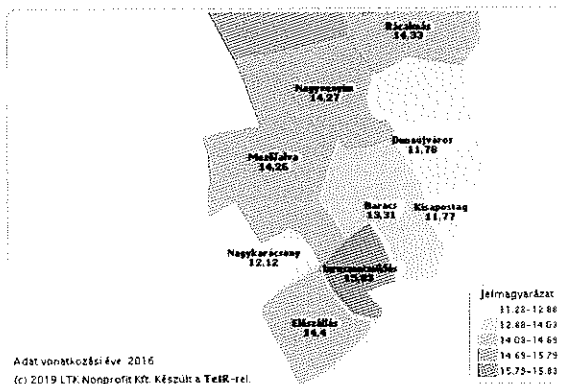
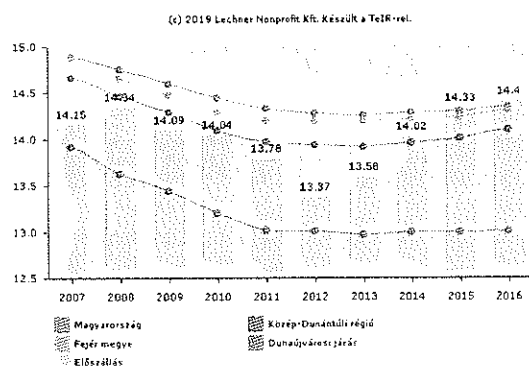
Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék)

Az éves születések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve.

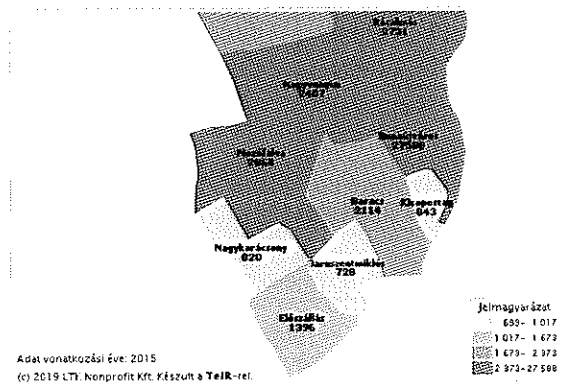
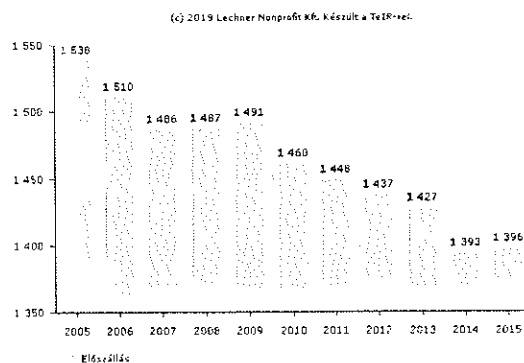
Állandó népességen belül a 0–14 évesek aránya (%)

Az adott területen lakóhellyel rendelkező 0–14 éves személyek aránya. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján.

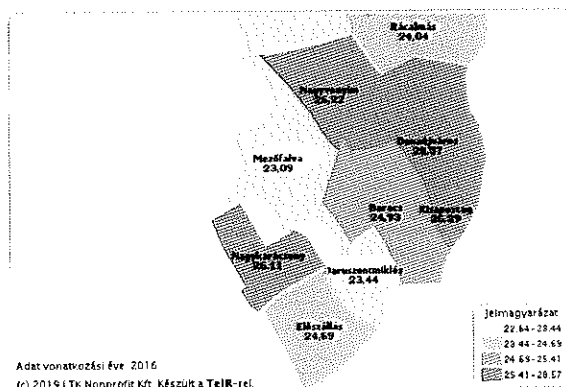
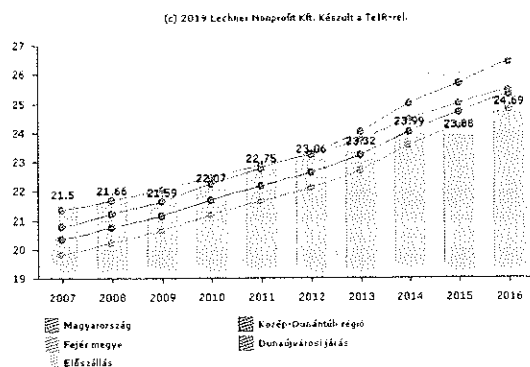
Állandó népességből a 18–59 évesek száma (fő)

Az adott területen lakóhellyel rendelkező személyek száma. Két népszámlálás közötti éves népességszámának meghatározása a továbbvezetés módszerével lehetséges, amely során az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai kerülnek feldolgozásra.

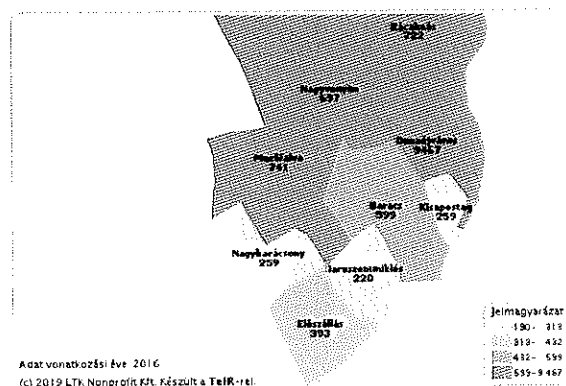
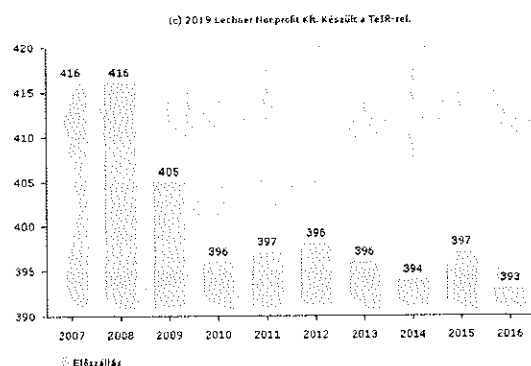
Állandó népességen belül a 60-x évesek aránya (%)

Az adott területen lakóhellyel rendelkező 60-x éves személyek aránya. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján.

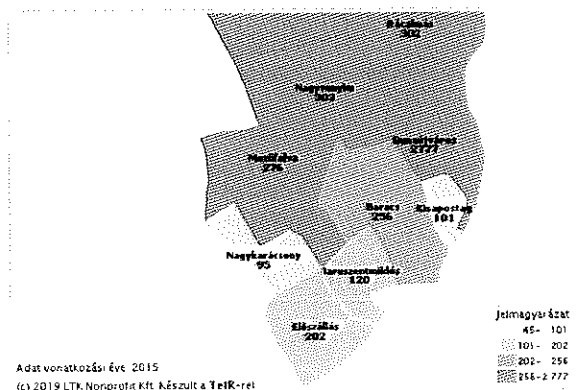
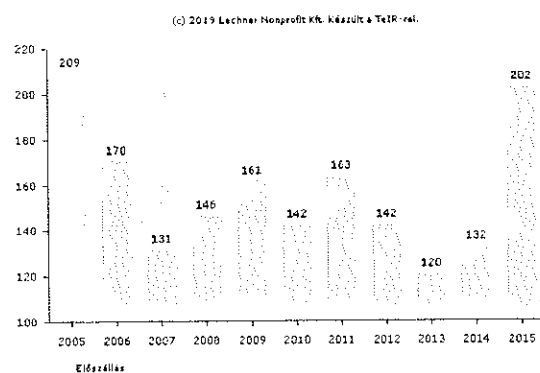
Állandó népességből a 65-x évesek száma (fő)

Az adott területen lakóhellyel rendelkező 65-x éves személyek száma. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján.

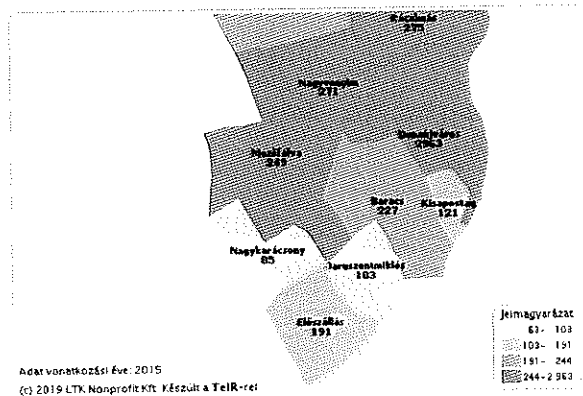
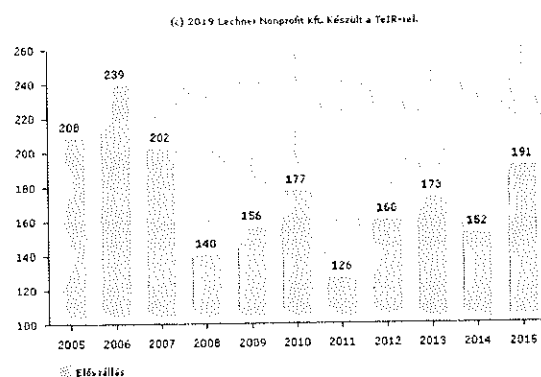
Odavándorlások száma (fő)

Állandó és ideiglenes belföldi odavándorlások összege.

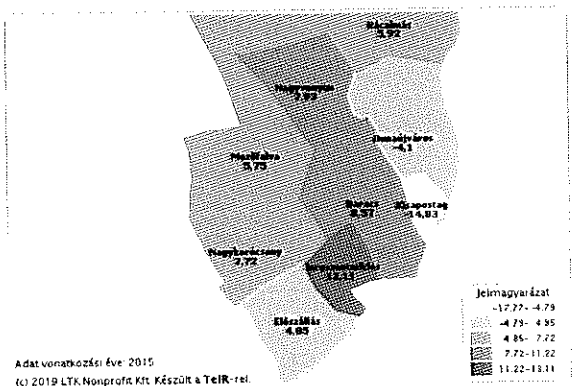
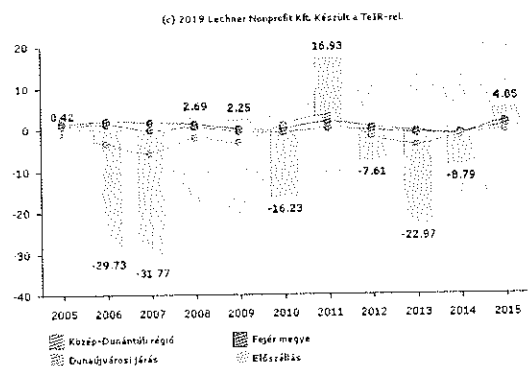
Elvándorlások száma (fő)

Állandó és ideiglenes belföldi elvándorlások összege.

Vándorlási egyenleg (ezreték)

Vándorlási különbözet az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jellel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jellel bejelentkezők számának különbsége ezer lakosra vetítve.

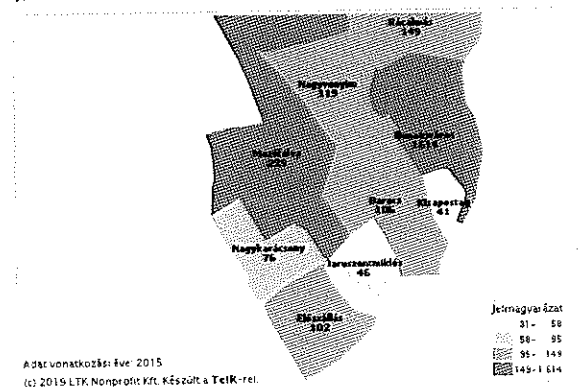
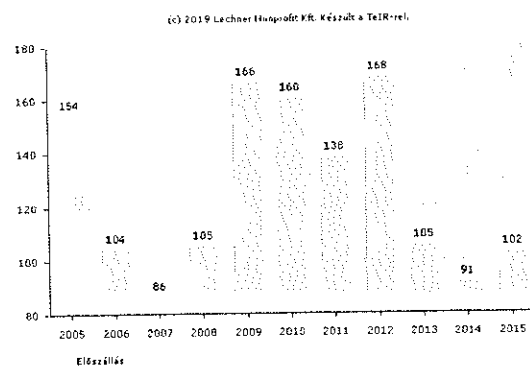

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

Foglalkoztatottság – jövedelmi viszonyok

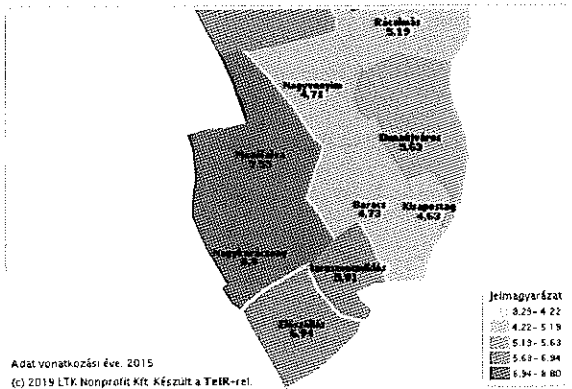
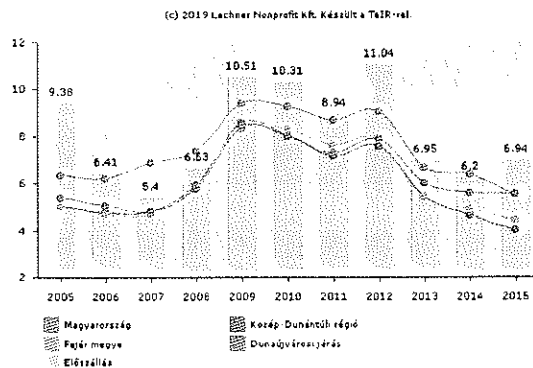
Regisztrált munkanélküliek száma összesen (fő)

Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

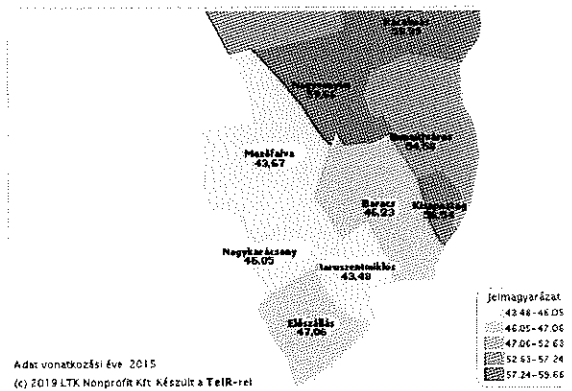
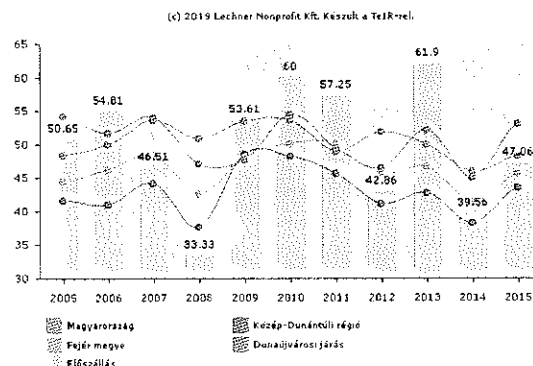
Munkanélküliségi ráta (százalék)

Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra.

Tartós munkanélküliek aránya (%)

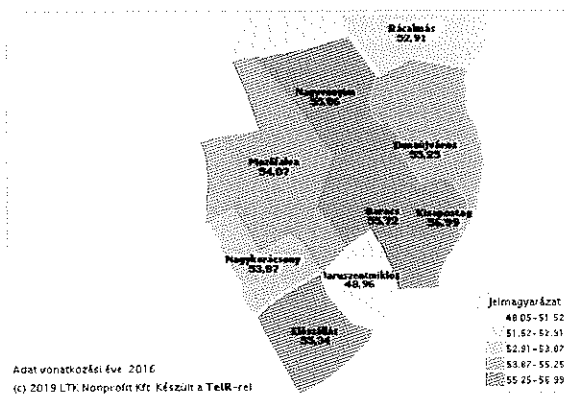
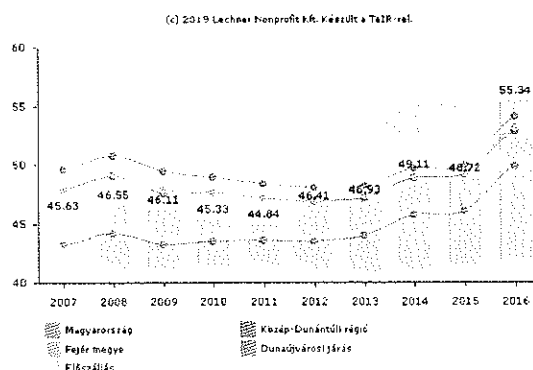
180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

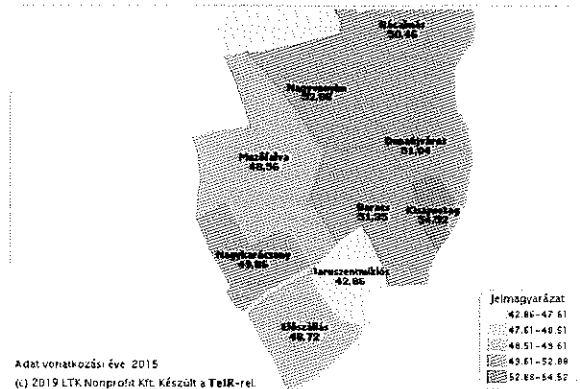
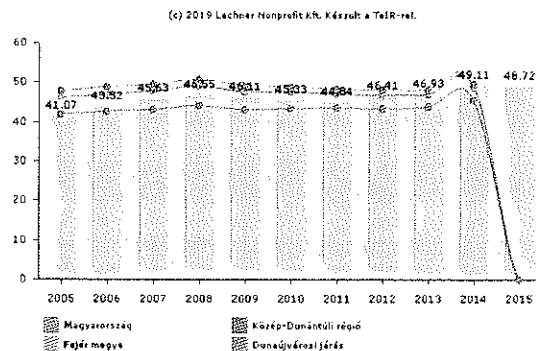
Száz lakosra jutó adófizetők száma (fő)

Személyi jövedelemadófizetésre kötelezett adófizetők száma, száz lakosra vetítve.

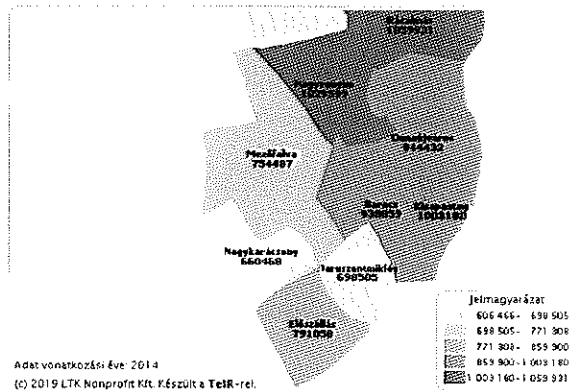
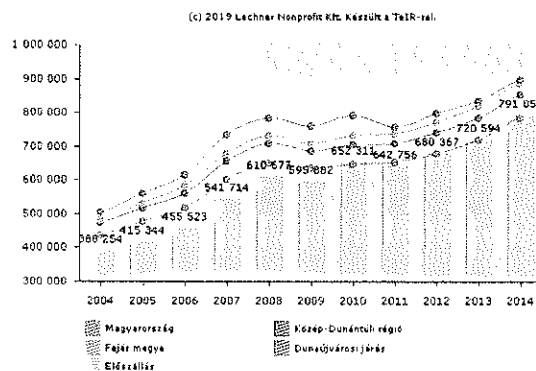
Adófizetők aránya (százalék)

SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők: száz állandó lakosra vetített száma.

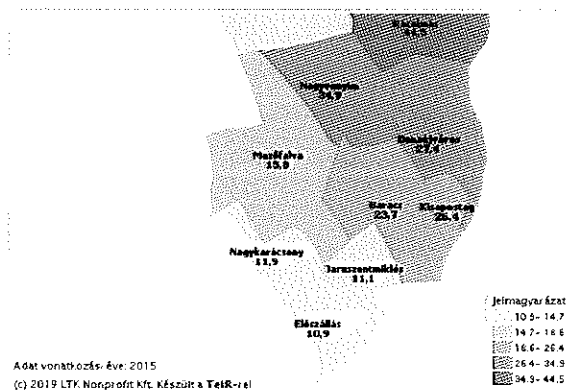
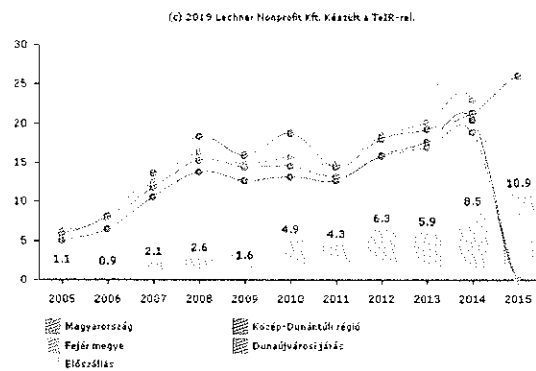
Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.

Magas- illetve alacsony jövedelműek aránya (fő)

Az 5 millió Ft feletti adószávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adószávon adózóra vetítve.

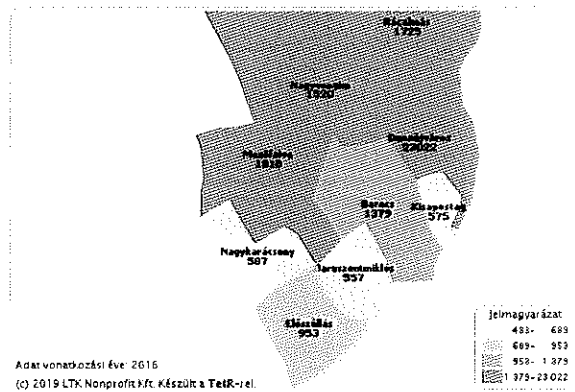
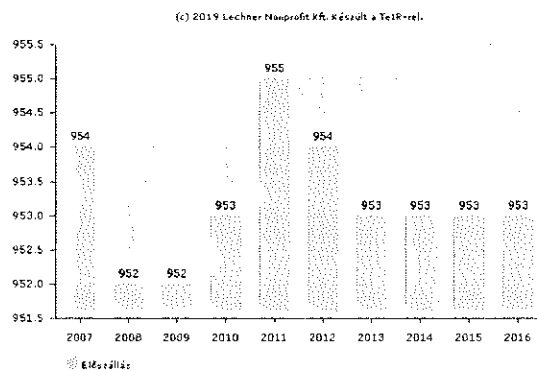
Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

A foglalkoztatottság az aktuális gazdasági helyzet – fellendülés, recesszió – tükrében változott. A munkanélküliség száma a településen a 2011-es népszámlálás óta felére csökkent. A településen az adófizetők száma a 2011-es mélypont óta folyamatosan növekszik, a nettó jövedelem 2005 óta szinte megduplázódott, de a magas és alacsony jövedelműek közötti különbség egyre nagyobb.

Életminőség

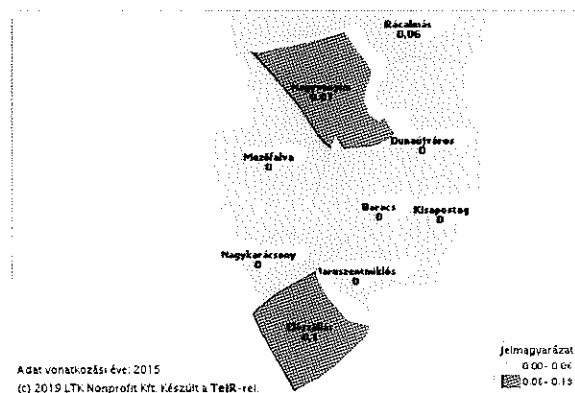
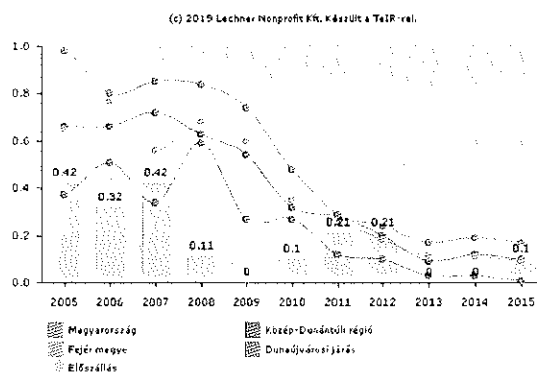
Lakásállomány (db)

A lakott lakások, a nem lakott lakások, valamint a lakott üdülők összessége.

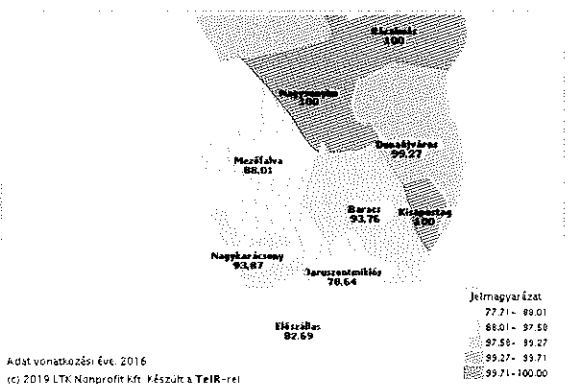
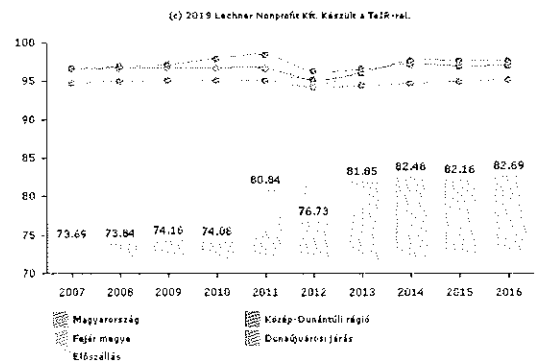
Új építésű lakások aránya (százalék)

A tárgyévben épített lakások aránya az év végi lakásállományon belül.

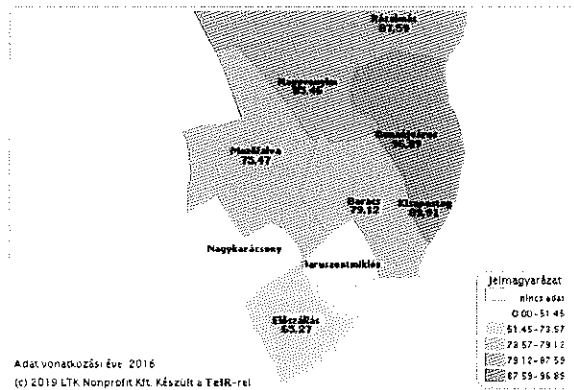
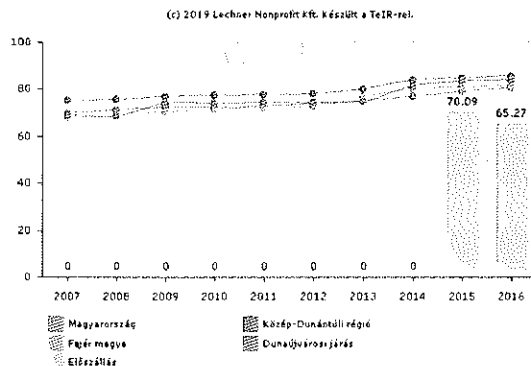
Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)

A közüemes vízellátásba bekapcsolt lakás, üdülő olyan lakás, üdülő amelynek a közüemhálózatba való bekötése a telekhatáron belül megtörtént, illetve a közüemes vízellátáson betölti a köfolyóval biztosított.

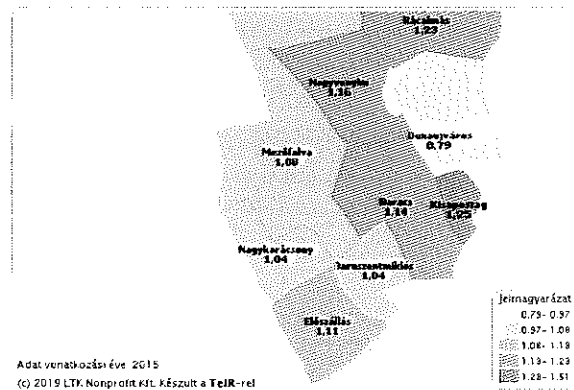
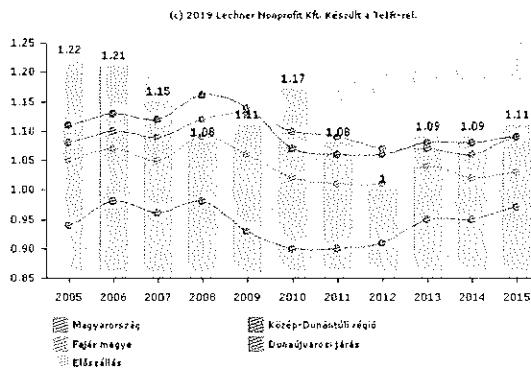
Közsatomhálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)

A közműves csatornahálózatba bekapcsolt lakás, üdülő a községi, illetve községi jellegű szennyvízcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakás, üdülő.

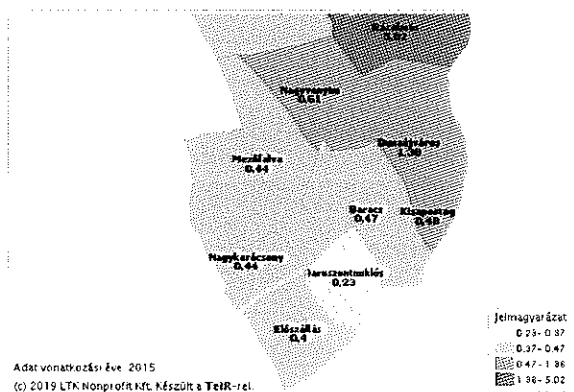
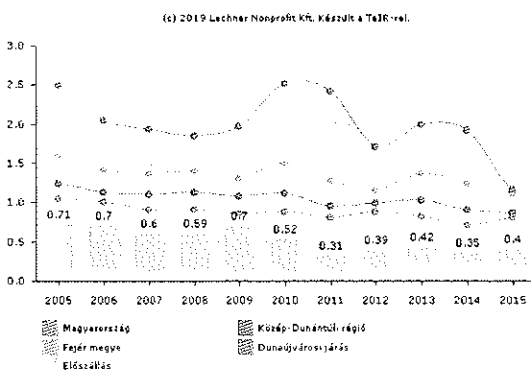

Háztartási villamosenergiafogyasztás (1 000 kWh/fő)

Egy lakásra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyisége (1000 kWh).

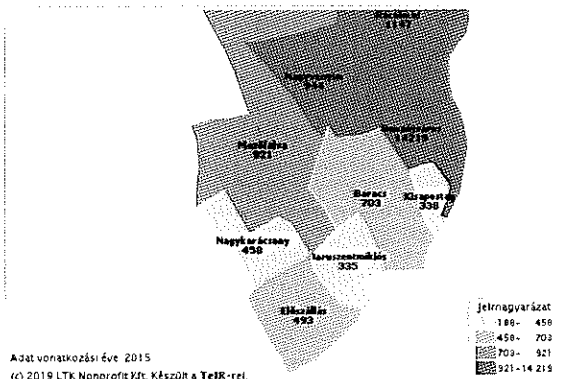
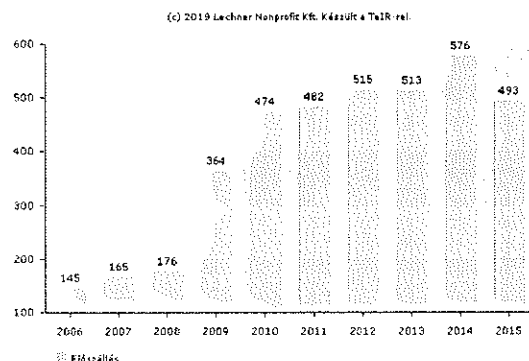
Háztartási gázfogyasztás (1 000 m³/fő)

Egy lakásra jutó háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m³).

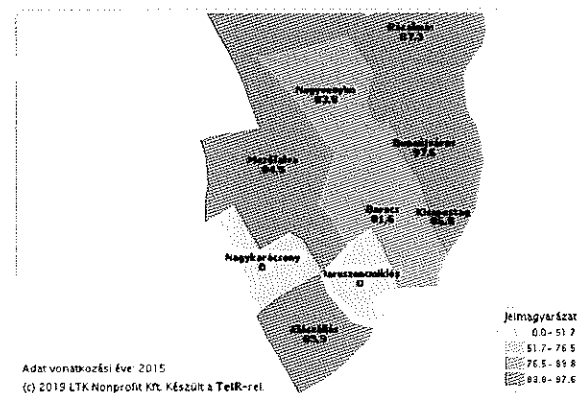
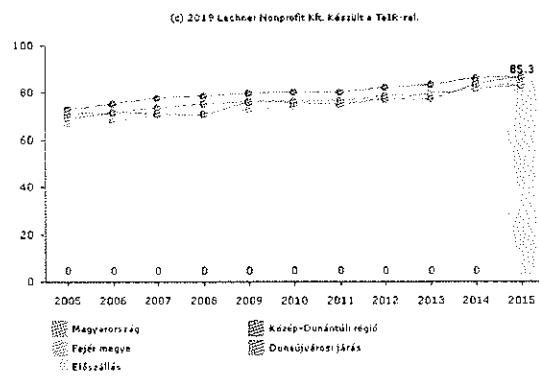
Összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (tonna)

Települési szilárd hulladéknak minősül a – háztartási hulladék: az emberek mindennapi életé során a lakásokban, valamint a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben és a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein, valamint az intézményekben keletkező, – közterületi hulladék: közforgalmú és zöldterületen keletkező, – háztartási hulladékhhoz hasonló jellegű és összetételű hulladék, gazdasági vállalkozásoknál keletkező – külön jogszabályban meghatározott – veszélyesnek nem minősülő szilárd hulladék.

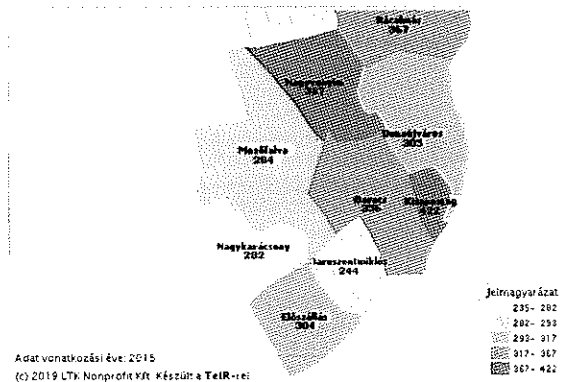
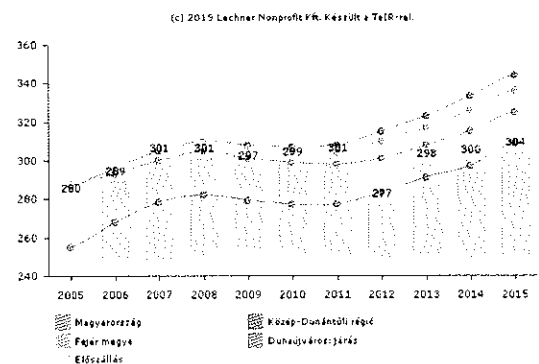
Közműellátó (%)

Közműellátásban bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában

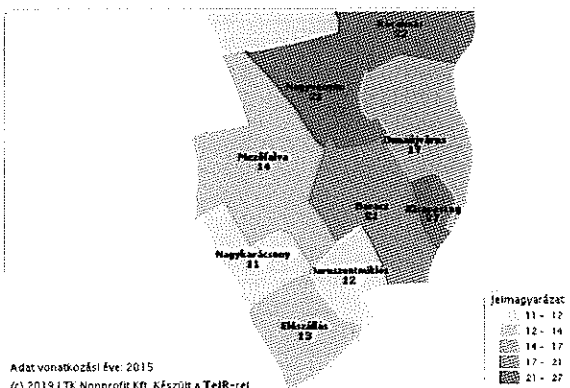
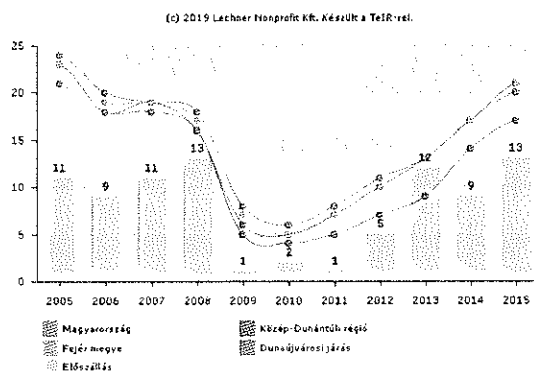
Személygépkocsik száma, ezer lakosra (db)

A személygépjármű személyek szállítására szolgáló közúti gépjármű, és az üdöhelyek száma (a vezetővel együtt) nem több kilencnél. A személygépjármű fogalmába tartoznak a mopedautek (vezetésükhöz nem kell külön vezetői engedély), a taxik és a bérautók, feltéve, hogy tíznél kevesebb üdöhellyel rendelkeznek. E kategóriába tartozhatnak a raktérrel rendelkező személygépkocsik is.

Újonnan forgalomba helyezett személygépkocsik száma, ezer lakosra (db)

Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik ezer lakosra vetített száma.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

Az életminőség javulását a növekvő életkorral lehet mérni. Magyarországon a születéskor várható élettartam a férfiak esetében 2012-ben 71,6 év volt, míg a nőknél ugyanez 78,7 év volt. Ez valamelyest közeledett az európai átlaghoz. Összességében javul a születéskor várható élettartam Magyarországon. Egy 2012-ben született gyermek 3,7 évvel remélhet hosszabb életet, mint 2000-ben született társa. A csecsemőhalálozás aránya az utóbbi 13 évben a felére csökkent, és a 40–59 évesek halálozási aránya is jelentősen mérséklődött és kevesebb fiatal lesz öngyilkos.

Fejér megye népességének a születéskor várható élettartama 2012 és 2015 között nőtt, a férfiak életkora 71,42-ről 71,88-ra, a nőké 76,41-ről 78,72-re emelkedett. Ezen adatok Előszállásra is érvényesek.

Az életminőségét részben meghatározza a lakások, háztartások közüzemi bekötöttsége, felszereltsége, egyáltalán az otthon komfortossága, a mobilitás lehetősége.

A települést a természeti örökségének szépségei, tradíciói, kiváló közlekedési kapcsolatai szerethető településsé teszik, ahol szeretnek élni lakói, s szeretnek ide költözni a közeli városokból.

A helyi identitás érzékelhető, az elszármazottak ugyanis jellemzően ápolják gyökereiket, szabadidejükben visszajárnak, kötődnek a településhez.

A vizsgált időszakban a lakások száma alig változott, de komfortosságuk kis mértékben növekedett, teljes közműellátási lehetőség kiépült, a csatlakozásokat ösztönözni kell.

Közlekedési kapcsolatokat biztosító személygépkocsik száma a vizsgált időszakon belül a 2005 és 2012 évek mélypontjait egy szinten mozog, az újonnan forgalomba helyezett gépkocsik száma 2011 óta folyamatosan növekszik.

1.7.2. térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekkülönbségek

A település lakossága konfliktusok és érdekkülönbségek nélkül él.

1.7.3. települési identitást erősítő tényezők

Történeti, kulturális adottságok

(rövid összefoglalás, részletes leírást az örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza)

Nevének első írásos említése 1537-ben bukkant fel. Előszállás környéke Fejér megye egykor sűrűn lakott, késővaskori települési helyei közé tartozik. A falu határa az avar kori lelőhelyek jelentős tárháza. A 13. század utolsó harmadától a kunok szállásterületére esett. A török idők alatt lakott hely volt, a felszabadító harcok idején azonban elpusztult, lakosai elmenekültek. 1659-ben a ciszterciek

megváltották a birtokot, 1945-ig a ciszterciták Fejér megyei uradalmának központja, de jobbágyfalut 1811-ig nem telepítettek. A szétszórt gazdálkodási központokat 1928-ban nagyközséggé alakították Előszállás néven.

A világháborút követő szerény méretű földreform nem tudta megakadályozni a már írástudó fiatalság elvándorlását a budapesti közhivatalokba, vasútépítésekre. Az általános elvándorlási hullám a mezőgazdaságból az iparba ma is tart, de megindult egy ellentétes folyamat is, a szomszédos Dunaújvárosból a kivándorlás. A kettős folyamat a lakosság létszámát ideig-óráig ugyan egyensúlyban tartotta de megindult a település előreledése.

A II. világháborúba történő belépés miatt a doni csatában 114-en vettek részt, 25 fő lett hősi halott. 1944-ben Előszálláson is átvonultak a német csapatok Cece felől Dunaföldvár és Szeged irányába. 1944 telén az orosz csapatok bevonulásakor Előszállás Hadműveleti terület volt.

Az 1945-ös földreform további átalakulást eredményezett. A földosztás után a mezőgazdaság szocialista átszervezése 1949-1951-ig tart, majd 1959-ben az egész község átalakult szocialista községgé.

Az 1990 őszén lezajlott első szabad helyhatósági választásokat Előszálláson a falut már három éve tanácselnökként irányító Váradi István nyerte meg.

Az egykori rendház visszakerült a ciszterciek tulajdonába, miután a nevelőotthon kiköltözött; jelenleg üres.

A 2002-ig Előszállás részét képező Daruszentmiklós a 2002. évi önkormányzati választásokkal önálló településsé alakult.

2009-ben megszűnt a személyszállítás a vasútvonalon, 2010 márciusában azonban megnyílt a település határában vezető M6-os autópálya.

Nemzetiségi kötődés nincs.

Civil szerveződések

Előszállás Hagyományörző Egyesület 2424 Előszállás, Bem u. 2

Előszállási Aikidó Klub 2424 Előszállás, Balatoni u. 31

Előszállás Sportegyesület 2424 Előszállás, Petőfi u. 2.

Előszállás község lakói részére sportolási lehetőséget biztosít, a község fiataljainak sportolási lehetőségeit koordinálja, szervezi.

Előszállás Polgárok Érdekvédelmi szervezete 2424 Előszállás, Petőfi Sándor út 156.

Az egyesület működése során érvényre juttatja a településen élő polgárok és az ott fellelhető természeti értékek, valamint növény- és állatvilág maximális védelmének elvét.

Előszállás Rozmaring Nyugdíjas Klub

Előszállás Mozgássérültek Egyesülete 2424 Előszállás, Téliállás u. 20

Előszállás Horgászegyesület 2424 Előszállás, Balatoni út 21

Előszállás Ifjúsági klub 2424 Előszállás, Balatoni u. 31

Előszállás Polgárőrség 2424 Előszállás, Rákóczi u. 2.

A bűncselekmények megelőzése érdekében önkéntes tevékenységet kifejtő állampolgárok összefogása.

Előszállás Gyermekek- és Ifjúsági Alapítvány 2424 Előszállás, Bem utca 2-1/B.

Előszállás kulturális életét civil részről az 1991-ben létrehozott alapítvány szervezi, amely többek között a Teleház működtetéséért is felel. A községben élő fiatalok művelődésének sportolásának támogatója.

Előszállás Faluszépítő Egylet Közhasznú egyesület 2424 Előszállás, Bem u. 2

Előszállás Kincskereső Klub 2424 Előszállás, Balatoni u. 61

Előszállás „Égigérőfa” alapítvány 2424 Előszállás, Nagykarácsonyi út 2/D.

A gyermekintézményekből kikerülő vagy már kikerült növendékek anyagi és erkölcsi támogatása.

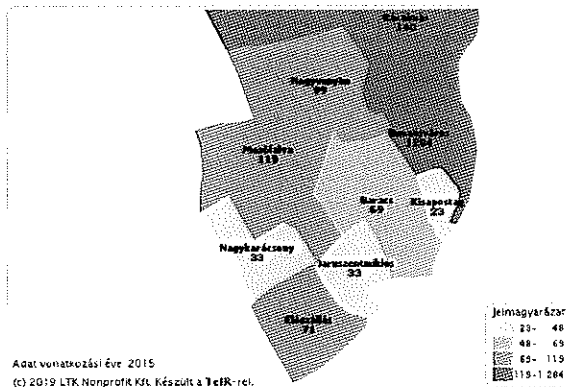
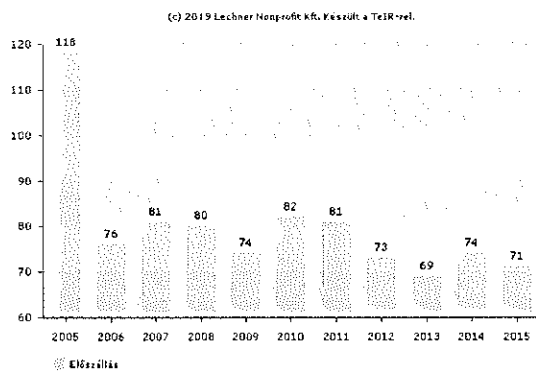
1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. humán közszolgáltatások

Oktatás nevelés

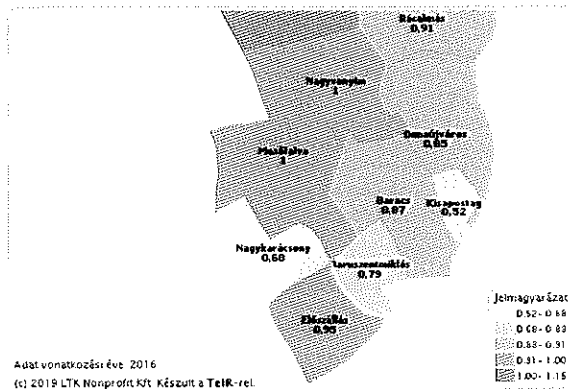
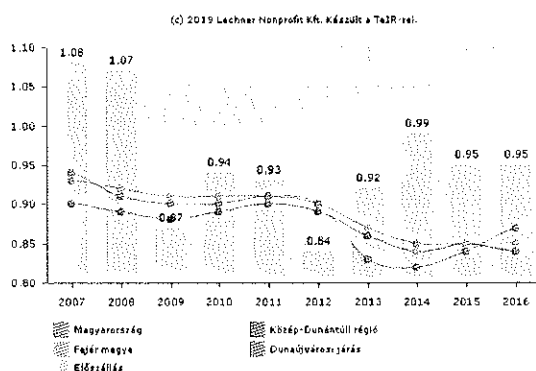
Óvodába beírt gyermekek száma (fő)

Az óvodába felvett és az adatfelvétel eszmei időpontjában az óvoda nyilvántartásában szereplő gyermekek száma.

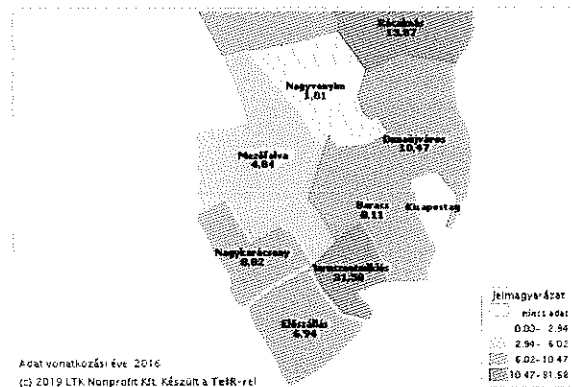
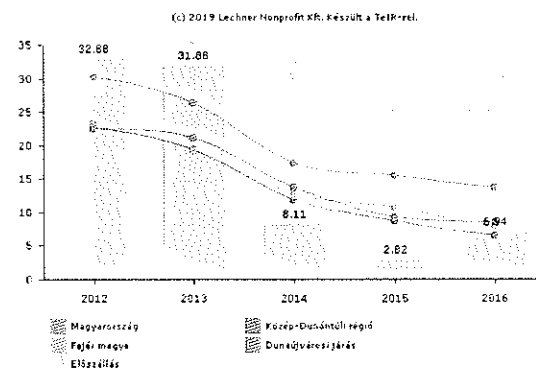
Egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma (fő)

Az óvodába felvett és az adatfelvétel eszmei időpontjában az óvoda nyilvántartásában szereplő gyermekek száma egy férőhelyre.

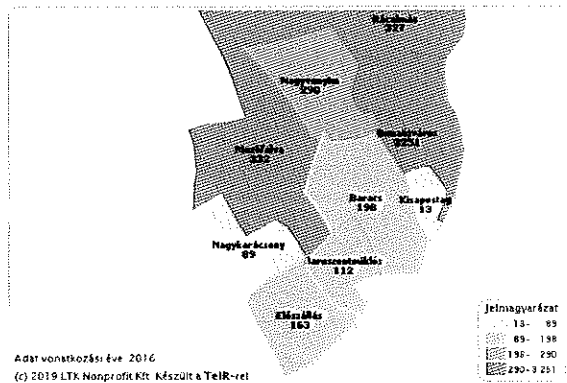
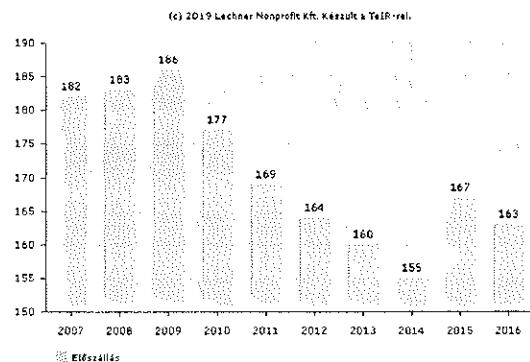
Hátrányos helyzetű óvodások aránya (%)

Az óvodások között azok aránya, akik esetében a hátrányos helyzet fennállását megállapították (gyógypedagógiai oktatással együtt).

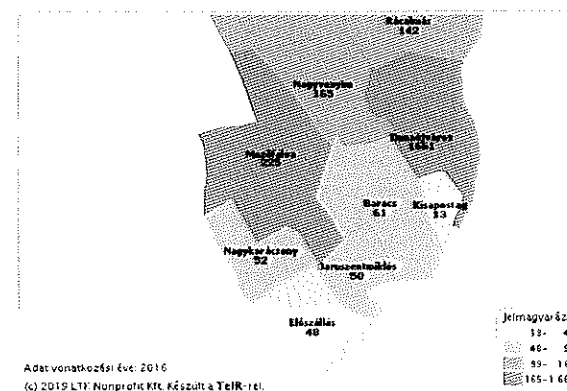
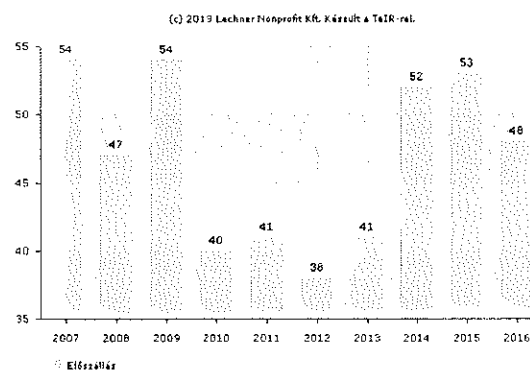
Általános iskolai tanulók száma (fő)

Általános iskolába beiratkozott, az adatfelvétel eszméleti időpontjában az intézménnyel tanulói jogviszonyban lévő személy (gyógypedagógiai oktatással együtt). (A statisztikai kódokban 2000-től az általános iskolai tanulók száma nem tartalmazza a gimnáziumi oktatásban tanuló 5-8. évfolyamos tanulókat. Létszámuk a gimnáziumi tanulók számában szerepel.)

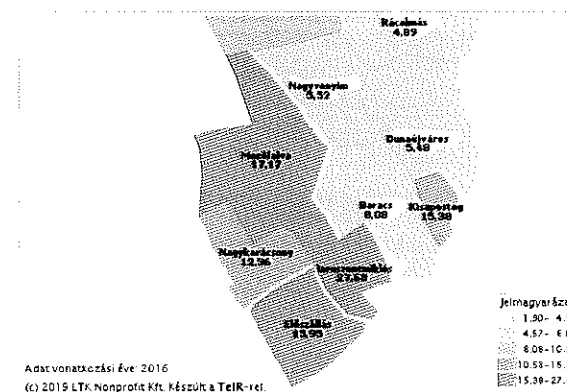
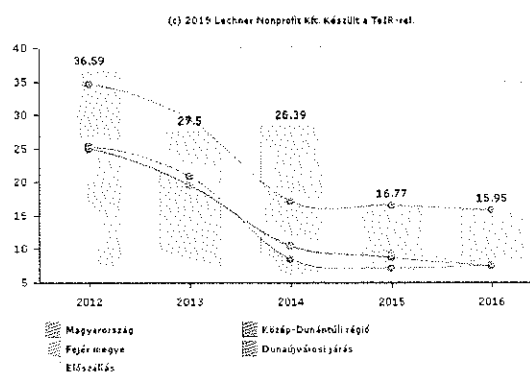
A napközis tanulók száma az általános iskolákban (fő)

Napközis foglalkozásokon részt vevő tanulók száma az általános iskolákban.

Hátrányos helyzetű általános iskolások aránya a nappali oktatásban (%)

A nappali oktatásban részesülő általános iskolás gyermekek közül azok aránya, akik esetében a hátrányos helyzet fennállását megállapították (gyógypedagógiai oktatással együtt).

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

A vizsgált időszak óvodáskorú gyermekeinek száma 2015-ig csökkent, az elmúlt három évben 10 fővel növekedett.

Az óvodai csoportok száma 3, a beírt gyermekek száma 81 fő. (2018. önk. adatszolgáltatás)

Hasonló tendenciájú az iskolás gyermekek számának változása.

Az iskola 13 tanterme, beírt tanulók száma 169 fő. (2018. önk. adatszolgáltatás)

Óyoda:

- Előszállási Patakiparti Óvoda (2424 Előszállás Fő tér 3.)
4 foglalkoztatóval, tornateremmel
Férőhely 75, beiratott gyermekek száma 71

Általános iskola:

- Árpád Fejedelem Általános Iskola és Szakiskola (2424 ELŐSZÁLLÁS Szögletkert 1.)
13 tanterem iskola napközivel, tanulószobával, speciális teremmel, tornateremmel.
Pincéjében néprajzi múzeum működik.
beíratott gyermekek száma 160, pedagóguslétszám 16

Közoktatási intézményeinek tanulólétszám adatai 2005 – 2017

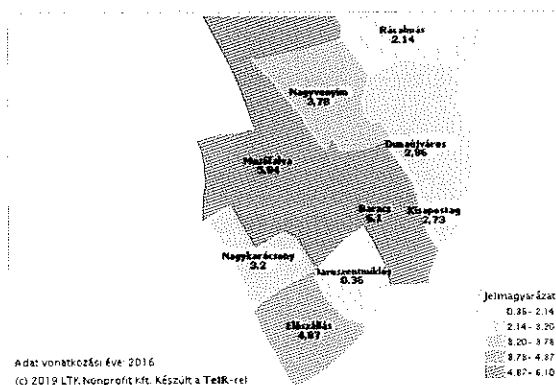
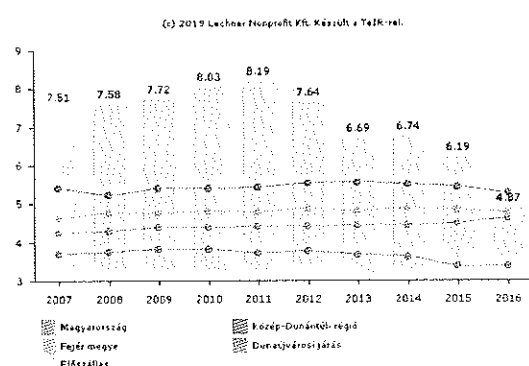
Időszak	Bölcsődei férőhelyek / beírt gyermekek	Óvodai férőhelyek / beírt gyermekek	Általános iskolai férőhelyek / tanulók száma	Középiskolai tanulók száma	Egyetemi, főiskolai képzésben részesülők
2005	0	75/88	260	na	na
2011	0	75/81	169	na	na
2015	0	75/71	166	na	na
2016	0	75/71	na	na	na
2017	0	75/71	160	na	na

(Forrás: Előszállás Önkormányzat, KSH)

Közösségi művelődés, kultúra

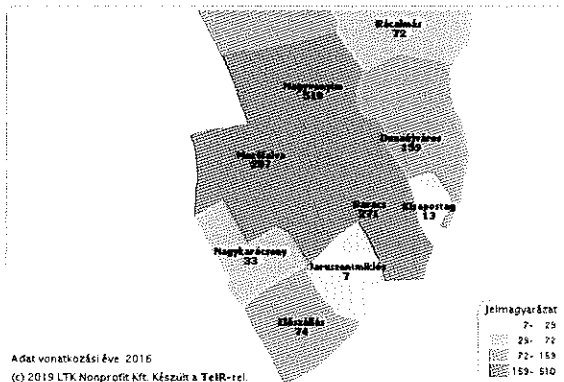
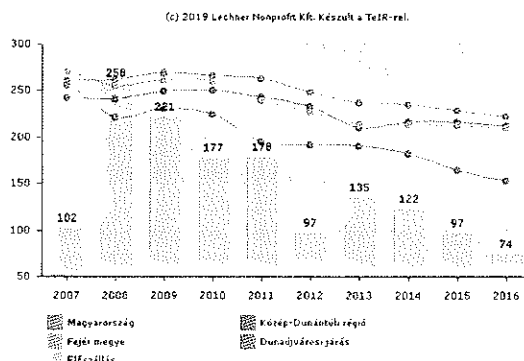
A települési könyvtárak egysegeinek száma (leltári állomány), egy lakosra (db)

A könyvtári állomány a könyvtár által tartós megőrzésre nyilvántartásba vett dokumentumok összessége. A települési könyvtár általános gyűjteményéről nyilvános könyvtár, amelynek feladata a lakosság (a könyvtárat használó személyek) művelődési és tájékozódási igényeinek kielégítése.

A települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egységek száma, száz lakosra (db)

A könyvtáron kívüli használata átadott dokumentum, illetve annak a könyvtár által készített és állományba vett nyomtatott vagy elektronikus másolata. A települési könyvtár általános gyűjtemény nyilvános könyvtár, amelynek feladata a lakosság (a könyvtárat használó személyek) művelődési és tájékozódási igényeinek kielégítése.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TelR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

A közösségi művelődés helyszíne a Kossuth Lajos Művelődési Központ (2424 Előszállás Balatoni u. 31.) Itt található a könyvtár is. Jelentős kulturális, közösségformáló rendezvények, események:

- az ezredforduló legnagyobb hatású helyi kezdeményezése a Mihályi Miklós plébános által koordinált „Világunk Templomai” kiállítás-sorozat
- a 2000-es évek visszatérő programjai közül kiemelkedik a minden évben megrendezett, Előszállásról Nagykarácsonyba vezető „Mikulás-futás”,
- valamint a május utolsó hétvégéjén rendezett „Szállás-napok”.

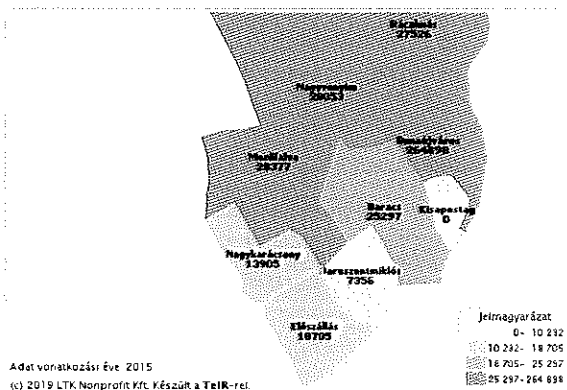
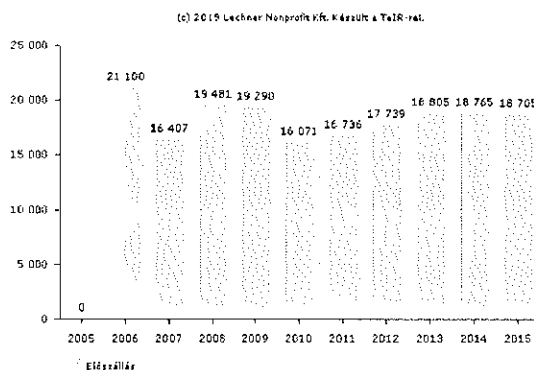
- a 2000-es évek visszatérő programjai közül kiemelkedik a minden évben megrendezett, Előszállásról Nagykarácsonyba vezető „Mikulás-futás”,

- valamint a május utolsó hétvégéjén rendezett „Szállás-napok”.

Egészségügy

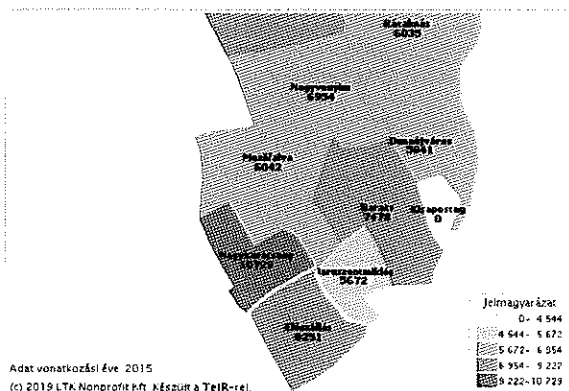
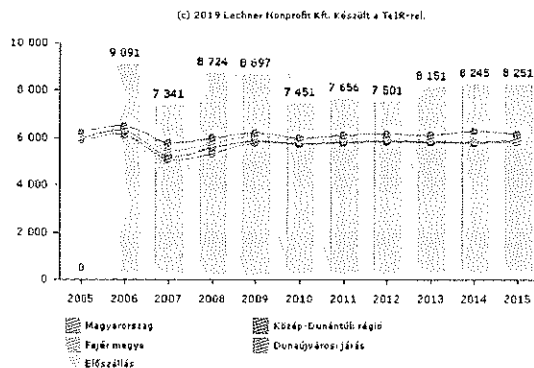
A háziorvosok betegforgalma (fő)

A háziorvos betegforgalma a háziorvosi rendelésen való megjelentések száma és a háziorvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás véget ért lakáson történt látogatások száma.

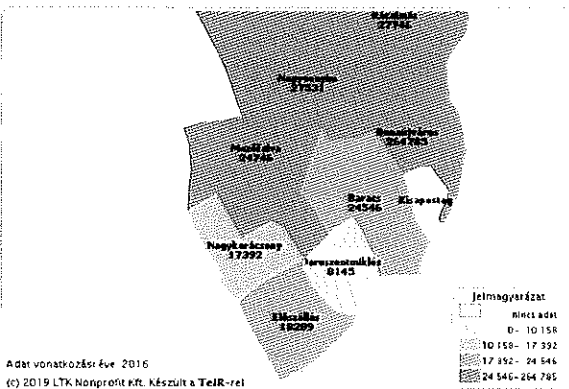
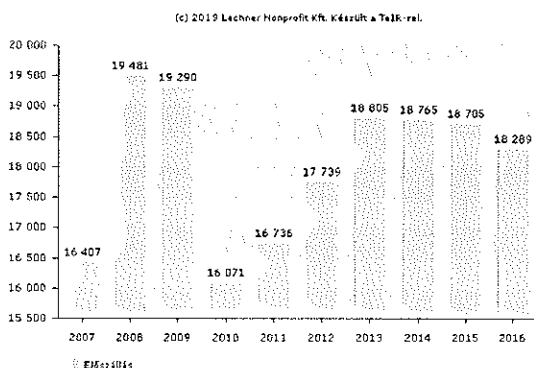
A háziorvosok betegforgalma, ezer lakosra (fő)

A háziorvosi rendelésen való megjelenések száma és a háziorvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás végett végzett lakáson történt látogatások ezer lakosra vetített száma.

Háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (fő)

A háziorvosi rendelésen való megjelenések száma és a háziorvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás végett végzett lakáson történt látogatások száma.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

A lakosság egészségügyi ellátását biztosítja:

- egy belgyógyász háziorvos (2424 Előszállás, Fő tér 2.),
- egy fogorvos (2424 Előszállás, Balatoni út 58.)
- védőnői szolgálat (2424 Előszállás, Balatoni út 58.)
- egy gyógyszerár (2424 Előszállás, Balatoni út 35.)

Orvosi ügyelet Nagyvenyimben (2421 Nagyvenyim, Fő u. 45.) látják el.

Hétfévi orvosi ügyelet, szakorvosi ellátás Dunaújvárosban, Székesfehérváron, Dunaföldváron érhető el.

A jelenlegi ellátás kielégíti az igényeket.

Állatorvosi ellátását biztosítják:

- egy állatorvos 2424 Előszállás, Bem J. u. 2/B.
- egy hatósági állatorvos 2424 Előszállás, Nagykarácsonyi út 1/A.

Biztonsági szolgáltatás

Rendőrség Körzeti Megbízott Iroda (2424 Előszállás, Balatoni út 80.)

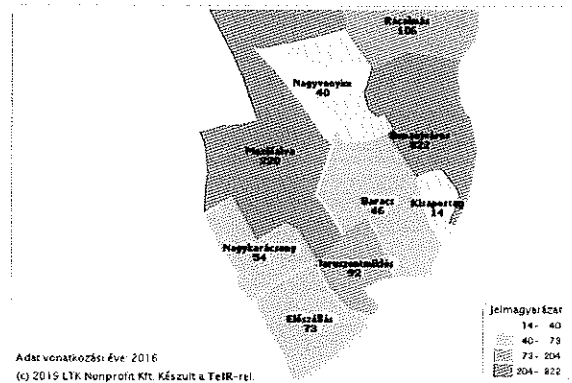
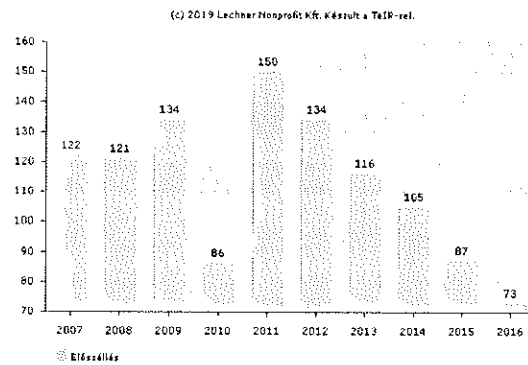
Előszállás Polgárőrség (2424 Előszállás, Rákóczi u. 2.) civil szervezet segíti.

Előszállás településen a bűnesetek száma a népesség arányában 2% körül van.

1.8.2. esélyegyenlőség biztosítása – szociális közszolgáltatás

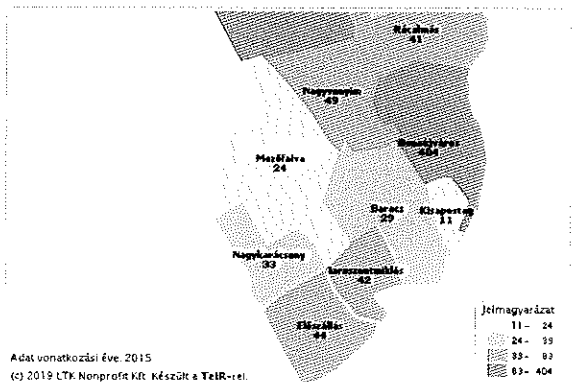
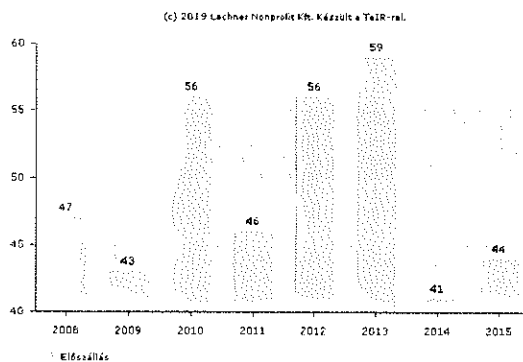
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma (fő)

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege, illetve az egy főre jutó vagyoni érték nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

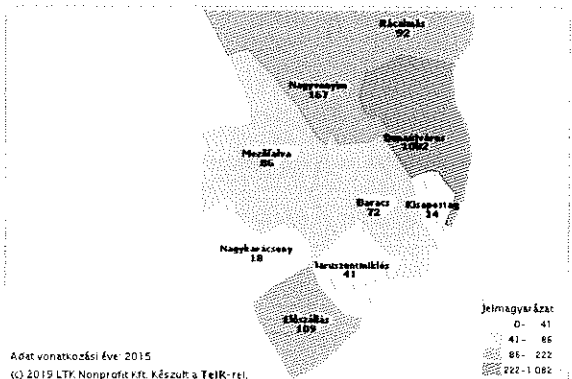
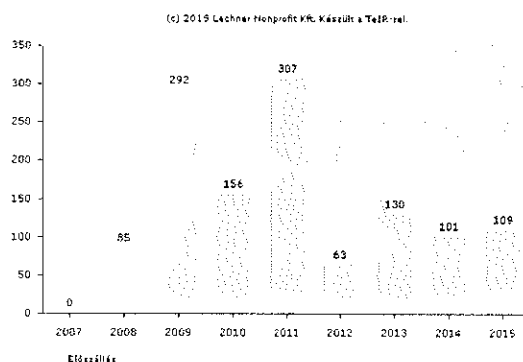
Gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma (fő)

A gyermekjóléti szolgálat olyan (a gyermekjóléti alapellátást biztosító), a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával segíti elő a gyermek testi és lelki egészségét, családban történő nevelését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat főbb feladatai: tájékoztatás, tanácsadás, segítségnyújtás a hivatalos ügyek intézésében, a gyermek veszélyeztetettségét jelző rendszer működtetése, családgondozás, utógondozás, szabadidős programok szervezése.

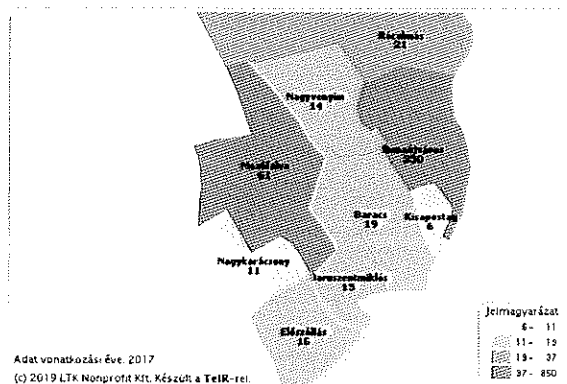
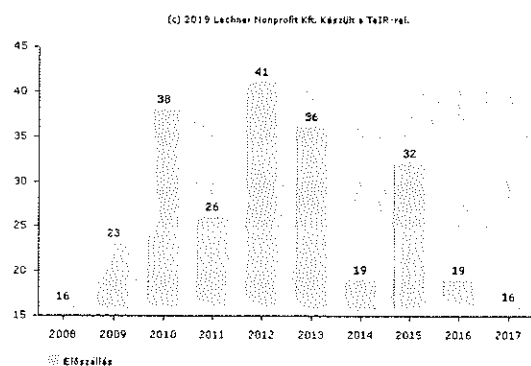
Családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)

A családsegítő a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. (A 2012-es adat kizárólag azokat az igénybe vevőket tartalmazza, akik esetében a szakmai tevékenység az első találkozás kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, tehát akikről a családsegítő szolgálatok esetenként vezettek).

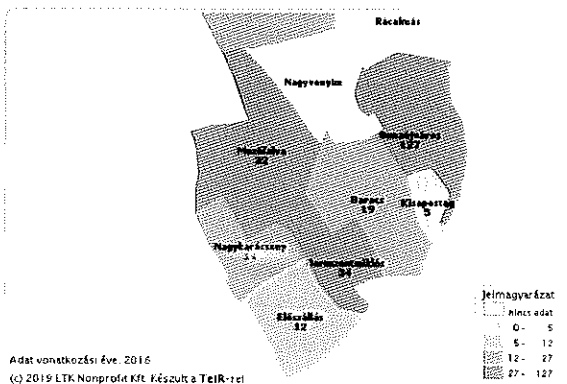
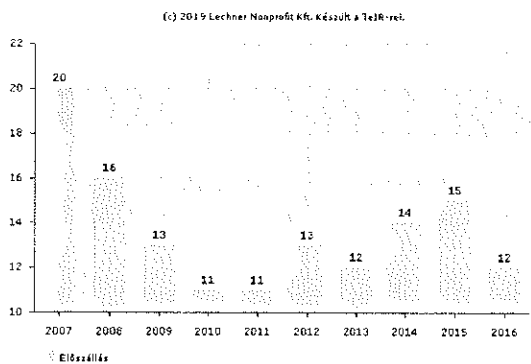
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma

A települési önkormányzatok által nyújtott, jövedelempótló pénzübeli ellátás, amelynek célja, hogy minimális életszínvonalat biztosítson a jövedelemmel nem rendelkezők számára (rendelkezésre állási támogatásban részesülők adatai nélkül).

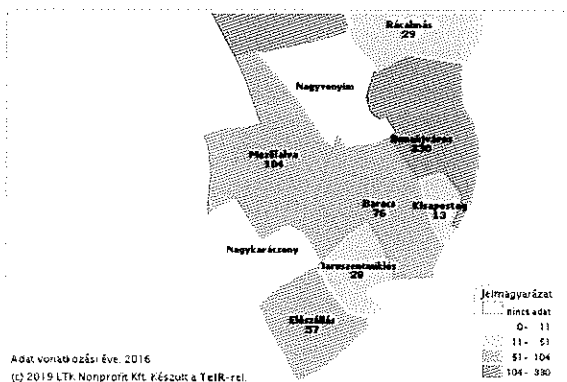
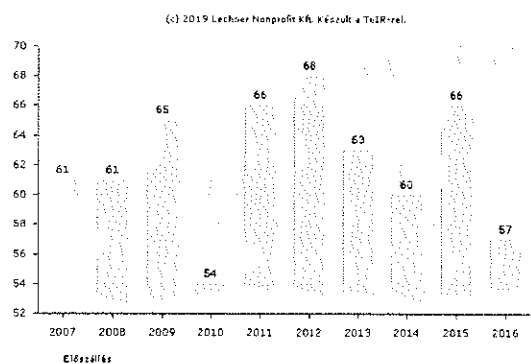
Házi segítségnyújtásban részesülők száma (fő)

A házi segítségnyújtás olyan szociális alapszolgáltatás, melynek keretében gondoskodni kell azokról az időskorúakról, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, ill. azokról a fogyatékos személyekről, pszichiai betegek, szenvedélybetegek, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de amúgy képesek önmaguk ellátására.

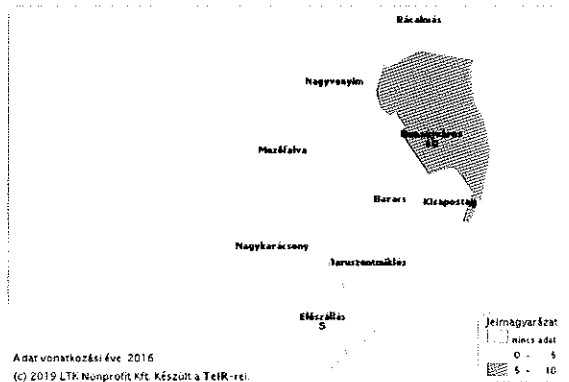
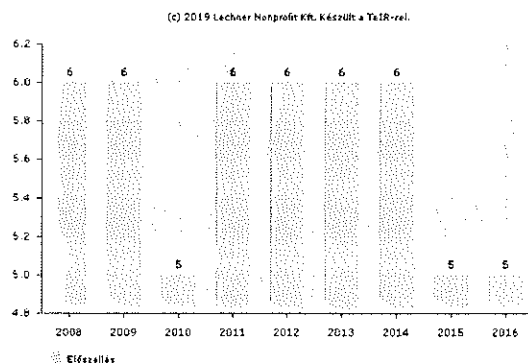
Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)

A szociális étkeztetés olyan alapszolgáltatás, melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tanácsos vagy ártalmatlan jelleggel nem képesek biztosítani.

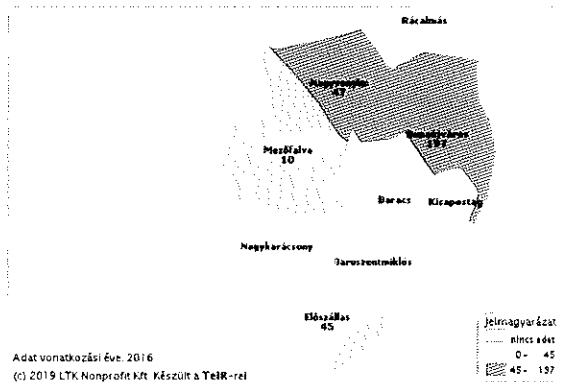
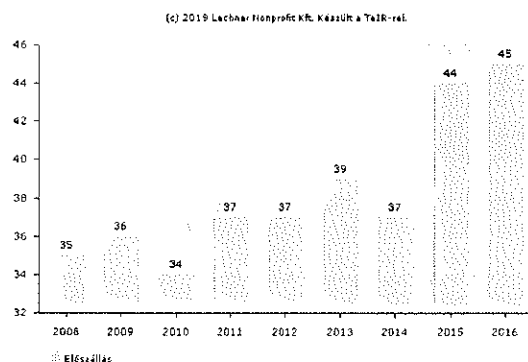
Időskorúak gondozóházaiban ellátottak száma (fő)

Az időskorúak gondozóháza olyan, átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmény, ahová azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

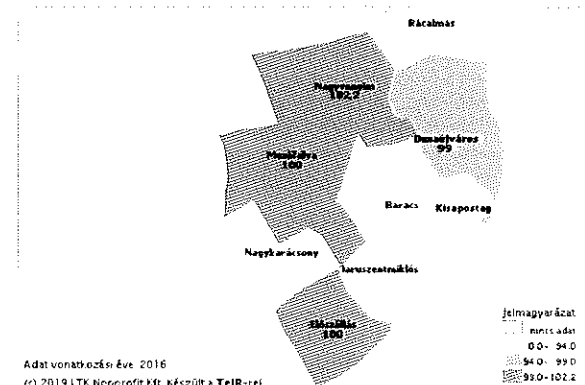
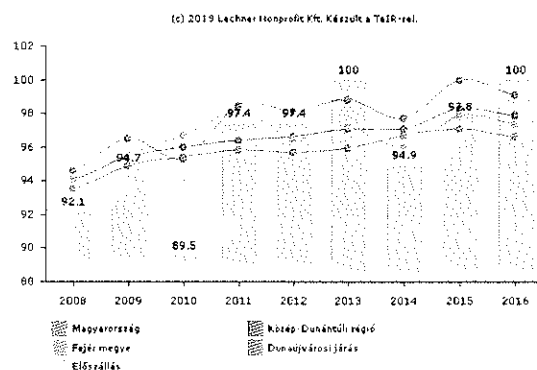
Időskorúak otthonaiban ellátottak száma (fő)

Ápolást, gondozást nyújtó tartós bentlakásos szociális intézmény. Elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek ez ápolására, gondozására szolgál, akiknek az egészségi állapota rendszeres gyógyintézetben kezelést nem igényel.

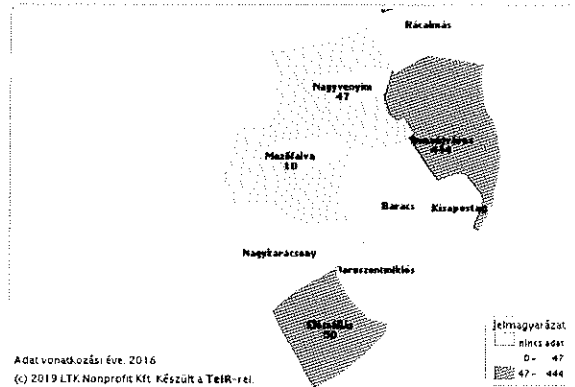
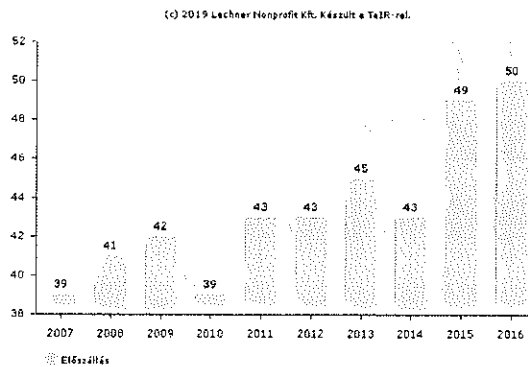
Időskorúak otthonainak kihasználtsága (%)

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények gondozottjainak száma száz férőhelyre.

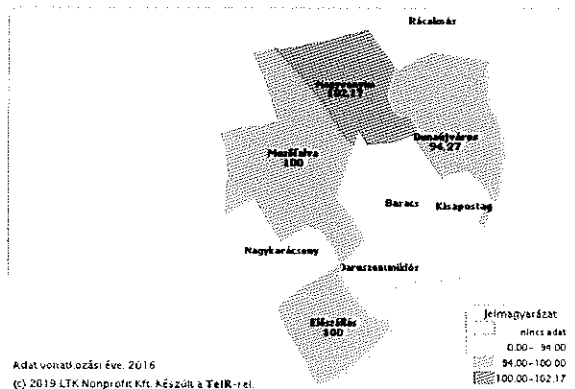
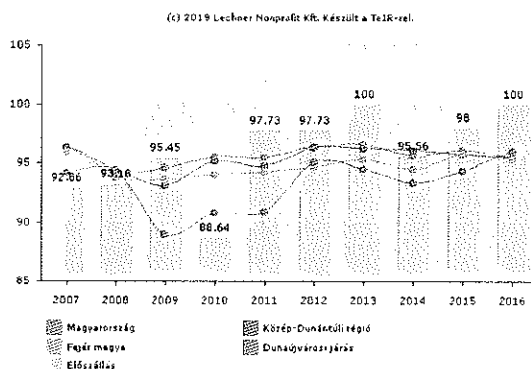
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben gondozottak száma (fő)

ideiglenes illetve tartós jelleggel folyamatos ellátást, nappali és éjszakai tartózkodást, ápolást, gondozást, illetve rehabilitációt nyújtó intézményekben gondozottak száma.

Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények kihasználtsága (%)

A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények gondozottjainak száma száz férőhelyre.

Forrás: TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

Önkormányzatnál megszűnő támogatások, azaz a Szociális Törvény alól kikerült 2015. márc. 1-től:

- foglalkozást helyettesítő támogatás,
- ápolási díj,
- közgyógyellátás,
- lakásfenntartási támogatás,
- aktív korúak ellátása,
- rendszeres szociális segély,
- temetési segély,
- átmeneti segély.

Önkormányzat által nyújtott támogatások 2016-ban:

- települési támogatás,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (5 család).

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvénnyel Előszállás Önkormányzata ellátja az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A településen rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül 41 család.

- Családokért Önkormányzati Társulás Előszállás Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatnál (2424 Előszállás Bem u. 2.) két diplomával rendelkező szociális munkás dolgozik.

A településen élő időskorúak száma 142 fő (70 év felett). Őket ellátó intézmény:

- Nyugodt Évek Idősek Otthona (2424 Előszállás, Baross Gábor tér 1.).

Szociális étkeztetésben részesül 54 fő.
 Házi segítségnyújtást kap 18 fő.
 A településen élő munkanélküliek száma 52 fő
 Közfoglalkoztatásban alkalmaznak 13 főt.

A település önkormányzata az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adta és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kérte, hogy a helyi esélyegyenlőség érdekében területükön mindent megtegyenek, a hátrányos helyzetűeket támogassák.

1.9. A település gazdasága

1.9.1. település gazdasági súlya, szerepköre

A települési koncepció gazdaság fejlesztésével kapcsolatos célkitűzései:

- Ipari terület kijelölése, ipartelepítés ösztönzése,
- Mezőgazdasági üzemi terület kijelölése,
- Alternatív mezőgazdaság (biogazdálkodás, ártéri – extenzív - gazdálkodás) ösztönzése,
- Alternatív energiahasznosítás preferálása,
- Kerékpáros, lovas és vízi turizmus fejlesztése (táborhely-fejlesztése, kerékpáros-, lovascentrum létrehozása),
- Lovastúra-útvonalak kijelölése,
- Idegenforgalmi szálláshelyek létrehozása (panziók, magánházak),
- Idegenforgalmi programkínálat bővítése (sportversenyek, helyi folklór felélesztése; vallási turizmus alapjainak kialakítása, lovasbemutatók stb.),
- A ciszterci rendház területének hasznosítása

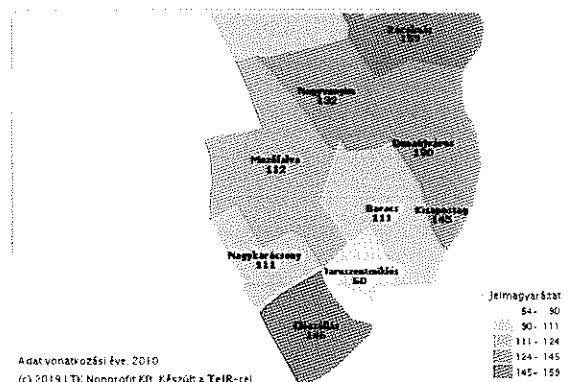
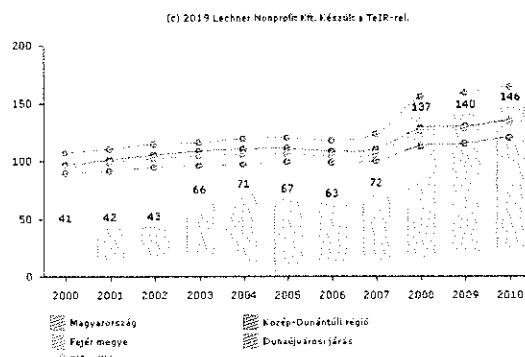
Előszállás területén a kiváló közlekedési kapcsolatok miatt jelentős iparfejlesztéssel számolnak, ezért mind a betelepülő vállalkozások, mind a kisvállalkozások és mezőgazdasági üzemek számára a hatályos terv kijelölte a telephelyek fogadására alkalmas területeket.

A szolgáltató szektor területén az adottságokra és lehetőségekre építve a helyi gazdaság továbbfejlesztése az idegenforgalom, a szolgáltató turizmus, a megújuló energiaforrások hasznosítása és a mezőgazdasági termékfeldolgozás terén lehetséges.

1.9.2. a település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

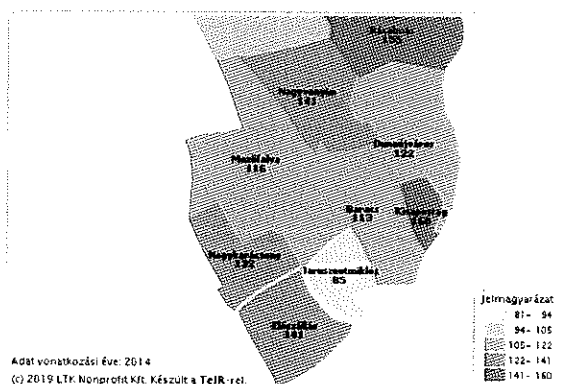
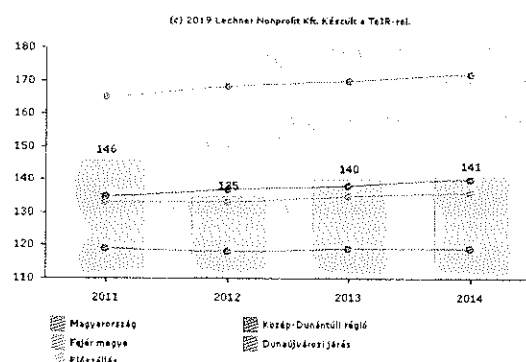
Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2010-ig (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egységek, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezetek száma (beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is) ezer lakosra.

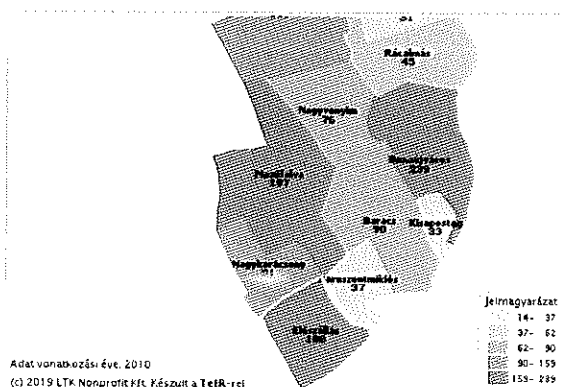
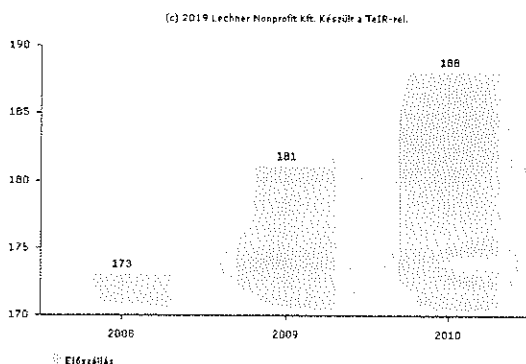
Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2011-től (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egységek, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezetek száma (beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is) ezer lakosra.

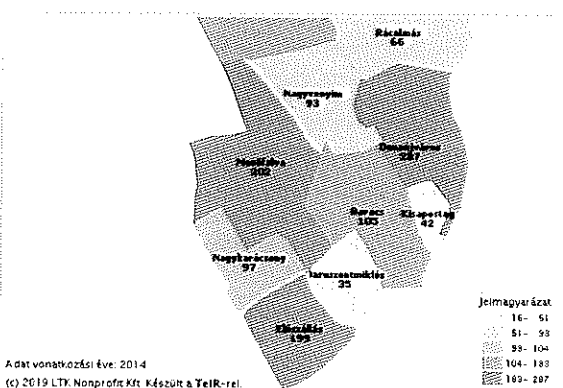
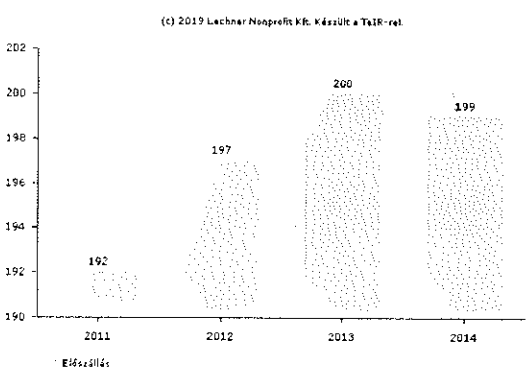
Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2010-ig (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egységek, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezet, beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is.

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2011-től (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egységek, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezet, beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

A településen 37 vállalkozás működik. A gazdasági vállalkozások száma 2005 óta több mint kétszeresére nőtt.

Ipar

10 vállalkozásban a gazdasági tevékenység ágazatai építőipar, gép- és gépjárművel kapcsolatos feldolgozóipar, hulladékfeldolgozás.

Mezőgazdaság

13 db mezőgazdasági üzem gabonafélék, hüvelyesek, olajos magvak termesztésével, tárolásával foglalkozik.

Szolgáltatás

A lakosságot ellátó 9 db kereskedelmi, és szolgáltató, valamint 5 db vendéglátó üzem tartozik az ágazatba.

Idegenforgalmat ellátó szolgáltatás nincs a településen

1.9.3. a gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

Település iparüzési adóbevétele

év	HIPA bevétel (eFt)
2005	5.100
2011	20.102
2015	32.969
2017	27.367

A település előirányzott fontosabb beruházásai:

- gazdasági és ipari tevékenység fejlesztése az M6 csomópontjának térségében a 61 sz. út mellett,
- megújuló energia hasznosítása,
- szennyvíztisztító bővítése,
- vízgazdálkodás, halászat fejlesztése,
- településközpont bővítése, kialakítása újabb funkció - piac, – létesítésével,
- bölcsőde építése.

1.9.4. a gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

Kiváló közlekedési kapcsolattal rendelkező telephelyek a gazdaság számára, a földrajzi adottságok a kiváló termőföld, a legelők, tavak a vízgazdálkodás és mezőgazdaság számára biztosítja a fejlődési lehetőséget, a kiépülő kerékpárút hálózat a turizmust bekapcsolja a térségi hálózatba, s generálja a szolgáltatási szektor fejlesztését.

A település gazdasági versenyképességét jelentősen meghatározza a településhálózaton belüli helyzete. Két agglomeráció – Dunaújváros, Dunaföldvár – határán a település gazdasági állapotát részben a közeli gazdasági vállalkozások munkaerő elvonása, részben a kiváló mezőgazdasági adottságok, a jó táji és környezeti adottságokat igénylő betelepülő lakosság jellemzi.

Fejlődési potenciált a felkínált gazdasági telephelyek és a talajadottságoknak köszönhető mezőgazdasági növénytermesztés, állattenyésztés, illetve azok feldolgozása jelent.

Úthálózat, közlekedés

A település elérhetősége jó, de javítani kellene a szomszédos településekkel a kapcsolatot a települések közötti gazdasági utak fejlesztésével, a kerékpárhálózathoz történő csatlakozással.

Közműellátás

A belterületen valamennyi közműhálózat rendelkezésre áll. A távlati bővítések ellátása ehhez csatlakoztatható.

Külterületen az ellátás közműpótló berendezésekkel megoldható.

Jelentős a közintézmények alternatív energiával történő ellátása.

Hírközlés

A vezetékes távbeszélő hálózat a település minden utcájában kiépült, a hálózathoz való csatlakozás lehetősége korlátozás nélkül biztosítható, s kielégít bármely, hazánkban elérhető fogyasztói igényt.

A vezetékek nélküli távbeszélő ellátást tekintve a község területe a vezető mobil szolgáltatók lefedik.

1.9.5. ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)**Lakásépítés**

A település jellemző beépítéstípusa családiházas. Számos beépítetlen közművesített telek áll az építkezni szándékozók rendelkezésére.

	Lakásszám db	Lakóingatlanok ára Ft/m ²
2005	943 db	71.634,-
2009	952 db	74.409,-
2011	953 db	118.333,-
2015	953 db	78.814,-
2017	953 db	103.571,-
2018	953 db	67.772

(Forrás: Központi Statisztikai Hivatal)

A lakóingatlanok száma Előszállás településen 2005-2009-ig kilenccel növekedett, ez évente majdnem két lakásépítés. Ez a tendencia a mai napig megváltozott, 2009-2018-ig 8 év alatt csupán eggyel nőtt.

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere**1.10.1. költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program****Költségvetés**

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának pénzügyi és költségvetési gazdálkodásában az elmúlt négy év jelentős változást hozott. Változott az önkormányzat által ellátandó feladatok köre, átalakultak a szolgáltatások szervezésének szabályai, ami maga után vonta a finanszírozás módosulását is. Mindemellett figyelembe kell venni a 2007-2008-as gazdasági-pénzügyi válság hatásait is.

A helyi önkormányzati funkciók közül néhány hatósági-igazgatási feladat átadásra került a járási és más központi hivatalok részére. A humán szolgáltatások területén az egészségügyben és a közoktatás területén jelentősen kisebb lett az ellátandó feladatkör, ami értelemszerűen nagy hatással van az önkormányzati költségvetésre. Ezen kívül a közüzemi ellátásban is csökkent a helyi mozgástér, hiszen központi díjszabályozás érvényesül.

Az egyik legfontosabb változás, ami az önkormányzatok életét befolyásolta, hogy a jelentős feladatátrendezés és forráskivonás mellett a helyi önkormányzati hitelek törlesztését átvállalta a központi költségvetés.

A költségvetési bevételek csupán igen kis hányada folyik be a helyi gazdasági szereplőktől. A település bevételeinek túlnyomó része a központi költségvetésből érkezik.

Költségvetési bevételek 2017	
Működési célú támogatás államháztartáson belülről	211.166 e Ft
Közhatalmi bevételek	42.620 e Ft
Működési bevételek	36.187 e Ft
Működési célú átvett pénzeszköz	- e Ft
Felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről	- e Ft
Felhalmozási bevételek	1.795 e Ft
Felhalmozási célú átvett pénzeszköz	715 e Ft
Finanszírozási bevételek	16.876 e Ft
Költségvetési bevételek összesen	292.483 e Ft

Forrás: Települési adatszolgáltatás

Vagyongazdálkodás

Az önkormányzati kiadások oldalán 2017-ben a működési kiadások 268.062 ezer Ft-ot tettek ki.

2017-ben a település 3.495 ezer Ft működési támogatást juttatott az egyházaknak, a civil szervezeteknek, ill. a sportegyesületnek. A költségvetésének jelentős részét a kötelező beruházási illetve felújítási tevékenységeire fordította.

Az önkormányzat vagyonának hangsúlyos, meghatározó eleme az önkormányzati ingatlanvagyon. Az önkormányzat törzsvagyonába a forgalomképtelen (nemzeti vagyon), korlátozottan forgalomképes és forgalomképes (üzleti vagyon) ingatlanok tartoznak.

Forgalomképtelen ingatlanok:

- a közutak, utak, műtárgyak,
- közterületek, közparkok, árkok, járdák, beépítetlen területek,
- vizek, közcélú vízi létesítmények,
- valamint az önkormányzati rendeletben annak minősített ingatlanok,

Korlátozottan forgalomképes ingatlanok:

- intézmények, középületek,
- az önkormányzat rendeletében meghatározott ingatlanok,

Forgalomképes ingatlanok (üzleti vagyon):

- beépítetlen telek, erdő, szántó, kert, legelő, kavicsbánya.

Gazdasági program

Kitűzött célok

- gazdasági versenyképesség fokozása, helyi gazdaság fejlesztése (iparfejlesztés ösztönzése, kereskedelmi és szolgáltatási ágazatok fejlesztése),
- minőségi élet feltételeinek javítása (helyi és helyközi közlekedés, zöldfelületek, parkok kialakítása, helyi közszolgáltatás),
- települések közötti kapcsolat erősítése,
- turizmus fejlesztése (kerékpárút fejlesztése, vadász, horgász és sport turizmus fejlesztése, vendégéjszakák számának növelése).

Településüzemeltetési feladatok:

- lakásgazdálkodás, otthonhoz jutás, letelepedések támogatása,
- hulladékgazdálkodás (illegális hulladéklerakók megszüntetése),
- környezet- és természetvédelmi feladatok megvalósítása,

- helyi piac,
- helyközi közösségi közlekedés fejlesztése,
- LED lámpás közvilágítás megvalósítása,
- vízi közmű szolgáltatások fejlesztése,
- helyi közutak fenntartása, minőségi fejlesztése,
- temető fenntartása,
- alapfeladatok és intézményi feladatellátás (szociális feladatellátás fejlesztése),
- egészségügyi alapellátás és egészséges életmódra nevelés, cél a megelőzés,
- óvodai nevelés fejlesztése,
- bölcsőde kialakítása,
- művelődési ház bővítése, fejlesztése,
- egyházakkal, civil szervezetekkel való együttműködés.

A település gazdálkodása a központi adósságkonszolidációt követően kiegyensúlyozott.

1.10.2. az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Előszállás Nagyközség önkormányzata önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, az önkormányzat működésével valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos ügyeket látja el.

Bizottságainak

- Pénzügyi és Gazdasági Bizottság,
- Kulturális Szociális és Sportbizottság

egyaránt hatáskörébe tartozik a településfejlesztés.

Településfejlesztési elképzeléseit részben pályázati források felhasználásával valósítja meg.

Részt vesz és érdekvérvényesítési tevékenységet folytat a potenciális településfejlesztési lehetőségek megvalósításában, elérésért:

- gazdaságfejlesztési céllal vállalkozó tőke iparfejlesztési tevékenysége számára gazdasági fejlesztési területet jelöl ki,
- lehetőségeinek keretei között szorgalmazza a műemlék ciszterci rendház adta lehetőségek használatát,
- idegenforgalmi fejlesztés és a helyiek komfortérzékének növelése céljából térségi kerékpárutat jelöl ki.

1.10.3. gazdaságfejlesztési tevékenység

A település gazdaságfejlesztési eszköztára viszonylag korlátozott, ennek ellenére az elmúlt években is törekedett a helyi gazdaság fejlesztését célzó programok és kezdeményezések megvalósítására.

- település rehabilitáció,
- a helyi munkaerő-piaci beilleszkedést támogató programok,
- helybiztosítás munkalehetőségek ismertetésre

Ezen túlmenően, a hatályos rendezési terv ugyanezen célból a helyi gazdaság fejlődéséhez szükséges területeket, a védett településszerkezetet lehatárolta.

1.10.4. foglalkoztatáspolitikai

Az önkormányzati eszköztár a helyi foglalkoztatás bővítésének támogatásában is korlátozott. Előszállás Önkormányzata egyrészt az új munkahelyeket létrehozó vállalatok betelepülését kívánja ösztönözni adókedvezmények biztosításával, másrészt a fiatalok helyben maradását szándékozik támogatni első lakáshoz jutásuk segítésén keresztül.

Kifejezetten a fiatalok munkaerő piachoz kapcsolódást megkönnyítő programok a településen nem indultak. Az önkormányzat maga lehetőségeihez mérten, évente több alkalommal közfoglalkoztatás keretében vagy önkéntes munka keretében foglalkoztat fiatalokat a valós munkaerőpiacra való átmenet megkönnyítése érdekében.

A foglalkoztatottság szempontjából hátrányos helyzetű munkaképes személyek részére megszervezi a közfoglalkoztatást, közcélú munkavégzés keretében. A foglalkoztatott létszám 100%-a szakképzettséget nem igénylő feladatokat lát el. Ebből adódóan a munkavégzés a többség esetében közterületen, míg egy kisebb hányad munkája konkrét helyen történik. A településen 2017-ban 44 fő vett részt közfoglalkoztatásban.

A közcélú foglalkoztatás keretében az elvégzendő munkafolyamatok alatt olyan önkormányzati feladatok ellátását értjük, amelyről — jogszabály alapján — a helyi önkormányzat gondoskodik.

A foglalkoztatottak által ellátott feladatok részletezése:

- köztisztasági feladatok: közterületi takarítás, buszmegállók, utak, járdák, parkok, terek, gépkocsi parkolók takarítása, sport és kulturális helyszínek karbantartása,
- közterületi segédmunka: csapadékelvezető árkok és külterületi csapadékelvezető csatornák karbantartása, belvíz elleni védekezés, hó és síkosság mentesítés, temetők rendben tartásában közreműködés,
- útkarbantartás: helyi közutak, járdák, javítási-karbantartási munkáinak szükség szerinti elvégzése,
- épület karbantartása, takarítása: önkormányzati intézmények és létesítmények belső és külső állagmegóvási-karbantartási munkái,
- adminisztrációs kisegítő: önkormányzati fenntartású intézmények, gazdasági társaság, irodahelyiségekben betanítható feladatkört ellátó adminisztratív tevékenység,
- közfoglalkoztatás szervező,
- fűkaszálás, parlagfű irtás: közterületeken, utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanokon végzett időszakos kaszálás, gyomirtás,
- parkgondozás: közterületek, utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanok, parkok, terek, növényvédelmi, kertészeti munkái,
- TMK –s szakképzettséget igénylő munkakör: gépek karbantartása.

1.10.5. lakás- és helyiséggazdálkodás

Az önkormányzat tulajdonában 1 db bérlakás található, mely piaci alapon kerül bérbeadásra, szociális célú bérlakás nincs. A településen nem jellemző a magáningatlanok bérbeadása.

1.10.6. intézményfenntartás

Önkormányzat által nyújtott szolgáltatások köre egyrészt az alapító önkormányzat kötelezően ellátandó feladatait jelentik, másrészt a speciális szolgáltatási igények kielégítését foglalja magába:

- az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok hasznosítása, bérbeadása azok karbantartásával, állagmegóvásával kapcsolatos elvégzett tevékenység,
- az egészséges és tiszta ivóvízhez való hozzájutás, valamint a keletkezett szennyvíz elszállításával kapcsolatos szolgáltatási tevékenység: ezen szolgáltatás ellátása vállalkozó bevonásával történik. Az ivóvízrendszer üzemeltetésre átadásra került a MEZŐFÖLDVIZ Kft-nek (7020. Paks, Kölesdi út 46.), az egyedi folyékony hulladékszállítás, a szennyvízcsatorna hálózat üzemeltetést szintén a MEZŐFÖLDVIZ Kft. végzi.
- településgazdálkodással, üzemeltetéssel kapcsolatos szolgáltatási tevékenység: a közterületek állandó tisztántartása, a kihelyezett utcabútorzat, tájékoztató táblák, hirdetőtáblák

karbantartása, a közhasználatú zöldfelületek és dísznövényzet folyamatos gondozása alapvető tevékenységek és szintén a kötelező feladatellátás körébe tartoznak.

- a település sportcélú létesítményeivel kapcsolatos tevékenység,
- alapvető egészségügyi ellátás biztosításával kapcsolatos feladatok ellátása: Az önkormányzat biztosítja az állandó és mindenki számára elérhető háziorvosi alapellátást és iskolaorvosi ellátást saját működtetésben, védőnői feladat-ellátást. Az orvosi ügyeleti alapellátást Nagyvenyimmel együttműködve szolgáltatja.

Az intézményfenntartás területén jelentős változások mentek végbe az elmúlt években, az alábbi táblázatban került összesítésre, hogy mely intézmények esetében ki a fenntartó és ki az üzemeltető.

Név	Székhely / Telephely	Fenntartó	Üzemeltető
Oktatási intézmény			
Széchenyi Zsigmond Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagiskola	2424 Előszállás, Szögletkert 1.	KLIK Dunaújváros Tankerületi Központ Táncsics M. u. 1/A.	KLIK Dunaújváros Tankerületi Központ Táncsics M. u. 1/A.
Előszállási Patakpart Óvoda	2424 Előszállás, Fő tér 3.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.
Orvosi intézmény			
Háziorvosi Rendelő	2424 Előszállás, Fő tér 2.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.
Védőnői Szolgálat	2424 Előszállás, Balatoni út 58.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.
Kulturális intézmény			
Könyvtár	2424 Előszállás, Balatoni út 31.	Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2424 Előszállás, Fő tér 3.	Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2424 Előszállás, Fő tér 3.
Kossuth Lajos Művelődési Központ	2424 Előszállás, Balatoni út 31.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.	Előszállás Nagyközség Önkormányzat 2424 Előszállás, Fő tér 3.

Forrás: Települési adatszolgáltatás

1.10.7. energiagazdálkodás

Közüntézményeknek energiafelhasználási koncepciója van.

Gázellátás

Az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik. A fűtésben az elmúlt évtizedekben a földgáz használata vált meghatározóvá.

Szolgáltatója NKM Földgázszolgáltató Zrt. üzemeltetője az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.

A belterületi ingatlanok teljeskörűen elláthatók, ennek ellenére a lakásállomány több mint fele csatlakozik a hálózathoz. Az elmúlt években tovább bővült a felhasználók köre.

Elektromos energiaellátás

A hálózat tulajdonosa és üzemeltetője az E.ON Dél-Dunántúli Áramhálózati Zrt.

A belterületi beépített ingatlanok mindegyike villamosenergiával ellátott.

A közvilágítási hálózat a 0,4 kV-os vezetékrendszerrel közös oszlopsoron halad, egyoldali kiépítettségben. A közvilágítási hálózat a település minden utcájában kiépült, általában minden második oszlopon van világítótest irányfény jelleggel, általában 7-8 m fénypontmagassággal.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

A 2001. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a következők szerint definiálja: köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. Tágabb értelemben a településüzemeltetési feladatok körébe sorolhatjuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények közszolgáltatásokhoz, komfortérzethez kapcsolódó igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat is (a törvényben definiáltak mellett például: hó- és síkosságmentesítési feladatok, köztisztaság, hulladékelszállítás biztosítása, csapadékvíz-csatornák karbantartása, utcanév-táblák kihelyezése, külterületi ingatlanok gyommentesítése stb.). Az önkormányzat ezen feladatokat a jogszabályi elvárásoknak megfelelően ellátja.

Hulladékgazdálkodás

Előszállás rendelkezik hulladék rendelettel:

Előszállás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2015. (IX.15.) önkormányzati rendelete A települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatásról és a településtisztaságról.

Előszállás község tagja a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak.

A szemét elszállításáról, mint közszolgáltatásról a település területén az önkormányzat a Vertikál Nonprofit Zrt. szolgáltatón keresztül gondoskodik heti gyakorisággal. A háztartási lom évente egy alkalommal háztól történő szállítással történik. A műanyag, papír és fém, valamint komposztálható hulladék zsákos rendszerben meghatározott időpontokban kerül elszállításra.

Hulladékudvar legközelebb Dunaújvárosban van.

Ennek ellenére Előszálláson problémát okoz az illegális hulladéklerakás mind bel-, mind külterületen.

A lerakott hulladékot az önkormányzat időnként összegyűjti és elszállítatja, de a lerakás folyamatos.

A települési folyékony hulladékot (szippantott szennyvíz) az előszállási szennyvíztisztító fogadja.

Mezőgazdasági hulladék keletkezik az állattartásból. A sertéstelepen keletkező hígtrágya a szabályoknak megfelelően zárt tározóban kerül összegyűjtésre. A hagyományos istálló szarvasmarha tartás során keletkező trágya a földeken kerül hasznosításra.

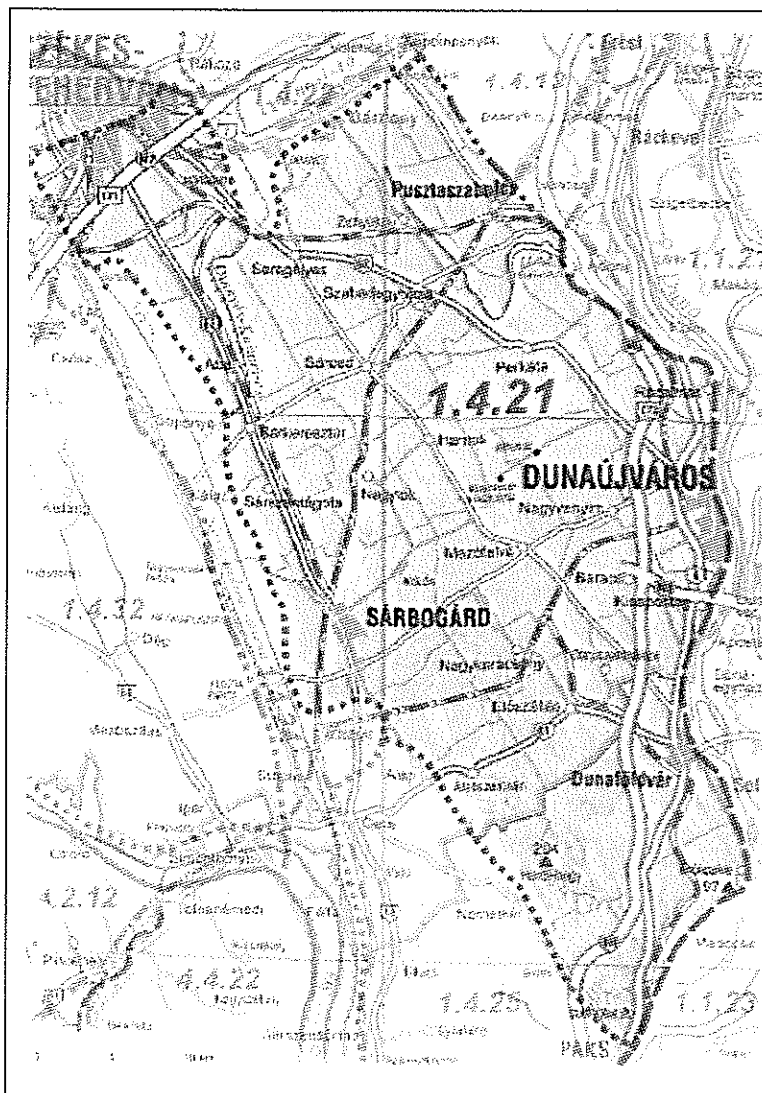
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. természeti adottságok

A tájegység földtani jellemzői

Előszállás a Mezőföld tájegységen belül a Közép-Mezőség kistáj déli részén található, mely a Velencei-tó déli oldalától indul, és - a Duna és a Sió-csatorna által határolva - a Somogyi-Tolnai-dombságig húzódik. A lösz borította halomvidék szerkezeti, rétegtani és földfelszíni fejlődéstörténeti jellegénél fogva átmenetet képez az Alföld és a Dunántúli-középhegység között. A terület alapját összetöredezett, kristályos kőzet alkotja. A lösztakaró az utolsó jégkorszakban borította be a felszínt, kitűnő talajadottságokat biztosítva a mezőgazdasági termelés számára. A terület az északnyugat-délkeleti irányú törésvonalak völgyhálózatot képeznek, közöttük medencék és süllyedékterületek helyezkednek el.

Előszálláson a terület tengerszint feletti magassága 110-170 m között változik, ÉNy felé lejt.

A Közép-Mezőföld kistájban Előszállás Sárbogárd és Dunaföldvár között helyezkedik el (Forrás: Magyarország kistájainak katasztere Dövényi z. 2010.)

Talajok

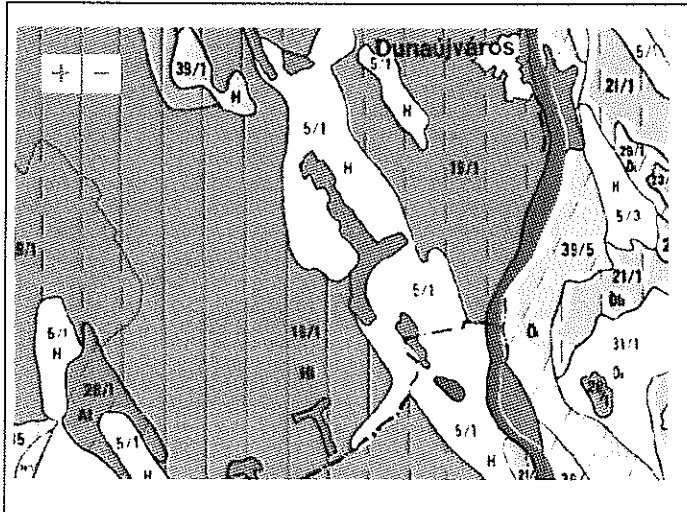
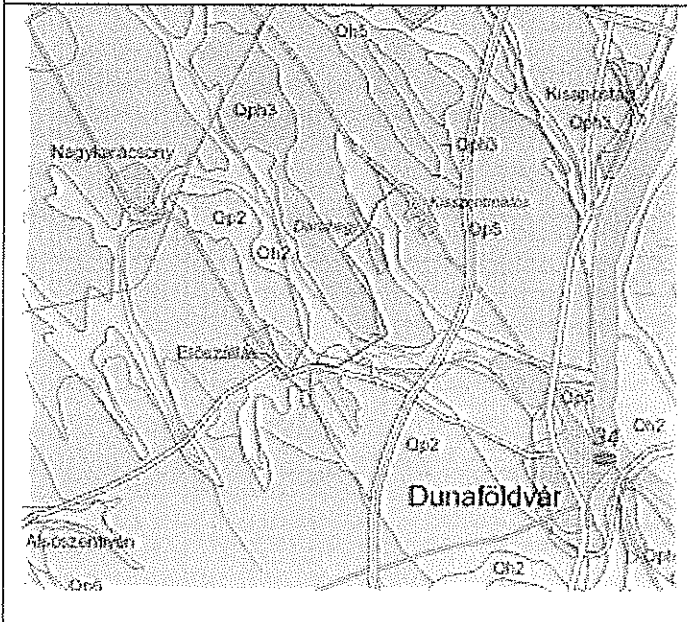
A terület talaját a jégkorszakban az Ős-Sárvíz formálta. A durvább kavicsanyagra azóta folyami üledék, homok és lösz rakódott. A terület lecsapolás előtti gazdag vegetációját már csak nyomokban találjuk meg.

A táj talajtakarója főleg csernozjom és csernozjom jellegű talajokból áll. Az uralkodó talajtípus a mészlepedékes csernozjom, de a felhalmozódási szintben a talajrézecsckékre ráülepedő szénsavas mész lepedék aszály érzékennyé teszi, hamar kiszárad, öntözése indokolt.

Ez a talajtípus található több-kevesebb változatban mindenütt, ahol a talajképző kőzet vastag lösz, és ahol a terület a talajvíz hatásától mentes. Amint a talajvizek hatása szerephez jut, vagy a talajképződés közvetlenül a harmadkori agyagon indul meg, a csernozjom helyett réti csernozjom keletkezik.

A talajképző kőzet nem mindenütt a lösz. A régi folyómedrek mentén felhalmozott homok anyaga sok helyen tisztán megmaradt, gyakran a lösz anyagával keveredett és löszös homok, illetve homokos lösz jött létre.

A humuszos homok és az erdőmaradványos csernozjom talajok jól művelhetők, tápanyag szolgáltatásuk megfelelő, viszont a homokos laza talajszerkezet miatt nagy a víznyelő képessége és gyengén víztartók, gyorsan kiszáradnak. Öntözésük esetén az öntözési mód megválasztása meghatározó.

	<p>Genetikai talajtípusok (forrás: Georgikon térképszerző – Magyarország genetikai talajtérképe)</p> <p>Jelkulcs: 5/1 (sárga): Karbonátos humuszos homoktalaj 19/1 (barna): Tipikus meszes v. mészlepedékes csernozjom talaj 28/1 (kék): Karbonátos réti talaj</p>
	<p>Földtan (forrás: Magyarország földtani atlasza 1:200000 MÁFI - MBFSZ térképszerző)</p> <p>Jelkulcs: Qh2: folyóvízi agyag, aleurit, homok, kavics Qp5: lösz Qph3: folyóvízi agyag, aleurit Qph5: csuszamlós képződmények (agyag, aleurit, homok, kavics, közettörmelék)</p>

Éghajlat

A terület éghajlata átmeneti az Alföld, a Dunántúli-középhegység és a Dunántúli-dombság között. Ez az átmeneti jelleg abban mutatkozik meg, hogy területén két nagy éghajlati körzet, a meleg és a mérsékelt meleg találkozik. A K-i része meleg, mérsékelt száraz, mérsékelt forró nyarú, míg a Ny-i területein a mérsékelt meleg, mérsékelt száraz, enyhe télű körzet sajátosságai érvényesülnek. A felhőzet évi átlaga 50-56 % között változik, sőt a DK-i részén 50 % alá süllyed. A csekély borultság miatt a napsütés bőséges, az évi összeg 2000 óra fölé emelkedik. Ennek ellenére a téli hónapok napfényben viszonylag szegényebbek, ami elsősorban a Séd és a Sárköz völgyében kialakuló gyakori sugárzási ködök rovására írható. A Mezőföld tele mérsékelt hideg, sőt Ny-i peremén viszonylag enyhe, a januári középhőmérséklet -1,5, - 2 között változik. A téli hideg Ny-ról K felé haladva fokozódik. Uralkodó szélirány az ÉNy-i, mely a Bakony és a Vértes közötti csatornában felerősödve nagy erővel lép ki a Mezőföld területére.

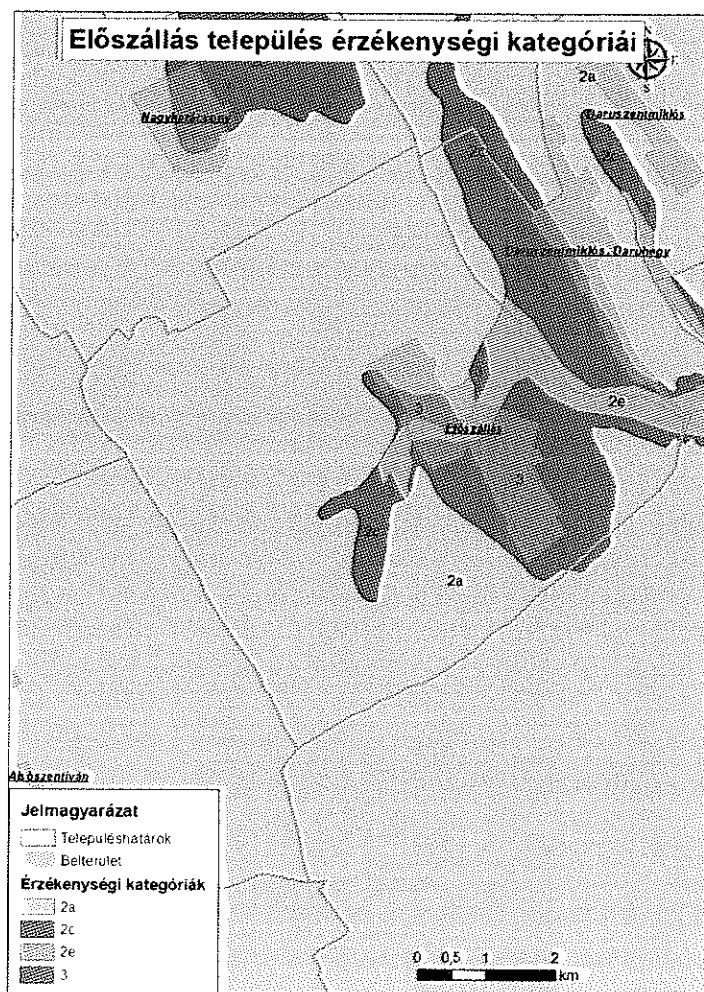
A Mezőföld hazánk határozottan száraz középtáji sorába tartozik, a csapadék évi összege DK-en helyenként az 540 mm-t sem éri el, ÉNy-i peremén és a D-i, DNy-i határán, a Külső-Somogy és a Tolnai-dombsággal határos részekben azonban már megközelíti a 600 mm-t.

Vízrajz

(a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Fejér Megyei Szakaszmérnöksége adatszolgáltatása alapján)

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 3/7. számú melléklete szerint a Előszállás közigazgatási területét nem érinti az országos vízminőség-védelmi terület övezete.

Előszállás Nagyközség a 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik. A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti besorolás alapján a felszín alatti víz állapota szempontjából a 2.a, 2.c, 2.e és 3. kategóriába esnek a településhatáron belüli területek.

2. Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület

a) Azok a területek, ahol a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet.

b) Azok a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé nem tartozó területek, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók.

c) Azok a területek, ahol a porózus fő vízadó képződmény teteje a felszín alatt 100 m-en belül található.

d) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederéltól számított 0,25-1,0 km közötti övezete.

3. Felszín alatti víz állapota szempontjából kevésbé érzékeny terület

Egyéb, az 1-2. pontokba nem tartozó területek.

A település közigazgatási területét nem érinti vízbázisvédelmi terület.

A település területe a Duna részvízgyűjtő tervezési területén, azon belül az 1- 11 Sió tervezési alegységen helyezkedik el. A település közigazgatási területén Igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő vízfolyás, vízi létesítmény nem található.

Előszállás nagyközség közigazgatási területe nem része belvízvédelmi öblözetnek, rendszeresen belvízjárta terület övezetét nem érinti.

„A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Előszállás nagyközség közigazgatási területe az erősen veszélyeztetett „A” kategóriába tartozik.

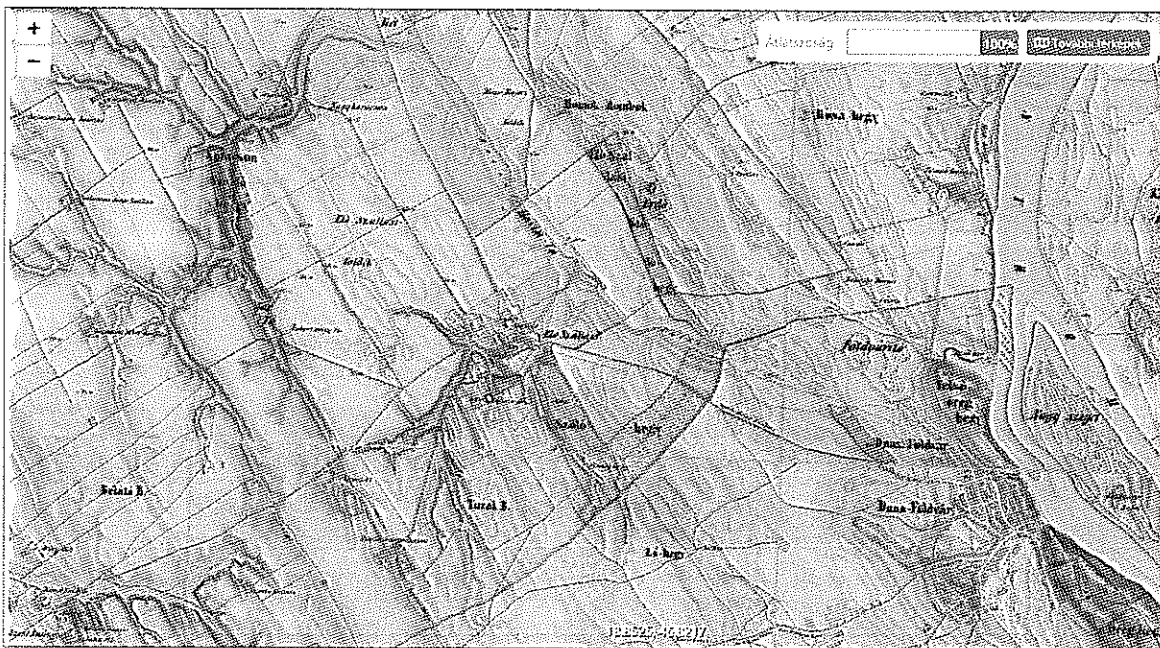
Felszíni vizek

Dunántúli-középhegység előtere, a Duna és a Sió-völgy közötti terület vízfolyásai konzekvensen lejtnek ÉNy-DK-i irányban. A vízáteresztő laza anyagokból épült felszín, a mérsékelt reliefenergia, a kevés csapadék, az evapotranspiráció magas értéke és a kultúrnövényzet dominanciája nyilvánul meg a vízmérleg alakulásában. Az átlagos évi lefolyási tényező kicsi, mindössze 1,5-1,8 l/s*km². Így érthető a terület gyér vízhalózata, amelynek állandó vízü tagjai mind átfolyó jellegűek.

A Mezőföld vízfolyásai általában hóolvadáskor vagy tavaszi-nyár eleji nagy intenzitású záporosók idején áradnak meg. Fokozza az árvízveszélyt, ha a hóolvadást esőzés is kíséri, mélyen átfagyott, gyakorlatilag vizet át nem eresztővé vált felszínen.

A település legfontosabb vízfolyása a Nagykarácsonyi-vízfolyás, mely a település déli részén a Kelemen tő felett ered és észak-nyugatra tartva megkerüli Nagykarácsont majd délkelet felé fordulva Daruszentmiklós és Előszállás határán folyik tovább. Dunaföldvár felett éri el a Dunát. Az eredést követően duzzasztott tavak sora található a vízfolyáson. A vízfolyás keleti ágán is van egy nagy kiterjedésű horgásztó (Gulya-majori-tó) és a Túzok-völgyi vízfolyás belterülethez közel fekvő szakaszán szintén duzzasztott horgásztó.

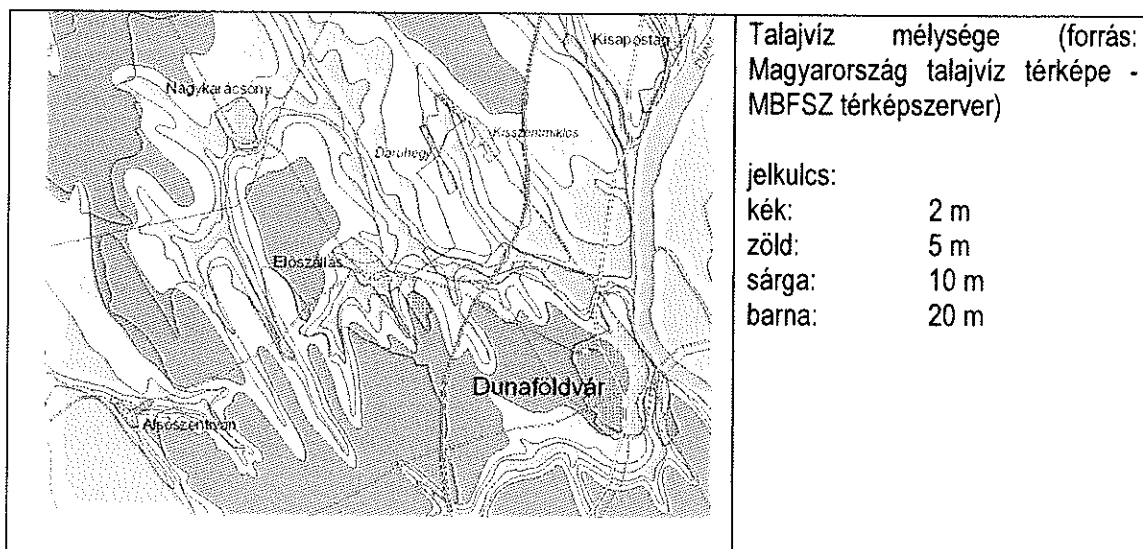
A Nagykarácsonyi vízfolyás a befogadója a község középső részén levő völgyek vízfolyásainak is (Lakpatak és mellékágai).

ábra: A második katonai felmérésen (1806-1869) jól látszik a Nagykarácsonyi-vízfolyás medrének vonala. (forrás: mapire)

Felszín alatti vizek

Talajviztartó rétegek a Mezőföld területén csak a széles talpú völgyek alluviumára, az egyes süllyedésekre és a Dél-Mezőföld hordalékkúp térszíneire korlátozódnak. A völgyek közötti pannóniai agyagból épült háta gyakorlatilag vizet át nem eresztőnek ítélt területén még nem tisztázott a talajvíz elhelyezkedése. Ha van is, nagyon gyér előfordulás sejtető. A lösszel fedett háta alatt – a lösz jó függőleges vízvezetése miatt – a fekvő pannóniai rétegek felszínén, többnyire mélyen helyezkedik el a talajvíz. A talajvíz a völgyekben van a legközelebb a talajfelszínhez. Ezek a területek építésre nem alkalmasak, megmaradtak többé-kevésbé természetközeli állapotban. Jellemző a rét művelési ág.

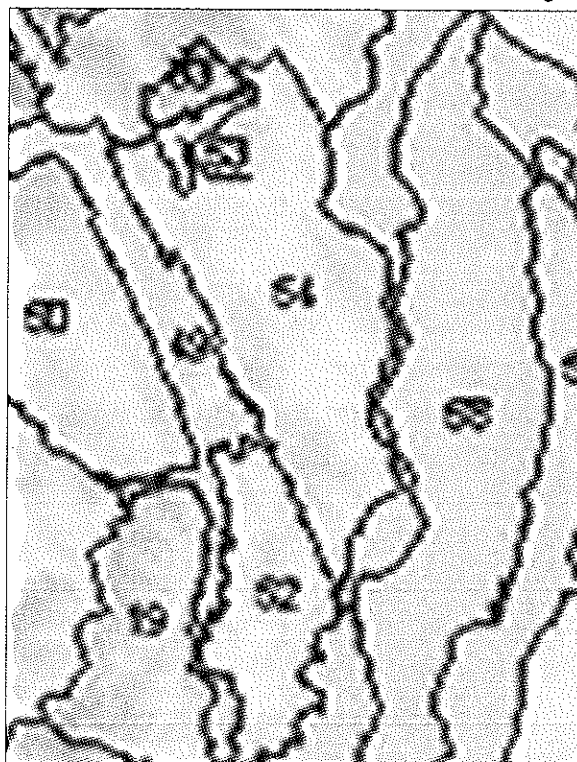
A talajvíz kémiai jellegét a felszínen levő sok karbonátos üledék és az átfolyó vizek ugyancsak karbonátos kőzetű forrásvidéke határozza meg. Így természetes, hogy a táj vizeinek 80 %-a kalcium- és magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. Ez jellemző a Közép-Mezőföld tájegységére is.

A Mezőföldnek korábban kb. 700 artézi kútja volt. A kutak átlagos mélysége a Mezőföldön 100 m. Az átlagos vízhozamban a Duna és Sárköz menti öblözet vezet 165 l/min. értékkel, a mezőföldi átlag 98 l/min.

Növényzet, állatvilág

A kistáj növényföldrajzi besorolás szerint a Magyar vagy Pannóniai flóratartományon (Pannonicum) belüli Alföld flóraidékébe (Eupannonicum), azon belül a Mezőföldi flórajárásba (Colocense) tartozik.

A terület nagy része ma már ugyan tipikus kultúrsztyepp, de természetes társulások is jelentős területeket borítanak, különösen a természetvédelem alatt álló területeken. Az ártéren jól megfigyelhető a társulások zonációja: a morotvák mentén, a legalacsonyabb, tartósan vízborította területeken bokorfüzesek (*Salicetum triandrae*, *Salicetum purpureae*), a kissé magasabb és rövidebb ideig elöntött részeken fűz-nyár ligeterdők (puhafaligetek) (*Salicetum albae-fragilis*), illetve a tölgy-kőris-szil ligeterdők

(keményfás-ligeterdők) (*Querco-Ulmetum hungaricum*) elnyárasodott állományai (*Querco-Ulmetum populetosum*) uralkodnak, a legmagasabb térszíneket gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario-Quercetum danubi-ale*) foltjai foglalják el.

Állatföldrajzi szempontból a terület az Alföld (*Pannonicum*) faunakörzetébe, azon belül pedig a Nagy-Alföld (*Eupannonicum*) flórajárásba tartozik.

A kistáj jelentős részén mezőgazdasági termelés folyik. Legjellemzőbb szántóföldi növényei a búza, az őszi árpa és a kukorica.

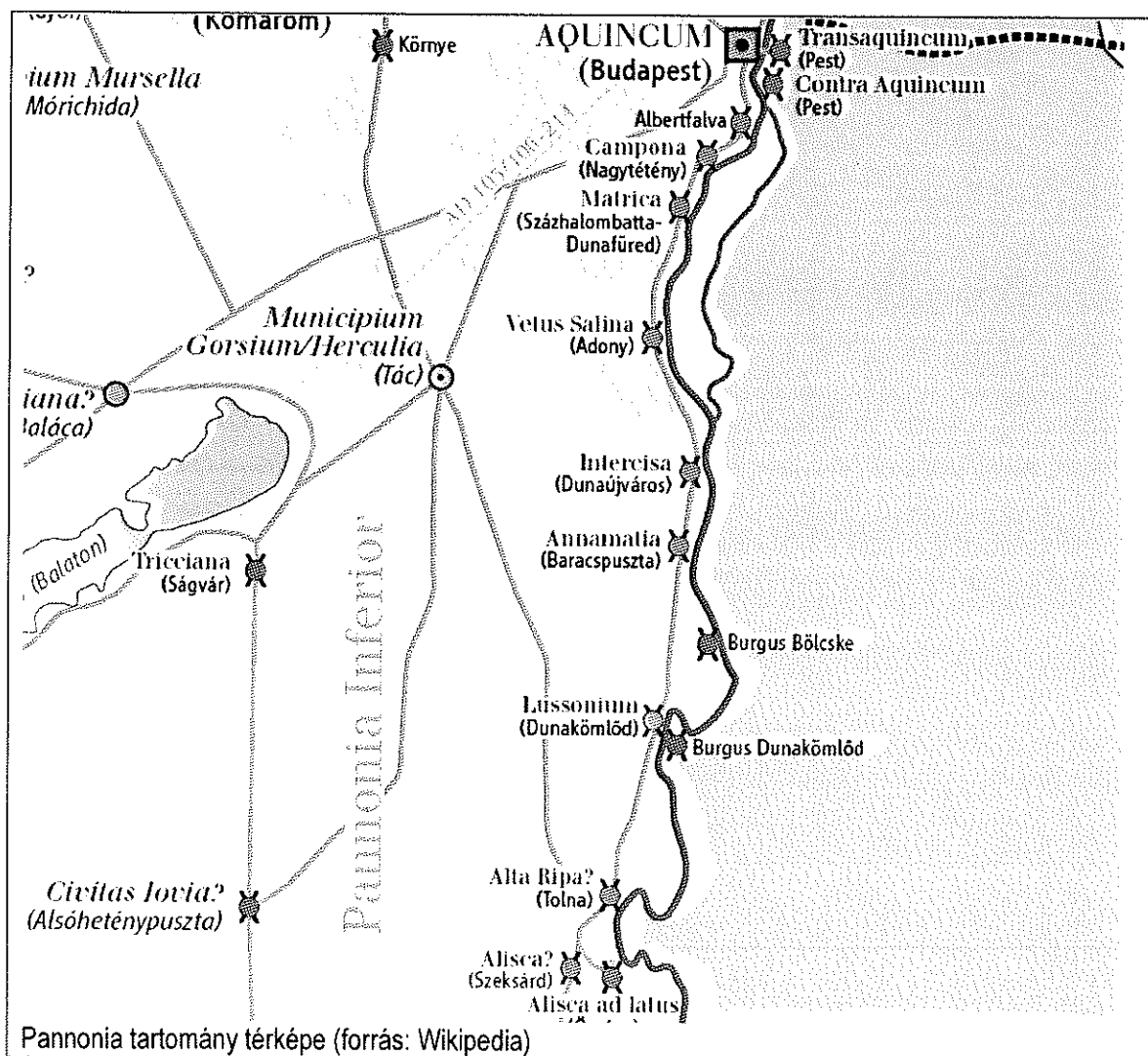
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Tájértörténeti vizsgálat

Előszállás neve 1537-ben bukkan fel. A név eredetéről többféle magyarázat létezik: a legelterjedtebb az, hogy az Anjou királyok idején az 1300-as években az Alföldön letelepült kunok a Dunán túl ezen a helyen létesítettek több előretolt telepet, szállást.

A térségben a római kor előtti időkben a térség erdős sztyepp növényzettel fedett hullámos felszínű, vizekben gazdag táj volt. Az itt élő népek tevékenysége hatására azokban a korszakokban nem történtek jelentős változások a tájban.

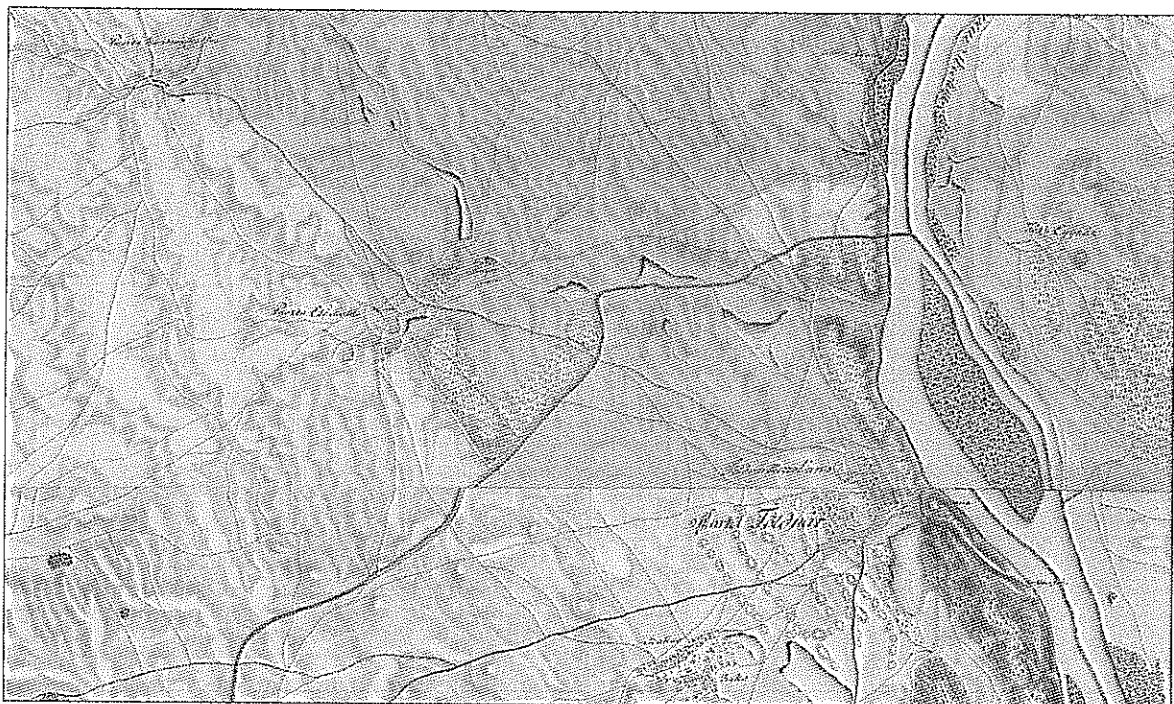
A kelták, eraviscusok már a rómaiak előtt lakták a vidéket, később beolvadtak a rómaiakba.

A rómaiak Pannónia tartományának nyugati határa (límes) a Duna volt. A Duna mentén katonai erődítményeket és azok kiszolgálására polgári településeket létesítettek, egyet a közvetlen szomszéd Baracs községben (l. alább a térképet). A rómaiak katonai jelenlétével összefüggő igények kielégítéséhez (erődítmények, hajók építése) és a mindennapi élethez szükséges feltételek biztosítása érdekében erdőirtásokkal megkezdték a táj átalakítását.

Az Árpád korban szintén lakott volt a térség, ahogy azt a bevezetőben jeleztük.

Lakói főleg legeltető állattenyésztéssel foglalkoztak, de halásztak, vadásztak is. A török uralom megváltoztatta a gazdálkodási módokat. az egykori adóösszeírásokból kitűnik, hogy a 16. sz. közepén már a földek, házak, szőlők után is adóztak a családok. A törökellenes hadjáratok költségei miatt az adóterhek a többszörösére nőttek a 16. sz. végére, melynek eredményeképp a lakosság a falvakból elszőkött. A 17. sz. első évtizedeiben rác telepések népesítették be a falut

ábra: Első katonai felmérés (1763-1787) Előszállás községet már jelzi. (forrás: mapire)

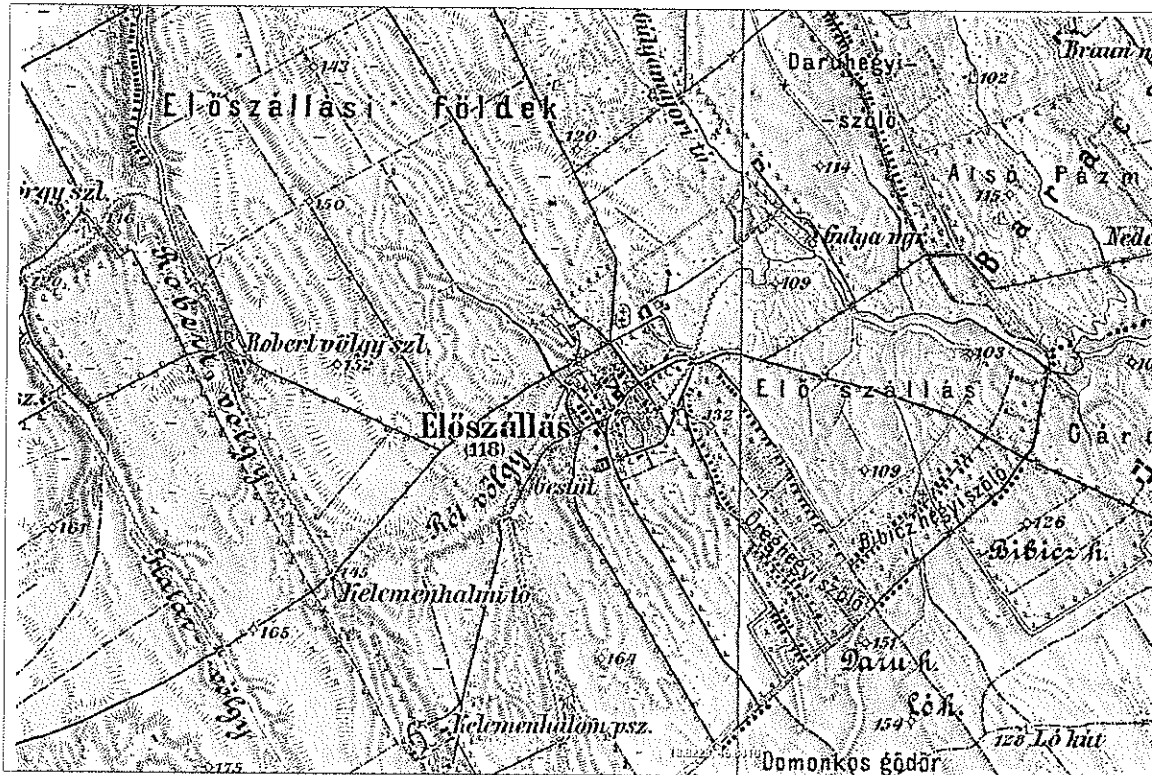
Előszállás – ahol a rác lakosság ekkortájt már hatvan házban élt – és a környező puszták 1659-ben a zirci ciszterek kezébe került, de a törökellenes harcokban a falu újra kiürült. A 18. sz. elejétől a birtokot részben a rend, részben bérlők művelték, fejlesztették. Sorra épültek a majorságok, gazdasági épületek. 1765-ben felépült a kastély, amely állandó lakhelyként szolgált az ideküldött szerzeteseknek. 1814-ben az előszállási uradalom újra a zirci apátság fennhatósága alá kerül. A bérleteket megszüntetik, a birtokot kerületekre osztják, amelyek élén gazdatisztek állnak. Nagyszabású építkezések kezdődnek, sor kerül minden kerületben egy-egy major létrehozására. A nagyüzemi gazdálkodásra való áttérés sikeres volt, különösen az állattartás terén.

A munkaerő hiányának enyhítésére 1811 elején Újmajorban jobbágyfalut alapítottak, amely a Herczegfalva (ma Mezőfalva) nevet kapta.

Villax Ferdinánd ciszterci apát 1824 után tudatosan törekedett arra, hogy a legjövödelmezőbb rendi birtokot, az előszállást leválassza a központi kezelésről, és önállóvá tegye.

A Duna szabályozása a 19. sz. második felétől kezdődően nem hozott nagy változásokat a térség életében.

A tízes évek szeszélyes időjárása és az első világháború jócskán visszavetette az uradalom fejlesztését. Az eredményeket csökkentették a takarmány- és állat rekvirálások. A katonáskodó munkásokat 1916-tól hadifoglyok pótolták

ábra: Harmadik katonai felmérés 1869-1887(forrás: mapire)

Az 1918-as események során az irányítás kicsúszott az uradalom vezetőinek kezéből. A Tanácsköztársaság alatt a gazdaság termelészövetkezetté alakult, de minden más maradt a régiiben.

A helyzet stabilizálódása után, 1922-ben megkezdődött a földosztás, amely azonban 614 hatszáz négyszögöles házhely kiosztása után abba is maradt. A magángazdálkodásra a legelőbérlet nyújtott lehetőséget. 1922-től újra indítják a központi gépműhelyt, tovább építik a cselédlakásokat, valamint nyolc kerületben sertéshizlaldákat hoznak létre.

1924-ben Wéber Márton helyére az 1917 óta előszállási másodkormányzóként tevékenykedő ciszterci, Hagyó-Kovács Gyula kerül, aki a magyaróvári agrár főiskolán végzett. Vele új korszak kezdődik az előszállási uradalom történetében.

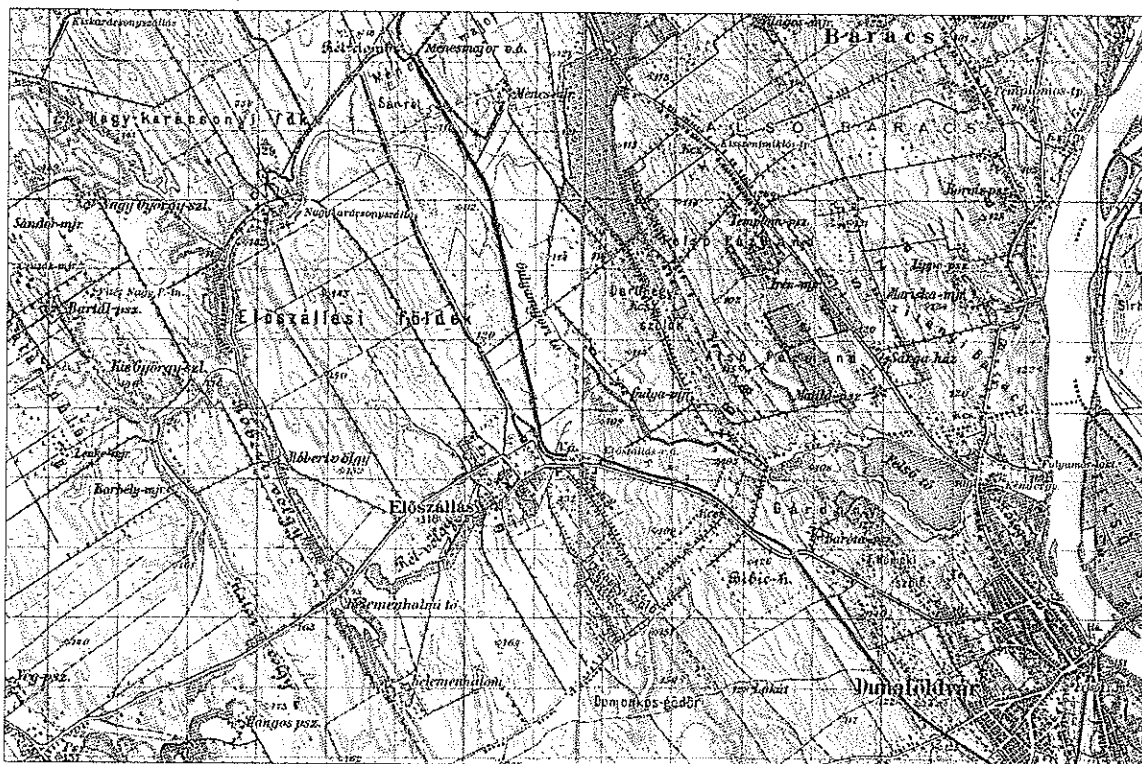
Az 1920-as évek közepétől a lótenyésztés ugrásszerűen fejlődik. 1925-ben az uradalom üzleti kapcsolatba lép az ercsi cukorgyárral. A cukorrépa termőterülete az elkövetkezendő években megsokszorozódik, a szállítás megkönnyítése érdekében 1934-ig 750-800 ezer pengő ráfordítással 64,5 kilométer gazdasági kisvasút épül, amely Róbertvölgy kivételével valamennyi majort és pusztát érinti (ez volt az ország második leghosszabb ilyen célú vasútja a mezőhegyesi mögött). Növekedett a tehén- és a sertésállomány; a hizott sertések száma 1923 körül már háromezer környékén mozgott. Az előszállási tenyészállatok a vásárokon és a kiállításokon is megjelentek.

A befolyó jövedelem a rend költségeit fedezte: nagyrészt az előszállási uradalom állta például a budai ciszterci Szent Imre-templom és gimnázium felépítését 1927-29 között.

Az 1928-as év folyamán az addig közigazgatásilag Hercegfalvához tartozó Előszálláspuszta, Róbertvölgy, Nagykarcsony, Kiskarcsony, Daruhegy és a hozzájuk tartozó majorok, puszták leváltak, és Előszállás néven közel négyezres lakosságú új községgé váltak.

Az első időkben az új település több alkalommal is kapott állami segítséget, például az 1930-ban létesített daruhegyi artézi kúthoz. A villamosvezeték kiépítése 1931-től kezdődik.

1936-ban állami felvásárlás és földosztás útján Előszállás-Öreghegyen 144, Daruhegyen pedig 25 hatszáz négyszögöles házhelyet mértek ki, legelőkkel és további földekkel együtt. A földosztás ezekben az években az uradalom más területein, Hercegfalván (ma Mezőfalva), Baracson, Nagyvenyimen, Apátszálláson is megkezdődött.

ábra: Negyedik katonai felmérés 1941 (forrás: mapire)

1945 tavaszán 12 712 kataszteri hold uradalmi földet osztottak ki 888 igénylőnek, amelyek jó része volt gazdasági cseléd vagy mezőgazdasági munkás (a kiosztott földnek azonban csak kevesebb mint fele lett előszállásiaké). Ugyanekkor 545 házhely is kiosztásra került. A községi földalap tulajdonába került a kastély kétholdas parkjával, továbbá 89 uradalmi lakóház, hat uradalmi iskola, 87 gazdasági épület. November harmadikán az Országos Földbirtokrendező Tanács rendeletére Előszállás határában a ciszterci rendnek mintegy kétszáznegyven, a hajdúdorogi görög-katolikus püspökségnek kétszáz holdat mértek ki, amelyeket az egyházak néhány évig használhattak is.

Az 1949. április 4-én alakult Szabadság Tsz az ötvenes években nem igazán fejlődött, a gazdák nem szívesen adták fel nehezen szerzett önállóságukat, sokan pedig a megnövekedett állami terhek miatt eladósodtak, nincstelenné lettek. 1959-ben újabb három termelészövetkezet jött létre (ezáltal a község szinte teljes lakossága szövetkezeti tag, illetve alkalmazott lett): a Kossuth Tsz 182 tagja 1336 holdon gazdálkodott, az Új Élet Tsz-nek 156 tagja és 1023 hold földje volt. A Rákóczi Tsz 86 tagja 376 hold földet művelt.

A legjobb földek a Szabadság Tsz tulajdonában voltak, amely 1960 elejére 260 fős tagsággal működött. A következő évben a Szabadság neve alatt egyesült a még működő három termelészövetkezet.

A tájhasználat jelentős változására 1956-tól fokozatosan került sor. A nagyarányú gépesítés jobb kihasználása nagy összefüggő táblák kialakításával járt együtt, melynek során eltűntek az „útban levő” fasorok, erdősávok (az 1941-es térképen még láthatók az utak menti fasorok, ezek többsége ma már hiányzik). Az utak, fasorok eltűnésével a korábbihoz képest csökkent a mozaikosság.

Az urbanizáció népesség elszívó hatása, pedig a tanyák, majorok elnéptelenedéséhez vezetett.

2002-ben két résztelepülés Daruhegy és Kisszentmiklós levált Előszállásról, melynek során a község területe csökkent. Ez a körülmény, azonban a tájhasználatot nem befolyásolta.

A tájhasználat napjainkban

Mezőgazdaság

A tájhasználatban a mezőgazdaság szerepe dominál. A külterület 80%-át szántók teszik ki. A mezőgazdasági használatra való alkalmasságát bizonyítja, hogy Előszállás külterületének jelentős részét a „Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület” övezetbe, és „Jó termőhelyi adottságú szántóterület” övezetbe sorolják a magasabb szintű tervek. A talajok Ak értéke 18-30 között mozog.

Jellemző a szántóföldi növénytermesztés, elsősorban gabonát termesztenek. A kertes mezőgazdasági területeken is szántóföldi művelés folyik, funkcióváltás nem tapasztalható.

A nagy állattartó hagyományokkal rendelkező térségben az EU-hoz való csatlakozás kezdeti nehézségei az állatállomány drasztikus csökkenéséhez vezetett. A legeltetés megszűnésével eltűntek a legelők a területen. Ma már csak két nagyobb állattartó telep működik: egy kb. 500 sertés és egy kb. 50 szarvasmarha állománnyal, de a kisebbek fejlesztési igénye is megjelent, jelezve állattartással kapcsolatos tendencia változását. A tartási mód istálló, legeltetés nincs.

Meg kell említeni a Nagykarácsonyi vízfolyáson létesített halastavakon a halászatot, míg a Gulya-majori tavon a sporthorgászat van.

Jó adottságokat teremtenek a méhészkedés számára az akácosok.

Erőgazdálkodás

A településen az erdők aránya alacsony, a külterületnek csupán 2,5 %-a. Leginkább a szántóföldi táblák és a vízfolyások mentén kialakult keskeny erdősávokat találunk. Az erdők zöme akácos vagy akáccal elegyes, gyenge vagy közepes minőségűek. A természetességet tekintve vannak származék erdők is, de a többség kultúrerdő.

Az elsődleges rendeltetés legtöbbször (talaj)védelem, de vannak gazdasági (faanyag termelő) erdők is kisebb foltokban. Az erdők többsége magántulajdonban van.

A vadászatot a Nagykarácsonyi Vadászati Társaság szervezi a térséget bérvadásztatás formájában.

ábra: üzemtervezett erdők Előszálláson (forrás: Magyarország Erdészeti Webtérképe)

A tájhasználatban bekövetkező változások egyik fontos eleme az M-6 autópálya megépülése, mely korlátozza az átjárhatóságot, a kapcsolat teremtést a Duna irányában.

A másik jelentős változás a tájhasználatban az ipari jellegű funkciók megjelenése. Ezeket a fejlesztéseket a jó közlekedési adottságok, városok közelsége is ösztönzi.

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

A tájhasználatot tekintve a településen változatlanul a mezőgazdasági területek az uralkodók, de egyre nagyobb az igény egyéb gazdasági tevékenységek számára biztosítható területekre is. A település rendelkezik gazdasági tevékenységre kijelölt területekkel, melyeken a beruházások megkezdődhetnek. A völgytalpak, árkok, vízfolyások menti területek nedves rétei értékes vizes élőhelyek, melyek részei az ökológiai hálózatnak.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Előszállás Nagyközség közigazgatási területén az alábbi, természet- és tájvédelmi szempontú kijelöléssel érintett területek találhatók:

- az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Natura 2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó HUDI20027 kóddal 'Kelet-mezőföldi löszvölgyek' néven kijelölt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A Natura2000 Kr. 4. § (1) és (3) bekezdése értelmében a Natura 2000 terület kijelölésének célja az azokon található, kijelölésük alapjául szolgáló fajok és kijelölésük alapjául szolgáló élőhelyek természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a kijelölésük alapjául szolgáló természeti állapot és az azt létrehozó, illetve fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása. A Natura 2000 hálózathoz tartozó ingatlanok helyrajzi számos felsorolását a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet tartalmazza.
- az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényben (a továbbiakban: OTvT.), továbbá Fejér Megye Közgyűlésének Fejér Megye Területrendezési Tervéről szóló 1/2009.(II. 13.) K. R. Sz. rendeletében (a továbbiakban: FmTrT.) lehatárolt országos ökológiai hálózat övezetének magterület, ökológiai folyosó és pufferterület övezetei. Az ökológiai hálózat a természetvédelem"1 szempontból jelentősebb természetközeli állapotokat tükröző területeket köti össze és a területek között a fennmaradásukhoz szükséges ökológiai kapcsolatokat biztosítja. Az OTvT. 13.§ (1) bekezdése értelmében „az országos ökológiai hálózat övezetében csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti". Az országos ökológiai hálózat övezetének magterület, ökológiai folyosó és pufferterület besorolású övezeteire vonatkozó szabályokat az OTvT. 17-19. § tartalmazza.
- az OTvT. által kihirdetett tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete. Az övezeteire vonatkozó szabályokat az OTvT 14/A.§ tartalmazza. Ezeken a területeken általános tájvédelmi célkitűzés a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult tájak sajátos látványának, esztétikai jellemzőinek megőrzése.

Előszállás két helyi jelentőségű természetvédelmi területtel rendelkezik:

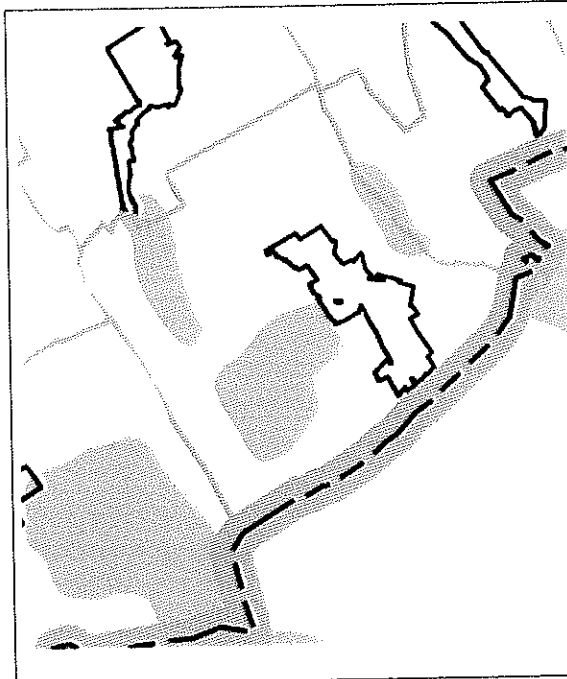
- Szögletkert hrsz.1481
- Cífrakert hrsz.1449/1

A Cífra kert eredetileg a kastély kertje volt, melyben még ma is fellelhetők az eredeti kertépítészeti elemek. A mesterséges tó jelenleg üresen áll, de felújítható lenne. A parkon keresztül folyó patak kedvező mikroklimát biztosít a park hatalmas fáinak.

A Szöglet kert szintén a kastély-templom műemlék együtteshez kapcsolódik. Hatalmas idős fái (magas kőris, kislevelű hárs, kocsányos tölgy, mezei juhar, hegyi juhar, fekete dió stb.) különleges értéket képviselnek. A parkban pihenőhelyek, játszótér várja a látogatókat.

Az egyedi tájértékeket a Települési Arculati Kézikönyv, valamint a Településképi rendelet tartalmazza.

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek a FMTTrT tervlapján.

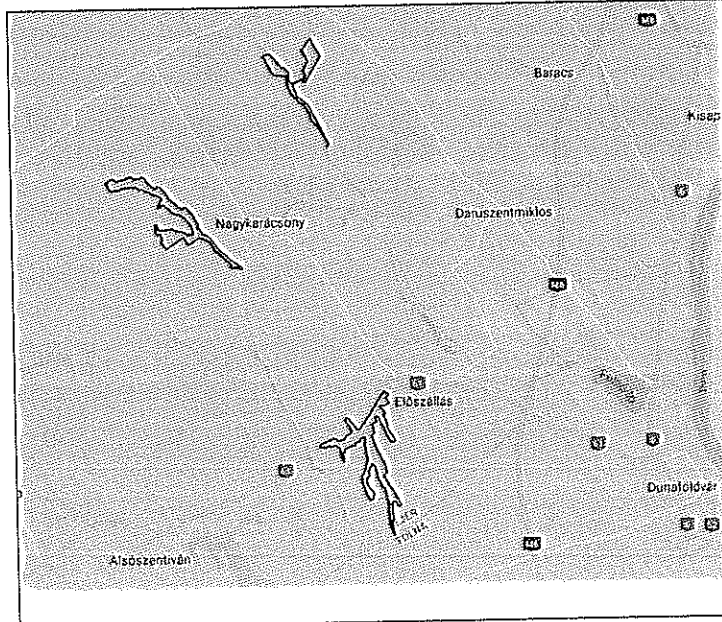
A Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei, a Natura 2000 hálózat elemei és a Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek területileg egymást fedik igazolva ezzel a védett-védendő területek ki-emelkedő jelentőségét.

Tájképvédelmi terület a Nagykárolyi vízfolyás menti vizes élőhelyek és a löszvölgyek élőhelyei.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Nemzeti oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék a tervezési területen nem található.

Nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt állnak a Natura 2000 területek az alábbiak szerint:

Natura 2000 területek

Előszálláson a Natura 2000 területek a Kelet-mezőföldi löszvölgyek közé tartoznak.

Terület kódja HUDI20027

Élőhely kódja	Élőhely neve
6250	pannon löszsztyeppek
6210	szálkaperjés-rozsnokos félszáraz gyepek

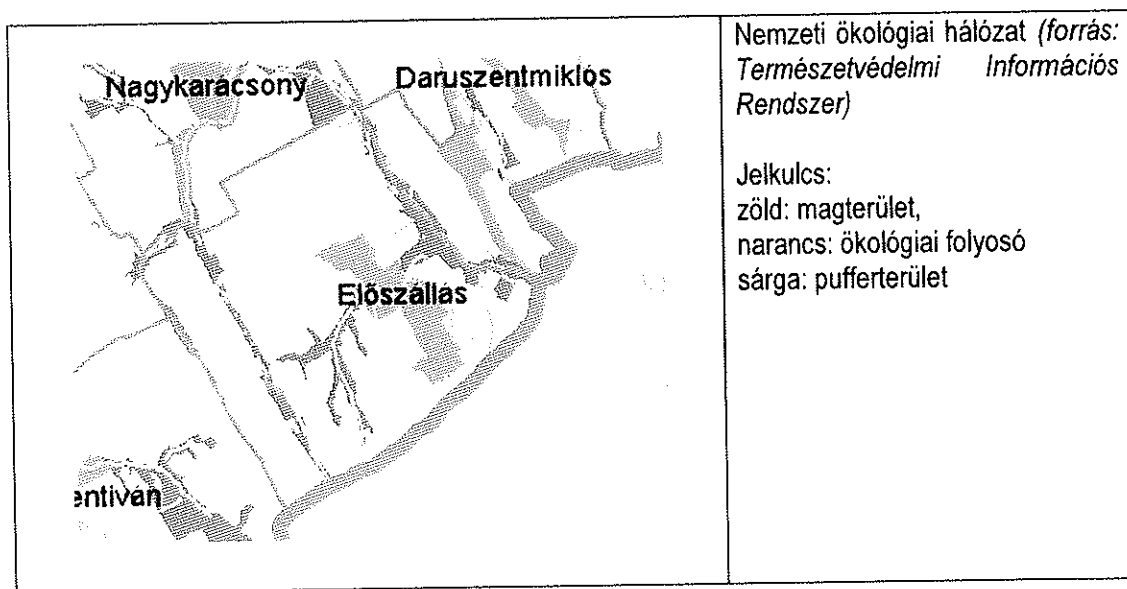
A Mezőföld megművelt síkságain fennmaradt löszvölgyek, az egykori összefüggő löszvegetáció (löszgyepek) maradványai. A löszvölgyek, geológiai szempontból a mezőföldi löszgerincekhez tartoznak. A Pannon-tenger borítása idején vastag tengeri üledék rakódott itt le (homokos, agyagos, márgás), amely a tenger visszahúzódása után kiszáradt. Az alsó pleisztocén során a tektonikai mozgások következtében az addig egységes táblát egy észak-dél, északnyugat-délkeleti irányú vetődések feldarabolták és némelyik táblarög kiemelkedett. A száraz felületek kiváló alapot szolgáltattak a löszképződéshez, ami legintenzívebben a felső pleisztocénben zajlott. A tájat geomorfológiailag a síkság közepén bevágódó vízfolyás medre jellemzi. Botanikailag az alföldi flórarégióhoz tartozik, amelyen a vegetáció fejlődésében a lösz kulcsfontosságú szerepet játszott. A Mezőföld potenciális vegetációja döntően a tatárjuharos lösztölgyes, de kisebb területeken löszgyepek és pusztai nyílt erdőségek jelentik a természetes növénytakarót. A területet nagyrészt száraz gyepek borítják, kisebb részben nedvesebb füves élőhelytípusok. (forrás: mme.hu)

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

Nemzeti Ökológiai Hálózat

Az ökológiai hálózat területeit a DINPI térképén láthatjuk. A Nagykarcsonyi vízfolyás menti élőhelyeket Magterület övezet fedi le. A Magterület övezeteket Ökológiai folyosó övezet köti össze.

A löszvölgyekben levő élőhelyek a Natura 2000 rendszer elemei között is megtalálhatók. A Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei, a Natura 2000 hálózat elemei és a Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek területileg egymást fedik igazolva ezzel a védett-védendő területek kiemelkedő jelentőségét.

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Tájhasználati problémát okoz a legeltetés hiánya. A Magterület és az Ökológiai folyosó övezet által lefedett területeken megindulhat az önerdősülés vagy özönfajok megjelenése.

Az akác dominanciája miatt a kistájra jellemző erdőtársulások hiányoznak.

Zártkertben a szőlő arányának csökkenése, az egykori szőlőterületek önerdősülése okoz problémát.

A hivatalosan nyilvántartott egyedi tájértékek között sok pontatlanság van, szükséges a tájértékek felülvizsgálata, a településen saját tájérték kataszter készítése.

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

Külterületek

A nagytáblás művelés kialakításakor a fasorok akadályt jelentettek, ezért a legtöbbet megszüntették. A külterületi utak, dűlőutak fasorokkal, cserjesávval való ellátása nem megoldott.

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Erdők (l. még 1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet fejezetet)

A településen kevés az erdő, annak ellenére, hogy telepítés történt. Az erdők többsége akácos. Az erdők zöme magántulajdonban van. Az elsődleges rendeltetés tekintetében túlsúlyban vannak a talajvédelmi erdők a fatermelő erdőkkel szemben. Védett erdő nincs.

Zöldterületek - közparkok

A zöldfelületi rendszer elemei a belterületet behálózó patak és árokrendszer mentén helyezkednek el zöldfelületi rendszert alkotva.

Előszállás közparkjai:

- Szögletkert hrsz.1481 (helyi védett) - volt kastélypark szép idős fás növényzettel.
- Cifrakert hrsz.1449/1 (helyi védett) – a templommal szemben levő közpark szép idős növényállománnyal, játszó-pihenő felszerelésekkel.
- Patak menti közparkok: nem kiépített közparkok mélyfekvésű területen.
- Zöldterület kijelölésére került sor a 61. sz. úttól délre levő lakóterület kijelölésekor.

A lakóterületek zöldfelületeinek hasznosítása kiterjed mind a haszonnövények termesztésére, mind a díszkert és a pihenő funkcióra is. A nagy telkeken a zöldfelület aránya magas.

Intézmények zöldfelületei

A templom kertje szép idős vadgesztenyefával rendelkezik, közpark funkciót lát el.

A sportpálya a még nem kiépített patak menti közparkokkal egységes rendszert alkot.

Közlekedési területek zöldfelületei

A Trianon emlékmű és környezete szépen kialakított zöldfelületben helyezkedik el.

Temetők

A községi temető szép növényzettel rendelkezik. Területének nagysága megfelelő, bővítésre nincs szükség.

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

A falusias jelleg következtében a település zöldfelületekben gazdag, bár az Árpád út és a Petőfi Sándor utca déli szakasza távol esik a kiépített közparkoktól

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A zöldfelületi rendszer legfontosabb problémája az, hogy alacsony az erdők aránya. Kedvező, azonban, hogy a vízfolyások mentén, még a belterületen is zöldfelületek (többségében erdők vagy fás növényzettel rendelkező területek) húzódnak, védve a vizes élőhelyeket.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A Nagyközség Fejér megye déli részén a Mezőföld közepén fekszik, Budapesttől 96, Dunaföldvártól 8, Székefehérvártól 60 km-re. Tolna megyével határos.

A település szerkezetét a táj és történelme alakította.

A Dunaföldvár határában eredő, kissé északnyugati irányban folyó patak Nagykarácsony területén „U” alakú kanyart leírva délkeleti irányt vesz fel, Előszállás és Daruszentmiklós határán Nagykarácsonyi-víz(folyás) néven ismét Dunaföldvár határában haladva éri el a Dunát. A község a patak eróziós völgyének jobb partján települt, átlagosan 118m tengerszint feletti magasságban. Viszonylagos magassága a patak szintje felett 5-6m. A falu felszíne inkább alföld, legmagasabb pontja 173m.

A felszíni formák alakulását, a tájhasználat nagyjából logikusan követi. A mélyebb fekvésű patak völgyeket, vízfolyásokat általában legelő, gyepek, rétek, a belterületen kertek, közparkok kísérik. A vízfolyások duzzasztásával tőrendszert alakítottak ki. A belterülettel határos mezőgazdasági területek a volt zártkertek, távolabb a szántók. Az egységes mezőgazdasági területet a közutak és a vasút feldarabolják. Ebbe a használat logikáját követő tájképbe szervesen illeszkednek a védelmi erdősávok, a történetileg kialakult kisebb majorok mozaikjai.

A történeti utak általában a természeti viszonyokhoz igazodtak, árkok, vízfolyások, átjárók mellett alakultak ki. Az összekötő nyomvonalak többsége megmaradt, jelentőségük a fejlődéssel megnövekedett. Az úthálózat kialakulása és fejlődése nagy hatással volt a birtokrendszer kialakulására. A gazdasági központok, és a körük sűrűsödő lakott helyek lettek a későbbi településmagok. A gazdasági, uradalmi központoknak kettős szerepe volt. Hatással voltak a településstruktúra alakulására, műemlékileg jelentős épületegyütteseket hoztak létre. A jelentős, jövőben is hasznosítható épületek, épületegyüttesek – Róbert-major, apátság - potenciális fejlődési tartalékot biztosítanak Előszállás számára.

A mocsárpatak jobb partján települt a két főutcas, szalagtelkes település fésűs ill. utcavonalas előkertés beépítéssel.

A településszerkezetet a földrajzi helyzet, a terepadottság együttesen alakították. A települést kettészelő közút a településközpontokat felfűzi. A központokból szétágazó utcahálózat a felszínt követve, hol völgyekben, hol gerinceken fut. A morfológiát követő egykori halmazfaluból alakult ki a többutcas szalagtelkes település.

A jelenlegi állapot így jellemezhető:

A község ősi magja dombon települt, ehhez csatlakoznak sugarasan a szabályos mérnöki rendszerben kiosztott telektömbök.

Központi belterületéhez ma több külterületi lakott hely is tartozik.

A település szerkezetének struktúráját meghatározó vonalas elemek

A település feltáró útjai:

- a térség meghatározó közúthálózati fejlesztése a megépült M6 autópálya és csomópontja a községet a település dél-keleti sarkán érinti,
- a nagyközséget átszeli a 61 sz. kelet-nyugat irányú főút, mely a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel,
- ebből belterületen kiágazó 6211 sz. összekötőút Nagykarácsony felé,
- és 62123 sz. összekötőút Daruszentmiklós felé,
- további kapcsolatot biztosító közlekedési elem a Pusztaszabolcs - Dunaújváros - Mezőfalva - Paks vasútvonal.

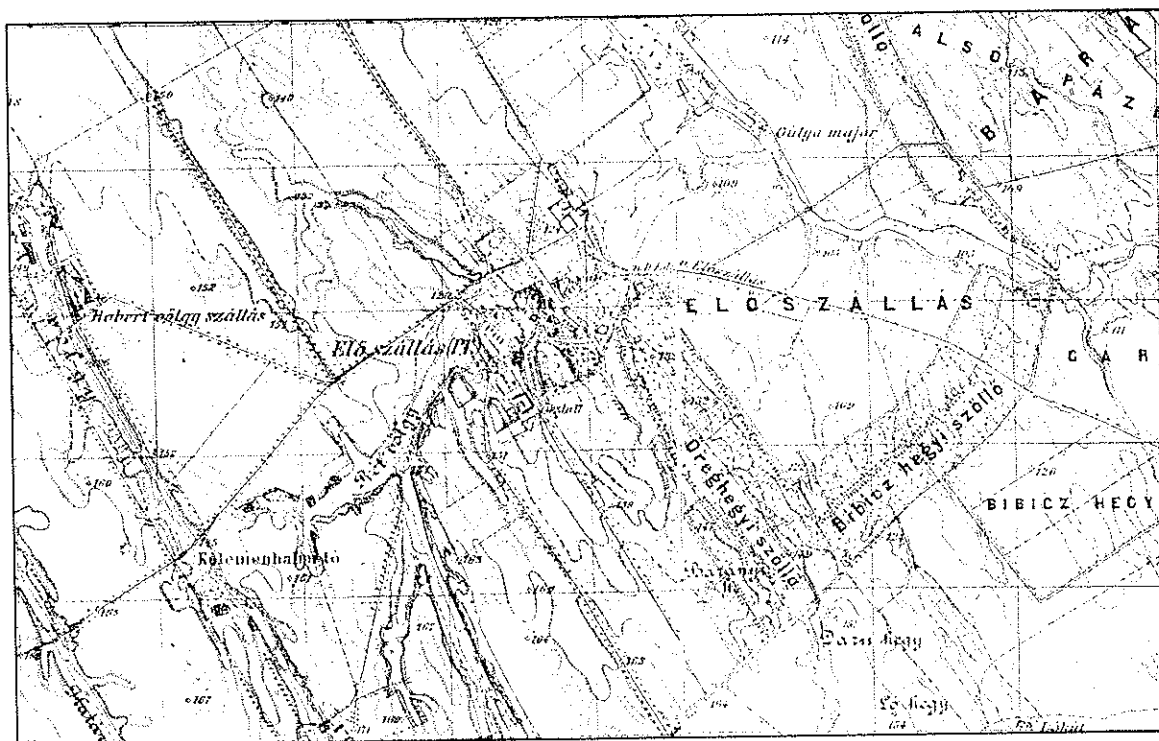
Vízfolyások:

- Határvölgyi vízfolyás Alsószentiván és Alap határban,
- Róbert-völgyi vízfolyás,
- Tűzok-völgy,
- Nagykarácsonyi-vízfolyás,
- Lak patak és mellékágai.

A település területi elemei:

- Belterület mely elsődlegesen lakóterület, sajátos egyedi karaktert kölcsönző központi területekkel (a szolgáltató, irányító központ és a kulturális, oktatási központ), különleges terület (temető, rekreációs terület, szociális terület, mezőgazdasági üzemi terület), nagyterjedésű zöldterületek.
- A gazdálkodó területek a belterülethez csatlakozó egykori majorok köré szerveződtek a Robertvölgyi major kivételével, újonnan kijelölt terület az M6 csomópontja mellett található.
- Gazdasági területek részben a belterület szomszédságában, döntően az M6 csomópont térségében helyezkednek el
- Általános szántó művelési águ mezőgazdasági területek a külterület nagy részét lefedik, a kertes mezőgazdasági területek a belterülethez csatlakoznak, a legelők tétek a vízfolyásokat kísérik.
- Vízfolyásokat több esetben duzzasztott tavak szakítják meg.
- Kevés erdő elsődlegesen védelmi céllal.

Helyi, településképet alakító emblematikus épületei a Templom-dombon álló XVIII szd. második feléből származó volt cisztercita rendház, a szomszédságában a hozzá tartozó templom, és a környezetének zöldfelülete.

1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

Művelési ágak	Fekvések területe ha/m2		
	fekvés ha	művelési ág ha	földrészek száma db
erdő		12,3780	4
fásított terület		1,2855	1
gyümölcsös		6,4957	1
halastó		43,3898	8
kert		11,2468	72
kivett		513,8295	1072
legelő		84,3028	21
nádas		23,4738	3
rét		80,7935	10
szántó		238,2885	234
szőlő		9,9401	90
Összesen		1001,9502	1516

(Forrás: FMKH Dunaújvárosi Járási Hivatala adatszolgáltatás)

Előszálláson átlagosnál jobb minőségűnek minősül

- a 2-3. minőségi osztályú szőlő,
- a 1-3. minőségi osztályú szántó,
- a 2. minőségi osztályú legelő,
- a 3. minőségi osztályú rét.

A mezőgazdasági termelésre kiválóan alkalmas az országos átlagot meghaladó - átlagosan 25,39 aranykorona értékű – kiváló termőhelyi adottságú, szántó művelési ágú termőföld.

Ábra: Előszállás művelési ágak (Forrás: Fömi, FMKH Dunaújvárosi Járási Hivatala)

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A területi megoszlás a hatályos, többször módosított 85/2005. (IX.26.) ÖKT. számú határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv területfelhasználását mutatja be.

Előszállás közigazgatási területe építési szempontból beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területekre tagolódik. A beépítésre szánt területek – belterület, külterületi majorok, gazdasági területek, különleges területek – még számos építési lehetőség tartalékkal rendelkezik. A beépítésre nem szánt területek a közlekedési területek, zöldterületek, erdők, mezőgazdasági területek, vízgazdálkodási területek.

Területhasználat megoszlása

használat	földhivatali adatok	hatályos terv adatai
belterület	333,1375	338,55
külterület	3582,9355	
zártkert	82,0182	
beépíthető terület (belterület + beépítésre szánt terület)	482,5305	402,82
beépítésre nem szánt terület	3515,5607	3595,2712
közigazgatási terület	3998,0912	

Beépítésre szánt területek

BEÉPÍTETT ÉS BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK					
	A.	B.	C.	D.	E.
	terület megnevezése	terület jellemzője	közműve- sítés	beépítési sűrűség	terület ha
1.	Lakóterület L				214,23
2.	falusias lakóterület Lf	lakó, szolgáltató funkció, környezetére nem zavaró hatású mezőgazdasági, kisipari termelés	részleges	0,45	214,23
3.	Vegyes terület V				9,49
4.	településközpont vegyes terület Vt	igazgatási, oktatási, kulturális, egészségügyi funkcióval	részleges	1,5	9,49
5.	Gazdasági terület G				
6.	gazdasági kereskedelmi szolgáltató terület Gksz	környezetre jelentős hatást nem gyakorló gazdasági tevékenység	részleges	1,5	
7.	Üdülőterület				49,71
8.	hétvégi házias üdülőterület Üh	Kertgazdálkodásra alkalmas területen kijelölt	részleges	0,20	49,71
9.	Különleges terület K				63,10
10.	temető Kte	temető, kegyeleti park	részleges	0,5	2,62
11.	sportterület Ksp	sportolásra alkalmas terület	részleges	0,5	1,81
12.	szociális terület Kszoc	idősgondozásra kijelölt terület	részleges	0,5	0,99
13.	rekreációs terület Kre	termálvíz hasznosításra alkalmas	részleges		11,32
14.	mezőgazdasági üzemi terület Kmü	egykori majorok állattartásra, termék-feldolgozásra, logisztikára szolgáló területe	részleges	1,0	45,97
15.	szennyvíztisztító Ksz	Térségi ellátó terület	részleges		0,39

Jelmagyarázat:

Szintterület-sűrűség: a beépítésre szánt (beépített) terület területfelhasználási egységein a területfelhasználási egység területének és a rajta elhelyezhető (elhelyezett) épületek összes szintterületének a viszonya.

Teljes közművesítés:

- villamosenergia, gáz, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, a közterületi csapadékvíz-elvezetés

Részleges közművesítés:

- villamosenergia, ivóvízellátás közüzemi szolgáltatás,
- szennyvíztisztítás és elhelyezés egyedi szennyvízkezelő berendezéssel történik,
- a közterületi csapadékvíz-elvezetés közcélú szolgáltatással történik.

A beépített és beépítésre szánt terület nagy része **lakóterület**, a hagyományos falusias jellegnek megfelelően a kiszolgáló és gazdasági funkciókkal vegyítve. A lakóterülethez több helyen csatlakozik mezőgazdasági használatban lévő telekcsoporthoz. A keskeny és hosszú lakótelkek hátsó sávja is mezőgazdasági használatban van. Életmód, a korösszetétel változása miatt a nagyterületű lakótelkekre nincs igény, ezért a hátsóterületek feltárásával, tömbfeltárással újabb családiházak beépítés alakulhat ki, melyeknek karaktere már kertvárosias jellegű. A lakóterületeken a falusias életmód hagyományainak folytatása a cél, ahol a lakhatáson kívül a lakosság alapfokú ellátása, a munkahelyteremtés is megoldható nem zavaró hatású mezőgazdasági és erdőgazdasági, kereskedelmi, szolgáltató és kézműipari funkciók telepítésével.

A lakóterületen belül a lakosság alapfokú ellátásához szükséges zöldterületeket (játszó és pihenőparkok) biztosítja a terv. Az alapfokú intézményellátás jelenleg kielégítő, tartalékkal, szabad kapacitással rendelkezik. Igény van bölcsőde építésére is.

A település fejlődésével a településhalmazokat összekötő főutca mentén két helyen megindult a központképző elemek, az intézmények sűrűsödése, s alakult ki az ún. mai két központi mag különösebb geometriai értelemben vett térszervezés nélkül. A központok funkciója karakteresen elkülönül, a vasút valamint a 61-es másodrendű országos út csatlakozásánál igazgatási és kereskedelmi funkciók csoportosulnak, az apátság térségében kulturális, oktatási, rekreációs központ van kialakulóban. A hagyományos értelemben vett „főtér” jelenleg is hiányzó eleme a községnek. A településszerkezetet, valamint a fejlődési tendenciákat figyelve, valószínűleg két, különböző funkcionális tartalommal megtöltött, a közvetlen környezet karakterjegyeihez illeszkedő **településközponti vegyes területe** alakul ki a településnek, két főtérrel.

Gazdasági területek részben meglévő üzemi területek a belterület szélén, részben újonnan kialakított fejlesztési területek az autópálya mellett.

A mezőgazdasági kertes területek belterülettel szomszédos része **hétvégiházak üdülőterület**

Belterületi **különleges területek** egy része a rekreációs területek az apátság dombtetőhöz csatlakozóan, más része a temetők, a szociális létesítmény a beépítés szélén található, a nagy zöldfelületet igénylő sportpálya inkább a mélyfekvésű, árokmenti területet foglalja el, de új rekreációs célú fejlesztés számára kitűzött terület található a Róbert-völgyben is.

A különleges mezőgazdasági üzemi területek kialakulása spontán folyamat eredménye. A szövetkezetek hanyatlásával, azok területét gazdasági vállalkozások vették birtokba. Az egykori mezőgazdasági majorokat jelenleg is hasznosítják, mezőgazdasági termesztéssel és tenyésztéssel kapcsolatos gazdasági tevékenységek számára.

A mezőgazdasági üzemi területek részben volt majorok területei a belterület szélén, részben gazdálkodás számára újonnan kialakított területek az autópálya csomópontja mellett.

Különleges területeken helyezkednek el a közműlétesítmények.

Beépítésre nem szánt területek

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK			
	A.	B.	C.
	terület megnevezése	terület jellemzője	terület ha
1.	Közlekedési terület KÖ		125,57
2.	közúti közlekedési területe KÖu	országos és önkormányzati utak	111,11
3.	kötőpályás közlekedési terület KÖk	csak teherszállítást bonyolít	14,46
4.	Zöldterület Z		6,91
5.	Közpark Zkp	történeti kertek	5,26
6.	Közkert Zkk	lakossági célú zöldterület	1,65
7.	Erdőterület E		140,93
8.	Védelmi erdő Ev	talajvédelmi erdők	120,98
9.	Gazdasági erdő Eg	fakitermelést biztosít	19,95
10.	Mezőgazdasági terület M		3305,30
11.	Általános mg. terület Má	elsődlegesen szántó	2780,01
12.	Korlátozott hasznosítású mg. terület Mák	rét, legelő, vízmenti területek	443,91
13.	Kertes mg. terület Mk	lakossági kertgazdálkodás	81,38
14.	Vízgazdálkodási terület V		64,1
15.	Árok Vá	patakok árkok, tavak	63,84
16.	Vízbeszerzés Vb	vízmű	0,26

A beépítésre nem szánt területek döntő része külterületen található.

A **közlekedés** közúti területei az autópálya, a másodrendű országos utak, országos mellékutak, mezőgazdasági kiszolgáló utak, belterületen gyűjtőutak, kiszolgálóutak, kötőpályás eleme a vasút.

A **zöldterületek** a belterület meghatározó elemei, közparkok és közkertek.

Mind a település arculatának minőségi fejlesztése, mind a környezetállapot javítása, mind a rekreációs funkcionális választékbővítés számára hatalmas tartalékokkal rendelkeznek ezek a belterületi zöldfelületek, nem beszélve arról, hogy az ökológiai hálózat belterületen végighúzódó elemeként értékelhetők.

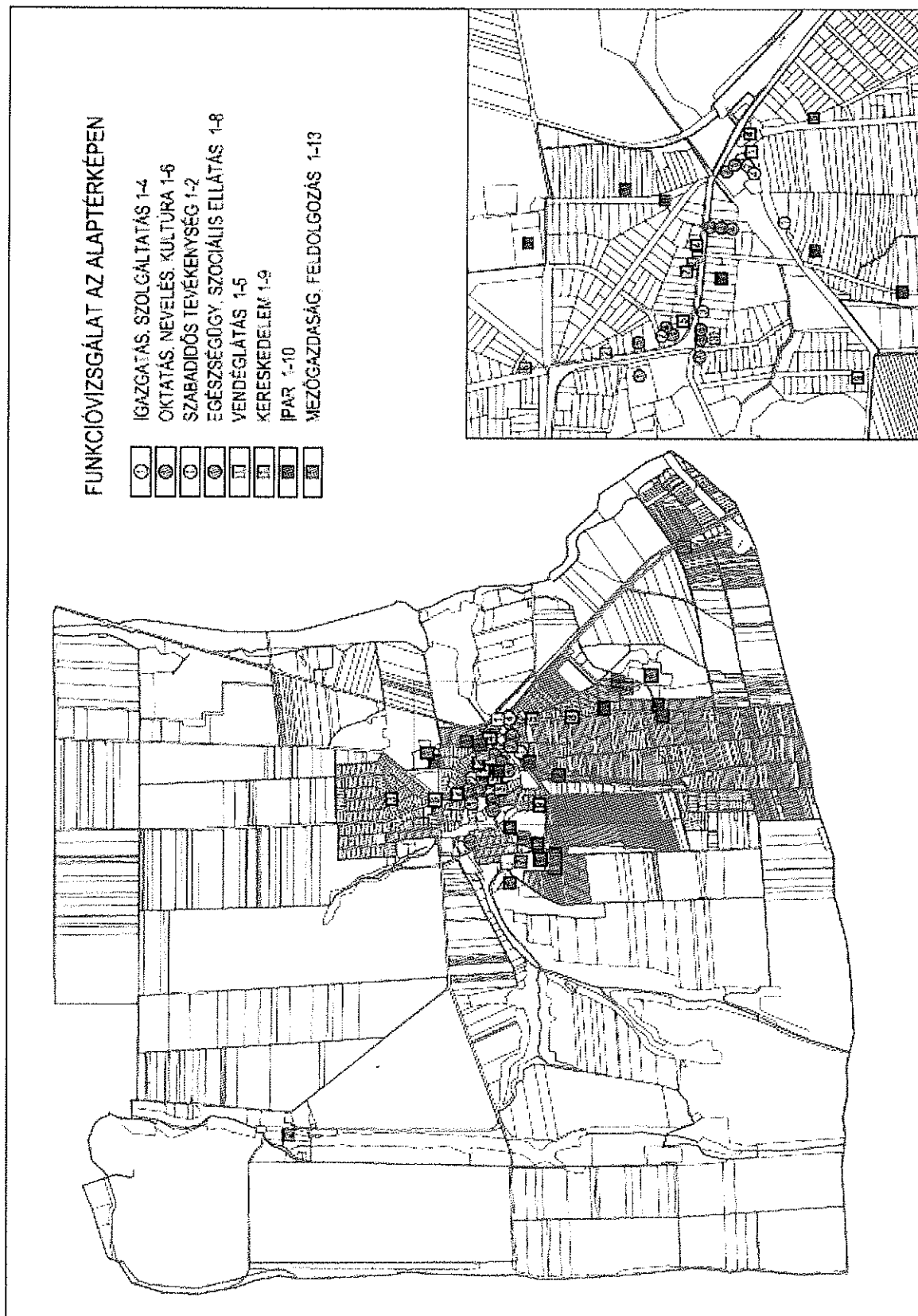
Az **erdőterületek** részben gazdasági erdőként működnek, vadászatra, fakitermelésre hasznosítják, de számos helyen telepítettek talajvédő, mezővédő erdőket is.

A külterület főként **mezőgazdasági** felhasználású terület, részben a vízfolyásokat, ökológiai folyosókat kísérő korlátozott használatú.

A mezőgazdasági területek kis részét teszik ki a volt zártkertek, egyre inkább változó funkcióval, a szőlőművelést a belterület közelében az **üdülő**, pihenőkert funkció veszi át.

Viszonylag nagyterjedésű a **vízgazdálkodási terület**, patakok, mesterséges tavak, csatornák, vízmű megoszlásban.

1.14.1.4. Funkció vizsgálat

Az alapfokú intézményállomány teljeskörű, középfokú ellátás a járás központjában, Dunaújvárosban biztosított.

funkció	cím	kapacitás	létszám	megjegyzés
igazgatás, szolgáltatás				
1. Előszállás Nagyközség Önkormányzata	2424 Előszállás, Fő tér 3.		10 fő a polgármesteri hivatal közalkalmazottja	- általános közigazgatás, - képviselőtestület működésével kapcsolatos ügyek - jegyzői hatáskörbe tartozó ügyek, - anyakönyv-vezetői ügyek, - választással kapcsolatos ügyek, - település-üzemeltetés, - szociális szolgáltatások, - intézményfenntartásutak, - hidak fenntartása
2. Járási hivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal	2400 Dunaújváros Városháza tér 2.	.		- járási ügysegéd heti 1 alkalommal kihelyezett félfogadást tart Előszálláson
3. Rendőrség Körzeti Megbízott Iroda	2424 Előszállás, Balatoni út 80.		1 fő	- ügyfélfogadási helyiség
4. Posta	2424 Előszállás, Fő tér 1.		3 fő + 2 fő kézbesítő	- postai szolgáltatás
oktatás, nevelés, kultúra				
1. Széchenyi Zsigmond Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagiskola	2424 Előszállás, Szögletkert 1.	tantermek: 13; napközi, tanulósoba: 1; spec. terem: 1; tornaterem: 1;	beíratott gyermekek száma: 160; pedagógusszám: 16	- általános iskolai oktatás
2. Patakpart Óvoda	2424 Előszállás, Fő tér 3.	foglalkoztatók: 4; tornaterem: 1	férőhely: 76 beíratott gyermekek száma: 71	- napköziotthonos óvoda
3. Könyvtár	2424 Előszállás, Balatoni út 31.	9,2 könyvtáregység (1000db)	1+1fő	- könyvtár (iskolai + községi)
4. Kossuth Lajos Művelődési Központ	2424 Előszállás, Balatoni út 31.		1+1fő	- település szintű rendezvények - kulturális programok
5. Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány	2424 Előszállás Bem u. 2-1/B		1 fő	- közösségi rendezvények - Teleház működtetése
6. Előszállási Kézműves és Teleház	2424 Előszállás, Bem u. 2-1/B		1 fő	- közösségi pont a település életében - internet (e-magyarország pont) elérés
szabadidős tevékenység				
1. Sportegyesület	2424 Előszállás, Petőfi S. u. 2.		Civil szervezetek	- labdarugó egyesület működtetése - aikido egyesület működtetése
2. Horgászegyesület	2424 Előszállás, Balatoni út 31.			
egészségügy, szociális ellátás				
1. Orvosi Rendelő NÉKÁMED Kft.	2424 Előszállás, Fő tér 3.	Dr. Kádas Zsófia	1 fő orvos + 2 fő asszisztens	- általános járóbeteg ellátó
2. Fogorvos Szép- és Ép Fog Kft	2424 Előszállás, Balatoni út 58.	Dr. Varga Mónika	1 + 1 fő	- általános fogászati ellátás
3. Egészség ház Sipos és Tóth Kft.	2424 Előszállás, Balatoni út 58.		1 + 1 fő	- egészségmegőrzési szolgáltatások
4. Védőnői Szolgálat	2424 Előszállás, Balatoni út 58.		1 fő	- csecsemő- és gyermekgondozás

5. Gyógyszertár	2424 Előszállás, Balatoni út 35.		2 + 2 fő	- általános gyógyszertár
6. Orvosi Ügyelet	2421 Nagyvenyim, Fő u. 45.			- általános orvosi ügyelet
7. Családsegítő- és Gyermejjóléti Szolgálat	2424 Előszállás, Bem u. 1.			- családsegítő szolgáltatás - gyermekjóléti szolgáltatás
8. Nyugodt Évek Idősek Otthona	2424 Előszállás Baross tér 15.	50 férőhely	alkalmazott: 23 fő	- 1 személyes emelt szintű szobák, - 2-3 ágyas ápolási szobák, - konyha, étterem
vendéglátás				
1. Sarokház Cukrászda	2424 Előszállás Fő tér 1/A		- tulajdonosok száma: 1 fő - létszám: 5 fő	- házi jellegű sütemények készítése, házhoz szállítása, - vendéglátás, csoportos étkeztetés
2. Fenyőfa Vendéglő	2424 Előszállás, Balatoni út 45.		2 + 1 fő	- vendéglátás, konyha
3. Erkel Söröző	2424 Előszállás Erkel F. u. 8.		1 + 1 fő	- vendéglátás
4. Vincze Étterem	2424 Előszállás Balatoni u. 3.			- vendéglátás, konyha
5. Bisztró	2424 Előszállás Balatoni u. 29.			- vendéglátás
kereskedelem				
1. Vincze-ker Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató Kft.	2424 Előszállás, Balatoni út 5.		- tulajdonosok száma: 4 fő - létszám: 26 fő	- élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
2. Vincze-Trafik Bt.	2424 Előszállás, Balatoni u. 5.		- tulajdonosok száma: 5 fő - létszám: 5 fő	- dohányáru kereskedelem
3. Dr. Gutai és Tsa. Kereskedelmi, szolgáltató és Állategy. Kft.	2424 Előszállás, Bem u. 4.		- tulajdonosok száma: 2 fő - létszám: 10 fő	- egyéb m.n.s. új áru kiskereskedelme
4. Zöldségbolt	2424 Előszállás Fő tér 4.			- élelmiszer kiskereskedelem
5. COOP-bolt	2424 Előszállás Árad u. 2.			- élelmiszer kiskereskedelem
6. REAL-bolt	2424 Előszállás Nagykarácsonyi u. 1.			- élelmiszer kiskereskedelem
7. CBA Előszállás	2424 Előszállás, Balatoni út 5.			- élelmiszer, szolgáltató, feldolgozó, termelő, gyártó, nagykereskedő élelmiszeripar, élelmiszerbolti termékek
8. Cba Kft.	2424 Előszállás, Árpád út 55.			- élelmiszer, vegyiáru
9. Tt. Ag. Kft.	2424 Előszállás, Nyár u. 4.			- üzemanyag kiskereskedelem

ipar				
1. Smer-szer Kft.	2424 Előszállás Arany J. u. 27.			- villanszerelés
2. REKNA Kft.	Petőfi S. u. hrsz. 1299, 1300, 1301, 1401, 1402			- bútor kereskedelem
3.	Külső major hrsz. 0212/13			- asztalos műhely
4. Sipos és Tóth Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Bartók Béla u. 20.		- tulajdonosok száma: 2 fő - létszám: 23 fő	- hulladék nagykereskedelem
5. Szállás Kerámia	Petőfi S. ÚT 8/B			- fazekas, kézimunka, kézműipar, kerámia
6. Cukép Kft.	Árpád út 80/A			- épület, hid, alagút, közmű, - vezetékeképítés, - kőművesmunka, burkolás, - tetőépítés
7. Cukép Kft.	Árpád út 105.			- lakó- és nem lakóépület építése
8. Melómánia Fémfeldolgozó és Szolgáltató Bt.	Hunyadi út 2/A			- gépkereskedelem
9. Bertók Autó Bt.	Petőfi S. u. 1/A			- gépjármű javítás
10. Bajkai Zoltán Egyéni Vállalkozó	Árpád u. 42.			- betonozás, magasépítés, burkolás
mezőgazdaság, feldolgozás				
1. RABI-SIMON Kft. Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.	Külső major 1. hrsz. 0212/12		- tulajdonosok száma: 20 fő - létszám: 2 fő	- gabonaféle, hüvelyes növény, olajos mag termesztése
2. Mezőfalvai Á. G.	Róbert-völgy hrsz. 0156/2, 0156/4, 0156/7, 0160/2			- mezőgazdasági termelés - állattenyésztés - növénytermesztés
3.	hrsz. 0406/33			- sertéstelep
4.	hrsz. 0388/7			- sertéstelep 2000 sertés
5. Madár-tanya	hrsz. 0391/5			- állattartás
6. Kincses-tanya	hrsz. 066/6			- szarvasmarha telep
7. Panagró Kft.	2422 Mezőfalva, Kisfaludy sor 47. 2424 Előszállás hrsz. 0512/19			- mezőgazdasági terménytárolás - szárítás
8. Magtár Panagró Kft.	Baross G. u. 31-33. hrsz. 1470/2			- terménytárolás
9. Bagó-vár raktár	hrsz. 0513/4			- terménytárolás
10. Balázs tanya	hrsz. 0513/2			- állattartás
11. Mráz tanya	hrsz. 0513/1			- állattartás
12. Péja tanya	hrsz. 1470/26			- állattartás
13. Pálinkafőző	Kastély út hrsz. 1453/1			- gyümölcsfeldolgozás

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Alulhasznosított, használaton kívüli területek

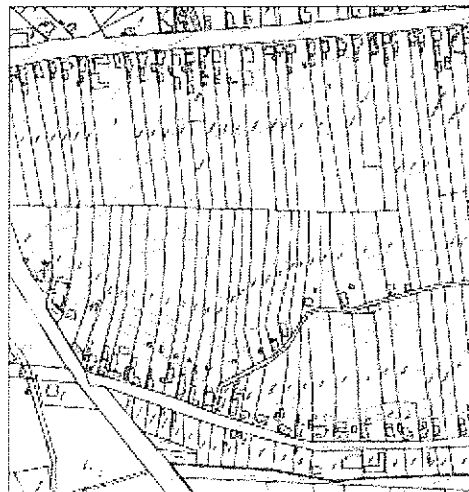
- a Bartók Béla útról megközelíthető egykori majorterület,
- Ciszterci rendház műemléképülete és műemléki környezete,
- Robert-völgyi birtok

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület a településen nincs**1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata**

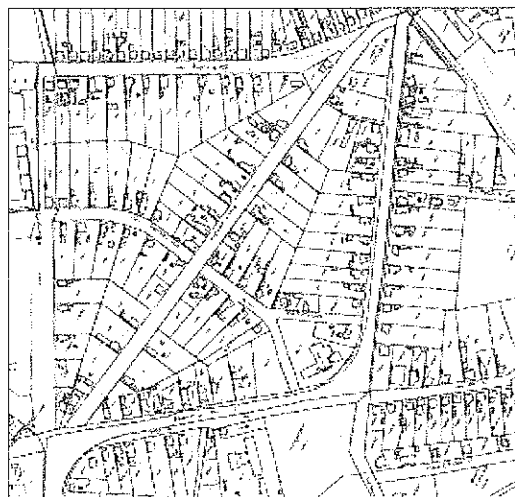
A természetföldrajzi és történelmi előzmények alakították Előszállás jelenlegi telekstruktúráját, jelenlegi állapota négy jellegzetes struktúrával írható le, mely választékot biztosít a lakosság választott életmódjának biztosítására, a döntően szalagtelkes telekstruktúra hosszú távon biztosítja a gazdálkodás lehetőségét, az újabb szabályos telekosztású tömbök városias életvitel folytatását.

Általánosan kialakult a kis telekszélességű és mély szalagtelkek rendszere, mely nagyméretű – 2500-3500 m²-es - a közterülethez közeli sávban oldalhatáron beépített, mélységében mezőgazdasági művelésű telkeket jelent. A teleksorok a felszíni változásokat követve felnyúlnak a domboldalakra, lehúzódnak a völgyekbe.

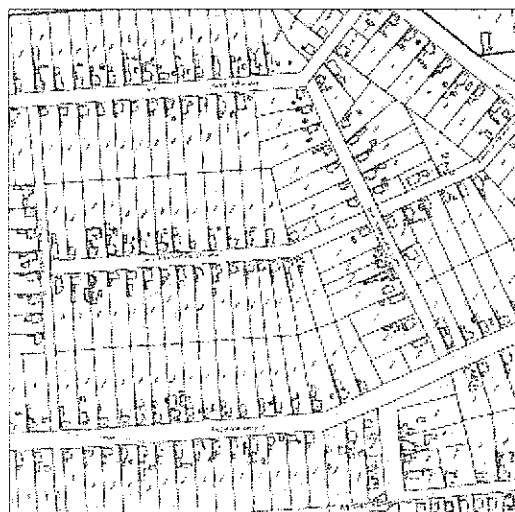
A történelmi falu területének településszerkezete, telekstruktúrája, utcahálózata eredeti állapotában megmaradt, ma is jelentős értéke a településnek.

Az intenzívebben változó domborzati felszínt követően kialakuló szabálytalan telekformák egyedi, hangulatos utcaképeket létrehozva alkotják a település halmazos telekstruktúráját.

Az építési igény növekedése hatására kialakult telektömbök kisebb szabályos alakú telkekből állóknak, szabályos diagonális utcahálózatra fűződnek.

A történelmileg kialakult eredeti településrészen elsődlegesen nem a régi telkek elaprózásával hoztak létre új építési lehetőséget, ma is érvényesül a történetileg kialakult telekszélességhez alkalmazkodó telekstruktúra.

A fő utcákkal párhuzamos utcákban a később alakított telkek azonos szélességűek a régi telkekkel, de kisebb mélységűek. Helyenként megjelent az igény a mély telkek megosztására, melyet új utcák nyitása tett lehetővé. A telekosztás az életmód változásának (a kertművelés elhagyásának), és a helyi és betelepülő családok számára a belterületi, infrastruktúrával könnyen ellátható telkek kialakítási igényének a következménye.

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

A település telkeinek formája döntően szabályos

- mély, keskeny szalagtelkek,
- nagyobb szélességű, kisebb mélységű téglalapformájú telkek

A szabályostól eltérő alakzatok kisebb mennyiségben, általában a változatos felszíni formák hatására keletkeztek.

Általánosan szabályos vezetésű utcahálózat határolja a telektömböket, a belterület központja körül, a mozgalmas felszín hozta létre a halmazos szerkezetet.

1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat

A település telkei kis mennyiségben állami, nagyobb részben önkormányzati, de döntő többségük magántulajdonban vannak.

- állami tulajdon: jellemzően örökös nélkül elhunyt személyek ingatlanjai
- önkormányzati tulajdonban vannak a település útjai, közösségi célú zöldterületei, mezőgazdasági területek, önkormányzati feladat-ellátási helyek (pl. Önkormányzati hivatal, Óvoda, iskola, közösségi színtér épületei, stb.)
- a magántulajdonok megoszlása változó, döntő részük lakóingatlan, társaságok tulajdona.

Részletes tulajdonjogi vizsgálat jelen munka keretében nem készült.

Ábra: Előszállás tulajdoni állapot (Forrás: Fömi)

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az Önkormányzata rendelkezik tulajdonkataszterrel.

Az önkormányzat gazdálkodásának hangsúlyos, meghatározó eleme az önkormányzati ingatlanvagyon.

Az önkormányzat törzsvagyonába

- a forgalomképtelen (közutak, műtárgyak, közterek, közparkok, vizek, közcélú vízi létesítmények valamint a rendeletben annak minősített ingatlanok) ingatlanok,
- a korlátozottan forgalomképes (intézmények, középületek, az önkormányzati rendeletben meghatározott ingatlanok) ingatlanok.

A forgalomképtelen ingatlanok az önkormányzati feladatellátás részeként rögzített feladatok ellátását szolgálják, nem elidegeníthetők. Ezen ingatlanok esetében az önkormányzat rendelkezési joga korlátozott, azt csak a törvény és a helyi önkormányzati rendelet keretében meghatározottak szerint gyakorolhatja.

A törzsvagyon körébe nem tartozó önkormányzati ingatlanok a forgalomképes ingatlanok, melyekkel az önkormányzatok szabadon gazdálkodhatnak, azzal a feltétellel, hogy a tevékenység a kötelező közfeladatok teljesítését nem veszélyezteti.

Ingatlanvagyon összesítő (kivonat)

Megnevezés	ingatlanszám / db	terület / ha
Rendezett összes ingatlan	248	154,7234
Üzemeltetésre, vagyonkezelésre adott	1	
belterületi ingatlan	121	63,7306
külföldi ingatlan	127	90,9928
forgalomképtelen	175	95,8898
korlátozottan forgalomképes	18	38,695
forgalomképes	55	20,7641
Beépítetlen terület	188	119,6240
100%-os saját tulajdon	183	96,2728
más önkormányzattal közös	1	22,1727
egyéb közös tulajdon	4	1,1785
Beépített terület	57	35,0994
100%-os saját tulajdon	56	34,9147
más tulajdonos által beépített	1	0,1847
Egyéb önálló ingatlan	3	
100%-os saját tulajdon	3	
önkormányzati településen kívül fekvő ingatlan	2	22,3574
Beépítetlen földterület összesen	34	9,8929
lakóépülettel beépíthető	21	3,5602
művelés alól kivett	13	6,3327
szilárdhulladék-lerakóhely	1	1,493
Zöldterület közpark	12	15,0689
Vízfolyás	4	1,028fm
Tó	3	48m2
Vízvezető árok	38	24,855fm
Belterületi kiszolgáló- és lakóutak	14	5,389fm
Külföldi közutak	1	0,382fm
Közüti híd	2	160m2
Gyalogos híd	3	33m2
Köztemető	1	2,6154
Lakóépület, otthonház	3	0,5161
Óvoda	1	0,4864

Általános iskola	1	0,9725
Alapfokú művészetokt. épülete	1	0,1416
Művelődési otthon	1	0,5300
Sportpálya	1	1,7846
Szociális intézmény	1	0,0787
Háziorvosi rendelő	1	0,1413
Járóbeteg szakellátás	1	0,2054
Polgármesteri hivatal	1	0,4864
Üzemi épület	1	0,2631

(adatszolgáltatás: KSH)

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A településen az épületállomány döntően magántulajdonú családiházas lakóépület elsődlegesen lakófunkcióval. Középületek az önkormányzat tulajdonában vannak.

Gazdasági épületek általában csarnokok, kisebb üzemi épületek jó közlekedési kapcsolattal rendelkező külterületi beépíthető területeken helyezkednek el, magánszemélyek, vállalkozások tulajdonában vannak.

A régi épületek az egykori majorok területén találhatók, tulajdonosuk magánszemély.

A kertes mezőgazdasági területen elsősorban találhatók gazdálkodáshoz szükséges nagyobb épületek, pincék, nyaralók, lakóépületek, általában magántulajdonúak.

Az épületállomány vegyes állagú, a jóminőségű legújabb építésű mai formavilágú és hagyományos formájú épületek, régebbi közepes állagú eredeti formájú vagy bővített lakóépületek, rossz állagú, elhagyott romos lakóépületek (kisebb mennyiségben) vegyesen találhatók a településen. A változás a minőségjavulás irányába történik.

A középületek jó állapotban vannak, felújítottak.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1.-2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

Települési összkép szempontjából változatos megjelenésű a falu, amit a dombhátak, völgyek szabdalta belterülete, a falu fölét magasodó templomdomb sziluettje a templommal és rendházzal, valamint a külterület változatos, vízfelületeket kísérő ökológiai folyosói hoznak létre.

Távolról szemlélve a belterületet, a változatos domborzat kellemes sziluettet rajzol meg.

Közelebb kerülve a gazdag zöldterületekkel oldott belterülethez, az utcák általában egységes képet mutatnak, de már nem tudják felejtetni az épületállomány jellegtelenységét. A falusi építkezés hagyományos emlékei alig maradtak fenn akár a paraszti, polgári épületeket, akár a kúriákat keressük.

A domboldalakon az ívelt utcák vonalvezetése, a feltáruló látványok továbbra is változatosak, szépek, őrzik az eredeti faluszerkezetet, de a település egészén egyre kevesebb jellegzetes kétablakos, oromfalas, tornácos parasztház maradt meg, sajnos szerény műszaki állapotuk miatt fennmaradásuk kétséges. Az utcaképek változó megjelenésűek, hol a szabályozási vonallal párhuzamos, hol arra merőleges gerincű épületekkel, váltakozó mélységű előkerttel, vagy előkert nélkül. A földszintes épületek tetőtérét gyakran beépítették, ezek az épületek tömegükkel illeszkednek a hagyományos utcaképhez. A foghíjbeépítéseknel megjelenő magas térfalás tetőtérbeépítésű és emeletes új épületek általában a meglévő karakterből eltérő elemek. A község lakásállománya az utcakép romlásával arányosan komfortfokozatában folyamatosan javul - annak ellenére, hogy a két folyamat ilyen fordított irányú összefüggése nem szükségszerű.

Jelentősebb lakóépület típusok:

- oromfalas, tornácos,
- polgári, kisvárosi épületek,
- utóbbi évek korszerű épületei

A beépítésmód jellemzően oldalhatáron álló, az északi, illetve ahhoz közeli oldalra állítottan, az utcához előkerttel csatlakozóan.

A falusias életformának megfelelő épületek hagyományos alaptípusa - a vakolt oromfal, általában két kisebb ablakkal, páraszellőzővel, oromfalról nyíló nyitott tornáccal – már csak elvétve található meg. Ez az alaptípus némely esetben az utcától hátrahúzott keresztszárnnyal is bővült.

Idők során szerencsésebb esetben a tornácokat többnyire – üvegezett verandának használva - beépítették, így megmaradt az eredeti épülettömeg. Többször az oromfal álló téglalap formájú ablaknyílásait széles, fekvő formájúra cserélték, megváltoztatva az épület karakterét.

Sok esetben még kivehető az eredeti utcakép, falukép, de számtalanszor, s főként a jobb minőségű épületek esetében a régi épületfalak egy teljesen más jellegű épület létrehozását célzó bővítés alapjait képezték.

A polgári épületek megmaradó egy-egy szép példáját védelemre javasoljuk. Ezek általában utcával párhuzamos gerincű földszintes épületek.

A faluban találhatóak aránytalan tömegű-, kirívó ill. kiugró formájuk és díszítettségük-, esetleg szomszédos épületeknek az egymástól való távolságuk-, de elsősorban a szintszámuk (emelet, ill. emelet+tetőtér) miatt egyáltalán nem ide illő épületek.

A középületek változóak, felújított falusias karakterűek, nagyobb tömegű, tetőtérbeépítéses, emeletes új épületek, általában szabadon állóak.

A gazdasági épületek részben a régi majorok épületei, részben új csarnokok, a különleges épületek szabadon állóak, hagyományos karakterrel.

A beépítettség mértéke övezetenként is változó

- falusias lakóterületeken 30%,
- településközpontban 30-40%,
- gazdasági területen 30-40%,
- különleges területeken 5-40%,
- zöldterületen 2%,
- mezőgazdasági területen 3%

A szintterület sűrűség a távlati fejlesztési területeket is figyelembe véve:

- falusias lakóterületen 0,35,
- településközpont vegyes ter. 0,70,
- kereskedelmi szolgáltató ter. 0,40,
- különleges területen 0,10.

1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom

A településen általában 3-4,5m a megengedett lakóépület magasság, de újonnan beépülő tömbökben 3-6,5m épületmagasság is megengedett, tömegű földszintes, tetőtérbeépítéses, kétszintes.

Településközpont épületei 3-4,5m, 3-7,5m magasak.

Különleges épületek a rendeltetésnek megfelelően változatos magassággal rendelkeznek, 3-4,5m, 3,0-6,0m, 3-7,5m, 3-10,5m-ig.

Gazdasági, mezőgazdasági épületek magassága 3-7,5m

Jellemző tetőidom magastető nyeregtető, kontyolt nyeregtető, sátoztető, kisszámú enyhe lejtésű, bontott tömegű mediterrán jellegű formavilág.

A tetőidomok formájára a keletkezésének ideje jellemző:

- a történelmi településrészek szalagtelkein oldalhatáron álló oromfalas, nyeregtetős tornácos lakóépületek álltak a nyeregtető általában az utcára merőleges, a kisszámú polgári épületnél az utcával párhuzamos állású,

- a régi épületek bővítése esetén az utcafronton történő bővítés vagy sátoztetővel, vagy kontyolt keresztzárnyal történt,
- az elbontott épületek helyén, foghíjakon vagy a belterület bővítésével kialakult telkeken sátoztetős épületek, majd utcára merőleges vagy utcával párhuzamos gerincű épületek épültek,
- még nem jellemző, de egyre nagyobb számban ma divatos épület enyhelejtésű tetővel, nagy beépítettséggel, mediterrán vagy amerikai stílusban.

Utcaképet hátrányosan alakítja a foghíjakon megjelenő jellemző épületformától, tetőformától, tömegtől eltérő kialakítású épületek megjelenése.

A középületek formaképzésükkel, anyaghasználatukkal illeszkednek a falu karakteréhez, nyeregzetűek, esetleg kontyoltak, általában földszintesek.

Az új gazdasági épületek általában csarnokszerkezetek, enyhe lejtésű tetővel.

A kisebb mezőgazdasági épületek általában illenek a táj karakteréhez, földszintesek, nyeregzetűek, hagyományos anyagokból.

Technológiai követelmények szempontjából a településen az építménymagasság nincs korlátozva.

1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

Előszállás karaktere mezőgazdálkodó falusias nagyközség, számos kertvárosias jellegű településrészszel.

Települési összkép szempontjából változatos megjelenésű a falu, amit a dombhátak, völgyek szabdalta belterülete, a falu fölé magasodó templomdomb sziluettje a templommal és rendházzal, valamint a külterület változatos, vízfelületeket kísérő ökológiai folyosói hoznak létre.

Távrolról szemlélve a belterületet, a változatos domborzat kellemes sziluettet rajzol meg.

Közelebb kerülve a gazdag zöldterületekkel oldott belterülethez, az utcák általában egységes képet mutatnak, de a falusi építkezés hagyományos emlékei - akár a paraszti építkezéseket, akár a kúriákat keressük – alig találhatók. A domboldalakon az ívelt utcák vonalvezetése, a feltáruuló látványok továbbra is változatosak, szépek, őrzik az eredeti faluszerkezetet, de a település egészén egyre kevesebb jellegzetes kéttalajos, ormfalas, tornácos parasztház maradt meg, sajnos szerény műszaki állapotuk miatt fennmaradásuk kétséges. Az utcaképek változó megjelenésűek, hol a szabályozási vonallal párhuzamos, hol arra merőleges gerincű épületekkel, váltakozó mélységű előkerttel, vagy előkert nélkül. Az utcaképekről leolvasható a beépített terület fejlődése.

Történelmi településrész

Előszállás legrégebbi beépítése a viszonylag kiemelkedő hosszan elnyúló magaslatának rétegvonalán fekvő Árpád u. és Petőfi S. u. között alakult ki. Mindkét utca egyoldali beépítésű volt, a hosszú szalagtelkeik délkelet és északnyugat irányban emelkednek a dombgerinc felé. Az oldalhatáron álló utcára merőleges nyeregzetűvel rendelkező tornácos lakóépületek változó mélységű előkertekkel csatlakoznak az utcavonalhoz. A megmaradó hagyományos parasztházak száma az utca távolabbi szakaszán több, egy-egy átépítés felújítás ellenére a hagyományos tömegformálás, az építési mód miatt mégis szép, egységes utcaképek látványát nyújtják ezek a távolabbi utcaszakaszok.

Az új építés a település központja felé sűrűsödik, ezt a területet már átalakult településrésznek tekinthetjük.

A Petőfi S. u. jellegzetessége az egyes tulajdonokhoz tartozó, az utca túloldalán található kisméretű kertsor. Eredet funkciója eltűnőben, használata mezőgazdaság üzemi vállalkozás, parkolás.

A településrészen javasolt az értékőrző felújítás, a tornác részlegesen beépíthető, utalva az eredeti szerkezetre, az épület bővíthető tetőtérbeépítéssel az eredeti tetőforma megtartásával, vagy az udvaron hátrahúzottan keresztzárnyal. Elbontott épület helyén új építés hasonló feltételekkel javasolt

Átalakuló településrészek

Kialakulásának folyamata több részletben zajlott és tart ma is szabályos hálós szerkezetű, szélesebb és kisebb mélységű telkek alkotta újabb tömbökben:

- teljes utcahosszon sátoztetős, szinte azonos méretű kockaházak épültek,
- megjelentek az utcára merőleges gerincű, térdfallal rendelkező beépített tetőteres épületek,
- a tetőgerinc iránya utcával párhuzamosra változott, szintszám növekedett, mindkét esetben új motívum az utcára, jobb esetben kertre tájolt loggia vagy erkély,
- s napjaink bontott tömegű, változó stílusú épületelemekből összerakott lakóházai és az enyhébb hajlásszögű tetővel rendelkező „mediterrán” jellegű épületei.

Központi településrészek

A településnek sajátossága a két egyedi karaktert kölcsönző központi területei – a szolgáltató, irányító központ és a kulturális, oktatási központ - szervesen, harmonikusan ágyazódnak a belterület változatos zöldfelületi rendszerébe. Előszállás központi létesítményei térfalat alkotva gyönyörű parkokat, közteret karéjoznak:

- az igazgatási központ szépen felújított, utcával párhuzamos gerincű épületek sora,
- kulturális, oktatási szociális központ meghatározó elemeit a ciszterci rendház, templom műemléki épületegyüttese, kiszolgáló épületei, számos helyi védettségű megújult és megújuló földszintes, a térfallal párhuzamos gerincű épület, és az iskola emeletes szimmetrikus épülete - középen timpanonnal alkotják.

Gazdasági, mezőgazdasági üzemi területek

Gazdasági kereskedelmi szolgáltató területfelhasználásra kijelölt területe még nem történt beépítés.

A mezőgazdasági gazdálkodás területei a belterülethez csatlakozó egykori majorok köré szerveződtek a Robertvölgyi major kivételével.

A településen csökken a rossz állapotú épületek száma. Ennek magyarázata a közlekedési kapcsolatok fejlődésével a nagyvárosokból történő kitelepülési szándék. A volt idős tulajdonosok épületei hamar új gazdára lelnek. Ezen esetekben lenne szükség a környezetére szomszédságra érzékeny építészeti beavatkozásokra.

A hagyományos utcakép szerencsére megmaradt, a telekszerkezet biztosítja a beépítés kialakult ritmusát, az új formavilággal rendelkező épületek összefüggő területen jelennek meg.

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

Nevének első írásos említése 1537-ben bukkant fel. Előszállás környéke Fejér megye egykor sűrűn lakott, késővaskori települési helyei közé tartozik. A falu határa az avar kori lelőhelyek jelentős tárháza. A 13. század utolsó harmadától a kunok szállásterületére esett. A török idők alatt lakott hely volt, a felszabadító harcok idején azonban elpusztult, lakosai elmenekültek. 1659-ben a ciszterciek megváltották a birtokot, 1945-ig a ciszterciták Fejér megyei uradalmának központja, de jobbágyfalut 1811-ig nem telepítettek. A szétszórta gazdálkodási központokat 1928-ban nagyközséggé alakították Előszállás néven.

A Dunaföldvár határában eredő, kissé északnyugati irányban folyó patak Nagykarácsony területén „U” alakú kanyart leírva délkeleti irányt vesz fel, Előszállás és Daruszentmiklós határán Nagykarácsonyi-víz(folyás) néven ismét Dunaföldvár határában haladva éri el a Dunát. A község a patak eróziós völgyének jobb partján települt, átlagosan 118m tengerszint feletti magasságban. Viszonylagos magassága a patak szintje felett 5-6m. A falu felszíne inkább alföld, legmagasabb pontja 173m.

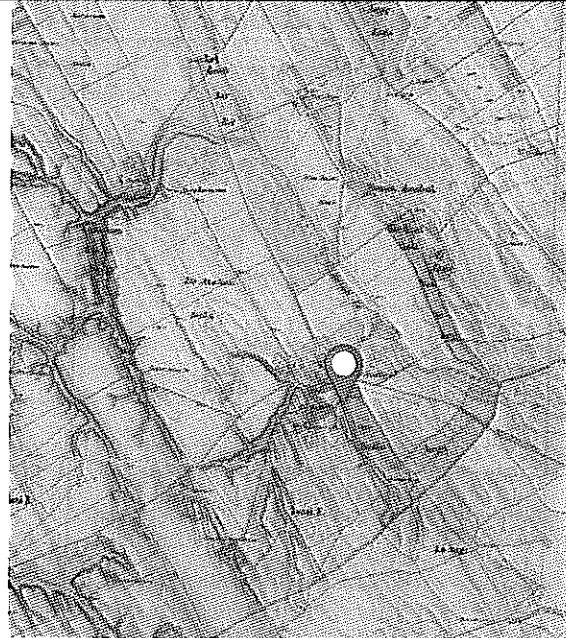
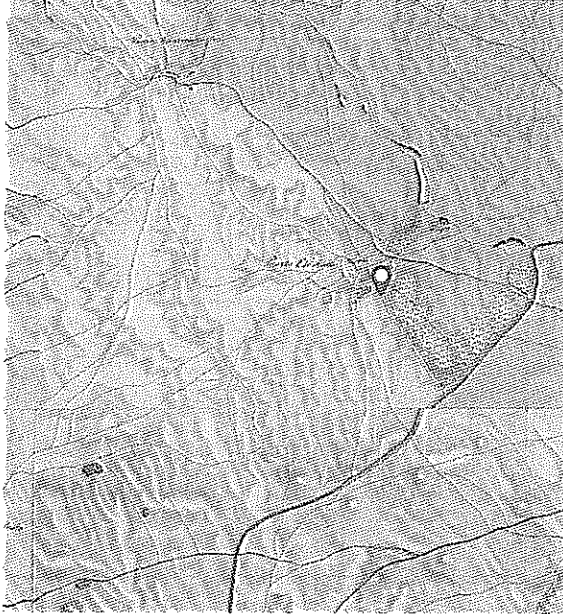
A felszíni formák alakulását, a tájhasználat nagyjából logikusan követi. A mélyebb fekvésű patak völgyeket, vízfolyásokat általában legelők, gyepek, rétek, a belterületen kertek, közparkok kísérik. A vízfolyások duzzasztásával törendszert alakítottak ki. A belterülettel határos mezőgazdasági területek a volt zártkertek, távolabb a szántók. Az egységes mezőgazdasági területet a közutak és a vasút feldarabolják. Ebbe a használat logikáját követő tájképbe szervesen illeszkednek a védelmi erdősávok, a történetileg kialakult kisebb majorok mozaikjai.

A történeti utak általában a természeti viszonyokhoz igazodtak, árkok, vízfolyások, átjárók mellett alakultak ki. Az összekötő nyomvonalak többsége megmaradt, jelentőségük a fejlődéssel megnövekedett. Az úthálózat kialakulása és fejlődése nagy hatással volt a birtokrendszer kialakulására. A gazdasági központok, és a körük sűrűsödő lakott helyek lettek a későbbi településmagok. A gazdasági, uradalmi központoknak kettős szerepe volt. Hatással voltak a településstruktúra alakulására, műemlékileg jelentős épületegyütteseket hoztak létre. A jelentős, jövőben is hasznosítható épületek, épületegyüttesek – Róbert-major, apátság - potenciális fejlődési tartalékot biztosítanak Előszállás számára.

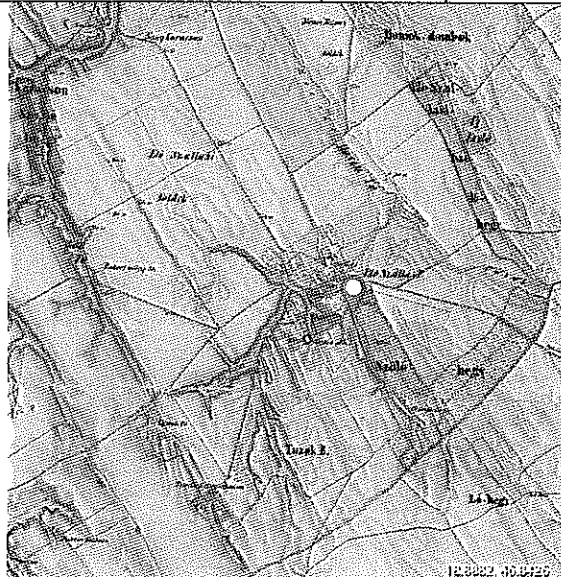
A mocsárpatak jobb partján települt két főutcás, szalagtelkes település fésűs ill. utcavonalas előkertés beépítéssel.

A településszerkezetet a földrajzi helyzet, a terepadottság együttesen alakították. A települést kettészelő közút a településközpontokat felfűzi. A központokból szétágazó utcahálózat a felszint követve, hol völgyekben, hol gerinceken fut. A morfológiát követő egykori halmazfaluból alakult ki a többutcás szalagtelkes település.

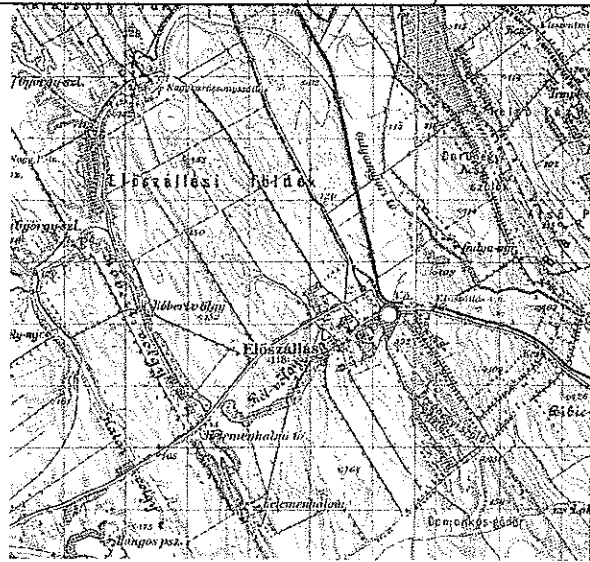
Az első katonai felmérésen (1763-1787) még nem látható a település.

Az első katonai felmérésen (1782-1785) .

Második katonai felmérés (1819-1869)

Harmadik katonai felmérés (1869-1887)

Magyarország katonai felmérése 1941

A kunok lakta település a török megszállás idején elnéptelenedett, az első katonai felmérésen még csak nyomokban lelhető fel a későbbi település.

A ciszterci rend betelepülésének és munkálkodásának eredményeként a második és harmadik katonai felmérés térképei gazdag működő települést ábrázolnak, mely az 1819 és 1887 közötti időszakban változatlan.

A jelenlegi állapot így jellemezhető:

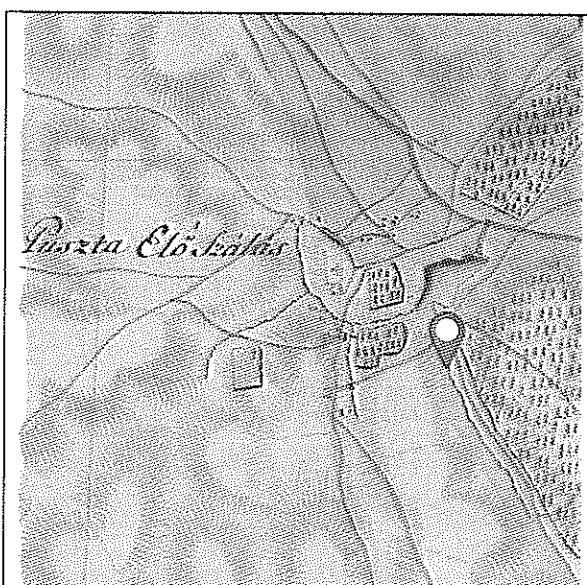
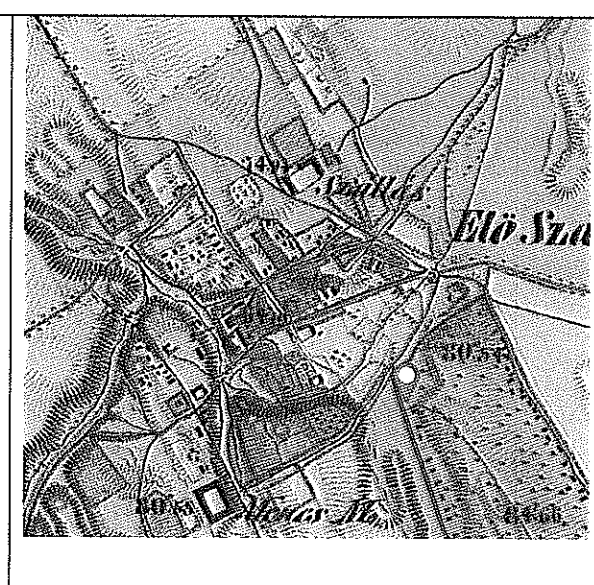
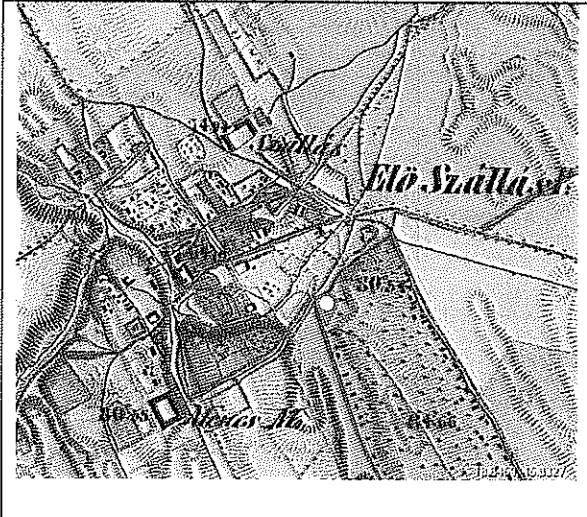
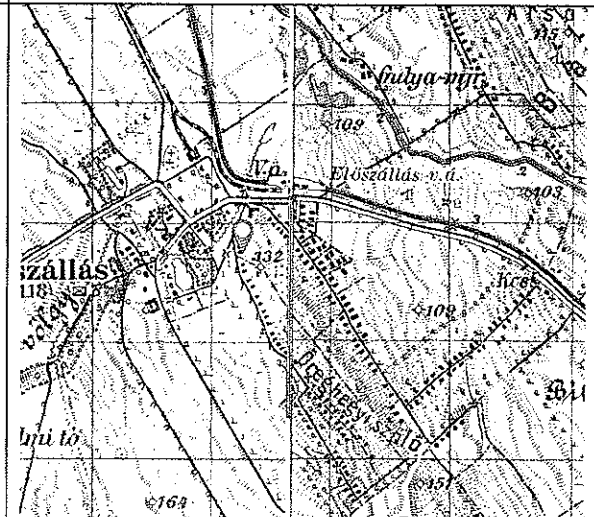
A község ősi magja dombon települt, ehhez csatlakoznak sugarasan a később szabályos mérnöki rendszerben kiosztott telektömbök.

Az utcaképekről leolvasható a beépített terület fejlődése:

- az eredetileg kialakult utcák ma változatos képet mutatnak, a központhoz közeli részei felé sűrűsödve az egyedi adottságokhoz igazodva cserélődnek a régi épületek, az építés idején járatos építészeti formavilág eszköztárának megjelenítésével,
- a sátoztetős kockaépületek szigorú rendjével kialakított újabb utcák,
- kertvárosias jellegű karaktert mutató mai stílusjegyeket alkalmazó mozgalmas tömegű épületek által kialakított lakótömbök.

Előszállás történeti központjának emblematikus épületei a Templom-dombon álló XVIII szd. második feléből származó volt cisztercita rendház, és a szomszédságában a hozzá tartozó templom.

Központi belterületéhez ma több külterületi lakott hely is tartozik.

	
<p>Első katonai felmérés (1766 -1787) Településmag néhány épület</p>	<p>Második katonai felmérés (1819-1869)</p>
	
<p>Harmadik katonai felmérés (1872-1884)</p>	<p>Magyarország katonai felmérése 1941</p>

14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

A művi értékek védelme a település igazgatási területén kiterjed azokra a mesterséges létesítményekre, amelyek települési, építészeti, néprajzi, történeti, képző – vagy iparművészeti értéket hordoznak. Védelem alá helyezést vagy a védelem megszüntetését az érintett létesítmény tulajdonosa, az Önkormányzat vagy társadalmi szervezet kezdeményezheti értékvizsgálat alapján. A művi védelem alatt álló értékekről a Polgármesteri Hivatalban nyilvántartás található.

Települési összkép szempontjából változatos megjelenésű a falu, amit a dombhátak, völgyek szabdalta belterülete, a falu fölé magasodó templomdomb sziluettje a templommal és rendházzal, valamint a külterület változatos, vízfelületeket kísérő ökológiai folyosói hoznak létre.

Távrolról szemlélve a belterületet, a változatos domborzat kellemes sziluettet rajzol meg.

Közelebb kerülve a gazdag zöldterületekkel oldott belterülethez, az utcák általában egységes képet mutatnak, de a falusi építkezés hagyományos emlékei – akár a paraszti építkezéseket, akár a kúriákat keressük – alig találhatók. A domboldalakon az ívelt utcák vonalvezetése, a feltáruló látványok továbbra is változatosak, szépek, őrzik az eredeti faluszerkezetet, de a település egészén egyre kevesebb jellegzetes kétablakos, oromfalas, tornácos parasztház maradt meg, sajnos szerény műszaki állapotuk miatt fennmaradásuk kétséges. Az utcaképek változó megjelenésűek, hol a szabályozási vonallal párhuzamos, hol arra merőleges gerincű épületekkel, váltakozó mélységű előkerttel, vagy előkert nélkül. Az utcaképekről leolvasható a beépített terület fejlődése:

- az eredetileg kialakult utcák ma változatos képet mutatnak, a központhoz közeli részei felé sűrűsödve az egyedi adottságokhoz igazodva cserélődnek a régi épületek, az építés idején járatos építészeti formavilág eszköztárának megjelenítésével,
- a sátor tetős kockaépületek szigorú rendjével kialakított újabb utcák,
- kertvárosias jellegű karaktert mutató mai stílusjegyeket alkalmazó mozgalmas tömegű épületek által kialakított lakótömbök.

A településnek sajátos egyedi karaktert kölcsönző központi területei – a szolgáltató, irányító központ és a kulturális, oktatási központ – szervesen, harmonikusan ágyazódnak a belterület változatos zöldfelületi rendszerébe.

A gazdálkodó területek a belterülethez csatlakozó egykori majorok köré szerveződtek a Robertvölgyi major kivételével.

Egyes területeken összefüggően megmaradt az eredeti állapot, ezek helyi területi védelme javasolt.

A településen – szinte valamennyi településrészben reprezentálón – néhány régi oromfalas, tornácos parasztház található eredeti állapotában, ezek közül egy nádtető.

Ezen parasztházak, számos útmenti kereszt, harangláb védelme az eredeti faluképre utal.

Helyi területi védelem (vonatkozó adatokat a 2. melléklet 1. fejezet tartalmazza)

hte-1 Petőfi Sándor u.

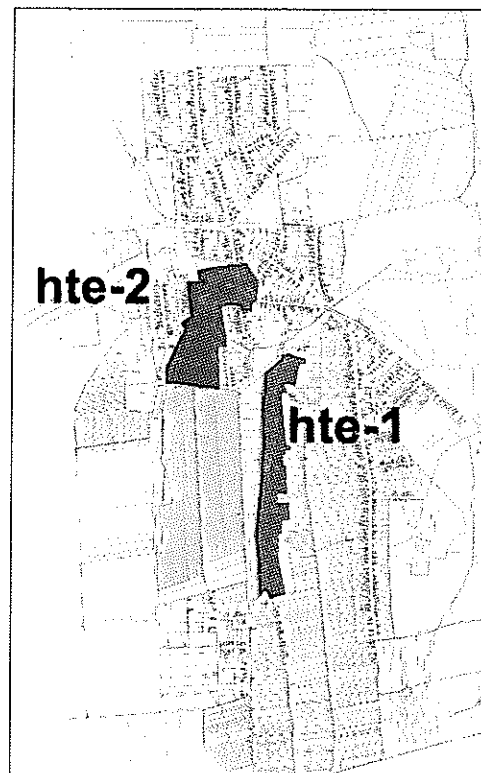
hrs. 1412/6 közöttől a belterületi határig terjedő szakasz mindkét oldala,

- történelmi település telekszerkezete (telekszélesség, telekstruktúra),
- meghatározó utcakép,
- történelmileg kialakult funkcionális használata

hte-2 Szögletkert és Cifrakert térsége

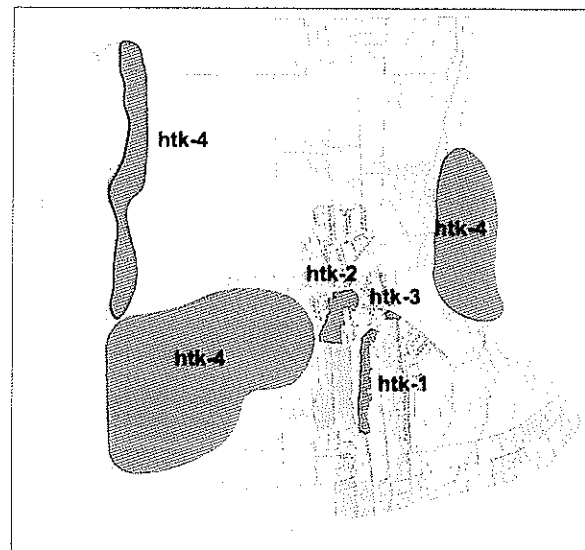
Szögletkert és Cifrakert a határoló ingatlanok által alkotott térfal és a jelölt ingatlanok,

- határoló utcaképek,
- épített és természeti környezet egysége

Településképi szempontból meghatározó területek

(vonatkozó adatokat a 2. melléklet 2. fejezet tartalmazza)

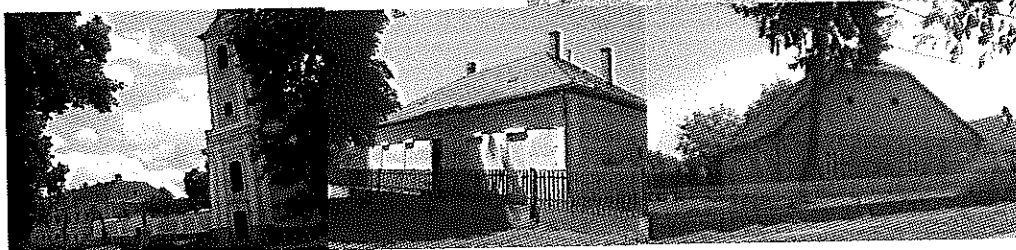
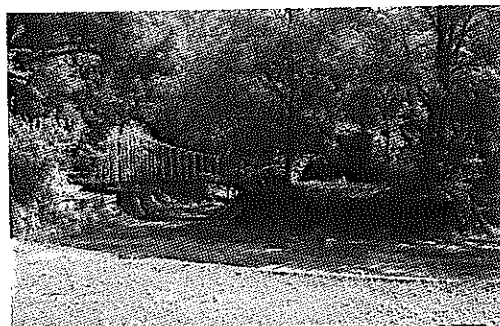
htk-1 Petőfi Sándor u.

Hrsz. 1412/6 közöttől a belterületi határig terjedő szakasz mindkét oldala,

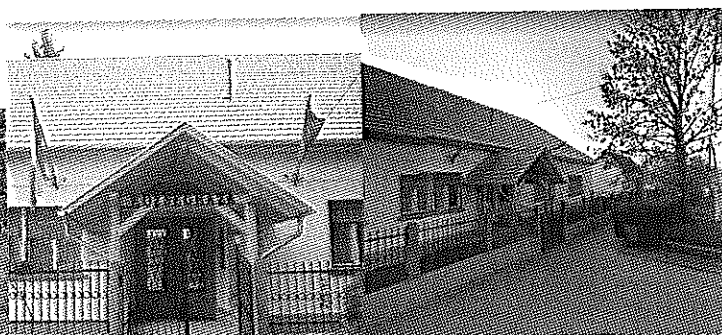
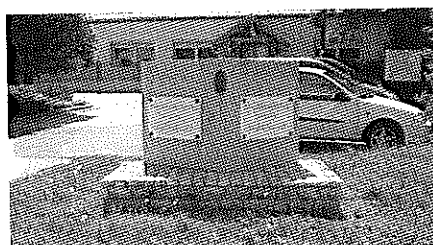
- történelmi település telekszerkezete (telekszélesség, telekstruktúra),
- meghatározó utcakép,
- történelmileg kialakult funkcionális használata

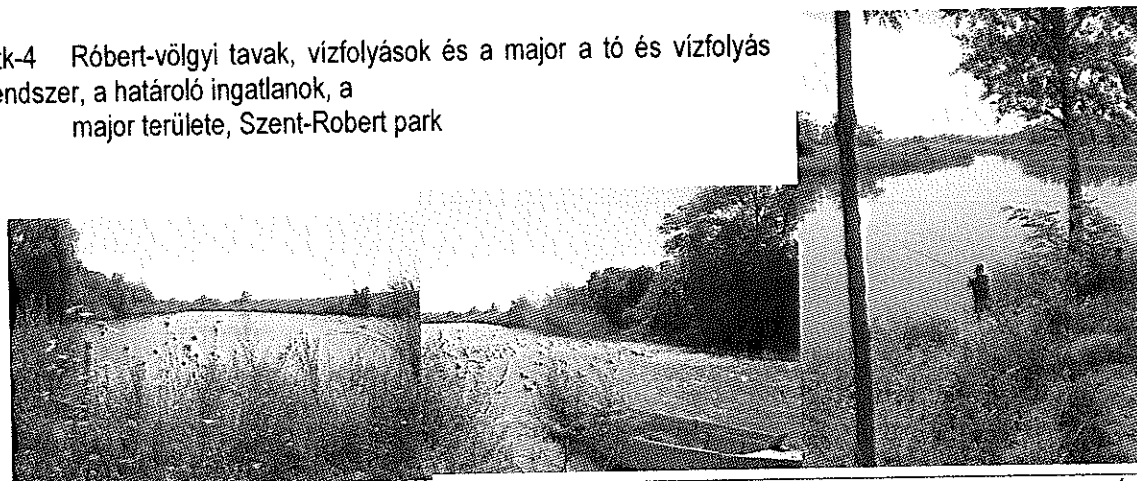
htk-2 Szögletkert és Cífrakert térsége
 Szögletkert és Cífrakert a határoló ingatlanok által alkotott
 térfal és a jelölt ingatlanok,
 - határoló utcaképek,
 - épített és természeti környezet egysége

htk-3 Fő tér és térsége
 - Fő tér „L” alakú térfala, határoló épületei
 - az Önkormányzat előtti közkert
 zöld növényzete, utcabútorai.

htk-4 Róbert-völgyi tavak, vízfolyások és a major a tó és vízfolyás
 rendszer, a határoló ingatlanok, a
 major területe, Szent-Robert park

htk-4 Gulya-majori tavak

a tavak, a Nagykarcsonyi-vízfolyás, határoló rétek, legelők, nádasok természeti területe

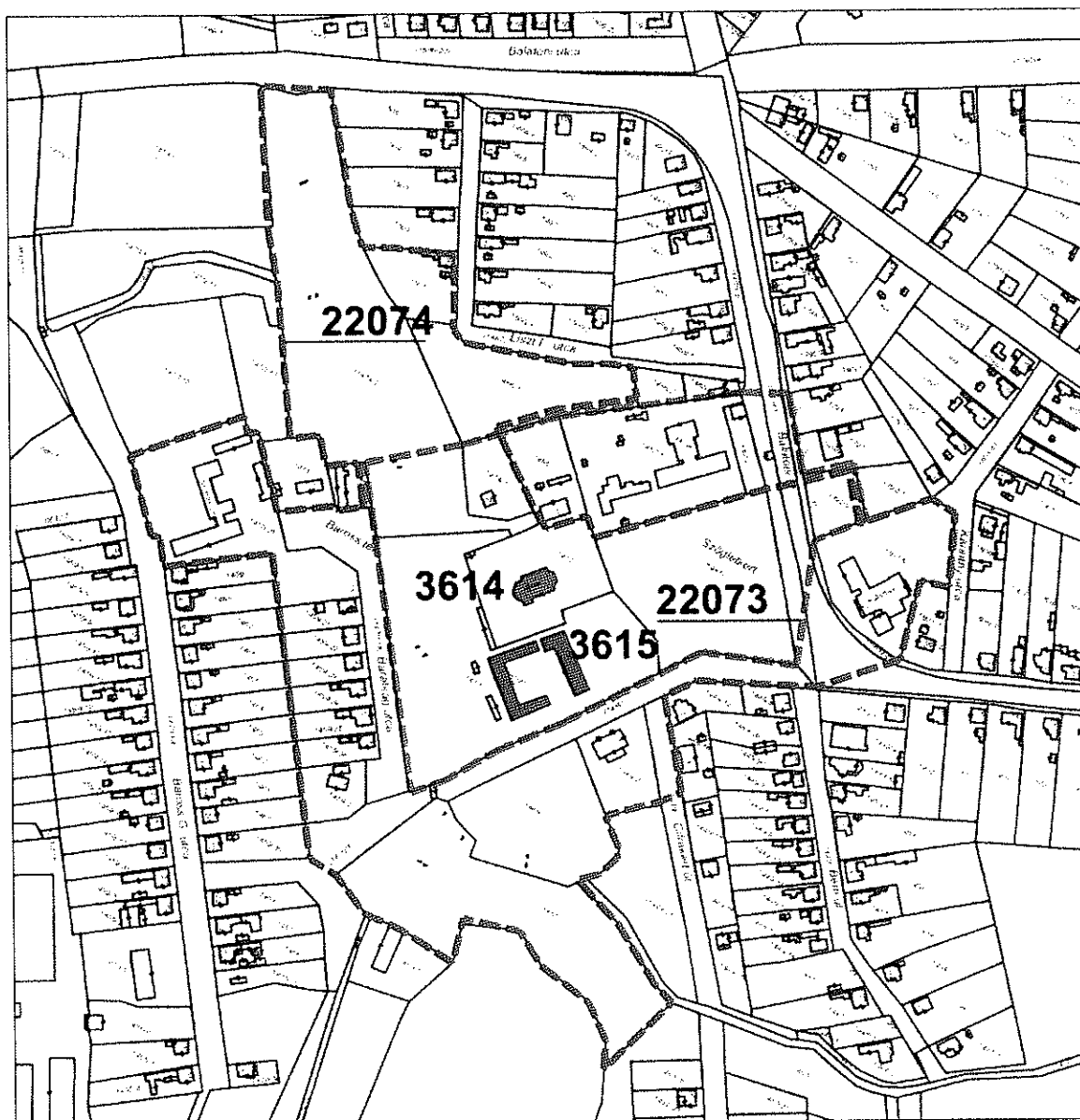
htk-4 Túzokvölgy

a tó, a vízfolyás rendszer, a határoló legelők, erdők természeti területe

1.14.6.4. világörökségi és világörökségi várományos terület által a település nem érintett

1.14.6.5. műemlék, műemlékegyüttes

A település nyilvántartott és védett műemlékeire vonatkozó adatokat a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztálya szolgáltatta. A településen 2 db műemlék, s annak 2 db műemléki környezete található, melyek listáját a 1. melléklet 2. fejezet tartalmazza.

Előszállás emblemikus épületei a Templom-dombon álló XVIII szd. második feléből származó volt cisztercita rendház, és a szomszédságában a hozzá tartozó templom.

A Templom-domb magaspontját ugyan az év nagy részében zöld lomberdő karéjozza, de ennek megszűnése után kiváló panorámát biztosít a település nagy részére. A kilátás védelmét biztosítja a parkok műemléki környezeti kategóriába sorolása.

A kastély kertje volt az ún. Cifrakert, melyet magas, téglaszlopos léckerítés övezett. Főként őszlatánok, fenyők, vadgesztenyék, szomorúfüzek alkották a növényállományt, a parkon patak folyt keresztül, melyen fahíd vezetett át. A kert egy része napjainkig fennmaradt.

Római katolikus templom - Szögletkert

A barokk római katolikus templom a XVIII. szd. végén épült homlokzatával a ciszterci rendház falazott kerítésének vonalában.

Szabadonálló, egyhajós, félköríves szentélyzáródású, homlokzati tornyos templom, a szentély felé kontyolt nyeregtetővel, a szentély D-i oldalához csatlakozó sekrestyével.

A toronytestet a hajó sarkaival íves homlokkal köti össze, a homlokzat sarkain pilaszterek, a torony harangszintje fölött órapárkány és gúlasisak. A főpárkány körbefut a hajón, a homlokzati sarkok ívesen kialakítottak.

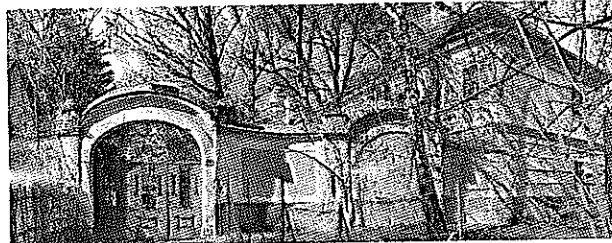

Ciszterci rendház – Szögletkert

A szabadonálló rendház L-alaprajzú alapincézett, egyemeletes, kontyolt nyeregtetős épület. Főhomlokzata 4+1+4 osztású, enyhén előrelépő középrizalitján félköríves záródású, kőkeretes kapu nyílik, felette a rend kőből faragott címere látható.

Az emeleti részt kettős ablak díszíti, felette íves szemöldökpárkány húzódott egykor. Földszinti része sávozott, az emeleti ablakokat vakolat keretelés díszíti. Udvarát U alakban, a főépülettel szembe fordulva földszintes melléképület keretezi. Az uradalom jószágkormányzója Hagyó-Kovács Gyula ciszterci szerzetes lett, aki kiváló mezőgazdasági szakemberként a ciszterci birtokokon a legmodernebb gazdasági és technikai, vívmányokat honosította meg. Országos hírű mintagazdasággá vált az előszállási uradalom, mely még saját vasúthálózattal is rendelkezett.

A rendszerváltozás után a ciszterci rend visszakapta a szögletkerti kastélyt. Az épület még most is üresen áll, felújítása és hasznosítása a mai napig várta magára.

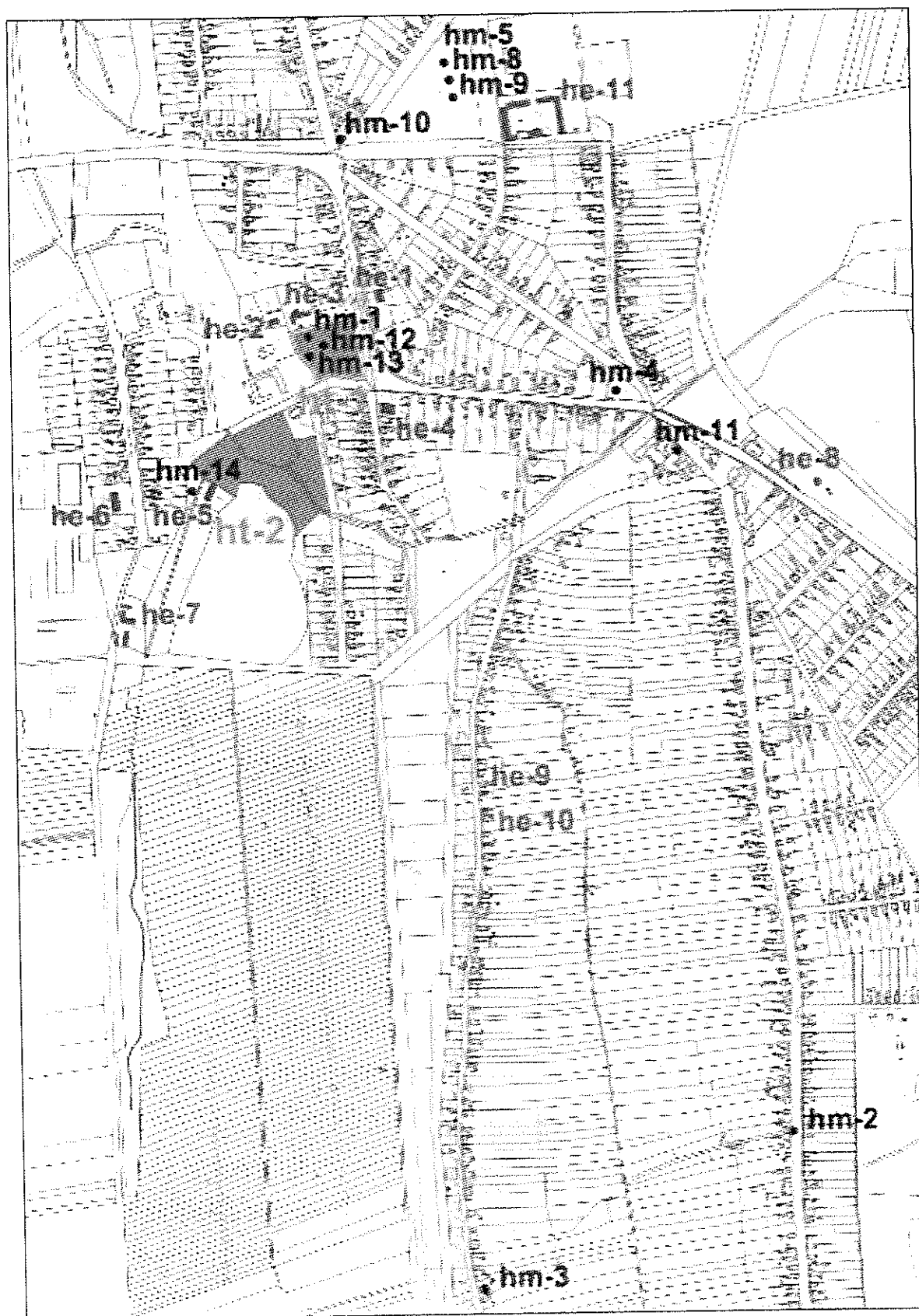

1.14.6.6-8. műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely, műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet, nemzeti emlékhely nem található a településen

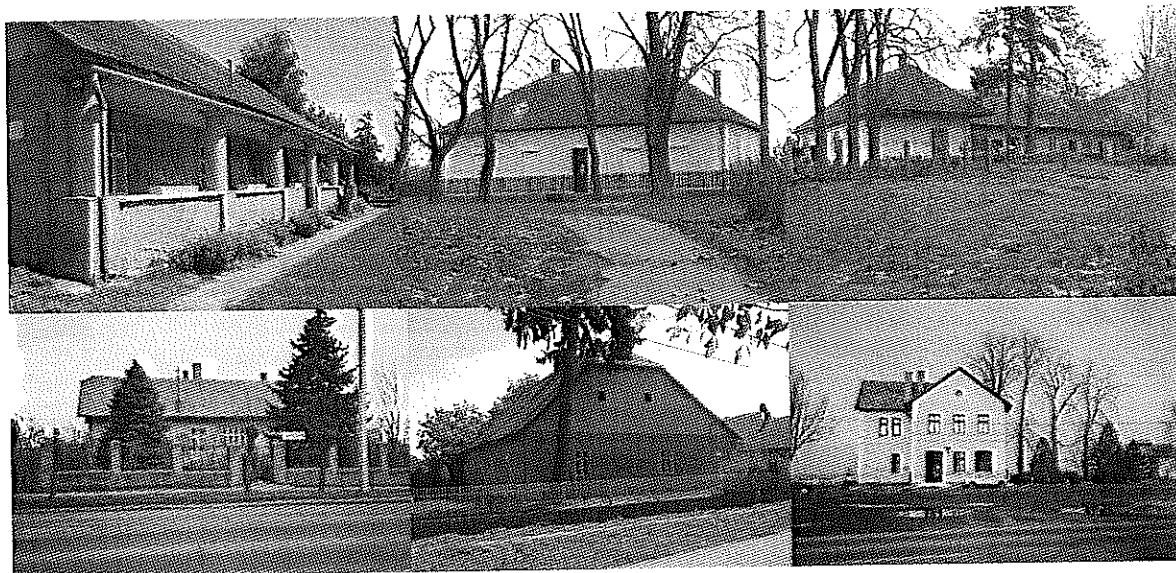
14.6.9. Helyi egyedi védelem

A helyi egyedi védelmet a Település Arculat Kézikönyv javaslata alapján a 18/2017. (XII.22.) sz. önkormányzati rendelet állapítja meg. A védett értékek listáját a 2. melléklet 3. fejezet tartalmazza, mely 12 db „he” jelű épületet, 14 db „hm” jelű műalkotást, 2 db „ht” jelű természeti elemet nevez meg, s melyeket szintén a rendelet „Helyi értékvédelmi katasztere” ismerteti.

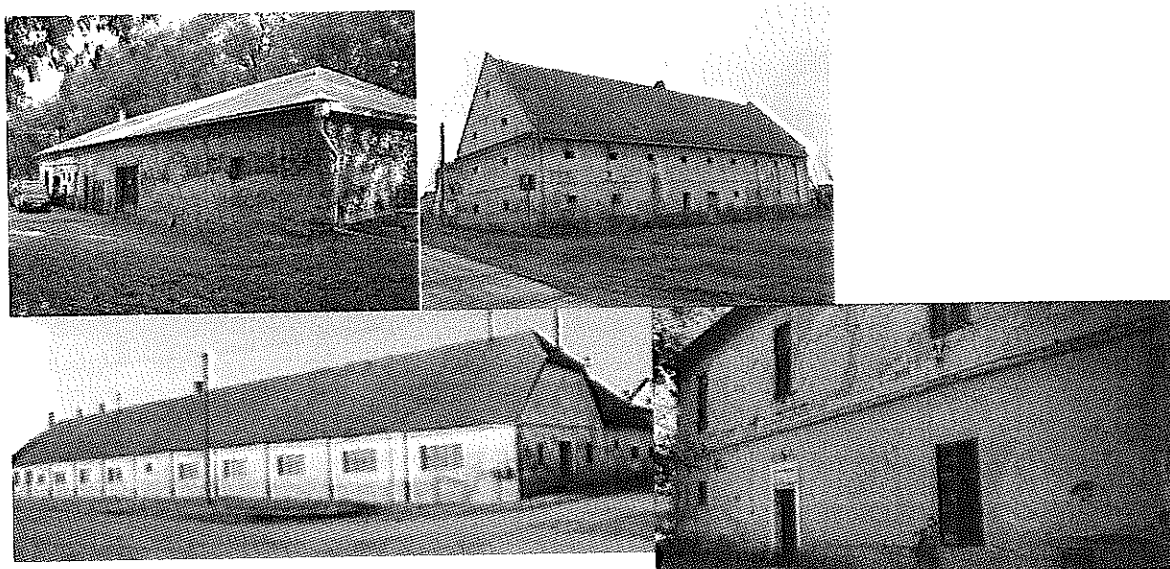

Középületek

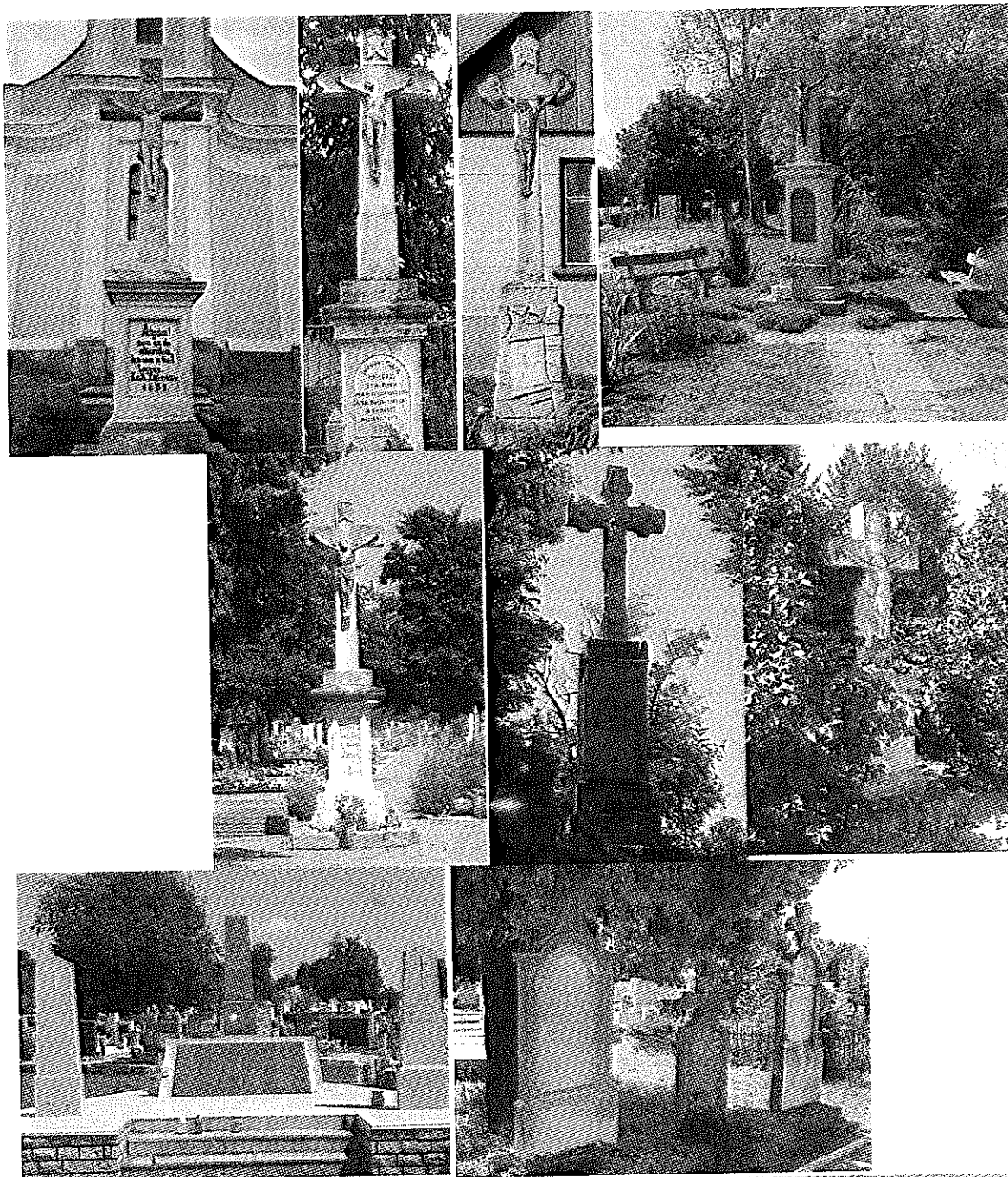

Gazdasági épületek

Lakóépületek

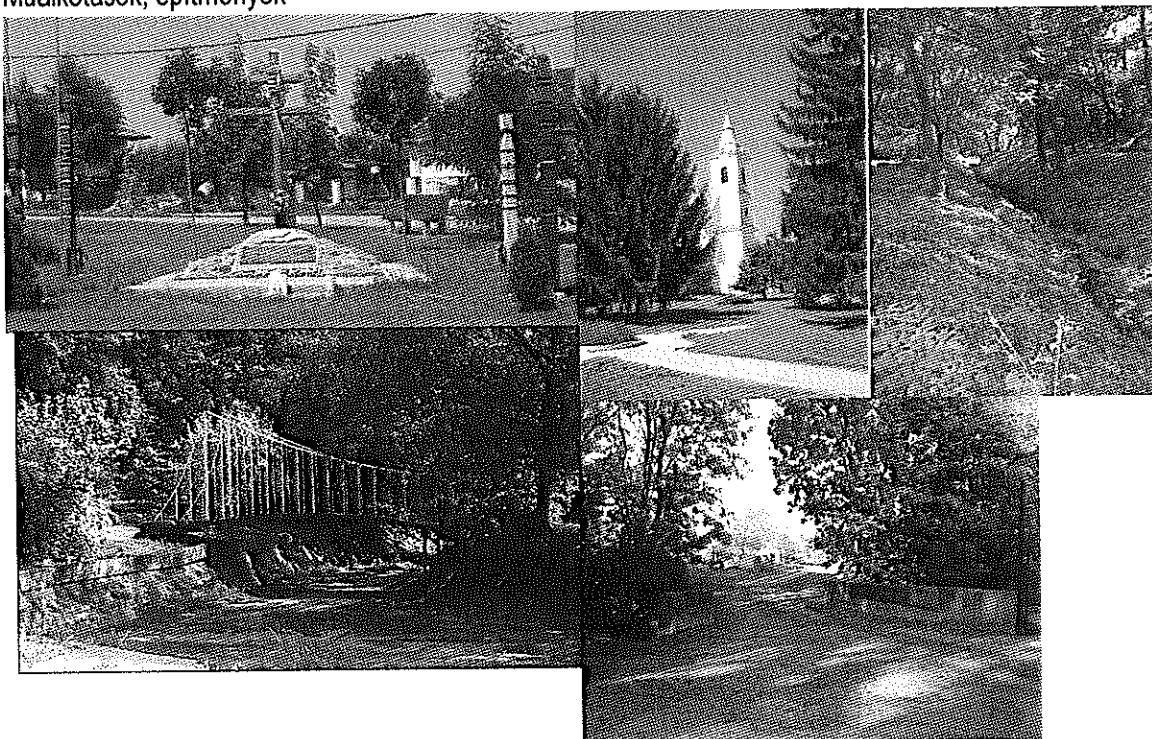

műalkotások

Műalkotások, építmények

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

A község a Dunaföldvár – Kaposvár – Nagykanizsa közötti 61 sz. II. rendű főút mentén fekszik. Ez egy jelentős kelet-nyugat irányú főút a Dunántúl közepén, mely a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel. A nagyforgalmú út zaj- és légszennyezésével rendkívüli környezetterhelést jelent a lakóterületek számára. Az út ugyan felfűzi a településközpontokat, de kettészeli azokat, rendkívül megnehezíti a kapcsolatot a kulturális és oktatási intézmények között. A hatályos TSZT-ben kijelölt belterületet elkerülő út mielőbbi megvalósítása szükséges.

Szintén környezetterhelést okozó, lakosságot zavaró probléma a tehergépjárművek parkolása. Hiányzik egy célszerűen, lakóterületektől elkülönülten kialakított parkolóterület.

Az itt élők életmódja átalakult, feleslegessé váltak a hatalmas lakótelkek gazdálkodásra alkalmas hátsó udvarai. A helyben maradó fiatal generáció, a beköltözők kisebb területű építési ingatlanokat szeretnének vásárolni. Az igény a telekmegosztással, új utca kiépítésével, tömbfeltárással orvosolható. Ez ellentmond a foghíjak beépítése ésszerű törekvésének, mely gazdaságosabb, s a településképp javítását is célozná.

A lakosság életminőségének javítását célozná egy piac létesítése és egy bölcsőde építése a településközpontokban. Mindkét létesítmény a fiatalok számára megtartó erő, alapellátást pótló fejlesztés.

Az értékükhöz képest alulhasznosított épületek revitalizálása a munkahelyteremtésen kívül a településképet javító intézkedés, turisztikai vonzerő növelő fejlesztés. A ciszterci apátság központi épülete és környezete műemlék, a Robert-völgyi major helyi védettséget élvez.

A felhagyott mezőgazdasági majorok számára funkciót kellene találni.

A hatályos terv üdülőházas területfelhasználása nem vált be, a területet a lakosság továbbiakban is kiskertként használják. Táj- és természetvédelmi szempontból előnyös lenne az eredeti használat megtartása.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Úthálózat

Előszállás község Fejér megye délkeleti részén, a Mezőségben fekszik. A település északi része síkvidéki jellegű, úthálózata hálós szerkezetű. A község déli részének kialakulását a domborzat határozta meg.

Az M6 autópálya a település keleti oldalán vezet át, ott csomópontot alkotva a 61. sz. főúttal. A 61. sz. II. rendű főút Dunaföldvár – Kaposvár – Nagykanizsa városokat köti össze, és átszeli Előszállást. Ez egy jelentős kelet-nyugat irányú főút a Dunántúl közepén, mely a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel is.

A községben északi irányban ágazik el a főútról a 6211 sz. összekötőút, mely Nagykarácsonyon át Mezőfalva külterületén csatlakozik a 6219 sz. Dunaújváros – Sárszentmiklós közötti összekötő úthoz. Ugyancsak a 61. sz. főútból ágazik ki a 62123 sz. bekötőút, mely Daruszentmiklóssal ad kapcsolatot, és csatlakozik ott a 6228 sz. Dunaföldvár – Mezőfalva – Seregélyes közötti összekötő úthoz. Előszállásnak déli irányban közúti kapcsolata nincs.

1.15.2. Közúti közlekedés

Forgalomelemzés

Az országos közutak forgalmi adatait a Magyar Közút 2017. évi nyilvántartása alapján közöljük. Az M6 autópálya forgalmát a 61. sz. főúti csomóponttól délre és északra is megadjuk. A 61. sz. főút forgalmi adatait három helyen mérték a község területén.

3+786 szelvény	megyehatár
7+115 szelvény	község központja
11+500 szelvény	Róbert-völgytől nyugatra

Rendelkezésünkre áll még a 6211 sz. összekötőút forgalmi adata, melyet a 0+500 szelvényben, azaz a község északi szélén mértek, továbbá a 62123 sz. bekötőút adata, melyet Daruhegy déli részén rögzítettek.

M6 autópálya	észak	dél
szgk.	7961	7216
kis tgc .	1756	1689
autóbusz	61	45
csuklóbusz	1	0
közép tgc.	273	184
nehéz tgc.	164	148
pótkocsis tgc.	137	113
nyergesvontató	774	696
speciális jármű	2	1
motorkerékpár	8	7
kerékpár	0	0
lassú jármű	0	0
összes forgalom	11137 j/nap	10099 j/nap
	13252 E/nap	11879 E/nap
kihasználtság	19 %	17 %

61 sz. főút	megyehatár	központ	Róbert-völgy
szgk.	2387	3151	1462
kis tgc.	259	947	553
autóbusz	24	80	32
csuklóbusz	1	9	0
közép tgc.	37	94	59
nehéz tgc.	37	187	120
pótkocsi tgc.	42	128	109
nyergesvontató	93	416	404
speciális jármű	0	0	0
motorkerékpár	22	97	11
kerékpár	19	85	2
lassú jármű	22	80	11
összes forgalom	2943 j/nap	5274 j/nap	2763 j/nap
	3312 E/nap	6387 E/nap	3862 E/nap
kihasználtság	16 %	31 %	19 %

	6211 sz. ök.út	62123 sz. bek. út
szgk.	398	356
kis tgc.	101	99
autóbusz	22	14
csuklóbusz	0	9
közép tgc.	63	19
nehéz tgc.	12	4
pótkocsi tgc.	6	2
nyergesvontató	1	1
speciális jármű	0	0
motorkerékpár	15	26
kerékpár	11	101
lassú jármű	11	7
összes forgalom	640 j/nap	638 j/nap
	705 E/nap	610 E/nap
kihasználtság	6 %	6 %

A mért adatokból megállapítható, hogy az M6 autópálya megépítése jelentősen befolyásolta az alsóbbrendű úthálózat forgalmát. Az autópálya forgalma a 61. sz. főúti csomóponttól északra csekély mértékben, de nagyobb. A legnagyobb változást a 61. sz. főút Dunaföldvár felé tartó forgalom jelenti, mert a 6. sz. főút helyett az autópálya bonyolítja le az észak – déli forgalmat. Ez különösen a nehéz gépjárműveknél feltűnő.

A kerékpáros és a motorkerékpáros forgalom a községen belül illetve Daruszentmiklós felé jelentős.

Az összekötő- és a bekötőút forgalma csupán harmada – negyede a főútnak. A teherforgalom itt kevésbé jelentős. Nagyobb arányban van jelen az autóbusz, motorkerékpár és a kerékpár közlekedés.

Tervezési osztályba sorolás

Előszállás község közúthálózatának hierarchikus besorolása értelmében az alábbi kategóriákat különböztetjük meg:

- autópálya – M6
- II. rendű főút – a 61 sz. út (Balatoni út)
- Országos összekötő út - a 6211 sz. út (Nagykarácsonyi út)
- Bekötőút – a 62123 sz. út

- Külterületi egyéb közút
 - o Róbert-völgy
- Helyi gyűjtőút
 - o Petőfi út
 - o Árpád út
- Kiszolgáló út - az összes többi lakóutca, melyekről ingatlanok közelíthetők meg

Tervezési szempontból az M6 autópálya K.I.A., a 61 sz. II. rendű főút K.IV.A., a 6211 sz. országos összekötő út külterületi mellékút szakasza és a 62123 sz. külterületi bekötőút K.V.A. besorolása. A külterületi egyéb közút besorolása: K.VI.A.

A belterületi II. rendű főút besorolása B.IV.b.A., a helyi gyűjtőutak (Nagykarácsonyi út, Petőfi út, Árpád út) besorolása: B.V.c.A Minden további belterületi út kiszolgálóút, azaz B.VI.d.A osztályba sorolandó.

Előszállás gépkocsi állománya: (önk. adatszolgáltatás)

Személygépkocsi	678
Tehergépkocsi	93
Autóbusz	4

Az ellátottság 295 gk/1000 lakos, ami kedvező érték.

Utak kiépítettsége

Az országos II. rendű főút, az összekötő út és a bekötőút 2x1 forgalmi sáv szélességben épült ki, vonalvezetése a terepet követi. A fő- és gyűjtőutak a belterületen aszfalt burkolatúak. A község úthálózatának azonban kb. 80 %-a burkolatlan.

A községhez tartozó külterületi rész (Róbert-völgy) megközelítésére burkolt út épült. A mezőgazdasági területeket feltáró utak szabályozási szélessége általában 3 – 4 m, az utak kiépítetlenek, az egymás melletti elhaladás nehézkes.

1.15.3.-3.1.-3.2. Községi közlekedés

Előszállás a Pusztaszabolcs – Dunaújváros – Mezőfalva – Paks vasútvonal mentén fekszik. A vasútvonalon a személyszállítás szünetel, kizárólag a paksi erőmű teherforgalma használja.

A község tömegközlekedését a Volán látja el. Az autóbusz járatok egy része helyi jelentőségű, a környező településeket köti össze Dunaföldvárrel, illetve Dunaújvárossal. Ide tartozik a Nagykarácsony – Előszállás – Dunaföldvár, illetve az Előszállás – Daruszentmiklós - Dunaföldvár viszonylat. Ezeken a járatokon gyakori a csuklós autóbusz.

A járatok másik része távolsági, ami a dunaföldvári Duna-hídnak köszönhető. A 61 sz. főúton közlekednek a Nyugat-Dunántúl, Balaton és a Dél-Alföld közötti járatok.

A község területén az alábbi megállóhelyek üzemelnek:

	távolság
- Gárdonyi utca	600 m
- Nagykarácsonyi út	600 m
- Iskola	1000 m
- Vasútállomás	

- Pék 600 m
- Bacsó Béla utca 1700 m

Az iskola és a vasútállomás közötti távolság meghaladja az elfogadható és a községben a többi helyen meglévő mértéket.

A nyilvános tömegközlekedést egészítik ki a Székesfehérvárra illetve Dunaújvárosba közlekedő céges járatok, melyek a dolgozókat közvetlenül a munkahelyükre szállítják.

A községben a tömegközlekedés aránya 80 % körül van.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A gyalogos forgalom számára az országos közutak mentén a járdát lehetőleg mindkét oldalon – ha kétoldali beépítés van – ki kell építeni. A kiszolgáló utak esetén pedig legalább az egyik oldalon, hacsak nem vonták lakó-pihenő övezetbe.

A kerékpárforgalom számára az országos közutak mentén külön létesítményre csak a forgalom jelentős növekedése esetén lesz szükség.

1.15.5. Parkolás

Az intézmények esetében a dolgozói és az ügyfél forgalom parkolási igényét annak közelében lehetőleg közterületen vagy szükség esetén erre alkalmas ingatlan területén kell megoldani. Ennek feltételeit helyi rendeletben kell szabályozni.

1.16. Közművesítés

A település jelenlegi közművesítése

A Fejér megyében fekvő településen élők számára a kiépített közműhálózatok alapján a részleges közműellátás lehetősége biztosított. A településszinten kiépített villamosenergia ellátást a rendelkezésre álló legutolsó statisztikai adatok alapján, 2017. január 1-én a lakásállomány 99 %-a, a szintén település szinten kiépített közüzemű vízellátást a lakosság 83 %-ban vette igénybe. Az automatikus üzemvitelű termikus energiaellátásra a földgázellátást a lakásállomány 79%-a hasznosította. A településen közüzemű szennyvízcsatorna üzemel, a hálózatra való csatlakozási arány 78 %-os.

A település a népességét veszítő települések közé tartozik, állandó népességszáma 2017 januárjában 2297 fő volt, 2000 óta népességszáma 40 %-kal csökkent, eközben a lakásállomány is 32 %-kal csökkent. Az utóbbi tíz évben egyetlen új lakás sem épült a településen.

1.16.1. Víziközművek

1.16.1.1. Vízgyártó és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

A településen a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat település szintű kiépítettségének tekinthető, a beépített terület minden utcájában kiépítésre került, jelenleg 27,1 km vízelosztó vezeték üzemel a településen. A kiépített hálózat segítségével a lakosság 100 %-ának a közüzemi vezetékes ivóvíz ellátása biztosított. A településen az időszakos egyéb vízfogyasztók számára közkifolyó nem áll rendelkezésre.

A település közüzemű vízellátás szolgáltatója a Paksi központú Mezőföldvíz kft. A település ellátása a 2 saját kútjáról megoldott. A kitermelt víz mennyisége elegendő, sőt jelentős tartalék kapacitással rendelkezik. A kitermelt víz a 200 m³-es térszíni tározóba kerül, ahonnan nyomásfokozó szivattyúkkal kerül az ellátó hálózatba. A kitermelt víz vas és mangántartalma magas, ezért a vízműtelepen üzemelő vas és mangáneltávolító berendezésben a vizet megtisztítják.

A község vízellátó hálózati rendszere a beépített terület minden utcájában megépült.

Tűzivíz ellátás

A település kiépített vízelosztó hálózatára az előírások szerint a tűzcsapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a szükséges tűzivíz ellátást.

Iparivíz ellátás

A vezetékes ivóvízzel való takarékoság az ingatlanok fenntartási költségeit csökkenti, ezért jellemző a nem ivóvíz minőségű vízigény kielégítésére a házi kutak, az egyedi vízbeszerzés használata, melyet jellemzően locsolásra, illetve egyéb nem ivóvíz minőségű vízigények kielégítésére használnak. A házi kutakról, egyéni vízbeszerzésekről, az egyéni vízbeszerzésű vizek vízminőségéről nyilvántartás, adatok nem állnak rendelkezésre.

Termálvíz ellátás

Előszálláson jelenleg termálvíz kivétellel nem rendelkezik, térségében a termálvíz csak nagyobb mélységben fordul elő.

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Előszállás a felszín alatti víz szempontjából az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik. Az országos vízminőség védelmi területek övezete nem érinti a település területét.

A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatra csatlakozó lakások száma 2015-ban 594 db, 2017-ben 707 db.

A településen a szennyvízcsatorna hálózat kiépítése 2014-ben megtörtént meg. Ekkor 67,9 m³/nap, majd 2017-re a talajba szikkasztott szennyvíz mennyisége 37,6-ra csökkent.

Előszálláson az utóbbi években kiépített elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat üzemel. A szennyvízcsatorna hálózat az általa összegyűjtött szennyvizeket az Előszállási Önkormányzat tulajdonában lévő saját szennyvíztisztító telepre szállítja. A telep Előszálláson, a Balatoni úttól északra, a Kossuth-telepi árok mellett épült meg, a tisztított szennyvizek befogadója a telep melletti Kossuth-telepi árok, majd a Nagymarás-telepi vízfolyás. A telep tisztítási technológiája szakaszos eleveniszapos biológiai fokozat, utóülepítés, III. kémiai fokozat, szükség esetén fertőtlenítő vonal. A telep 2015 évben került átadásra, jelenleg a telep tisztító kapacitása 205 m³/nap. A telepen Előszállás területén keletkező szennyvizeket tisztítják meg. A telep a kibocsátott szennyvizek mennyiségét figyelembe véve kevés szabad tisztító kapacitással rendelkezik.

A csatornahálózat vegyesen gravitációs rendszerű a település topográfiai adottságai miatt, rajta átemelők és az azokból kivezető nyomóvezetékek is üzemelnek. A gravitációs csatornák átmérője zömmel Ø 20. A csatornák anyaga KGPVC a gravitációs hálózati rendszeren.

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A település a Duna részvízgyűjtőjén fekszik. A település felszíne közel síknak mondható. A település terepének mélyvonalaiban kisebb erek, vízfolyások gyűjtik össze a felszíni és csapadékvizeket, amelynek településen belüli befogadója a Nagykarcsonyi vízfolyás, melynek befogadója a Duna. A Nagykarcsonyi vízfolyás a település beépített területétől keletre, észak-dél irányba halad keresztül.

A településen áthaladó erek, vízfolyások, tavak karbantartására az ágazati előírásoknak megfelelően a 3-3 m-es sávot kell karbantartásra kijelölni. A karbantartó sávot az előírásoknak megfelelően vízgazdálkodási övezetként kellene szabályozni, a kialakult tulajdonviszonyok, az előforduló kártalanítást igénylő jogvesztések miatt erre nincs lehetőség, ezért a meder telkének szélétől mérve kell biztosítani a karbantartó sávot, arra szolgálmi jogot bejegyezve a mederkarbantartó részére.

A település beépített területén a csapadékvizek elvezetésére nyílt árkos csapadékvíz elszállító rendszert alakítottak ki. Az utcákban általában egy- vagy kétoldali szikkasztóárkokat alakítottak ki. A település külsőbb területein vannak olyan utcaszakaszok is, ahol semmilyen csapadékvíz elvezetés nincs kiépítve. A településen a nyílt árkok karbantartása nem rendszeres és nem általános.

1.16.2. Energiaközművek

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás

A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia, földgáz rendelkezésre áll, bár sajnálatosan a nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata is jelentős mértékű.

1.16.2.1.1. Villamosenergia ellátás

A település villamosenergia ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja.

A község villamosenergia ellátásának bázisa a Sárbogárd területén üzemelő 132/22 kV-os alállomás, amely nagyfeszültségű betáplálása a főelosztó hálózati rendszer vezetékeről megoldott. Előszállás település közigazgatási területét nem érinti főelosztó hálózati nyomvonal.

A Sárbogárdi alállomásról induló 22 kV-os hálózat képezi a község villamosenergia ellátásának gerinc elosztóhálózatát. A község bel- és a külterületén is a villamosenergia ellátás a 22 kV-os középvezetési hálózati rendszere oszlopokra telepítve üzemel és fűzi fel a fogyasztói transzformátor állomásokat. A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kisméretű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kisméretű hálózat is oszlopokra fektetve üzemel.

A település közvilágítása a kisméretű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejével történik. A kisméretű tartóoszlopokra szerelt lámpafejekkel csak éppen a közlekedésbiztonsági igényeket elégítik ki.

1.16.2.1.2 Földgázellátás

A településen az automatikus üzemvitelre is alkalmas termikus célú energiaellátásra a földgázellátást építették ki. A település területén 2017-ban 34,4 km földgázelosztó hálózat üzemelt. A gázhálózat kiépítettségének eredményeként 2017. január 1-én 756 lakás, a lakásállomány 75,2 %-a csatlakozott

közvetlenül a földgázelosztó hálózatra. Ezeknek a lakásoknak a fűtési célú energiaellátását is földgázzal oldották meg biztosítva a komfortos életkörülmény lehetőségét.

Az ország egyetemes gázszolgáltatója a NKM Földgázszolgáltató Zrt, a hálózat üzemeltetője az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.

A gázellátás bázisa a Dunaújváros területén üzemelő gázátadó állomás, amelyről táplálják a települések nagyközép-nyomású gerincelosztó hálózatát. A Nagykarácsony irányából kiépített nagyközépnomású vezeték Daruhegyi út keresztezésénél üzemelő gázfogadótól indul a középnomású elosztóhálózat. Előszállás településre a gáz a középnomású elosztóhálózattal érkezik.

A fogyasztók ellátására az elosztóhálózatot szinte valamennyi belterületi utcában kiépítették. A kiépített gázelosztó hálózat középnomású, a fogyasztói igényeket közvetlen kielégítő kisnyomású gáz előállítása telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen kielégíteni az igényeket.

1.16.2.1.3 Táv hőellátás

A településen távhőellátás nem üzemel.

1.16.2.1.4 Egyéb energiaellátás

A községben kiépített vezetékes földgázellátással a lakásállomány 75,2 %-a számára biztosított az automatikus üzemvitelű termikus célú energiaellátás komfortja. A lakásállomány 24,8 %-ában ma is a környezetet erőbben terhelő hagyományos, nem vezetékes energiahordozót hasznosítják.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása nem újszerű, csak időközben háttérbe szorult. Újra előtérbe kerülését a hagyományos energiahordozók hasznosításának környezetszennyező hatása indította el és az a felismerés, hogy a megújuló energiahordozók különösebb ráfordítási igény nélkül rendelkezésre állnak, használatuk nem okoz halmozódó káros hatásokat, környezeti terhelést. Ezekkel az adottságokkal a fenntartható fejlődés lehetőségét szolgálják.

A hazánkban, így Előszállás területén is elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia. A megújuló energiahordozók közül a biomassa, a vízenergia és a geotermikus energia hasznosítására nincs lehetőség.

Szélenergia

A szélenergia előfordulási mértékét a topográfiai és légköri viszonyok befolyásolják, eltérő az ország területén a szélenergia hasznosíthatóság mértéke. A meteorológiai adatok és mérések alapján rögzítették a hasznosítás lehetőségének területi vetületét. Előszállás és térsége a szélenergiát elméletileg kedvezően hasznosítható területen fekszik, de hasznosítását ma már rendeletek korlátozzák.

Napenergia

A hasznosítható napenergia mértékét befolyásolják a földrajzi és meteorológiai adottságok, így ezek változóak az ország területén. A meteorológiai adatok és mérések alapján a napenergia hasznosítás lehetőségének területi vetülete is rögzíthető. Előszálláson 2000 óra körüli a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelynek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni. A hasznosítás lehetősége napkollektorokkal termikus célú energiaellátásra, naperőművel villamosenergia termelésre biztosított.

A háztartásoknál is a napenergia hasznosítása növekszik de nyilvántartás nem áll rendelkezésre a helyi hasznosítási célra elhelyezett napkollektorokról, naperőmű panelekről.

1.16.2.3. Önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgázzal helyi hőbázis segítségével és távhőszolgáltatás igénybe vételével biztosított.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfalli hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások előfordultak. Az utóbbi években egyre jobban előtérbe kerül az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrás hasznosítása is, de erről átfogó információ, nyilvántartás nem áll rendelkezésre.

1.16.3. Elektronikus hírközlés**1.16.3.1 Vezetékes hírközlési létesítmények**

A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg az Invitel Távközlési Zrt. biztosítja. A település a 25-ös távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

A település távközlési hálózatának kiépítése eredményeként 2000-ben 929 egyéni analóg távbeszélő fővonal üzemelt, azaz a lakásállomány 61,9 %-a rendelkezett vezetékes telefonvonallal. A vezetékes nélküli szolgáltatás terjedésével a vezetékes telefon iránti érdeklődés csökkent. 2017. január 1-én 434 db (45,5 %) egyéni fővonal üzemelt, de az ellátottság ezzel is teljes körűnek tekinthető, mivel valamennyi vezetékes távközlési igény kielégített.

A statisztikai nyilvántartás szerint a településen 2017. január 1-én 1 db nyilvános távbeszélő állomás üzemelt.

A kedvező műsorvétel biztosítására kiépítették a kábel TV hálózatot. 2001 óta van a településen kábel TV szolgáltatás. 2002-ben 257 lakás csatlakozott a kábel TV hálózatra, az akkori lakásállomány 26,9 %-a. 2017. január 1-én már 601 lakás, a lakásállomány 63 %-a csatlakozott a jó műsorveteli lehetőséget nyújtó kábelhálózatra.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat, és műsorelosztó hálózat is követve a kifesztültségű elosztóhálózat fektetési módját, föld feletti elhelyezéssel üzemel.

1.16.3.2 Vezeték nélküli hírközlés

A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák –részben a településen belül, részben a környező településeken– elhelyezésre kerültek, azokat a Magyar Telekom Távközlési Nyrt., a Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. építette és üzemelteti.

1.17. Környezetvédelem településüzemeltetés

Előszállás környezeti állapota kedvező. A községre elsősorban a mezőgazdasági tevékenység és a kevésbé szennyező kisipar jellemző, valamint a szolgáltató jellegű gazdasági tevékenység. A település fejlődés is leginkább ez utóbbi irányba, illetve a turizmus fejlesztése felé mutat. Mivel jelentős útvonal nem halad át a településen, ezért sem az átmenő teher-, sem a személyforgalom nem okoz gondot. A megújuló energiaforrások tekintetében az óvoda már 5 éve rendelkezik napelemekkel. Magánberuházás keretében tervezik a volt hulladéklerakó napelem parkként történő kialakítását.

1.17.1. Talaj

A település mélyebben fekvő területeire jellemző a magas talajvíz. Az intenzív növénytermesztés és a melioráció a talajvesztésre részben egyébként is érzékeny talajok, a lejtős területek állapotát rontotta, így az erózió és defláció komoly veszélyt jelent. A korábban jellemző műtrágya- és vegyszerhasználat azonban az utóbbi évtizedekben visszaesett, így az ebből eredő szennyezés elhanyagolható.

A település szennyvízelvezetése megoldott, a nem megfelelően tárolt, vagy illegálisan kibocsátott szennyvíz okozta környezetkárosítás kockázata alacsony.

1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek

A településen halad át számos csatorna, kisvízfolyás külterületen, melyek nagy része csak időszakos vízfolyás, így medrük gyomos, akáccal benőtt, csak néhány helyen látható a vízben és a part mentén valódi vízi-, vízparti vegetáció. A felszíni vizek vízminősége jónak mondható, sem ipari szennyezés, sem szennyvíz nem veszélyezteti állapotukat.

A település határához közel a 62123 j. út menték vízkivételi hely található, melynek védőterülete lehatárolt.

A szennyvíztisztító telep a Nagykarácsonyi vízfolyás közelében fekszik, a tisztított szennyvíz befogadója a Nagykarácsonyi vízfolyás. A szippantott szennyvizet Madocsára szállítják.

A csapadékvíz nyílt földárak rendszer és helyenként zárt szelvény vezeti el.

Az OTTrT szerint a közigazgatási területet nem érinti az országos vízminőség védelmi terület övezete.

A település érzékeny és kevésbé érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik. A felszín alatti víz állapota szempontjából a besorolás szerint 2.a, 2.c, 2.e s 3. érzékeny és kevésbé érzékeny kategóriába tartozik.

A település közigazgatási területét nem érinti vízbázisvédelmi terület.

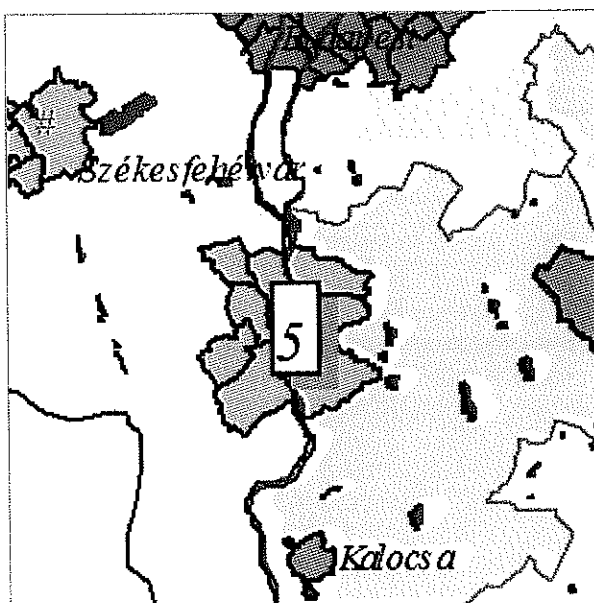
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

A legközelebbi immisszió mérő állomás Dunaújvároson található, így a településre vonatkozó pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre a légszennyezettségre vonatkozóan.

A területen az ipari eredetű légszennyezés nem jellemző. A gazdasági létesítmények, üzemek csekély füstgázkibocsátással működnek.

A lakóterületen a téli időszakban a lakossági fűtés okoz légszennyezést, elsősorban CO és SO_x szennyezést. Nyári időszakban a szabadban történő égetés okoz légszennyezést.

A településen keresztülmenő 61. sz. főút személyautó és tehergépkocsi forgalma jelentős, így ez káros szennyezést okoz. Kedvezőtlen szélirány esetén Dunaújváros iparterületei felől érkező légszennyezés hozzáadódik a települési közúti közlekedés okozta légszennyezéshez.

4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete térkép kivágat a Dunaújvárosi légszennyezettségi zóna által érintett településekről

Előszállás a Dunaújvárosi légszennyezettségi zónába tartozik. A zónán belül a szálló por koncentrációja mutat határértéken felüli értékeket a táblázat szerint.

Légszennyezettségi zóna	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM10	Benzol	Talaj-közeli ózon	PM10 Arzén (As)	PM10 Kadmium (Cd)	PM10 Nikkel (Ni)	PM10 Ólom (Pb)	PM10 benz(a)-pirén (BaP)
5. Dunaújváros	F	C	D	D	F	O-I	B	B	D	B	D

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

A településen zajjal járó ipari termelés nincs, és az átmenő személy- és teherforgalom sem okoz káros mértékű zajszenyezést.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott határértékek a következők:

Az országos közúthálózatba tartozó 61 sz út forgalmából származó zaj falusias lakóterületen nem haladhatja meg nappal a 60, éjjel az 50 dB zajsztet, míg ez az érték autópályát tekintve 65/55 dB.

Az országos közutak forgalmi adatait a Magyar Közút 2017. évi nyilvántartása alapján közöljük. Az M6 autópálya forgalmát a 61. sz. főúti csomóponttól délre és északra is megadjuk. A 61 sz. főút forgalmi adatait három helyen mérték a község területén.

3+786 szelvény	megyehatár
7+115 szelvény	község központja
11+500 szelvény	Róbert-völgytől nyugatra

út megnevezése	védendő épületek úttengelytől mért távolsága (m)	átlagos napi forgalom (Ej/nap)	keletkező zaj nappal (dB)	keletkező zaj éjjel (dB)	zaj határérték nappal/éjjel (dB)
M6 dél	1700 védendő létesítményt vagy területet nem érint	11897			65/55
61. sz. főút központ	14,3	6387	62	52	60/50
61. sz. főút Róbert- völgy	2670 védendő létesítményt vagy t nem érint	3862			60/50
6211.sz. összekötő út (Nagykarácsony felé) 1506/13 hrsz	13,2	705	55	41	60/50
62123 sz. bekötő út (Daruszentmiklós felé)	78,5	610	45	34	60/50

A táblázatból megállapítható, hogy a falusias lakóterületre előírt határértékek nem teljesülnek a 61 sz főút településen áthaladó szakasza mellett a legközelebb fekvő ingatlanok esetében határérték túllépés van.

A településen zajjal járó ipari termelés nincsen.

A vasút jelenlegi üzemi rendszerben csak teherforgalmat bonyolít le, ezért zajterhelés csak időszakonként jelentkezik.

A Arany J. ú. menti lakóterület bővítéshez 2014-ben készített zajterhelés számítás még a személyszállítást is figyelembe vett és azzal együtt sem állt fenn határérték túllépés.

1.17.5. Sugárzás védelem

Természetes háttérsugárzás

(forrás: www.chem.elte.hu/departments/magkem/hun/oktatas/mka/leirasok.../meres-1.pdf)

Az ionizáló sugárzások mindenütt jelen vannak környezetünkben, így testünk folyamatos sugárzásnak van kitéve. Ennek az ún. természetes háttérsugárzásnak az intenzitása alacsony és helyről helyre változik, de függ pl. az időjárástól is. A földi élőlények szervezete az évmilliárdok során alkalmazkodott ehhez a háttérsugárzáshoz, így hatása (káros vagy hasznos) kimutathatatlan.

A radioaktív háttérsugárzás cca. 40 %-át a radon és bomlástermékei okozzák

A radon koncentráció szintjének felmérése és ismerete szükséges cselekvési tervek kidolgozásához.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program jelzi, hogy kormányzati intézkedések szükségesek az épületek radon koncentrációjának mérése, országos radontérkép elkészítése témakörben.

A feladat meghatározásához a radon rákkeltő hatása miatt van szükség (részlet Marx György Atommag – közelben c. munkájából):

„A radioaktív bomlás során keletkező nemesgázok kidiffundálnak a talajból. Az Argon 40-es izotópja teszi ki földünk légkörének 1%-át. A radon és a toron viszont radioaktivitást visz a levegőbe.

A radont belélegezzük, majd – nemesgáz lévén – kilélegezzük. De bomlástermékei fémionok, ráülnek a lebegő porszemekre, belélegezve a tüdő falára tapadnak. Több közülük alfa-sugárzó, ami a tüdőfalat roncsolva tüdőrákhoz vezethet.

Éjjel (csukott ablaknál) összegyűlik a radon, még inkább a leányai. Reggeli szellőztetéskor a radon-koncentráció leesik. Szellőztetés után lassan emelkedik, de ajtónyitogatás miatt mérsékelt marad. (A napsütés felmelegíti a talajt, ami szabad levegőn nappal mérsékeli a radon-koncentrációt.) Szeles időben a huzat (és a Bernoulli-törvény által leírt szívóhatás) miatt leesik a szoba radon-koncentrációja. Télen kevesebbet szellőztetünk. A fűtés miatt a szobalevegő melegebb és könnyebb, fölszáll és kiszökik a kéményen, ablaknyílásokon át. Ezért a szobában télen lecsökken a légnyomás, ami szívóhatást fejt ki: a talajból, pincéből intenzívebben áramlik be a radon. A téli radon-koncentráció kétszerese lehet a tavaszinak, sokszorosa a nyárinak. Ezért a lakó dózisterhelésének megítéléséhez egyetlen rövid mérés használhatatlan. A detektort hálósobában kell elhelyezni párnamagasságban. Hosszú ideig kell ott tartani, hogy a napi és időjárási ingadozások kiegyenlítődjenek.”

A radon mérések és radon térkép készítése csak országos szinten végezhető el a nyilvánosság széleskörű bevonásával. Helyi szinten a figyelem felkeltésére, a probléma megismertetése, az elsősorban földszinti, nem alápincézett lakásokban a gyakori szellőztetés fontosságának hangsúlyozására van lehetőség.

Az OAH tájékoztatása szerint Előszállás 30km-es körzetében két nukleáris létesítmény üzemel, a Paksi Atomerőmű és a Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolója. A meglévő létesítmények mellett a település egyes területei az új atomerőművi blokkok majdnani 30kilométeres védőzónájába fognak esni.

A településen a lakosságot veszélyeztető erőművi üzemzavar esetére kiépült a lakosságot tájékoztató riasztó rendszer.

Mindazon veszélyes létesítmények és tevékenységek engedélyezése esetén, amelyre a jogszabály védőtávolság kijelölését írja elő, tájékoztatni kell az OAH-t.

1.17.6. Hulladékkezelés

Előszállás rendelkezik hulladék rendelettel:

Előszállás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2015. (IX.15.) önkormányzati rendelete. A települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatásról és a településtisztaságról.

Előszállás község tagja a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak.

A szemet elszállításáról, mint közszolgáltatásról a település területén az önkormányzat a Vertikál Nonprofit Zrt. szolgáltatót keresztül gondoskodik heti gyakorisággal. A háztartási lom évente egy alkalommal háztól történő szállítással történik. A műanyag, papír és fém, valamint komposztálható hulladék zsákos rendszerben meghatározott időpontokban kerül elszállításra.

Hulladékudvar legközelebb Dunaújvárosban van.

Ennek ellenére Előszálláson problémát okoz az illegális hulladéklerakás mind bel-, mind külterületen.

A lerakott hulladékot az önkormányzat időnként összegyűjti és elszállíttatja, de a lerakás folyamatos.

A települési folyékony hulladékot (szippantott szennyvíz) szennyvíztisztító fogadja.

Mezőgazdasági hulladék keletkezik az állattartásból. A sertéstelepen keletkező higrággya a szabályoknak megfelelően zárt tározóban kerül összegyűjtésre. A hagyományos istálló szarvasmarha tartás során keletkező trágya a földeken kerül hasznosításra.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

Jelenleg még vizuális környezetterhelésnek tekinthető a falusias utcaképben alkalmanként megjelenő emeletes épület. Nem zárható ki ezen lakóépületek igénye a lakosság részéről, de ezeket erre a célra kijelölt összefüggő területen javasolt építeni.

1.17.8 Árvízvédelem

Előszállást a vízügyi ágazat, árvízi védelmet nem igénylő települések között tartja számon, a település közigazgatási területe nagyvízi mederrel nem érintett.

Az OTtT szerint a település a Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetébe tartozik. Az övezetre vonatkozó előírás szerint az övezetben új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

Az árvízvédelem fejezetben a helyi vízkár előfordulási lehetőségét is említeni kell. Bár a vízügyi ágazat alapján a települést árvíz nem veszélyezteti, a településen áthaladó vízfolyások is okozhatnak vízelöntést. A meder karbantartási hiányosságok, illetve szélsőséges csapadékesemény, nagy intenzitású, akár rövidebb időtartamú csapadékok esetén is olyan magas vízhozamú lefolyás alakulhat ki, amely helyi vízelöntést okozhat.

A helyi vízkár esemény rendezése a helyi katasztrófavédelem feladata. A vízkár-elhárítási terv rögzíti a kárfelszámolást.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák nincsenek

- villámárvíz,
- felszíni vizek szennyeződése a mezőgazdaság vegyszerhasználata miatt
- felszín alatti vizek szennyeződése szikkasztás miatt (csatornára való rákötések száma < 100 %)
- csapadékvíz levezető rendszer hiányosságai,
- zajártalom, levegőszennyezés az átmerő forgalom miatt,
- talajok termőképességének csökkenése
- homogén tájszerkezet, mozaikosság hiánya.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

Az OTtT nagyvízi meder területének övezetében a törvényben foglaltak szerint kell eljárni.

„A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló jogszabály szerint Előszállás közigazgatási területe erősen veszélyeztetett „A” kategóriába tartozik.

A meghatározott elégséges védelmi szint követelményeit Előszállás veszély-elhárítási és vízkár-elhárítási tervében kell meghatározni.

1.18.1. építésföldtani korlátok

A településen felszínmozgás veszély nincs.

1.18.2. vízrajzi veszélyeztetettség

A település a Duna részvízgyűjtő tervezési területén, ezen belül a 1-11 Sió vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen foglal helyet. A terület fő vízgyűjtője a Duna, mely mellett még számos természetes és mesterségesen szabályozott vízfolyás és csatorna található a településen. Vízfolyások, medervonaluk, vízgyűjtő terük környezetében számos halastó található.

Előszállás közigazgatási területe nem része belvízvédelmi öblözetnek, rendszeresen belvízjárta terület övezetét nem érinti.

1.18.2.1. árvízveszélyes területek

„A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló rendelet szerint Előszállás nagyközség közigazgatási területe az erősen veszélyeztetett „A” kategóriába tartozik.

1.18.2.2. belvízveszélyes területek

A belvíz-veszélyeztetettséget a felszint elérő, vagy terepszintet meghaladó talajvíz-állás okoz. A belvízveszélyes területekről átfogó felmérést a Pálfi féle belvíz-veszélyeztetettségi térkép rögzíti. A veszélyeztetettség mértéke alapján az érintettséget négy veszélyeztetettségi kategóriába sorolták, az alig veszélyeztetett, a mérsékelten veszélyeztetett, a közepesen veszélyeztetett és az erősen veszélyeztetett kategóriákba, amelyből a településrendezési tervekben csak a közepesen és erősen veszélyeztetett területeket jelölik. Ennek alapján Előszállás közigazgatási területe belvízzel nem veszélyeztetett.

1.18.2.3. mély fekvésű területek

A mélyvonalon haladó vízfolyások természetes útjának fenntartásával a környezetének védelme biztosított.

A településen vannak mély fekvésű területrészek, amelyek a topográfiai adottságok mellett, a természet alakította mélyvonalak mentén alakultak ki. A mély fekvésű területen, ha rövidebb-hosszabb ideig megmarad a víz, az még nem minősül belvízzel veszélyeztetett területnek, mivel mély fekvésű terület megfelelő vízrendezésével a vízállásossága kezelhető.

A mély fekvésű területeket célszerű a felszíni- és csapadékvíz gyűjtésben igénybe venni. A vízelvezetés rendszerében víz visszatartásban a mély fekvésű terület szerepet tölthet be, kisebb földmunkával lehet víztározóként, záportározóként hasznosítani. Ez esetben célszerű területét vízgazdálkodási területté átminősíteni. A vízutánpótlásának a megoldásáról is gondoskodni kell, hogy elkerülhetők legyenek a terület környezetét terhelő káros hatások (szúnyog-tanya kialakulás) előfordulása.

A talajvíz a völgyekben van a legközelebb a talajfelszínhez. Ezek a területek építésre nem alkalmasak, megmaradtak többé-kevésbé természetközeli állapotban. Jellemző a rét művelési ág.

1.18.2.4. árvíz és belvízvédelem

A települést nagyvízi meder nem érinti, így árvízvédelmet nem igényel.

A településen előforduló vízelöntések, vízállások döntő hányada a vízelvezető hálózat kialakításának hiányából, vagy karbantartásának a hiányából származik. Ezeknek az elöntéseknek a kezelése önkormányzati feladat, a szélsőséges csapadékesemény következtében keletkező helyi vízkár elhárítása „árvízi” esemény a helyi katasztrófavédelem feladata.

A hirtelen érkező nagy intenzitású és hosszabb ideig tartó csapadék azonban okozhat helyi vízelöntést, vízkár „árvízi”, „villám-árvízi” eseményt. A villámárvízi veszélytérkép besorolása szerint magas kockázatú a település veszélyeztetettsége.

A helyi vízkárok megelőzése érdekében szükséges az árkok védelme, a Lak patak és a Nagykarácsonyi vízfolyás parti területeinek beépítetlenül tartása.

(Lak patak: hrsz.0262, 0253, 0250, 0248, 0216, 1415/12, 1450, 1449/1, 1451, 1474/2, 1470, 086/2, 068 Lak patak mellékága: 03, 010/2, 068, 071/33, 0187)

1.18.3. Egyéb

1.18.3.1-2. kedvezőtlen morfológiai adottságok

Kedvezőtlen morfológiai adottságok, mélységi, magassági korlátozások nincsenek.

1.18.3.3. tevékenységből adódó korlátozások

Közműszolgáltatással összefüggő korlátozások:

1. Vízellátás szolgáltatási területén
 - térségi vízellátó vezeték nyomvonala,
 - vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei,
 - Előszállás területén üzemelő vízműkút vízbázisvédelmi területe
 2. Szennyvízelvezetés
 - Előszállás területén üzemelő szennyvíztisztító szaghatásvédelmi területe
 3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - Nagykarácsonyi-vízfolyás menti 6-6 m-es mederkarbantartási sáv,
 - felszíni vízrendezést, csapadékvíz elvezetését szolgáló árkok, csatornák, tavak 3-3 m-es karbantartó sávval
 4. Energiaellátás
- Villamosenergia
- 22 kV-os gerinc légvezeték elosztóhálózat nyomvonala és 7-7 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete,
 - 22/0,4 kV-os transzformátor
- Földgázellátás
- nagyközép-nyomású földgáz vezeték csőpalásttól mért 5-5 m-es
 - középnyomású földgáz gerincvezeték és csőpalásttól mért 3-3 m-es biztonsági övezete
5. Elektronikus hírközlés
 - térségi optikai hírközlési földkábel és borításától mért 1-1 m-es védőtávolsága,
 - Vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók létesítményei,

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

Veszprém Megyei Kormányhivatal Bányafelügyelet tájékoztatása szerint ásványi nyersanyag lelőhely nincs Előszálláson.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

Gazdasági és társadalmi kapcsolatok

A hatályos tervben szereplő térségi kapcsolatok megvalósult, település fejlődését befolyásoló eleme az M6 autópálya és dunaföldvári csomópontjának megépítése, mely

- élénkítette a településen áthaladó forgalmat,
- esélyt teremt a kívülről irányuló gazdasági területek iránti keresletre,
- a település felől könnyebb elérhetőséget biztosít a térségi központ, Dunaújváros felé.

A patakok menti rétek, legelők, lakóterületek kertjei alulhasznosítottak, a mezőgazdaság számára nagy területi potenciállal rendelkeznek.

A szomszédos településeket összekötő utak minőségének javítása, kerékpárút kiépülése, gazdasági utak fejlesztése előnyös a települések közötti, külterületi mezőgazdasági üzemi, gazdasági területek és belterület közötti társadalmi, gazdasági kapcsolatok fejlődése szempontjából.

Településszerkezet

- A történelmi múlt és a használat következtében logikusan kialakult településszerkezetet kettészeli a 61. sz. főút, nehezítve a településrészek közötti funkcionális kapcsolatokat, légszennyezéssel, zaj- és rezgésáttalommal terhelve a belterület lakóterületeit, közintézményeit. A kijelölt elkerülő út megépítéséig közlekedésszabályozással szükséges a környezetszennyezést csökkenteni.

- A számos lakóterületi foghíj célszerű beépítésével – mely összefüggő faluképet, gazdaságos infrastruktúra használatot eredményezne – ellentétes irányba hat a nagymélységű lakótelkek használaton kívüli részeinek lakóterületként történő hasznosítása. Ezen területek beépítése csökkenti a belterület összefüggő zöldfelületeit, nagymértékű infrastruktúra fejlesztést igényel.

- A valós, működő kertgazdálkodás területe csökken, egy részük üdülőterületté minősítésével.

Településkép

- A foghíjbeépítések előnybe részesítése a hagyományos falukép megőrzését segítené.

- A hagyományőrzéssel ellentétes irányú folyamat a kertvárosias mediterrán karakterű lakóépületek megjelenése, melynek igénye a tervezésnél figyelembe veendő tendencia.

- A valós, működő kertgazdálkodás területi csökkenésének megszüntetése településkép és tájkép védelmi feladat

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelése

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése, mely alapját képezi a településrendezési tervek elkészítéséhez szükséges alátámasztó javaslatnak.

- (- Erősségek: belső tényezők: pozitív dolgok, amik jól működnek, és lehet rá befolyás, hogy még jobban működjenek.
- Gyengeségek: belső tényezők: olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyás, hogy jobb legyen.
- Lehetőségek: külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.
- Veszélyek: külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek.)

Erősségek	Gyengeségek
0. Térségi szerepkör	
- jó közúti kapcsolat a szomszédos településekkel - kiépült, térségi ellátást is biztosító szennyvíztisztító bővítési lehetősége	- kerékpárút kiépítésének hiánya
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
- közmunkaprogram hatékony kihasználtsága,	- sok az ingázó
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek)	
- erős identitástudat, - hagyományörzés, - számos civil szervezet	- elegendő támogatási forrás hiánya
3. Intézmény-rendszer (köszolgáltatások) és városüzemeltetés	
- meglévő, jól működő intézményhálózat, - oktatási, egészségügyi alapellátás biztosított,	- korlátozott szabadidő eltöltési lehetőség, - hiányos alapszintű kereskedelmi és szolgáltató hálózat, - bölcsőde hiánya, - piac hiánya
4. Gazdasági szerkezet és dinamika	
4.1 Gazdaság	
- gazdasági vállalkozásokat fogadó kereskedelmi szolgáltató terület, jó közlekedési kapcsolattal, - mezőgazdasági üzemi vállalkozások számára kijelölt területek	- gyenge tökevonzó képesség, - gyenge vállalkozási aktivitás, - helyi vállalkozók tőkehiánya, - kislétszámú vállalkozások, - termékfeldolgozás hiánya, - munkahelyek hiánya, - foglalkoztatottak alacsony létszáma, - alacsonyan képzett munkaerő, - szolgáltató szektor részleges hiánya, - parkolóterület hiánya tehergépkocsik számára
4.2 Mezőgazdaság	
- mezőgazdasági művelés hagyományai, - mezőgazdasági vállalkozások, - mezőgazdasági termelés, szolgáltatás, - területek hagyományos állattartás számára	- hagyományos állattartó területek kihasználatlanok, - kertgazdálkodási területen kijelölt üdülőterület, - termékfeldolgozás hiánya,

4.3 Turizmus	
- környezeti, táji adottságok az öko-, gasztro-, horgász- és kerékpáros turizmus kialakítására, - műemlékek turisztikai célpontként való hasznosítása	- intézményi háttér hiánya, - forráshiány a felújításra működtetésre
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
	- kevés a helyi forrás,
6. Táji és természeti adottságok	
- érintetlen természet, állatvilág, - meglévő kiskertek természetközeli területe, - patakok, horgásztavak,	- megfelelő hasznosításra vállalkozói- és forráshiány
7. Zöldfelületek	
- nagymennyiségű zöldfelülettel rendelkezik, - a belterületet történelmileg kialakított közparkok gazdagítja ősfás növényzettel	- közparkok funkciószegények, - az utak menti fasorok hiányosak, - a lakótelkek kertjeinek, a kiskerteknek művelése csökken, - legelő, rétek kihasználatlanok forrás és vállalkozási kedv hiányában
8. Épített környezet	
- hagyományos utcakép őrzése a telekstruktúra megtartásával, - épített értékek őrzése, - alulhasznosított helyi védett épületek fenntartható felújítása,	- foghíjak beépítésének elsődleges ösztönzése, - önkormányzat lakossági tájékoztatásának bővítése, - forráshiány az arculat őrzésének ösztönzésére
9. Közlekedési hálózat és minősége	
- M6 autópálya és csomópontja, - 61. sz. út környezetterhelésének csökkentési lehetősége a tervezett elkerülőúttal.	- kiszolgáló utak rossz minőségi állapota, - járdák, fasorok hiánya, - elkerülő út hiánya, - kerékpárút hiánya a főút mellett
10. Közművek és elektronikus hírközlés	
- kiépített teljes infrastruktúra hálózat	- lakosság ösztönzése a teljes igénybevételre
11. Környezetvédelem – klímatudatosság, energiahatékonyság	
- közintézmények energia ellátásának - fűtés, világítás – korszerűsítése, - tervezett elkerülőút megépítésének lehetősége	- lakóépületek környezettudatos kialakítása, üzemeltetése, - forráshiány, - lakosság felvilágosításának hiánya

Lehetőségek	Veszélyek
0. Térségi szerepkör	
- a közlekedési kapcsolatok a térségi együttműködés lehetőségét megteremtik a szomszédos településekkel, - M6 csomópontja, a 61. sz főútvonal lehetőséget ad a településen a közeli nagyvárosok ipara számára bedolgozó, és logisztikai ágazat betelepítésére,	- az önkormányzatok együttműködési szándékának hiánya, - a 61-es sz. főútvonal nagy átmenő forgalmat bonyolít, - a 61. sz. főút kettészeli a települést, elkerülőút hiánya

1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
- szomszédos nagyvárosokból betelepülő fiatal családok a korösszetételt pozitívan változtathatják,	- új munkahelyteremtés elmaradása, - növekszik az ingázás
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek)	
- ciszterci apátság fenntartható felújítása,	- forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása, - társadalmi konszenzus elmaradása,
3. Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
- bölcsőde építés, - piac építése, - intézmények fejlesztése, integrálása,	- önkormányzat és intézményei anyagi helyzetének romlása, - intézményfelújítás elmaradása, - forráshiány,
4. Gazdasági szerkezet és dinamika	
4.1 Gazdaság	
- gazdasági, ipari, logisztikai vállalkozások betelepődése, - hagyományos kisipar újjáélesztése, - működő kisvállalkozások fejlesztési támogatása	- tőkeerős befektetések hiánya, - munkahelyteremtés elmaradása
4.2 Mezőgazdaság	
- növekvő pályázati lehetőségek, - meglévő állattartás fejlesztése, korszerűsítése, - új állattartó telepek létrehozása, - horgásztó fejlesztése, - extenzív állattartás visszaállítása	- vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése, - a szélsőséges időjárási viszonyok hatása a mezőgazdaságra,
4.3 Turizmus	
- táji, természeti és épített értékekre alapozott idegenforgalom fejlesztése, - horgászturizmus fejlesztése, - rekreációs idegenforgalmi terület kialakítása, - turisztikai attrakciók létrehozásával bekapcsolódás a térségi turizmusba, - az apátság épületének felújítása turisztikai célpontként	- vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése, - pályázati lehetőségek elmaradása, - apátság fejlesztési szándékának elmaradása forráshiány miatt
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
- növekvő pályázati lehetőségek,	- támogatási források beszűkülése,
6. Táji és természeti adottságok	
- horgásztó fejlesztése, - rekreációs idegenforgalmi terület kialakítása, - állatvilág természetes környezetének bemutatása, - patakok menti mélyfekvésű területeken a hagyományos legeltető állattartás visszaállítása,	- vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése,
7. Zöldfelületek	
- közterületi zöldfelületek rehabilitációja, - erdőterület növelése, - kertgazdálkodás ösztönzése, - ökológiai hálózat hasznosításának lehetősége	- támogatási források beszűkülése, - vállalkozók tőkehiánya

8. Épített környezet	
- egyházi tulajdonú ciszterci rendház felújítása, működtetése, - épített értékek karbantartása, bemutatása, önkormányzati ösztönzés, - lakosság bevonása a település vizuális látványának megőrzésébe	- forráshiány, - pályázati lehetőségek beszűkülése, - társadalmi konszenzus hiánya, - tulajdonossal nincs együttműködés
9. Közlekedési hálózat és minősége	
- 61 sz. út elkerülő szakaszának megépítése, - országos utak mellett járdaépítés, - kerékpárhálózat kiépítése	- forráshiány, - pályázati lehetőségek hiánya, - érdekképviselő fokozása
10. Közművek és elektronikus hírközlés	
- lakosság ösztönzése a kiépített közműhálózat használatára, - szennyvíztisztító bővítése	- forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása,
11. Környezetvédelem – klímatudatosság, energiahatékonyság	
- bioenergia hasznosítás, - megújuló energia hasznosítás, - lakosság ösztönzése tájékoztatással, támogatással	- forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása

3.2. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra:

Infrastruktúra

- **Közlekedés**
A település elérhetőségét növelő M6 autópálya leágazás által generált, valamint a település külső kapcsolatainak és belső élhetőségének fejlesztését célzó közlekedési változások
 - a szomszédos településeket összekötő utak minőségi felújítása, fasorok telepítése,
 - a település és a térségi turisztikai szempontjából meghatározó fejlesztés a kerékpárút, melyre a főutat kíséri
 - a település teljes belterületén a meglévő utak felújítása, fásítása, járdaépítés, közterületi parkolók kialakítása.
- **Közműellátás**
 - a kiépült közműhálózat igénybevételének ösztönzése,
 - szomszédos településeket is ellátó szennyvíztisztító bővítése

Területfelhasználás

A fenntartható, környezettudatos, minőségi életkörülményeket biztosító település megteremtése céljából szükségessé vált a település egyes térszerkezeti elemeinek felülvizsgálata és újra gondolása.

- **Gazdasági területek**
Előszállás nagyközség fejlesztésének célja a lakosság számának növekedése, a korszerkezet átalakítása, a lakosságmegtartás, és az élhető település megerősítése. Ennek érdekében minden típusú munkahelyteremtési szándék, fejlesztési lehetőség támogatott. A település kitérési pontja lehet közepes és kisebb ipari üzemek letelepedésének ösztönzése, melynek elsődleges eleme új befogadó területek kijelölése az M6 dunaföldvári csomópontja térségében.

- Tehergépkocsi tárolás számára közös parkolóhely kijelölése
- Különleges mezőgazdasági üzemi területek
A területhasználat lehetőséget biztosít a külterületi mezőgazdasághoz kapcsolódó állattartó telepek fejlesztésére, a település ipari - agrár jellegének megőrzése céljából a mezőgazdaságra és állattenyésztésre épülő feldolgozókapacitás létesítésére.
- Vegyes településközpont
A településközpontban hiányzó új szolgáltató elemek jelennek meg boltok, piac számára.
A folyamatosan romló állagú ciszterci rendház műemléképületében fenntartható üzemeltetésű rendeltetést kell telepíteni.
- Mezőgazdasági kertes területen a művelés fenntartása és a tájvédelem érdekében a hétvégiházak építésének megszüntetése
- A vízfolyások, tavak menti ökológiai hálózat területén a turizmus fejlesztése céljából beépítésre nem szánt különlegesrekreációs terület kijelölése

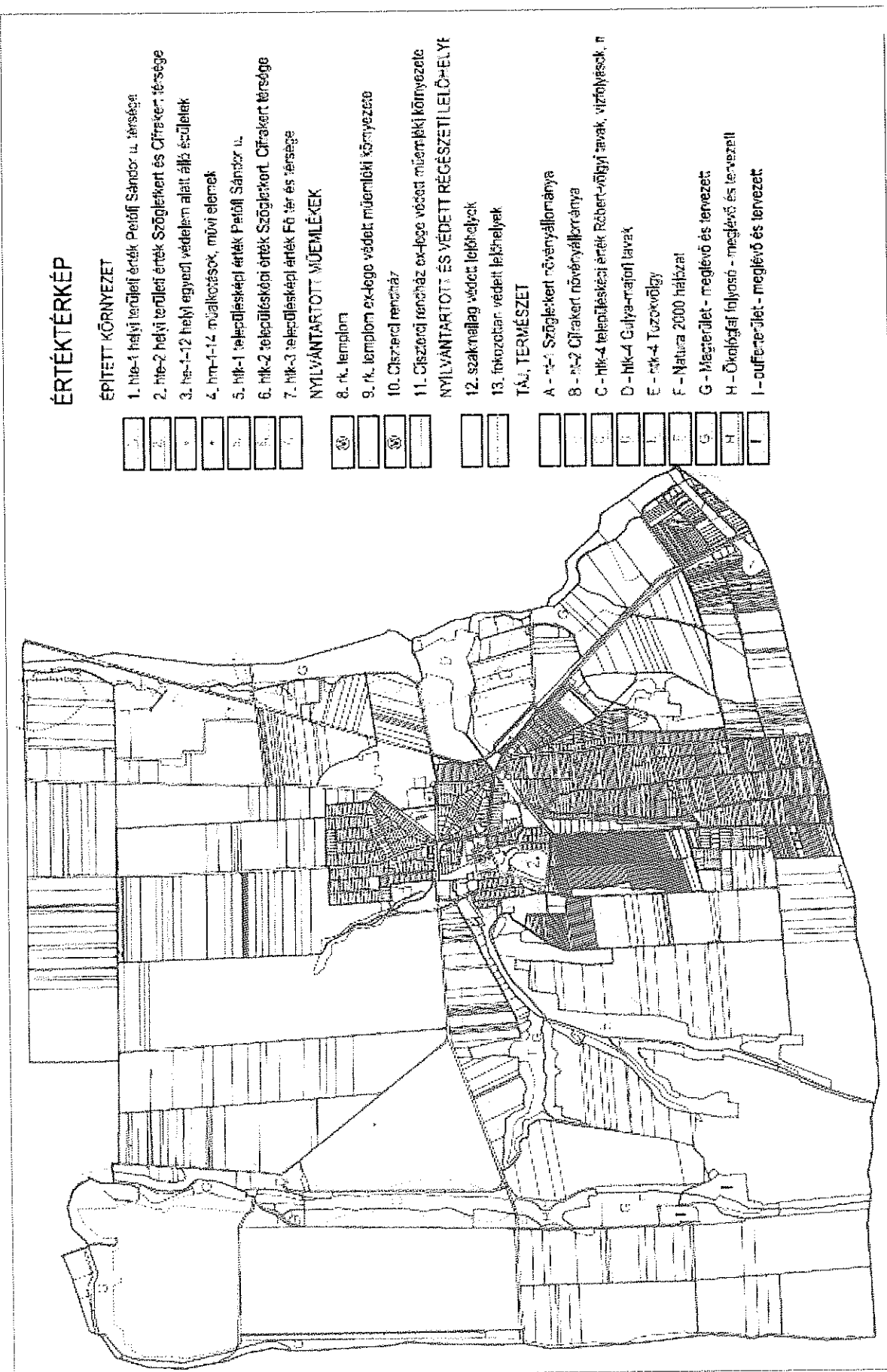
Értékvédelem

A 2001. évi LXIV. törvény szabályozza és határozza meg a kulturális örökség védelmét. A törvény hatálya kiterjed a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra, továbbá meghatározza ezek védelem alatt álló környezetét is. A védelem alatt álló művi értékek környezetében történő fejlesztések meghatározásánál, elsődleges szempont az adott művi érték védelme, továbbá a művi érték környezetének figyelembevétele. A településkép védelmi rendelet meghatározza azokat a szabályozókat, melyek figyelembe veszik a kulturális örökség védelmét és előtérbe helyezik a fenntartható fejlesztést.

3.3. Probléma és érték

Értékek listája

Épített környezet	
1.	hte-1 helyi területi érték Petőfi Sándor u. térsége
2.	hte-2 helyi területi érték Szögletkert és Cífrakert térsége
3.	he-1-12 helyi egyedi védelem alatt álló épületek
4.	hm-1-14 műalkotások, művi elemek
5.	htk-1 településképi érték Petőfi Sándor u.
6.	htk-2 településképi érték Szögletkert, Cífrakert térsége
7.	htk-3 településképi érték Fő tér és térsége
Nyilvántartott műemlékek	
8.	rk. templom
9.	rk. templom ex-lege védett műemléki környezete
10.	Ciszterci rendház
11.	Ciszterci rendház ex-lege védett műemléki környezete
Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek	
12.	szakmailag védett lelőhelyek
13.	fokozottan védett lelőhelyek
Táj, természet	
A	ht-1 Szögletkert növényállománya
B	ht-2 Cífrakert növényállománya
C	htk-4 településképi érték Róbert-völgyi tavak, vízfolyások, major
D	htk-4 Gulya-majori tavak
E	htk-4 Tuzokvölgy
F	Natura 2000 hálózat
G	Magterület - meglévő és tervezett
H	Ökológiai folyosó - meglévő és tervezett
I	pufferterület - meglévő és tervezett

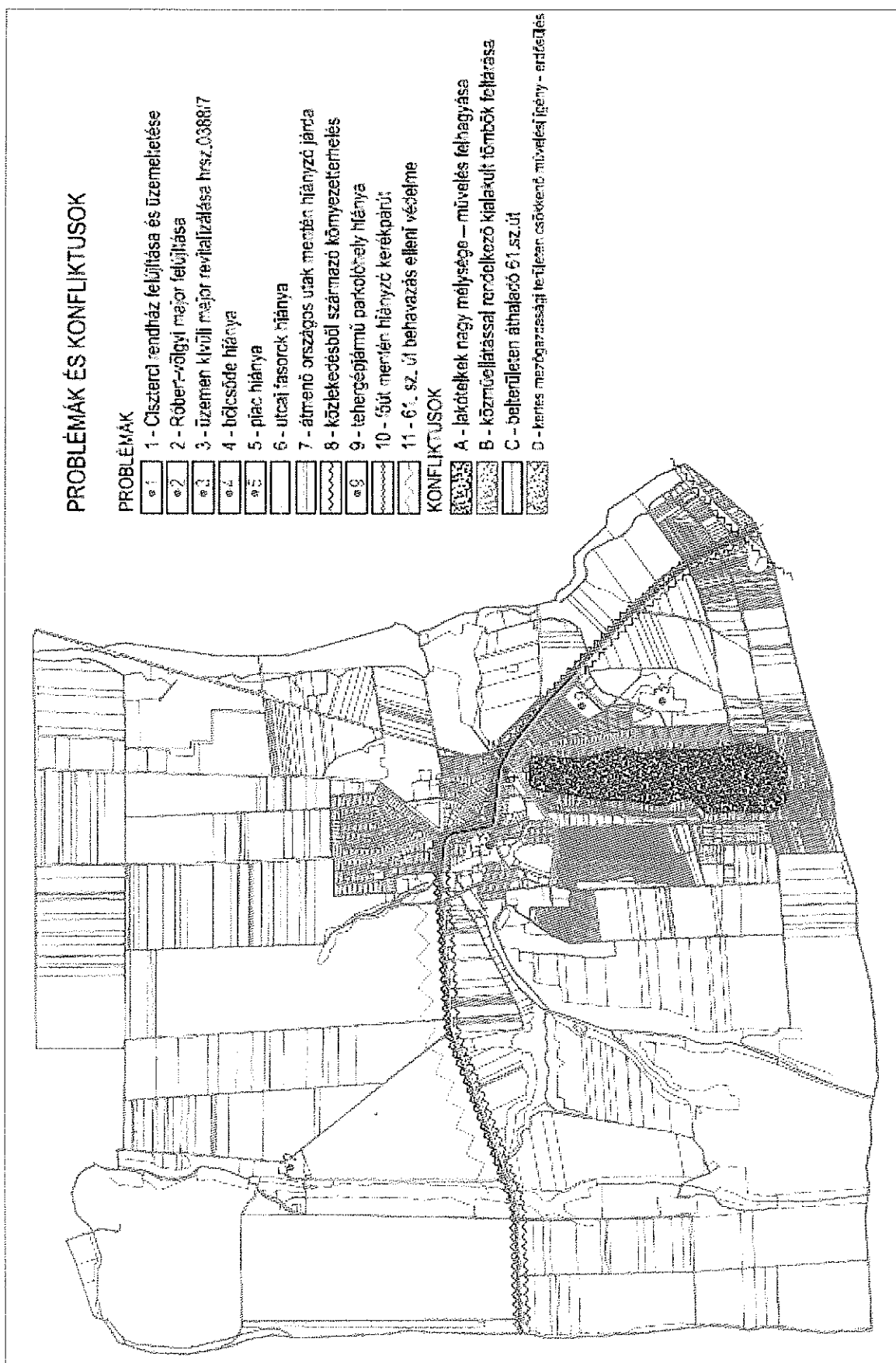

Problémák listája

A település belterülete	
1.	Ciszterci rendház felújítása és üzemeltetése
2.	Robert-völgyi major felújítása
3.	üzemen kívüli major revitalizálása
4.	bölcsőde hiánya
5.	piac hiánya
6.	utcai fasorok hiánya
7.	átmenő országos utak mentén hiányzó járda
8.	közlekedésből származó környezetterhelés
9.	tehergépjármű parkolóhely hiánya
A település külterülete	
9.	főút és összekötőút mentén hiányzó kerékpárutak
10.	61. sz. út behavazás elleni védelme
11.	kihasználatlan majorépületek

Konfliktusok

A település belterülete	
A	lakótelkek nagy mélysége – művelés felhagyása
B	foghíjak nagy száma – lakótelkek megosztásával új építési lehetőség
C	belterületen áthaladó 61.sz.út
A település külterülete	
D	kertes mezőgazdasági területen csökkenő művelési igény - erdősülés

1. melléklet

Országos jelentőségű művi értékek jegyzéke

(Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása)

1. fejezet**Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek adatai**

Lelőhely azonosító	Helyszín, elnevezés	Jellege	Kora	HRSZ nyilvántartott adatok	Megjegyzés
21819	Arany János utca 4.	▪ Temető	▪ Római kor - kelta	1777/1, 1776, 1777/2, 1763, 1896, 1898, 1897, 1895	
21820	Felsőpáskomi -dűlő	▪ Vár	▪ Kora Árpád-kor	0297/8, 0224/10, 0224/11, 0224/12	Részben Nagykarácsony területét is érinti. Nagykarácsonyi hrsz.: 0297/8
47726	Töltés	▪ Gát	▪ Ismeretlen kor	0232, 0233, 0234/1, 0230/1, 0230/13, 0231	Részben Daruszentmiklós területét is érinti. Daruszentmiklósi hrsz.: 0230/1, 0230/13, 0231
47858	Páskom	▪ Telepnyom	▪ Késő bronzkor	0224/12, 0224/22	
47860	Felső-Páskom	▪ Telepnyom	▪ Középkor	0224/8, 0224/9, 0224/10, 0224/11, 0224/12, 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8	Részben Nagykarácsony területét is érinti. Nagykarácsonyi hrsz.-k: 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8,
47861	Előszállási legelő	▪ Erődítés	▪ Ismeretlen kor	0224/16	
47863	Téglavető	▪ Bizonytalan jellegű	▪ Vas kor (kelta)	0224/16	
47867	Téglaházi- rétek alja	▪ Telepnyom	▪ Kora bronzkor	0234/2, 0234/1, 0234/3	
47871	Tói-dűlő- észak	▪ Telepnyom ▪ Telepnyom	▪ Vas kor (kelta) ▪ Árpád-kor	0236/4, 0236/5	
47878	Selyem-rét	▪ Telepnyom	▪ Bronzkor	0210/6, 0210/7	
47881	Tói-dűlő-dél	▪ Épület ▪ Telepnyom	▪ Római kor ▪ Római kor	0240/2	
47883	Posztós	▪ Település ▪ Település	▪ Középkor ▪ Kora újkor	0254/14, 0254/15, 0254/16, 0254/17, 0254/9, 0254/10, 0254/13, 0255, 0263/2, 0263/3, 0254/5, 0254/12, 0254/2, 0254/17, 0254/18, 0264/1, 1196	A lelőhely kiterjedése jóval nagyobb. További érintett hrsz.-k: 0254/2, 0254/17, 0254/18, 0264/1, 1196
21647	Bibichegy	▪ Temető ▪ Temető	▪ Avar kor ▪ Késő római kor	1492/1, 1500/2, 1494/2, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500/1, 1491/2	
47888	Kocsmaházi- rész	▪ Temető	▪ Ismeretlen kor ▪	1820, 1821, 1760, 1819, 1822, 1816	
21645	Óreghegy	▪ Temető	▪ Avar kor	0379/2, 0380, 0381/5, 1088, 1102, 0389, 1124/2, 0379/4, 0391/1, 1881/10, 1101	
47892	Dózsa György u. 9.	▪ Temető	▪ Ismeretlen kor	0418/1 – 0418/9, 0417,	
38579	Györök-tanya	▪ Kemence	▪ Római kor	0569/2, 0621/1, 0621/7,	Részben Dunaföldvár

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erődítés ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Avar kor ▪ Újkőkör ▪ Római kor ▪ Avar kor ▪ Késő középkor 	0621/10, 0621/11, 0621/12, 0621/16, 036/2, 0372/51, 0372/52, 0372/53, 0372/56, 0372/59, 0372/62, 0372/63, 0372/66, 0372/69, 0372/72, 0372/75, 0372/78, 0372/81, 0372/84, 0372/87, 0372/90, 0372/93, 0372/96, 0372/99, 0372/102, 0372/105, 0372/108, 0372/6, 0372/10, 0372/12, 0372/13, 0372/21, 0372/22, 0372/24, 0372/25, 0372/26, 0372/30, 0372/31, 0372/34, 0369/12, 0369/11, 0369/13, 0369/10, 0369/14, 0371, 0372/2, 0372/101, 0372/95, 0372/98, 0372/83, 0372/74, 0372/65, 0372/32, 0372/103, 0372/97, 0372/100, 0373/2, 0372/85, 0372/76, 0372/67, 0372/64, 0515, 0372/50, 0372/43	területét is érinti. Dunaföldvári hrsz.-k: 0569/2, 0621/1, 0621/7, 0621/10, 0621/11, 0621/12, 0621/16,
59865	Györök-tanya, RM-08	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom ▪ Temető 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Avar kor ▪ Középkor ▪ Avar kor 	0372/108, 0372/111, 0372/114, 0372/117, 0372/34, 0372/36, 0372/38	
71041	Györök-tanya, RM 19	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Épület ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Római kor ▪ Római kor ▪ Avar kor 	0372/126, 0371, 0372/41, 0372/40	
59368	Györök-tanya	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Óskor 	0569/2, 0621/11, 0621/12, 0621/16, 0372/6, 0372/12, 0372/13, 0372/31, 0372/51, 0372/63, 0372/66, 0372/65, 0373/2, 0372/67, 0372/64, 0515, 0372/50, 0372/44, 0372/45, 0372/43, 0367/2	Részben Dunaföldvár területét is érinti. Dunaföldvári hrsz.-k.: 0569/2, 0621/11, 0621/12, 0621/16,
Bejelentés alatt	Feszty Árpád út	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Óskor (bronzkor?) ▪ Római kor 	1880, 1881/10, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875	

Fentiek közül 3 régészeti egyedileg, kiemelten védett lelőhely!

Lelőhely azonosító	Helyszín, elnevezés	Jellege	Kora	HRSZ nyilvántartott adatok	Védés
21820	Felsőpáskomi- dűlő	▪ Vár	▪ Kora Árpád- kor	0297/8, 0224/10, 0224/11, 0224/12	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet
47858	Páskom	▪ Telepnyom	▪ Késő bronzkor	0224/12, 0224/22	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet
47860	Felső-Páskom	▪ Telepnyom	▪ Középkor	0224/11, 0224/12, 0224/9, 0224/8, 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8, 0224/10	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet

Régészeti érdekű terület

A patakok, folyóvizek melletti 4–500 m széles sáv

2. fejezet

Nyilvántartott műemlékek adatai

törzsszám	azonosító	név, cím	védelem	hatsz.
1626	22073	rk. templom ex-lege műemléki környezete	műemléki környezet	1474/1, 1477, 1481, 1482, 1485, 1800/1, 1800/3, 1800/4, 1474/2, 1792/2
1627	22074	Ciszterci rendház ex-lege műemléki környezete	műemléki környezet	1474/2, 1479, 1481, 1449/1, 1449/20, 1449/21, 1451, 1459/2, 1459/21, 1459/22, 1459/23, 1459/24, 1459/25, 1459/26, 1470/15, 1470/17, 1470/25, 1474/1, 1480, 1486/3, 1501, 1792/2, 1800/1, 1800/3, 1800/4, 1801/6
1626	3614	rk. templom Szöglet kert	műemlék 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	1479
1627	3615	Ciszterci rendház	műemlék 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	1477

2. melléklet**Helyi védelem**

a 15/2017.(XII.22.) önkormányzati rendelet alapján

1. fejezet A helyi területi védelem alatt álló területek

Jel	megnevezés	lehatárolás
hte-1	Petőfi Sándor u.	Hrsz. 1412/6 közöttől a belterületi határig terjedő szakasz mindkét oldala, - történelmi település telekszerkezete (telekszélesség, struktúra), - meghatározó utcakép, - történelmileg kialakult funkcionális használata (hrsz. észak-keleti oldal: 1273-1281, 1294, 1295, 1296/1-2, 1298-1301, 1303-1205, 1306/1-2, 1307-1310, 1311/1-2, 1312, 1314-1316, 1318-1321, 1322/1-2, 1323, 1324/1-2, 1325, 1327-1336, 1338-1340, 1340/1, 1342-1345, 1348-1450, 699, 700, 701/1-2, 702-705, 707 hrsz. dél-nyugati oldal: 1352—1357, 1358/1-2, 1359, 1360/1-2, 1361-1366, 1367/1-2, 1368-1378, 1379/1, 1379/3-5, 1380-1404, 1405/1-2, 1406-1410, 1411/1-6
hte-2	Szögletkert és Cifrakert térsége	Szögletkert és Cifrakert a határoló ingatlanok által alkotott térfal és a jelölt ingatlanok, - határoló utcaképek, - épített és természeti környezet egysége (hrsz. 1477, 1479, 1474/1, 1485, 1482, 1793, 1792/2, 1792/1, 1801/3, 1801/6, 1801/7, 1433/1, 1433/4, 1449/4, 1449/19, 1449/20, 1449/1, 1449/23, 1451, 1453/1, 1453/2, 1453/36, 1470/23, 1470/27, 1470/28)

2. fejezet A településképi szempontból meghatározó területek

Jel	megnevezés	lehatárolás
htk-1	Petőfi Sándor u.	Hrsz. 1412/6 közöttől a belterületi határig terjedő szakasz mindkét oldala, - történelmi település telekszerkezete (telekszélesség, struktúra), - meghatározó utcakép, - történelmileg kialakult funkcionális használata (hrsz. észak-keleti oldal: 1273-1281, 1294, 1295, 1296/1-2, 1298-1301, 1303-1205, 1306/1-2, 1307-1310, 1311/1-2, 1312, 1314-1316, 1318-1321, 1322/1-2, 1323, 1324/1-2, 1325, 1327-1336, 1338-1340, 1340/1, 1342-1345, 1348-1450, 699, 700, 701/1-2, 702-705, 707 hrsz. dél-nyugati oldal: 1352—1357, 1358/1-2, 1359, 1360/1-2, 1361-1366, 1367/1-2, 1368-1378, 1379/1, 1379/3-5, 1380-1404, 1405/1-2, 1406-1410, 1411/1-6
htk-2	Szögletkert és Cifrakert térsége	Szögletkert és Cifrakert a határoló ingatlanok által alkotott térfal és a jelölt ingatlanok, - határoló utcaképek, - épített és természeti környezet egysége (hrsz. 1477, 1479, 1474/1, 1485, 1482, 1793, 1792/2, 1792/1, 1801/3, 1801/6, 1801/7, 1433/1, 1433/4, 1449/4, 1449/19, 1449/20, 1449/1, 1449/23, 1451, 1453/1, 1453/2, 1453/36, 1470/23, 1470/27, 1470/28)
htk-3	Fő tér és térsége	- Fő tér hrsz. 1198/2-3, 1414/1-2, 1412/7, 1413, 1415/13, 1415/14, 1415/7
htk-4	Róbert-völgyi tavak, vízfolyások és a major	(a tó és vízfolyás rendszer, a határoló ingatlanok, a major területe, Szent-Róbert park)
htk-4	Gulya-majori tavak	(a tavak, a Nagykarcsonyi-vízfolyás, határoló rétek, legelők, nádasok természeti területe)
htk-4	Túzokvölgy	(a tó, a vízfolyás rendszer, a határoló legelők, erdők természeti területe)

3. fejezet

Helyi egyedi védelem alatt álló „elemek”

Épületek

jel	megnevezés - védett elem	cím	hrsz.
he-1	gyógyszertár - egész épület	Balatoni út 35.	hrsz. 1793
he-2	parókia - egész épület	Szögletkert 3.	hrsz. 1485
he-3	kúria - egész épület	Szögletkert 1.	hrsz. 1482
he-4	teleház - egész épület	Bem József u. 2/a	hrsz. 1433/4
he-5	borház – megmaradt eredeti épületelemek, épület tömege	Kastély u. hrsz. 1470/17 út	hrsz. 1453/1
he-6	magtár - tömegformálás, alkalmazott anyaghasználat, homlokzat kialakítása	Baross Gábor u. 31	hrsz. 1470/2
he-7	major – tömegformálás, alkalmazott anyaghasználat	Baross Gábor u. 32	hrsz. 1470/26
he-8	vasútállomás - egész épület	Balatoni út 1.	hrsz. 1196
he-9	lakóépület - egész épület	Petőfi Sándor u. 48.	hrsz. 1306/1
he-10	lakóépület - egész épület	Petőfi Sándor u. 50.	hrsz. 1307
he-11	major – tömegformálás, alkalmazott anyaghasználat	Krizantém u.	hrsz. 0212/14
he-12	Robert-völgyi birtok – tömegformálás, alkalmazott anyaghasználat, homlokzat kialakítása	Robert-völgy	hrsz. 0156/5

Műalkotások

Jel	megnevezés	cím	hrsz.
hm-1	feszület – egész alkotás és környezet	Szögletkert	hrsz. 1481
hm-2	útmenti feszület – egész alkotás	Árpád út – Győri Géza u. sarok	hrsz. 1202-1204 sarok
hm-3	útmenti feszület – egész alkotás	Petőfi u. vége	hrsz. 1351
hm-4	útmenti feszület - egész alkotás és környezet	Hunyadi tér	hrsz. 1428/1
hm-5	temetői feszület - egész alkotás és környezet	Bercsényi u. – Krizantm u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744
hm-6	útmenti feszület - egész alkotás és környezet	Szent Robert park	hrsz. 0168
hm-7	útmenti feszület – egész alkotás	Bibic u. eleje	hrsz.
hm-8	1945-ös emlékmű - egész alkotás és környezet	Bercsényi u. – Krizantm u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744
hm-9	régi síremlékek – egész alkotás		
hm-10	Trianoni emlékmű - egész alkotás és környezet	Móricz Zsigmond tér	hrsz. 1724/4
hm-11	I. vh. emléktábla – egész alkotás	Fő tér	hrsz. 1414/1
hm-12	Hagyó-Kovács Gyula szobor - egész alkotás és környezet	Szögletkert	hrsz. 1481
hm-13	Emlékmű - egész alkotás és környezet	Szögletkert	hrsz. 1481
hm-14	Híd – egész alkotás	Cífrakert	hrsz. 1453/1

Természeti elemek

Jel	megnevezés	cím	hrsz.
ht-1	közpark növényállománya	Szögletkert	hrsz. 1481
ht-2	közpark növényállománya	Cífrakert	hrsz. 1449/1, 1449/23, 1451, 1452/36, 1453/2, 1470/23, 1470/27-28

3. melléklet

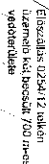
Nemzetközi, országos jelentőségű természeti értékek
(Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása)

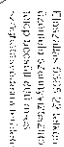
1. fejezet

Natura 2000 hálózat és tájképvédelem

2. fejezet Nemzeti ökológiai hálózat

4. melléklet	KV-V Vízellátás
5. melléklet	KV-SZ Szennyvízelvezetés
6. melléklet	KV-G Földgázellátás
7. melléklet	KV –Vill Villamosenergia
8. melléklet	KV-EH Elektronikus hírközlés
9. melléklet	KV-KK Korlátozó közműadottságok

[illegible]

[illegible]

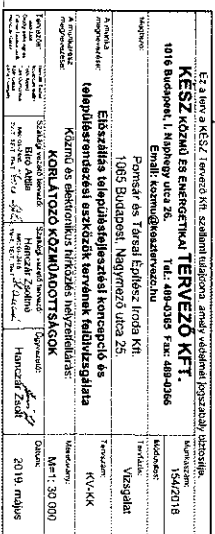

JELMAGYARÁZAT:

- 22 kV-os villamosenergia létesítmények az ország tengerszintől mért 7-7 m-es biztonsági övezetét
- 22 kV-os transzformátor
- Vízszolgáltatási terület
- mederfenékhatáró sávval

Ez a terv a KÉSZ Tervező Kft. szellemi tulajdon, amely jogaitól jogszabályi zártkörűen.			
KÉSZ KÖZMŰ ÉS ENERGETIKAI TERVEZŐ KFT.			
1016 Budapest, L. Nagygy. u. 25.		Munkálzat:	
Email: kormu@kesevtervezok.hu		Tervező:	
Pomáry és Társai Építész Iroda Kft.		Végfelvétel:	
1085 Budapest, Nagymező u. 25.		Tervező:	
Előzetes felmérés/tervezési koncepció és		KV-VILL	
településrendezési eszközök tervek elkészítése		KV-VILL	
Közmű és energiatervezési feladatokat		KV-VILL	
VILLAMOSENERGIA		KV-VILL	
Tervező:		KV-VILL	
Tervező:		KV-VILL	
Tervező:		KV-VILL	
Tervező:		Dátum:	2019. május
Tervező:			

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA

II. ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A környezetalakítás terve
1.1.	Településrendezési javaslatok
1.1.1.	Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer
1.1.2.	Beépítésre szánt területek
1.1.3.	Beépítésre nem szánt területek
1.1.4.	Szerkezet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek
1.1.5.	Védelmi és korlátozó elemek
1.2.	A változással érintett területek összefoglalója és összefüggései
1.2.1.	Beépítésre szánt területek
1.2.2.	Beépítésre nem szánt területek.
2.	Szakági javaslatok
2.1.	Tájrendezési javaslatok
2.1.1.	Tájhasználat, tájszerkezet javaslat
2.1.2.	Természetvédelmi javaslatok
2.1.3.	Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslatok
2.1.4.	Biológiai aktivitásérték változása
2.2.	Zöldfelületi rendszer fejlesztése
2.2.1.	Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata
2.2.2.	Zöldfelületi ellátottság alakulása
2.2.3.	Zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok
3.	Közlekedési javaslatok
3.1.	Közúti hálózati kapcsolatok, főbb közlekedési csomópontok, belső úthálózat
3.2.	Közösségi közlekedés
3.3.	Gyalogos közlekedés, kerékpáros közlekedés
3.4.	Gépjármű elhelyezés, parkolás
4.	Közműellátás és elektromos hírközlés
4.1.	Vízellátás
4.2.	Szennyvízelvezetés
4.3.	Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
4.4.	Energiaellátás
4.4.1.	Villamosenergia ellátás
4.4.2.	Földgázellátás
4.5.	Megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőség
4.6.	Elektronikus hírközlés
4.6.1.	Vezetékes elektronikus hírközlés
4.6.2.	Vezeték nélküli elektronikus hírközlés
5.	Környezeti hatások és feltételek
6.	Hatályos településszerkezeti tervvel való összhang bemutatása
7.	Szabályozási koncepció

MELLÉKLETEK

1. m.	KV-F-V-SZ	Viziközművek
2. m.	KV-F-E-EH	Energiaközművek és elektromos hírközlés
3. m.	KV-KK	Korlátozó közműadottságok

1. A környezetalakítás terve

1.1. Településrendezési javaslatok

1.1.1. Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer

A földrajzi környezet, felszín – a vízfolyások völgyvonulatai között húzódó enyhe szintkülönbségekkel rendelkező domborulatok és a történelem alakította a település szerkezeti rendszerét.

A település szerkezetének struktúráját meghatározó vonalas elemek

A település feltárási útjai:

- a térség meghatározó közúthálózati fejlesztése a megépült M6 autópálya és csomópontja a községet a település dél-keleti sarkán érinti,
- a nagyközséget átszeli a 61. sz. kelet-nyugat irányú főút, mely a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel,
- ebből belterületen kiágazó 6211 sz. összekötőút Nagykarácsony felé,
- és 62123 sz. összekötőút Daruszentmiklós felé,

Vasút: További kapcsolatot biztosító közlekedési elem a Pusztaszabolcs - Dunaújváros - Mezőfalva - Paks vasútvonal.

Vízfolyások:

- Határvölgyi vízfolyás Alsószentiván és Alap határban,
- Róbert-völgyi vízfolyás,
- Túzok-völgy,
- Nagykarácsonyi-vízfolyás.

A belterület szerkezetének meghatározó eleme a 61. sz. főút, és az abból kiágazó Nagykrácsony felé vezető út. A régi településrészek feltárási útjai a főúttal párhuzamos utcák, a később kialakult telektömböket viszonylag szabályos utcahálózat keretezi.

Meghatározó természeti elem a belterületet szinte kettészelő, a külterületi ökológiai hálózatokat összekötő vízfolyás menti mélyfekvésű zöldterület, egyben természeti élőhely.

A település területi elemei

Beépítésre szánt területek:

A közlekedési nyomvonalak (M6 kivételével) találkozásának térségében alakult ki a beépítésre szánt terület nagy része, a belterület, az M6 dunaföldvári csomópontja mellett a település gazdasági területei:

- Belterület elsődlegesen lakóterület, sajátos egyedi karaktert kölcsönző központi területekkel (a szolgáltató, irányító központ és a kulturális, oktatási központ), különleges területtel (temető, rekreációs terület, mezőgazdasági üzemi terület), nagykiterjedésű zöldterületekkel.
- Gazdasági területek részben a belterület szomszédságában, döntően az M6 csomópont térségében helyezkednek el
- A gazdálkodó területek a belterülethez csatlakozó egykori majorok köré szerveződtek a Róbertvölgyi major kivételével, újonnan kijelölt terület az M6 csomópontja mellett található.

Beépítésre nem szánt területek:

Döntően a külterület (belterületi zöldterületeket kivéve), melyet a közlekedési nyomvonalakon kívül a természeti elemek – vízfolyások, tavak – ény-dk irányú ökológiai hálózata tagol.

- Általános szántó művelési ágú mezőgazdasági területek a külterület nagy részét lefedik, a kertes mezőgazdasági területek a belterülethez csatlakoznak, a legelők rétek a vízfolyásokat kísérik.

- Vízfolyásokat több esetben természetes és duzzasztott tavak sora szakítja meg.
- Kevés erdő elsődlegesen védelmi céllal.
- Tervezett különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület.

A tájhasználatot tekintve a településen változatlanul a mezőgazdasági területek az uralkodók, de egyre nagyobb az igény egyéb gazdasági tevékenységek fogadását lehetővé tevő területekre is. Előszállás jellegzetesen mezőgazdasági település, szántókkal, legelőkkel, számos vízfolyással, kevés erdővel.

A javaslat a kialakult szerkezeti rendszeren, területfelhasználáson nem kíván változtatni, az igényeknek megfelelően azt ésszerűsíti, kiegészíti, elsődlegesen a külterületen történő módosulásokkal. Daruszentmiklós a továbbiakban is mezőgazdasági település marad szántókkal, legelőkkel, számos vízfolyással, kevés erdővel, a belterület szélein és az M6 autópálya csomópont térségében kialakult gazdasági és mezőgazdasági területfelhasználással.

1.1.2. Beépítésre szánt területek

Lakóterület	L
- kialakult falusias lakóterület	Lfk
- újonnan beépülő falusias lakóterület	Lf
Vegyes terület	V
- településközpont vegyes terület	Vt
Gazdasági terület	G
- kereskedelmi szolgáltató terület	Gks
Különleges terület	K
- különleges sportterület	Ksp
- különleges rekreációs terület	Kre
- különleges szociális terület	Kszoc
- különleges mezőgazdasági üzemi terület	Kmü
- különleges szennyvíztisztító terület	Ksz

Lakóterületek

A településszerkezeti terv a lakóterületeket sajátos használatuk, beépítési sűrűségük, kialakult és tervezett jellegük szerint egységesen falusias lakóterület kategóriába sorolja, függetlenül attól, hogy kialakult, vagy tervezett beépítésről van szó.

A lakóterületen a falusias életmód hagyományainak megőrzése a cél, ahol a lakhatáson kívül a lakosság alapfokú ellátása, a munkahelyteremtés is megoldható nem zavaró hatású mezőgazdasági, erdőgazdasági, kereskedelmi szolgáltató és kézműipari funkciók telepítésével, alapfokú szintű zöldterületekkel.

A lakhatási igény bővülését, változását több tényező okozza:

- népességnövekedés, mely a vándorlási különbözetből és a népességnövekedésből adódik,
- minőségi változtatási igény az elhelyezkedés, lakáskomfort, méret tekintetében,
- életmód megváltozása az otthoni gazdálkodás megszűnésével, városias életvitel folytatásával.

Az új építés lehetőségének területi megoszlása:

- foghíjak beépülése, szinte az egész belterületen szórtan található üres telkek felhasználásával, mely az infrastruktúra hatékonyabb, gazdaságosabb kihasználását eredményezi, a településképet, utcaképet pozitívan változtatja,

- Árpád és Petőfi Sándor utak közötti magaslaton tömbfeltárással, a dombra felkúszó mély telkek megosztásával. A belterület - fekvése és történeti múltja tekintetében - frekvenciált területén az új telkek kialakítása csak a telekstruktúra, tulajdoni állapotok figyelembevételével történhet.

Fentiek figyelembevételével különbözteti meg a szabályozás az „Lfk” - kialakult és az „Lf” – új beépítésű lakóterületeket.

Igy a szükségletet bőven meghaladó többlet lakhatási igény biztosítható a lakóterület növelése nélkül.

Vegyes településközponti területek

A településközpont vegyes terület több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, olyan helyi települési szintű igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, oktatási, kulturális, egyházi, egészségügyi és szociális épületek elhelyezésére szolgál, amelyek alapvetően nincsenek zavaró hatással a lakófunkcióra.

A településen a központi szerepkört két egymástól függetlenül elhelyezkedő, eltérő funkciójú terület tölti be, melyeket a 61. sz. út egységenként kettéoszt, de központként összeköt. Ezen területek alkalmasak a növekvő kereskedelmi, kulturális, oktatási, szociális igények befogadására, lehetőséget biztosítanak célpontként az idegenforgalom, a turizmus, a szabadidő változatos eltöltése számára.

Az intézmények sűrűsödése, a védett épületek koncentrációja a központhelyeket a vasút mellett és a rendház térségében jelöli ki, melyeket vizuálisan is érzékelhetővé tesznek az intenzívebb beépítés, a hagyomány őrzően felújított falukép, a közterületi fejlesztések.

A településközpontok megosztott, de a Balatoni út által összekapcsolt funkciói:

- a vasútállomás térségében intézményi, kereskedelmi, szolgáltató funkció,
- a templom és apátság térségében elsődlegesen oktatási, kulturális, idegenforgalmi funkció, melynek jelentőségét kiemelik a műemléki épületek és a műemléki környezet.

Gazdasági terület

A helyi lakosság megtartása, az ide települni szándékozók vonzása a célja a munkahelyet teremtő gazdasági fejlesztéseknek. Gazdasági vállalkozások számára vonzó pozíciójú településsé vált Előszállás az M6 autópálya megépítésével, a dunaföldvári csomópont megépítésével. A lakókörnyezetben már működő gazdasági telephelyek mellett jelentős fejlődési lehetőség a csomópont közelében kijelölt gazdasági kereskedelmi terület.

Gazdasági kereskedelmi területfelhasználás területi megoszlása:

- lakóterületek szomszédságában elszórtan megjelenő már régen üzemelő gazdasági területek,
- a Balatoni út mellett a belterület keleti határa mentén, egykori mezőgazdasági területen nagy kiterjedésű összefüggő terület,
- külterületen a dunaföldvári csomópont térségében a 61. sz. út mellett, volt szántók átminősítésével mezőgazdasági környezetbarát gazdaság, logisztika számára kijelölt terület.

Különleges területek

A különleges területek egy része olyan meglévő, falusias beépítésbe illeszkedő, helyhez kötött nagy zöldfelületű intézményterület, amely környezeti hatástól védendő rendeltetést fogad.

A rajtuk elhelyezkedő építmények különlegessége miatt az alábbi különleges területfelhasználási kategóriákat különbözteti meg a TSZT:

- sportterület labdarúgópálya és kiszolgáló létesítmény területe,
- rekreációs terület a Cifrakert és a Kerekes út között, ahol a feltárt melegvíz hasznosítására épülő strand, mely funkciójával szervesen illeszkedik az apátság köré szerveződő idegenforgalmi célterülethez. A területen fürdő, park, szállás, vendéglátás létesítményei nagy zöldfelületükkel bővítik a belterületen áthaladó ökológiai folyosót,

- különleges szociális terület az idősgondozást ellátó épületek elhelyezésére szolgál,
- szennyvíztisztító területe, mely fejlesztéssel a szomszédos területeket is kiszolgálhatja,
- mezőgazdasági üzemi területeken részben mezőgazdasági termékfeldolgozással, tárolással foglalkoznak, részben állattartó tevékenységet folytatnak,

1.1.3. Beépítésre nem szánt területek

Közlekedési és közműterület	KÖ
- közúti közlekedés	KÖu
- kötöttpályás közlekedés	KÖk
- hírközlési terület	KÖh
Zöldterület	Z
- közpark	Zkp
- közkert	Zkk
Erdőterület	E
- gazdasági erdő	Eg
- véderdő	Ev
Mezőgazdasági terület	M
- általános mezőgazdasági terület	Má
- általános mezőgazdasági terület korlátozott hasznosítással	Mák
- kertes mezőgazdasági terület	Mk
Vízgazdálkodási terület	V
- folyóvizek, tavak	V
- vízbeszerzési terület	Vb
Természetközeli terület	Tk
- nádas	Tk
Különleges beépítésre nem szánt terület	Kb
- rekreációs terület	Kbre
- temető	Kte

Közlekedés és közmű területek

Az országos és helyi közutak, kerékpárutak, járművek várakozóhelyei, gyalogutak, mindezek csomópontjai, vízelvezetési rendszere és környezetvédelmi létesítményei, a közművek és a hírközlés építményei számára kijelölt zóna.

- Az M6-os autópálya Dunaföldvár határánál a közigazgatási határral párhuzamosan halad, dunaföldvári csomópontja Előszállás területén helyezkedik el,
- a nagyközséget átszeli a 61 sz. kelet-nyugat irányú főút, mely a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel,
- ebből belterületen kiágazik a 6211 sz. összekötőút Nagykarácsony felé,
- és 62123 sz. összekötőút Daruszentmiklós felé,
- további kapcsolatot biztosító közlekedési elem a Pusztaszabolcs - Dunaújváros - Mezőfalva - Paks vasútvonal.
- További közlekedési elemek a kiszolgáló utak és a gazdasági utak, kerékpárutak, parkolók.

Térségi szerepkör szempontjából kiemelkedően fontos a környező településekkel történő együttműködés szorgalmazása, ezen belül turisztikai együttműködést segítő összekötő utak és kerékpárutak.

A közlekedési területeken helyezkednek el a közmű területek.

Zöldterületek

A település zöldfelületi rendszerének jelentős része a belterületen elhelyezkedő nagykiterjedésű közparkok:

- műemléki környezet ösfás parkjai – Szögletkert, Cífrakert, díszparkként és tematikus parkként kialakítva,
- a belterületet átszelő, összefüggő ökológiai folyosót biztosító vízfolyást kísérő közparkok,
- lakóterületi fejlesztések közparkjai, közkertjei.

Erdőterületek

A településen kevés az erdő, ezeknek többsége véderdő. Védett erdő nincs.

Mezőgazdasági területek

Település mezőgazdasági területeinek megoszlása a használat szempontjából:

- Általános mezőgazdasági területek (szántók, legelők stb.), nagytelkes területei, építési lehetőséggel,
- Korlátozott használatú általános mezőgazdasági területek (védett természeti területek térségében, azok védőzónáján belül), ahol beépítésre nem szánt területek jelölhetők csak ki. A területek a vízfolyásokat kísérik (Határvölgy, Robertvölgy, Tűzokvölgy, Gulyamajor – Nagykarcsonyi-vízfolyás)
- Kertes mezőgazdasági területek (szőlő, gyümölcsös), kistelkes terület a belterülettől délre.

Vízgazdálkodási területek

A település természetes vízfolyásokban, tavakban gazdag, ezek mellett számos mesterséges csatorna, tó, árok található.

A településen helyezkedik el Daruszentmiklós és Előszállás közös vízbeszerzési terület a 62123. sz. út mellett.

Természetközeli terület

Tavak menti nádasok területe

Beépítésre nem szánt különleges területek

Alacsony beépítési lehetőséggel rendelkező sport, rekreáció és ismeretterjesztés területei:

- horgászturizmussal kapcsolatos rekreációs terület ökológiai hálózat területén a Gulyamajorban,
- turisztikai terület és kiszolgáló létesítményei Robert-völgyben,
- természetmegismeréssel kapcsolatos oktató terület

Temető és közvetlen környezete rendezett, az igényeket megfelelően kiszolgáló terület

1.1.4. Szerkezetet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek

A település szerkezetének struktúráját a vonalas elemek határozzák meg. Ezek a közlekedési elemek, egyéb nyomvonalas elemek, a zöldfelületi rendszerek, vízfolyások.

Úthálózat

A település felszíne befolyásolta az úthálózat kialakulását, s az hatással volt a beépült területek funkcionális és formai fejlődésére.

A település feltáró útjai:

- a térség meghatározó közúthálózati fejlesztése a megépült M6 autópálya és csomópontja a községet a település dél-keleti sarkán érinti,
- a nagyközséget átszeli a 61 sz. kelet-nyugat irányú főút, mely a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel,
- ebből belterületen kiágazó 6211 sz. összekötőút Nagykarácsony felé,
- és 62123 sz. összekötőút Daruszentmiklós felé,

Vasút: További kapcsolatot biztosító közlekedési elem a Pusztaszabolcs - Dunaújváros - Mezőfalva - Paks vasútvonal.

A belterület szerkezetének meghatározó eleme a 61. sz. főút, és az abból kiágazó Nagykarácsony felé vezető út. A régi településrészek feltáró útjai a főúttal párhuzamos utcák, a később kialakult telektömböket viszonylag szabályos utcahálózat keretezi.

Egyéb nyomvonalas elemek

- nagyközépnomású földgázvezeték gazdaasági úton
- 220kV-os villamosenergia légvezeték

Zöldfelületi rendszerek vonalas elemei

A zöldfelületi rendszerek a vízfolyásokat kísérő ökológiai hálózat ökológiai folyosói, magterületei, a belterületet átszelő vízfolyást kísérő zöldfelület.

Jelentősebb vízfolyások:

Túzok-völgy kivételével általában ény–dk irányú vízfolyások természetes és duzzasztott tavakkal:

- Határvölgyi vízfolyás Alsószentiván és Alap határban,
- Róbert-völgyi vízfolyás,
- Túzok-völgy,
- Nagykarácsonyi-vízfolyás,
- Lak patak

Meghatározó természeti elem a belterületet szinte kettészelő, a külterületi ökológiai hálózatokat összekötő vízfolyás. menti mélyfekvésű zöldterület, egyben természeti élőhely.

1.1.5. Védelmi és korlátozó elemek

Táj- és természetvédelmi elemek

A táj és természet védelmi területeket a DINPI adatszolgáltatás jelöli ki.:

- Natura 2000 hálózat területén,
- az ökológiai hálózat magterület, ökológiai folyosó övezeteiben,
- tájképvédelmi övezetben,
- helyi természetvédelmi és tájképvédelmi területeken

Kulturális örökségvédelmi elemek:

- A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása szerint a településen húsz db nyilvántartott, egy db bejelentés alatti lelőhely és ezekből három db egyedileg, kiemelten védett régészeti lelőhely, két országos jelentőségű műemlék és annak műemléki környezete található,
- helyi védelem elemei részben területi és egyedi, részben településképi védelemre kijelölt elemek.

Egyéb védelmi és korlátozó elemek**Közműszolgáltatással összefüggő korlátozások:**

- Vízellátás szolgáltatási területén
Vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei
- Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
Önkormányzati kezelésű csapadékvíz elvezetést szolgáló erek, vízfolyások, tavak 3-3 m-es karbantartó sávval
- Energiaellátás
Villamosenergia
22 kV-os gerinc légvezeték elosztóhálózat nyomvonala, külterületen oszloptengelytől mért 7-7 m-es biztonsági övezettel
22/0,4 kV-os transzformátor
- Földgázellátás
Nagyközép-nyomású földgáz vezeték csőpalásttól mért 5-5 m-es, és a közép-nyomású földgáz elosztóhálózat a csőpalásttól mért 3-3 m-es biztonsági övezetével
- Elektronikus hírközlés
Vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók létesítményei
- vízműkút (hrs. 0254/12) becsült 700m-es védőtávolsága
- szennyvíztisztító telep (hrs. 0365/22) szaghatás elleni becsült védőtávolsága 800m

1.2. A változással érintett területek összefoglalója és összefüggései

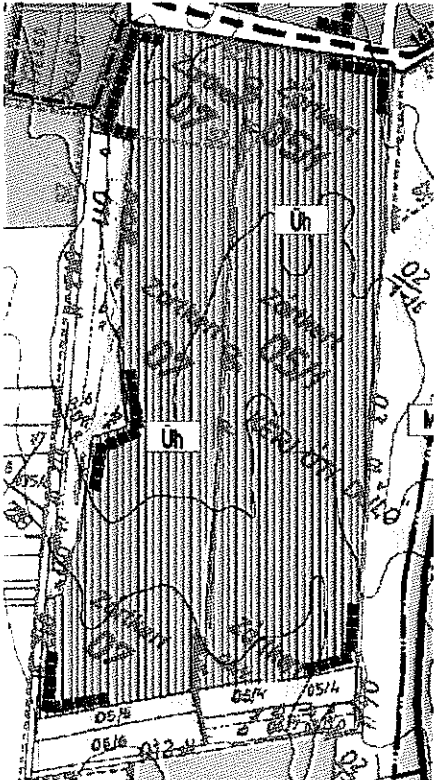
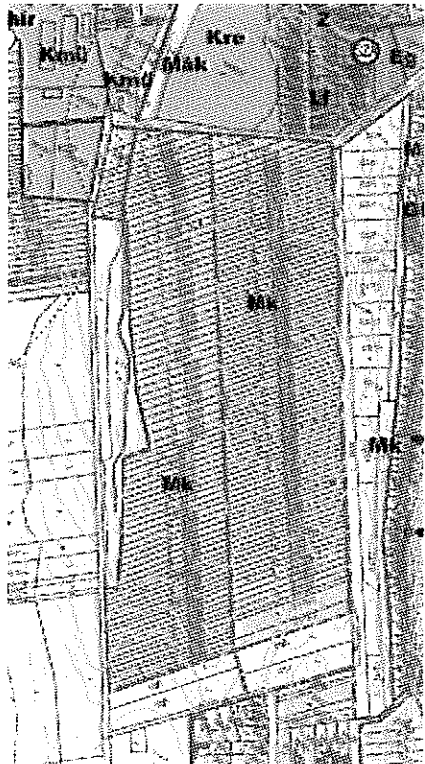
A településszerkezetet meghatározó közlekedési elemek nyomvonala nem változik, a területfelhasználások módosulnak részben önkormányzat szándéka szerint, részben a hatályos szabályozás felülbírálata, részben a jogszabályváltozások miatt.

Az előzetes tájékoztatásban szereplő egyes területfelhasználási elemeken kívül a terv más területfelhasználásokat a felhasználás változatlanul tartása mellett átnevez. Az ismertetésben az azonosítás érdekében szerepelnek az előzetes tájékoztatás jelölései.

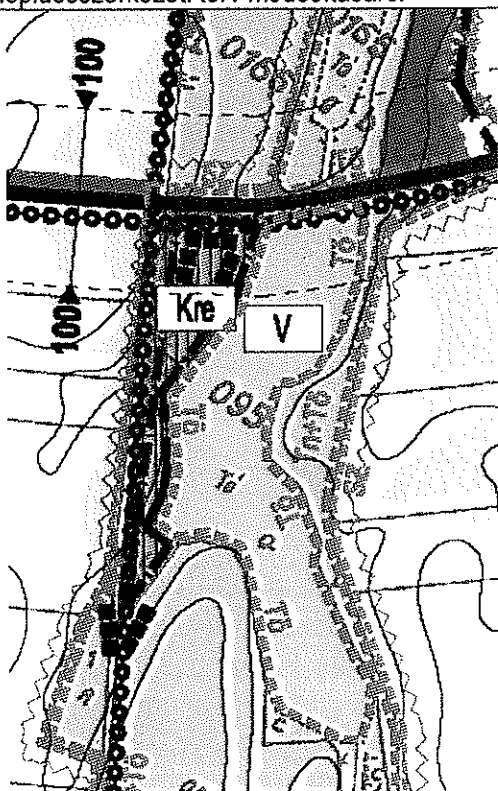
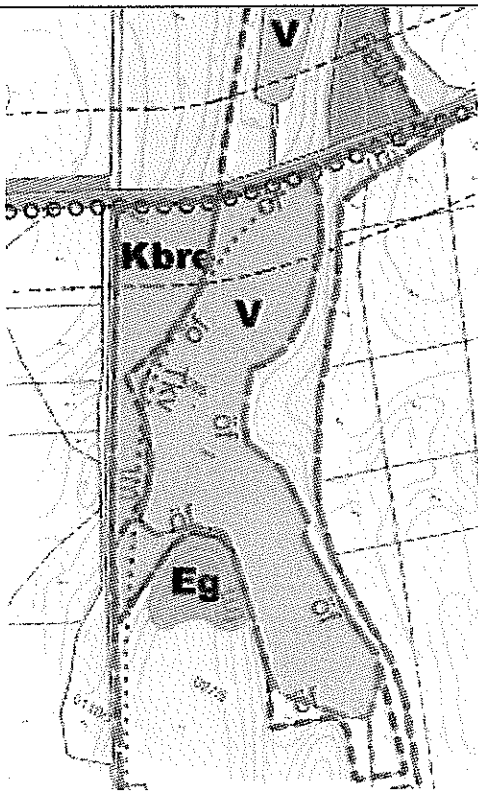
TERÜLETFELHASZNÁLÁS VÁLTOZÁSA

1. Vt övezetben plac létesítése
- 1.1 Vt övezetben bölcsőde létesítése
2. KÖk övezetben tehergépkocsl, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
- 2.1 Gksz övezetben tehergépkocsl, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
3. Üh tervezett területfelhasználás valós használatra történő visszaállítása Üh => Mk
4. Gulyamajor térségben horgászatra alkalmas beépítésre nem szánt rekreációs terület kialakítása VI + Mák => Kbre

Javasolt módosítás (3. jelű): hétvégiházas üdülőterület „Üh” → mezőgazdasági kertes terület „Mk”	
137/2009.(VIII.31.) sz. ökt. határozat határozattal elfogadott TSZT módosítás	Jelen tervvel javasolt módosítás
	
Változtatás indoklása: Az általános és kertes mezőgazdasági környezetbe idegen funkcióként ékelődik be az üdülőterület. A zártkertek üdülőterületté sorolása nem idézte elő a várt változást. Tájképi és használati szempontból is kedvező átalakulás a tervben az eredeti kertes gazdálkodó területfelhasználás visszaállítása.	
A területrendezési tervekkel való összefüggés bemutatása: Térségi terv mezőgazdasági térségében visszaáll a meghatározó területfelhasználás a kertes mezőgazdasági terület kijelölésével. Térségi övezeteknek – kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezeteknek – megfelelő a kertes mezőgazdasági terület.	
A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása: Cél az alternatív mezőgazdasági termelés kialakítása, ösztönzése, melyre az adott területen kiválóan alkalmas	

14/2011. (XII.01.) sz. ökt. rendelet	Jelen tervvel javasolt módosítás
Változtatás indoklás OTÉK 32. § (1) „Valamennyi építési övezetben, illetve övezetben – ha a helyi építési szabályzat, szabályozási terv másként nem rendelkezik – elhelyezhetők: 1. a nyomvonal jellegű építmények és műtárgyaik, a külön jogszabályok keretei között	
A területrendezési tervekkel való összefüggés bemutatás	
-	
A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhang bemutatása	
-	

Javasolt módosítás: különleges rekreációs terület „Kre” → Különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület „Kbre”

260/2011. (XI.23.) sz. ökt. határozat a településszerkezeti terv módosításáról	Jelen tervvel javasolt módosítás
	

Változtatás indoklása

OTR 17. § (1) Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, ezért a területfelhasználás az eredeti használat megtartása mellett különleges beépítésre nem szánt rekreációs területre változik.

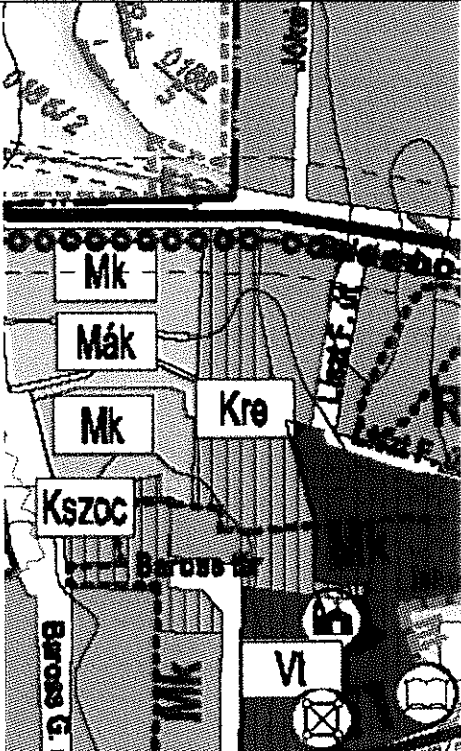

A területrendezési tervekkel való összefüggés bemutatása:

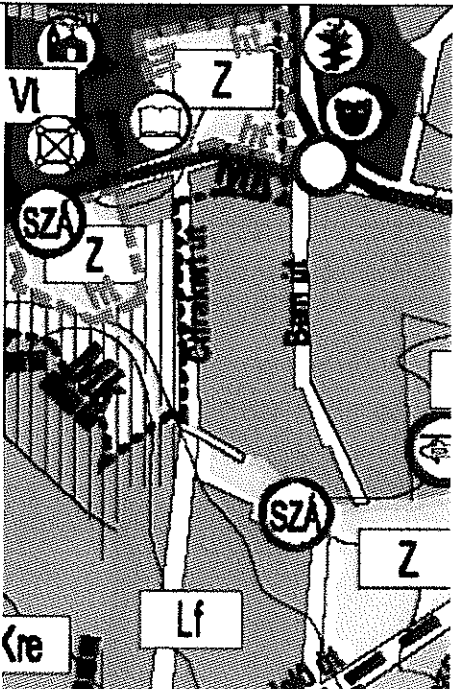
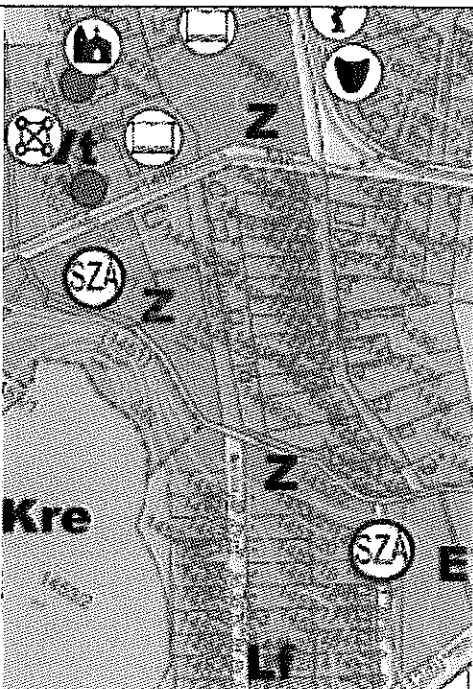
Térségi terv mezőgazdasági térségében, vízgazdálkodási térség mellett történik a fejlesztés a mezőgazdasági térség más célú hasznosításával, a vízgazdálkodási térség területfelhasználásának változtatás nélküli megtartásával.

Tájképvédelmi szempontból kiemelkedően kezelendő övezetben, magterület övezetben történik a területfelhasználás módosítása, beépítésre nem szánt, környezethez érzékenyen illeszkedő, ökológiai sokszínűséget és értékeket őrző területfelhasználással.

A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

Az idegenforgalmi programkínálat bővítése a turizmus fejlesztése, rekreációs lehetőségek választékának bővítése a lakossági életminőség javítása céljából.

Javasolt módosítás: különleges rekreációs terület „Kre” → Különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület „Kbre”	
260/2011. (XI.23.) sz. ökt. határozat a	Jelen tervvel javasolt módosítás
teleplüésszerkezeti terv módosításáról	
	
<p>Változtatás indoklása A mezőgazdasági területek szomszédságában a patakot kísérő mélyfekvésű területen előnyösebb környezetéhez jobban illeszkedő beépítésre nem szánt rekreációs területfelhasználás kijelölése az eredeti használat megtartása mellett. A terület alkalmas a szomszédos oktatási intézmény fakultációinak bővítésére.</p>	
<p>A területrendezési tervekkel való összefüggés bemutatása: A települési térségben a tervezett területfelhasználás kijelölhető</p>	
<p>A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása Az oktatási, nevelési programkínálat bővítése az ifjúság tájékozódásának bővítése céljából.</p>	

Javasolt módosítás: különleges rekreációs terület „Kre” → „Zkp”	
260/2011. (XI.23.) sz. ökt. határozat a településszerkezeti terv módosításáról	Jelen tervvel javasolt módosítás
	
Változtatás indoklása	
A patakot kísérő zöldfolyosó folyamatosságának biztosítása	
A területrendezési tervekkel való összefüggés bemutatása:	
A települési térségben a tervezett területfelhasználás kijelölhető	
A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása	
Életminőség, környezet komfortjának javítása a természeti területek mennyiségi bővítésével.	

2. Szakági javaslatok

2.1. Tájrendezési javaslatok

A tájhasználatot tekintve a településen változatlanul a mezőgazdasági területek az uralkodók, de egyre nagyobb az igény egyéb gazdasági tevékenységek számára biztosítható területekre is. A település rendelkezik gazdasági tevékenységre kijelölt területekkel, melyeken a beruházások megkezdődhetnek. A völgytalpak, árkok, vízfolyások menti területek nedves rétjei értékes vizes élőhelyek, melyek részei az ökológiai hálózatnak.

A tájképvédelmi területek döntően egybeesnek az ökológiai hálózat területeivel.

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék a tervezési területen nem található.

2.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

A tájhasználatban a jelen tervmódosítással az alábbi változások következnek be:

Új gazdasági terület kijelölése:

- az új gazdasági terület a Dollár utca – Búzavirág utca – Feszty Árpád utca által határolt tömbben kerül kialakításra;
Kedvezőtlen, hogy északon közvetlenül lakóterülethez csatlakozik, keleten és délen, pedig csak egy keskeny utca választja el lakóterületektől

Új beépítésre nem szánt rekreációs terület kijelölése:

- a Gulyamajori tó mellett különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület kerül kijelölésre;
a Gulyamajori tó környezete vizes élőhelyek mozaikja, az FmTRT-ben Tájképvédelmi terület és Magterület övezetben van, tervezett funkció: sporthorgászat.
Ezen a környezeti és természetvédelmi szempontból érzékeny területen csak olyan fejlesztés engedhető meg, mely a legkevesebb helyet igényli építmények számára és nem zavarja az élőhelyeket.

Üdülőterület visszaminősítése kertes mezőgazdasági területre:

- mind a tájhasználat, mind a tájszerkezet szempontjából nagy jelentősége van a volt zártkert területén kijelölt üdülőterület kertes mezőgazdasági területbe sorolása;
A tervezett területfelhasználás megfelel a tájhasználatnak, a területen jelenleg is mezőgazdasági művelés folyik. Mivel a település legfőbb természetes erőforrása a termőföld, nagyon fontos, hogy a minél kevesebb termőföld kerüljön művelési ágból kivonásra.

Az FmTRT-ben szereplő elkerülő út nem új elem a TRT-ben, de szükséges hangsúlyozni, hogy:

- az elkerülő út megvalósítása nagyon fontos, mivel a 61. sz. főút belterületi szakaszán áthaladó forgalom számos környezeti ártalmat okoz, ugyanakkor az új út a tájszerkezetre hosszú távon hatással lesz a fejlesztést ösztönző hatása miatt.

2.1.2. Természetvédelmi javaslatok

Az ökológiai hálózat területein, a vízfolyások menti vizes élőhelyek területein korlátozott mezőgazdasági terület és erdőterület területfelhasználási egység kijelölés nem változott (Róbert-völgyi tavak mentén).

A Gulyamajori-tó mellett megjelent az igény a sporthorgászat lehetőségeinek bővítésére, ezért különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület kijelölésére került sor. Ezen a környezeti és természetvédelmi szempontból érzékeny területen csak a legnagyobb körültekintéssel lehet fejleszteni és csak olyan fejlesztés engedhető meg, mely a legkevesebb helyet igényli építmények számára és nem zavarja az élőhelyeket.

Belterületen a vízfolyások mentén zöldterület és különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület húzódik, kedvezően tagolva a belterületet és megfelelő védelmet biztosítva a vizes élőhelyeknek.

A község teljes területén gondoskodni kell az özönfajok és a káros allergéneket kibocsátó gyomok visszaszorításáról.

2.1.3. Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslatok

Az üdülőterület visszaminősítése kertes mezőgazdasági területre:

- a tájhasználat és a tájszerkezet mellett tájvédelmi és tájkép védelmi jelentősége is van a volt zártkert területén kijelölt üdülőterület kertes mezőgazdasági területbe sorolásának;
- a jelenlegi művelési mód a táj mozaikosságát biztosítja.

A község közigazgatási területének északi része szinte homogén mezőgazdasági terület. Utak menti fásítással lehet a táj egyhangúságát oldani.

Az ökológiai hálózat területein és a tájképvédelmi övezetben levő korlátozott mezőgazdasági területeken a tájvédelmet a tájgazdálkodás eszközeivel kell biztosítani (gyepművelés, legeltetéses

állattartás). Az erdők tekintetében gondoskodni kell a tájnak és a termőhelynek megfelelő természetszerű erdőkké való átalakításáról, az özőnfajok visszaszorításával.

2.1.4. Biológiai aktivitásérték változása

A felülvizsgálat nem jelöl ki új beépítésre szánt területet, beépítésre szánt területet megszüntet (Üh → Mk, Kre → Kbre, Kte → Kbte, Kre → Zkk), ezért a jogszabály szerint nem készül biológiai aktivitásérték számítás.

2.2. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslatai

2.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztése

Közterületek

Utak, utcák, terek

A település arculata, az utcaképek javítása és a környezeti ártalmak csökkentése érdekében a községben **közterület-fejlesztési program** kidolgozására van szükség.

A közterület fejlesztési programban a forgalomtechnika, a közműadottságok, gépkocsi behajtók, meglevő növényzet figyelembevételével meg lehet határozni a közterületi zöldfelületeket, az egyes utcákba telepítendő fák fajtáját, helyét, az utcabútorok elhelyezését.

A közterület-fejlesztési programot pályázati lehetőségek igénybevételével ütemezetten lehet megvalósítani.

A közterület-fejlesztési program kidolgozásába és megvalósításába bevonhatók az ingatlan tulajdonosok, iskolák, civil szervezetek, önkéntesek, akik javaslatokkal, a telepítési munkában és a fenntartásban való részvétellel segíthetik a program sikeres végrehajtását.

Közkertek

A zöldterület ellátottság a településen nem egyenletes. A közparkok, közkertek a település központjában található, így egyes lakóterületekről a zöldterületek akár 2 km távolságban is lehetnek, megközelítésük problémás. Mivel önkormányzati vagy állami tulajdonú terület nem áll rendelkezésre, ezért a zöldterületek mennyiségi növelése, ill. a községben belüli centralizált elhelyezkedése – az új beépítésre javasolt lakóterületek kivételével - nem javítható. A közparkok tekintetében a minőségi fejlesztésre kell a hangsúlyt helyezni.

A vízfolyások mentén kijelölt zöldterületek kiépítése még nem történt meg. Ezek a területek egyúttal vizes élőhelyek is, ezért kiépítésük csak a természetvédelmi szempontok figyelembevételével történhet.

Lakóterületek zöldfelületei

A lakóterületek zöldfelületeinek tekintetében a hagyományos házikerti termelés ösztönzése mellett helyet kell biztosítani a pihenő funkcióknak is. Az előkertekben díszkert kialakításával javítható az utcaképek megjelenése.

Intézmények zöldfelületei

A községi temető szép növényzettel rendelkezik. Területének nagysága megfelelő, bővítése nem javasolt, fasorral történő körülrakást igényel.

Erdők

Az jó minőségű szántóterületek miatt az erdőterületek növelésére csak a más célra nem használt területeken van lehetőség (nem művelt, őnerdősült). A meglevő erdők minőségének javítását a származék és kultúrerdők természetszerű erdőkké való alakítása jelenti a célt hosszú távon.

A környezetvédelmi célú fásításokat a zavaró hatású tevékenységet folytató üzemek területén belül kell megvalósítani (pl. állattartó telepen a lakóterület irányában, bányászat által roncsolt területen, az autópályáról feltáruló látvány takarására).

2.2.2. Zöldfelületi ellátottság alakulása

A település zöldfelületi ellátottsága a terv távlatában nem változik.

2.2.3. Zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok

A természetvédelemmel érintett területeken fontos lenne az erdők természetközeli erdővé alakítása, az akác dominanciájának mérséklése.

3. Közlekedési javaslatok

3.1. Közúti hálózati kapcsolatok, főbb közlekedési csomópontok, belső úthálózat

Úthálózat

A térség meghatározó közúthálózati eleme az M6 autópálya, mely a keleti szélén érint a községet. Daruszentmiklós felől északkelet – délnyugat irányban szeli át a község dél-keleti sarkát. Az autópálya szabályozási szélessége 60 m, a védőtávolsága mindkét oldalon a tengelytől 100 – 100 m, mely részben már Tolna megyében fekszik. A 61 sz. főúti csomópont közvetlen kapcsolatot ad a községnek az autópályával. A külön szintű csomópont helyigénye nem csak Előszállás, hanem Dunaföldvár területét is érinti. A vasútvonal párhuzamos a közúttal, ezért a kettőt egy híddal keresztezi az autópálya.

A 6211 sz. összekötő út Nagykarácsony – Mezőfalva irányában, illetve a 62123 sz. bekötőút Daruszentmiklós irányában továbbra is betöltik eddigi funkciójukat. Az országos mellékutak külterületi szakaszainak szabályozási szélessége 30 m, a védőtávolsága a tengelytől mindkét oldalon 50 – 50 m.

A külterületi gazdasági területek megközelítésére burkolt utak kiépítését terveztük. Az Árpád út és a 61 sz. út között szintén javasoljuk egy új út kiépítését az M6 autópályával való jobb kapcsolat érdekében, ami a gazdasági területek számára különösen előnyös.

Tervezési osztályba sorolás

Előszállás község közúthálózatának hierarchikus besorolása értelmében az alábbi kategóriákat különböztetjük meg:

- Autópálya – M6 (Budapest – Dunaújváros – Szekszárd – Ivándárda)
- II. rendű főút – a 61 sz. út (Dunaföldvár – Nagykanizsa)
- Országos összekötő út - a 6211 sz. út (Nagykarácsony – Mezőfalva)
- Bekötőút – a 62123 sz. út (Előszállás – Daruszentmiklós)
- Külterületi egyéb közút
 - Róbert-völgy
 - Határ völgyi dűlő
 - Új úti dűlő
 - gazdasági területeket feltáró utak
- Helyi gyűjtőút
 - Balatoni út
 - Nagykarácsonyi út
 - Hunyadi János utca
 - Árpád út
 - Petőfi Sándor út
- Kiszolgáló út - az összes többi lakóutca, melyekről ingatlanok közelíthetők meg

Tervezési szempontból az autópálya K.I.A., a 61 sz. II. rendű főút K.IV.A., a 6211 sz. országos összekötő út külterületi mellékút szakasza és a 62123 sz. külterületi bekötőút K.V.A. besorolása. A külterületi egyéb közút besorolása: K.VI.

Az országos közutak belterületi szakaszai gyűjtőutak, besorolásuk: B.V.c.A. Az egyéb helyi utak kiszolgáló utak, azaz B.VI.d.A osztályba sorolandók.

Az autópálya mellett a tengelytől számított 250 m, az országos főút mellett azok külterületi szakaszán 100 m, az országos mellékutak mellett azok külterületi szakaszán 50 m védőtávolságot kell biztosítani.

3.2 Tömegközlekedés

A település tömegközlekedési hálózata kialakult. Az autóbusz járatok az országos közutakon közlekednek, a megállóhelyek távolsága megfelelő. A hálózat módosítására nincs szükség.

3.3. Kerékpáros közlekedés, gyalogos közlekedés

A kerékpárforgalom számára az országos közutak mentén külön létesítményre csak a forgalomnak jelentős növekedése esetén lesz szükség.

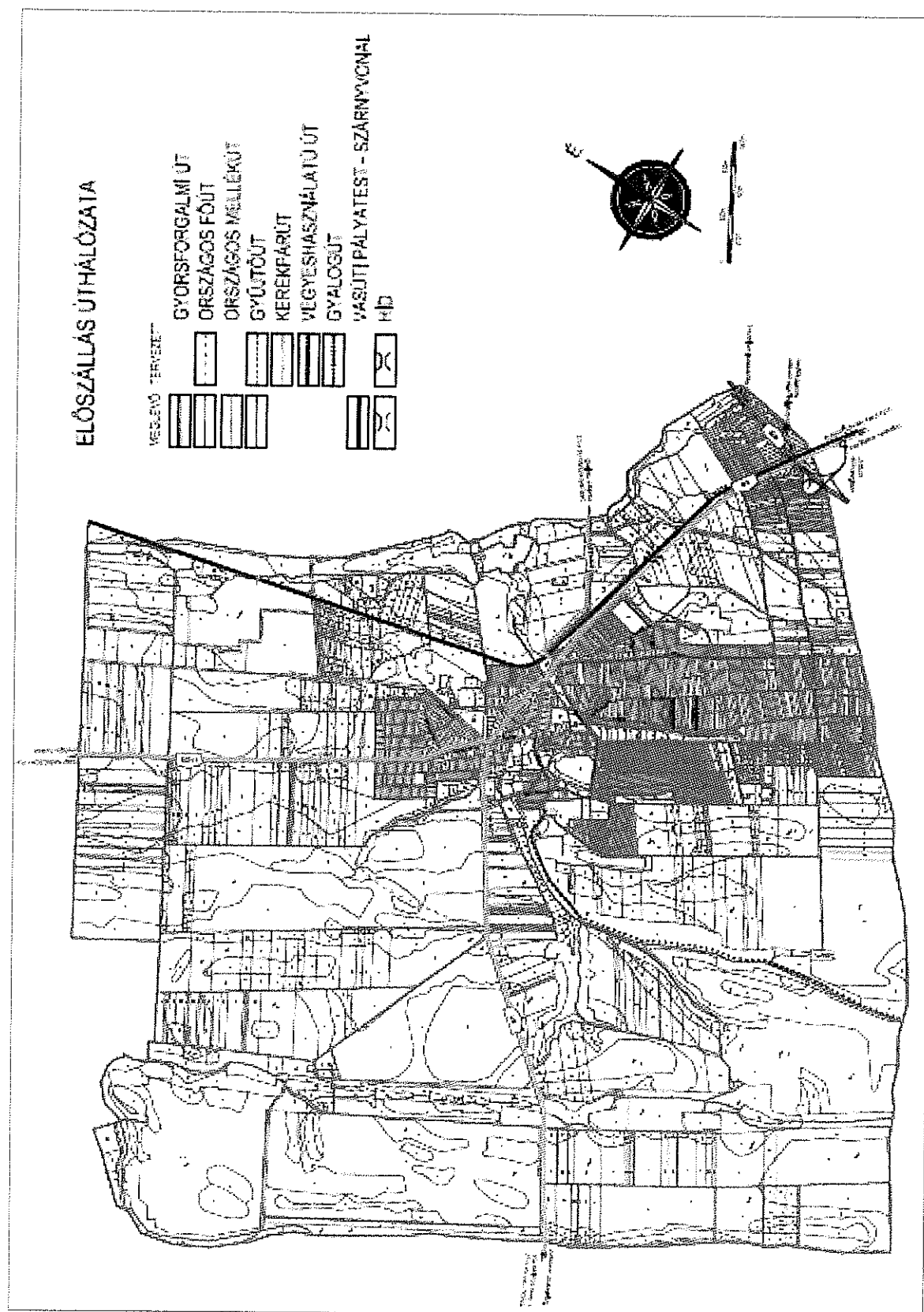
A gyalogos forgalom számára az országos közutak mentén a járdát lehetőleg mindkét oldalon – ha kétoldali beépítés van – ki kell építeni. A kiszolgáló utak esetén pedig legalább az egyik oldalon, hacsak nem vonták lakó-pihenő övezetbe.

3.4. Gépjármű elhelyezés, parkolás

Az új tervezett létesítmények OTÉK alapján számított parkolási szükségletét mindig az ingatlan saját területén kell biztosítani. Ha ez nem valósítható meg, akkor az intézmények esetében a dolgozói és az ügyfél forgalom parkolási igényét annak közelében lehetőleg közterületen vagy szükség esetén erre alkalmas ingatlan területén kell megoldani. Ennek feltételeit helyi rendeletben kell szabályozni.

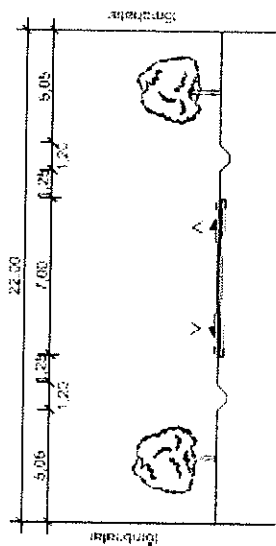
A lakóingatlanok a parkolást saját területükön oldják meg.

Parkolók építésére főként a Polgármesteri Hivatal, a templom, a temető és a vasútállomás közelében van igény.

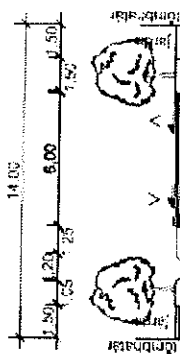

Előszállás
Mintakeresztszelvények
M = 1 : 200

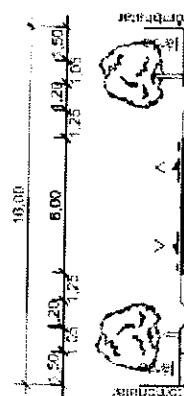
külterületi gyűjtőút

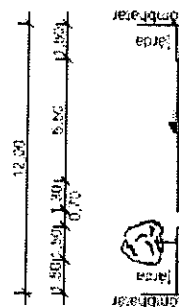
kiszolgáló út

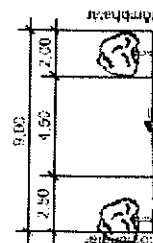
belterületi gyűjtőút

kiszolgáló út

kiszolgáló út

4. Közműellátás és elektronikus hírközlés

Előszállás kedvező földrajzi elhelyezkedése, jó közlekedési lehetőségének hatására, folyamatosan fejlődik. A népességszáma ugyan hullámzóan stagnálónak tekinthető döntően a negatív természetes szaporodása miatt, mert viszonylag többen érkeznek és várhatóan érkezni fognak letelepedési szándékkal. A település Önkormányzata ezért szükségesnek tartja, hogy a település fejlődését elősegítve, az érkezők számára úgy biztosítson helyet, hogy a településen élők igényei is kielégítettek legyenek.

A településnek, a lakónépességének helyben tartására, munkahely kínálattal is kell rendelkezni. Ezek érdekében az Önkormányzat a már beépített területeit is felülvizsgálva, az alulhasznosított területeinek, továbbá a korábbi mezőgazdasági hasznosítású területeinek funkcióváltásával a területének hatékonyabb hasznosítását szeretné.

A településrendező megvizsgálva a település településfejlesztésbe vonható területeit, azok intenzívebb hasznosításával, illetve javasolt funkcióváltásával a belterületén, illetve a beépítésre szánt területein új lakóterület kialakítását javasolja a be-, illetve letelepülők, vendégek számára. Lehetőséget biztosít továbbá intézmény ellátottság növelésére településközpont vegyes terület kijelölésével.

A megfelelő élet- és munkakörülmény biztosítására, valamint a környezetvédelmi igények kielégítésére a fejlesztési-területek megfelelő közműellátását kell biztosítani. Az elvárt közművesítés igénye a szabályozási tervben, a helyi építési szabályzatban kerül rögzítésre.

A közműfejlesztési feladatok között elsődleges feladatnak kellene tekinteni a település meglévő beépített területeinek (lakó-, intézményi, gazdasági hasznosítású területen egyaránt) a közműellátottság növelését, amely érdekében a közmű ellátottsági hiányokat kellene pótolni.

A hiányosság az utak igényesen meg nem oldott felszíni vízrendezése, az utcaképet alakító-rontó villamosvezetékek és hírközlési hálózat tartóoszlopai, az irányfény szintű közvilágítás, amely már a közművesítés esztétikailag igénytelen műszaki megoldásával összefüggő hiányosság. Ezek a hiányosságok un. minőségi hiányosságok, amelyeknek megoldása az esztétikai igények kielégítésével vonható össze.

A közműfejlesztési feladatok között, mint második fejlesztési feladat a területfejlesztés során új beépítésre, hasznosításra, funkcióváltásra javasolt területek közműellátásának a megoldása. Az új beépítés, új területhasznosítás lehetőségének, különösen a funkcióváltásra jelölt területeken már feltételként kell meghatározni, hogy a beépítés, hasznosítás csak a megfelelő, környezetvédelmi követelményeket kielégítő, közműellátás biztosítása esetén engedélyezhető. Nagyon fontos, hogy nehogy közműhiányos terület alakuljon ki.

A fejlesztési területek, új közműigénylők közműellátása mellett a már beépített területeken jelentkező igénynövekedésből eredő többletigény kielégítésével is kell számolni.

A fejlesztési területek távlati új igénye összesítve és a meglévő beépítés várható igénynövekménye összesítve (kerekítve):

új igények	
Vízigény m ³ /nap:	120
Keletk. szennyv m ³ /nap:	120
Villamosenergia ig. kW:	900
Földgázigény Nm ³ /h:	210

Ezek a prognosztizált igények a településtervező által javasolt fejlesztések teljes megvalósulása esetén jelentkeznének. Tervezői tapasztalataink szerint a tervezés távlatán belül is ezek az igények csak fokozatosan jelentkeznek.

A tervezés távlatáig tervezői tapasztalatok alapján a prognosztizált igényeknek reálisan max a 20 %-a jelentkezik. Ennek figyelembe vételével a terv távlatáig kielégítendő igény reálisan nem haladja meg a következőket:

Vízigény m ³ /nap:	24
Keletk. szennyv m ³ /nap:	24
Villamosenergia ig. kW:	180
Földgázigény Nm ³ /h:	42

Reálisan az üzemeltetők a település jelenlegi belterületén, a foghíjak és a már beépített területekhez közvetlen kapcsolódó telkek új beépítését különösebb külső hálózatfejlesztési igény nélkül ki tudják elégíteni, vagy a már meglévő elosztóhálózatokról építendő új bekötővezetékekkel. Az új utcanyitásoknál a meglévő elosztóhálózatok továbbépítésével és arról létesítendő új bekötővezetékek segítségével lehet az ellátást biztosítani.

A közműfejlesztési feladatok között harmadlagos feladatként kell említeni az esztétikai igények kielégítési szükségességét, amely a település vonzóképességének a növelését szolgálja. A komfortosabb környezet kialakítási igénye, az utak és közterületek állapotának, látványának javítását teszi szükségessé. Ennek keretében a XXI. századhoz illő, a jelenlegi és várható motorizáltságot figyelembe vevő közterületi használatot kell biztosítani, amelyhez a felszíni vízrendezésnek is komfortosabb, nagyobb rendezettségű megoldását kell előtérbe helyezni. Az útburkolat kiépítésével egyidejűleg kell a felszíni vízrendezést megoldani. A kiemelt járdaszegély, a kontúros útnyomvonal vezetés, a zárt csapadékvíz csatornahálózat rendezettebb megjelenést eredményez. A zárt csapadékvíz csatornás elvezetés jelentős karbantartási költségmegtakarítást, területgazdálkodási előnyöket jelent. A kisebb helyigényű zárt csapadécsatorna által felszabaduló terület utcafásításra hasznosítható, amely a látványjavításon túl, a mikroközületi állapot javítását is szolgálja.

A település fejlődéséhez hozzátartozik a település arculatának a fejlődése is, amelyhez hozzá kell járulni a közművek megjelenésének a javításával is. E vonatkozásban különösen az energiaellátás és a vezetékes távközlés területén jelentkeznék feladatok, amelynek feltételrendszere a helyi építési szabályzatban kerülhet rögzítésre.

4.1. Vízellátás

Előszálláson a komfortos közműellátás legfontosabb eleme, a vezetékes ivóvíz ellátás megoldott, a vízellátó hálózat 100 %-os szintre kiépítettnek tekinthető, az ivóvíz vezeték minden utcában kiépült. A községen belüli hálózat a térség vízellátását biztosító Mezőföldvíz kft üzemeltetésében van, a település hálózati rendszerébe a vizet a Előszállás területén lévő 2 db mélyfúrású kútból termelik ki. A kútból kitermelt víz a kút mellett megépített a 200 m³-es térszíni tározóba kerül, ahonnan nyomásfokozó szivattyúkkal kerül az ellátó hálózatba. A kitermelt víz vas és mangántartalma magas, ezért a

vízműtelepen üzemelő vas és mangáneltávolító berendezésben a vizet megtisztítják. A kitermelt víz mennyisége elegendő, sőt jelentős tartalék kapacitással rendelkezik.

A község vízellátó hálózati rendszere a beépített terület minden utcájában megépült.

Előszálláson a településen belüli hálózat mérete dn 100 és dn 150.

A tervezett fejlesztések tervezés távlatában való megvalósítása esetén 24 m³/nap vízigény a meglévő vízbázisról kielégíthető. Az új vezetékek mérete a tűzivízellátás miatt dn 100.

4.2. Szennyvízelvezetés

Előszálláson az utóbbi években kiépített elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat üzemel. A szennyvízcsatorna hálózat az általa összegyűjtött szennyvizet az Előszállási Önkormányzat tulajdonában lévő saját szennyvíztisztító telepre szállítja. A telep Előszálláson, a Balatoni úttól északra, a Kossuth-telepi árok mellett épült meg, a tisztított szennyvizet befogadja a telep melletti Kossuth-telepi árok, majd a Nagykarcsonyi vízfolyás. A telep tisztítási technológiája szakaszos eleveniszapos biológiai fokozat, utóülepítés, III. kémiai fokozat, szükség esetén fertőtlenítő vonal. A telep 2015 évben került átadásra, jelenleg a telep tisztító kapacitása 205 m³/nap. A telepen Előszállás területén keletkező szennyvizet tisztítják meg. A telep a kibocsátott szennyvizet mennyiségét figyelembe véve kevés szabad tisztító kapacitással rendelkezik, de a várható 24 m³/nap többlet szennyvízmennyiséget várhatóan még fogadni tudja.

A csatornahálózat vegyesen gravitációs rendszerű a település topográfiai adottságai miatt, rajta átemelők és az azokból kivezető nyomóvezetékek is üzemelnek. A gravitációs csatornák átmérője zömmel Ø 20. A csatornák anyaga KGPVC a gravitációs hálózati rendszeren.

A közcsontra hálózatra nem csatlakozó ingatlanok a keletkező szennyvizet házi medencékbe gyűjtik, amelyből szippantókocsikkal szállítják el a szennyvizet a kijelölt leürítő helyekre. A tározó medencék több esetben szikkasztóként üzemelnek, ezek a település egyik szennyező forrásai.

4.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A település a Duna részvízgyűjtőjén fekszik. A település felszíne közel síknak mondható. A település terepének mélyvonalaiban kisebb erek, vízfolyások gyűjtik össze a felszíni és csapadékvizet, amelynek településen belüli befogadója a Nagykarcsonyi vízfolyás, melynek befogadója a Duna. A Nagykarcsonyi vízfolyás a település beépített területétől keletre, észak-dél irányba halad keresztül.

A településen áthaladó erek, vízfolyások, tavak karbantartására az ágazati előírásoknak megfelelően a 3-3 m-es sávot kell karbantartásra kijelölni. A karbantartó sávot az előírásoknak megfelelően vízgazdálkodási övezetként kellene szabályozni, a kialakult tulajdonviszonyok, az előforduló kártalanítást igénylő jogvesztések miatt erre nincs lehetőség, ezért a meder telkének szélétől mérve kell biztosítani a karbantartó sávot, arra szolgalmi jogot bejegyezve a mederkarbantartó részére.

Az utcák víztelenítése jelenleg egyféle módon történik, egy ill. kétoldali vízelvezető árkokkal. Az elvezető rendszer korrekten kiépítettnek tekinthető, csak kevés helyen nincs a vízelvezetés kiépítve.

A belterületi határ mentén az északnyugati külterületi domboldalról lefutó vizek ellen az övárorendszer nem épült ki, emiatt nagyobb hóolvadásokkor és csapadékoknál a külterületekről a belterületre a víz ráfolyik.

A beépített területen fokozatosan, mindig az útépitéshez, útrekonstrukcióhoz csatlakozóan kell a felszíni vízrendezés átépítését megoldani. A beépítésre szánt területeken, az új fejlesztések megvalósításával azonban egyidejűleg már zárt csapadékvízgyűjtő hálózat kiépítése célszerű.

A zárt csapadékvíz elvezető hálózattal történő csapadékvíz elvezetés környezetvédelmi előnye, hogy az esetleges szennyeződött csapadékvíz élővízbe történő bevezetése előtt mód van a víz tisztítására. Ezért a csapadékvíz csatorna élővízbe történő bevezetése előtt hordalékfogó műtárggyal védeni lehet az élővizet.

A csapadékvizek szénhidrogén szennyezése nagyon környezetszennyező, ezért nagyobb szénhidrogén szennyezésnek kitett felületeken kiemelt járdaszegéllyel kell biztosítani, hogy a csapadékvíz nehogya talajba mossa a szennyeződést és a burkolatról összegyűlő csapadékvizet benzin- és olajfogó műtárgyon keresztül lehet a befogadóba vezetni.

4.4. Energiaellátás

A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz áll rendelkezésre. A nem vezetékes energiahordozók használata jelentős szerepet tölt be a település energiaellátásában.

A villamosenergia világítás és technológiai energiaigények kielégítését szolgálja. A földgáz komplex hasznosításával a termikus energiaigények teljes körű kielégítésére alkalmas. A termikus hőellátás jellemzően épületenkénti, ill. lakásonkénti, vagy lakóhelyiségenkénti ellátási móddal került kivitelezésre.

A nem vezetékes energiahordozók közül a szén, fa, olaj, PB használata egyaránt jellemző a vezetékes gázzal el nem látott területen, illetve a vezetékes gázt igénybe nem vevő telkeken.

Meg kell említeni a megújuló energiaforrások használatát is. A település természeti adottsága a napenergia hasznosítás lehetősége, amely éves szinten körülbelül 2000 napos óra hasznosítás lehetőségét kínálja. A településen a nap energiájának hasznosítása nem széleskörű, de helyszíni vizsgálatok alapján rögzíthető, hogy több napkollektor, napelem, illetve „ősi” berendezés, a festett hordó látható, amely jelzi a hasznosítás igényét.

4.4.1. Villamos-energia ellátás

A település villamosenergia ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja.

A község villamosenergia ellátásának bázisa a Sárbogárd területén üzemelő 132/22 kV-os alállomás, amely nagyfeszültségű betáplálása a főelosztó hálózati rendszer vezetékeről megoldott. Előszállás település közigazgatási területét nem érinti főelosztó hálózati nyomvonal.

A Sárbogárdi alállomásról induló 22 kV-os hálózat képezi a község villamosenergia ellátásának gerinc elosztóhálózatát. A község bel- és a külterületén is a villamosenergia ellátás a 22 kV-os középfeszültségű hálózati rendszere oszlopokra telepítve üzemel és fűzi fel a fogyasztói transzformátor állomásokat. A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kisméretű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kisméretű hálózat is oszlopokra szereltn üzemel.

A település közvilágítása szinte az egész településen a kiefeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejjelel történik. A településre jellemző, hogy a kiépített közvilágítás csak a közlekedés biztonságát szolgálja.

A tervezett fejlesztések megvalósulása esetén fellépő igények a meglevő hálózati rendszerről kielégíthetőek.

A felesleges állóeszköz lekötés elkerülése érdekében, transzformátor gépet, gépcserét csak a ténylegesen konkrétan jelentkező igények kielégítésére kell elhelyezni.

A meglevő kiefeszültségű hálózat oszlopokra szerelten került kivitelezésre, a település egységes hálózati rendszerének megőrzése érdekében az üzemeltető törekszik a szabadvezetékes elosztási rendszer további fenntartására.

Meg kell jegyezni, hogy település arculatformálásánál, esztétikai igényeknek megfelelően kedvezőbb lenne a közép- és kiefeszültségű hálózatot földkábelekkel kivitelezni, az oszloptranzformátorok helyett épített állomásokkal telepíteni és közvilágítást is -a jelenleg kiefeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt- lámpák helyett önálló közvilágítási lámpatestekkel megoldani. Ezek természetesen többletköltséget jelentenek, de az urbanus megjelenés a település vonzókéességét növeli. Első lépésként az új beépítésű területeken célszerű az új hálózatokat már földkábeles fektetési móddal kivitelezni és azt követheti a rekonstrukcióra érett szakaszok földkábeles átépítése. Ezzel a nagytávlatra elérhető lesz, hogy település szinten eltűnhessen a "dróthálózat" és tér nyíljon a kedvezőbb utcafasításra, utcabútorozásra.

A település közvilágításának fejlesztése is szükséges. A közlekedés biztonság szolgálatán kívül, a vagyon és a személyi biztonság fokozott védelmét is ki kell elégíteni a közvilágításnak.

4.4.2. Földgázellátás

Az ország egyetemes gázszolgáltatója a NKM Földgázszolgáltató Zrt, a hálózat üzemeltetője az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.

A gázellátás bázisa a Dunaújváros területén üzemelő gázátadó állomás, amelyről táplálják a települések nagyközép-nyomású gerincelosztó hálózatát. A Nagykarcsony irányából kiépített nagyközépnymású vezeték Daruhegyi út keresztezésénél üzemelő gázfogadótól indul a középnymású elosztóhálózat. Előszállás településre a gáz a középnymású elosztóhálózattal érkezik.

A fogyasztók ellátására az elosztóhálózatot szinte valamennyi belterületi utcában kiépítették. A kiépített gázelosztó hálózat középnymású, a fogyasztói igényeket közvetlen kielégítő kisnyomású gáz előállítására telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen kielégíteni az igényeket.

A település korszerű termikus energiaellátása biztosítható a komplex földgázellátással. A földgáz alkalmas egyedi berendezésekkel, jól szabályozható, automatikus üzemvitelű, teljes komfortot nyújtó ellátás biztosítására. Fűtésre, használati melegvíz termelésre és főzésre egyaránt energiatakarékosan, gazdaságosan hasznosítható.

A település prognosztizált tervtávtatban várható többlet földgázigénye 42 Nm³/h, amely többlet gázmennyiséget a település meglévő hálózati rendszere tudja biztosítani.

A tervezett fejlesztési területek ellátására a meglévő hálózat irányából kell a meglévő vezetékeket továbbépíteni. Ott, ahol csak kis átmérőjű vezetékek vannak kiépítve és azok az új fejlesztési igényeket már nem tudják kielégíteni, ott távolabbi, megfelelő méretű hálózati pontoktól kell a betápláló vezetékeket kiépíteni.

A telkeken belül egyedi nyomásszabályozókat kell telepíteni, amelyről a fogyasztói igények közvetlen kielégíthetők.

Az egyedi nyomásszabályozók elhelyezésénél a településképi megjelenésre és az esztétikai igények növekedésére figyelemmel kell lenni. Ezeket lehetőleg növényzettel takartan az előkertekben, vagy az épületek alárendeltebb homokfalára telepítve kell elhelyezni.

4.5. Megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőség

Energiagazdálkodási szinten reálisan a megújuló energiahordozók közül a nap energiája hasznosítható. Előszállás természeti adottsága, hogy 2000 körüli napos órák száma, ennek passzív és aktív hasznosításával hagyományos energiahordozó megtakarítás érhető el.

A passzív napenergia-hasznosítás az épületek tájolásával érhető el. Ezt nagyon jól lehet hasznosítani új épületek elhelyezésénél, az új épületek jól megtervezett telepítésével. Az épület kedvezőbb tájolásán kívül egyéb építészeti elemek alkalmazásával, tudatos növénytelepítéssel fokozni lehet a hasznosítható napenergia mennyiségét. Jelentős vezetékes energiafogyasztás takarítható meg, ha az új épületek tervei a passzív napenergia hasznosítására törekedve készülnek. Nagyon fontos a továbbtervezés során ennek a szemléletnek az alkalmazása.

Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el. Ezek gondos elhelyezéséhez szükséges az építész esztétikai igényessége is, ennek nem szabad arculatrontóvá válni.

A napkollektorokkal a használati melegvíz termelésre és elő-utó fűtési szezonban temperáló fűtésre fordítandó közüzemi energiafelhasználás csökkenthető. A napelemekkel a villamosenergia felhasználás csökkenthető. A ma már elfogadott ad-vesz rendszer alkalmazásával a többlet termelt villamosenergia egyszerűen a közhálózatra terhelhető, hiány esetén ugyanazzal a hálózati rendszerrel a közhálózati vételezés megoldható.

A napenergia aktív hasznosításának alkalmazásával kapcsolatban azonban meg kell említeni az időjárástól való függőséget. Így az igények kielégíthetőségét a vezetékes, illetve a hagyományos energiahordozókkal is ki kell tudni elégíteni. A napenergia hasznosítása csak az éves energiafelhasználás csökkentésében játszik jelentős szerepet, amely a fenntartási költségek csökkentését eredményezi.

Az ország nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségei is kötelezik a településeket, hogy energiaellátásukba jelentősebb mértékben vegyék igénybe a megújuló energiahordozókat.

4.6. Hírközlés

4.6.1. Vezetékes elektronikus hírközlés

A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg az Invitel Távközlési Zrt. biztosítja. A település a 25-ös távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

A település távközlési hálózatának kiépítése eredményeként 2000-ben 929 egyéni analóg távbeszélő fővonal üzemelt, azaz a lakásállomány 61,9 %-a rendelkezett vezetékes telefonvonallal. A vezetékek nélküli szolgáltatás terjedésével a vezetékes telefon iránti érdeklődés csökkent. 2017. január 1-én 434 db (45,5 %) egyéni fővonal üzemelt, de az ellátottság ezzel is teljes körűnek tekinthető, mivel valamennyi vezetékes távközlési igény kielégített.

A statisztikai nyilvántartás szerint a településen 2017. január 1-én 1 db nyilvános távbeszélő állomás üzemelt.

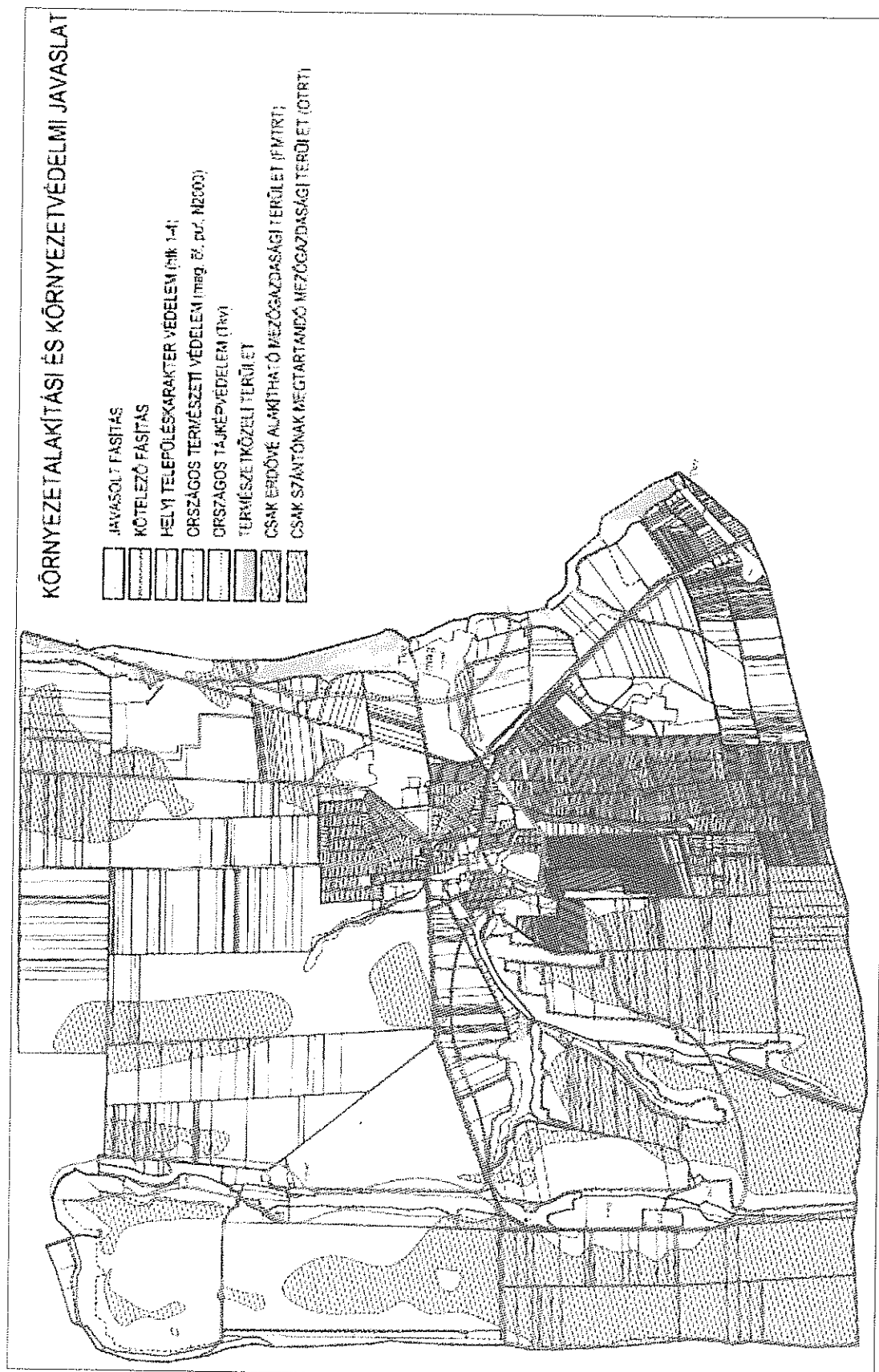
A kedvező műsorvétel biztosítására kiépítették a kábel TV hálózatot. 2001 óta van a településen kábel TV szolgáltatás. 2002-ben 257 lakás csatlakozott a kábel TV hálózatra, az akkori lakásállomány 26,9 %-a. 2017. január 1.-én már 601 lakás, a lakásállomány 63 %-a csatlakozott a jó műsorvételi lehetőséget nyújtó kábelhálózatra.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat, és műsorelosztó hálózat is követve a kifeszültségű elosztóhálózat fektetési módját, föld feletti elhelyezéssel üzemel.

4.6.2. Vezeték nélküli elektronikus hírközlés

A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek, azokat a Magyar Telekom Távközlési Nyrt., a Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. építette, üzemelteti.

5. Környezeti hatások és feltételek

Talaj

A szélerózió mérséklése belterületen a felszíni vízelvezetés javításával, a zártkertben megfelelő agrotechnika alkalmazásával.

Felszíni és a felszín alatti vizek

A település csatornázása elengedhetetlen a felszín alatti vizek minőségének javítása érdekében. Fontos feladat a vízfolyások, tavak tisztaságának megőrzése, a jó vízminőség fenntartása.

Levegőtisztaság védelme

A szilárd fűtőanyaggal történő fűtés levegőszennyező hatásának mérséklése korszerű energiatermelő rendszerek fokozatos bevezetésével, támogatásával lehetséges.

Állattartó telepek által okozott bűzhatást és Előszállás szennyvíztelepének bűzhatását a technológia korszerűsítésével és védőfásítással kell csökkenteni.

Zaj- és rezgésterhelés

Az átmenő személy- és teherfogatolom okozta zajszennyezés csökkentését az utak minőségének javításával, és forgalomtechnikai módszerekkel (pl. sebességkorlátozás) kell elérni.

Sugárzás védelem

A településen a természetes háttérsugárzás van jelen. A természetes háttérsugárzás (radon koncentráció) elsősorban a nem alapincézett, esetleg földes padlójú épületekben (pl. préházak, melléképületek stb.) emelkedhet meg.

Helyi szinten a figyelem felkeltésére, a probléma megismertetése, az elsősorban földszinti, nem alapincézett lakásokban a gyakori szellőztetés fontosságának hangsúlyozására van lehetőség.

Előszállás a Paksi Atomerőmű Zrt. 30-km-es zónájába tartozik. Veszély esetén az illetékes katasztrófavédelmi főigazgatóság előírásai szerint kell eljárni.

Hulladékkezelés

Az illegális hulladéklerakás megelőzésére a környezettudatosság növelése és az önkéntesség erősítése a lehetséges módszer.

6. Hatályos településszerkezeti tervvel való összhang bemutatása

Hatályos Településszerkezeti Terv 85/2005. (IX.26.) sz. ökt. határozattal elfogadott többször módosított Településszerkezeti Terv			módosítás		Tervezett állapot
területfelhasználás	ha	cél	ha	ha	
BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET					
Lakóterület	L	214,23	-	-	214,23
falusias lakóterület	Lf	214,23	nem változik	-	214,23
Üdülőterület	Ü	49,71	-	-49,71	-
hétvégi házas üdülőterület	Üh	49,71	megszűnik	-49,71	-
Vegyes terület	V	9,49	-	-	9,49
településközpont	Vt	9,49	nem változik	-	9,49
Gazdasági terület	G				23,26
kereskedelmi, szolgáltató terület	Gks		csökken, a belterület melletti mezőgazdasági terület eredeti állapotában mard		23,26
Különleges beépítésre szánt terület terület	K	63,10		-7,93	55,17
sportterület	Ksp	1,81	nem változik	-	1,81
rekreációs terület	Kre	11,32	csökken „Kbre” és „Zkk” területfelhasználás kijelölése miatt	-5,16 -0,15	6,01
szociális terület	Kszoc	0,99	nő telekalakítás miatt	-	0,99
szennyvíztisztító	Ksz	0,39	nem változik	-	0,39
közműterület	Kkm	-	megszűnik, közmű bármely övezetben elhelyezhető	-	-
mezőgazdasági üzemi terület	Kmü	45,97	nem változik	-	45,97
temetőterület	Kte	2,62	megszűnik, beépítésre nem szánt területté változik	-2,62	-
BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET					
Közlékedési terület	KÖ	125,57	nő	+0,04	125,61
közüti közlekedés	KÖu	111,11		-	111,11
kötőtpályás közlekedés	KÖk	14,46	nem változik	-	14,46
hírközlési terület	KÖh	-	meglévő létesítmény jelölése	+0,04	0,04

Zöldterület	Z	6,91	nő	+0,15	7,06
közkert	Zkk	1,65	nő rekreációs területen	+0,15	1,8
közpark	Zkp	5,26	nem változik	-	5,26
Erdőterület	E	140,93	nem változik	-	140,93
védelmi erdő	Ev	120,98	nem változik	-	120,98
gazdasági erdő	Eg	19,95	nem változik	-	19,95
Mezőgazdasági terület	M	3305,30	nő	+40,02	3304,07
általános mg	Má	2780,01	csökken „KÖh” területfelhasználás kijelölése miatt, nő belterület mellett „Gks” megszüntetése miatt	-0,04	2780,05
mezőgazdasági terület korlátozott hasznosítással	Mák	443,91	csökken „Kbre” és „Tk” területfelhasználás kijelölése miatt	-9,65 -41,33	392,932
kertés mg	Mk	81,38	növekszik „Üh” területfelhasználás megszűnésével, annak helyén	+49,71	131,09
vízgazdálkodási terület	V	64,1	nem változik	-	64,1
vízgazdálkodási terület	V	63,84	nem változik	-	63,84
vízbeszerzési terület	Vb	0,26	nem változik	-	0,26
természetközeli terület	Tk	-	nő	+41,33	41,33
nádas és vízállás	Tk	-	új kijelölés Mák területen	+41,33	41,33
Beépítésre nem szánt terület	Kb	-	nő	+17,43	14,73
különleges rekreációs terület	Kbre	-	új területfelhasználás	+14,81	14,81
különleges temető terület	Kbte	-	beépítésre szánt temető beépítésre nem szánt temetővé változik	+2,62	2,62

7. Szabályozási koncepció

A szabályozás a területfelhasználási egységek területeit közterületekre és egyéb (közterületnek nem minősülő) területekre tagolja, a beépítésre szánt területeket építési övezetekbe, a beépítésre nem szánt területeket övezetekbe sorolja.

Az építési övezetek, övezetek a meglévő vagy tervezett rendeltetésük, beépítettségük és karakterbeli különbségeik alapján megoszlának, az egy övezetbe tartozó, azonos adottságú telkeket azonos értékű építési jogok és kötelezettségek illetik meg.

A szabályozás meghatározó eszközei:

- a kialakítható telek legkisebb területe,
- a beépítési mód,
- a beépítettség megengedett legnagyobb mértéke,
- a beépítési magasság megengedett legnagyobb mértéke, (épületmagasság, homlokzatmagasság vagy párkánymagasság)
- a közműellátás mértéke és módja,
- a zöldfelület legkisebb mértéke,
- a használati céllal összefüggő rendeltetés,
- a terepszint alatti építés mértéke és helyé.

A szabályozás célja a település táji, természeti, épített értékeinek fenntartható megőrzése oly módon, hogy a lakosság számára a helyben történő munkavégzést, letelepedést, szociális ellátottságot, kulturálódást és a szabadidő eltöltésének lehetőségét a jelenleginél magasabb színvonalon tegye lehetővé. A szabályozás számoljon az újonnan jelentkező gazdasági, gazdálkodási igényekkel, és vegye figyelembe a lakosság megváltozott életkörülményeit. Az övezeti besorolások differenciáltan alkalmazkodjanak a különböző gazdasági és mezőgazdasági igényekhez, és biztosítsák a lakosság megváltozott életkörülményeihez alkalmazkodó építési lehetőségeket.

A szabályozás leírtaknak megfelelő kiemelt szempontjai:

- nagyobb gazdasági épülettömegek létrehozása,
- kisebb lakótelkek kialakítása,
- természeti táji elemek védelme, összefüggő ökológiai folyosó létrehozása.

Szabályozás egyéb szempontjai:

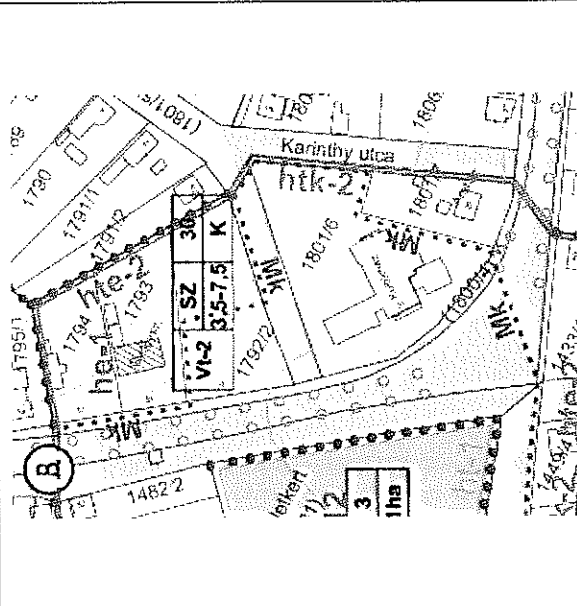
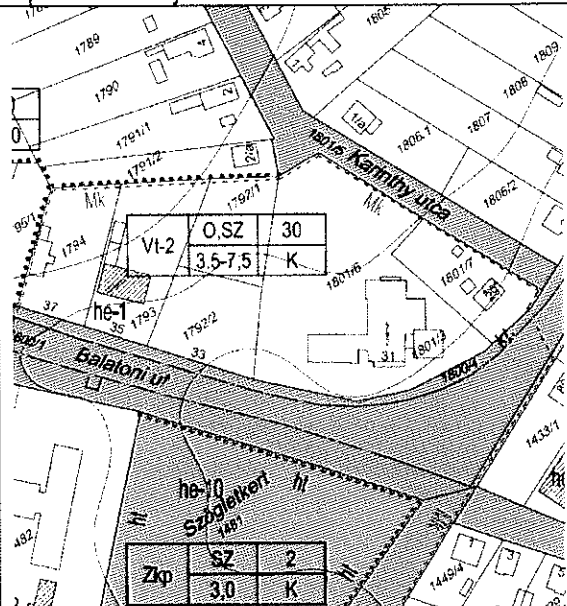
- a belterület szélső teleksorai nagyobb alapterületűek legyenek, átmenetet képezve a beépítésre nem szánt terület felé,
- az épületmagasság differenciálását javasolja, a védett lakóterületen marad a hagyományos épületmagasság, másutt az igényeknek megfelelően magasabb épületek építését engedélyezi.

Javasolt módosítás (2. jelű):

„Vt” területen szabályozás módosítása bölcsőde elhelyezése céljából

15/2005. (IX.01.) ÖKT. számú rendelet a Helyi Építési Szabályzatról

Jelen tervvel javasolt módosítás

A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

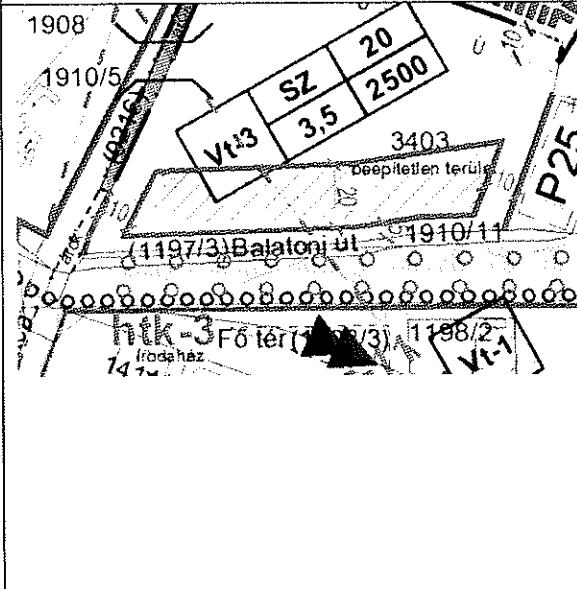
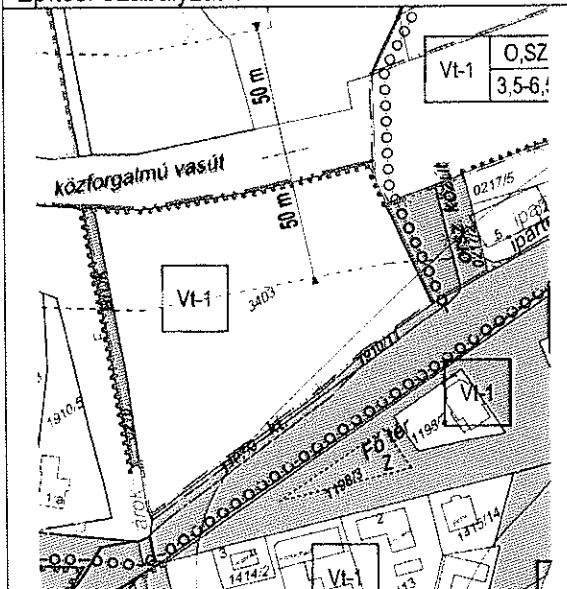
Cél: a lakosság életminőségét növelő szolgáltatások bővülése, fiatalok helyben tartása

Javasolt módosítás (2.1. jelű)

„Vt” területen szabályozás módosítása piac elhelyezése céljából

15/2005. (IX.01.) ÖKT. számú rendelet a Helyi Építési Szabályzatról

Jelen tervvel javasolt módosítás

A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

Cél: a lakosság életminőségét növelő szolgáltatások bővítése, helyi termékek értékesítése

<p>Javasolt módosítás</p> <p>Közpark és rekreációs övezetek között a határ módosítása</p>	
<p>15/2005. (IX.01.) ÖKT. számú rendelet a Helyi Építési Szabályzatról</p>	<p>Jelen terv</p>
<p>A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása</p> <p>Összefüggő zöldfelület kialakítása</p>	
<p>Javasolt módosítás</p> <p>Gazdasági övezetben feltáró út elhagyása</p>	
<p>15/2005. (IX.01.) ÖKT. számú rendelet a Helyi Építési Szabályzatról</p>	<p>Jelen terv</p>
<p>A hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása</p> <p>Cél: gazdasági vállalkozások letelepedési céljának segítése</p>	

ELŐSZÁLLÁS

TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

Közmű és elektronikus hírközlés helyzetfelfutás

Vízközművek

M=1:8 000

JELMAGYARÁZAT:

- Ivóvízvezeték
- - - - - Tervezett ivóvízvezeték
- Tűzcsap
- Gravitációs szennyvízvezeték
- Tervezett gravitációs szennyvízvezeték
- Nyomott szennyvízvezeték
- Szennyvízlevezető
- Környezetvédelmi hatáskörterület
- Vízgazdálkodási területi mederkarbantartó sávval
- Tervezett útszakasz határvonalai

KÉSZ: KÖZMŰ ÉS ENERGIAI TERVEZŐ KFT.

1016 Budapest, L. Nagy utca 26. Tel.: 469-0485 Fax: 469-0366

Alaprajz: Pórszék és Tűzcsap Elhelyezése, 1065 Budapest, Nagy utca 26.

Előszállítás településrendezési koncepció és településrendezési eszközök tervekkel felülvizsgálata

Közmű és elektronikus hírközlés helyzetfelfutása

VÍZKÖZMŰVEK

2019. május

2019. május

2019. május

2019. május

2019. május

2019. május

2019. május

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

Energiaözművek és elektronikus hírközlés

Középnymási földgázvezeték

- Tervezett úszakasz határvonala

KÉSZ KÖZMŰ ÉS ENERGETIKAI TERVEZŐ KFT.
1018 Budapest, E. Naphegy utca 26.
Tel.: 489-0365 Fax: 489-0364

Megjelenés: Pomsár és Társai Építész Iroda Kft.

Előszállás településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök tervének felülvizsgálata

A munkáját meggyőztővé.
Közmű és elektronikus hálózati alkalmazások.
ENERGIAKÖZMŰVEK ÉS ELEKTRONIKUS HÁLÓZÁSOK

[illegible]

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA

III. KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT, ÉRTÉKELES

TARTALOMJEGYZÉK

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése
 - 1.1 Előzmények, különösen a tematika tartalma
 - 1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása
 - 1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv, illetve program alakulására
 - 1.4. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.
2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése
 - 2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket
 - 2.2. A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal
 - 2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása
3. A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása
 - 3.1. A terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal
 - 3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban
 - 3.3. A terv, illetve program céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból
 - 3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése
 - 3.4.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata
 - 3.4.2. Környezeti állapot
 - 3.4.3. Földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol
 - 3.4.4. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)
 - 3.4.5. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;
 - 3.5. A terv, illetve program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek
 - 3.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik
 - 3.5.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak
 - 3.6. Az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése
 - 3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén
 - 3.6.2. Közvetett módon hatást kiváltótényezők a fejlesztések hatására nem lépnek fel.

- 3.7. A környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása
4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni
6. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre
7. Az 1–6. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló

III. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1 Előzmények, különösen a tematika tartalma

A településrendezési tervek készítéséről Előszállás Önkormányzat Képviselő-testülete a 39/2018.(II.08) sz. határozatával döntött, mert szükségessé vált

- a hatályos tervek a jóváhagyás óta történt általános és szakirányú jogszabályi környezet-változások miatt történő felülvizsgálata,
- az eltelt tizenkét év alatt az újonnan megjelenő lakossági, társadalmi, civil és gazdasági igények megjelenítése miatt a módosítás.

Előszállás község településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során érkezett vélemények közül az alábbi foglalkozott a környezeti vizsgálattal:

- FMKH Állami Főépítész előzetes tájékoztatásra adott levelében a környezeti vizsgálat készítését – jogszabályi alapon - szükségesnek tartja.

A tematika az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (Kvr.) 4. sz. mellékletében rögzített tartalom, melyet a tervi és helyszíni adottságokhoz, a konkrét helyzethez igazítunk.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A környezeti vizsgálat Előszállás Nagyközség településrendezési eszközeinek módosításához, felülvizsgálatához készül. A település rendezési tervével és helyi építési szabályzatával szoros kölcsönhatásban áll. A környezeti vizsgálatban részletezett szempontok alapján készül el a szabályozás.

1.3.A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv, illetve program alakulására

A tervvel, és programmal kapcsolatban a kapcsolatban az előzetes tájékoztatásra adott válaszok a jogszabályok betartására történő figyelemfelhíváson kívül véleményt nem tartalmaznak.

A terv új beépítésre szánt területet nem jelöl ki.

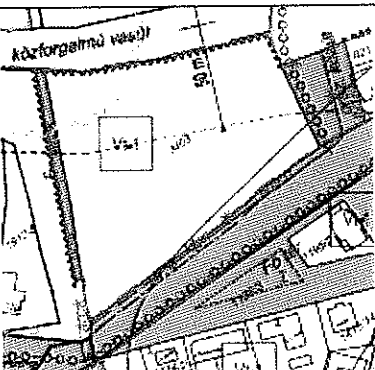
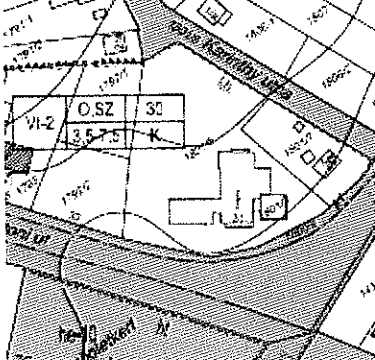
Az 1. és 2. jelű változások az övezetben a szabályozásba illő új rendeltetés elhelyezését jelölik.

A 3. jelű változás beépítésre szánt területfelhasználást megszüntet, a 4. jelű változás beépítésre nem szánt terület használatát módosítja.

TERÜLETFELHASZNÁLÁS VÁLTOZÁSA

1. Vt övezetben piac létesítése
- 1.1 Vt övezetben bölcsőde létesítése
2. KÖk övezetben tehergépkocsi, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
- 2.1 Gksz övezetben tehergépkocsi, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
3. Üh tervezett területfelhasználás valós használatra történő visszaállítása Üh => Mx
4. Gulyamajor térségben horgászatra alkalmas beépítésre nem szánt rekreációs terület kialakítása Vt + Mx => Kbre

jel	hatályos területfelhasználás	a változtatási igény
1. telpülésközpont vegyes terület „Vt”		Területfelhasználás nem változik, azon belül bölcsőde kerül elhelyezésre.
1.1. telpülésközpont vegyes terület „Vt”		Területfelhasználás nem változik, azon belül bölcsőde kerül elhelyezésre.
2.– 2.1 „Kök” vagy „Gksz”		Tehergépkocsi, munkagép számára parkoló létesítési szándékától eláll az önkormányzat

- 1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.**

Alaptérkép hiánya hátráltatta a munkát, az adatszolgáltatásra kötelezett hatóságoktól nem automatikusan, csak külön kérésre - kapja a tervező a szolgáltatást.

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése

- 2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket**

A településen a területfelhasználás lényegében kialakult.

A tervezett változtatások általában csak kis területeket érintenek és az egyes területek jobb hasznosíthatóságát, a település jobb működését szolgálják. A változtatások környezetre gyakorolt hatása többségében belterületen releváns, külterületen pozitív.

A szerkezeti tervben változás az alábbi területeken történik:

jel terület- felhasználási mód válto- zása	a változás rövid leírása	változatok érté- kelése	várható környezeti hatásai (megjegyzés: BIA- érték - biológiai aktivitás érték)
1.	A hatályos terv nem változik.	Változat nincs	nincs
2.	A hatályos terv nem változik.	-	Tehergépkocsi, munkagép számára parkoló létesítési szándékától eláll az önkormányzat
3. Üh → Mk	Hatályos terv üdülőterületi használatára nem volt igény, ezért a valós állapotot tükröző területfelhasználás visszaállítása a cél	Változat nincs.	Táji, természeti és zöldfelületi szempontból a hatás pozitív, a történetileg kialakult gazdálkodási mód marad, a biológiai aktivitás érték növekszik
4. Mák+V+Ev → Kbre	A célnak megfelelő természeti adottságokkal rendelkező területen horgászatra alkalmas pihenőterület létesül	Változat nincs.	Az érintett terület Magterület és Táj- képvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetben van, ezért minden beavatkozás a területen a táji és természetvédelmi szempontok figyelembevételét igényli. A területfel- használási mód változás többlet kör- nyezetterhelést jelent. BIA-érték változatlan.
Tervezés során történt változás	Különleges terület változik beépítésre szántról beépí- tésre nem szántra	Kre → Kbre Kre → Kbre Kte → Kte	Alacsonyabb beépítési lehetőséggel eredményesebb a környezeti állapot megőrzése

A táblázatokban szereplő területfelhasználási módok jelei:

Beépítésre szánt terület		Beépítésre nem szánt terület	
Üh	Hétvégi házas üdülőterület	Mk	Mezőgazdasági kertes területfelhasználás
Kre	Különleges rekreációs terület	Mák	Mezőgazd. terület korlátozott hasznosítással
Kte	Különleges temető terület	V	Vízgazdálkodási terület
		Ev	Véderdő
		Kbre	Különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület
		Kte	Különleges beépítésre nem szánt temető

2.2. A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

A felülvizsgálata megfelel az alábbi magasabb szintű koncepcióknak, programoknak, terveknek:

- Országos Területfejlesztési Koncepció (2005)
- Országos Területrendezési Terv – 2003. évi XXVI. törvény - (továbbiakban: OTvT),
- Fejér Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014)
- Fejér Megyei Területfejlesztési Program (2014)
- Fejér Megye Területrendezési Terve (2009),
- Nemzeti Táj Stratégia (2017-2026)
- 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2014-2019)
- Nemzeti Természetvédelmi Alapterv,
- egyéb ágazati koncepciók és tervek.
- Dunaujvárosi Kistérségi Területfejlesztési Koncepció (2008)

2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása

Az egyes módosítások területi kiterjedése nem nagy, környezetre gyakorolt hatásuk nem jelentős, ezért változatok nem készültek

3. A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

3.1. A terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

A TRT összhangban van a releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal.

3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban

A tervezett módosítások elősegítik a jó környezetminőség megtartását, a kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését a területi alkalmasság elvének szem előtt tartásával.

3.3. A terv, illetve program céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

A tervezett változtatások a magasabb rendű tervekkel összhangban vannak. Ezt a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a terv számára előírja, azt kötelezően igazolni kell.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

3.4.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

Tájhasználat

A tájhasználat a hatályos tervhez képest jelentősen változik. A hatályos terv a volt zártkert jelentős részét falusias lakóterületbe sorolja. A falusias lakóterülethez szükséges szabályozás, azonban az eltelt időszak alatt nem történt meg, mivel a település hagyományos lakóterületei rendelkeznek tartalékokkal. A volt zártkerti területen jelenleg is kertes mezőgazdasági termelés folyik, a területfelhasználás a természetbeni állapotnak megfelelő.

Tájhasználati változást jelent a Gulyamajori-tavak környékének különleges beépítésre nem szánt övezetbe sorolása a sporthorgászat fejlesztése céljából.

A kialakult tájkép védelmét a DINPI adatszolgáltatás alapján biztosítani kell

- az előszállási közigazgatási határ mentén a Nagykarácsonyi-vízfolyás térségében, az Előszállásra vezető országos bekötőút és a Nagykarácsonyra vezető gazdasági utak közötti szakaszon a Gulyamajori-tó környezetében
- a dunaföldvári közigazgatási határ és M6 autópálya között.

Természeti elemek

Természetvédelmi elemek fokozott védelme szükséges

- a település ökológiai hálózatának ökológiai folyosó és magterület övezetein,
- a DINPI bővítésre javasolt magterületein,
- a Nagykarácsonyi-vízfolyás térségében,
- a település belterületét kettészelő mélyfekvésű területen,

A település ökológiai hálózata, zöld folyosóinak fenntartása, fejlesztése szempontjából kiemelten fontos, hogy az utakat, felszíni vízelvezetőket – patakok, vízmosások, árkok, csatornák – kísérő zöldsávok, fasorok fenntartásáról, rehabilitációs rendezéséről a település gondoskodjon.

3.4.2. Környezeti állapot

Talaj

A szélereződés mérséklése belterületen a felszíni vízelvezetés javításával, a zártkertben megfelelő agro-technika alkalmazásával történhet.

Külterületen utak fásítását javasoljuk a szél erejének mérséklésére, hófúvások kialakulása esélyének csökkentésére. (61. sz. főút mentén).

Felszíni és a felszín alatti vizek

Az ingatlanok települési csatornahálózatra való minél nagyobb arányú rákötése (jelenleg kb. 80 %-os) elengedhetetlen a felszín alatti vizek minőségének javítása érdekében.

Fontos feladat a vízfolyások, tavak, ásott kuak tisztaságának megőrzése, a jó vízminőség fenntartása.

Levegőtisztaság védelme

A szilárd fűtőanyaggal történő fűtés levegőszennyező hatásának mérséklése korszerű energiatermelő rendszerek fokozatos bevezetésével, támogatásával lehetséges.

A települési utak nagy része szilárd burkolattal nem rendelkezik, (kb. 15 km) poros, kátyús. Az utak aszfaltozása lassan halad. A porszennyezés mérséklésére – átmeneti jelleggel – a kalcium-kloridos stabilizálás javasolható.

Állattartó telepek által okozott bűzhatást és Előszállás szennyvíztelepének bűzhatását a technológia korszerűsítésével és védőfásítással kell csökkenteni.

Zaj- és rezgésterhelés

Az átmenő személy- és teherforgalom okozta zajszennyezés csökkentését az utak minőségének javításával, és forgalomtechnikai módszerekkel (pl. sebességkorlátozás) kell elérni. Különösen a zajtól védendő területek, létesítmények esetében (iskola, óvoda) szükséges a zajterhelés csökkentése.

Sugárzás védelem

A településen a természetes háttérsugárzás van jelen. A természetes háttérsugárzás (radon koncentráció) elsősorban a nem alápincézett, esetleg földes padlójú épületekben (pl. présházak, melléképületek stb.) emelkedhet meg.

Helyi szinten a figyelem felkeltésére, a probléma megismertetése, az elsősorban földszinti, nem alápincézett lakásokban a gyakori szellőztetés fontosságának hangsúlyozására van lehetőség.

Előszállás a Paksi Atomerőmű Zrt. 30-km-es zónájába tartozik. Veszély esetén az illetékes katasztrófavédelmi főigazgatóság előírásai szerint kell eljárni.

Hulladékkezelés

Az illegális hulladéklerakás megelőzésére a környezettudatosság növelése és az önkéntesség erősítése a lehetséges módszer.

Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

A település területét ezek a veszélyek nem érintik

3.4.3. Földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

A tervezési területen nincs olyan földrajzilag lehatárolható hatásterület amelyet a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol.

3.4.4. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)

A táj eltartó képessége a tervezett változtatások miatt nem csökken, hanem növekszik falusias lakóterület kertes mezőgazdasági területbe sorolással.

3.4.5. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;

A tervezett változtatások – a fejlesztések esetében a nagy körültekintést és gondosságot feltételezve - környezeti konfliktusokat nem okoznak.

3.5. A terv, illetve program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek

3.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A tervezett változtatások közül a Gulyamajori-tavak környékének különleges beépítésre nem szánt rekreációs területbe sorolása jelenti természeti erőforrás közvetlen igénybevételét.

3.5.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A tervezett változtatások nem váltanak ki olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak.

3.6. Az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén

A rendezési tervben javasolt változtatások közül a környezeti elemek ökológiai rendszereire (magterület) a biodiverzitásra, a tájképre gyakorolt hatást a korlátozott mezőgazdasági terület beépítésre nem szánt különleges rekreációs területbe való sorolása jelenti.

3.6.2. Közvetett módon hatást kiváltótényezők a fejlesztések hatására nem lépnek fel.

3.7. A környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása

A TRT készítése során változatok kidolgozására nem került sor.

A TRT két jelentős változást tartalmaz környezeti szempontból:

- a Gulya-majori tavak környezetének korlátozott mezőgazdasági területből különleges beépítésre nem szánt rekreációs területbe sorolása a sporthorgászat számára nyújt fejlesztési lehetőséget, melynek negatív környezeti következményei nagy körültekintéssel és gondossággal elkerülhetők;
- a volt zártkert falusias lakóterületből kertes mezőgazdasági területbe sorolása a falusias lakóterület kialakításával járó negatív környezeti következményeket megszünteti.

4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A Gulya-majori tavak környezetének beépítésre nem szánt rekreációs területbe sorolása során a környezetre gyakorolt káros hatások elkerülhetők az alábbiak szerint:

- építési hely lehatárolása a természetes élőhelyek megtartása érdekében,
- a beépítés, építmények elhelyezése a lehető legkisebb területre korlátozása,
- a felszíni és felszín alatti vizek minőségének megtartása érdekében mobil illemhelyek elhelyezése,
- a tó fürdőzésre való használatának tiltása,
- rendszeres hulladékgyűjtés és szállítás,

- természetes anyagok használata.

5. Javaslát olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni

A TRT nem tartalmaz olyan környezeti szempontú intézkedéseket, előírásokat, feltételeket, szempontokat, melyeket más tervben figyelembe kell venni.

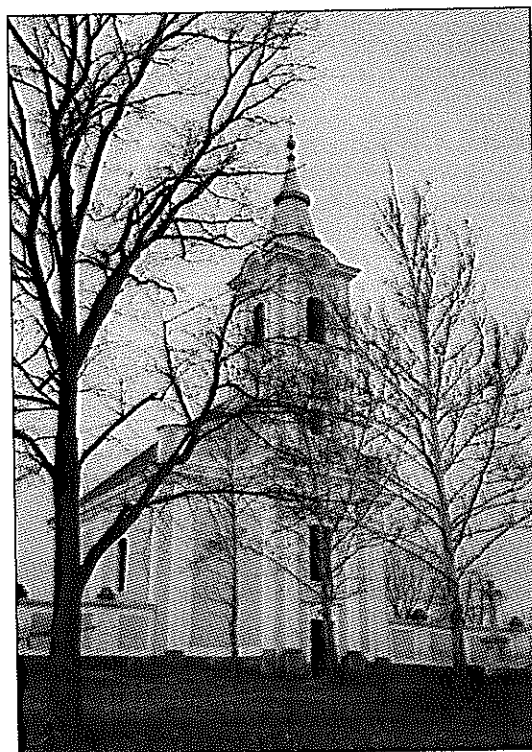
6. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre

A tervezett módosítások megvalósulása során nem keletkeznek olyan környezeti hatások, melyek monitorozást, vagy egyéb intézkedéseket igényelnének.

7. Az 1–6. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló

A tervbe beépített változások mértéke, minősége - megfelelő intézkedésekkel - nincs káros hatással a környezeti tényezőkre, az épített örökség elemeire, de hozzájárul a helyi lakosság életkörülményeinek és életminőségének jobbá tételéhez:

- munkahelyet teremt,
- hagyományos gazdálkodást visszaállítja eredeti területén,
- településközpontban, új különleges területeken teszi komfortosabbá a lakosság életét,
- védi a mezőgazdasági karakterű település természeti, táji környezetét,

Véleményezési dokumentáció

**ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA**

TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

Megbízó: ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2424 Előszállás, Fő tér 3.

Tervező: POMSAI ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1071 Budapest, Damjanich u. 26./A

**ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA
TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY**

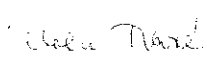
MEGBÍZÓ:

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2424 Előszállás, Fő tér 3.
Tel: 06-25/484802
e-mail: hivatal@eloszallas.hu
Képviseli: Farkas Imre polgármester

TERVEZŐ:

POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1071 Budapest, Damjanich u. 26/A.
Tel: 30 3540076
email: tarjan.kriszta@freemail.hu

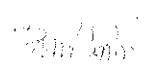
Településtervezés:

 Tapolczai Tiborné okl. építészmérnök okl. településtervező szakmérnök TT1 É/1-2184
Hambek Zoltán okl. építészmérnök

Régészet:

 dr. Belényesy Károly régész diploma száma: 660/99 (ELTE-BTK)
szakértői engedély száma: 15-016
Wolf Ernő régész-technikus

Ügyvezetők:

Városy Péter, Pomsár András

Tartalomjegyzék

I. Települési örökségvédelmi hatástanulmány

TARTALOMJEGYZÉK (496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. melléklet)

1. Örökségvédelmi vizsgálat:

- a) A település történeti leírása (a történeti település- és tájszerkezet alakulása, a történeti településmag),
- b) A település régészeti örökségének felmérése újonnan beépítésre szánt területnek kijelölt terület esetén terepbejárással,
- c) A védett műemléki értékek települési értékleltára, amely érték-kataszterben tartalmazza:
 - ca) a világörökségi, és a világörökségi várományos helyszínek és területeket,
 - cb) az országos építészeti örökség elemeit,
 - cc) a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeket és a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket.
- d) A helyi építészeti örökség települési értékleltára, amely értékkataszterben az önkormányzati főépítész által meghatározottak szerint tartalmazza a helyi építészeti örökség országos vagy helyi védelemre méltó elemeit:
 - da) településszerkezetet,
 - db) telekstruktúrát és az utcavonal-vezetést,
 - dc) utcaképet vagy utcakép részletet,
 - dd) egyéb településszervező elemeket,
 - de) építményrészletet vagy az alkalmazott anyaghasználatot, tömegformálást, homlokzati kialakítást,
 - df) táj- és kertépítészeti alkotást, egyedi tájértéket, növényzetet,
 - dg) szobrot, képzőművészeti alkotást, utcabútort.

2. A rendezés során tervezett változások hatáselemzése:

- a) A települési értékleltárban szereplő elemek vonatkozásában releváns rövid és középtávon tervezett változások ismertetése.
- b) Az a) pontban szereplő változások hatásai:
 - ba) a régészeti örökségre,
 - bb) a történeti településre, település- és tájszerkezetre,
 - bc) a települési értékleltárban szereplő műemléki értékekre.

3. Az értékvédelmi terv:

- a) az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények
- b) az önkormányzati feladatok meghatározása

II. Régészeti munkarész

Települési örökségvédelmi hatástanulmány

1. Örökségvédelmi vizsgálat
 - a) A település történeti leírása
(a történeti település- és tájszerkezet alakulása, a történeti településmag)

Összefoglalva

Nevének első írásos említése 1537-ben bukkant fel. Előszállás környéke Fejér megye egykor sűrűn lakott, késővaskori települési helyei közé tartozik. A falu határa az avar kori lelőhelyek jelentős tárháza. A 13. század utolsó harmadától a kunok szállásterületére esett. A török idők alatt lakott hely volt, a felszabadító harcok idején azonban elpusztult, lakosai elmenekültek. 1659-ben a ciszterciek megváltották a birtokot, 1945-ig a ciszterciták Fejér megyei uradalmának központja, de jobbágysággá 1811-ig nem telepítették. A szétszórta gazdálkodási központokat 1920-ban (1927?) nagyközséggé alakították Előszállás néven.

Történeti leírás

Falunév eredetének több variációja ismert:

- a feltárt kelta majd honfoglaláskori sírok tanúsága szerint „Elő-szállás”, azaz honfoglaló őseink előretolt szálláshelye,
- kunok lakóhelyei szállások voltak,
- a legeltető, rideg állattartás idején Előszállás „Ellető szálláshely,”
- nevének első fele elől levő, első jelentésű,
- kevésbé valószínű az a feltételezés, hogy az előtagban ugyanaz a török eredetű személynév rejlik, amelyből az Üllő helynév származik.

Előszállás területén előkerült legrégebbi ember jelenlétéről tanúskodó emlék a kései kőkorszakból származik, a vaskorban kelták laktak a területen, melyről számos sír tanúskodik. Később a római birodalom hadiútjai haladtak a közelben, a Buda-Róma hadiútból Dunaföldváron kiágazó út Előszálláson, Alsószentivánon haladt át. A Római Birodalom koráról már több emlék tanúskodik. Bukása után a népvándorlás kori népek jártak a területen. Közülük a legjelentősebbek a hunok voltak. Hosszabb időt töltöttek a területen az avarok a longobárdok, temetőket, települést, gyeptájakat hátrahagyva. Szinte két teljes avar település – gyeptájak, putrijai és sátrai – földvár – Tüskevár – található Nagykarcsony és Előszállás határán.

Honfoglalás után Árpád fejedelem a mai Székesfehérvár területén telepedik le, a fejedelemné birtoka lett Előszállás területe. Az itt élők főként állattartásból éltek, lovat szarvasmarhát, juhot tartva. Több településről tanúskodnak az itt megtalált temetők és templom nyomai.

A tatárok elől menekülő kunok felvették a kereszténységet, s IV. Béla letelepítette őket Előszálláson a „Hantosi kun széken”. Közigazgatásilag nem a megyerendszerhez, hanem a Hantosszéki kun kapitánysághoz tartozott. A kunok csaknem háromszáz éves itt tartózkodásáról tanúskodik maga a település neve is, mivel a kunok lakóhelyeiket szállásoknak nevezték: Jászárokszállás, Kiskunszállás, Fülöpszállás, Nagykarcsonyszállás, Újszállás, Előszállás.

1526 után a hantosszéki kun kapitányságot Tolna megyéhez csatolták.

1537-ből maradt első írásos emlék Elevezallas néven említi a települést.

A korabeli török okmányokban a hódoltság elején a község mint népes település szerepel, 1699-ben a Pasarováci béke idejére már teljesen elnéptelenedett.

A 42 ezer hold füves pusztaság 1659-ben a cisztercita apátság kezébe került.

A területre lassan beszivárgó magyar telepesek a védettebb helyeken, a Kálvária-hegyen, a Mestervölgyben a Tuzokban, a Fürdősben telepedtek le. Halászattal, állattenyésztéssel, földműveléssel foglalkoztak.

A zirci apátság eladta a birtokát a sziléziai Henrichauban működő cisztercita apátságnak.

1773-ban Előszállás lakóit még a dunaföldvári plébánián anyakönyvezték, miszerint 366 fő a majorban dolgozók létszáma, kiknek vallási nevelését egy Ferences-rendi kápolna szolgálta, de 1779-ben már állt a településen a ciszterciták által épített barokk stílusú templom. Vele párhuzamosan megkezdte működését a plébánia, mely 1952-ig működött. A rend alapította az első népiskolát 1783-ban.

II. József uralkodása alatt a ciszterci rend tanítórend lett.

A XVIII. század végén a kihalt nagybirtokosok vagyona, az elkobzott családi birtokok, a megszüntetett szerzetesrendek birtokai a királyra szálltak, így került II. József birtokába az ország területéről kitiltott jezsuiták vagyona, azaz Előszállás területe, temploma is.

1811-ben I. Ferenc császár és király Fejér megye déli területéről 36000 kat. hold területet adott a cisztercita rendnek. Az adomány része Hercegfalvaként (mai Mezőfalva) Előszállás területe is. A birtokot kisebb egységekre, pusztákra osztották, megkezdtek az építkezést. A Kismajor és Felsőbakterház tégláégetői 1923-ig üzemeltek.

Az 1828 évi összeírásnál a lélekszám 639 fő. A XIX. szd. első felében az itt élők főként külterjes állattenyésztéssel foglalkoztak, a múlt század közepétől a gazdálkodás egyre belterjesebbé vált. Főhangsúly a lótenyésztésen volt a majorban, emellett racka juhok, majd merinói juhok tenyésztettek Kelemenhalmon és Róbertvölgyben, a harmadik ág a magyar szarvasmarha tenyésztés Gulyamajorban. A mangalica sertés tenyésztése csak a múlt szd. vége felé terjedt el a kukoricatenyésztéssel párhuzamosan.

Előszálláson komoly halgazdálkodás is folyt. A szerzetes rend birtokán völgyzáró gáttal több kisebb-nagyobb tavat alakítottak ki, melyből tizennyet ma is üzemeltet az Erdőgazdaság, majd a Fejér megyei Halgazdaság.

Az állattenyésztést lassan felváltotta a növénytermesztés, megváltoztatva a tájat, az élővilágot. Az állatállomány fogyásával párhuzamosan apadni kezdett az őshonos rétek, legelők, kölesföldek területe, helyüket búza, rozs, árpa, zab, tengeri, burgonya, bab, dohány foglalta el a Kálváriahegytől nyugatra eső területeken a mostani Újtelep területén a nagykarácsonyi út két oldalán. Gyümölcsstermesztéssel is foglalkoztak, a legrégebben idetelepített dión, szőlőn kívül termeltek cseresznyét, meggyet, szilvát, őszibarackot. Kiváló bort termeltek, melyet a móri borkereskedők juttattak el Svájcba. Az értéktelenebb területeket akácfával telepítették be.

Az 1848-as szabadságharcban előszállásiak nem vettek részt, de bukása után sok honvédnek adott menedéket az uradalom és környéke.

1849-ben az uradalom cselédjei szétrombolták a putrikat, tönkretették a zsellérföldeket, földönfutóvá téve az ott lakókat. Azok részben elszegődtek az apátsághoz, részben szétszóródtak a szélrőzsa minden irányába, legtöbbje perbe kezdett az apátsággal. A per eredménye az 1861-ben az apátság és a kismizettek között létrejött „Örkváltási egyezség”

Az egyezésnek település szerkezetére kiható rendelkezései is voltak:

- „a lakosok 1000 négyszögölenként megtartják az általuk már szőlővel betelepített Előszállás-Öreghegyi szőlőföldeket (Bibichegy, Daruhegy, Akolhegy, Bárányhegy)
- „közbátorság tekintetéből az egész Szőlőhegy területén tiltatik bárki által is rendes lakás végetti letelepedés
- a megvásárolt területet mély árokkal kellett az uradalmi területtől elhatárolni, a területre bevezető dűlőutakat sorompóval kellett ellátni (a mai Árpád út és Petőfi út mindkét végén)

Lakásuk nem lévén, a putrilakók nagy része ismét elszéledt, Dunaföldvára költözött, illetve az idősebbek a préházakat tették lakhatóvá. 1867 után lehetővé vált a lakásépítés.

Az uradalom irányítása a 18. szd. utolsó éveiben épült kastélyból történt.

A kiegyezés után Dunaföldvár a Duna szomszédsága miatt jelentős kereskedelmi központtá nőtte ki magát, ez indította az uradalom vezetését arra, hogy központjukat Nagyvenyimről Előszállásra

telepítések. A termékszállítás miatt ki kellett építeni a Dunaföldvár - Hercegfalva – Székesfehérvár közutat, majd a gőzvasút térhódításával Pusztaszabolcs – Paks vasúti szárnyvonalat. A területet három kerületre osztották: Előszállás pusztája, Robertvölgy, Gulyamajor.

Idővel munkaerő felesleg keletkezett, de a feudális nagybirtokrendszer az olcsó munkaerő biztosítása érdekében gondoskodott arról, hogy munkát adó ipari üzemek ne létesüljenek. Ezért számosan keresték a századfordulón boldogulásukat a tengeren túl.

A XIX.sz. utolsó évtizedében ismét nőtt a település lélekszáma, 800-nál több család telepedett ide, köszönve a szőlőtelepítési céllal kiosztott 1400 kt hold földnek. (Őreghegy, Virághegy)

Az uradalom 9 kerületre oszlott, melyben összesen 19 major volt.

Az uradalmi gazdálkodás fejlődését az I. vh. visszavetette. A munkaerőgondokat 1916-tól orosz és szerb hadifoglyok alkalmazásával csökkentették. 1918-as őszirózsás forradalom csak tetézte a gondokat.

Az I. világháborúban 1320 katona vett részt.

A világháborút követő földreform alapján

- 776 kh. szántóföld került 16 éves bérlet formájában a lakosság kezelésébe,
- 42 kh. házhelyet kaptak az igénylők (420 négyszögöl/házhely) a legkedvezőtlenebb területen a Szent Imre telepen (Árpád u. páros oldal, az abból nyíló utcácskák)

A szerény méretű földreform nem tudta megakadályozni a már írástudó fiatalság elvándorlását a budapesti közhivatalokba, vasútépítésekre. Az általános elvándorlási hullám a mezőgazdaságból az iparba ma is tart, de megindult egy ellentétes folyamat is, a szomszédos Dunaújvárosból a kivándorlás. A kettős folyamat a lakosság létszámát ideig-óráig ugyan egyensúlyban tartotta de megindult a település előregedése.

1931-ben kapott a településorvost.

1923-ban megszervezték a levente egyesületet, majd a leventeintézményt, melyek 1944-ig működtek.

Az ország háborúba történő belépése miatt a doni csatában 114-en vettek részt, 25 fő lett hősi halott.

1944-ben Előszálláson is átvonultak a német csapatok Cece felől Dunaföldvár és Szeged irányába.

1944 októberében Horthy átállási kísérletekor itt is megalakult a nemzetőr század, de mikor Szálasi átvette a hatalmat többször is megtagadta a parancsot.

1944 telén az oroszcsapatok bevonulásakor Előszállás Hadműveleti terület volt. A Debreceni Koalíciós Kormány megalakulása után a községben is megszervezték a politikai pártokat (Magyar Kommunista Párt, Szociáldemokrata Párt, Nemzeti Paraszt Párt, Független Kisgazda Párt, Polgári Demokrata Párt)

Az 1945-ös földreform további átalakulást eredményezett, 12 ezer kt. hold földet osztottak szét, észak felé nőtt a község belterülete, megalakult az első helyi termelőszövetkezet, majd 1959-ben az egész község átalakult szocialista községgé.

1947-ben egy földművesszövetkezet működött a Bagolyvárban.

A mezőgazdaság szocialista átszervezése 1949-1951-ig tart. Első szövetkezet a Szabadság Tsz, később

még három alakult: Kossuth Tsz, Új Élet Tsz, Rákóczi Tsz. Ezek részben egyesültek, s jól működtek.

A település gyarapodott, 25 év alatt 512 új családi ház épült.

97/2001(VII.27.) KE határozattal 2002.10.20-án Daruhegy és Kisszentmiklós településrészek Előszállás nagyközségből kiváltak, s Daruszentmiklós néven együtt önálló települést hoztak létre.

Tájszerkezet alakulása. a történeti településmag

A Dunaföldvár határában eredő, kissé északnyugati irányban folyó patak Nagykarácsony területén „U” alakú kanyart leírva délkeleti irányt vesz fel, Előszállás és Daruszentmiklós határán Nagykarácsonyivíz(folyás) néven ismét Dunaföldvár határában haladva éri el a Dunát. A község a patak eróziós völgyének jobb partján települt, átlagosan 118m tengerszint feletti magasságban. Viszonylagos magassága a patak szintje felett 5-6m. A falu felszíne inkább alföld, legmagasabb pontja 173m.

A felszíni formák alakulását, a tájhasználat nagyjából logikusan követi. A mélyebb fekvésű patak völgyeket, vízfolyásokat általában legelő, gyepek, rétek, a belterületen kertek, közparkok kísérik. A vízfolyások duzzasztásával törendszert alakítottak ki. A belterülettel határos mezőgazdasági területek a volt zártkertek, távolabb a szántók. Az egységes mezőgazdasági területet a közutak és a vasút feldarabolják. Ebbe a használat logikáját követő tájképbe szervesen illeszkednek a védelmi erdősávok, a történetileg kialakult kisebb majorok mozaikjai.

A történeti utak általában a természeti viszonyokhoz igazodtak, árkok, vízfolyások, átjárók mellett alakultak ki. Az összekötő nyomvonalak többsége megmaradt, jelentőségük a fejlődéssel megnövekedett. Az úthálózat kialakulása és fejlődése nagy hatással volt a birtokrendszer kialakulására. A gazdasági központok, és a körük sűrűsödő lakott helyek lettek a későbbi településmagok. A gazdasági, uradalmi központoknak kettős szerepe volt. Hatással voltak a településstruktúra alakulására, műemlékileg jelentős épületegyütteseket hoztak létre. A jelentős, jövőben is hasznosítható épületek, épületegyüttesek – Róbert-major, apátság - potenciális fejlődési tartalékokat biztosítanak Előszállás számára.

A mocsárpatak jobb partján települt két főutca, szalagtelkes település fésűs ill. utcavonalas előkertes beépítéssel.

A településszerkezetet a földrajzi helyzet, a terepadottság együttesen alakították. A települést kettészelő közút a településközpontokat felfűzi. A központokból szétágazó utcahálózat a felszínt követve, hol völgyekben, hol gerinceken fut. A morfológiát követő egykori halmazfaluból alakult ki a többutcas szalagtelkes település.

A katonai térképek elemzése

A kunok lakta település a török megszállás idején elnéptelenedett, az első katonai felmérésen még csak nyomokban lelhető fel a későbbi település.

A ciszterci rend betelepülésének és munkálkodásának eredményeként a második és harmadik katonai felmérés térképei gazdag működő települést ábrázolnak, mely az 1819 és 1887 közötti időszakban szinte változatlan.

A jelenlegi állapot így jellemezhető:

A község ősi magja dombon települt, ehhez csatlakoznak sugarasan a később szabályos mérnöki rendszerben kiosztott telektömbök.

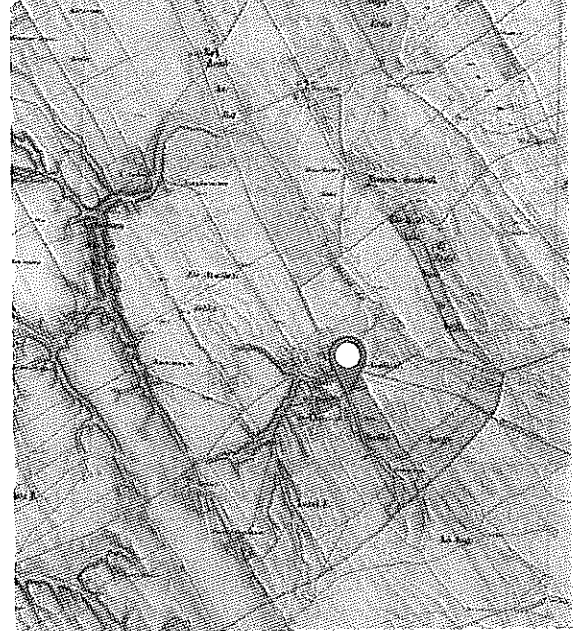
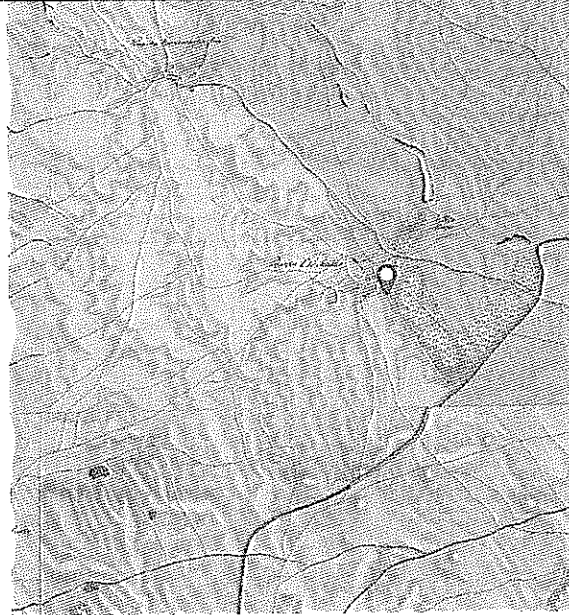
Az utcaképekről leolvasható a beépített terület fejlődése:

- az eredetileg kialakult utcák ma változatos képet mutatnak, a központhoz közeli részei felé sűrűsödve az egyedi adottságokhoz igazodva cserélődnek a régi épületek, az építés idején járatos építészeti formavilág eszköztárának megjelenítésével,
- a sátoztetős kockaépületek szigorú rendjével kialakított újabb utcák,
- kertvárosias jellegű karaktert mutató mai stílusjegyeket alkalmazó mozgalmas tömegű épületek által kialakított lakótömbök.

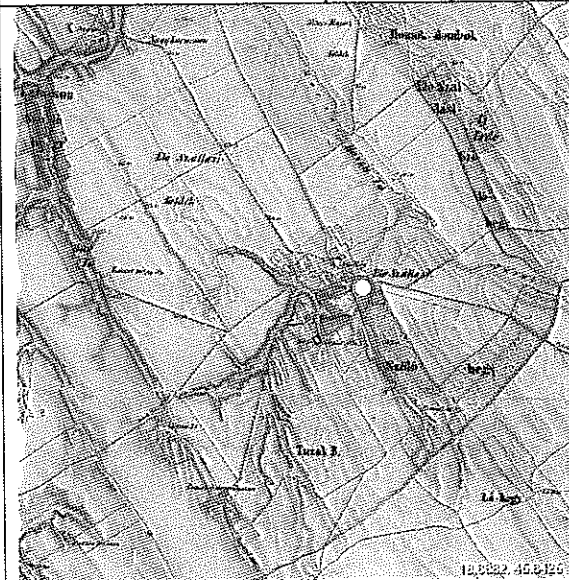
Előszállás történeti központjának emblemikus épületei a Templom-dombon álló XVIII szd. második feléből származó volt ciszterci rendház, és a szomszédságában a hozzá tartozó templom.

Központi belterületéhez ma több külterületi lakott hely is tartozik.

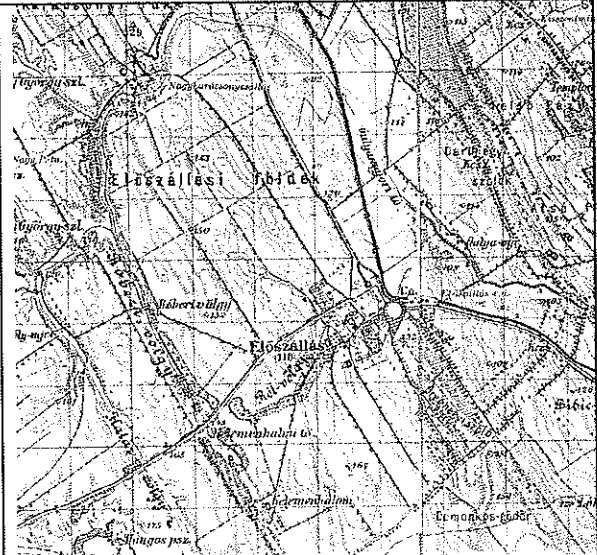
Az első katonai felmérésen (1763-1787) még nem látható a település.

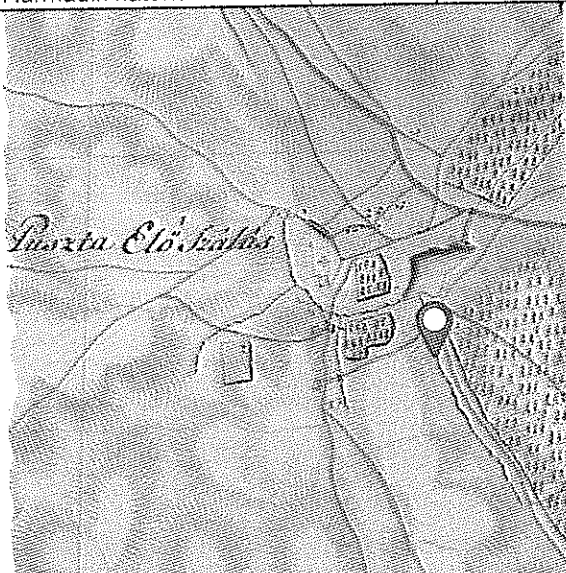
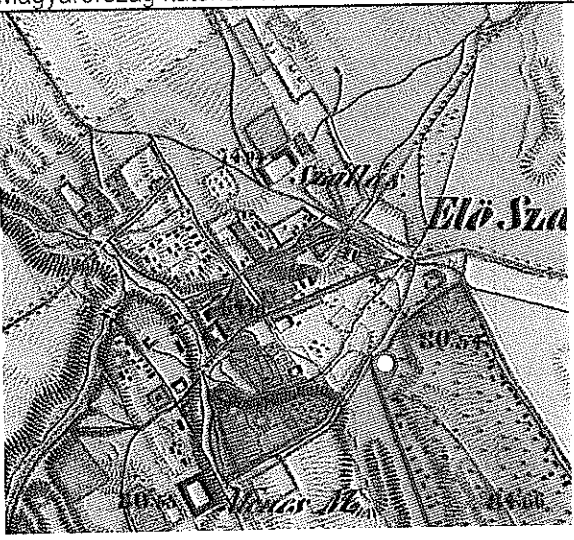
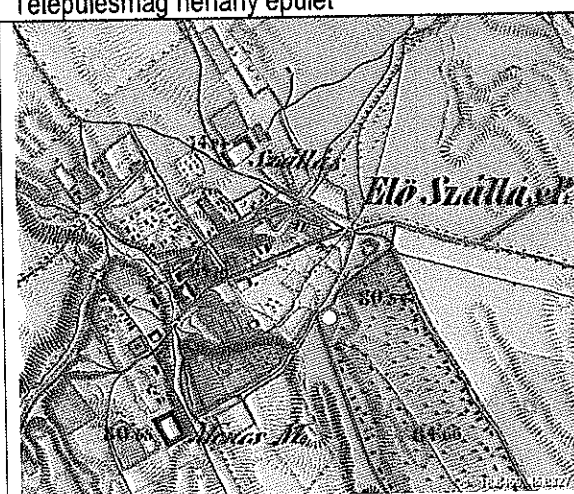
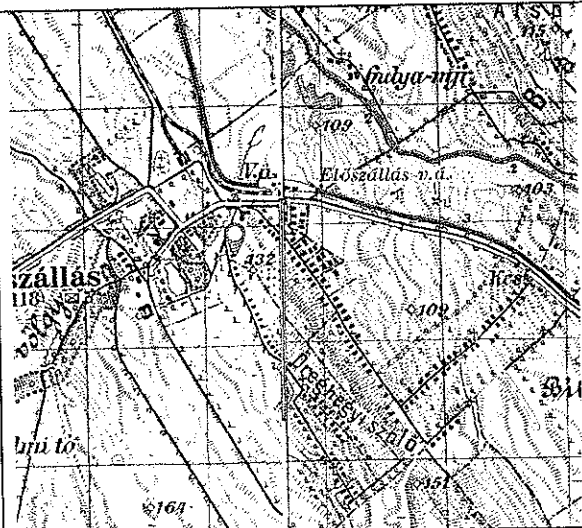

Az első katonai felmérésen (1782-1785)

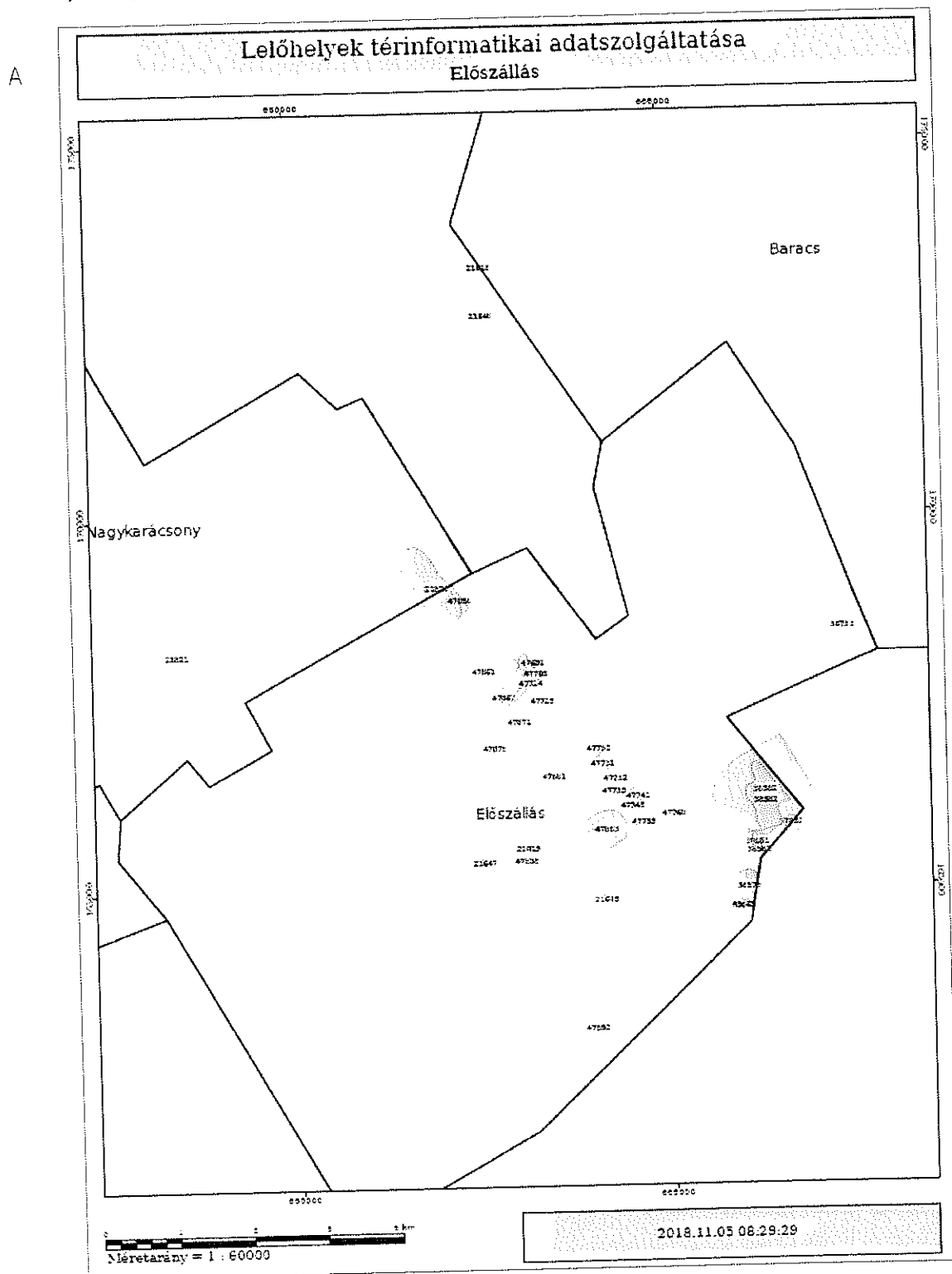
Második katonai felmérés (1819-1869)

<p>Harmadik katonai felmérés (1869-1887)</p> 	<p>Magyarország katonai felmérése 1941</p>
<p>Első katonai felmérés (1766 -1787) Településmag néhány épület</p> 	<p>Második katonai felmérés (1819-1969)</p>
<p>Harmadik katonai felmérés (1872-1884)</p>	<p>Magyarország katonai felmérése 1941</p>

b) A település régészeti örökségének felmérése újonnan beépítésre szánt területnek kijelölt terület esetén terepbejárással

A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztályának adatszolgáltatása a régészeti lelőhelyekről (részletes leírás az örökségvédelmi hatástanulmányban)

A felülvizsgálat során új beépítésre szánt terület kijelölése nem történik, településközpontban piacot, közlekedési területen tehergépjármű parkolót, korlátozott mezőgazdasági területen horgászturizmus fejlesztése céljából különleges beépítésre nem szánt rekreációs területet kívánnak fejleszteni.

A táji értékek és gazdálkodási formák őrzése céljából a belterülettel határos üdülőterület megszüntetése, kertgazdálkodás további fenntartása a terv célja

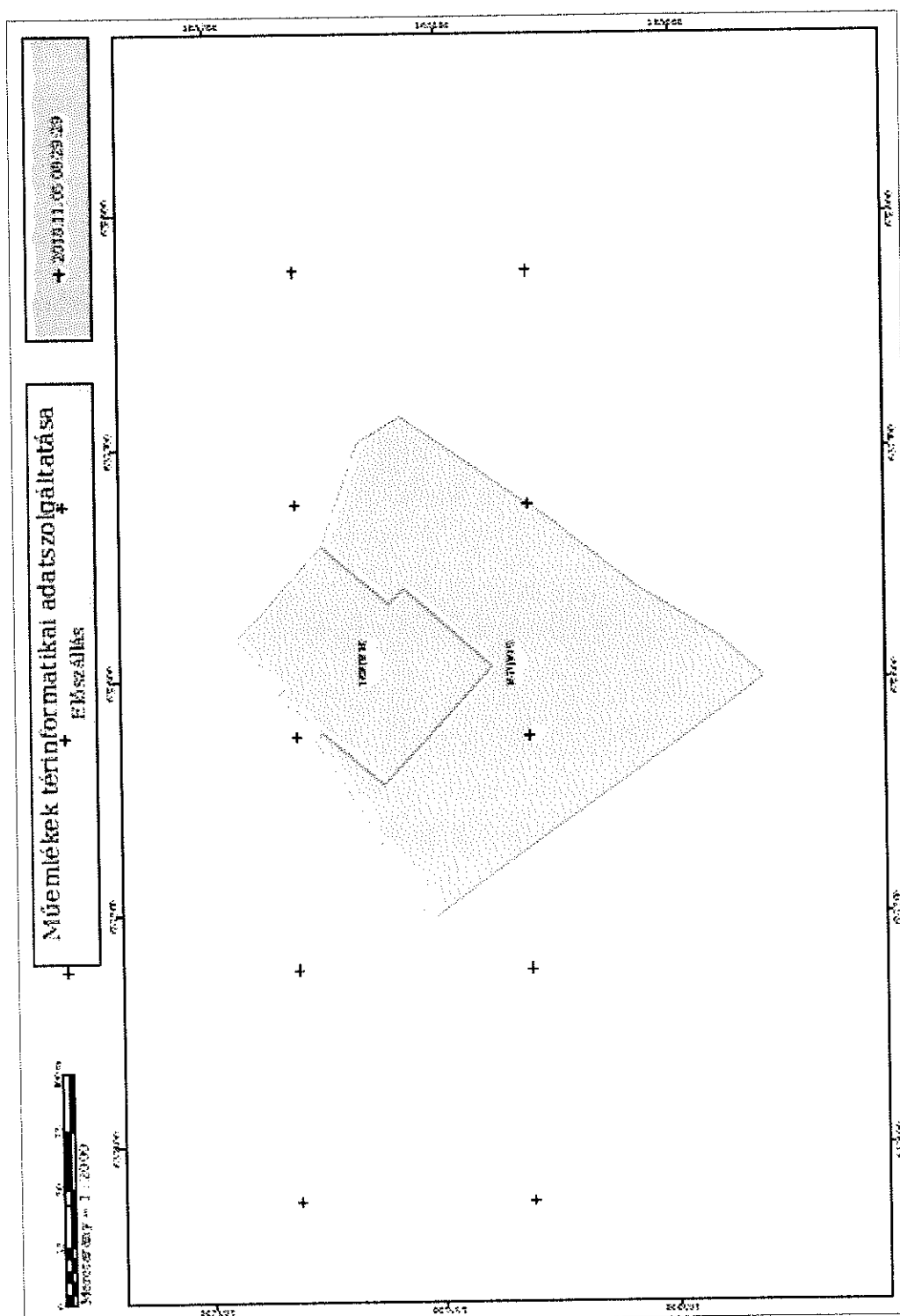

TERÜLETFELHASZNÁLÁS VÁLTOZÁSA

1. Vt övezetben piac létesítése
- 1.1 Vt övezetben bölcsőde létesítése
2. KÖk övezetben tehergépkocsi, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
- 2.1 Gksz övezetben tehergépkocsi, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
3. ÜH tervezett területfelhasználás valós használatra történő visszaállítása ÜH ↔ Mk
4. Gulyamajor térségben horgászatra alkalmas beépítésre nem szánt rekreációs terület kialakítása Vt + Mák ↔ Kbre

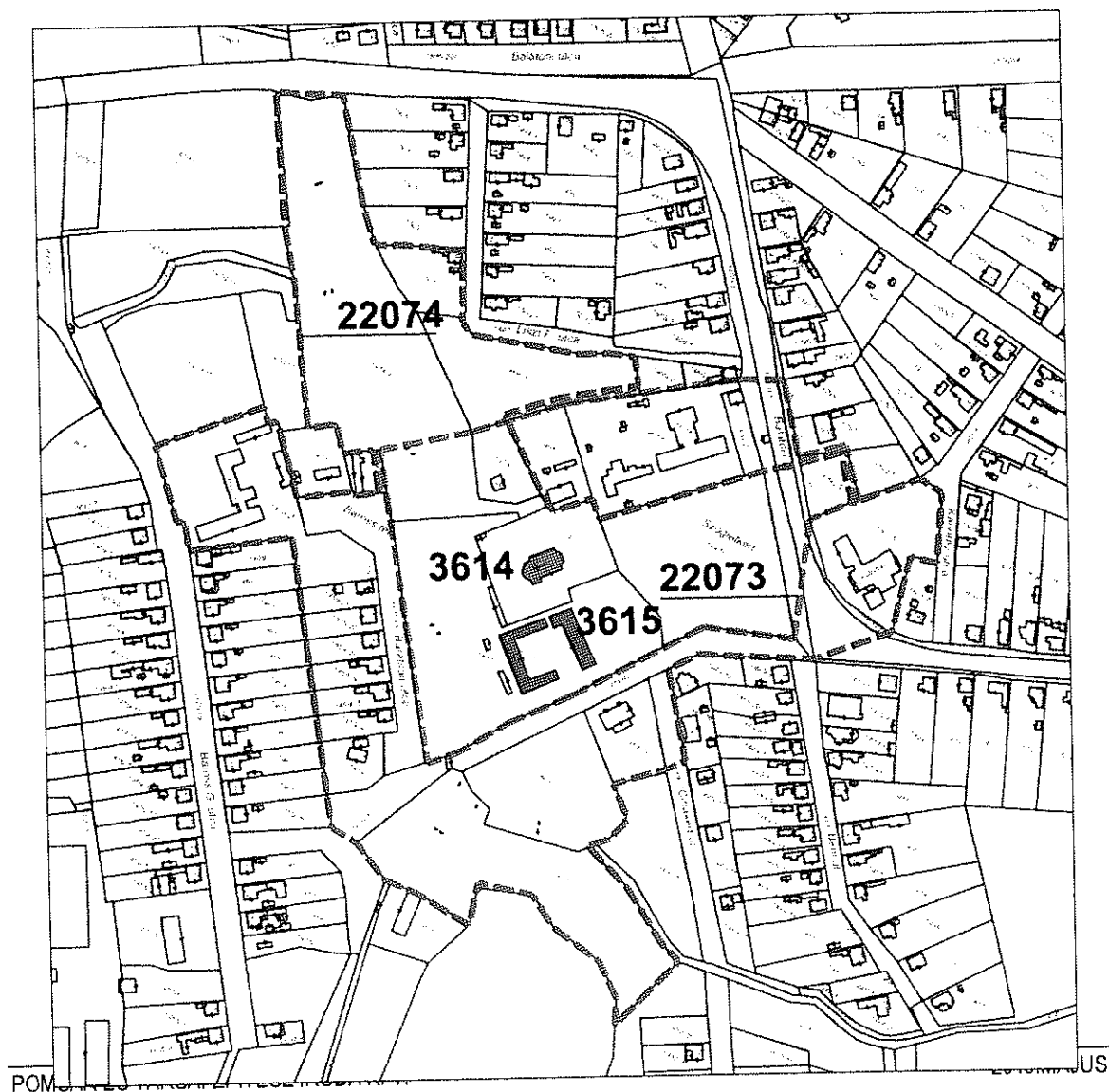
- c) A védett műemléki értékek települési értékleltára:
 ca) a világörökségi, és a világörökségi várományos helyszínek és területek nem érintik a települést.
 cb) az országos építészeti örökség elemei

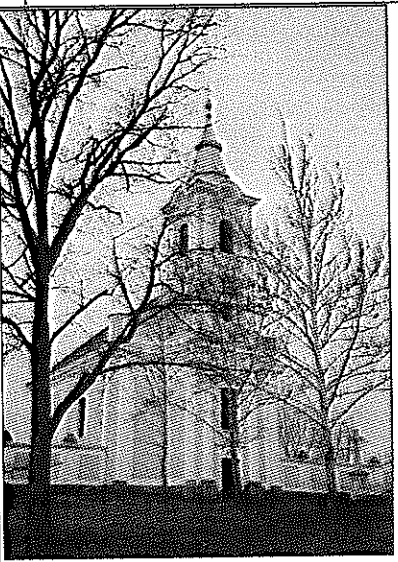

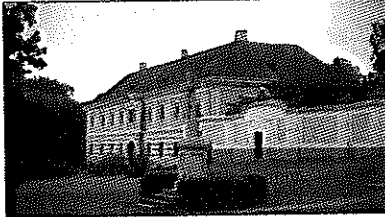
A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztályának adatszolgáltatása az építészeti örökség elemeiről

törzsszám	azonosító	név, cím	védelem	hatsz.
1626	22073	rk. templom ex-lege műemléki környezete	műemléki környezet	1474/1, 1477, 1481, 1482, 1485, 1800/1, 1800/3, 1800/4, 1474/2, 1792/2
1627	22074	Ciszterci rendház ex-lege műemléki környezete	műemléki környezet	1474/2, 1479, 1481, 1449/1, 1449/20, 1449/21, 1451, 1459/2, 1459/21, 1459/22, 1459/23, 1459/24, 1459/25, 1459/26, 1470/15, 1470/17, 1470/25, 1474/1, 1480, 1486/3, 1501, 1792/2, 1800/1, 1800/3, 1800/4, 1801/6
1626	3614	rk. templom Szöglet kert	műemlék 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	1479
1627	3615	Ciszterci rendház	műemlék 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	1477

Előszállás emblemikus épületei a Templom-dombon álló XVIII szd. második feléből származó volt cisztercita rendház, és a szomszédságában a hozzá tartozó templom.

Római Katolikus Templom		leírás	képek
adatok			
cím	Szöglet kert	A barokk római katolikus templom a XVIII. szd. végén épült homlokzatával a ciszterci rendház falazott kerítésének vonalában. Szabadonálló, egyhajós, félköríves szentélyzáródású, homlokzati tornyos templom, a szentély felé kontyolt nyeregtetővel, a szentély D-i oldalához csatlakozó sekrestyével. Állapot: felújított Korrekciós javaslat: műemlék védelmében a 61. sz. Út környezetterhelését csökkenteni kell.	
hrszt.	1479		
törzsszám	1626		
azonosító	3614		
védelem	műemlék 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM		
Ciszterci rendház		leírás	képek
adatok			
cím	Szöglet kert	A szabadon álló rendház L-alaprajzú alapincézett, egyemeletes, kontyolt nyeregtetős épület. Főhomlokzata 4+1+4 osztású, enyhén előreleépő középrizalitján félköríves záródású, kökeretes kapu nyílik, felette a rend kőből faragott cimere látható. Az emeleti részt kettős ablak díszíti, felette íves szemöldökpárkány húzódott egykor. Földszinti része sávozott, az emeleti ablakokat vakolat keretelés díszíti. Udvarát U alakban, a főépülettel szembe fordulva földszintes melléképület keretezi Állapot: folyamatosan romló állapotú, Korrekciós javaslat: Sürgős felújításra és üzemeltetésre vár műemlék védelmében a 61. sz. út környezetterhelését csökkenteni kell	
hrszt.	1477		
törzsszám	1627		
azonosító	3615		
védelem	műemlék 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM		

cc) a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek és a nyilvántartott régészeti lelőhelyek

(részletes leírást lásd az örökségvédelmi hatástanulmányban)

d) A helyi építészeti örökség települési értékleltára

da) településszerkezet, db) telekstruktúra és az utcavonal-vezetés dc) utcakép vagy utcakép részlet együttesen alkotják a helyi területi védelmet.

A „hte” jelű helyi területi védelem - a történelmileg kialakult településszerkezet, a telekstruktúra, az utcavonal vezetés, az utcakép, a múlt emlékeit őrző területek, a település- és tájkarakter elemek együttes - megőrzésére, értékővő fenntartására vagy fejlesztésére irányul.

„hte-1” jelű terület

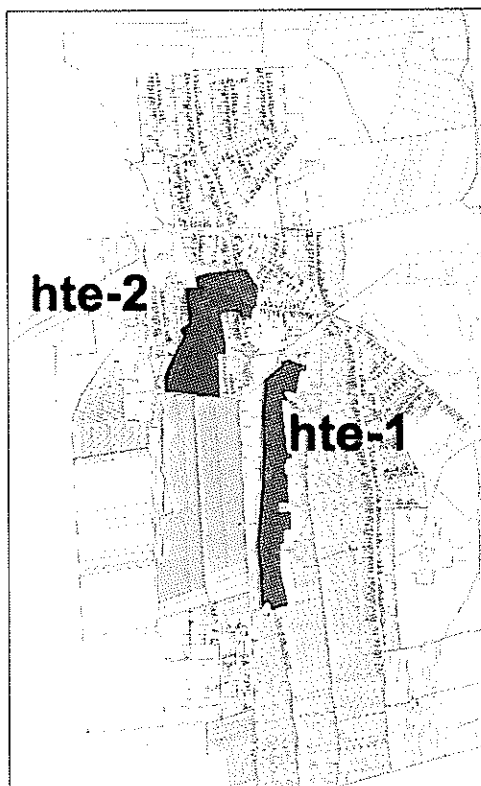
Petőfi Sándor u. mindkét oldala a hrsz. 1412/6 közöttől a belterületi határig terjedő szakaszon

- történelmi település telekszerkezete (telekszélesség, telekstruktúra),
- meghatározó utcakép,
- történelmileg kialakult funkcionális használata

„htk-2” jelű terület

Szögletkert és Cífrakert térsége a határoló ingatlanok által alkotott térfal és az országos és helyi védelemre jelölt ingatlanok

- határoló utcaképek,
- épített és természeti környezet egysége

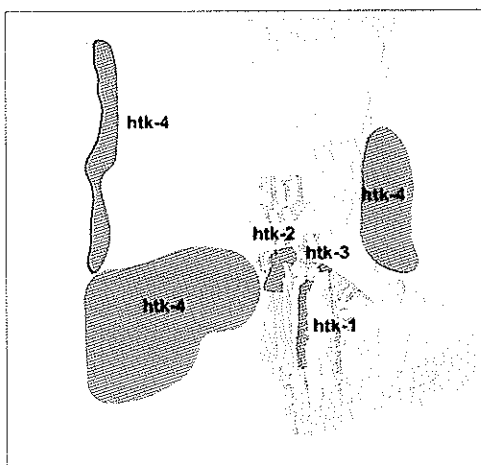
Településkép

A „htk” jelű településképi szempontból meghatározó területek a jellegzetes, értékes, hagyományt őrző településszerkezetet, településkaraktert és tájképi elemet együttesen hordozó településrészek.

„htk-1” jelű terület

Petőfi Sándor utca, a Második Katonai Felmérés idején már megjelenő történeti települési térség Öreghegy területén létező része,

„htk-2” jelű terület a Ciszterci rendház és Római katolikus templom térsége a hozzá tartozó Szögletkerttel és Cífrakerttel, valamint ezeket karéjozó térfal, mely egyben műemléki környezet, a településen áthaladó főútról meghatározó látvány,

„htk-3” jelű terület a mai főtér épületei és parkja a településen áthaladó főútról meghatározó látvány,

„htk-4” jelű területek

- Róbert-völgyi tóláncolat ökológiai hálózat magterülete a helyi védettségű majorsággal,
- Gulya majori tavak ökológiai hálózat magterülete
- Tuzok-völgy ökológiai hálózat magterülete.

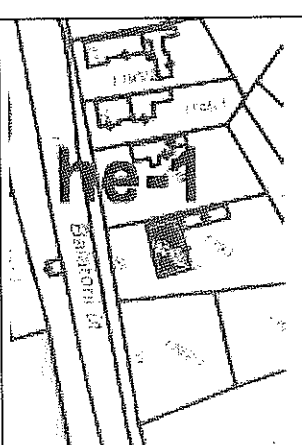

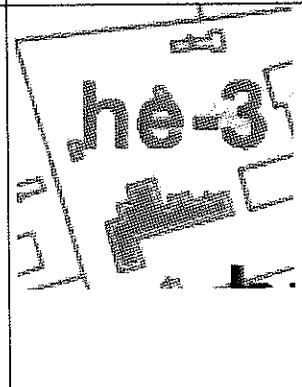

dd) egyéb településkarakter elemek – épületek

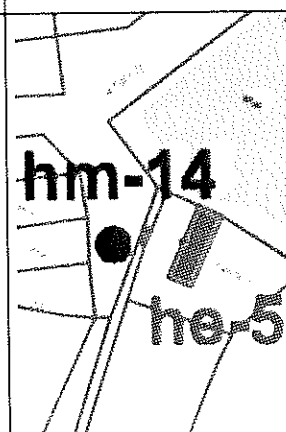

de) építményrészletet vagy az alkalmazott anyaghasználatot, tömegformálást, homlokzati kialakítást,

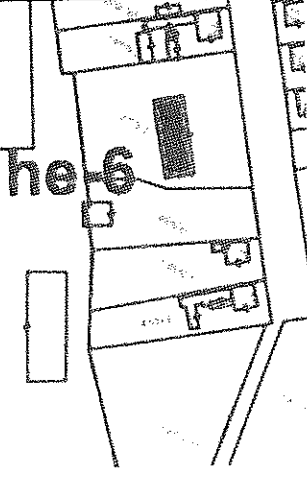
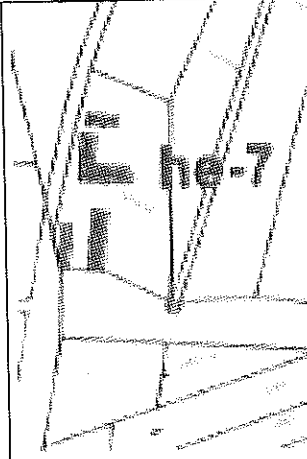
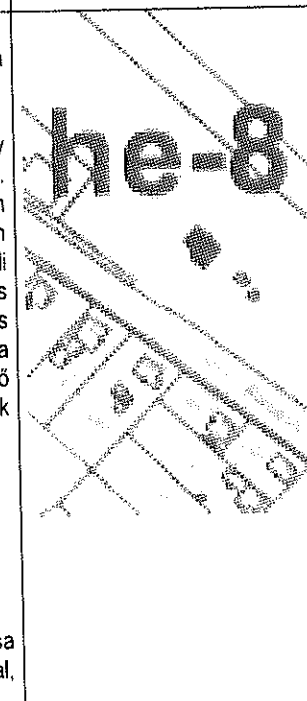
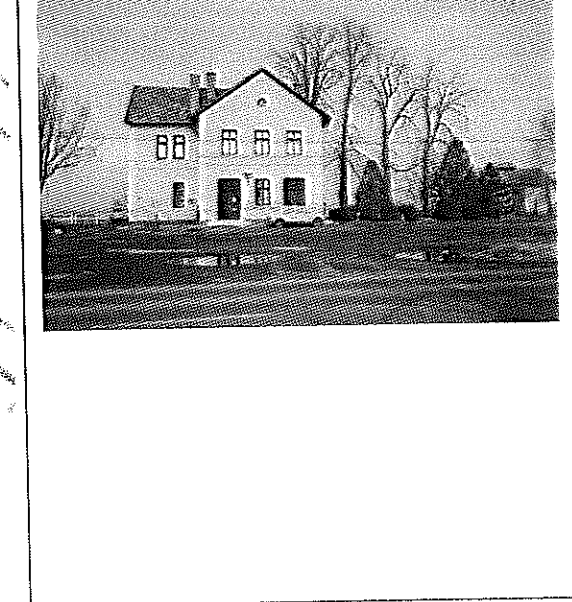
Az építészeti örökség helyi egyedi védelmének tárgyát azok az értékek képezik, amelyeket településtörténeti, helyi építészeti, néprajzi, vagy termeléstörténeti értéke miatt jelen rendelet védendőnek minősít. Egyedi védelem kiterjedhet építmény egészére, építmény részletére, alkalmazott anyaghasználatra, tömegformálásra, homlokzati kialakításra, táj- és kertépítészeti alkotásra, egyedi tájértékekre, növényzetre, szoborra, képzőművészeti alkotásra, utcabútorra.

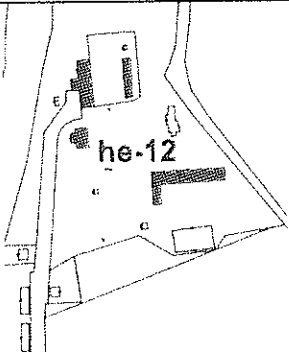
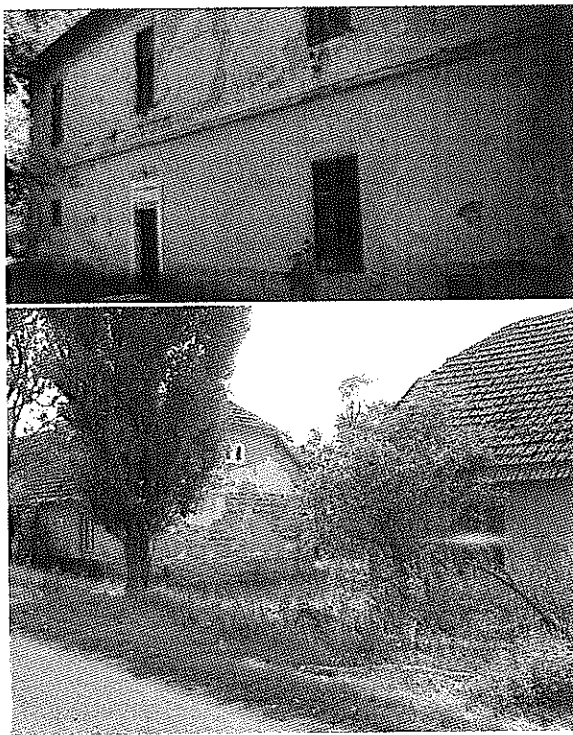
A helyi egyedi védelem típusai:

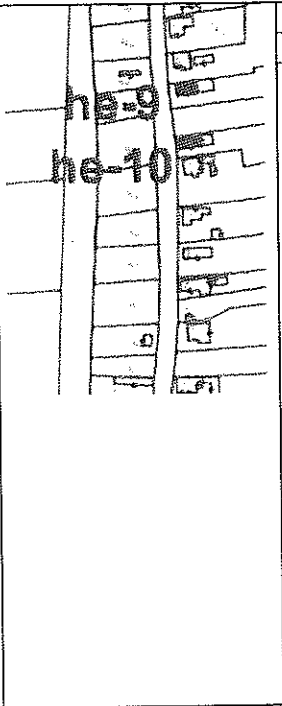
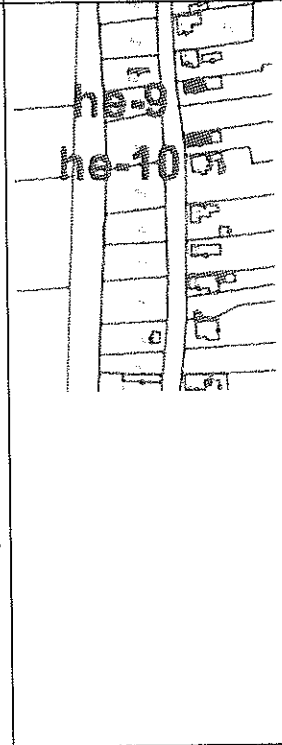
- „he” jelű védelem az épület teljes külső megjelenésére,
- „hm” jelű védelem műtárgyak, építmények, szobrok, védelmére vonatkozik.
- „ht” jelű védelem egyedi természeti elemek védelmére vonatkozik.

<p>Leírás: A mai gyógyszerár épülete a csendőrségnek épült a két vh. között</p> <p>Állapot: teljeskörűen felújított</p> <p>Korrekciós javaslat: -</p>		<table border="1"> <tr> <td>Balatoni út 35.</td><td>hrsz. 1793</td><td>he-1</td></tr> <tr> <td>gyógyszertár</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Balatoni út 35.	hrsz. 1793	he-1	gyógyszertár	védelem foka	hv
Balatoni út 35.	hrsz. 1793	he-1						
gyógyszertár	védelem foka	hv						
<p>Leírás:</p> <p>Állapot: felújítás alatt</p> <p>Korrekciós javaslat: vizszigetelése megoldandó</p>		<table border="1"> <tr> <td>Szögletkert 3.</td><td>hrsz. 1485</td><td>he-2</td></tr> <tr> <td>parókia</td><td>Védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Szögletkert 3.	hrsz. 1485	he-2	parókia	Védelem foka	hv
Szögletkert 3.	hrsz. 1485	he-2						
parókia	Védelem foka	hv						
<p>Leírás: Kúria</p> <p>Állapot: Korrekciós javaslat: -</p>		<table border="1"> <tr> <td>Szögletkert 1.</td><td>hrsz. 1482</td><td>he-3</td></tr> <tr> <td>kúria</td><td>Védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Szögletkert 1.	hrsz. 1482	he-3	kúria	Védelem foka	hv
Szögletkert 1.	hrsz. 1482	he-3						
kúria	Védelem foka	hv						

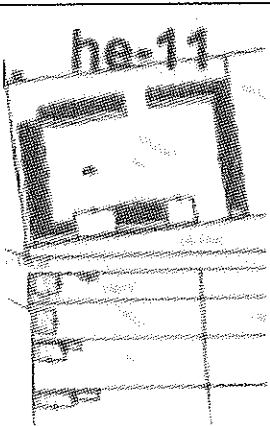
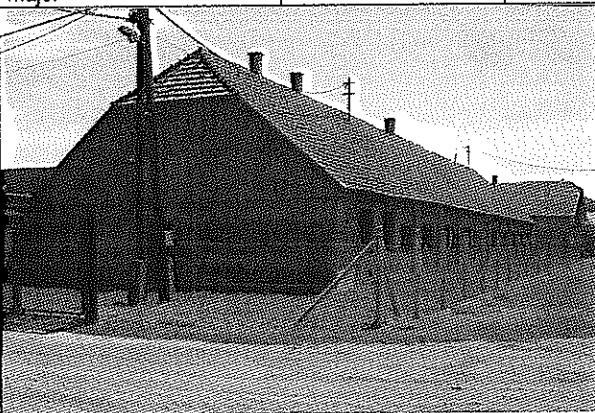

Leírás: A falazott tornácos, kúriaszerű épület - a mai Teleház a II. világháború előtt az uradalmi időkben épült, az uradalmi állatorvosok lakóháza volt.		Bem József u. 2/a	hrsz. 1433/4	he-4
		teleház	védelem foka	hv
Állapot: felújítás alatt Korrekciós javaslat: javaslat: vizsgizetelése megoldandó, tornác alapozása javításra szorul	 			
Leírás: A XVIII. szd-ból származó épület ma pálinkafőzdeként működik. Egykorú az előtte látható kőhíddal, melyet a múlt szd. harmincas éveiben megerősítettek.		Kastély u.	hrsz. 1453/1	he-5
		borház	védelem foka	hv
Állapot: A tető felújított, az épület sürgős felújítást igényel Korrekciós javaslat: Vizsgizetelés után a homlokzat vakolandó.				

<p>Leírás XVIII. szd-i épület helyi téglából épült, a háromszintes, vakolatarchitektúrás magtár, homlokzatán napórával.</p> <p>Állapot: homlokzati vakolata több helyen hibás</p> <p>Korrekciós javaslat: felújításra szorul</p>		<p>Baross Gábor u. 31.</p>	<p>hrsz. 1470/2</p>	<p>he-6</p>
<p>Leírás: Állattartó hagyományos épületek, téglából, nyeregtetővel</p> <p>Állapot: Műszakilag leromlott állapot</p> <p>Korrekciós javaslat: Felújítandó</p>		<p>Baross Gábor út 32.</p>	<p>hrsz. 1470/26</p>	<p>he-7</p>
<p>Leírás: 1896-ban elkészült a Pusztaszabolcs-Dunapentele-Paks vasútvonal, amely Előszállást is érintette. A II. osztályú tipusterv alapján épült a ma is változatlan formában álló felvételi épülete. Emeletes nyeregtetős oromfalas téglapépület, melyet a korára jellemző vasútállomás típusnak megfelelően alakítottak ki.</p> <p>Állapot: Jó állapotú épület környezete rendezendő.</p> <p>Korrekciós javaslat: - Parkolók, park kialakítása javasolt ülőbútorokkal, kúttal</p>		<p>Balatoni út 1.</p>	<p>Hrsz. 1196</p>	<p>he-8</p>
		<p>vasútállomás</p>	<p>védelem foka</p>	<p>hv</p>
				

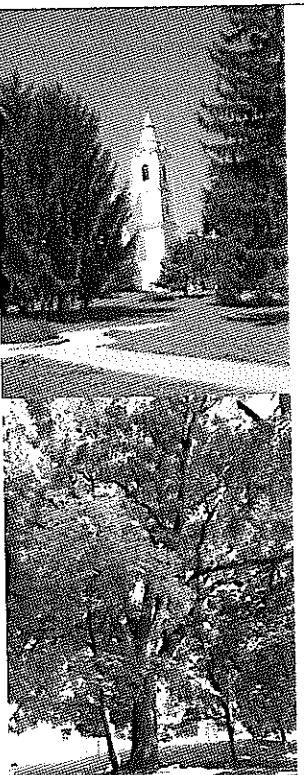
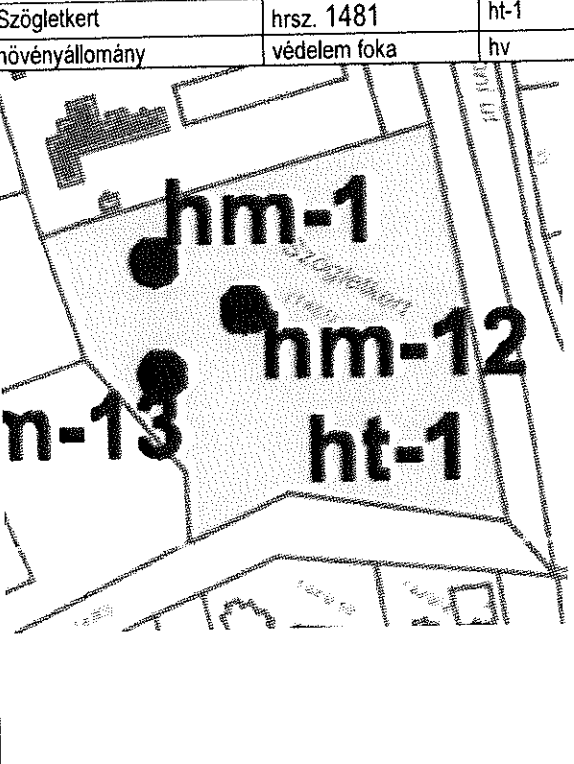

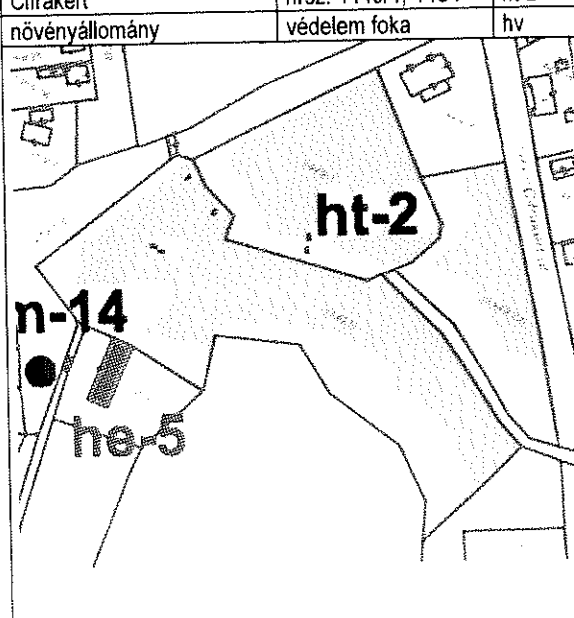
<p>Leírás: 1850-ben épült a „kastély”, melyben ispánok és gazdatisztek laktak. A domboldalon épült, főhomlokzatán emeletes, hátul földszintes épület Talaprajzú, homlokzata 1+1+1 osztású, földszintjén kökeretes kapu látható eredeti faajtóval. Hátsó homlokzatán a hátranyúló szárnytól balra egy ajtó, jobbra egy ablak látható, magának a szárnynak a végén 1+A+1 a nyílásritmus. Oldalhomlokzatai egyaránt kéttengelyesek. Belsejében keresztboltozatos termek és szegmensíves záródású ajtók találhatók. Körülötte az istállók, a magtár és a kovácsműhely még állnak.</p> <p>Állapot: Leromlott állapotú épületek sürgős beavatkozást igényel</p> <p>Korrekciós javaslat: Teljes funkcióváltással járó felújítást igényel, környezetét rendezni kell, megfelelő zöldterületet és parkolót kell kialakítani.</p>		<table><tr><td>Robert-völgy</td><td>hatsz. 0156/5</td><td>he-9</td></tr><tr><td>Róbert-völgyi birtok gazdasági alközpontja.</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr></table> <p>A kastély a Ciszterci Rend Zirci Apátságának tulajdonában lévő hatalmas előszállási uradalom részét képezte. Róbertvölgy a birtok egyik gazdasági alközpontjaként működött 1850-től. a kastély a helyi gazdasági vezetők, az ispánok, gazdatisztek laktak.</p>	Robert-völgy	hatsz. 0156/5	he-9	Róbert-völgyi birtok gazdasági alközpontja.	védelem foka	hv	
Robert-völgy	hatsz. 0156/5	he-9							
Róbert-völgyi birtok gazdasági alközpontja.	védelem foka	hv							

<p>Leírás: Tornácos parasztház utcára merőleges gerincű nyeregtetővel, fa oromfalburkolattal, a tornác részleges megőrzésével utal az eredeti állapotra. Az utcai nyílászáró osztása az eredeti állapotban maradt. A tornác natúr téglából falazott utcai oszlopa jelzi az újonnan épített szerkezetet. Kerítés, kert illeszkedik a hagyományos parasztház értékeihez.</p> <p>Állapot: Szépen értékörzően felújított épület, környezete rendezett</p> <p>Korrektciós javaslat: -</p>		<p>Petőfi Sándor u. 48. lakóépület</p>	<p>hrsz. 1306/1 védelem foka</p>	<p>he-10 hv</p>
<p>Leírás: Tornácos parasztház utcára merőleges gerincű nyeregtetővel, fehérre színezett oromfalán két kis szellőzőnyílással. Az utcai homlokzat eredeti nyílászáróját hámosztatú ablakra cserélték, melynek aránya nem zavarja az oromfal hagyományos formavilágát.</p> <p>A tornác a kert felé az épület teljes hosszában nyitott.</p> <p>Állapot: Szépen értékörzően felújított épület, környezete rendezett</p> <p>Korrektciós javaslat: -</p>		<p>Petőfi Sándor u. 50. lakóépület</p>	<p>hrsz. 1307 védelem foka</p>	<p>he-11 hv</p>

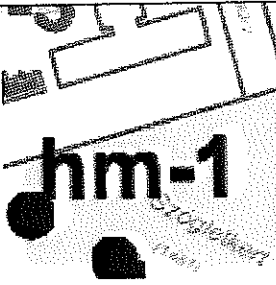
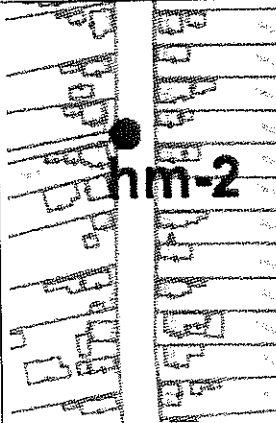
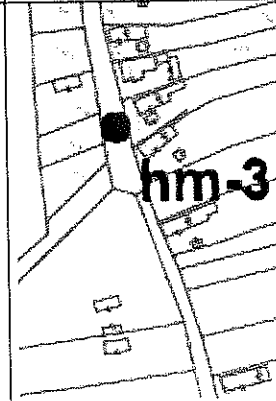

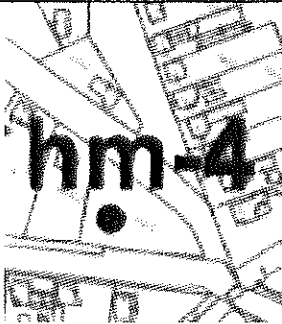
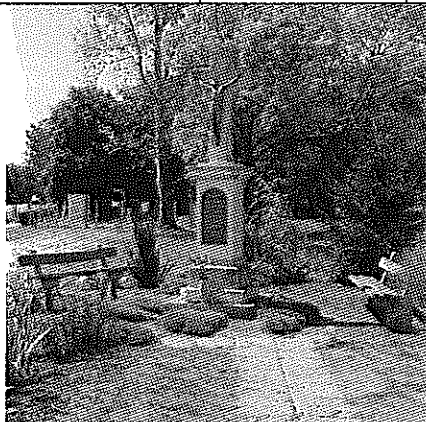
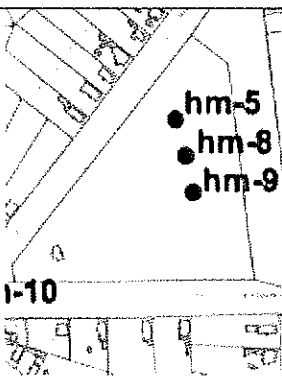
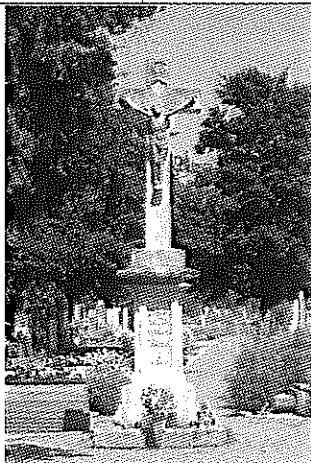
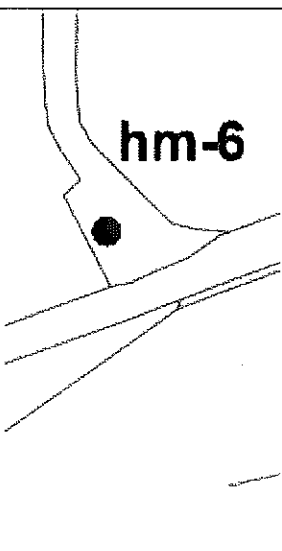
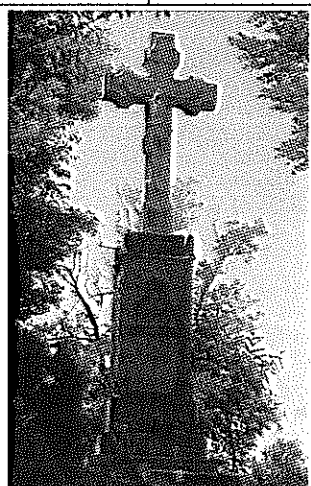
Leírás: 1844-ben épült birkaistálló jelenleg raktárként, műhelyként működik.		Kizantém u.	hrsz. 0212/14	he-12
		major	védelem foka	hv
Állapot: felújításra szorul				
Korrekciós javaslat: -				

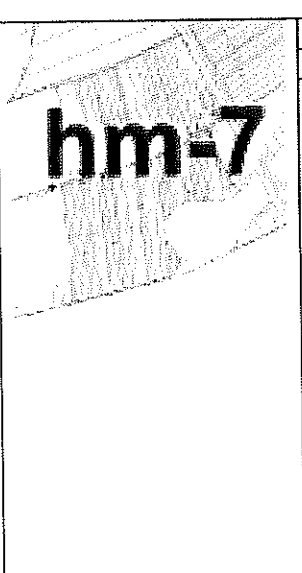

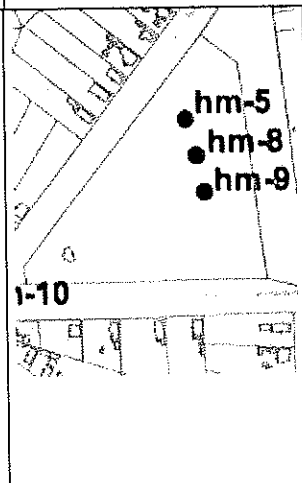

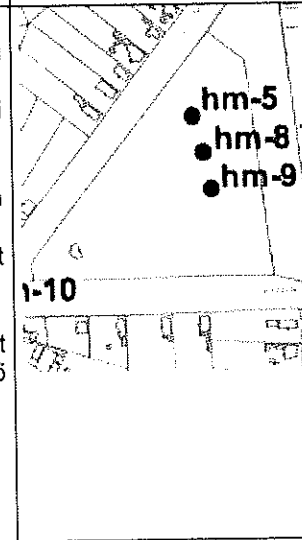

df) táj- és kertépítészeti alkotás, egyedi tájérték, növényzet

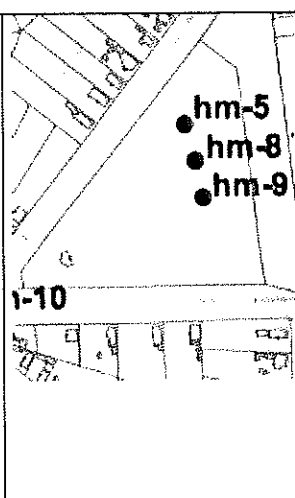

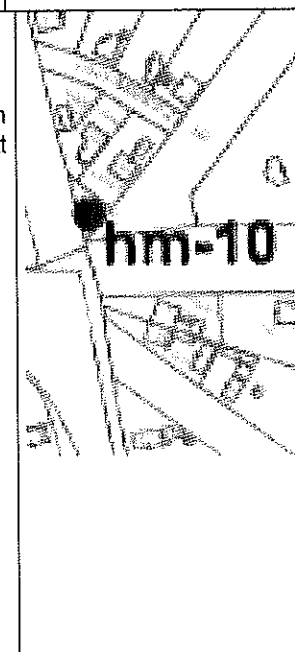
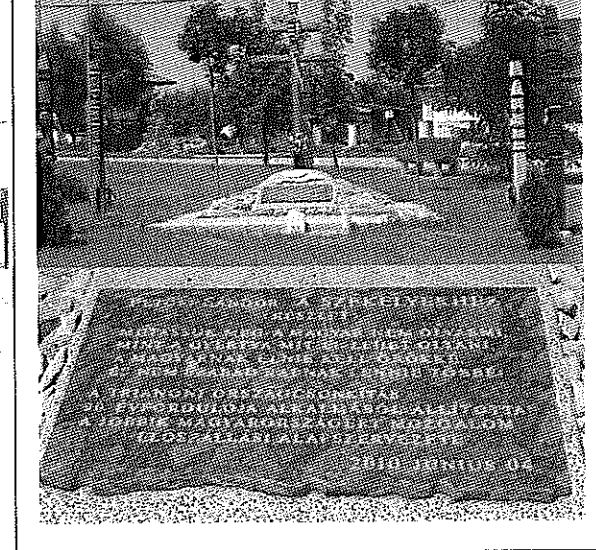
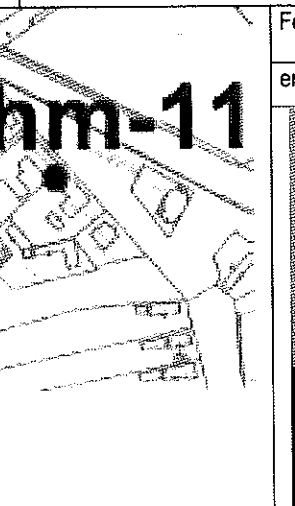

<p>Leírás: A kastély-templom műemlék együttes parkosított előtere – Szöglet kert - közpark funkciót lát el, szép, idős örökzöldekkel.</p> <p>Hatalmas idős fái (magas kőris, kislevelű hárs, kocsányos tölgy, mezei juhar, hegyi juhar, fekete dió stb.) különleges értéket képviselnek.</p> <p>Állapot: Szépen gondozott Korrektív javaslat:</p>		<table border="1"> <tr> <td>Szögletkert</td><td>hatsz. 1481</td><td>ht-1</td></tr> <tr> <td>növényállomány</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Szögletkert	hatsz. 1481	ht-1	növényállomány	védelem foka	hv
Szögletkert	hatsz. 1481	ht-1						
növényállomány	védelem foka	hv						
<p>Leírás: A Cifra kert szintén a kastély-templom műemlék együtteshez kapcsolódik. Hatalmas idős fái (magas kőris, kislevelű hárs, kocsányos tölgy, mezei juhar, hegyi juhar, fekete dió stb.) különleges értéket képviselnek. A parkban pihenőhelyek, játszótér várja a látogatókat.</p> <p>Állapot: megfelelő, Korrektív javaslat:</p>		<table border="1"> <tr> <td>Cifrakert</td><td>hatsz. 1449/1, 1451</td><td>ht-2</td></tr> <tr> <td>növényállomány</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Cifrakert	hatsz. 1449/1, 1451	ht-2	növényállomány	védelem foka	hv
Cifrakert	hatsz. 1449/1, 1451	ht-2						
növényállomány	védelem foka	hv						

dg) szobor, képzőművészeti alkotás, utcabútor

<p>Leírás: Ismeretlen helyi művész, kőfaragó mester munkája, az egyéni, vagy közösségi megrendelésre készült kőkereszt.</p> <p>Állapot: kiváló, szépen gondozott környezetben</p> <p>Korrekciós javaslat: -</p>	 <p>hm-1</p>	<p>Szögletkert feszület</p>	<p>hrsz. 1481 védelem foka</p>	<p>hm-1 hv</p>
<p>Leírás: Ismeretlen helyi művész, kőfaragó mester munkája, az egyéni, vagy közösségi megrendelésre készült kőkereszt.</p> <p>Állapot: megfelelő</p> <p>Korrekciós javaslat: -</p>	 <p>hm-2</p>	<p>Árpád u. – Győri Géza u. sarok (Árpád u. 97/c előtt) útmenti feszület</p>	<p>hrsz. 1202-1204 sarok védelem foka</p>	<p>hm-2 hv</p>
<p>Leírás: Ismeretlen helyi művész, kőfaragó mester munkája, az egyéni, vagy közösségi megrendelésre készült kőkereszt.</p> <p>Állapot: megfelelő</p> <p>Korrekciós javaslat: -</p>	 <p>hm-3</p>	<p>Petőfi u. útmenti feszület</p>	<p>hrsz. 1351 védelem foka</p>	<p>hm-3 hv</p>

<p>Leírás: Ismeretlen helyi művész, kőfaragó mester munkája, az egyéni, vagy közösségi megrendelésre készült kőkereszt.</p> <p>Állapot: kiváló, szépen gondozott környezetben</p> <p>Korrekciós javaslat: -</p>		<table><tr><td>Hunyadi tér</td><td>hrsz. 1428/1</td><td>hm-4</td></tr><tr><td>útmenti fészület</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr></table>	Hunyadi tér	hrsz. 1428/1	hm-4	útmenti fészület	védelem foka	hv	
Hunyadi tér	hrsz. 1428/1	hm-4							
útmenti fészület	védelem foka	hv							
<p>Leírás Ismeretlen helyi művész, kőfaragó mester munkája, az egyéni, vagy közösségi megrendelésre készült kőkereszt.</p> <p>Állapot: kiváló, szépen gondozott környezetben</p> <p>Korrekciós javaslat: --</p>		<table><tr><td>Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.</td><td>hrsz. 1744</td><td>hm-5</td></tr><tr><td>temetői fészület</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr></table>	Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744	hm-5	temetői fészület	védelem foka	hv	
Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744	hm-5							
temetői fészület	védelem foka	hv							
<p>Leírás: Ismeretlen helyi művész, kőfaragó mester munkája, az egyéni, vagy közösségi megrendelésre készült kőkereszt.</p> <p>Állapot: jó, szépen gondozott környezetben</p> <p>Korrekciós javaslat: -</p>		<table><tr><td>Szent Robert park</td><td>hrsz. 0169</td><td>hm-6</td></tr><tr><td>útmenti fészület</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr></table>	Szent Robert park	hrsz. 0169	hm-6	útmenti fészület	védelem foka	hv	
Szent Robert park	hrsz. 0169	hm-6							
útmenti fészület	védelem foka	hv							

<p>Leírás: Ismeretlen helyi művész, kőfaragó mester munkája, az egyéni, vagy közösségi megrendelésre készült kőkereszt.</p> <p>Állapot: jó, környezete rendezést igényel</p> <p>Korrekció javaslat: környezete rendezendő</p>		<table border="1"> <tr> <td>Bibic u.</td><td>hrsz.</td><td>hm-7</td></tr> <tr> <td>útmenti kereszt</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Bibic u.	hrsz.	hm-7	útmenti kereszt	védelem foka	hv
Bibic u.	hrsz.	hm-7						
útmenti kereszt	védelem foka	hv						
<p>Leírás: A talapzaton álló három obelisz a háború itthon és külföldön meghalt hőseinek állít emléket. A fekete márványtábla a neveket tartalmazza.</p> <p>Állapot: kiváló, szépen gondozott környezetben</p> <p>Korrekció javaslat: -</p>		<table border="1"> <tr> <td>Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.</td><td>hrsz. 1744</td><td>hm-8</td></tr> <tr> <td>1945-ös emlékmű</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744	hm-8	1945-ös emlékmű	védelem foka	hv
Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744	hm-8						
1945-ös emlékmű	védelem foka	hv						
<p>Leírás: Kőből készült régi síremlékek A kőkereszt melletti síremlékek Kéry Vidor Ignác, Szabó Chrysostom, Keller Kelemen jószágkormányzók sírkövei Állapot: gondozott, rendezett környezetben</p> <p>Korrekció javaslat: a terület emlékhelyként történő működtetése</p>		<table border="1"> <tr> <td>Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.</td><td>hrsz. 1744</td><td>hm-9</td></tr> <tr> <td>régi síremlékek</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table> 	Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744	hm-9	régi síremlékek	védelem foka	hv
Bercsényi u. – Krizantém u. – Külsőmajor u.	hrsz. 1744	hm-9						
régi síremlékek	védelem foka	hv						

<p>Leírás: Kőből készült régi síremlékek A kökereszt melletti síremlékek Kéry Vidor Ignác, Szabó Chrysostom, Keller Kelemen jószágkormányzók sírkövei Állapot: gondozott, rendezett környezetben</p> <p>Korrektíós javaslat: a terület emlékhelyként történő működtetése</p>	 <p>hm-5 hm-8 hm-9 1-10</p>	<p>Bercsényi u. – Krizantém u. hrsz. 1744 hm-9 – Külsőmajor u.</p>	<p>regi síremlékek védelem foka hv</p>	
<p>Leírás: Trianoni emlékmű</p> <p>Állapot: kiváló, gyönyörűen rendezett és gondozott környezet</p> <p>Korrektíós javaslat: -</p>	 <p>hm-10</p>	<p>Móricz Zs. tér hrsz. 1724/4 hm-10 Trianoni emlékmű</p>	<p>védelem foka hv</p>	
<p>Leírás: 1948-ban készített első világháborús emléktábla</p> <p>Állapot: kiváló, gyönyörűen rendezett és gondozott környezetben</p> <p>Korrektíós javaslat: az emléktábla előtt a kerítések a ház falához javasolt futtatni, az előteret a közterülethez csatolni</p>	 <p>hm-11</p>	<p>Fő tér hrsz. 1414/1 hm-11</p>	<p>emléktábla Védelem foka hv</p>	

<p>Leírás: A szobor Rononczy István képzőművész alkotása Az előszállási ciszterci uradalom fénykora Hagyó-Kovács Gyula ciszterci szerzetes nevéhez kötődik, aki 1917-től másodkormányzó, majd 1924-től jószágkormányzó lett. Felsőházi tag.</p> <p>Állapot: kiváló, gyönyörűen rendezett és gondozott környezetben</p> <p>Korrektíós javaslat: -</p>		<table border="1"> <tr> <td>Szögletkert</td><td>hrs. 1481</td><td>hm-12</td></tr> <tr> <td>Hagyó-Kovács Gyula szobor</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table>	Szögletkert	hrs. 1481	hm-12	Hagyó-Kovács Gyula szobor	védelem foka	hv
Szögletkert	hrs. 1481	hm-12						
Hagyó-Kovács Gyula szobor	védelem foka	hv						
<p>Leírás: emlékmű</p> <p>Állapot: kiváló, gyönyörűen rendezett és gondozott környezetben</p> <p>Korrektíós javaslat: - sírkertként történő</p>		<table border="1"> <tr> <td>Szögletkert</td><td>hrs. 1481</td><td>hm-13</td></tr> <tr> <td>emlékmű</td><td>védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table>	Szögletkert	hrs. 1481	hm-13	emlékmű	védelem foka	hv
Szögletkert	hrs. 1481	hm-13						
emlékmű	védelem foka	hv						
<p>Leírás: Cifrakertbe patakon átvezető kőhíd a XVIII. szd-ból származik. A múlt szd. harmincas éveiben felújították</p> <p>Állapot: megfelelő</p> <p>Korrektíós javaslat: környezete rendezendő</p>		<table border="1"> <tr> <td>Cifrakert</td><td>hrs. 1453/1</td><td>hm-14</td></tr> <tr> <td>Híd</td><td>Védelem foka</td><td>hv</td></tr> </table>	Cifrakert	hrs. 1453/1	hm-14	Híd	Védelem foka	hv
Cifrakert	hrs. 1453/1	hm-14						
Híd	Védelem foka	hv						

2. A rendezés során tervezett változások hatáselemzése:

a) A települési értéktárban szereplő elemek vonatkozásában releváns rövid és középtávon tervezett változások ismertetése.

1.) Vt övezetben piac létesítése.

A jellemzően szabadtéri piac a vasút nyomvonala és a 61. sz főút között létesül ráhatással a „htk-3” jelű településképi szempontból meghatározó Fő tér és fogadó park területre.

2.1) Gksz övezetben tehergépjármű parkoló építése.

Belterület dk-i szélén a 61. sz. főútról könnyen megközelíthető területen jelöl ki a terv az építésre alkalmas területet.

3.) A belterülettel közvetlenül határos üdülőterület területfelhasználás megszűnik, a terület eredeti, kertes művelési ágba kerül.

4.) Az előszállási határban, a Nagykarácsonyi vízfolyás menti Gulya-major tavait szabadidő eltöltésére alkalmas különleges beépítésre nem szánt rekreációs területként kívánja a tulajdonos hasznosítani.

TERÜLETFELHASZNÁLÁS VÁLTOZÁSA

1. Vt övezetben piac létesítése
- 1.1 Vt övezetben boltcsőde létesítése
2. KÖk övezetben tehergépkocsi, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
- 2.1 Gksz övezetben tehergépkocsi, munkagép számára parkoló kialakítási lehetőségek vizsgálata
3. Üh tervezett területfelhasználás valós használatra történő visszaállítása Üh -> Mk
4. Gulyamajor térségben horgászatra alkalmas beépítésre nem szánt rekreációs terület kialakítása Vt + Mák -> Kbre

b) Az a) pontban szereplő változások hatásai:

ba) a régészeti örökségre,
(részletes leírást lásd az örökségvédelmi hatástanulmányban)

bb) a történeti településre, település- és tájszerkezetre

A változások közül egyik sem változtat a történeti településen, településszerkezeten, a 3.) és 4.) jelű területfelhasználás hatással lesz a tájszerkezetre.

A 3.) számú változás esetében ökológiai folyosó magterületét és tájképileg érzékeny területet érint a fejlesztési szándék. Beépítésre nem szán terület kijelölését engedik a területrendezési jogszabályok a természeti és tájképi értékek védelme mellett.

A 4.) számú változásnak pozitív hatása lesz a tájhasználatra és a településképre. A kertes mezőgazdasági területfelhasználás megfelel a település hosszútávú célkitűzéseinek, s a táj képét is visszaállítja eredeti állapotára.

bc) a települési értékleltárban szereplő műemléki értékekre

A változtatások nem befolyásolják műemléki értékek állapotát.

3. Az értékvédelmi terv tartalmazza:

a) az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények

Az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontokat és követelményeket az Előszállás „Településkép védelméről szóló 15/2017. (XII.22.) önkormányzati rendelete tartalmazza

b) az önkormányzati feladatok

1.) Saját hatáskörén belül a településkép védelméről szóló rendelet előírásainak érvényesítése mellett jelentős szerepet kell vállalnia a közösség és a nyilvánosság tevékeny bevonásában a települési örökségük védelmére, jövőbeni alakítására vonatkozóan. (lakossági fórumok szervezésével, településképi kiállítások rendezésével, példaértékű épületek díjazásával, bemutatásával, pályázatokon történő részvétellel ...)

2.) Valamennyi érdekérvényesítési lehetőségét alkalmazni kell

- a műemlék tulajdonosánál (Zirci Apátság) a további állagromlás megakadályozása céljából a revitalizáció – felújítás és fenntartható üzemeltetés – érdekében,
- a műemlékek környezetterhelésének megszüntetése érdekében az állami közút – 61.sz. főút – belterületen átmenő forgalmának forgalmi eszközökkel történő csökkentése miatt, vagy az elkerülő út megépítése céljából.

2. Régészeti munkarész

Bevezető

Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti munkarészének tárgya

Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti munkarészének tárgya, Előszállás nagyközség településrendezési tervének felülvizsgálatához szükséges örökségvédelmi hatástanulmány régészeti munkarészének elkészítése a település teljes területén. A tanulmány a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály (1014 Budapest, Táncsics Mihály utca 1.) Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztálya által a település területén található régészeti lelőhelyekre vonatkozó adatszolgáltatására és a 2019. április 1.-én végzett helyszíni szemle eredményeire épül (a bejárásról részt vettek: dr. Belényesi Károly régész, Wolf Ernő régész technikus).

JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET

A kulturális örökségvédelem általános elvei:

A régészeti lelőhelyek a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban Kötv.) 11. § alapján általános védelmet élveznek. A törvény szelleme és a védelem logikája szerint a régészeti lelőhelyek épségét meg kell őrizni. A Kötv. 3. § -a szerint a kulturális örökség védelme érdekében a köz- és magáncélú fejlesztéseket - így különösen a terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, környezet-, természet- és tájvédelem és az ezzel kapcsolatos beruházások tervezését - e védelemmel összhangban kell végezni.

A kulturális örökség a nemzet egészének közös szellemi értékeit hordozza, ezért megóvása mindenkinek kötelessége. Tilos a kulturális örökség védett elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése, meghamisítása, hamisítása. A kulturális örökség elemeit tudományos módszerekkel kell felkutatni, számba venni, értékelni, az utókor számára megőrizni és hozzáférhetővé tenni. (Kötv. 4. § (1.-2.) bek.)

A kulturális örökség védelme közérdek, megvalósítása közreműködési jogosultságot és együttműködési kötelezettséget jelent az állami és önkormányzati szervek, a nemzetiségi szervezetek, az egyházak, a társadalmi és gazdasági szervezetek, valamint az állampolgárok számára. (Kötv. 5. § (1.) bek.)

A föld felszínén, a földben, a vizek medrében vagy máshol rejlő vagy onnan előkerülő régészeti lelet állami tulajdon. (Kötv. 8. §(1.) bek.)

A régészeti lelőhelyeket - a fenntartható használat elvének figyelembevételével - csak olyan mértékben lehet igénybe venni, hogy azok állománya számottevően ne csökkenjen, illetve eredeti összefüggéseik jelentősen ne károsodjanak. (Kötv. 9. §)

A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti lelőhelyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni. A régészeti lelőhelyek védelmére irányuló intézkedéseknek elsősorban megelőző, szükség esetén mentő jellegűeknek kell lenniük. (Kötv. 10. § (1)-(2) bek.)

A régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak. (Kötv. 11. §)

Ezért egy-egy beruházási területen, a földmunkával járó fejlesztések esetében régészeti lelőhelyek védelme érdekében a fentiek alapján kell eljárni.

Örökségvédelemmel, régészeti lelőhelyek védelmével kapcsolatos alapvető jogszabályok jegyzéke.

- a) 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről (Kötv.);
- b) 191/2001. (X. 18.) Korm. rendelet az örökségvédelmi bírságról;

- c) 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről, különösen a kunhalmok és földvárak törvényi védelméről (23. § (2) bek.);
- d) 1997. évi CXL. törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről;
- e) 439/2013. (XI. 20.) Korm. rend. A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről
- f) 13/2015. (III. 11.) MvM rend. A régészeti lelőhely és a műemléki érték nyilvántartásának és védetté nyilvánításának, valamint a régészeti lelőhely és a lelet megtalálója anyagi elismerésének részletes szabályairól
- g) 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos különleges jogszabályok jegyzéke:

- A) 1954. évi Hágai Egyezmény" [1957. évi 14. törvényerejű rendelet a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelme tárgyában, Hágában, 1954. évi május hó 14. napján kelt nemzetközi egyezmény, valamint az ahhoz csatolt jegyzőkönyv (a kulturális javak háború idején megszállott területről való kivitelének tilalma tárgyában) kihirdetéséről];
- b) 149/2001 (VIII. 31) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és az Európa Tanács tagállamai között 1992. január 16-án kelt, Vallettában aláírt, a régészeti örökség védelméről szóló Európai Egyezmény kihirdetéséről
- c) 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
357. § (1) Műemlék vagy védett kulturális javak megrongálása

A régészeti területek típusai:

A régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak. (Kötv. 11. §.)

A Kötv. a régészeti területeket három típusba sorolja be:

- a) Régészeti lelőhely (7. § 35. pont)
- b) Fokozattan védett, vagy kiemelten védett régészeti lelőhely (13. § (3) bek)
- c) Régészeti érdekű területek (7. § 29. pont)

Régészeti lelőhely:

Régészeti lelőhely az a földrajzilag körülhatárolt terület, amelyen a régészeti örökség elemei eredeti történeti összefüggéseikben megtalálhatóak. A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti helyükön, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni, ezért a védelmükre irányuló intézkedéseknek elsősorban megelőző, szükség esetén mentő jellegűeknek kell lenni (Kötv. 10. § (1)-(2) bek). A régészeti lelőhelyeket a földmunkával járó fejlesztésekkel el kell kerülni (Kötv. 19. § (1) bek).

Ha a régészeti lelőhely elkerülése a fejlesztések, beruházások költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a fejlesztés, beruházás másutt nem valósítható meg, a veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket előzetesen fel kell tárni (a továbbiakban: megelőző feltárás).

A megelőző feltárás részeként a régészeti lelőhelyen - a hatóság eltérő rendelkezésének hiányában - próbafeltárást kell végezni. A régészeti érintettség mértékétől függően - külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén - a hatóság régészeti megfigyelést írhat elő.

A megelőző feltárásra vonatkozóan a feltárássra jogosult intézmény és a beruházó írásbeli szerződést köt. A szerződés tartalmazza a feltárás módját, időtartamát, a feltárássra jogosult intézmény által végzendő régészeti feladatellátás költségét, valamint a jogszabályban meghatalmazott egyéb szakmai

feltételeket. A (10) bekezdés szerinti szerződést a feltárássra jogosult intézménynek és a beruházónak a jogszabályban meghatározott adattartalomnak a beruházó által történő rendelkezésre bocsátásától számított 15 napon belül kell megkötni (Kötv.22§ (10) és (11) bekezdés)

Nagyberuházás (Kötv. 7§ (20) bekezdés) esetén a Kötv. 23/E-F § szerint kell eljárni!

Azt a természetes vagy jogi személyt és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet, aki (amely) az e törvényben engedélyhez kötött tevékenységet engedély nélkül vagy attól eltérő módon végzi, illetve a védetté nyilvánított, vagy e törvény erejénél fogva védelem alatt álló kulturális örökség elemeit jogellenesen megsemmisíti, vagy megrongálja, illetve a védett kulturális örökségi elemet kötelezettségének elmulasztásával veszélyezteti, örökségvédelmi bírsággal (a továbbiakban: bírság) kell sújtani. Az örökségvédelmi bírság kiszabása nem mentesít egyéb, építésügyi eljárásban kiszabható bírság alól.

Bírsággal sújtható az, aki a jogszabály által előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.” (Kötv. 82. § (1) (2))

A 191/2001. (X. 18.) Korm. rendelet alapján (2. § (2) bek.) A bírság megállapítása szempontjából a Kövt. 46. § -ban meghatározott kulturális javak és a nem védett kulturális javak a IV., a nyilvántartott régészeti lelőhelyek és a kulturális örökség ideiglenes védelem alatt álló elemei az I. kategóriába tartoznak. 2. § (4) bek.) A kulturális örökségnek a Kövt. hatálybalépése előtt védetté nyilvánított elemei közül a régészeti lelőhelyek és kulturális javak e rendelet alapján mindaddig az I. kategóriába tartoznak, amíg a védettségükre vonatkozó rendelet, illetve határozat másképp nem rendelkezik.

Ezzel párhuzamosan a szabálysértési jog és a büntetőjog is védelembe részesíti a régészeti lelőhelyeket.

A régészeti lelőhelyek védelme a tulajdonos rendelkezési jogát is korlátozza. A Btk. 357. § büntetn rendeli a régészeti jelentőségű földterületeken elkövetett rongálást:

- (1) Aki a tulajdonában álló, a kulturális javak körébe tartozó és védett tárgyat megrongálja, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Aki az (c) bekezdés szerinti tárgyat megsemmisíti, vagy annak helyrehozhatatlan károsodását idézi elő, öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Fokozattan védett, vagy kiemelten védett régészeti lelőhely:

A régészeti lelőhelyek a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv. Ejejénél fogva védelem alatt állnak, illetve miniszteri rendelettel, vagy hatósági eljárás során lettek kiemelten védetté nyilvánítva. Kiemelten védett az a régészeti lelőhely, mely kivételes tudományos jelentőséggel, nemzetközi vagy országos szempontból kiemelkedő fontossággal bír. Fokozattan védett az a régészeti lelőhely, melynek tudományos jelentősége megállapítható, és nagyobb tájegységre nézve kiemelkedő fontossággal bír.

A Kötv. 13. § (1) bekezdése értelmében a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyen nem lehet olyan tevékenységet folytatni, amely annak akár részleges állapotromlását eredményezheti. A (2) bekezdése értelmében védetté nyilvánított régészeti lelőhelyhez védőövezetet lehet kijelölni.

Régészeti érdekű terület:

Régészeti érdekű területnek számít valamennyi olyan terület, természetes vagy mesterséges üreg és a vízmedrek azon része, amelyen, illetve amelyben régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető. (Kötv.7. § 29.) pont) „A régészeti örökség elemei a régészeti érdekű területekről vagy a régészeti lelőhelyről csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. (Kötv. 19. § (2) bek.) A fentiek alapján, ezért fokozott figyelemmel és óvatossággal kell eljárni minden földmunkával járó beruházás,

területfejlesztés esetén. A beruházás megtervezése előtt, a beruházás megvalósíthatóságának érdekében a tervezett beruházás helyszínét ezért célszerű kulturális örökségvédelmi szempontból megvizsgálni.

„A régészeti örökség elemei a régészeti érdekű területekről vagy a régészeti lelőhelyről csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.” Ennek alapján fokozott figyelemmel és óvatossággal kell eljárni és minden tervezett földmunka előtt célszerű a Hatósággal, a Járási építésügyi és örökségvédelmi hivatallal (hatóság) egyeztetni.

Amennyiben régészeti érdekű területen földmunkák során addig ismeretlen régészeti lelőhely kerül elő, abban az esetekben a végzett tevékenységet abba kell hagyni, és a helyszín vagy lelet őrzése mellett haladéktalanul értesíteni kell a területileg illetékes önkormányzat jegyzőjét, aki a területileg illetékes múzeum (jelen esetben: Szent István Múzeum, 8000, Székesfehérvár, Fő utca 6.) és a hatóság szakmai bevonásáról köteles gondoskodni. A bejelentési kötelezettség a felfedezőt, az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és a kivitelezőt egyaránt terheli, elmulasztása örökségvédelmi bírság kiszabását vonja maga után (Kötv. 82. § (2) bek.) A múzeum 24 órán belül írásban köteles nyilatkozni a munka folytathatóságáról, amennyiben „a múzeum nyilatkozata alapján a régészeti emlék vagy a lelet veszélyeztetése nélkül a tevékenység még részlegesen sem folytatható, a tevékenység jellege szerint illetékes hatóság köteles annak folytatását azonnali hatállyal megtiltani és legfeljebb 30 napra felfüggeszteni, és intézkedéséről a hatóságot értesíteni”. Mentő feltárás esetén a szükséges beavatkozás költségeit a feltárára jogosult intézmény (múzeum) köteles állni.

A lelet, illetve a lelőhely bejelentőjét jutalom illeti meg. A régészeti lelőhely és a lelet megtalálójának elismerését a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 55§ részletesen szabályozza. A nyilvántartásban nem szereplő régészeti lelőhelyben vagy az onnan származó leletekben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése ugyancsak büntetendő cselekmény, a Btk. 357 § (1) és (2). pontja alapján

Kunhalmok, földvárak természetvédelmi oltalma:

68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 2§ 11. pont szerint, a tájképi jelentőségű régészeti lelőhely: olyan régészeti lelőhely, amely megjelenésével környezetének meghatározó tájképi eleme (így különösen erőd, erődítés, vár, templom maradványai, földvár, halomsír, kunhalom, a domborzatból kiemelkedő, többszörösen rétegzett tell-település).

A táji értékek kiemelt természetvédelmi oltalmáról a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény rendelkezik. 23. § (2) bekezdése szerint: a törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek.

A 28. § (5) bekezdése szerint: a 23. § (2) bekezdése alapján védett forrás, víznyelő, kunhalom, földvár természeti emlékeknek minősül, így a 28. § (1) bekezdés szerint védett természeti területnek minősül.

1. Örökségvédelmi vizsgálat:

a) – b) A település történeti leírása (a történeti település- és tájszerkezet alakulása, a történeti településmag) és a település régészeti örökségének felmérése

Előszállás nagyközség területe a Közép-mezőföldi kistáj része. Környezete, a Duna jobb partján elterülő, hordalékkúpokkal enyhén tagolt síksággként írható le. A településtől nyugatra ered a Nagykarácsonyi-vízfolyás, amely a települést északi irányban kerüli meg és keleten a Felső-tóba torkollik. A kistajat nyugat felől a Duna főmedre uralja, melybe a kisebb vízfolyások is futnak.

A mai település területén azonosítható régészeti lelőhelyek nagy száma a fenti, kedvező környezeti adottságoknak köszönhető. Bár a terület régészeti kutatása korántsem nevezhető teljesnek az első, szórvány régészeti adatok alapján úgy tűnik, hogy Előszállás nagyközség közigazgatási területe már az újkőkortól lakott volt (azon.:59368, Györök-tanya). A megszorodó bronzkori és vaskori (kelta) emléktárgyak is egyértelműen a terület kedvező települési adottságaira utalnak (azon.: 47858, 47867, 47878; Páskom, Téglaházi-rétek alja, Selyem-rét, illetve azon.: 47863, 47871; Téglavető, Tói-dűlő-észak).

A gazdag, őskori településtörténeti források után a római időszak egyértelmű fordulópontot jelent a térség életében. A provinciális közigazgatás, település és úthálózat létrejöttével a mai település környezete is megváltozik. Feltehetően a Dunai Limes közelsége, illetve a Gorsium felé nyitott közlekedési út is hozzájárul a római kori telepnyomok, villagazdaságok nyomainak megjelenéséhez (Tói-dűlő-dél, azon.:47881, Bibichegy, azon.: 21647, és Györök-tanya, azon.: 38579, 71041). Ugyanakkor a helyi, romanizált (kelta) lakosság tovább élő közösségeire utal a mai Arany János utcából ismeret temető részlet (azon.: 21819, Arany János utca 4.).

A római időszakot követően kisebb hiátus következik, majd nagyszámú régészeti lelőhely: telepnyomok és temetők utalnak a mai nagyközség területének avar kori jelentőségére (azon.: 21647, 21645, 59865, 71041; Bibichegy, Öreghegy Györök-tanya, RM-08, Györök-tanya, RM 19).

A honfoglalást követően a településhálózat részben megváltozik és új közigazgatási rendszer jön létre. A helytörténeti és régészeti adatok alapján mindenestere jól azonosítható az a Nagykarácsonyi vízfolyás (Mocsár-patak) mentén haladó, feltehetően a római eredetű útvonal, amelyre a terület középkori emléktárgyai is felfűződik (azon.: 47860, 47883, 59865; Felső-Páskom, Posztós, Györök-tanya, RM-08) illetve a feltehetően kora Árpád-kori eredetű földvár maradványai (azon.: 21820 Felsőpáskom-dűlő).

Részben az innen származó leleteknek köszönhetően tudjuk, hogy az első 16. századi okleveles említésének ellenére Előszállás jóval korábbi eredetű. A középkorban a Sárvíz és a Duna között fekvő kun közigazgatási területe, az ún. Hantos-szék része. A török időszak után több településsel együtt a ciszterci rend tulajdonába kerül, amely a rendház és a gazdasági központ létrejöttével egyidejűleg új fejezetet nyit a település életében.

c) Értékleltár

cc) a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeket és a nyilvántartott régészeti lelőhelyek

A Kötv 11. § szerint: A nyilvántartott régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak.

Előszállás nagyközség területét a hatósági adatközlés szerint 20 nyilvántartott és egy újonnan azonosított régészeti lelőhely érinti (3-34. képek).

Lelőhely azonosító	Helyszín, elnevezés	Jellege	Kora	HRSZ nyilvántartott adatok	Megjegyzés
21819	Arany János utca 4.	▪ Temető	▪ Római kor - kelta	1777/1, 1776, 1777/2, 1763, 1896, 1898, 1897, 1895	
21820	Felsőpáskomi -dűlő	▪ Vár	▪ Kora Árpád-kor	0297/8, 0224/10, 0224/11, 0224/12	Részben Nagykarcsony területét is érinti. Nagykarcsonyi hrsz.: 0297/8
47726	Töltés	▪ Gát	▪ Ismeretlen kor	0232, 0233, 0234/1, 0230/1, 0230/13, 0231	Részben Daruszentmiklós területét is érinti. Daruszentmiklói hrsz.: 0230/1, 0230/13, 0231
47858	Páskom	▪ Telepnyom	▪ Késő bronzkor	0224/12, 0224/22	
47860	Felső-Páskom	▪ Telepnyom	▪ Középkor	0224/8, 0224/9, 0224/10, 0224/11, 0224/12, 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8	Részben Nagykarcsony területét is érinti. Nagykarcsonyi hrsz.-k: 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8,
47861	Előszállási legelő	▪ Erődítés	▪ Ismeretlen kor	0224/16	
47863	Téglavető	▪ Bizonytalan jellegű	▪ Vas kor (kelta)	0224/16	
47867	Téglaházi- rétek alja	▪ Telepnyom	▪ Kora bronzkor	0234/2, 0234/1, 0234/3	
47871	Tói-dűlő- észak	▪ Telepnyom ▪ Telepnyom	▪ Vas kor (kelta) ▪ Árpád-kor	0236/4, 0236/5	
47878	Selyem-rét	▪ Telepnyom	▪ Bronzkor	0210/6, 0210/7	
47881	Tói-dűlő-dél	▪ Épület ▪ Telepnyom	▪ Római kor ▪ Római kor	0240/2	
47883	Posztós	▪ Település ▪ Település	▪ Középkor ▪ Kora újkor	0254/14, 0254/15, 0254/16, 0254/17, 0254/9, 0254/10, 0254/13, 0255, 0263/2, 0263/3, 0254/5, 0254/12, 0254/2, 0254/17, 0254/18, 0264/1, 1196	A lelőhely kiterjedése jóval nagyobb. További érintett hrsz.-k: 0254/2, 0254/17, 0254/18, 0264/1, 1196
21647	Bibichegy	▪ Temető ▪ Temető	▪ Avar kor ▪ Késő római kor	1492/1, 1500/2, 1494/2, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500/1, 1491/2	
47888	Kocsmaházi- rész	▪ Temető	▪ Ismeretlen kor ▪	1820, 1821, 1760, 1819, 1822, 1816	
21645	Öreghegy	▪ Temető	▪ Avar kor	0379/2, 0380, 0381/5, 1088, 1102, 0389, 1124/2, 0379/4, 0391/1, 1881/10, 1101	
47892	Dózsa György u. 9.	▪ Temető	▪ Ismeretlen kor	0418/7, 0418/3, 0418/5, 0418/4, 0418/6, 0418/2, 0418/1, 0418/9, 0418/8, 0417	
38579	Györök-tanya	▪ Kemence ▪ Erődítés ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom	▪ Római kor ▪ Avar kor ▪ Újkőkor ▪ Római kor	0569/2, 0621/1, 0621/7, 0621/10, 0621/11, 0621/12, 0621/16, 036/2, 0372/51, 0372/52,	Részben Dunaföldvár területét is érinti. Dunaföldvári hrsz.-k: 0569/2, 0621/1, 0621/7,

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Avar kor ▪ Késő középkor 	0372/53, 0372/56, 0372/59, 0372/62, 0372/63, 0372/66, 0372/69, 0372/72, 0372/75, 0372/78, 0372/81, 0372/84, 0372/87, 0372/90, 0372/93, 0372/96, 0372/99, 0372/102, 0372/105, 0372/108, 0372/6, 0372/10, 0372/12, 0372/13, 0372/21, 0372/22, 0372/24, 0372/25, 0372/26, 0372/30, 0372/31, 0372/34, 0369/12, 0369/11, 0369/13, 0369/10, 0369/14, 0371, 0372/2, 0372/101, 0372/95, 0372/98, 0372/83, 0372/74, 0372/65, 0372/32, 0372/103, 0372/97, 0372/100, 0373/2, 0372/85, 0372/76, 0372/67, 0372/64, 0515, 0372/50, 0372/43	0621/10, 0621/11, 0621/12, 0621/16,
59865	Györök-tanya, RM-08	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom ▪ Temető 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Avar kor ▪ Középkor ▪ Avar kor 	0372/108, 0372/111, 0372/114, 0372/117, 0372/34, 0372/36, 0372/38	
71041	Györök-tanya, RM 19	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Épület ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Római kor ▪ Római kor ▪ Avar kor 	0372/126, 0371, 0372/41, 0372/40	
59368	Györök-tanya	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Óskor 	0569/2, 0621/11, 0621/12, 0621/16, 0372/6, 0372/12, 0372/13, 0372/31, 0372/51, 0372/63, 0372/66, 0372/65, 0373/2, 0372/67, 0372/64, 0515, 0372/50, 0372/44, 0372/45, 0372/43, 0367/2	Részben Dunaföldvár területét is érinti. Dunaföldvári hrsz-k.: 0569/2, 0621/11, 0621/12, 0621/16,
Bejelentés alatt	Feszty Árpád út	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Óskor (bronzkor?) ▪ Római kor 	1880, 1881/10, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875	

Fentiek közül 3 régészeti egyedileg, kiemelten védett lelőhely!

Lelőhely azonosító	Helyszín, elnevezés	Jellege	Kora	HRSZ nyilvántartott adatok	Védés
21820	Felsőpáskomi- dűlő	▪ Vár	▪ Kora Árpád- kor	0297/8, 0224/10, 0224/11, 0224/12	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet
47858	Páskom	▪ Telepnyom	▪ Késő bronzkor	0224/12, 0224/22	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet
47860	Felső-Páskom	▪ Telepnyom	▪ Középkor	0224/11, 0224/12, 0224/9, 0224/8, 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8, 0224/10	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet

A rendelkezésre álló adatok alapján, a mai Előszállás területén, több településtörténeti horizont azonosítható. Ez a történeti településhálózat egyértelműen köthető a térség természeti adottságaihoz. Elsősorban a Duna és a Velence-tó között kialakult északnyugat-délkelet irányú dombhátak és az ezekhez igazodó kisebb vízfolyások kínálják azokat a topográfiai jellegzetességeket, amelyek alapján az egyes település történeti centrumok jól körül rajzolhatóak. Ezekben a hosszan elnyúló dombhátakon, illetve a Nagykárcsonyi vízfolyás mentén előkerült régészeti leletek a terület neolitikumtól adatolható és tulajdonképpen folyamatosnak mondható benépesülésének a tanúi. Bár a régészeti lelőhelyek egy részére vonatkozó adatok csak szórványos, és sokszor nem ellenőrizhető megfigyeléseken alapulnak, a hatások vizsgálatokor a földrajzi környezet, fenti hatásait és adottságait mindenképp figyelembe kell venni.

Fontos tényező továbbá, hogy a történeti település rendszerek részeként azonosított, sokszor egymáshoz közeli régészeti lelőhelyek legtöbbször nagy kiterjedésű, több korszakot is magában foglaló régészeti lelőhelyeket, összefüggő lelőhelykomplexumot alkotnak. Így a nyilvántartott lelőhely kontúrok ellenére az azokkal nem érintkező területek is érintettek lehetnek. Ilyen terület például a Páskomi-dűlő (Páskom) nagy kiterjedésű, és védett lelőhelyállománya (azonosítók: 21820, 47858, 47860) amellyel bizonyosan összefügg az Előszállási legelő és a Téglavető területén leírt lelőhelycsoport (azonosítók: 47861, 47863), illetve az ún. Györök-tanya környezete (azonosítók: 38579, 59865, 59368 és 71041).

A fejlesztésre kijelölt területek vizsgálatokor egyértelműen kiderült, hogy a 47883 azonosító számú ún. Posztós, település területe jóval nagyobb. Az előkerült szórványok alapján feltehetően egészen mai vasútállomás területéig elnyúlik, bár a település centruma egyértelműen a Nagykárcsonyi vízfolyás mentén található. *Ez utóbbi területen sajnos egyértelműen azonosíthatóak az illegális(?) fémkereső használat nyomai.*

Fentihez hasonlóan új megfigyelés, hogy az ún. Öreghegy (azonosító: 21645) régészeti lelőhely északi előterében, a lakóterület határán, a műút felé kissé kiemelkedő platón sikerült egy őskori (bronzkor?) és római-kelta telep maradványait azonosítani (*új régészeti lelőhely: Feszty Árpád út, bejelentés alatt*).

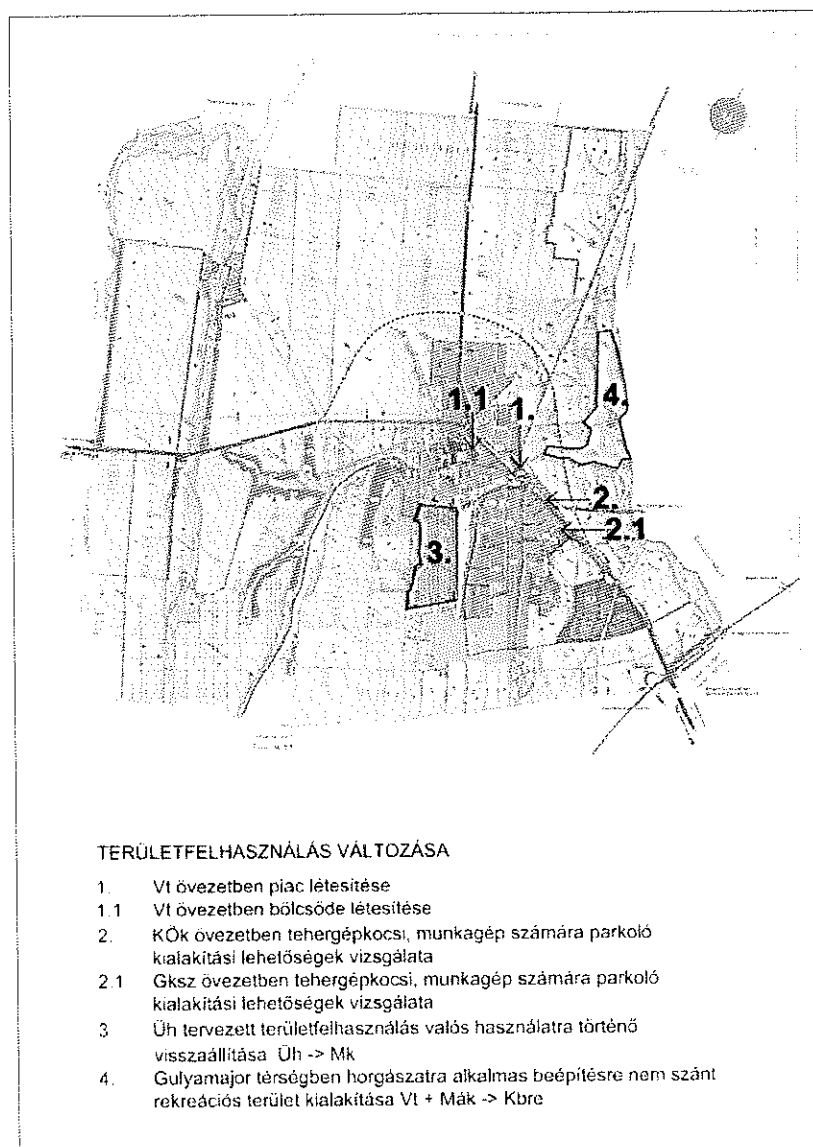
A védett régészeti lelőhelyek esetén nem ismert azok hosszú távú fenntarthatóságát veszélyeztető kitettség.

2. A rendezés során tervezett változások hatáselemzése

ba) Az ismert változások hatásai a régészeti örökségre (tervezett változtatások 35-52. képek)

A település történeti előzményének tekinthető régészeti örökség jelentős része ugyan a lakott területeken kívül elsősorban mezőgazdasági, művelés alá eső területen fekszik, néhány adat a belterület régészeti érintettségére is rámutat. Ezért lelőhely állománynak az alapvetően mezőgazdasági művelésből eredő igénybevétele mellett számolnunk kell a beépített területen lévő ismert, illetve ismeretlen lelőhelyek beépítési változásokból, közműfejlesztésekből eredő bolygatásával. Mindezek ellenére, a település közigazgatási területén belül néhány, elsősorban terület felhasználási változással érintett, helyszíntől eltekintve nem ismert a régészeti örökséget veszélyeztető nagyobb kitétség.

Általánosan elmondható, hogy a település rendezési terve alapvetően a régészeti örökségre gyakorolt hatások figyelembevételével került kialakításra. Ugyanakkor a módosítás során kijelölt területfelhasználási változásokkal érintett területeket helyszíni szemle keretében is megvizsgáltuk. Ez alapján az egyes változások régészeti örökségre gyakorolt hatásai a következők.

1.

A fejlesztési terület a vasúti sínek mentén, a vasúti átjáró közelében fekszik az állomás épülettől nyugatra. Jelenleg füves, beépítetlen terület, bejárásra, a fedettség miatt, nem volt lehetőség. Közvetlen környezetében nincs ismert régészeti lelőhely, ugyanakkor a 47883 azonosító számú ún. Posztós régészeti lelőhely déli kiterjedése jelentősen nagyobb az ismertnél, ezért nem zárható ki egyes, nem ismert régészeti objektumok előkerülése a kijelölt zónában. Ezért a területet érdemes Régészeti Érdekű Területként kezelni.

Új, eddig ismeretlen régészeti lelőhely előkerülése esetén, 2001. évi LXIV. törvény 24. § (2) alapján kell eljárni:

Ha régészeti feltárás nélkül régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgya kerül elő, a felfedező, a tevékenység felelős vezetője, az ingatlan tulajdonosa, az építtető vagy a kivitelező köteles

- a) az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni,
 - b) a jegyző útján a hatóságnak azt haladéktalanul bejelenteni, amely arról haladéktalanul tájékoztatja a mentő feltárás elvégzésére a 22. § (5) bekezdése szerint feltárásra jogosult intézményt, valamint
 - c) a tevékenységet szüneteltetni, továbbá a helyszín és a lelet őrzéséről - a felelős őrzés szabályai szerint - a feltárásra jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni.
- (továbbiakban: a 2001. évi LXIV. törvény 24. § alapján kell eljárni)

1.1

A fejlesztési terület a községi könyvtár mögötti, gesztenyefák a szegélyezett ligetben helyezkedik el. A bölcsőde fejlesztés részben megtörtént a terület parkosított, régészeti bejárására, a fedettség miatt, nem volt lehetőség. Közvetlen környezetében nincs ismert régészeti lelőhely, ugyanakkor kedvező adottságai miatt érdemes Régészeti Érdekű Területként kezelni.

Új, eddig ismeretlen régészeti lelőhely előkerülése esetén, a 2001. évi LXIV. törvény 24. § (2) alapján kell eljárni.

2.

A fejlesztési terület a délkeleti irányba húzódó vasúti sínek mentén került kijelölésre jelenleg részben beépített, részben ligetes füves területet a vasúti töltés határolja. A vasúti sín északi oldalán egy keskeny parcellát felszántva találtunk ebben a vasúti töltés törmeléke mellett néhány középkori kerámia töredék mutatkozott (1196 hrsz.). A leletek kevés száma miatt a vizsgálatot kiterjesztettük a sínekkel párhuzamos műút északi oldalára (ún. Posztós dűlő). Itt újabb, Árpád-kori töredékeket gyűjtöttünk (0254/18 hrsz.). A leletek egyértelműen összekapcsolhatóak a területtől kissé északra, a Nagykarcsonyi vízfolyás mentén elhelyezkedő ún. Posztós régészeti lelőhellyel, amely feltehetően Előszállás középkori előzményének tekinthető.

A fejlesztési terület ennek a lelőhelynek a peremén helyezkedik el, érintettsége valószínűsíthető, de a leletek alapján az itt azonosított lelőhelyrészlet feltehetően nem intenzív. Ezért a valós régészeti érintettség mértékét érdemes szakfelügyelet, vagy próbakutatás keretében tisztázni és a további szükséges régészeti szakfeladatokat ez alapján meghatározni.

2.1

A fejlesztésre kijelölt terület tulajdonképpen a beépített lakóterület peremén: a 61-es út és a ún. Öreghegy (azonosító: 21645) régészeti lelőhely között helyezkedik el, utóbbinak északi negyede beelóg a vizsgált területbe. A néhány kisebb parcella kivételével szinte teljes egészében felszántott területet bejártuk. Ennek során a terület északnyugati harmadában a 61-es főút felé kissé kiemelkedő plátón, őskori (bronzkor?) és római-kelta leletek mutatkoztak a felszínen. A régészeti lelőhely

feltehetően benyúlik a Feszty Árpád útra merőlegesen álló telkek alá (*új régészeti lelőhely: Feszty Árpád út, bejelentés alatt*).

A fejlesztés tehát egyértelműen érint egy ismert és egy eddig ismertelen régészeti lelőhelyet. Ezek területét, a talajbolygatással járó tevékenységgel el kell kerülni, amennyiben ez nem lehetséges akkor a bolygatással érintett lelőhely szakaszokat, a bolygatással járó tevékenység megkezdése előtt fel kell tární!

3.

A változással érintett terület közvetlen környezetében nincs ismert régészeti lelőhely. A területhasználatnak a valós (mezőgazdasági) használatba való visszaállítása az esetleges ismeretlen lelőhelyek tekintetében is megfelelő hasznosítás, ezen a területen nem ismert régészeti örökséget érintő nagyobb kitettség.

Új, eddig ismeretlen régészeti lelőhely előkerülése esetén, a 2001. évi LXIV. törvény 24. § (2) alapján kell eljárni.

4.

A tó medre ki van kotorva, a fejlesztés egy része tulajdonképpen megtörtént. Mivel a tómeder a Nagykárosonyi vízfolyás felduzzasztásával jött létre, közvetlen környezetében több régészeti lelőhely található. A középkori és római lelőhelyek közelsége miatt felmerül, hogy a duzzasztó földművei esetleg korábbi (római kori? középkori?) eredetűek lehetnek.

A rekreációs területhasználat a régészeti örökség szempontjából kedvező területfelhasználási változás, ugyanakkor a fenti adottságok miatt ezt a területet érdemes Régészeti Érdekű Területként kezelni.

Új, eddig ismeretlen régészeti lelőhely előkerülése esetén, a 2001. évi LXIV. törvény 24. § (2) alapján kell eljárni.

3. Az értékvédelmi terv

a) Az értéktárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények

A vizsgált területen belül 20 nyilvántartott és 1 újonnan azonosított régészeti lelőhelyről vannak ismereteink. Általánosságban elmondható, hogy jellemzően nem ismert, a jelenlegi, alapvetően mezőgazdasági tevékenységből és az egyes beépítési változásokkal, infrastruktúra fejlesztéssel járó, általános kockázatoknál nagyobb, a lelőhelyek állapotát veszélyeztető kitettség. A településtervezés során egyértelműen figyelembe kell venni azonban, a területet tagoló és vízrajz, egyedi, településtörténeti adottságait. A kedvező adottságú dombhátak, illetve a vízfolyások mentén fekvő, kedvező feltételeket kínáló területek régészeti érintettségét akkor sem lehet kizárni, ha ott nincs ismert, nyilvántartott régészeti lelőhely!

Az önkormányzati feladatok meghatározása

A régészeti lelőhelyeket érintő tervezett besorolási változtatásokhoz kapcsolódó tervezés és a földmunkával járó kivitelezés során fenti megfigyeléseket, az értékvédelmi tervben tett megállapításokat és javaslatokat figyelembe kell venni, a régészeti lelőhelyek védelme érdekében a 2001. évi LXIV. törvény, illetve a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet rendelkezései alapján kell eljárni.

Fontos szempont továbbá ún. Posztós régészeti lelőhely területén (azonosító: 47883) az illegális fémkeresővel történő lelőhelyfosztogatás megállítása, amelybe szükség szerint a polgárőrséget, vagy a mezőőri szolgálatot be kell vonni.

A területhasznosítási változtatással érintett területek esetén törekedni kell a régészeti örökség bolygatatlanságának megőrzésére. Amennyiben ez nem lehetséges úgy gondoskodni kell a veszélyeztetett régészeti lelőhely részletek teljes, megelőző feltárásáról.

Új, eddig ismeretlen régészeti lelőhely előkerülése esetén, 2001. évi LXIV. törvény 24. § (2) rendelkezései az irányadóak.

4. Nyilatkozat

Nyilatkozat a tervezett megoldásokról és kulturális örökségvédelmi hatástanulmány elkészítésre való jogosultságról

Alulírott, Dr. Belényesy Károly, régész, nyilatkozom, hogy a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 84. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti előírásnak megfelelően szerepelek az adott örökségvédelmi területre vonatkozó szakértői névjegyzékben, valamint a 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendeletben foglalt előírásnak megfelelően rendelkezem régész szakirányú felsőfokú végzettséggel.

Régész diploma száma: 660/99 (ELTE-BTK)
Szakértői engedély száma: 15-016

A településrendezési tervben szereplő megoldások megfelelnek az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak.

Budapest, 2019. április 10.

Dr. Belényesy Károly
régész, örökségvédelmi szakértő

Régészeti lelőhelyek

kép 3 Arany János utca 4. (azonosító: 21819)

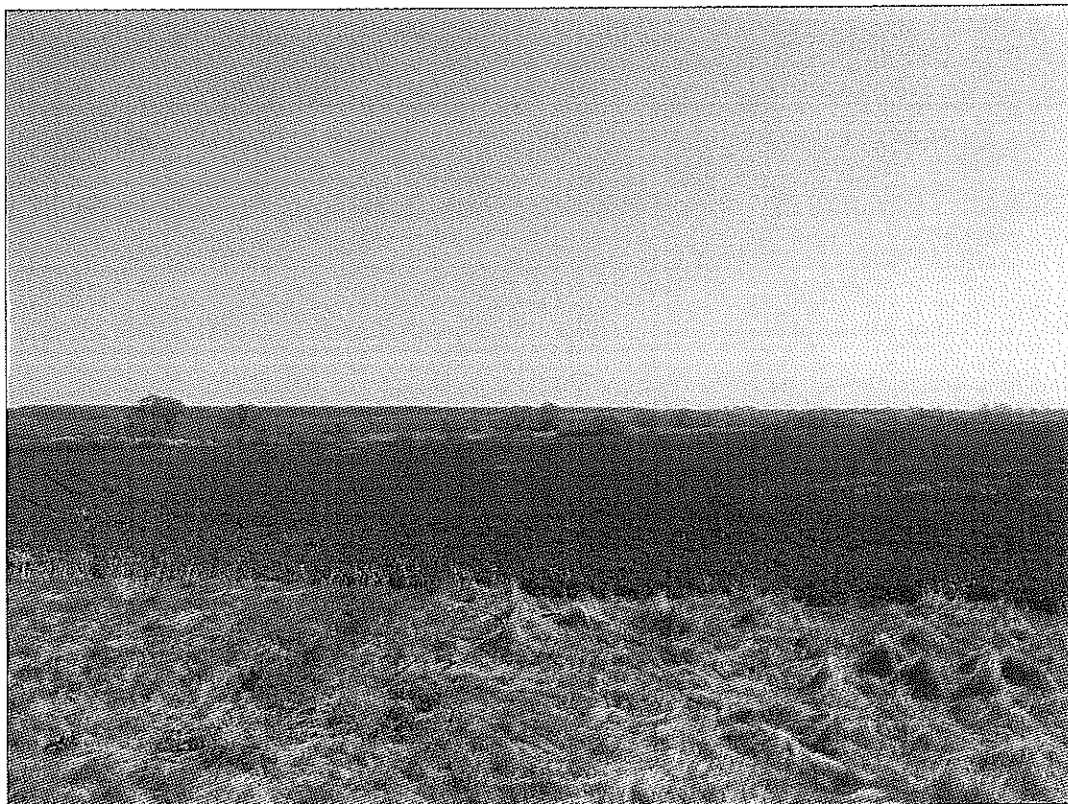
kép 3 Bibichegy (azonosító: 21647)

kép 4 Felsőpáskomi-dűlő (azonosító: 21820)

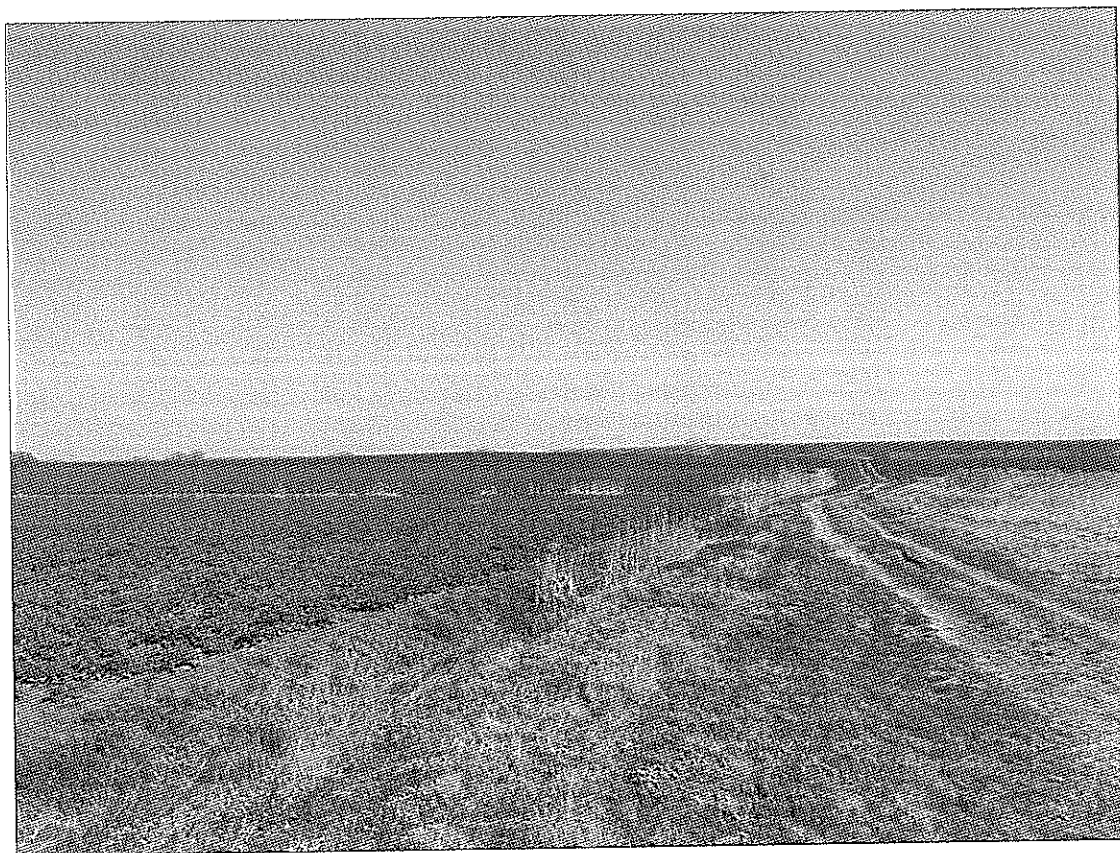
kép 5 Felsőpáskomi-dűlő (azonosító: 21820)

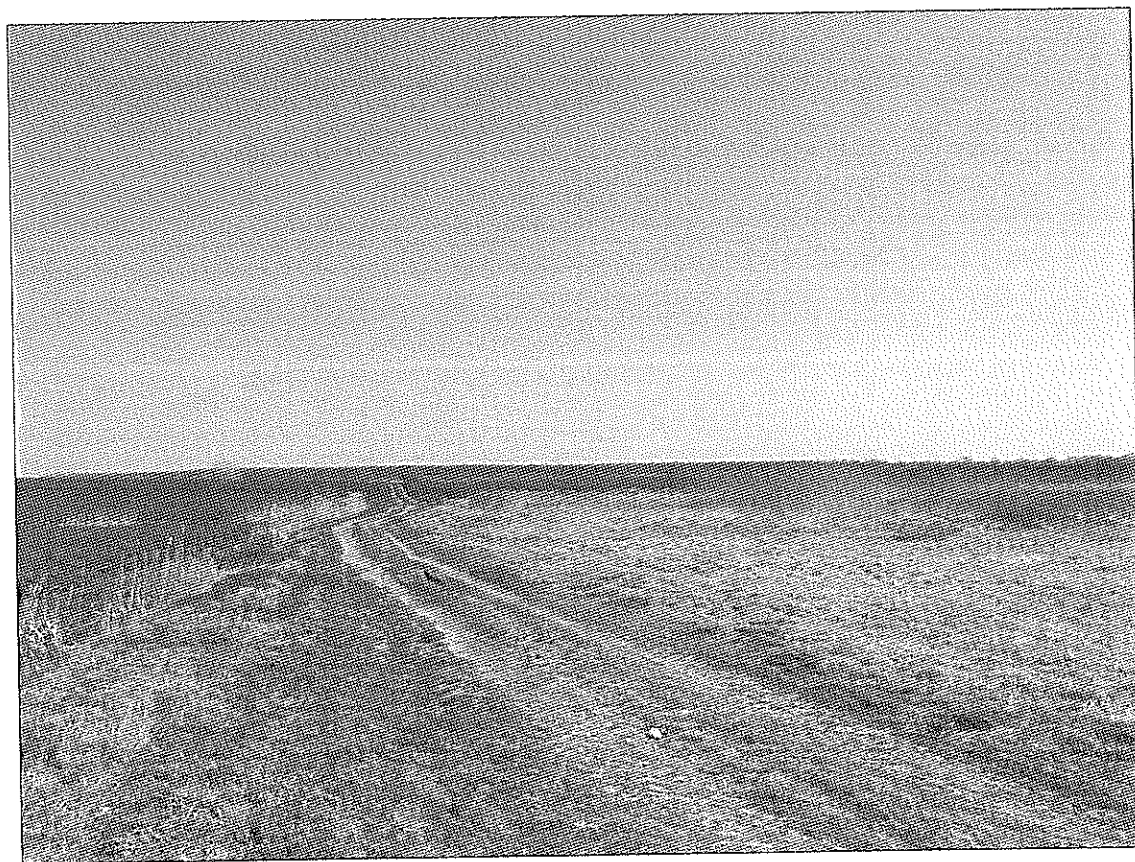
kép 6 Felsőpáskomi-dűlő (azonosító: 21820)

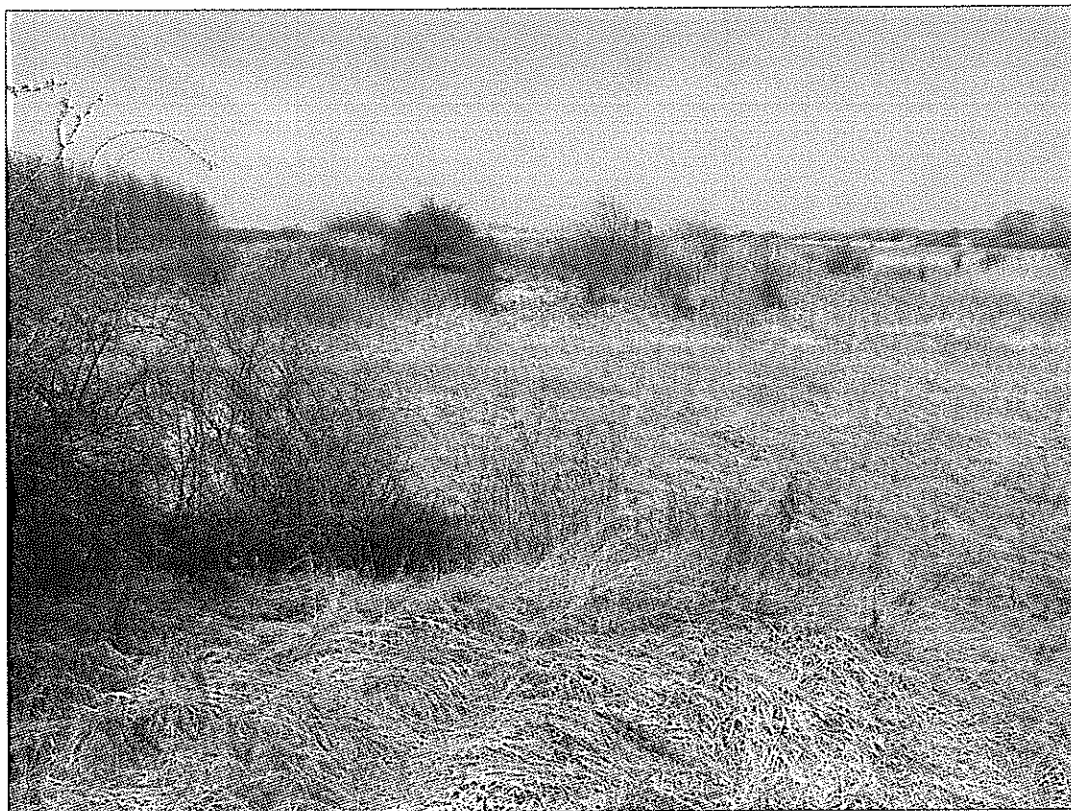

kép 7 Páskom (azonosító: 47858)

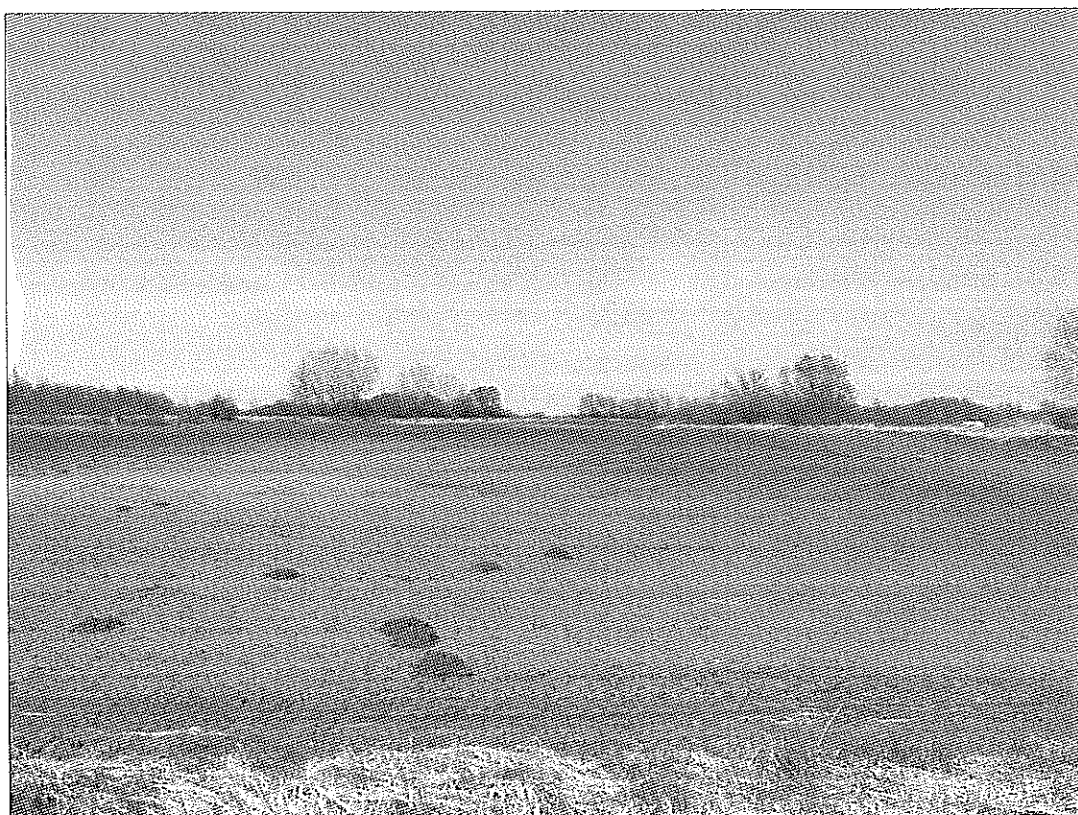

kép 8 Felső-Páskom (azonosító: 7860)
kép 9 kép 10 Felső-Páskom (azonosító: 47860)

kép 11 Előszállási legelő (azonosító: 47861) előtérben az ún. Téglavető (azonosító: 47863)

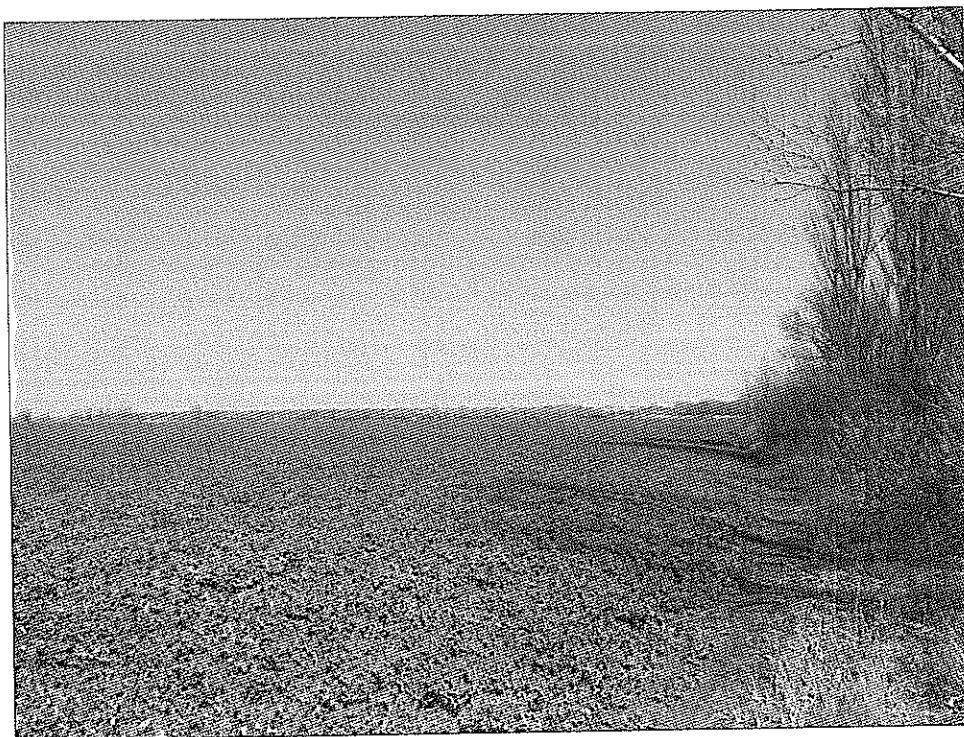
kép 12 Téglaházi-rétek-alja (azonosító: 47867)

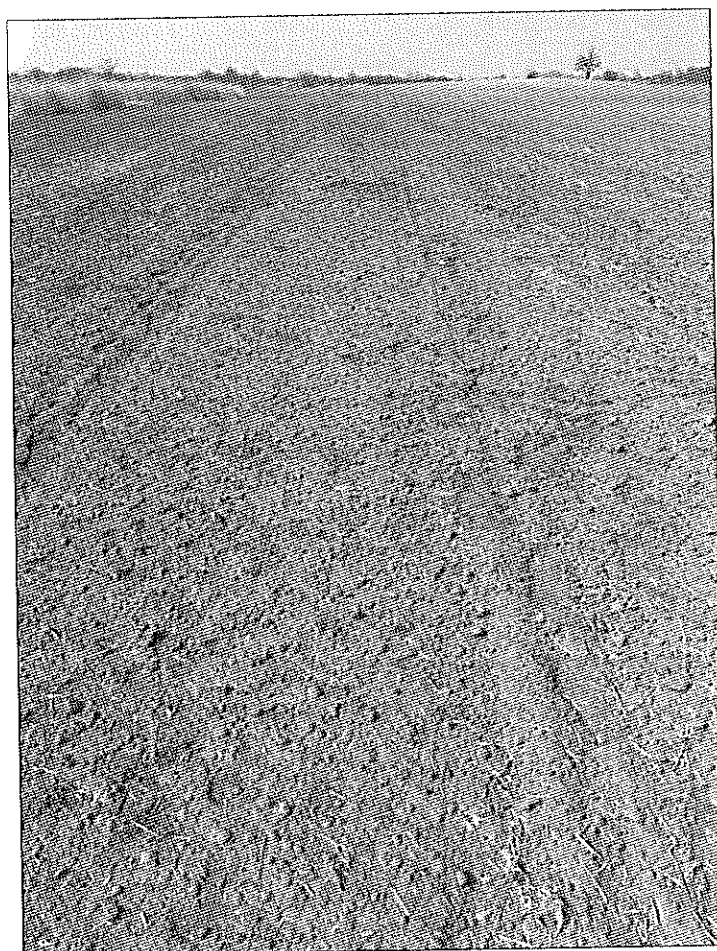
kép 13 Tói-dűlő-észak (azonosító: 47871)

kép 14 Selyem-rét (azonosító: 47878)

kép 15 Tói-dűlő-dél (azonosító: 47881)

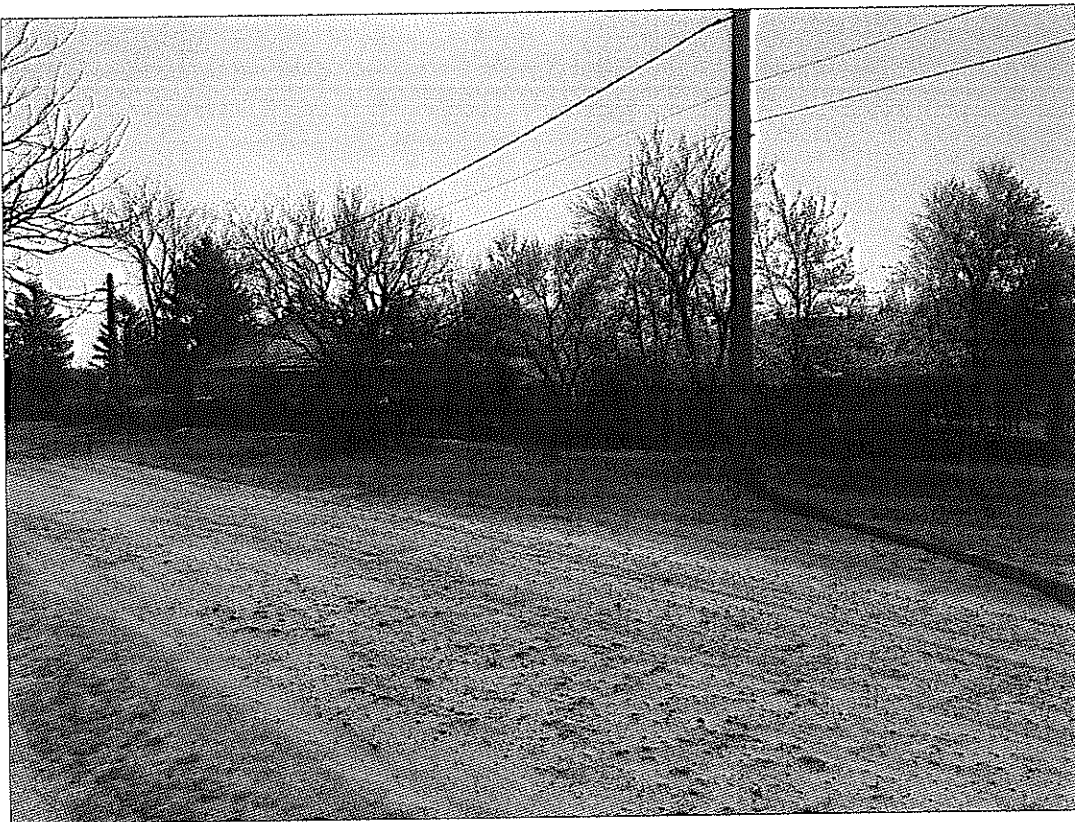
kép 16 Posztós (azonosító: 47883) illegális (?) fémkeresőzés nyomai a felszínen

kép 17 Posztós (azonosító: 47883) illegális(?) fémkeresőzés nyomai a felszínen

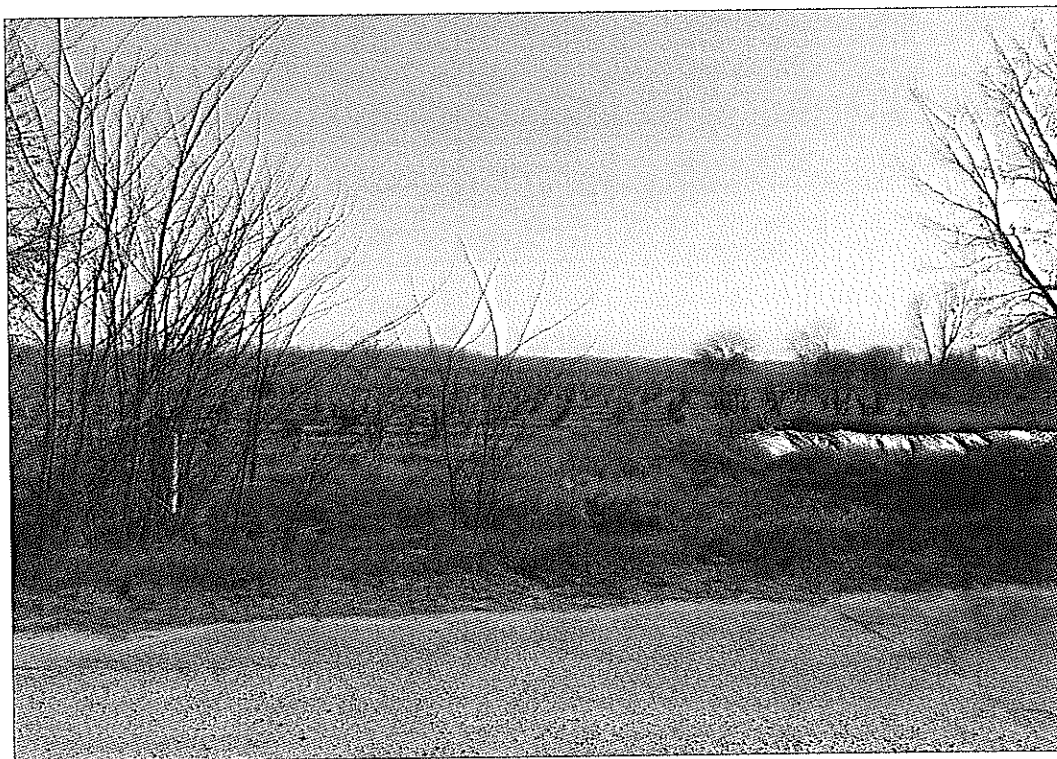
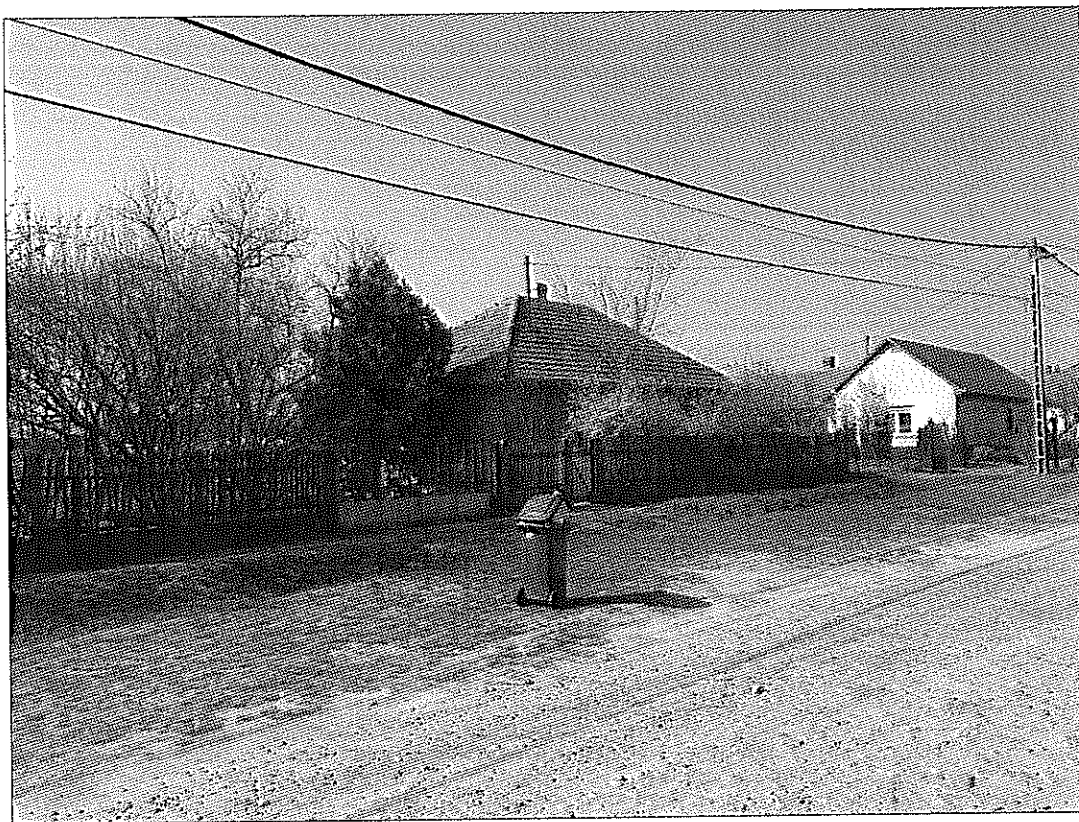

kép
18

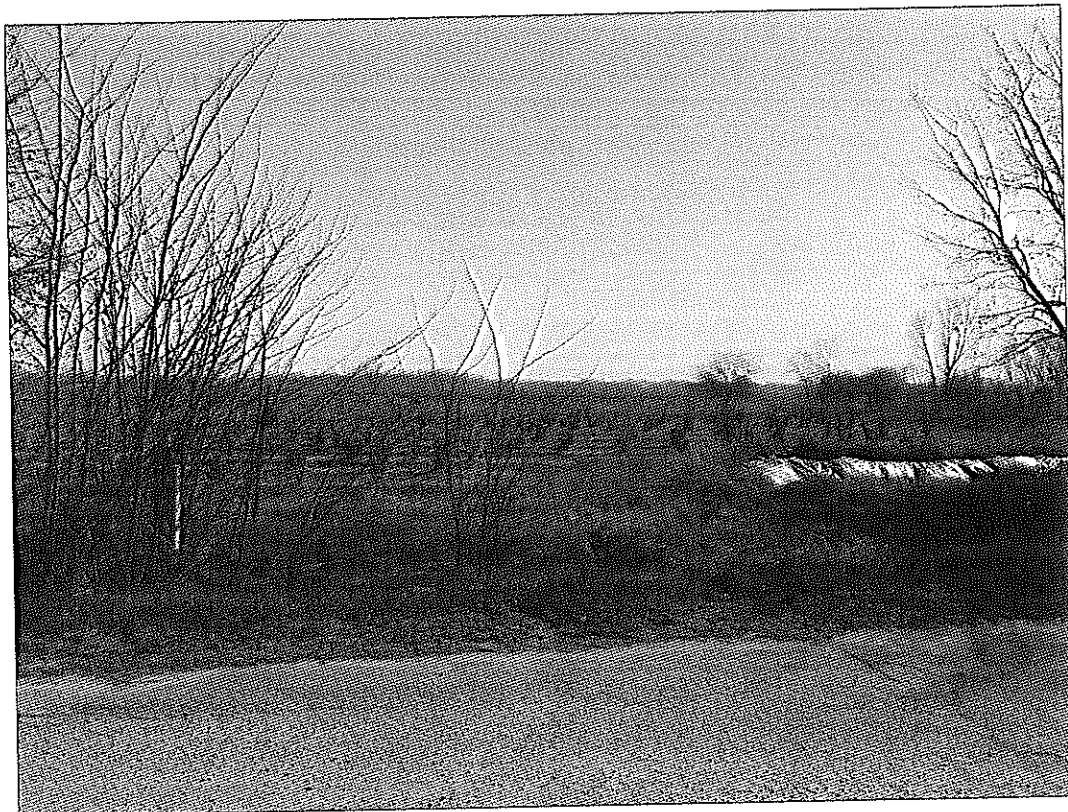
Posztós (azonosító: 47883) késő középkori leletek a felszínről

kép 19 Kocsmaházai-rész (azonosító: 47888)

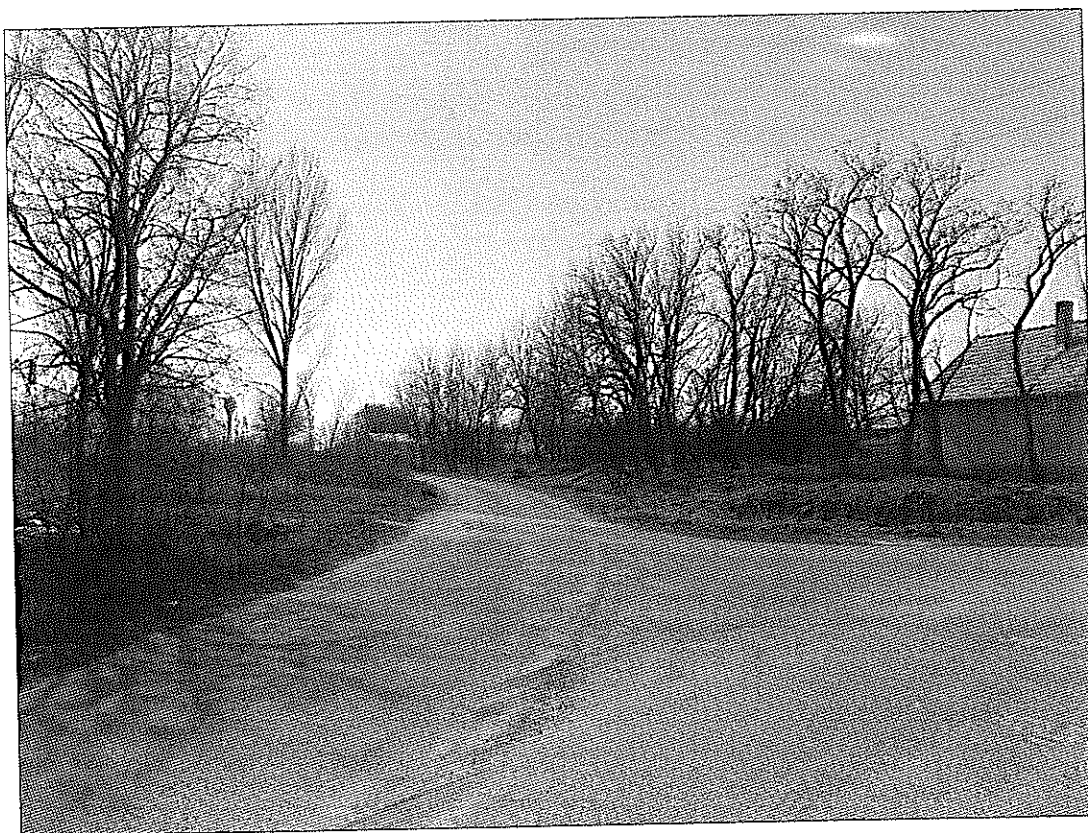

kép 20 Kocsmaházai-rész (azonostó: 47888)

kép 21 Öreghegy (azonosító: 21645)

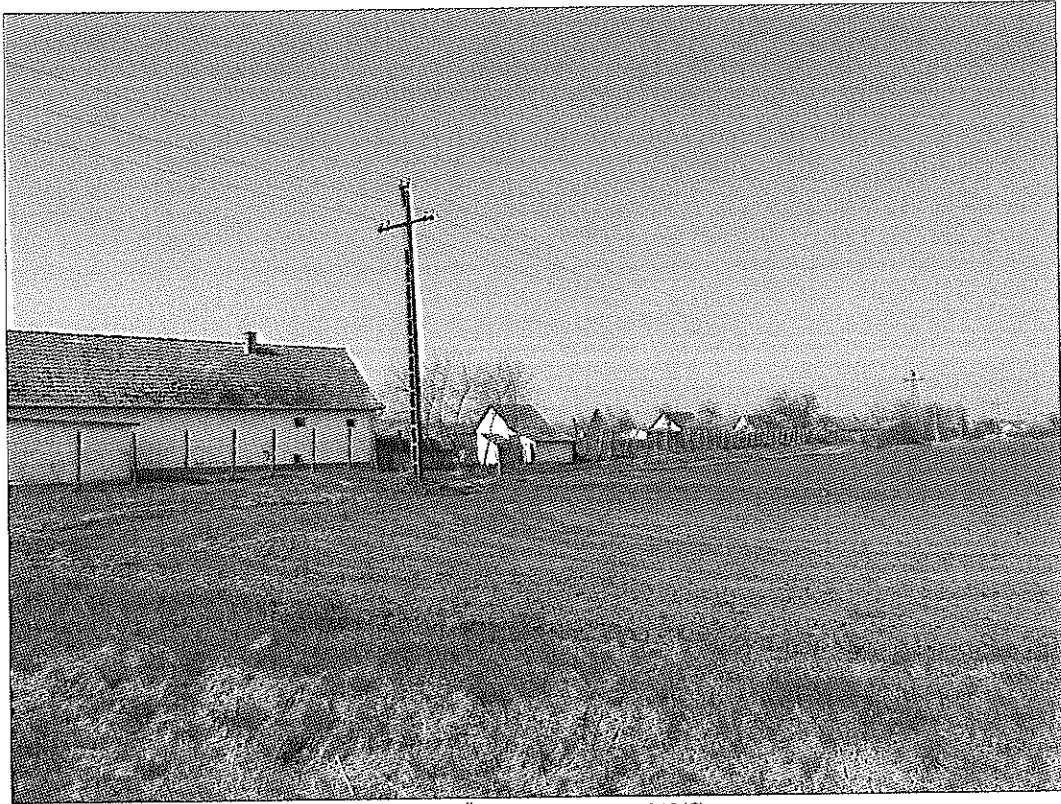
kép 22 Öreghegy (azonosító: 21645)

kép 23 Öreghegy (azonosító: 21645)

kép 24 Öreghegy (azonosító: 21645)

kép 25 Öreghegy (azonosító: 21645)

kép

26

Dózsa György út 9. (azonosító: 47892)

kép 27 Dózsa György út 9. (azonosító: 47892)

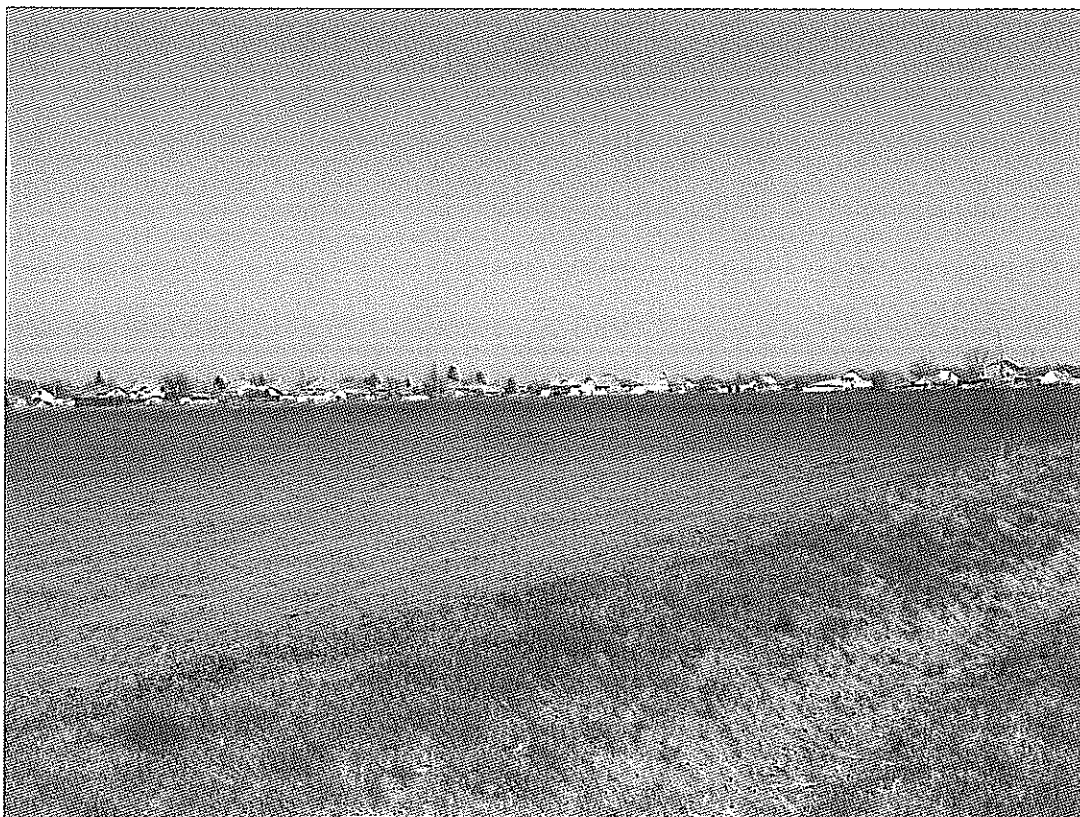
kép 28 A Györök-tanya (1-2), Györök-tanya RM 08, RM 19 lelőhelykomplexum az M6 autópálya mentén
(azonosítók: 38579, 59865, 59368 és 71041)

kép 29 A Györök-tanya (1-2), Györök-tanya RM 08, RM 19 lelőhelykomplexum az M6 autópálya mentén
(azonosítók: 38579, 59865, 59368 és 71041)

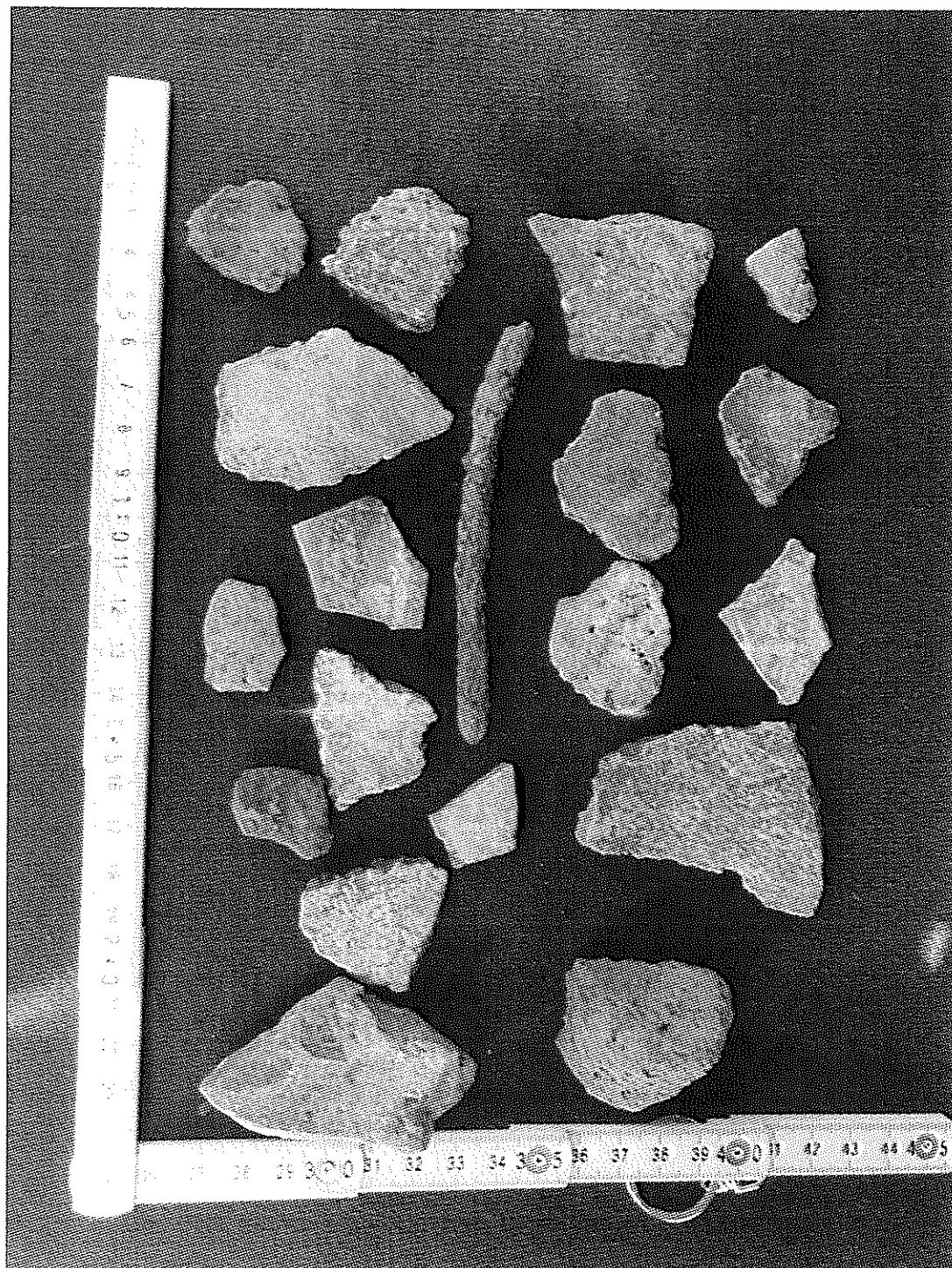
kép 30 A Györök-tanya (1-2), Györök-tanya RM 08, RM 19 lelőhelykomplexum az M6 autópálya mentén
(azonosítók: 38579, 59865, 59368 és 71041)

kép 31 Új régészeti lelőhely a 2.1 számú változással érintett területen (név: Feszty Árpád utca, bejelentés alatt)

kép 32 Új régészeti lelőhely a 2.1 számú változással érintett területen (név: Feszty Árpád utca, bejelentés alatt)

kép 33 Régészeti leletek a 2.1 számú változással érintett területről (név: Feszty Árpád utca, bejelentés alatt)

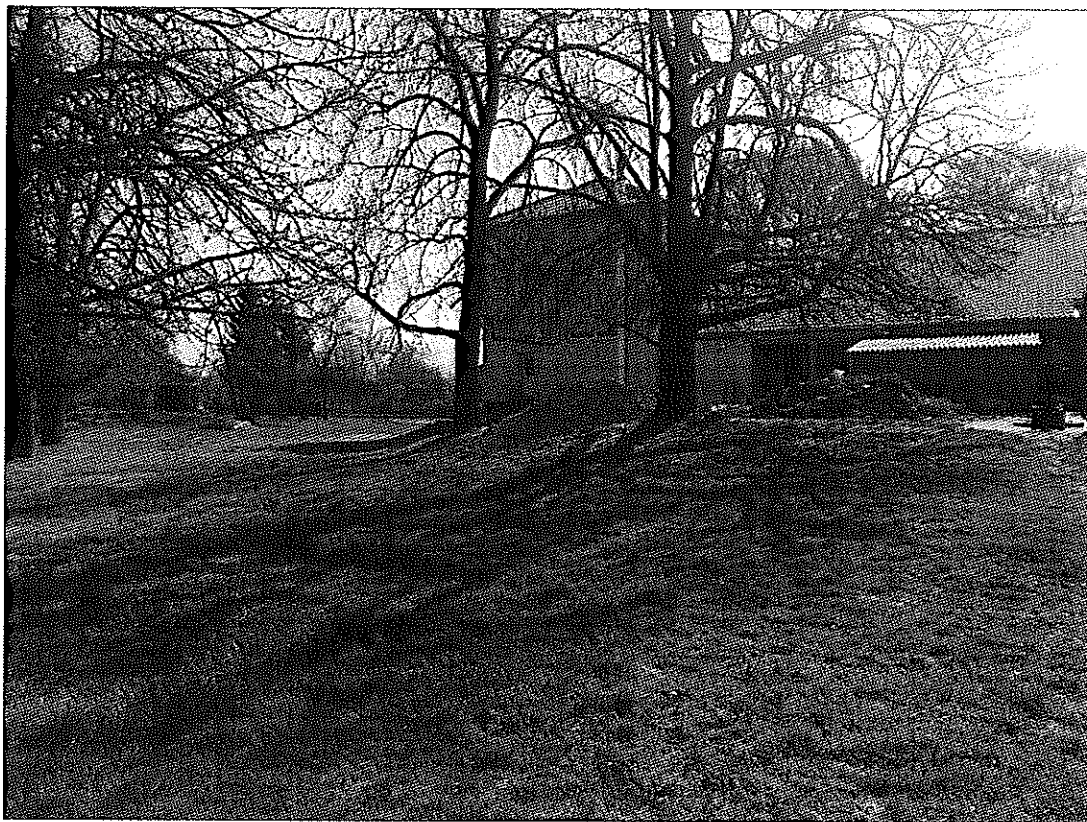
VÁLTOZÁSSAL ÉRINTET TERÜLETEK

kép 35 1. terület

kép 34 1.1 terület

kép 35 1.1 terület

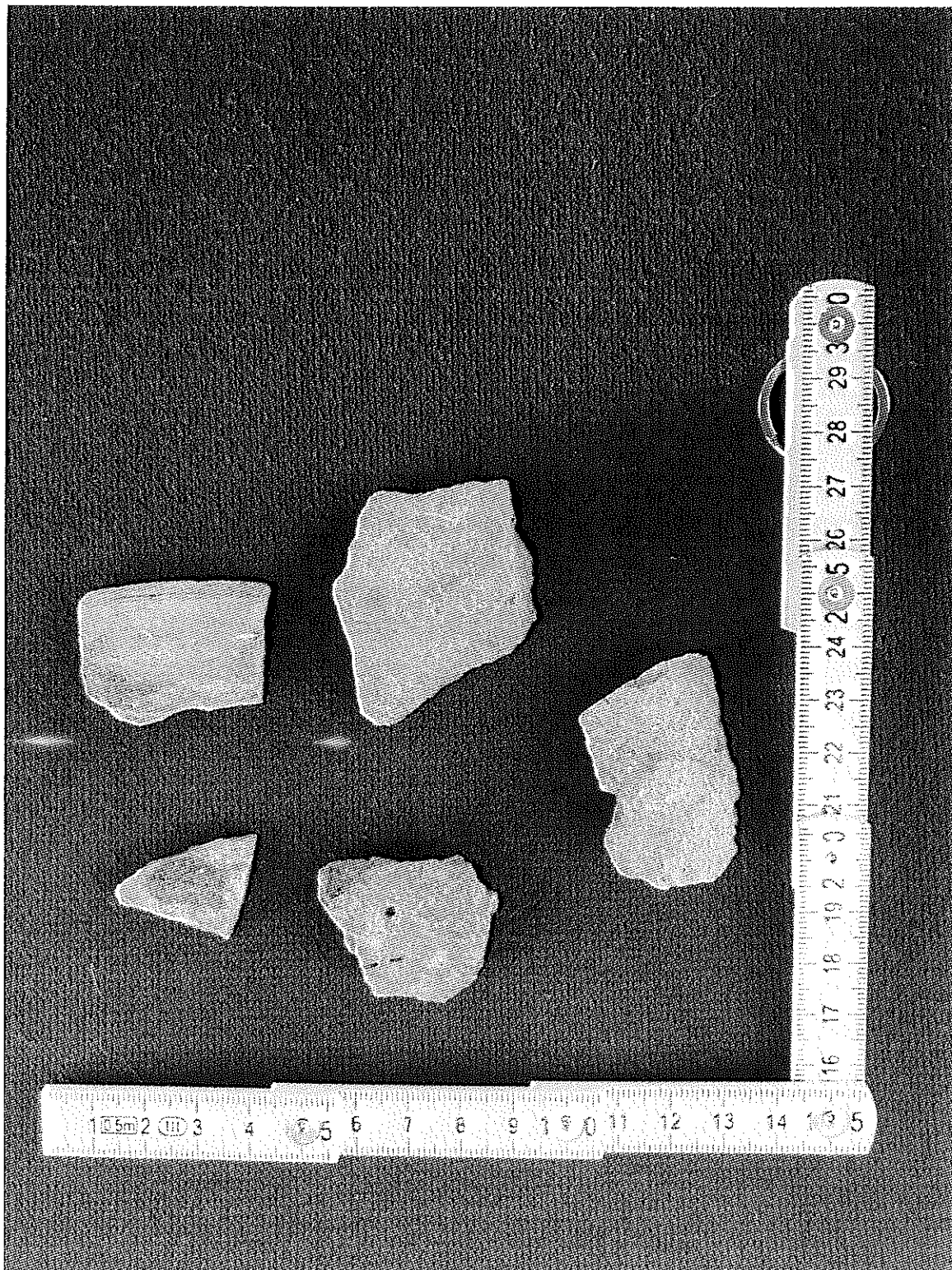
kép 36 2. terület

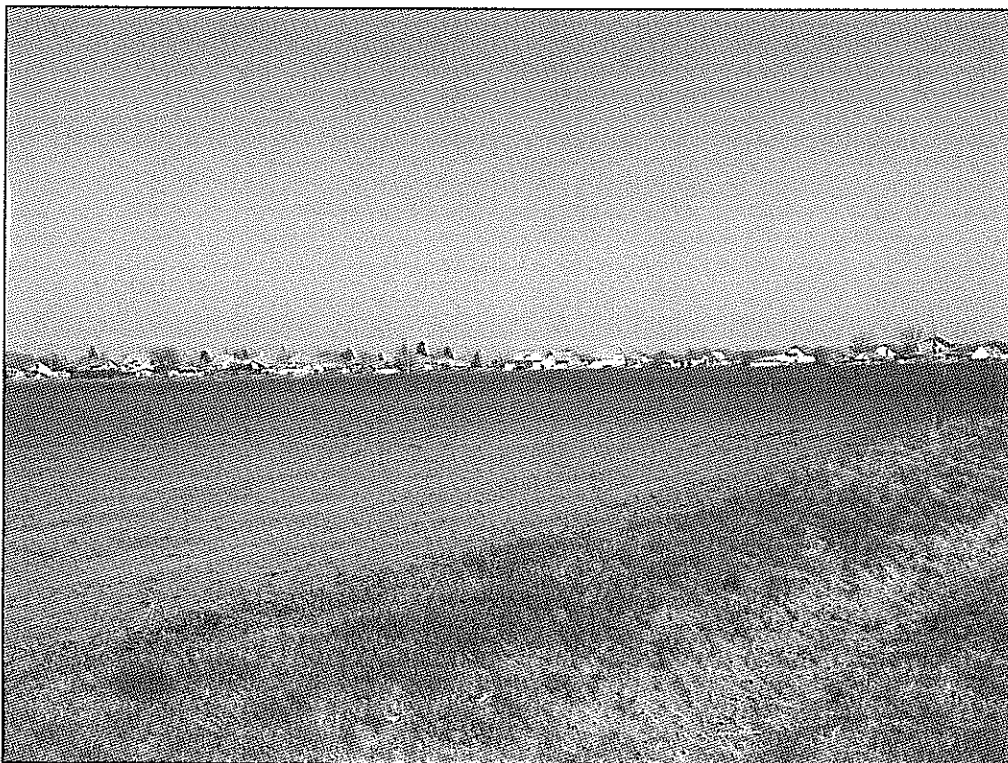
kép 37 2. terület

kép 38 2. terület

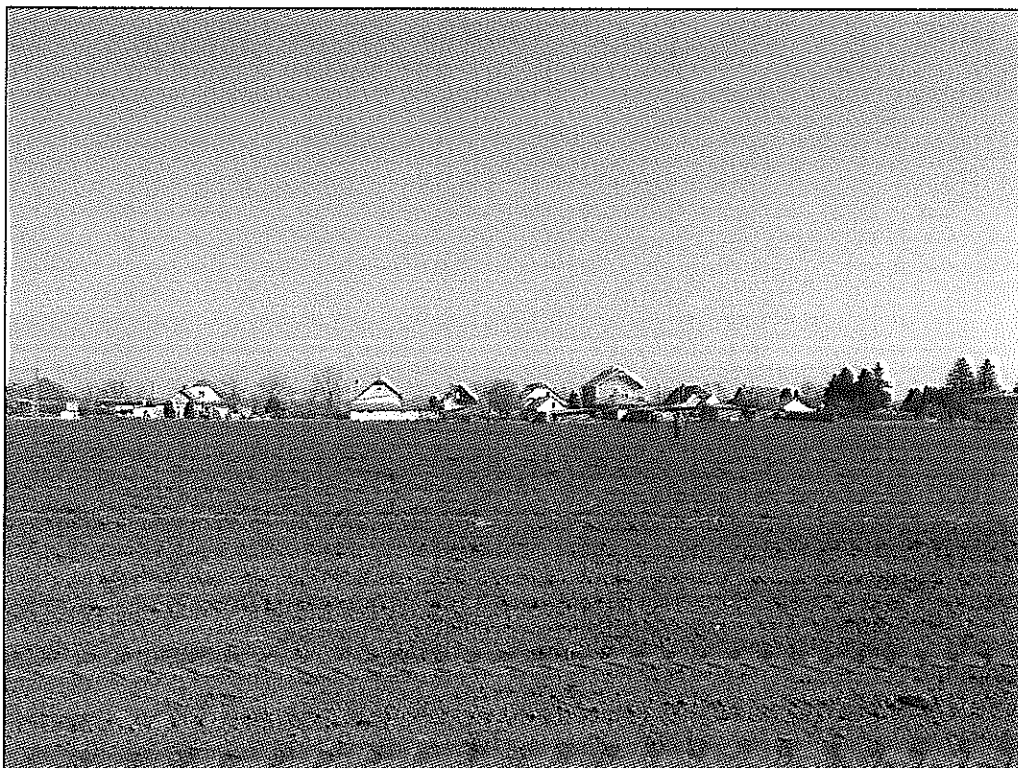
kép 39 leletek a 2. számú területről

kép 40 2.1 terület

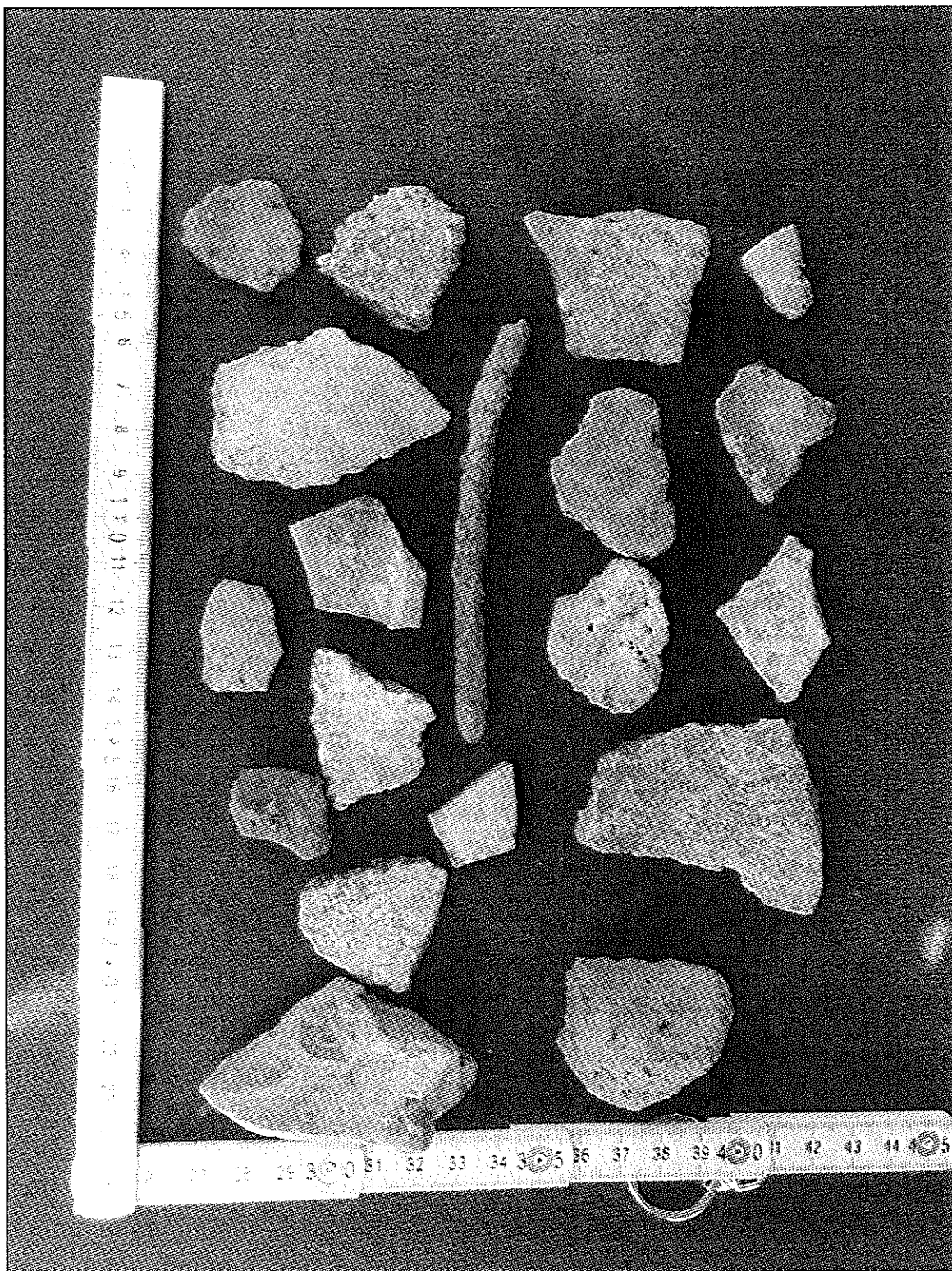
kép 41 2.1 terület

kép 42 2.1 terület

kép 43 2.1 terület

kép 44 leletek a 2.1 területről (új régészeti lelőhely: Feszty Árpád utca, bejelentés alatt)

kép 45 3. terület

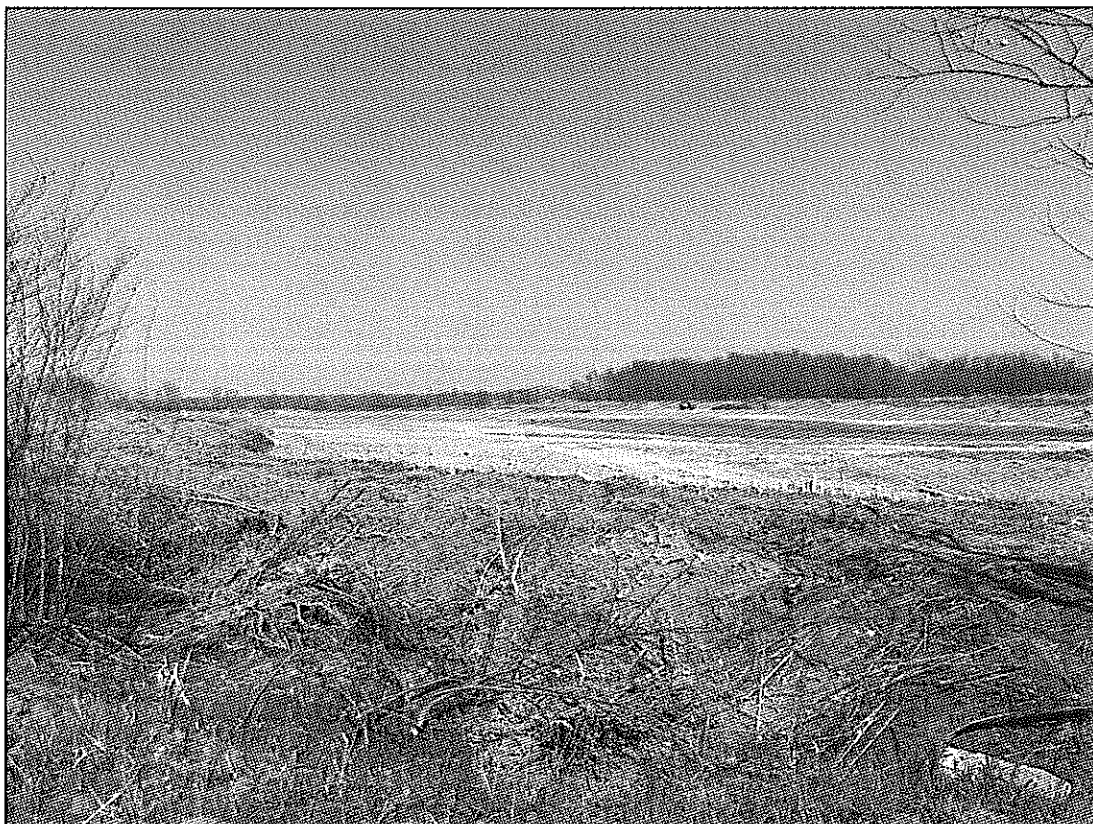
kép 46 3. terület

kép 47 3. terület

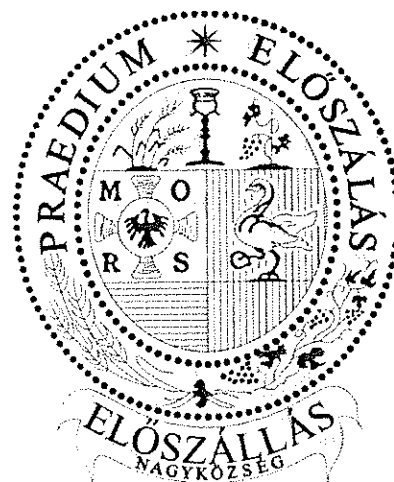
kép 48 3. terület

kép 49 4. terület

kép 50 4. terület

Véleményezési dokumentáció

**ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA**

**JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZEK
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV, HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT**

Megbízó: ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2424 Előszállás, Fő tér 3.

Tervező: POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1071 Budapest, Damjanich u. 26./A

JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZEK TARTALOMJEGYZÉK

- I. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV - határozat**
- II. HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT - -----rendelet**

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV , HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

MEGBÍZÓ:

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2424 Előszállás, Fő tér 3.
Tel: 06-25/484802
e-mail: hivatal@eloszallas.hu
Képviseli: Farkas Imre polgármester

TERVEZŐ:

POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1071 Budapest, Damjanich u. 26/A.
Tel: 30 3540076
email: tarjan.kriszta@freemail.hu

Településtervezés:

Tapolczai Tiborné okl. építészmérnök okl. településtervező szakmérnök TT1 É/1-2184
Hambek Zoltán okl. építészmérnök

Tájrendezés, zöldfelületek, környezetvédelem:

Drobni Mária okl. táj-, és kertépítész mérnök K-1 01-5106/05; TK-1 015106/12.

Közlekedés:

Wettstein Miklós okl. közlekedési-építőmérnök K-1 1/01-2317

Közművek:

KÉSZ Tervező Kft.
Hanczár Zsoltné okl. gépészmérnök, okl. városépítési városgazdasági szakmérnök
MMK névjegyzéki szám: 01-2418; tervezői jogosultság: TV-T, TE-T, TH-T;
Bíró Attila
MMK névjegyzékszám: 01-2456; tervezői jogosultság: TV-T, TE-T, TH-T;

Régészet:

dr. Belényesy Károly régész diploma száma: 660/99 (ELTE-BTK)
szakértői engedély száma: 15-016
Wolf Ernő régész-technikus

Ügyvezetők:

Városov Péter, Pomsár András

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV - határozat

TARTALOMJEGYZÉK

1. Határozat
1. melléklet Tervlapok
- 1.1 melléklet TSZT-1 Településszerkezeti terv
- 1.2 melléklet TSZT-1 Védelmek, korlátozások
2. melléklet Településszerkezeti terv leírása
- 2.1. melléklet A területfelhasználás
- 2.2. melléklet A tájrendezés és természetvédelem
- 2.3. melléklet A zöldfelületi rendszer
- 2.4. melléklet Az örökségvédelem
- 2.5. melléklet A közlekedés
- 2.6. melléklet A közműellátás
- 2.7. melléklet A környezetvédelem
- 2.8. melléklet A védőterületek és védősávok
- 2.9. melléklet A korlátozások
3. melléklet Változások
4. melléklet A település területi mérlege
5. melléklet A területrendezési tervvel való összhang igazolása
6. melléklet A biológiai aktivitásérték számítási eredménye

1. HATÁROZAT

**Előszállás Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testületének
..... számú határozata
Előszállás Nagyközség Településszerkezeti Tervének
módosítása és felülvizsgálta c. dokumentumról**

Előszállás Nagyközség Településszerkezeti Terve az épített környezet alakításáról és védelméről szóló, többször módosított 1997. évi LXXVIII. tv. (Étv.), valamint az országos területrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) alapján került elkészítésre. Véleményezése a 314/2012 (XI. 8.) kormányrendelet szerint zajlott, és az abban meghatározott tartalommal készült. A Településszerkezeti terv összhangban van a 2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Tervvel és Fejér megye területrendezési tervével (Fejér megye Közgyűlése 1/2009.(II. 13.) Közgyűlési R.)

(1) A Képviselő-testület jelen határozattal jóváhagyja „Előszállás Nagyközség településszerkezeti terve módosítása és felülvizsgálata” című dokumentumot.

- 1. melléklet Tervlapok
- 1.1 melléklet TSZT-1 Településszerkezeti terv
- 1.2 melléklet TSZT-2 Védelmek, korlátozások
- 2. melléklet Településszerkezeti terv leírása
- 2.1. melléklet A területfelhasználás
- 2.2. melléklet A tájrendezés és természetvédelem
- 2.3. melléklet A zöldfelületi rendszer
- 2.4. melléklet Az örökségvédelem
- 2.5. melléklet A közlekedés
- 2.6. melléklet A közműellátás
- 2.7. melléklet A környezetvédelem
- 2.8. melléklet A védőterületek és védősávok
- 2.9. melléklet A korlátozások

(3) Jelen határozat hatályba lépésével a 85/2005. (IX.26.) sz. Ökt. határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv és annak módosításai 137/2009.(VIII.31.) sz. Ökt. határozat, 260/2011.(XI.23.) sz. Ökt. határozat, 188/2016. (X.24.) sz. Ökt. határozat hatályukat veszti.

(4) A jóváhagyott Településszerkezeti Terv a közlését követő 15. napon, de leghamarabb az elfogadásától számított 30. napon lép hatályba.

Határidő: folyamatos
Felelős: polgármester

Farkas Imre
polgármester

Győriné Tar Edit
aljegyző

2. melléklet A szerkezeti terv leírása

2.1. A területfelhasználás

2.1.1 Településszerkezet

A Nagyközség Fejér megye déli részén a Mezőföld közepén fekszik, Tolna megyével határos.

A település szerkezetét a táj és történelme alakította.

A Dunaföldvár határában eredő, kissé északnyugati irányban folyó patak Nagykarácsony területén „U” alakú kanyart leírva délkeleti irányt vesz fel, Előszállás és Daruszentmiklós határán Nagykarácsonyi-víz(folyás) néven ismét Dunaföldvár határában haladva éri el a Dunát. Előszálláson a terület tengerszint feletti magassága 110-170 m között változik, ÉNy felé lejt.

A felszíni formák alakulását, a tájhasználat nagyjából logikusan követi. A mélyebb fekvésű patakvölgyeket, vízfolyásokat általában legelők, gyepek, rétek, a belterületen kertek, közparkok kísérik. A vízfolyások duzzasztásával tőrendszert alakítottak ki. A belterülettel határos mezőgazdasági területek zártkertek, távolabb szántók. Az egységes mezőgazdasági területet a közutak és a vasút feldarabolják. Ebbe a használat logikáját követő tájképbe szervesen illeszkednek a védelmi erdősávok, a történetileg kialakult kisebb majorok mozaikjai.

A történeti utak általában a természeti viszonyokhoz igazodtak, árkok, vízfolyások, átjárók mellett alakultak ki. Az összekötő nyomvonalak többsége megmaradt, jelentőségük a fejlődéssel megnövekedett. Az úthálózat kialakulása és fejlődése nagy hatással volt a birtokrendszer kialakulására. A gazdasági központ, és a köréjük sűrűsödő lakott helyek lett a későbbi településmag. A gazdasági, uradalmi központoknak kettős szerepe volt. Hatással voltak a településstruktúra alakulására, műemlékileg jelentős épületegyütteseket hoztak létre. A jelentős, jövőben is hasznosítható épületek, épületegyüttesek – Róbert-major, rendház - potenciális fejlődési tartalékot biztosítanak Előszállás számára.

A mocsárpataknak jobb partján települt a két főutcás, szalagtelkes település fésűs ill. utcavonalas előkertés beépítéssel.

A településszerkezetet a földrajzi helyzet, a terepadottság együttesen alakították. A települést kettészelő közút a településközpontokat felfűzi. A központokból szétágazó utcahálózat a felszínt követve, hol völgyekben, hol gerinceken fut. A morfológiát követő egykori többutcás szalagtelkes település kiegészült szintén a felszíni terepet követő szabályos hálós szerkezetű településsé, halmazfaluból alakult ki a többutcás szalagtelkes település.

A jelenlegi állapot így jellemezhető:

A község ősi magja dombon települt, ehhez csatlakoznak sugarasan a szabályos mérnöki rendszerben kiosztott telektömbök.

A tájhasználatot tekintve a település döntően mezőgazdasági karakterű, szántókkal, legelőkkel, számos vízfolyással, kevés erdővel, de növekedett a gazdasági tevékenységek fogadását lehetővé tevő terület mennyisége.

Jelentős természeti értékei a településnek a völgytalpak, árkok, vízfolyások menti területek nedves rétjei melyek értékes vizes élőhelyek, és az ökológiai hálózat részét képezik.

A település szerkezetét meghatározó vonalas elemek

A település feltárási útjai:

- a térség meghatározó közúthálózati fejlesztése a megépült M6 autópálya és csomópontja a községet a település dél-keleti sarkán érinti,
- a nagyközséget átszeli a 61 sz. kelet-nyugat irányú főút, mely a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel,

- ebből belterületen kiágazó 6211 sz. összekötőút Nagykarácsony felé,
- és 62123 sz. bekötőút Daruszentmiklós felé,
- további kapcsolatot biztosító közlekedési elem a Pusztaszabolcs - Dunaújváros - Mezőfalva - Paks vasútvonal.

Vízfolyások:

- Határvölgyi vízfolyás Alsószentiván és Alap határban,
- Róbert-völgyi vízfolyás,
- Túzok-völgy,
- Nagykarácsonyi-vízfolyás,
- Lak patak

A település szerkezetét meghatározó területi elemek

A település közigazgatási szempontból belterületre és külterületre tagolódik.

Belterület területfelhasználása építési szempontból:

- beépítésre szánt területen: lakóterület, településközpont terület, gazdasági terület, különleges terület;
- beépítésre nem szánt területen: közlekedési terület, zöldterület, mezőgazdasági terület, vízgazdálkodási terület,

Külterület területfelhasználása építési szempontból:

- beépítésre szánt területen: gazdasági terület, különleges terület;
- beépítésre nem szánt területen: közlekedési terület, zöldterület, erdő, mezőgazdasági terület, vízgazdálkodási terület, természetközeli terület, beépítésre nem szánt különleges terület.

BEÉPÍTETT ÉS BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK					302,68
	A.	B.	C.	D.	E.
	terület megnevezése	terület jellemzője	közművesítés	beépítési sűrűség	terület ha
1.	lakóterület	L			214,23
2.	falusias lakóterület Lfk, Lf	lakó, szolgáltató funkció, környezetére nem zavaró hatású mg. kisipari termelés	teljes	0,45	214,23
3.	Vegyes terület	V			9,49
4.	településközpont Vt	igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató, egészségügyi, oktatási, kulturális, funkcióval	teljes	1,5	9,49
5.	Gazdasági terület	G			23,26
6.	gazdasági kereskedelmi szolgáltató terület Gksz	környezetre jelentős hatást nem gyakorló gazdasági tevékenység	részleges	1,5	23,26
7.	Különleges terület	K			55,17
8.	sportterület Ksp	sportolásra alkalmas terület	teljes	0,3	1,81
9.	szociális terület Kszoc	idősek otthona	teljes	0,45	0,99
10.	rekreációs terület Kre	fürdő, strand terület	teljes	0,45	6,01

11.	mezőgazdasági üzemi terület Kmü	egykori majorok állattartásra, termék-feldolgozásra, logisztikára szolgáló területe, működő állattartó telep	részleges	1,5	45,97
12..	szennyvíztisztító terület Ksz	térségi szennyvíztisztító	részleges	0,1	0,39

Jelmagyarázat:

Szintterület-sűrűség: a beépítésre szánt (beépített) terület területfelhasználási egységein a területfelhasználási egység területének és a rajta elhelyezhető (elhelyezett) épületek összes szintterületének a viszonya.

Teljes közművesítés:

- Villamosenergia-, gáz-, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés közüzemi szolgáltatás,
- a közterületi csapadékvíz-elvezetés közcélú szolgáltatással történik;

Részleges közművesítés:

- villamosenergia, ivóvízellátás közüzemi szolgáltatás,
- szennyvíztisztítás és elhelyezés egyedi szennyvízkezelő berendezéssel történik,
- a közterületi csapadékvíz-elvezetés közcélú szolgáltatással történik;

Ezen területfelhasználási egységeket a szabályozás funkciójuknak, karakterüknek megfelelően övezetekre osztja.

A település területén a belterület határa nem változik.

2.1.2. Területfelhasználás

2.1.2.1. Beépítésre szánt területek - amelyen belüli építési övezetekben az építési telkek megengedett beépítettsége legalább 10%.

Falusias lakóterület

A belterület döntően lakóterület, amely lakóépületek és legfeljebb 7,5 m-es beépítési magasságú mező- és erdőgazdasági építmények, továbbá a lakosságot szolgáló, környezetre jelentős hatást nem gyakorló kereskedelmi, szolgáltató építmények elhelyezésére szolgál, ahol az alapfokú ellátáshoz szükséges zöldterületek is megtalálhatók.

Jellegzetességeik alapján elkülönülő lakóterületek:

Kialakult falusias lakóterület Lfk

A kialakulás történelmi stádiumainak jellegzetesen elkülönülő arculatát magánviselő területegységek a történelmi lakóterület, az átalakuló településrészek, ahol szempont a jellemző karakter megőrzése, ahhoz való illeszkedés az új építések, felújítások esetében.

- Előszállás történelmi beépítése a kiemelkedő hosszban elnyúló magaslatának alsó rétegvonalán fekvő Árpád út és Petőfi S. út mellett alakult ki hosszú szalagtelkek oldalhatáron történő beépítésével.
- A fejlődés során a kialakuló telektömbök szabályos hálós szerkezetű, szélesebb és kisebb mélységű telkekkel rendelkeznek az alábbi jellegzetességekkel:

- teljes utcahosszon sátoztetős, szinte azonos méretű kockaházakkal,
- utcára merőleges gerincű, térdfallal rendelkező beépített tetőteres épületekkel,
- utcával párhuzamos gerincű tetőfelépítménnyel, több szinttel, erkély, loggia motívumokkal,
- napjaink bontott tömegű, változó stílusú lakóházakkal enyhébb hajlásszögű tetővel rendelkező „mediterrán” jellegű épületekkel.

Ezen területeken az építés lehetőségei:

- a településkép, utcakép javítása, költségkímélő és hatékony infrastruktúra használat céljából a foghíjak beépítése,
- tekintettel a megváltozott életmódhoz alkalmazkodó kisebb területi igényre tömbfeltárás, a keresztutcák telekmegosztásai, a meglévő közműhálózatra történő csatlakozással.

Falusias lakóterület kertvárosias karakterrel Lf

Életmód, a korösszetétel változása miatt a nagyterületű lakótelkek helyett kisebb telkekre van igény. Ennek kielégítésére megfelelő terület az Árpád út és Petőfi S. út melletti hosszú szalagtelkek hátsó kertjeinek hasznosításával tömbfeltárással kialakított családiházak beépítésű lakótömbök, melyek karaktere kertvárosias jellegű, mai építészeti formavilággal. Az építés tömbönként, ütemezetten javasolt.

Településközpont vegyes terület Vt

Több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, olyan helyi települési szintű igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, egyházi, egészségügyi szociális épületek, elhelyezésére szolgál, amelyek alapvetően nincsenek zavaró hatással a lakófunkcióra.

A 61. sz. főút belterületi szakasza a Balatoni út mentén a hagyományos értelemben vett „főter” helyett két helyen a központképző elemek, az intézmények sűrűsödésével alakult ki két központi mag különösebb geometriai értelemben vett térszervezés nélkül. A központok funkciója karakteresen elkülönül, a vasútállomás közelében igazgatási és kereskedelmi funkciók csoportosulnak, a ciszterci rendház térségében kulturális, oktatási, rekreációs központ alakult ki, eltérő karakterrel különböző jellegű köztér köré szerveződve. Közös hátrányos jellemzőjük a 61. sz. II. rendű országos főút által okozott funkcionális kettéosztottság.

Gazdasági kereskedelmi, szolgáltató terület Gksz

A kereskedelmi, szolgáltató terület elsősorban környezetre jelentős hatást nem gyakorló gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál.

Elhelyezkedésüket tekintve a belterületi szélén, valamint az M6 autópálya csomópontja közelében találhatók.

A működő gazdasági telephelyek területileg fejlesztési tartalékokkal rendelkeznek, a betelepülő gazdasági vállalkozások számára kijelölt területekre gazdasági vállalkozók jelentkezését várja az önkormányzat.

Különleges területek K

A rajtuk elhelyezkedő építmények különlegessége vagy használata miatt jelentős hatást gyakorolnak környezetükre, vagy a környezetük külső hatásaitól védelmet igényelnek.

A különleges területek adott rendeltetéshez kötöttek, és csak annak megfelelően kerülhetnek felhasználásra, ezzel biztosítva a koncepció megvalósulását.

Az alábbi különleges területfelhasználási kategóriákat különbözteti meg a TSZT:

Különleges sportterület Ksp

Jelentős zöldfelülettel rendelkező, elsősorban sportolás és rekreációs céljára alkalmas építmények elhelyezésére szolgál a belterületet keresztülszelő árok menti mélyfekvésű zöldterülethez kapcsolódóan.

Különleges rekreációs terület Kre

Jelentős zöldfelületű, helyhez kötött területfelhasználás a melegvízű forrás hasznosítására a településközpontban található rendházat karéjozó zöldfelülethez a csatlakozóan.

Különleges szociális terület Kszoc

Időskorúak számára szociális szolgáltatásokat biztosító intézmények elhelyezésére szolgál.

Különleges mezőgazdasági üzemi terület Kmü

Elsősorban mezőgazdasági növénytermesztés, tárolás, terményfeldolgozás, nagyüzemi állattartás, állattenyésztés, termékfeldolgozás építményeinek elhelyezésre szolgáló terület.

Egykori majorok, szövetkezeti központok területén, és szomszédságában valamint újonnan kijelölt területeken helyezkednek el az üzemi területek. Ezek részben felújítottak, új épületekkel bővültek, részben alulhasznosítottak, vagy használaton kívüliek, az újonnan kijelölt területek fejlesztésre várnak.

Különleges szennyvíztisztító terület Ksz

A terület a szennyvíztisztítás technológiai építményeinek, valamint az ehhez kapcsolódó kiszolgáló épületek elhelyezésére szolgál.

A szennyvíztisztító területe alkalmas a szomszédos településeket kiszolgáló bővítésre.

2.1.2.2. Beépítésre nem szánt területek - amelyen belüli az övezetekben a telkek megengedett beépítettsége legfeljebb 10%.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK			3695,42
	A	B	C
	terület megnevezése	terület jellemzője	terület ha
1.	Közlekedési és közmű terület KÖ		120,50
2.	M6 autópálya KÖu	meglévő elemek	106,00
3.	61. sz. II. rendű országos közút KÖu		
4.	6211 sz. összekötőút KÖu		
5.	62123 sz. bekötőút KÖu		
6.	gyűjtőutak KÖu		
7.	gazdasági utak KÖu	meglévő, kiépítendő	
8.	kiszolgáló utak KÖu	meglévő, kiépítendő	
9.	kerékpárutak KÖu	kiépítendő	
10.	kötőpályás közlekedés KÖk	meglévő	14,46
10.	híradástechnikai terület KÖh	mobiltorony területe	0,04
11.	Zöldterület Z		7,06
12.	közkert Zkk	új közkert településrészenként	1,8
13.	közpark Zkp	történelmi parkok	5,26
14.	Erdő terület E		140,93
15.	gazdasági erdő Eg	meglévő	120,98
16.	védelmi erdő Ev		19,95
17.	Mezőgazdasági terület M		3304,07
18.	általános mezőgazdasági terület Má	növénytermesztés, állattenyésztés	2780,05
19.	mezőgazdasági terület korlátozott hasznosítással Mák	elsődlegesen állattenyésztés	392,93
20.	kertes mezőgazdasági terület Mk	kertgazdálkodás, szőlőtermesztés	131,09
21.	Vízgazdálkodási terület V		64,1
	vízgazdálkodási terület V	patakok, árkok, tavak, mesterséges csatornák területe	63,84
22.	vízbeszerzési terület Vb	vízmű	0,26
23.	Természetközeli terület Tk		41,32
24.	nádas és vízállás	patakokat kísérő természeti terület	41,32

25.	Különleges beépítésre nem szánt terület Kb			17,43
26.	rekreációs terület	Kbre	természettel kapcsolatos szabadidős tevékenység	14,81
27.	temető	Kte	temető, kegyeleti park	2,62

Közlekedési és közműterületek

Közüti közlekedési területek

Az országos és helyi közutak, kerékpárutak, járművek várakozóhelyei, gyalogutak, mindezek csomópontjai, vízelvezetési rendszere és környezetvédelmi létesítményei, a közművek és a hírközlés építményei számára kijelölt zóna:

- M6 autópálya a település keleti oldalán vezet át, ott csomópontot alkotva a 61. sz. főúttal,
- a 61. sz. II. rendű főút Dunaföldvár – Kaposvár – Nagykanizsa városokat köti össze, átszeli Előszállást, a dunaföldvári hídon keresztül kapcsolatot teremt a keleti országrészekkel,
- északi irányban ágazik el a főútról a 6211 sz. összekötőút, mely Nagykarcsonyban át Mezőfalva külterületén csatlakozik a 6219 sz. Dunaújváros – Sárszentmihály közötti összekötő úthoz,
- a 62123 sz. bekötőút, Daruszentmihályval teremt meg a kapcsolatot, és csatlakozik ott a 6228 sz. Dunaföldvár – Mezőfalva – Seregélyes közötti összekötő úthoz.
- gyűjtőutak
- a kiszolgáló utak és a gazdasági utak, kerékpárutak, parkolók.

Térségi szerepkör szempontjából kiemelkedően fontos a turisztikai együttműködést segítő kerékpárutak kiépítése.

Kötőpályás közlekedés

- a Pusztaszabolcs – Dunaújváros – Mezőfalva – Paks vasútvonal, melyen a személyszállítás szünetel, kizárólag teherforgalmat bonyolít.

Híradástechnikai terület

Mobil telefonhálózat antennája helyezkedik el a területen.

Zöldterületek

A zöldterület állandóan növényzettel fedett közterület (közpark, közkert), amely a település klimatikus viszonyainak megőrzését, javítását, ökológiai rendszerének védelmét, a pihenést és testedzést szolgálja. A település lakosságának pihenési, játék és mozgás igényét szolgáló, a környezet minőségét javító, településesztétikai értékű, növényzettel fedett közhasználatú területek. Megoszlásuk:

Közkert (egy hektárnál kisebb, legalább 15m szélességű közhasználatú zöldterület)

Meglévő közkertek:

- Hunyadi tér
- Fő tér

Tervezett közkertek:

- Árpád út és Petőfi Sándor út között tervezett új lakóterülete két közkertje

Közpark (legalább egy hektár nagyságú közhasználatú zöldterület)

Meglévő közparkok:

- Szögletkert
- Cífrakert

Erdőterületek

Az erdőterület erdő céljára szolgáló terület az erdőterkép alapján és jelen tervvel kijelölt területek, melynek rendeltetésük szerint megkülönböztetett típusai:

Gazdasági erdő

Gazdaság erdő elsődleges rendeltetése fakitermelés.

Védelmi erdő

Védelmi erdő elsődleges rendeltetése talajvédelem, településvédelem.

Mezőgazdasági területek

A mezőgazdasági terület a növénytermesztés, az állattartás és állattenyésztés és a halászat számára kijelölt terület, ahol az ezekkel kapcsolatos, saját termék feldolgozására, tárolására és árusítására szolgáló építmények is helyezhetők el.

Település mezőgazdasági területeinek megoszlása a használat szempontjából:

Általános mezőgazdasági terület

Elsődlegesen szántó, ültetvényterület, szántóföldi műveléssel, gyümölcskultúrák termesztésével hasznosított terület.

Korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület

Az ökológiai hálózat területe a vízfolyások, tavak menti gyep legelő, rétterületek, melyen hagyományos állattartás folytatható.

Kertes mezőgazdasági területek

Kistelkes területek szőlő, zöldség, gyümölcs kultúrák számára.

Elérendő cél a tájhasználat fenntartása, a meglévő állapotok, a kialakult- és potenciális tájhasználat, a talajok termőképessége, aranykorona értéke valamint a kialakult telekméretek alapján.

Vízgazdálkodási terület

Vízgazdálkodási terület a folyó- és állóvíz medrek és parti sávjuk, a közcélú nyílt csatornák medre és parti sávja, a vízbázisok területe, a hullámtér és árvízvédelmi töltések, vízművek területe.

Vízgazdálkodási terület

- Nagykarcsonyi vízfolyás,
- Robert-völgyben árok,
- Túzok völgyben árok,
- Gulyamajorban árok,
- Lak patak
- tavak a vízfolyások mentén

A vízfolyások, csatornák vízmedrét és a hozzájuk tartozó parti sávokat, mint ökológiai folyosókat a biológiai aktivitásukat növelő módon kell rendezni, illetve a vízminőségüket javítani. A felszíni vízelvezetés korszerűsítésével és a szennyvíz-ártalmatlanítás környezetkímélő megoldásával a felszíni vizeket mentesíteni kell a szennyeződéstől.

Vízbeszerzési terület

- vízművek területe

Természetközeli terület

Természetközeli területek amelyek kialakítására az ember csekély mértékben hatott, és mely területeken így a természeteshez közelítő állapot alakulhatott ki.

Előszálláson ezek Gulyamajorban található nádas területek.

Különleges beépítésre nem szánt terület

A rajtuk elhelyezkedő építmények különlegessége vagy használata miatt jelentős hastást gyakorolnak környezetükre, vagy a környezetük külső hatásaitól védelmet igényelnek.

A különleges területek adott rendeltetéshez kötöttek, és csak annak megfelelően kerülhetnek felhasználásra, ezzel biztosítva a koncepció megvalósulását.

Különleges rekreációs terület

Természetközeli területen horgászatra, pihenésre, természet megfigyelésre kijelölt területek

- Gulyamajor
- Robert-völgy

Különleges temetőterület

A terület a temetkezés épületei, kegyeleti építmények és azokat kiszolgáló épületek elhelyezésre szolgál. A település temetőjén belül alakítják ki a kegyeleti emlékparkot.

2.2. A tájrendezés és természetvédelem

A tájhasználat szempontjából a településen változatlanul a mezőgazdasági területek az uralkodók, de egyre nagyobb az igény gazdasági tevékenységek számára területek biztosítására. A település rendelkezik gazdasági tevékenységre kijelölt területekkel, melyeken a beruházások megkezdődhetnek. A völgytalpak, árkok, vízfolyások menti területek nedves rétei értékes vizes élőhelyek, melyek részei az ökológiai hálózatnak.

Tájképvédelmi terület a Nagykarcsonyi vízfolyás s a Túzok-völgy menti vizes élőhelyek, általában egybeesnek az ökológiai hálózat területeivel.

Az ökológiai hálózat területei a Nagykarcsonyi vízfolyás, a Túzok-völgy és Robert-völgy mentén húzódnak, magterület, ökológiai folyosó, pufferterület, Natura 2000 terület megoszlásban.

A helyi táj- és természetvédelmi területeket a helyi értékvédelmi rendelet tartalmazza.

Az ökológiai hálózat területein, a vízfolyások menti vizes élőhelyek területein korlátozott mezőgazdasági terület és erdőterület területfelhasználási egység kijelölés változatlan.

A Gulyamajori-tó mellett különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület kijelölésére került sor. Ezen a környezeti és természetvédelmi szempontból érzékeny területen csak a legnagyobb körültekintéssel lehet fejleszteni és csak olyan fejlesztés engedhető meg, mely a legkevesebb helyet igényli építmények számára és nem zavarja az élőhelyeket.

Belterületen a vízfolyások mentén zöldterület és különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület húzódik, kedvezően tagolva a belterületet és megfelelő védelmet biztosítva a vizes élőhelyeknek.

2.3. A zöldfelületi rendszer

A zöldfelületi rendszer elemei a következők:

Erdők

A településre az alacsony erdősültség a jellemző. Az elsődleges rendeltetés tekintetében túlsúlyban vannak a fatermelő erdők a talajvédelmi erdőkkel szemben. Az erdők tekintetében az akác dominanciáját kell csökkenteni és az erdők minőségét természetszerű erdőkké alakítással.

Lakóterületek zöldfelületei

A falusias beépítés magas zöldfelületi arányt eredményez. A hagyományos házikerti termelés ösztönzése mellett helyet kell biztosítani a pihenő funkcióknak is. Az előkertekben díszkert kialakításával javítható az utcaképek megjelenése.

Zöldterületek – közparkok

A zöldterületek tekintetében a területi aránytalanságot a TRT megszüntetni nem tudja, de a minőségi fejlesztésre van lehetőség.

2.4. Az örökségvédelem

Előszállás területén mind országos védelmet élvező, mind helyi védettségű örökségi elemek megtalálhatók.

A 2001. évi LXIV. törvény szabályozza és határozza meg a kulturális örökség védelmét. A törvény hatálya kiterjed a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra, továbbá meghatározza ezek védelem alatt álló környezetét is. A védelem alatt álló művi értékek környezetében történő fejlesztések esetében elsődleges szempont az adott művi érték védelme, továbbá a művi érték környezetének figyelembevétele. A településkép védelmi rendelet meghatározza azokat a szabályozókat, melyek figyelembe veszik a kulturális örökség védelmét és előtérbe helyezik a fenntartható fejlesztést.

2.4.1. Országos védelem

A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása szerint a településen

- húsz db nyilvántartott, egy db bejelentés alatti lelőhely és ezekből három db egyedileg, kiemelten védett régészeti lelőhely,
- két országos jelentőségű műemlék és annak műemléki környezete található,

A patakok, vízfolyások 4-500 m-es sávja régészeti érdekű terület.

2.4.2. Helyi értékvédelem

A helyi védelem elemeit és a vonatkozó előírásokat a 15//2017.(XII.22.) sz. ökt. rendelet tartalmazza területi és egyedi, részben településképi védelemre kijelölt elemek megoszlásban.

2.5. A közlekedés**Úthálózat**

A térség meghatározó közúthálózati eleme az M6 autópálya, mely a keleti szélén érint a községet. Daruszentmiklós felől északkelet – délnyugat irányban szeli át a község dél-keleti sarkát. A 61 sz. főúti csomópont közvetlen kapcsolatot ad a községnek az autópályával. A különbszintű csomópont helyigénye nem csak Előszállás, hanem Dunaföldvár területét is érinti. A vasútvonal párhuzamos a közúttal, ezért a kettőt egy híddal keresztezi az autópálya.

A 6211 sz. összekötő út Nagykarácsony – Mezőfalva irányában, illetve a 62123 sz. bekötőút Daruszentmiklós irányában továbbra is betöltik eddigi funkciójukat.

A külterületi gazdasági területek megközelítésére burkolt utak kiépítését terveztük. Az Árpád út és a 61 sz. út között egy új út épül az M6 autópályával való jobb kapcsolat érdekében, ami a gazdasági területek számára különösen előnyös.

Tervezési osztályba sorolás

Előszállás község közúthálózatának hierarchikus besorolása értelmében az alábbi kategóriákat különböztetjük meg:

- Autópálya – M6 (Budapest – Dunaújváros – Szekszárd – Ivándárda)
- II. rendű főút – a 61. sz. út (Dunaföldvár – Nagykanizsa)
- Országos összekötő út - a 6211 sz. út (Nagykarácsony – Mezőfalva)
- Bekötőút – a 62123 sz. út (Előszállás – Daruszentmiklós)
- Külterületi egyéb közút
 - Róbert-völgy
 - Határvölgyi dűlő
 - Új úti dűlő
 - gazdasági területeket feltáró utak
- Helyi gyűjtőút
 - Balatoni út
 - Nagykarácsonyi út
 - Hunyadi János utca
 - Árpád út
 - Petőfi Sándor út
- Kiszolgáló út - az összes többi lakóutca, melyekről ingatlanok közelíthetők meg

Tervezési szempontból az autópálya K.I.A., a 61. sz. II. rendű főút K.IV.A., a 6211 sz. országos összekötő út külterületi mellékút szakasza és a 62123 sz. külterületi bekötőút K.V.A. besorolású. A külterületi egyéb közút besorolása: K.VI.

Az országos közutak belterületi szakaszai gyűjtőutak, besorolásuk: B.V.c.A. Az egyéb helyi utak kiszolgáló utak, azaz B.VI.d.A osztályba sorolandók.

Tömegközlekedési hálózat módosítására nincs szükség.

A kerékpárforgalom számára a 61. sz. II. rendű főút mellett épül külön sáv.

A gyalogos forgalom számára az országos közutak mentén a járdát lehetőleg mindkét oldalon – ha kétoldali beépítés van – ki kell építeni. A kiszolgáló utak esetén pedig legalább az egyik oldalon, hacsak nem vonták lakó-pihenő övezetbe.

Az új tervezett létesítmények OTÉK alapján számított parkolási szükségletét mindig az ingatlan saját területén kell biztosítani. Ha ez nem valósítható meg, akkor az intézmények esetében a dolgozói és az ügyfél forgalom parkolási igényét annak közelében lehetőleg közterületen vagy szükség esetén erre alkalmas ingatlan területén kell megoldani. Ennek feltételeit helyi rendeletben kell szabályozni.

Parkolók építésére főként a Polgármesteri Hivatal, a templom, a temető és a vasútállomás közelében van igény.

A lakóingatlanok a parkolást saját területükön oldják meg.

2.6. A közműellátás

A megfelelő élet- és munkakörülmény biztosítására, valamint a környezetvédelmi igények kielégítésére a fejlesztési-területek megfelelő közműellátását kell biztosítani. Az elvárt közművesítés igénye a szabályozási tervben, a helyi építési szabályzatban kerül rögzítésre.

A közműfejlesztési feladatok között elsődleges feladat érdekében a közmű ellátottsági hiányok pótlása. A közműfejlesztési feladatok között, mint második fejlesztési feladat a területfejlesztés során új beépítésre, hasznosításra, funkcióváltásra javasolt területek közműellátásának a megoldása. Közműhiányos területek nem alakulhatnak ki.

A fenti igények összesítve:

- Vízigény m ³ /nap:	120
- Keletk. szennyv m ³ /nap:	120
- Villamosenergia ig. kW:	900
- Földgázigény Nm ³ /h:	210

A tervezés távlatáig tervezői tapasztalatok alapján a prognosztizált igényeknek reálisan max a 20 %-a jelentkezik. Ennek figyelembe vételével a terv távlatáig kielégítendő igény reálisan nem haladja meg a következőket:

- Vízigény m ³ /nap:	24
- Keletk. szennyv m ³ /nap:	24
- Villamosenergia ig. kW:	180
- Földgázigény Nm ³ /h:	42

A közműfejlesztési feladatok között harmadlagos feladatként kell említeni az esztétikai igények kielégítési szükségességét, amely a település vonzóképességének a növelését szolgálja.

Vízellátás

A tervezett fejlesztések tervezés távlatában való megvalósítása esetén 24 m³/nap vízigény a meglévő vízbázisról kielégíthető. Az új vezetékek mérete a tűzvízellátás miatt dn 100.

Szennyvízelvezetés

A szennyvíztisztító a fejlesztések következtében keletkező szennyvizek fogadására képes, bővítése a szomszédos települések szennyvízeinek fogadása esetében szükséges.

A közcsontra nem csatlakozó ingatlanok a keletkező szennyvizeket házi medencékbe gyűjtik, amelyből szippantókocsikkal szállítják el a szennyvizeket a kijelölt leürítő helyekre. A tározó medencék több esetben szikkasztóként üzemelnek, ezek a település egyik szennyező forrásai, cél a megszüntetésük.

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A belterületi határ mentén az északnyugati külterületi domboldaltól lefutó vizek ellen az övárorendszer nem épült ki, emiatt nagyobb hóolvadásokkor és csapadékoknál a külterületekről a belterületre a víz ráfolyik.

A beépített területen fokozatosan, mindig az útépítéshez, útrekonstrukcióhoz csatlakozóan kell a felszíni vízrendezés átépítését megoldani. A beépítésre szánt új fejlesztések megvalósításával egyidejűleg már zárt csapadékvízgyűjtő hálózat kiépítése célszerű.

Energiaellátás

A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz áll rendelkezésre.

A nem vezetékes energiahordozók közül a szén, fa, olaj, PB használata egyaránt jellemző a vezetékes gázzal el nem látott területen, illetve a vezetékes gázt igénybe nem vevő telkeken. Ennek felszámolására kell törekedni.

A településen a nap energiájának hasznosítása nem széleskörű, de helyszíni vizsgálatok alapján rögzíthető, hogy több napkollektor, napelem, illetve „ősi” berendezés, a festett hordó látható, amely jelzi a hasznosítás igényét.

Villamosenergia ellátás

A település közvilágítása szinte az egész településen a kisfeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejfel történik. A településre jellemző, hogy a kiépített közvilágítás csak a közlekedés biztonságát szolgálja.

A tervezett fejlesztések megvalósulása esetén fellépő igények a meglévő hálózati rendszerről kielégíthetők.

A település arculatformálásánál, esztétikai igényeknek megfelelően kedvezőbb lenne a közép- és kisfeszültségű hálózatot földkábelekkel kivitelezni, az oszloptranszformátorok helyett épített állomásokat telepíteni és közvilágítást is -a jelenleg kisfeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt- lámpák helyett önálló közvilágítási lámpatestekkel megoldani. Ezen többletköltségek az urbanus megjelenéssel a település vonzóképességét növelki. Első lépésként az új beépítésű területeken célszerű az új hálózatokat már földkábeles fektetési móddal kivitelezni és azt követheti a rekonstrukcióra érett szakaszok földkábeles átépítése. Ezzel a nagytávlatra elérhető lesz, hogy település szinten eltűnhessen a "dróthálózat" és tér nyíljon a kedvezőbb utcafásításra, utcabútorozásra.

A település közvilágításának fejlesztése is szükséges. A közlekedés biztonság szolgáltatán kívül, a vagyon és a személyi biztonság fokozott védelmét is ki kell elégíteni a közvilágításnak.

Földgázellátás

A település prognosztizált tervtávlatban várható többlet földgázigényét a település meglévő hálózati rendszere tudja biztosítani.

Megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőség

A passzív napenergia-hasznosítás az épületek tájolásával érhető el. Ezt nagyon jól lehet hasznosítani új épületek elhelyezésénél, az új épületek jól megtervezett telepítésével. Az épület kedvezőbb tájolásán kívül egyéb építészeti elemek alkalmazásával, tudatos növénytelepítéssel fokozni lehet a hasznosítható napenergia mennyiségét. Nagyon fontos a továbbtervezés során a passzív napenergia hasznosítására törekedés szemléletének alkalmazása.

Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el. Ezek gondos elhelyezéséhez szükséges az építész esztétikai igényessége is, ennek nem szabad arculatrontóvá válni.

Elektronikus hírközlés

Vezetékes hírközlés

A település távközlési hálózatának kiépítése eredményeként kialakult ellátottság a vezetékek nélküli szolgáltatás terjedésével kb. felére csökkent. A településen 1 db nyilvános távbeszélő állomás üzemelt.

A jó műsorvételi lehetőséget biztosító TV kábelhálózat kihasználtsága folyamatosan növekszik.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat, és műsorelosztó hálózat is követve a kisfeszültségű elosztóhálózat fektetési módját, föld feletti elhelyezéssel üzemel.

A fejlesztendő területenél a föld alatti kiépítést kell alkalmazni.

Vezeték nélküli hírközlési létesítmények

A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek

2.7. A környezetvédelem

Talajvédelem

A szélrózsió mérséklése belterületen a felszíni vízelvezetés javításával, a zártkertben megfelelő agrotechnika alkalmazásával történik.

Felszíni és a felszín alatti vizek

A település csatornázásának kiegészítése elengedhetetlen a felszín alatti vizek minőségének javítása érdekében.

Fontos feladat a vízfolyások, tavak tisztaságának megőrzése, a jó vízminőség fenntartása.

Levegőtisztaság védelme

A szilárd fűtőanyaggal történő fűtés levegőszennyező hatásának mérséklése korszerű energiatermelő rendszerek fokozatos bevezetésével, támogatásával lehetséges.

Állattartó telepek által okozott bűzhatást és Előszállás szennyvíztelepének bűzhatását a technológia korszerűsítésével és védőfásítással kell csökkenteni.

Az átmenő személy- és teherfoglalom okozta légszennyezés csökkentését elsődlegesen az elkerülő út megépítésével kell elérni.

Zaj- és rezgésvédelem

Az átmenő személy- és teherfoglalom okozta zajszennyezés csökkentését elsődlegesen az elkerülő út megépítésével, megvalósulásáig az utak minőségének javításával, és forgalomtechnikai módszerekkel (pl. sebességkorlátozás) kell elérni.

Sugárzás védelem

Előszállás a Paksi Atomerőmű Zrt. 30-km-es zónájába tartozik. Veszély esetén az illetékes katasztrófavédelmi főigazgatóság előírásai szerint kell eljárni.

2.8. A védőterületek és védősávok

2.8.1 Parti sáv szélessége

- vízfolyások és tavak mentén 6-6 m-es mederkarbantartási sáv,
- felszíni vízrendezést, csapadékvíz elvezetését szolgáló árkok, csatornák mentén 3-3 m-es karbantartó sáv.

A parti sáv a vízgazdálkodási szakfeladatok ellátására, a meder megközelítésére szolgál, nem keríthető el.

2.8.2. Az utak védőtávolsága külterületen

Más jogszabály előírásai szerint az út tengelyétől mért alábbi távolságokon belül építmény csak a kezelő hozzájárulásával helyezhető el, melyek

- országos mellékutaknál 50-50m,
- országos főútnál 100-100m,
- autópályánál 250-250m.

2.8.3. Közművek védőtávolsága

- Vízellátás szolgáltatási területén
 - Vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei
 - Előszállás területén üzemelő vízműkút vízbázisvédelmi területe (r: 700m)
- Szennyvízelvezetés
 - Előszállás területén üzemelő szennyvíztisztító szaghatásvédelmi területe (r: 800m)
- Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - Nagykarácsonyi-vízfolyás menti 6-6 m-es mederkarbantartási sáv
 - Felszíni vízrendezést, csapadékvíz elvezetését szolgáló árkok, csatornák, tavak 3-3 m-es karbantartó sáv
- Energiaellátás
Villamosenergia
 - 22 kV-os gerinc légvezeték elosztóhálózat nyomvonala és 7-7 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete
- Földgázellátás
 - nagy-középnomású földgáz gerincvezeték és csőpalásttól mért 5-5 m-es biztonsági övezete
- Elektronikus hírközlés
 - térségi optikai hírközlési földkábel és borításától mért 1-1 m-es védőtávolsága

2.9. A korlátozások

A térségi övezetekre vonatkozó korlátok

- kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete
(beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki)
- jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete
(a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni)
- kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
(új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki)
- tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete
(a közlekedési és energetikai infrastruktúra hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni)
- nagyvízi meder területének övezete
(vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki)
- magterület övezete
(beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők, új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthetők, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthetők)
- ökológiai folyosó övezete
(beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek a magterület természetes élőhelyeinek

fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el, új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthetők, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthetők)

Földhivatal által meghatározott korlát

- átlagosnál jobb minőségű termőföld területe

Épített értékek védelmére vonatkozó korlátok

- régészeti örökség védelme: régészeti terület, régészeti érdekű terület
(korlátozott építési lehetőség)
- műemlék és műemléki környezet
(értékvédő felújítás, környezetben építés feltételekhez kötött)
- helyi értékvédelem: területi védelem, utcaképvédelem, településképi szempontból meghatározó terület, egyedi védelem,
(építés feltételekhez kötött)

Helyi táj- és természetvédelem

- Cifrakert, szögletkert növényállomány
- nádas, természetes patakok és tavak természeti környezete
- mezőgazdasági kertes terület

Használati korlátozás

- temető 50m-es védőterülete
- a környezeti konfliktust okozó, vagy annak potenciális veszélyt jelentő létesítményének hatásterületén, a hatóságilag megállapított védőtávolságokon belül csak a területeken kötelezően előírt környezeti normaértékek igazolható betarthatósága mellett szabad védendő területhasználatú területet fejleszteni az alábbi esetekben:
 - állattartó telep
 - gazdasági terület telkén belül a telekhatáron a kapacitástól és a technológiától függő szélességű védő zóna telepítendő háromszintes növényállománnyal
 - lakóterülethez csatlakozó gazdasági terület telkén belül a telekhatáron 10m szélességű védő zóna telepítendő háromszintes növényállománnyal

A meglévő környezeti konfliktusok feloldását segítő településrendezési intézkedések körét a fejlesztés előtt meg kell határozni.

3. melléklet Változások

Új területfelhasználás				Eredeti területfelhasználás			Változás jellege	Terület
név	jel	típus	név	jel	típus			ha
mezőgazdasági kertes terület	Mk	bnsz	hétvégi házas üdülőterület	Uh	bsz	eredeti táji használat visszaállítása		49,71
különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület	Kbre	bnsz	korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület	Mák	bnsz	horgászat, rekreáció funkcióval		9,65
különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület	Kbre	bnsz	különleges rekreációs terület	Kre	bsz	turizmus, rekreáció		2,81
különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület	Kbre	bnsz	különleges rekreációs terület	Kre	bsz	oktatás, nevelés kiegészítő funkciói		2,35
zöldterület	Zkp	bnsz	különleges rekreációs terület	Kre	bsz	összefüggő zöldfolyosó létrehozása		0,15
általános mezőgazdasági terület	Má	bnsz	gazdasági terület	Gksz	bsz	eredeti területhasználat külterületen		12,11
különleges beépítésre nem szánt temető terület	Kbte	bnsz	különleges temető terület	Kte	bsz	eredeti funkció beépítésre nem szánt területen		2,62

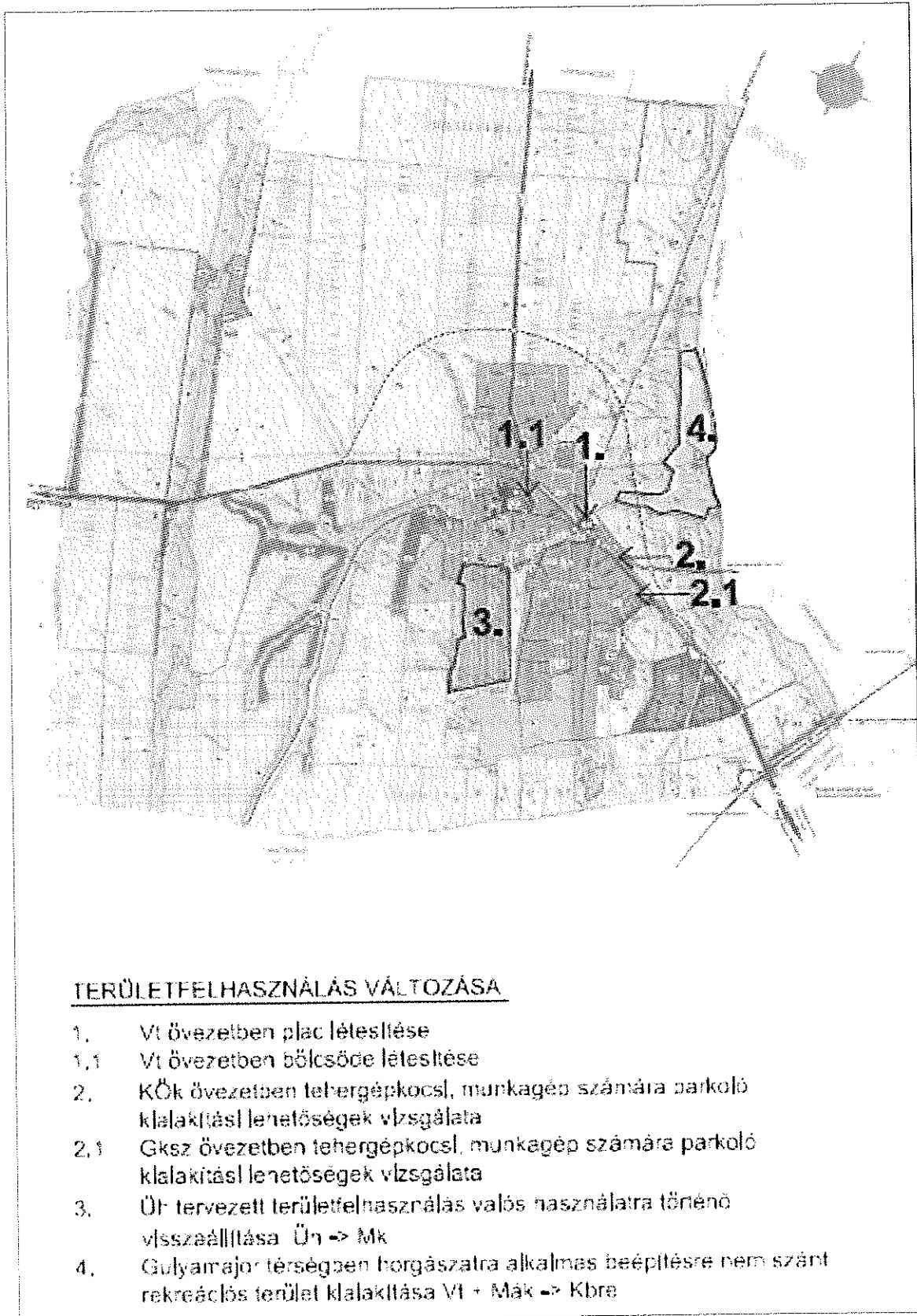
Jelmagyarázat:

Bsz: beépítésre szánt

Bnsz: beépítésre nem szánt

A változások:

- részben az önkormányzat által előre elhatározott döntések,
- részben a felülvizsgálat során kialakult ésszerűsítések.

4. melléklet A település területi mérlege

	Területfelhasználás megnevezése	jel	Terület ha/m2
1.	BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET		302,68
2.	Lakóterület	L	214,23
3.	falusias lakóterület	Lf	214,23
4.	Vegyes terület	V	9,49
5.	településközpont	Vt	9,49
6.	Gazdasági terület	G	23,26
7.	kereskedelmi szolgáltató	Gksz	23,26
8.	Különleges beépítésre szánt terület	K	55,17
9.	sportterület	Ksp	1,81
10.	rekreációs terület	Kre	6,01
11.	szociális intézmény területe	Kszoc	0,99
12.	mezőgazdasági üzemi terület	Kmű	45,97
13.	szennyvíztisztító terület	Ksz	0,39
14.	BEÉPÍTÉRE NEM SZÁNT TERÜLET		3695,42
15.	Közülekedési, közmű terület	Kö	120,50
16.	közüti közlekedés	KÖu	106,00
17.	kötőttpályás közlekedés	KÖk	14,46
18.	hírközlési terület	KÖh	0,04
19.	Zöldterület	Z	7,06
20.	közkert	Zkk	1,16 (Lf) 1,8
21.	közpark	Zkp	5,26
22.	Erdőterület	E	140,93
23.	véderdő	Ev	120,98
24.	gazdasági erdő	Eg	19,95
25.	Mezőgazdasági terület	M	3304,07
26.	általános mezőgazdasági terület	Má	2780,05
27.	mezőgazdasági terület korlátozott hasznosítással	Mák	392,93
28.	kertés mezőgazdasági terület	Mk	131,09
29.	Vízgazdálkodási terület	V	64,1
30.	patokok, árkok, tavak	V	63,84
31.	vízbeszerzési terület	Vb	0,26
32.	Természetközeli terület	Tk	41,33
33.	nádas és vízállás	Tk	41,33
34.	Különleges beépítésre nem szánt terület	Kb	17,43
35.	Különleges rekreációs terület	Kbre	14,81
36.	Különleges temető terület	Kbte	2,62

Az egész település területe: 3998,1 ha

5.1 Térségi területfelhasználás

A térségi területfelhasználás mértékei megfelelnek az FMTrT (Fejér Megye Közgyűlése 1/2009. (II.13.) K. r. sz. rendelete Fejér Megye Területrendezési Tervéről) vonatkozó tervlapjairól mért adatoknak. Kimutatást a mellékelt ábra tartalmazza.

	FMTrT 1/2009.(II. 13.) K. R. SZ. rendelet települést érintő térségei	Térségek területe ha	Engedélyezett eltérés	Jelen terv más területfelhasz- nálással igénybe vett területe	Más területfelhasz- nálással még igénybe vehető terület
1.	Mezőgazdasági térség	3562,95	15% 534,44	248,83	285,62
2.	Hagyományos vidéki települési térség		bármely területfel- használás	bármely területfel- használás	bármely területfel- használás
3.	Vízgazdálkodási térség	71,64	15% 10,75	10,12	0,63
5.	Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőterület	116,49	5% 5,82	0,22	5,6

5.2. Műszaki infrastruktúra-hálózatok megfelelőségének igazolása

A térségi szerkezeti terv műszaki infrastruktúra hálózat elemei Előszállás területén változatlan nyomvonalúak.

5.3. Települést érintő térségi övezeteknek való megfelelőség igazolása

	Övezetek megnevezése	Megfelelőség igazolása
OTrT 3.2 melléklet	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület	megfelel
OTrT 3.3 melléklet	Jó termőhelyi adottságú szántóterület	megfelel
OTrT 3.4 melléklet	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület	megfelel
OTrT 3.5 melléklet	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete DINPI adatszolgáltatás	megfelel
OTrT 3.8 melléklet	Nagyvízi meder vízkár-elhárítási célú szükségeltározók területe	Az övezetben új beépítésre szánt területet nem jelöl ki a terv
FMTrT 3.10 melléklet	Magterület DINPI adatszolgáltatás	megfelel
FMTrT 3.10 melléklet	Ökológiai folyosó DINPI adatszolgáltatás	megfelel
FMTrT 3.11 melléklet	Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	megfelel
FMTrT 3.16 melléklet	Vízérőziónak kitett terület	megfelel
FMTrT 3.17 melléklet	Szélerőziónak kitett terület	megfelel

6. melléklet A biológiai aktivitásérték számítási eredménye

Biológiai aktivitásérték számítás nem készül, mert a terv nem jelöl ki újonnan beépítésre szánt területet, a település biológiai aktivitása nő.

1	NAME OF THE COMPANY	...
2	DATE OF THE REPORT	...
3	NAME OF THE REPORTER	...
4	NAME OF THE COMPANY	...
5	DATE OF THE REPORT	...
6	NAME OF THE REPORTER	...
7	NAME OF THE COMPANY	...
8	DATE OF THE REPORT	...
9	NAME OF THE REPORTER	...
10	NAME OF THE COMPANY	...
11	DATE OF THE REPORT	...
12	NAME OF THE REPORTER	...
13	NAME OF THE COMPANY	...
14	DATE OF THE REPORT	...
15	NAME OF THE REPORTER	...
16	NAME OF THE COMPANY	...
17	DATE OF THE REPORT	...
18	NAME OF THE REPORTER	...
19	NAME OF THE COMPANY	...
20	DATE OF THE REPORT	...
21	NAME OF THE REPORTER	...
22	NAME OF THE COMPANY	...
23	DATE OF THE REPORT	...
24	NAME OF THE REPORTER	...
25	NAME OF THE COMPANY	...
26	DATE OF THE REPORT	...
27	NAME OF THE REPORTER	...
28	NAME OF THE COMPANY	...
29	DATE OF THE REPORT	...
30	NAME OF THE REPORTER	...
31	NAME OF THE COMPANY	...
32	DATE OF THE REPORT	...
33	NAME OF THE REPORTER	...
34	NAME OF THE COMPANY	...
35	DATE OF THE REPORT	...
36	NAME OF THE REPORTER	...
37	NAME OF THE COMPANY	...
38	DATE OF THE REPORT	...
39	NAME OF THE REPORTER	...
40	NAME OF THE COMPANY	...
41	DATE OF THE REPORT	...
42	NAME OF THE REPORTER	...
43	NAME OF THE COMPANY	...
44	DATE OF THE REPORT	...
45	NAME OF THE REPORTER	...
46	NAME OF THE COMPANY	...
47	DATE OF THE REPORT	...
48	NAME OF THE REPORTER	...
49	NAME OF THE COMPANY	...
50	DATE OF THE REPORT	...
51	NAME OF THE REPORTER	...
52	NAME OF THE COMPANY	...
53	DATE OF THE REPORT	...
54	NAME OF THE REPORTER	...
55	NAME OF THE COMPANY	...
56	DATE OF THE REPORT	...
57	NAME OF THE REPORTER	...
58	NAME OF THE COMPANY	...
59	DATE OF THE REPORT	...
60	NAME OF THE REPORTER	...
61	NAME OF THE COMPANY	...
62	DATE OF THE REPORT	...
63	NAME OF THE REPORTER	...
64	NAME OF THE COMPANY	...
65	DATE OF THE REPORT	...
66	NAME OF THE REPORTER	...
67	NAME OF THE COMPANY	...
68	DATE OF THE REPORT	...
69	NAME OF THE REPORTER	...
70	NAME OF THE COMPANY	...
71	DATE OF THE REPORT	...
72	NAME OF THE REPORTER	...
73	NAME OF THE COMPANY	...
74	DATE OF THE REPORT	...
75	NAME OF THE REPORTER	...
76	NAME OF THE COMPANY	...
77	DATE OF THE REPORT	...
78	NAME OF THE REPORTER	...
79	NAME OF THE COMPANY	...
80	DATE OF THE REPORT	...
81	NAME OF THE REPORTER	...
82	NAME OF THE COMPANY	...
83	DATE OF THE REPORT	...
84	NAME OF THE REPORTER	...
85	NAME OF THE COMPANY	...
86	DATE OF THE REPORT	...
87	NAME OF THE REPORTER	...
88	NAME OF THE COMPANY	...
89	DATE OF THE REPORT	...
90	NAME OF THE REPORTER	...
91	NAME OF THE COMPANY	...
92	DATE OF THE REPORT	...
93	NAME OF THE REPORTER	...
94	NAME OF THE COMPANY	...
95	DATE OF THE REPORT	...
96	NAME OF THE REPORTER	...
97	NAME OF THE COMPANY	...
98	DATE OF THE REPORT	...
99	NAME OF THE REPORTER	...
100	NAME OF THE COMPANY	...
101	DATE OF THE REPORT	...
102	NAME OF THE REPORTER	...
103	NAME OF THE COMPANY	...
104	DATE OF THE REPORT	...
105	NAME OF THE REPORTER	...
106	NAME OF THE COMPANY	...
107	DATE OF THE REPORT	...
108	NAME OF THE REPORTER	...
109	NAME OF THE COMPANY	...
110	DATE OF THE REPORT	...
111	NAME OF THE REPORTER	...
112	NAME OF THE COMPANY	...
113	DATE OF THE REPORT	...
114	NAME OF THE REPORTER	...
115	NAME OF THE COMPANY	...
116	DATE OF THE REPORT	...
117	NAME OF THE REPORTER	...
118	NAME OF THE COMPANY	...
119	DATE OF THE REPORT	...
120	NAME OF THE REPORTER	...
121	NAME OF THE COMPANY	...
122	DATE OF THE REPORT	...
123	NAME OF THE REPORTER	...
124	NAME OF THE COMPANY	...
125	DATE OF THE REPORT	...
126	NAME OF THE REPORTER	...
127	NAME OF THE COMPANY	...
128	DATE OF THE REPORT	...
129	NAME OF THE REPORTER	...
130	NAME OF THE COMPANY	...

1. NAME 2. DATE 3. TIME 4. LOCATION 5. REMARKS 6. SIGNATURE 7. DATE 8. TIME 9. LOCATION 10. REMARKS 11. SIGNATURE 12. DATE 13. TIME 14. LOCATION 15. REMARKS 16. SIGNATURE 17. DATE 18. TIME 19. LOCATION 20. REMARKS 21. SIGNATURE 22. DATE 23. TIME 24. LOCATION 25. REMARKS 26. SIGNATURE 27. DATE 28. TIME 29. LOCATION 30. REMARKS 31. SIGNATURE 32. DATE 33. TIME 34. LOCATION 35. REMARKS 36. SIGNATURE 37. DATE 38. TIME 39. LOCATION 40. REMARKS 41. SIGNATURE 42. DATE 43. TIME 44. LOCATION 45. REMARKS 46. SIGNATURE 47. DATE 48. TIME 49. LOCATION 50. REMARKS 51. SIGNATURE 52. DATE 53. TIME 54. LOCATION 55. REMARKS 56. SIGNATURE 57. DATE 58. TIME 59. LOCATION 60. REMARKS 61. SIGNATURE 62. DATE 63. TIME 64. LOCATION 65. REMARKS 66. SIGNATURE 67. DATE 68. TIME 69. LOCATION 70. REMARKS 71. SIGNATURE 72. DATE 73. TIME 74. LOCATION 75. REMARKS 76. SIGNATURE 77. DATE 78. TIME 79. LOCATION 80. REMARKS 81. SIGNATURE 82. DATE 83. TIME 84. LOCATION 85. REMARKS 86. SIGNATURE 87. DATE 88. TIME 89. LOCATION 90. REMARKS 91. SIGNATURE 92. DATE 93. TIME 94. LOCATION 95. REMARKS 96. SIGNATURE 97. DATE 98. TIME 99. LOCATION 100. REMARKS 101. SIGNATURE 102. DATE 103. TIME 104. LOCATION 105. REMARKS 106. SIGNATURE 107. DATE 108. TIME 109. LOCATION 110. REMARKS 111. SIGNATURE 112. DATE 113. TIME 114. LOCATION 115. REMARKS 116. SIGNATURE 117. DATE 118. TIME 119. LOCATION 120. REMARKS 121. SIGNATURE 122. DATE 123. TIME 124. LOCATION 125. REMARKS 126. SIGNATURE 127. DATE 128. TIME 129. LOCATION 130. REMARKS 131. SIGNATURE 132. DATE 133. TIME 134. LOCATION 135. REMARKS 136. SIGNATURE 137. DATE 138. TIME 139. LOCATION 140. REMARKS 141. SIGNATURE 142. DATE 143. TIME 144. LOCATION 145. REMARKS 146. SIGNATURE 147. DATE 148. TIME 149. LOCATION 150. REMARKS 151. SIGNATURE 152. DATE 153. TIME 154. LOCATION 155. REMARKS 156. SIGNATURE 157. DATE 158. TIME 159. LOCATION 160. REMARKS 161. SIGNATURE 162. DATE 163. TIME 164. LOCATION 165. REMARKS 166. SIGNATURE 167. DATE 168. TIME 169. LOCATION 170. REMARKS 171. SIGNATURE 172. DATE 173. TIME 174. LOCATION 175. REMARKS 176. SIGNATURE 177. DATE 178. TIME 179. LOCATION 180. REMARKS 181. SIGNATURE 182. DATE 183. TIME 184. LOCATION 185. REMARKS 186. SIGNATURE 187. DATE 188. TIME 189. LOCATION 190. REMARKS 191. SIGNATURE 192. DATE 193. TIME 194. LOCATION 195. REMARKS 196. SIGNATURE 197. DATE 198. TIME 199. LOCATION 200. REMARKS 201. SIGNATURE 202. DATE 203. TIME 204. LOCATION 205. REMARKS 206. SIGNATURE 207. DATE 208. TIME 209. LOCATION 210. REMARKS 211. SIGNATURE 212. DATE 213. TIME 214. LOCATION 215. REMARKS 216. SIGNATURE 217. DATE 218. TIME 219. LOCATION 220. REMARKS 221. SIGNATURE 222. DATE 223. TIME 224. LOCATION 225. REMARKS 226. SIGNATURE 227. DATE 228. TIME 229. LOCATION 230. REMARKS 231. SIGNATURE 232. DATE 233. TIME 234. LOCATION 235. REMARKS 236. SIGNATURE 237. DATE 238. TIME 239. LOCATION 240. REMARKS 241. SIGNATURE 242. DATE 243. TIME 244. LOCATION 245. REMARKS 246. SIGNATURE 247. DATE 248. TIME 249. LOCATION 250. REMARKS 251. SIGNATURE 252. DATE 253. TIME
--

<p>1. IDENTIFICATION</p> <p>a. NAME (Last, first, middle initial) b. GRADE c. SEX d. DATE OF BIRTH e. SOCIAL SECURITY NUMBER</p>		<p>2. EDUCATION</p> <p>a. SCHOOL NAME b. GRADE c. DATE OF GRADUATION d. SCHOOL ADDRESS e. CITY f. STATE g. ZIP CODE</p>		<p>3. EMPLOYMENT</p> <p>a. EMPLOYER NAME b. ADDRESS c. CITY d. STATE e. ZIP CODE f. DATE OF EMPLOYMENT g. POSITION h. DUTIES i. SUPERVISOR NAME j. SUPERVISOR ADDRESS k. SUPERVISOR CITY l. SUPERVISOR STATE m. SUPERVISOR ZIP CODE</p>		<p>4. ACTIVITIES</p> <p>a. NAME b. ADDRESS c. CITY d. STATE e. ZIP CODE f. DATE OF ACTIVITY g. POSITION h. DUTIES i. SUPERVISOR NAME j. SUPERVISOR ADDRESS k. SUPERVISOR CITY l. SUPERVISOR STATE m. SUPERVISOR ZIP CODE</p>		<p>5. REFERENCES</p> <p>a. NAME b. ADDRESS c. CITY d. STATE e. ZIP CODE f. DATE OF REFERENCE g. POSITION h. DUTIES i. SUPERVISOR NAME j. SUPERVISOR ADDRESS k. SUPERVISOR CITY l. SUPERVISOR STATE m. SUPERVISOR ZIP CODE</p>		<p>6. COMMENTS</p> <p>a. NAME b. ADDRESS c. CITY d. STATE e. ZIP CODE f. DATE OF COMMENT g. POSITION h. DUTIES i. SUPERVISOR NAME j. SUPERVISOR ADDRESS k. SUPERVISOR CITY l. SUPERVISOR STATE m. SUPERVISOR ZIP CODE</p>	
---	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

[illegible]

ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA

HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT – 2019. ökt. rendelet

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

- 1. Általános előírások**
 - 1.1. A rendelet hatálya és alkalmazás
 - 1.2. Értelmező rendelkezések
- 2. Közterület alakításra vonatkozó előírások**
- 3. Az épített környezet alakítására vonatkozó előírások**
 - 3.1. Az épített környezet alakítása
 - 3.2. A kialakult állapot előírásai
 - 3.3. Rendelet szabályaitól való eltérés lehetősége
 - 3.4. Épített értékek
- 4. A táj és a természeti környezet védelmére vonatkozó előírások**
 - 4.1. Tájvédelem
 - 4.2. Természetvédelem
 - 4.3. Zöldfelületek, az élő világ védelme
- 5. Környezetvédelmi előírások**
 - 5.1. A termőföld védelme
 - 5.2. A levegő védelme
 - 5.3. A felszín és felszín alatti vizek védelme
 - 5.4. Zaj- és rezgésvédelem
- 6. Veszélyeztetett területekre vonatkozó előírások**
- 7. Egyes sajátos jogintézményekkel kapcsolatos előírások**
 - 7.1. Tilalmak, korlátozások
 - 7.2. Telekalakítás
- 8. Közművek előírásai**
 - 8.1. Közművek általános előírásai
 - 8.2. Közművesítés mértéke
 - 8.3. Vízellátás
 - 8.4. Szennyvízelvezetés
 - 8.5. Felszíni vízrendezés, csapadékvízvezetés
 - 8.6. Árvízvédelem
 - 8.7. Villamosenergia ellátás
 - 8.8. Megújuló energiahordozó hasznosítás
 - 8.9. Földgázellátás
 - 8.10. Elektronikus hírközlés
 - 8.11. Általános építési előírások

9. Építés általános szabályai

- 9.1. A közigazgatási terület megoszlása
- 9.2. Általános építészeti előírások
- 9.3. Építmények elhelyezése
- 9.4. Terepszint alatti építés
- 9.5. Beépítési mód, építési hely
- 9.6. Elhelyezhető épületek száma
- 9.7. Épületmagasság

10. Katasztrófavédelmi osztályba sorolás alapján meghatározott elégséges védelmi szint követelményei**II. FEJEZET RÉSZLETES ÖVEZETI ELŐÍRÁSOK****1. Beépítésre szánt építési övezetek előírásai**

- 1.1. Falusias lakóterület
- 1.2. Településközpont vegyes terület
- 1.3. Gazdasági kereskedelmi szolgáltató terület
- 1.4. Ipari terület
- 1.5. Különleges temető terület
- 1.6. Különleges sportolási terület
- 1.7. Különleges közösségi terület
- 1.8. Különleges mezőgazdasági üzemi terület

2. Beépítésre nem szánt övezetek előírásai

- 2.1. Közlekedési és közműterület
- 2.2. Közlekedési hírközlési terület
- 2.3. Zöldterületek
- 2.4. Erdőterületek
- 2.5. Mezőgazdasági területek
- 2.6. Vízgazdálkodási terület
- 2.7. Különleges terület megújuló energiaforrás hasznosítására
- 2.8. Különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület
- 2.9. Különleges beépítésre nem szánt bányaterület

III. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**MELLÉKLET**

- 1. melléklet SZ-1 jelű Szabályozási tervlap
- 2. melléklet SZ-2 jelű Szabályozási tervlap
- 5. melléklet Építési előírások
 - 1. fejezet Építési övezetek
 - 2. fejezet Övezetek

FÜGGELÉK

- 1. függelék Telepítésre javasolt és tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke
- 2. függelék Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek adatai

ELŐSZÁLLÁS Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete
.../2019(... ..) ökt. rendelete
ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁRÓL

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló, 1997. évi LXXVIII. Tv. 62. § (6) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX Tv. 13.§ (1) bekezdés 1. pontjában és az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 29. §-a alapján meghatározott partnerek és a 9. mellékletben felsorolt államigazgatási szervek véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

1. Általános előírások

1.1 Rendelet hatálya és alkalmazása

1. § (1) E rendelet hatálya Előszállás közigazgatási területére terjed ki.

(2) E rendelet mellékletei:

- 1. melléklet: SZ-1 jelű Szabályozási tervlap
- 2. melléklet: SZ-2 jelű Szabályozási tervlap
- 3. melléklet: Övezeti előírások
 - 1. fejezet Építési övezetek
 - 2. fejezet Övezetek

(3) E rendelet függelékei:

- 1. függelék Telepítésre javasolt és tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke
- 2. függelék Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek adatai

2.§ (1) Kötelező erejű szabályozási elemek, melyek módosítása csak a helyi építési szabályzat módosításával történhet:

- a) belterület határa,
- b) beépítésre szánt terület határa,
- c) szabályozási vonal, szabályozási szélesség,
- d) építési övezet / övezet határa, jele, szabályozási paraméterek:
- da) beépítési mód,
- db) megengedett legnagyobb beépítettség mértéke,
- dc) kialakítható legkisebb telekterület,
- dd) megengedett legnagyobb épületmagasság,
- de) legkisebb zöldfelület mértéke,
- df) legkisebb telekszélesség,
- e) építési hely,
- f) kötelező megszüntető jel,
- g) közlekedési célú közterület,
- h) közpark, közkert,
- i) vízfolyás,
- j) kötelező fásítás

(2) Más jogszabály által elrendelt szabályozási elemek, melyek a vonatkozó jogszabályi előírások alapján kötelező érvényűek:

a) művi értékvédelem:

aa) nyilvántartott régészeti lelőhely határa, száma,

ab) régészeti érdekű terület határa,

ac) műemlék és műemléki terület,

ad) helyi területi védelem (településszerkezet, utcakép),

af) helyi egyedi védelem (épület, műalkotás),

b) táj- és természetvédelmi elemek:

ba) országos ökológiai hálózat magterülete,

bb) országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó területe,

bc) országos ökológiai hálózat pufferterülete,

bd) Natura 2000 terület,

be) tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület,

bf) helyi településképi szempontból meghatározó terület,

bg) helyi természetvédelmi elem,

c) védőtávolságok:

ca) országos utak védőtávolsága,

cb) vizek védőtávolsága,

cc) közművek védőtávolsága,

(3) Javasolt szabályozási elemek, melyek az illeszkedési, tájképvédelmi, településképvédelmi szempontok keretein belül a rendelet módosítása nélkül változtathatók:

a) gyalogút,

b) egyes forgalmú út,

c) parkoló,

d) javasolt fásítás,

e) javasolt telekhatár;

f) javasolt megszüntetés

1.2. Értelmező rendelkezések

3. § (1) E rendelet alkalmazásában

1. Állattartó építmény:

e rendelet alkalmazásában kizárólag a gazdasági célú haszonállatok tartására szolgáló építmény. E rendelet alkalmazásában nem számít állattartó építménynek a kedvtelésből tartott állatok védelmére épített építmény és a károsodás nélkül elmozdítható építmény (pl. ketrec, kalitka)

2. Csurgótávolság:

Oldalhatáron álló beépítés esetében az épület oldalhomlokzata és az építési hely melletti oldalhatár közötti távolság.

3. Fekvő telek:

a közterülethez csak a hosszabbik oldalával csatlakozó építési telek, melynek mélysége nem éri el a 30 métert.

4. Gépkocsi beálló:

Lábon álló, oldalfalak nélküli, legfeljebb 40m²-es legfeljebb 5 fokos lejtésű tető.

5. Háromszintű növénytelepítés:

háromszintűnek tekintendő az a növénytelepítés, amelyik a zöldfelület területének minden 100 m²-re számítva legalább 1 db nagy közepes lombkoronát növesztő fa, és legalább 25 db lombhullató vagy örökzöld cserje, és a többi felületen gyeper vagy talajtakaró kerül ültetésre.

6. Kialakult állapot:

Jelen HÉSZ hatályba lépésekor meglévő ingatlannyilvántartási állapotot kell kialakult állapotnak tekinteni.

7. Kialakult telek (kialakult telekszélesség és telekméret): Azon építési telek vagy telek, amely felosztása már megtörtént, tovább nem osztható, telekalakítás telekegyesítésen és telekhatárrendezésen kívül nem végezhető. Telekhatárrendezés esetén az érintett telek területe +/- 5%-ban módosulhat.

8. Kialakítható legkisebb telekszélesség:

Az a szélesség, melynek az előkert építési határvonalon kell teljesülnie

9. Kialakult terület:

E rendelet hatályba lépése előtt túlnyomó részben beépített, használt – beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt – terület.

10. Kertépítészeti terv:

Terv, amely tartalmazza – meglévő állapot/tervezett állapot bontásban – a tervezési terület geodéziai felmérését, a növényzetet, az építményeket, a burkolatokat, a köztárgyakat, a felszín alatti és felszín feletti közműveket, a szomszédos telkeken álló építményeket és a telkek bejáratait.

A terv léptéke: 1:500 vagy 1:1000.

11. Kerti pavilon:

Tetővel, oldalfalak nélkül épített, legfeljebb 20,0 m² alapterületű könnyűszerkezetes kerti építmény, melynek lapostető esetében legmagasabb pontja legfeljebb 2,5 méter, magastető esetében legmagasabb pontja legfeljebb 3,5 méter, párkánymagassága legfeljebb 2,5 méter. Nem tárolásra szolgáló építmény.

12. Közösségi intézmény:

Állami vagy önkormányzati feladatot ellátó intézmény.

13. Közterületalakítási terv:

314/2012. Korm. rendelet 8. melléklet szerinti tartalommal.

14. Közüzemi vezetékes szolgáltatás rendelkezésre állása:

Rendelkezésre áll valamely közüzemi vezetékes szolgáltatás, amennyiben a beépítendő ingatlantól 20 méteren belül a közüzemi vezetékek elérhető.

15. Magánút céljára fenntartott terület:

Az építési telken illetve telken kijelölt terület, melyen távlatban magánút/út alakítható ki. Az építési telek illetve telek ezen részén építmény nem helyezhető el.

16. Oromfalas homlokzatrész:

Nyeregterővel lefedett épület, épületrész homlokzati fala, amely lehatárolja a padlásteret vagy a beépített tetőteret, és a tetőgerincet elmeszi vagy eléri.

17. Pergola:

Oszlopokból és gerendákból álló építmény. Oldalfala, tetőfelülete nincs. Az előkertben nem létesíthető.

18. Rendeltetési egység:

Bizonyos használati célt, funkciót együttesen kiszolgáló helyiségek összességét tartalmazó épület, épületrész.

19. Szolgálati lakás:

Nem lakó rendeltetésű övezetben a tulajdonos, a használó és a személyzet számára szolgáló lakás.

20. Tájba illeszkedő:

A tájban elhelyezésre kerülő építményeknek vagy építményegyütteseknek a természeti/művi (mesterségesen kialakított) táji adottságokhoz funkcionális, ökológiai és esztétikai értelmű igazítása, amely a környezettel való összhang megteremtését célozza.

Természetvédelmi területeken az épületek, építmények tájba illesztéséről a MSZ 20376-1 rendelkezik.

A tájba illeszkedés a 312/2012 (XI.8.) kormányrendelet 8. mellékletében szereplő környezeti állapotadatban foglalt látványterv által igazolandó.

21. Támfalgarázs: A lejtős terep hegyfelőli oldalában létesített - a bevágást megtámasztó - támfalban kialakított személygépjármű-tároló, melynek negyedik oldalán létesített kapuja terepszinten helyezték el.

22. Telek be nem építhető része:

Olyan, a szabályozási terveken lehatárolt telekrész, amelyen épület nem helyezhető el.

23. Terepmetszet:

A terepmetszet a terep esésvonala irányában van felvéve. Ábrázolja a meglévő és a tervezett szinteket és az eltérések szélső értékeit. A tárgyi telken kívül ábrázolja a szomszédos telkeket egy méter mélységig és a közterületi kapcsolatokat.

24. Utcavonalas beépítés:

Olyan beépítés, ahol az épület közterület felőli homlokzata az utcai telekhatáron áll.

25. Vegyes-használatú kiszolgáló út:

A gyalogosforgalom előnyben részesítésével: olyan, általában 12 méternél kisebb szabályozási szélességű közút, melyen a gyalogos, kerékpáros, kerekes-székes, babakocsis forgalom részére egy – legkevesebb 3 méter széles – burkolat épül, és a gépjárművek lépésben közlekedhetnek. A járható felület szélessége nem lehet kevesebb 5,5 méternél.

26. Védőfásítás: az a növénytelepítés, amelyik legalább 8 m-ként 1 db nagy vagy közepes lombkoronát növesztő fa alatta cserjékkel, vagy 8 m-nél szélesebb terület esetén 50 m²-re számítva legalább 1 db nagy közepes lombkoronát növesztő fa és 15 db cserje kerül telepítésre

2. Közterület alakítására vonatkozó előírások

4. § (1) A közterületen a zöldfelületeket, a burkolatokat, a lejtésviszonyokat, a felszíni vízelvezetést, árkot megváltoztatni, azon építményt, berendezést elhelyezni kizárólag a tulajdonos és a kezelő engedélyével lehet.

(2) A beépítetlen és burkolattal el nem látott közterület-részeket zöldfelületként kell kialakítani.

(3) Közterületen a közlekedési funkciót nem zavaró módon elhelyezhető a lakossági ellátást szolgáló kereskedelmi-szolgáltató építmény, amelynek alapterülete max. 6,0 m² lehet.

(4) Közterületen vagy közhasználat céljára átadott területen az építmények, köztárgyak, illetve berendezések a min. 1,50m szélességű gyalogsávon kívül - a gyalogsáv és az úttest felőli biztonsági sáv közötti berendezési sávban - létesíthetők, ha rendeltetésszerű használatuk a gyalogos közlekedést, a közúti közlekedést, a közművek elhelyezését, üzemeltetését, karbantartását nem korlátozza, és nem veszélyezteti.

(5) A közhasználat előtt megnyitott magánterületekre a közterületekre érvényes előírások érvényesek.

3. Az épített környezet alakítására vonatkozó előírások

3.1 Az épített környezet alakítása

5. § Tereprendezésre vonatkozó előírások:

(1) Telkek terepfelszíne kizárólag úgy alakítható, hogy a területen a talaj erózióvédelme és a felszíni vizek elvezetése a telek területén belül rendezetten biztosítható legyen.

(2) A kialakult geomorfológiai formákat meg kell őrizni.

(3) A rendezett terepnek illeszkednie kell a környező területek terepadottságaihoz.

a) A telek egyik részén sem lehet a feltöltés a telekhatár legmagasabb pontjánál magasabban.

b) A terep lejtését úgy kell kialakítani, hogy a csapadékvíz a telken belül lehessen elszikkasztani vagy tárolni.

c) A beépítés és a telekhatár között - a telekhatárra merőleges terepmetszethez igazodva – a telekhatár szintjéig lehet a terepet rendezni.

- d) Oldalkertben vagy hátsókertben és az ezekhez csatlakozó beépítetlen építési helyeken – a c) pontban jelzett feltöltésen kívül - akkor lehet legfeljebb 1 méteres feltöltést kialakítani, ha az a szomszéd telkek csatlakozó oldal- vagy hátsókertjében egyszerre valósul meg.
- e) Az épület körül legfeljebb 1 méter távolságban legfeljebb 0,6 méteres feltöltés járda számára kialakítható.
- f) Tereplépcső legfeljebb 0,6 méter feltöltéssel kialakítható.
- g) E bekezdés tereprendezési korlátozásaitól – 10 %-os eredeti tereplejtés felett – 30 cm-rel el lehet térni.

6. § Támfal, támfalgarázs építése

- (1) Egybefüggő támfalak magassága legfeljebb 1 méter lehet.
- (2) A telekhatáron a meglévő terepszint különbség mértékéig – méretétől függően lépcsőzetes - támfal építhető.
- (3) Amennyiben a telek terepadottságai lehetővé teszik, támfallal egybeépített gépkocsi behajtó, garázs, gyalogos bejáró, hulladéktartály tároló, és portaépület létesíthető.
- (4) Gépkocsitároló építése esetén a támfal magassága a legfeljebb 2,5m magas lehet.

7. § Kerítés építése

- (1) Közterületi telekhatáron
 - a) a közterületi oldalról nézve
 - aa) belterületen legfeljebb 1,8m,
 - ab) külterületen legfeljebb 2,0m magas kerítés építhető.
 - b) támfal és a rá épített mellvéd együttes magassága legfeljebb 1,8 méter magas lehet.
- (2) Szomszédos telek felé eső telekhatárra legfeljebb 2,0 m magas kerítés építhető.
- (3) Mezőgazdasági területen, erdőterületen kerítés kizárólag állattartás, vadvédelem biztosítása és vagyonvédelem céljából építhető az út tengelyétől mért legalább 10 m távolságra.
- (4) Zöldterületen épített kerítés legfeljebb 1,5 m magasságú lehet. Zöldterületen kialakított sportpálya védőkerítése legfeljebb 6 m magasságú lehet.

3.2. A kialakult állapot előírásai

- 8. § (1) A meglévő, jogszerűen épült, de a hatályos övezeti előírásoknak nem megfelelő épület, beépítés az elavulásig fennmaradhat, jelen előírás keretén belül bővíthető, korszerűsíthető, átalakítható.
- (2) Amennyiben a meglévő beépítettség a megengedettnél nagyobb, az épületmagasság megengedett mértékéig az épület bővíthető.
- (3) Amennyiben a meglévő épületmagasság a megengedettnél nagyobb, bővítés kizárólag az új épületmagasságnak megfelelően történhet.
- (4) Amennyiben a hátsókertben van szabálytalan épület(rész), az a bővítés esetén megtartható a hatályos szabályozás valamennyi előírásainak betartása mellett.
- (5) Tetőtér beépítés akkor végezhető, ha az építménymagasság megfelel a rendelet előírásainak.
- (6) Az építési helyen túlnyúló épületek állagmegóvása – az általános szabályok szerint megengedett, bővítés esetén a túlnyúló épületrészt a beépítettségbe be kell számítani, vagy el kell bontani.

3.3. Rendelet szabályaitól való eltérés lehetősége

- 9. § A kialakult állapotra való tekintettel a tíz évnél régebben épült jogszerűtlen épület az építési hely szempontjából szabályosnak tekintendő akkor is, ha ezen rendelet szerint meghatározott építési helyen túl nyúlik annak épületrésze.

3.4. Épített értékek

10. § (1) A nyilvántartott régészeti lelőhelyek jegyzékét, régészeti érdekű területet jelen rendelet 2. sz. függeléke tartalmazza nyilvántartott műemlékek és területük listáját a 15/2017. (XII.22.) sz. önk. rendelet 1 sz. függeléke tartalmazza. Az országos épített értékeket, régészeti érdekű területeket az SZT ábrázolja.

(2) A település helyi védelem alatt álló építészeti örökségeit az SZT feltünteteti jegyzékét a 15/2017. (XII.22.) sz. önk. rendelet 1 sz. melléklete tartalmazza.

4. A táj és a természeti környezet védelmére vonatkozó előírások

4.1. Tájvédelem

11. § A település területén az országos és a „Településkép védelmé”-ről szóló 15/2017. (XII.22.) sz. ökt. rendeletben a „htk1-4” jelű helyi tájképvédelmi területeket a Szabályozási Terv tartalmazza, területükön a vonatkozó jogszabályok szerint kell eljárni.

12. § (1) A tájhasználat során meg kell őrizni a tájjelleg jellemző, jellegzetes elemeit, elemegyütteseit, a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználatot,

- a) a kialakult geomorfológiai formákat,
- b) a vízfolyások menti galérianövényzetet, fasorokat, erdősávokat,
- c) a művelési ágot.

13. § Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek építési előírásai:

- a) fenntartást, bemutatást, ismeretterjesztést szolgáló épületek, extenzív állattenyésztés épületei, építményei helyezhetők el, ha a terület eléri az 5ha-t;
- b) tájképvédelmi területen fóliasátor nem helyezhető el.

4.2. Természetvédelem

14. § A település területén az országos és a „Településkép védelmé”-ről szóló 15/2017. (XII.22.) sz. ökt. rendeletben a „ht-1” és „ht-2” jelű helyi természetvédelmi területeket a Szabályozási Terv tartalmazza, területükön a vonatkozó jogszabályok szerint kell eljárni.

15. § Védett területeken extenzív jellegű, integrált, vagy természet- és környezetkímélő módszerek alkalmazhatók.

16. § (1) A település területén

- a) kizárólag burkolt felületen lehet por- vagy olajszennyezést okozó tárolást, tevékenységet folytatni, tehergépkocsit tárolni;
- b) a burkolt felületek felszíni vizét tározóban kell gyűjteni és szennyezésének megfelelően ülepíteni vagy olajfogóval tisztítani;
- c) az utakon nyílt, burkolt árkot kell kialakítani, a csapadékokat a terület mélypontján tározóban kell gyűjteni és tisztítani;
- d) építési tevékenységet, gazdasági tevékenységet, tárolást, anyagmozgatást folytatni kizárólag természetet nem károsító módon lehet;
- e) építési tevékenységet, vízelvezetést, közműlétesítést (a légkábelek kivételével), talajmozgatást, terepszint változtatását kizárólag a talaj minőségére, a felszíni vizek kezelésére kitérő geotechnikai jelentés alapján lehet folytatni;

- f) feltöltés esetében a feltöltés talajmechanikai tulajdonságai mellett a feltöltött anyag szennyezettségét a geotechnikai jelentésben meg kell állapítani. Kizárólag olyan anyag helyezhető el, mely a földtani közeget és a felszín alatti vizeket nem károsítja;
- g) a potenciális szennyező források területén (állattartás, bizonytalan eredetű feltöltés vagy hulladék) tereprendezést, építési tevékenységet kizárólag környezetvédelmi feltárás után lehet végezni, a feltárás során meg kell vizsgálni a talaj és a talajvíz minőségét és attól függően kármentesíteni kell.

17. § Mezőgazdasági- és erdőfelhasználású természetvédelmi területeken legfeljebb 5% burkolt területet lehet kialakítani a beépíthető területen kívül.

4.3. Zöldfelületek, az élővilág védelme

18. § (1) A zöldterületen belül háromszintes növényállomány telepítése kötelező honos növényzetből.
- (2) Az egyes ingatlanokon a kötelező zöldfelületet legkésőbb az épületek használatbavételéig ki kell alakítani.
- (3) Új beépítésű telek zöldfelületét kizárólag kertépítészeti terv alapján lehet megvalósítani.
- (4) A kötelezően létesítendő védőzöld sáv kialakítása és fenntartása a telektulajdonos feladata. A védőzöld sávok telepítésénél több szintű növényállományt (fák és cserjék) kell kialakítani a tájra jellemző őshonos fa- és cserjefajok telepítésével.
- (5) Közterületen vagy közhasználat előtt megnyitott magánterületen lévő fasor létesítését, fenntartását kertépítészeti kiviteli, fenntartási terv alapján kell elvégezni.
- (6) Új védelmi célú védőzöld sávok, véderdő sávok, zöldfelületek létesítésénél - kivéve ha az erdészeti üzemterv mást ír elő - a telepítéshez több szintű növényállományt kell alkalmazni a tájra jellemző őshonos fa- és cserjefajok telepítésével.
- (7) Telepítésre javasolt őshonos fa és cserjefajok és invazív fajok listáját az 1. függelék tartalmazza.
- (8) Telek beépítésének tervezése előtt a 20 cm-nél nagyobb törzsmérőjű fákról geodéziai felmérést kell készíteni.
- (9) Belterületen új közterületek, utcák kialakításánál a tervezett fasort a műszaki átadásig telepíteni kell. A fasorok telepítéséhez honos fás növényzet alkalmazható.

19. § (1) A beépítésre tervezett mezőgazdasági területeken a beépítésig biztosítani kell a jelenlegi művelési ág fenntartását.

(2) A mezőgazdasági területek rendezése, művelése során biztosítani kell a védelmi célú zöldfelületek, a mezőgazdasági tájfásítás fennmaradt elemeinek védelmét és a hiányzó elemek pótlását:

- a) a dűlőutak, árkok legalább egyoldali fásítását,
- b) a tanyák, telephelyek védő- és takarófásítását,
- c) a főbb birtokhatárok fasorokkal, erdősávokkal való jelölését, a szélvédő erdősávok okszerű telepítését,
- d) a települési szegélyterületek fásítását, erdősítését,
- e) a termesztési és természeti szempontból kevésbé jelentős területek fásítását, erdősítését,
- f) a közutak hófúvás- és szél elleni védelmét.

20. § Erdőterületek fenntartása során biztosítani kell a területén található természeti értékek maradéktalan megőrzését, a területre vonatkozó természetvédelmi kezelési terv érvényesítését.

5. Környezetvédelem

5.1. A termőföld védelme

21. § (1) Bármely építési munka során - amennyiben az eljárások során a talajvédelmi hatóság szakhatóságként nem vesz részt – a termőföld védelméről, a termőréteg összegyűjtéséről, kezeléséről és újrahasznosításáról az építető köteles gondoskodni az alábbiak szerint:

- a) a felső humuszos szintet külön kell letermelni és deponálni;
- b) a földmozgatás, majd a végleges elhelyezés során a külön tárolt humuszt a kiporzás ellen védeni kell (takarás, füvesítés, nedvesítés);
- c) az építési tevékenység befejezésekor a humuszos feltalajt helyben kell legfelső réteggé elteríteni;

(2) Területen talajszennyezést okozó gazdasági tevékenység nem folytatható.

(3) A terepszint kizárólag oly módon alakítható, hogy a területen a talaj erózióvédelme és a felszíni vizek elvezetése a telek területén belül biztosítható legyen.

(4) A településen területfelöltésre csak (inert) környezetre ártalmatlan anyagok használhatók.

(5) A roncsolt felszínű vagy szennyezett területeket a kárt okozó művelés megszűnése után rekultivációs terv alapján helyre kell állítani.

(6) A művelés alóli kivonásokat a beépítés ütemének megfelelően, szakaszosan kell végrehajtani, és a munkák megkezdéséig az eredeti művelési ágot fenn kell tartani.

5.2. A levegő védelme

22. § (1) A levegő tisztaságának védelme érdekében a mindenkor hatályos határértékeket meghaladó szennyezéssel járó tevékenységet folytatni, ezzel járó új építményt elhelyezni, rendeltetési módot megváltoztatni nem szabad.

(2) A területen zavaró környezeti hatású, bűzzel járó tevékenység nem folytatható.

(3) Lakóterülettel határos gazdasági területen, a telken belül a lakóterületi határ mentén min. 10,0m széles védelmi célú zöldsáv telepítendő.

(4) A kedvtelésből tartott állatok és a mezőgazdasági haszonállatok tartásával kapcsolatban a vonatkozó rendeletek előírásait kell figyelembe venni.

5.3. A felszín és felszín alatti vizek védelme

23. § (1) Állati eredetű trágya és szennyvizek, a csapadékvizek szennyvízcsatornába történő bevezetése tilos.

(2) A település teljes területén a szennyvizek szikkasztása tilos.

(3) A belterületen új épületet létesíteni, meglévő épület funkcióját megváltoztatni csak a keletkező szennyvizek közcsontra hálózatra történő elvezetésével szabad. Külterületen a közműpótló használata megengedett és kötelező.

(4) A felszíni vízelvezető rendszert a beépítésre szánt területeken a közhasználatú terület kialakításának részeként, a beépítésre nem szánt területeken az azokat feltáró úthálózat részeként, a talajvédelmi előírásoknak megfelelően kell megvalósítani.

(5) A természetes vízfolyások felé irányuló vízmozgások akadályozása tilos. A természetes vízelvezetési útvonalatokat meg kell tartani.

(6) Vízfolyások medrének rendezése során csak mérnökbiológiai módszerek használhatók. A rendezés során a meder természetes vízdinamikáját meg kell őrizni.

(7) Az ingatlan tulajdonosa/használója az ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy a vízi létesítmények állapotát, üzemeltetését, fenntartását ne veszélyeztesse.

(8) Csapadékvizek csapadékvíz befogadóba történő vezetése csak szennyvíztől mentesen lehetséges.

(9) Az utakról, szennyezett burkolt felületekről lefolyó vizeket ártalommentesen el kell vezetni, termőföldre, erdőterületre engedni nem szabad.

5.4. Zaj- és rezgésvédelem

24. § (1) A lakóterületi útszakaszok mentén a forgalomból keletkező zaj csillapítása érdekében forgalomtechnikai eszközökkel kell csökkenteni a terhelést. Amennyiben ez nem elegendő, a védendő létesítmények és utak között a közterületen védelmi célú zöld-sáv telepítendő.

(3) Zajvédelmi rendeltetésű zöldterületen a hatásos zajcsökkentés érdekében a fa és cserjesorokat váltakozva, örökzöldekkel vegyesen kell telepíteni.

(4) A közúti közlekedés okozta környezeti ártalmak csökkentése érdekében

a) az országos főút, összekötőút és bekötőút belterületi szakaszának mindkét oldalán fasor és sövény telepítése szükséges;

b) az országos főút út mellett új vagy átalakításra kerülő épületek esetében a zajtól védendő helyiségek nyílászáróit a zaj forrásával ellentétes oldalra kell helyezni.

(5) Új vagy felújításra kerülő, átlagosan legalább 12 m széles utcákban legalább 1 oldalon fasor telepítése javasolt.

6. Veszélyeztetett területekre vonatkozó előírások

25. § OTRT nagyvízi meder területének övezetében a törvényben foglaltak szerint kell eljárni.

7. Egyes sajátos jogintézményekkel kapcsolatos előírások

7.1 Tilalmak, korlátozások

26. § (1) Az egyéb ágazati jogszabályok, műszaki szabványok által megállapított

a) védőterületek, védősávok,

b) védelmek és korlátozások

figyelembevételre kötelező, azok kiterjedése és határa, valamint az azok területén folytatható építési és egyéb tevékenység szabályai a mindenkor hatályos jogszabályok-, illetve az egyes hatósági eljárásokban elrendeltek szerint alkalmazandók.

(2) Az országos közút tengelyétől számított alábbi védősávokban külterületen nem jelölhető ki új beépítésre szánt terület a gazdasági terület, mezőgazdasági üzemi terület kivételével, és nem sorolható közzjóléti erdő területfelhasználási egységbe:

a) autópálya 250-250m,

b) országos főút 100-100m,

b) országos mellékút (összekötőút, bekötőút) 50- 50m.

(3) Élővízfolyások, tavak, csatornák védőtávolságai melyek területén építmény nem helyezhető el:

a) vízfolyások és tavak mentén 6-6 m-es mederkarbantartási sáv,

b) felszíni vízrendezést, csapadékvíz elvezetését szolgáló árkok, csatornák mentén 3-3 m-es karbantartó sáv.

(4) Közműszolgáltatással kapcsolatos korlátozások:

a) Vízellátás szolgáltatási területén vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei

b) Energiaellátás

ba) villamosenergia

- 22 kV-os gerinc légvezeték elosztóhálózat nyomvonala, külterületen oszloptengelytől mért 7-7 m-es biztonsági övezettel

- 22/0,4 kV-os transzformátor

- bb) földgázellátás
 - nagyközép-nyomású földgáz vezeték csőpalásttól mért 5-5 m-es,
 - c) Elektronikus hírközlés területén a vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók létesítményei
- (5) A nyilvántartott régészeti elemeket, régészeti érdekű területeket a SZT feltünteti.
- a) A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti lelőhelyükön, eredeti állapotban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni,
- (6) Rendeltetésre vonatkozó védőterületek:
- a) A temetőn kívül a telekhatártól számított 50,0m-en belül kegyeletsértő, a temető működését zavaró létesítmény (pl. vendéglátóhely) nem helyezhető el, a temetőn kívül a temető telekhatára és épület távolsága min. 30m lehet.
 - b) Oktatási, nevelési, egészségügyi intézmények védőterülete a telekhatártól mért 50 m széles területsáv, melyen belül az intézmény működését zavaró létesítmény (pl. vendéglátóhely, zajos létesítmény) nem helyezhető el.
 - c) Állattartó épületek elhelyezésénél a vonatkozó rendeletek előírásait kell figyelembe venni.

7.2 Telekalakítás

27. § (1) Telket alakítani, telekhatárt rendezni csak úgy szabad, hogy a telek beépítettsége és beépíthetősége ne korlátozza a szomszédos ingatlanok használatát, beépítését, illetve a telkek közlekedési terület (továbbiakban: közterület vagy magánút) csatlakozása és közművel történő ellátása biztosított vagy biztosítható legyen.
- (2) A telekalakítás során igazodni kell a meglévő település- és telekstruktúrához, a jellemző telekméretekhez, beépítési módhoz.
- (3) Csak azok a telkek csatlakozhatnak a belterülethez, amelyek a szabályozási terven a tervezett belterületi határon vagy a beépítésre szánt terület határán belül helyezkednek el.
- (4) Szabályozási vonal végrehajtása miatt történő telekalakítás esetén a kötelezően előírt legkisebb telekmérettől el lehet térni.
- (5) Új telektömbök telekalakításánál
- a) a legkisebb telekszélesség 18m, a legkisebb telekmélység 35m lehet,
 - b) az előírt teleknagyság feletti terület 50%-kal számítható be a beépítettségbe,
 - c) lakóépületek építése céljából telkek az övezetre előírt min. telekméret legfeljebb háromszorosáig vonhatók össze.
- (6) Kialakult övezetekben
- a) telekalakítás csak a vonatkozó rendelet előírásait betartva lehetséges, és akkor, ha a kialakuló telkek beépítettsége az övezetre vonatkozó előírásoknak megfelel,
 - b) az övezeti minimális telekterülettel geometriai szükségszerűség miatt 5% eltérés engedélyezett,
 - c) a telekalakítás során a kialakítható legkisebb telekszélesség 14m.
- (7) Kialakult falusias lakóövezetben a két utcára néző saroktelek megosztható
- a) amennyiben azon min. 700m² nagyságú telkek alakíthatók ki. Azokban a tömbökben, ahol a szabályozási tervlapon „telek be nem építhető” része jelölés található, a saroktelek fennmaradó részére vonatkozik a 700m²-es területi korlát.
- (8) Az egyes építési övezetekben meghatározott telkeket téglalap vagy azt megközelítő négyszög alakúan kell kialakítani.
- (9) A település területén nyúlványos telek nem alakítható ki.

8. Közművek előírásai

8.1. Közművek általános előírásai

28. § (1) A meglévő és a tervezett közcélú közműhálózatok és létesítményeik, továbbá azok ágazati előírások szerinti közmű-védőtávolságai (biztonsági övezetei) számára közterületen, vagy közműterületen kell helyet biztosítani. Ettől eltérni csak az ágazati előírások betartásával lehet.

(2) A közművesítésre kerülő területen telkenként kell a közhálózathoz önálló bekötésekkel és mérési helyekkel csatlakozni, közművek elhelyezésénél a közműhálózatokhoz való hozzáférhetőségre figyelemmel kell lenni.

(3) Új út építésénél, útrekonstrukciónál:

- a) Közforgalmú út esetén gondoskodni kell
 - aa) a tervezett közművek egyidejű megépítéséről,
 - ab) a meglévő közművek szükséges felújításáról,
 - ac) a csapadékvizek elvezetéséről,
 - ad) beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről.
- b) magán út esetén (közforgalomnak megnyitott és meg nem nyitott esetben)
 - ba) a tervezett közműveket a közforgalmi utakra vonatkozó közműfektetési előírásoknak megfelelően kell megépíteni,
 - bb) a csapadékvíz elvezetését ki kell építeni
 - bc) beépítésre szánt területen a közlekedésbiztonság igényét kielégítő térvilágításról kell gondoskodni

(4) A meglévő közművek egyéb építési tevékenység miatt szükségessé váló kiváltásakor:

- c) a feleslegessé vált közművet, hálózatot és létesítményt el kell bontani,
- d) az indokoltan földben maradó vezeték, létesítmény betömedékelését, felhagyását szakszerűen kell megoldani,

(5) A közművezetékek átépítésekor és új vezeték fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében:

- e) a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy
 - ea) 10 m-t meghaladó, 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali,
 - eb) 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fásor telepítését ne akadályozzák meg
- f) 8 m-nél kisebb szabályozási szélességű utak víztelenítését az elszállítandó vízmennyiség függvényében folyókával, vagy zárt csapadécsatorna építésével kell megoldani.

8.2. Közművesítés mértéke

29.§ (1) Új építés, vagy használati mód megváltoztatása akkor lehetséges, ha:

- a) a beépítésre szánt területen biztosított:
 - aa) a teljes közműellátás,
 - ab) jelen szabályozás csapadékvízre vonatkozó előírásai teljesülnek,
 - ac) az építési hely vízelöntéssel, tartós vízállással nem veszélyeztetett,
- b) a beépítésre nem szánt területen, emberi tartózkodásra alkalmas építmény esetén biztosítható:
 - ba) a közegészségügyi hatóság által is elfogadott egészséges ivóvízellátás,
 - bb) a közüzemű villamosenergia-ellátás,
 - bc) jelen szabályozás szennyvízre és csapadékvízre vonatkozó előírásai teljesülnek,
 - bd) az építési hely vízelöntéssel, tartós vízállással nem veszélyeztetett,
- c) a beépítésre nem szánt területen, emberi tartózkodásra nem szolgáló építmény esetén a terület közművesítetlen maradhat.

8.3. Vízellátás

30. § (1) Új vízhálózat csak a szennyvízcsatorna hálózattal együtt építhető.

(2) Kijelölt hidrogeológiai védőterülettel nem rendelkező kút körül 10 m-es sugarú körterületet belső védőidomként kell kezelni.

8.4. Szennyvízelvezetés

31. § (1) A vízbázis, a felszín alatti vizek védelme érdekében sem a szennyvíz, sem a tisztított szennyvíz közvetlen talajba szikkasztása a település teljes területén tilos.

(2) A szennyvízelvezetésére elválasztott rendszerű vízvezetés építhető.

(3) A beépítésre nem szánt területen létesítendő építményekből a szennyvíz környezet károsítása nélküli kezeléséhez, ha:

a) a napi keletkező szennyvíz mennyisége nem haladja meg az 5 m³-t a szennyvizeket vízzárósági próbával igazoltan, vízzáróan kivitelezett, fedett, zárt medencébe kell összegyűjteni és a kijelölt ürítő helyre szállíttatni.

b) a napi keletkező szennyvíz mennyisége meghaladja az 5 m³-t akkor helyben létesítendő szennyvíztisztító kisberendezés is alkalmazható:

ba) ha a tisztított vizek számára a megfelelő felszíni befogadó rendelkezésre áll (tisztított vizet sem szabad talajba szikkasztani),

bb) ha az egyéb előírások, korlátok nem tiltják, valamint illetékes szakhatóságok hozzájárulnak,

bc) a kisberendezés védőterület igénye nem nyúlhat túl a tárgyi telken,

bd) a tisztítóberendezéssel azt a tisztítási hatásfokot kell teljesíteni, amit a befogadóhoz igazítva az illetékes szakhatóság meghatároz.

Ha bármelyik illetékes szakhatóság nem ad hozzájárulást a helyi szennyvíztisztító kisberendezés létesítésére, ki kell építeni a közcsontra csatlakozást.

(4) Közműpótlóként a zárt tároló medence csak akkor alkalmazható, ha a telek állandó megközelíthetőségére a megfelelő (paraméterű és kiépítettségű) közhálózati útkapcsolat biztosított.

(5) Szennyvíztisztító telep védőtávolsága 300 m, amelyet csökkenteni a telep hatásterületének megállapításával lehet, a védőtávolságon belül elhelyezni csak azt lehet, amelyet a környezeti hatásvizsgálat megenged.

(6) A szennyvízátemelő műtárgy védőtávolsága:

a) védelem nélkül 150 m

b) bűzzárral ellátva 20 m

c) hatásvizsgálat alapján megállapított mérettel a védőtávolságon belül elhelyezni csak azt lehet, amelyet a környezeti hatásvizsgálat megenged.

8.5 Felszíni vízrendezés, csapadékvízvezetés

32. § (1) Vízgazdálkodási területként lejegyzett terület (tavak, árkok, vízfolyások, stb.) közlekedési, vagy egyéb célú hasznosítása csak vízjogi engedély alapján változtatható meg még akkor is, ha korábbi, vízgazdálkodási célú hasznosítás fenntartása már nem indokolt.

(2) Ha a vízgazdálkodási terület jogi, földhivatali nyilvántartási helye a valóságban elfoglalt helyétől eltér, a földhivatali helyét kell figyelembe venni. A földhivatali nyilvántartás csak vízjogi engedély alapján módosítható.

(3) Vízfelületek karbantartásának céljára biztosítandó parti sávot a középmeder állástól kell kijelölni és azt vízgazdálkodási területként kezelni. A középmeder állás kijelölése hiányában, annak kijelöléséig a parti sáv méretével azonos sávot a meder telek határától kell kijelölni és szabadon hagyni a mederkarbantartó számára.

- (4) A település területén a csapadékvíz elvezető hálózatot elválasztott rendszerűként kell kiépíteni.
- (5) Ha a telek beépítése, burkoltság növelése hatására az elvezetendő csapadékvíz mennyisége meghaladja a telekről korábban elvezetendő csapadékvíz mennyiségét, a többlet csapadékvíz visszatartására telken belül záportározót kell létesíteni. A záportározó méretét úgy kell meghatározni, hogy minden megkezdett 50 m² burkolt felület után min. 1 m³ helyi záportározó térfogatot kell kialakítani (ha ennek növelését a felszíni vízvezető hálózat üzemeltetője nem kéri) és a záportározó túlfolyójából a csapadékvíz csak késleltetve lehet, a felszíni vízvezető-hálózat kezelőjének engedélyében meghatározottak szerint a közterületi felszíni vízvezető-rendszerbe vezetni.
- (6) A záportározót egyéb vízgazdálkodási célra (locsolóvíz tárolóként) hasznosítani nem lehet. Vízgazdálkodási célú víztárolóként külön tároló létesítendő.
- (7) A nyílt árkos vízvezető hálózat feletti kocsi behajtók az árok vízszállító képességét nem korlátozhatják, ezért az átvezést úgy kell kialakítani, hogy
- a) a kocsi behajtó 3,5 m-nél szélesebb nem lehet,
 - b) telkenként csak egy kocsi behajtó létesíthető (saroktelek kivételével),
 - c) a vízszállítás akadálymentes legyen.
- (8) A telekhatárra épített épületek ereszcsonatarnait, valamint a telkekről a csapadékvíz kivezetést csak terepszint alatt szabad az utcai vízvezető hálózatba vezetni.

8.6 Villamosenergia ellátás

33. § (1) Területgazdálkodás érdekében beépítésre szánt területen üzemelő föld feletti hálózat rekonstrukciója, figyelembe véve az egyes földfeletti bekötésű ingatlanok átkötési igényét is a településkép védelmi rendeletében előírt területeken a hálózatépítés csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető.
- (2) Beépítésre szánt területén, ahol a villamosenergia ellátás hálózatai és az elektronikus hírközlési hálózatok is föld feletti vezetésűek:
- a) villamosenergia hálózati rekonstrukció,
 - b) közvilágítás hálózati rekonstrukció
- során a vezetékeket a meglevő oszlopsorra, illetve közös tartóoszlopra kell fektetni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni.
- (3) Beépítésre nem szánt területen – erdőterület kivételével - egy oldali közös oszlopsoron kell a villamosenergia szolgáltatást nyújtó és a vezetékes hírközlési hálózatokat elhelyezni, amelyre egyben a felmerülő közvilágítási igény esetén, a közvilágítást szolgáló lámpafejek is elhelyezhetők.
- c) Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni.
 - d) Erdőterületen föld feletti hálózatépítés csak akkor lehetséges, ha az nem igényel erdőirtást, ha erdőirtás igénye merülne fel a hálózatot csak földalatti telepítéssel lehet építeni.
- (4) Új villamosenergia ingatlan-bekötést az egész településen már csak földalatti csatlakozás kiépítésével szabad kivitelezni még akkor is, ha a közhálózat oszlopsoron halad.

8.7 Technológiai és megújuló energiahordozót hasznosító berendezések

34. § (1) Technológiai létesítmények, energiatermelő berendezések közül:
- a) klímaberendezés, szellőző az épület utcai homlokzatára látható helyre nem helyezhető el, az csak az épület alárendeltebb homlokfalára telepíthető,
 - b) napenergia hasznosító berendezés a tetősíkba telepíthető, attól magas tető esetén max 20 °-ban, lapos tető esetén 45°-ban emelkedhet ki
 - c) háztartási méretű kiserőmű (szélgenerátor) telepítésének feltétele:

- ca) hogy a magassága a telepítés telkére vonatkozó előírásokban rögzített építmény magasságát max 3 m-en túl nem haladhatja meg,
 - cb) hogy a dőlés távolsága minden irányban saját telken belülré essen,
 - cc) nem telepíthető az település értékvédelmi rendeletében tiltott területeken
- (2) Közcélú, megújuló energiahordozó hasznosítású napenergiát hasznosító energiatermelés csak az arra kijelölt övezetbe létesíthető.

8.8 Földgázellátás

35. § (1) Előkerttel rendelkező épületeknél a telekhatár és az épület között gázvezeték csak földben építhető.
- (2) Házi gáznyomás-szabályozó az épület utcai homlokzatára nem helyezhető el,
- a) a berendezés csak a telkek előkertjében,
 - b) udvarán,
 - c) az épület alárendeltebb homlokzatára szerelhető.
- (3) Égéstermék elvezetésére utcai homlokzaton szerelt kémény nem építhető.

8.9 Vezetékes elektronikus hírközlés

36. § (1) Területgazdálkodás érdekében beépítésre szánt területen üzemelő föld feletti hálózat rekonstrukciója, új vezetékek építése, figyelembe véve az egyes földfeletti bekötésű ingatlanok átkötési igényét is, a településképi védelmi rendeletében előírt területeken, a hálózatépítés csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető.
- (2) Beépítésre szánt területen, ahol a meglévő gyenge és erősáramú hálózatok föld feletti vezetésűek, új elektronikus hírközlési hálózatokat a meglévő oszlopsorra, illetve közös tartóoszlopra kell fektetni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni.
- (3) Új elektronikus hírközlési hálózatokat, beépítésre nem szánt területen területgazdálkodási okokból a villamosenergia elosztási, a közvilágítási és egyéb hírközlési szabadvezetékekkel közös, egyoldali oszlopsorra kell fektetni, amelyre egyben a közvilágítást szolgáló lámpafejek is elhelyezhetők.

8.10 Vezeték nélküli elektronikus hírközlés

37. § Vezeték nélküli szolgáltatás hálózatainak és létesítményeinek elhelyezési lehetőségét a település arculati kézikönyv és településképi védelmi rendelet rögzíti.

9. Építés általános szabályai

9.1 A közigazgatási terület megoszlása

38. § (1) A település igazgatási területe építési szempontból beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területre oszlik, melynek övezetei a meglévő vagy tervezett rendeltetésük, beépítettségük és karakterbeli különbségeik alapján az alábbiak:

a) Beépítésre szánt területek építési övezetei:

1. Lakóterület (L)

- falusias lakóterület	Lf-1, Lf-2,
- kialakult falusias lakóterület	Lfk-1, Lfk-2, Lfk-3, Lfk-4, Lfk-5,
Lfk-6, Lfk-7

2. Vegyes terület (V)

- településközpont vegyes terület	Vt-1, Vt-2, Vt-3

3. Gazdasági területek (G)

- kereskedelmi-szolgáltató terület	Gksz-1, Gksz-2, Gksz-3

4. Különleges terület (K)

- sportolási célú létesítmények területe	Ksp
- rekreációs terület	Kre
- szociális intézmény terület	Kszoc
- mezőgazdasági üzemi terület	Kmü-1, Kmü-2, Kmü-3, Kmü-4
- szennyvíztisztító terület	Ksz

b) Beépítésre nem szánt területek övezetei:

1. Közlekedési területek (KÖ)

- közúti közlekedés	KÖu
- kötöttpályás közlekedés	KÖk
- hírközlés	KÖh

2. Zöldterületek (Z)

- közpark	Zkp
- közkert	Zkk

3. Erdőterületek (E)

- gazdasági erdő	Eg
- védelmi erdők	Ev

4. Mezőgazdasági területek (M)

- általános mezőgazdasági terület	Má
- korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület	Mák
- kertes mezőgazdasági terület	Mk-1, Mk-2, Mk-3, Mk-4

5. Vízgazdálkodási területek (V)

- patakok, tavak, árkok medre parti sávja	V
- vízbeszerzési terület	Vb

6. Természetközeli terület (Tk)

- nádas területe	Tkn

7. Különleges beépítésre nem szánt terület (Kb)

- rekreációs terület	Kbre-1, Kbre-2, Kbre-3
- temető	Kbte

(2) A település igazgatási területe külterületre és belterületre oszlik.

(3) A belterületbe vonás szakaszosan, ütemezetten hajtható végre.

(4) Telket belterületbe vonni csak a kialakult belterületekhez közvetlenül csatlakozóan lehet, vagy ha a külterületi út túloldalán fekvő telkek a kialakult belterülethez tartoznak.

(5) Csak azok a telkek csatolhatók a belterülethez, amelyek a szabályozási terven a tervezett belterületi határon vagy a beépítésre szánt terület határán belül helyezkednek el.

9.2 Általános építészeti előírások

39. § (1) Az egyes telkek, építési telkek beépítési lehetőségét az általános előírásokon túlmenően az adott telekre vonatkozó tényleges övezeti, építési övezeti előírások határozzák meg.

(2) Az egyes építési övezetekben előírt, a kialakítható legkisebb telekterületre vonatkozó előírásoknak meg nem felelő méretű építési telkek az övezetre előírt szabály szerint építhetők be.

(3) A beépítésre szánt területen huzamos emberi tartózkodásra szolgáló épületet elhelyezni – amennyiben műszakilag megoldható – minimum részleges közművesítettség esetén szabad, közcsontra hiányában zárt szennyvíztároló vagy egyedi biológiai tisztítóberendezés alkalmazásával. Átmeneti megoldást nyújtó közműpótló műtárgyként csak ellenőrzött vízzáró medence alkalmazható, aminek szippantó kocsival való megközelítését biztosítani kell.

(4) Amennyiben egy telek több övezetbe tartozik, a telek megengedett legnagyobb beépíthetőségének és a beépítésnél alkalmazható legkisebb zöldfelületének mértéke az érintett övezetre eső területrészt figyelembevételével számítandó.

(5) Építési telken több épület elhelyezése esetén a fő funkciójú épületet kell a közterülethez közelebb elhelyezni.

9.3. Építmények elhelyezése

40. § Torony jellegű építmények elhelyezése

(1) A település területén elektronikus hírközlési magasépítmény, adótorony, 6 m-nél magasabb antenna, zászlótartó oszlop

a) belterületen, illetve a belterületi határtól számított 100 méteres távolságon belül, régészeti területen, valamint országos és helyi védelem alatt álló természeti területen, tájképvédelmi területen nem helyezhető el;

b) egyéb területeken a tájba illeszkedés látványtervvvel igazolandó (elektronikus hírközlési létesítmény esetén).

(2) A település területén 12 méternél magasabb antenna nem helyezhető el.

(3) Zászlótartó oszlop előkertben legfeljebb 6m magassággal létesíthető.

(4) Energiatermelő berendezések - háztartási méretű kiserőmű (szélgenerátor) – telepítésnek feltétele:

a) magassága az övezetre előírt épületmagasságot legfeljebb 3m-rel haladhatja meg;

b) a dőlés távolsága minden irányban saját telken belülre essen.

(5) Reklámhordozókra, azok elhelyezésére vonatkozó előírásokat a „A település védelméről” szóló 15/2017.(XII.22.) önk. rendelet 27.§-a tartalmazza.

41. § Melléképítmények elhelyezése

(1) Építési övezetekben melléképítmény kizárólag az építési helyen belül helyezhető el, kivéve:

a) közmű-becsatlakozási műtárgy;

b) hulladékartály tároló 2,0m magasságig legfeljebb 6m² alapterülettel;

c) kerítéssel egybeépített portaépület legfeljebb 6m² alapterülettel;

d) kerti építmények, a tárolásra szolgáló műtárgyak;

(2) Legfeljebb 20m² alapterületű lábon álló kerti tető a hátsó kertben és az oldalkertben.

(3) Építési övezetekben a hátsó kert legkisebb méretén belül nem helyezhető el:

a) mosókonyha;

b) nyárikonyha;

c) gépkocsi és egyéb tároló épület.

- (4) Húsfüstölő, jégverem, zöldségverem, állattartó ól, állatkifutó, trágyatároló, komposztáló beépítésre szánt területen csak falusias lakóövezetben létesíthető.
- (5) Épülettől különálló kirakatszekrény a település területén nem létesíthető.
- (6) Az építési telken épületet elhelyezni – hulladéktároló, támfalgarázs valamint a gazdasági területek telkein kialakítható legfeljebb 6,0m²-nyi portaépület kivételével, mely a szabályozási vonalra is építhető – csak az építési helyen belül lehet.
- (7) Kerti építmény az előkert kivételével a telekhatártól egy méterre elhelyezhető.
- (8) Lakótelken max. 25m² területű fedetlen vízmedence (úszómedence) létesíthető. Medence a telekhatároktól legalább 2-2 m távolságra helyezhető el.
- (9) Föld feletti gáztartály, fóliasátor építési helyen belül, épülettel, zöldfelülettel takartan helyezhető el.
- (10) Siló, ömlesztett anyag-, folyadék-, és gáztároló az építési helyen belül elő- és oldalkertben telekhatártól egy méterre, előkertben terepszint alatt létesíthető
- a) külterületen általános mezőgazdasági területen, gazdasági és mezőgazdasági üzemi területen
 - b) belterületen gazdasági és mezőgazdasági üzemi területen.
- (11) Falusias lakóterületen föld feletti gáztartály, fóliasátor építési helyen belül, épülettel, zöldfelülettel takartan helyezhető el.

9.4. Terepszint alatti építés

42. § (1) Terepszint alatti beépítés új építés esetén kizárólag a fő rendeltetési egységet magában foglaló épülettel egy tömegben valósítható meg, az övezetenként meghatározott melléképítmények, támfalgarázsok és a földdel borított pincék kivételével.
- (2) Épülettel összefüggő terepszint alatti beépítés legnagyobb mértéke nem haladhatja meg az övezetre, építési övezetre előírt legnagyobb beépítettség 1,25-szörösét, melynek legfeljebb 20%-a helyezhető el az épület kontúrján kívül.
- (3) Önálló terepszint alatti építmény minden építési övezetben elhelyezhető a telek területének legfeljebb 15%-án.
- (4) A terepszint alatti építményt – pince kivételével – csak ott lehet elhelyezni, ahol az építési telek természetes terepszintje ezt úgy teszi lehetővé, hogy az építmény a felette lévő földtakarással együtt nem magasabb egy méternél.
- (5) Önálló terepszint alatti építmény
- a) beépített területen az oldal- és hátsó telekhatártól mért legfeljebb egy méteres távolságon kívül helyezhető el,
 - b) beépítésre nem szánt területen az oldal- és hátsó telekhatártól mért legfeljebb kettő méteres távolságon kívül helyezhető el.
- (6) A helységet tartalmazó terepszint alatti építmény az összes szintterületbe bele számít.
- (7) Vizgazdálkodási területen terepszint alatti építmény csak vizgazdálkodási céllal létesíthető.
- (8) Mezőgazdasági területen, erdőterületen egy terepszint alatti építmény bruttó területe legfeljebb 300 m² lehet.
- (9) Terepszint alatti építményt úgy lehet létesíteni, hogy az a felszín alatti vizek áramlását ne akadályozza.

9.5. Beépítési mód, építési hely

43. § Az építési hely határait általánosan a vonatkozó jogszabályok, jelen rendelet előírásai, ettől eltérő esetekben a SZT-en ábrázoltak határozzák meg.
- (1) Újonnan beépítésre kerülő, vagy jelentősen átépítésre kerülő területen oldalhatáron álló beépítési mód esetében az építési hely egyik határvonala a kedvezőtlenebb tájolású - az északi irányhoz közelebb eső - telekhatár.

(2) Részben már beépült telektömbben oldalhatáron álló beépítés esetében az építési hely egyik határvonala a kialakult beépítési módhoz igazodó telekhatár. Amennyiben a tömbre jellemző oldalhatár nem állapítható meg, az építési hely egyik határvonala az északi irányhoz közelebb eső telekhatár.

(3) Saroktelek beépítése:

- a) az előkerti építési vonalat úgy kell megválasztani, hogy a csatlakozó utcák építési vonalához igazodjon;
- b) Amennyiben saroktelek esetén az építési hely közterülettel érintkezik, az erre néző homlokzatot utcai homlokzatszerűen kell kialakítani.

44. § Építési hely meghatározása

(1) Előkert

- a) kialakult és hagyományos beépítés esetében az előkertet a jobbra, balra eső épülethez illeszkedően, attól legfeljebb fél méteres eltéréssel kell meghatározni;
- b) részben beépített utcaszakasz beépítetlen részén az előkert az ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett kialakult állapot előkertjeinek legalább 70%-ához igazodjon, attól legfeljebb fél méteres eltéréssel;
- c) Előkert nélküli hagyományos, kialakult beépítésű tömbben – eltérő övezeti előírás hiányában
- ca) az előkert 0 méter, az építési vonal azonos a közterületi telekhatárral,
- cb) a jobbra, balra eső épülethez illeszkedően, attól legfeljebb fél méteres eltéréssel kell meghatározni;
- d) új beépítésű tömböknél 5,0m,
- e) fekvő telek esetén az előkert 3,0 méterre csökkenthető.
- f) Saroktelek esetén ha az építési hely közterülettel érintkezik, az építési helyet úgy kell módosítani, hogy a keresztutca felé nézően is legalább 3,0m előkert alakuljon ki. Ha az építési hely szélessége 7,0m alá csökken, a keresztutcára néző előkert csökkenthető, hogy a 7,0m-es építési hely kialakulhasson.

(2) Oldalkert

- a) 14 méter telekszélességet el nem érő telek esetében 4 méterre csökkenthető;
- b) amennyiben az építési hely szélessége nem éri el a 7m-t, az oldalkert mérete 3m-re csökkenthető;
- c) szabadon álló beépítés esetében az építési telek oldalkertje a telepítési távolság fele, de legfeljebb 3m.
- d) Oldalhatáros beépítési mód esetében az oldalhatáron álló épületet a telekhatártól „csurgótávolságra” kell elhelyezni, amely
- da) hagyományos és kialakult beépítésű tömbökben min. 0,6m,
- db) új építésű tömbökben min. 1,0m.

(3) Hátsókert

- a) nem lehet kisebb 6m-nél, sem az épület hátsó kertre néző homlokzatmagasságnál,
- c) az övezeti előírásokban egyedileg meghatározott mértéknél.

(4) Lakóépület a telek hosszirányában mérve legfeljebb 40m mélységben helyezhető el.

9.6. Elhelyezhető épületek száma

45. § (1) Lakóterületeken az egyes építési övezetekben kialakítható legkisebb telekméret kétszeresét el nem érő telken legfeljebb egy lakóépület, annál nagyobb telken legfeljebb két lakóépület építhető.

(2) Falusias lakóterületek telkén a lakóépületeken kívül összesen egy tároló vagy gazdasági épület is építhető.

(3) Falusias lakóterületen

- a) az 1100 m²-nél kisebb telken legfeljebb egy fő funkciójú épület és legfeljebb egy tárolóépület helyezhető el,

- b) az 1100 m² és annál nagyobb területű telken legfeljebb két fő funkciójú épület és legfeljebb egy tárolóépület helyezhető el,
- (4) Vegyes területen minden megkezdett 500 m² után lehet egy rendeltetést létesíteni.
- (5) Gazdasági területen minden megkezdett 1000 m² után lehet egy épületet építeni.
- (6) Különleges területen és általános mezőgazdasági területen minden megkezdett 3000 m² után lehet egy épületet elhelyezni
- (7) Kertes mezőgazdasági területen minden megkezdett 720 m² után lehet egy épületet elhelyezni

9.7. Épületmagasság

46. § (1) Egyenként legfeljebb 12,0 m-es oromfalas homlokzatrészeket tartalmazó épület esetén a megengedett legnagyobb épületmagasság annnyival megnövelhető, amennyivel az oromfalakkal együtt számított épületmagasság nagyobb, mint az oromfalak helyett 45 fokban lekontyolt tetővel számított épületmagasság.
- (2) Üvegkorlát az épületmagasság számítás során figyelmen kívül hagyható.
- (3) Az OTÉK mellékletében meghatározott záró szerkezet (tartószerkezet) feletti hőszigetelési, vízszigetelési és zöldtető-képzési rétegekkel a legnagyobb megengedett épületmagasság növelhető legfeljebb az OTÉK rendelkezései alapján megszabott felső határig.
- (4) A beépítettségbe számító építmény homlokzatának bármely pontján mért párkánymagasság nem lehet 3 m-nél kevesebb.
- (5) 10%-ot elérő teleklejtés esetén a legnagyobb épületmagasság 50cm-el növelhető.
- (6) Az oldalhatártól legfeljebb csurgótávolságra épült homlokzatfelület magassága nem lehet a megengedett épületmagasságnál nagyobb.
- (7) Építési övezetekben elhelyezhető épületnek nem minősülő építmények magassága nem haladhatja meg az építési övezetre előírt legnagyobb épületmagasság értékét, kivéve ha technológiai igények azt előírják.

10. Katasztrófavédelmi osztályba sorolás alapján meghatározott elégséges védelmi szint követelményei

47. § (1) „A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló jogszabály szerint Előszállás közigazgatási területe erősen veszélyeztetett „A” kategóriába tartozik. A meghatározott elégséges védelmi szint követelményeit Előszállás veszély-elhárítási és vízkár-elhárítási tervében kell meghatározni.
- (2) Katasztrófaveszélynek, katasztrófa kockázatnak kitett területen beépítésre szánt területet kijelölni, illetve épületet elhelyezni csak a település katasztrófavédelmi besorolásának és a veszélyeztető hatásnak a figyelembevételével lehet.

II. RÉSZLETES ÖVEZETI ELŐÍRÁSOK

1. Beépítésre szánt építési övezetek előírásai

1.1. Falusias lakóterület

48. § (1) A falusias lakóterület elsősorban lakóépületek és legfeljebb 7,5 m-es beépítési magasságú mező- és az erdőgazdasági építmények, a lakosságot szolgáló, környezetre jelentős hatást nem gyakorló kereskedelmi, szolgáltató építmények elhelyezésére szolgál., melynek övezetel:
- a) Lfk kialakult hagyományos karakterű lakóövezetek,
- b) Lf tervezett kertvárosias karakterű lakóövezetek.
- (2) A lakóövezetekben elhelyezhető rendeltetések

- a) Lfk övezetben
 - aa) lakóépület legfeljebb kettő lakással,
 - ab) alapfokú ellátást biztosító kereskedelmi, szolgáltató,
 - ac) szálláshely szolgáltató,
 - ad) lakókörnyezetet nem zavaró, a szokásos mértékű gépjármű- és személyforgalmat meg nem haladó kisipari, kézműipari, kisüzemi mezőgazdasági, erdőgazdasági üzem
 - b) Lf övezetben
 - ba) lakóépület legfeljebb kettő lakással,
 - bb) alapfokú ellátást biztosító kereskedelmi, szolgáltató.
- (3) A lakóövezetben a főépítmény rendeltetésszerű használatát, működtetését elősegítő, kiegészítő rendeltetésű építmények:
- a) Lfk övezetben
 - a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) közműpótló műtárgy,
 - c) hulladéktartály-tároló,
 - e) kerti építmény,
 - f) húsfüstölő, jégverem, zöldségverem,
 - g) állat ól, állatkifutó,
 - h) trágyatároló, komposztáló,
 - i) ömlesztettanyag-, folyadék- és gáztároló,
 - b) Lf övezetben
 - ba) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - bb) hulladéktartály-tároló,
 - bc) kerti építmény,
- (4) A telken elhelyezhető rendeltetések száma kettő.
- (5) A fő rendeltetésű épületet a közterülethez közelebb kell elhelyezni.
- (6) Egy épület beépített alapterülete 400m²-nél nem lehet nagyobb. Amennyiben az övezeti előírások ennél nagyobb beépítést tesznek lehetővé, több épület, vagy bontott tömegű épület építendő. A beépítettség számításánál az előírt minimális telekterület feletti telekterület 50%-a vehető figyelembe.
- (7) Egy lakóépület beépített alapterülete nem lehet nagyobb, mint az övezeti előírás szerinti legkisebb telek maximális beépítettségének 200 %-a.
- (8) Lfk övezetben a technológiai követelmények igényeinek megfelelően kialakított épületrészek nem esnek magassági korlátozás alá.
- (9) Járműtároló kialakítása telken belül elsődlegesen a lakóépületekkel egy épületben, vagy támfalgarázásban, terepszint alatti elhelyezéssel oldható meg. Különálló épület kialakítása esetén a gépkocsi-tároló csak a főrendeltetésű épület építészeti megjelenéséhez igazodóan létesülhet.
- (10) Fóliasátor, gáztároló tartály csak épület vagy növényzet által takartan létesíthető.
- (11) Környezetterhelési határérték: a lakóterületen megengedett igénybevételi, kibocsátási és szennyezettségi határértékeket kell figyelembe venni.

1.2. Településközpont vegyes terület

49. § (1) A településközpont terület elsősorban települési szintű, lakó rendeltetésre nem zavaró hatású egyéb rendeltetésű szolgáltató épület, valamint lakóépület elhelyezésére szolgál az alábbi megosztásban:

- a) Vt-1 övezetben
 - aa) igazgatási, irodai,
 - ab) kereskedelmi, szolgáltató,
 - ac) nevelési, egészségügyi, szociális,
- b) Vt-2 övezetben

- ba) hitéleti, nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális,
 - bb) kulturális, közösségi és egyéb szórakoztató,
 - bc) szálláshely szolgáltató, vendéglátó
 - b) Vt-3 övezetben
 - ca) kereskedelmi,
 - cb) közösségi
- (2) Az övezetben az alábbi melléképítmények helyezhetők el:
- a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) hulladéktartály-tároló,
 - c) kerti építmény,
 - d) zászlótartó oszlop.
- (3) Egyházi, kulturális rendeltetés esetében a megengedett épületmagasság felett torony jellegű épületrész építése engedélyezett.
- (4) Az övezetben egy telken 800m²-ként egy épület építhető.
- (5) Az övezetben az építészeti-műszaki dokumentációhoz látványtervet és rálátási tervet kell készíteni.
- (6) Az övezetben az épületeket a kialakult beépítési vonalhoz igazodóan, beépítetlen tömbben a szabályozási terven jelölt építési helyen belül kell elhelyezni.
- (7) A „Településkép védelmé”-ről szóló 15/2017. (XII.22.) sz. ökt. rendeletben a településközpont vegyes övezetekre vonatkozóan megállapított „hte-2” területi védelem, „he-1-4”, „hm-1”, „hm-11-13” és „ht-1-2” egyedi védelem, „htk-2-3” tájképi védelem esetében bármely építés és tevékenység a rendelet vonatkozó előírásainak megfelelően végezhető.

1.3. Gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató terület

50. § (1) A kereskedelmi, szolgáltató terület Gksz-1, Gksz-2, Gksz-3 övezetei elsősorban környezetre jelentős hatást nem gyakorló gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál az alábbi fő rendeltésekkel:
- a) gazdasági tevékenységi célú épület,
 - b) a tevékenységet kiszolgáló iroda, tároló és egyéb épület,
 - c) a tulajdonos, a használó, a személyzet számára szolgáló lakás, melynek alapterülete nem haladhatja meg a beépítettség 20%-át.
 - d) üzemanyagtöltő, tehergépkocsi, munkagép tároló telephely csak Gksz-3 övezetben helyezhető el.
- (2) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények:
- a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) közműpótló műtárgy,
 - c) hulladéktartály-tároló,
 - d) ömlesztettanyag-, folyadék- és gáztároló,
 - e) építménynek minősülő antennatartó szerkezet, zászlótartó oszlop,
- (3) Az övezetben egy épület beépített alapterülete legfeljebb 1000m² lehet, ennél nagyobb alapterületi igény esetén a funkciót több kapcsolódó tömbben kell elhelyezni.
- (4) A kiegészítő, vagy kiszolgáló rendeltetésű építményeket, épületeket összevontan, elsődlegesen a főépülettel egy tömbben kell telepíteni.
- (5) Az előkertben a közterület felőli 5 méteres sávon belül kizárólag portaépület, hulladéktároló, kerékpártároló, közműlétesítmény kialakítását szolgáló építmény, zászlótartó helyezhető el.
- (6) Technológiai követelmények igényeinek megfelelően kialakított épületrészek nem esnek magassági korlátozás alá.
- (7) A telekhatár mentén zöldsáv telepítendő.
- a) legalább 5.0m,
 - b) lakóövezet mellett legalább 10m szélességben háromszintes növényállomány telepítésével.

(8) Lakóterülettel határos területen a környezetterhelési határérték: a lakóterületen megengedett igénybevételi, kibocsátási és szennyezettségi határértékeket kell figyelembe venni.

1.6. Különleges sportolási terület

51. § (1) Az övezet elhelyezhető fő rendeltetésű létesítmények:
- a) sportolási, rekreációs, kulturális rendeltetésű épület,
 - b) a terület működéséhez és fenntartásához szükséges kiegészítő rendeltetés,
 - c) sportpálya, lelátó
- (2) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények:
- a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) közműpótló műtárgy,
 - c) hulladéktartály-tároló,
 - d) kerti építmény,
 - e) technikai sportra alkalmas szabadtéri létesítmény
- (3) A rendeltetési egységeket egy épülettömegben belül kell elhelyezni.
- (4) A telekhatár mentén min. 5.0m széles zöldsáv telepítendő háromszintes növényállománnyal.
- (5) Az övezetek területén lévő értékes növényállomány megtartandó.

1.6. Különleges rekreációs terület

52. § (1) Az övezetben elhelyezhető fő rendeltetésű létesítmények:
- a) fürdésre, sportlásra, gyógyellátásra alkalmas fedett és szabadtéri létesítmények,
 - b) kiszolgáló funkció,
 - c) vendéglátó funkció,
 - d) szálláshely-szolgáltató funkció
- (2) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények:
- a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) közműpótló műtárgy,
 - c) hulladéktartály-tároló,
 - d) kerti építmény,
- (3) Az övezetben legfeljebb két épület helyezhető el.
- (4) A telekhatár mentén min. 10 m zöldsáv telepítendő háromszintes növényállomány telepítésével.

1.7. Különleges szociális terület

53. § (1) Az övezetben elhelyezhetők a szociális ellátással kapcsolatos rendeltetések:
- a) szállásjellegű épület,
 - b) ellátást kiegészítő funkciójú rendeltetések,
 - c) a tulajdonos, a használó, a személyzet számára szolgáló lakás, melynek alapterülete nem haladhatja meg a beépítettség 20%-át.
- (2) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények:
- a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) közműpótló műtárgy,
 - c) hulladéktartály-tároló,
 - d) kerti építmény,
- (3) Bővítés esetén a fő rendeltetést kiszolgáló rendeltetéseket a főépülettel egy épületben kell elhelyezni.
- (4) A telekhatár mentén min. 5.0m széles zöldsáv telepítendő háromszintes növényállomány telepítésével.

1.8. Különleges mezőgazdasági üzemi terület

54. § (1) Az övezetekben elhelyezhető létesítmények:

a) Kmü-1, Kmü-3, Kmü-4 övezetekben

aa) állattenyésztéssel, növénytermesztéssel kapcsolatos termesztő, tenyésztő, feldolgozó, tároló építmények,

ab) a létesítményt kiszolgáló iroda és egyéb épület,

ac) a tulajdonos, a használó, a személyzet számára szolgáló lakás, amely nem haladhatja meg a bruttó beépítettség 20%-t.

b) Kmü-2 övezetben

ba) állattartó épület,

bb) terménytároló épület,

bc) kiszolgáló épület

(2) Az övezetekben elhelyezhető melléképítmények:

a) közmű-becsatlakozási műtárgy,

b) közműpótló műtárgy,

c) hulladéktartály-tároló,

f) húsfüstölő, jégverem, zöldségverem,

g) állatól, állatkifutó,

h) trágyatároló, komposztáló,

i) siló, ömlesztettanyag-, folyadék- és gáztároló

(3) Különleges mezőgazdasági üzemi területen egy épület beépített alapterülete legfeljebb 1000m² lehet, ennél nagyobb alapterületi igény esetén a funkciót több kapcsolódó tömegben kell elhelyezni.

(4) Kmü-1, Kmü-3, Kmü-4 övezetekben technológiai létesítmények – silók, tornyok – magassági korlátozás nélkül építhetők.

(5) A telekhatár mentén zöldsáv telepítendő

a) legalább 5.0m,

b) lakóövezet mellett legalább 10m háromszintes növényállomány telepítésével.

(6) A „Településkép védelmé”-ről szóló 15/2017. (XII.22.) sz. ökt. rendeletben a különleges mezőgazdasági üzemi övezetekre vonatkozóan a „he-5-7”, „he-12” és „hm-14” jelű helyi egyedi védelem esetében bármely építés és tevékenység a rendelet vonatkozó előírásainak megfelelően végezhető.

1.8. Különleges szennyvíztisztító terület

55. § (1) Szennyvíztisztító kezelőépület, építmény és bővítési területének övezete

(2) A telekhatár mentén 10 m széles zöldterület létesítendő háromszintes növényállomány telepítésével.

2. Beépítésre nem szánt övezetek előírásai

2.1 Közlekedési és közműterületek

2.2. Közlekedési hírközlési terület

56. § A közlekedési területeken az alábbi előírásokat kell betartani

(1) A területen elhelyezhető építmények:

a) közlekedési építmények,

b) a területet igénybe vevők ellátását szolgáló várakozó, kereskedelmi, szolgáltató építmények,

c) közmű létesítmények és berendezések, utcabútorok, reklámhordozók

(2) Szabályozási szélességek az alábbiak, az ettől eltérő szélességeket a szabályozási terv tartalmazza:

a)	61. sz. főút	m
b)	összekötőút (6211 sz.)	m
c)	bekötőút (62123 sz.)	m
c)	külterületi egyéb közutak	m
d)	kiszolgálóút	m
e)	helyi gazdasági kiszolgáló közút	m
f)	gyalogút	m

(3) A közutak tervezési osztályba sorolása:

a) Külterületi utak:	
- Autópálya	K.I.A.
M6	
- Összekötőút	
összekötőút (6211 sz.)	K.V.A.
- Bekötőút	
bekötőút (62123 sz.)	K.V.A.
- Külterületi egyéb közút	K.VI.A.
gazdasági területeket feltáró utak	
b) Belterületi utak	
- Gyűjtőút	B.V.c.A.
az összekötő- és bekötőutak belterületi szakaszai	
Balatoni út	
Nagykarácsonyi út	
Árpád utca	
Petőfi utca	
- Kiszolgálóút	B.VI.d.A.
az összes többi utca, melyekről ingatlanok közelíthetők meg	
- Kerékpárút	B.VII.
- Gyalogút	B.VIII.

(4) Külterületi önkormányzati és magán utak, mező- és erdőgazdasági üzemi utak esetén az út tengelyétől mért 10-10m-en belül épület, kerítés nem helyezhető el.

(5) A közforgalmú parkolóhelyeket fásítottan kell kialakítani úgy, hogy négy parkolóhelyenként legalább egy db 12 cm törzskerületű nagy lombkoronájú fát kell telepíteni.

(6) A 12 méter szélességet elérő utcákat min. egyoldali fasorral kell kialakítani.

(7) Vegyes használatú út kialakításakor megfelelő forgalomcsillapító eszközök alkalmazásával kell gondoskodni a biztonságos gyalogos és kerékpár közlekedésről.

(8) Kiemelt szegélyű járdák esetén az átkelőhelyeknél a szegélyt 2 cm-re kell süllyeszteni.

(9) Közlekedési területen üzemanyag-töltő állomás nem létesíthető.

(10) Magánútra vonatkozó előírások:

a) hrsz. 40/1 árok mellett kiszabályozott kiszolgáló út magánútként is kialakítható;

b) magánút csak közúthoz csatlakoztatható.

(11) Külterületi beépítésre szánt területen új út építésével, út rekonstrukciójával egyidejűleg a térvilágítást meg kell valósítani.

(12) Közműépítésre vonatkozó előírások

a) közművek építésekor a távlati összes közmű elhelyezésére területet kell biztosítani,

b) közművek helyét úgy kell kijelölni, hogy az út menti fasor telepítését ne akadályozzák meg.

(13) Gyalogutak kialakításánál tekintettel kell lenni az akadálymentes közlekedés biztosítására.

(14) Parkolás

- a) Az egyes építményeknek a jogszabályok alapján számított parkolóhely szükségletének az 50 %-át közterületen vagy közforgalom számára megnyitott magánúton is meg lehet adni.
 - b) A Balatoni út és a gyűjtőutak mentén - legalább 20 méter széles szabályozási szélességű utcák egyik oldalán - a közút kezelőjének hozzájárulásával és a közlekedési hatóság engedélye szerint fásított parkolókat lehet kiépíteni, amelyek az utca menti építési övezetek kereskedelmi, szolgáltató önálló rendeltetési egységekhez szükséges gépjármű várakozóhelyként igénybe vehetők.
 - c) A tehergépjármű, kamion, autóbusz-tároló telephelyet lakott területtől legalább 100,0méter védősáv megtartásával kell kialakítani.
- (15) Az övezetben a lakóterületen megengedett igénybevételi, kibocsátási és szennyezettségi határértékeket kell figyelembe venni.

2.3. Zöldterületek

57. § (1) A zöldterületek állandóan növényzettel fedett közterületek – a település klimatikus viszonyainak megőrzését, javítását, ökológiai rendszerének védelmét, pihenést és testedzést szolgálnak - övezetei
- a) Zkp közparkok,
 - b) Zkk közkertek
- 2.) Az övezetben elhelyezhető építmények,
- a) 500m²-nél nagyobb telekterület esetében a terület rendeltetésszerű használatához, fenntartásához szükséges épület, építmény,
 - b) kialakítható legkisebb telekterület, vagy annál nagyobb telekterület esetén vendéglátó épület.
- (2) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények:
- a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) közműpótló műtárgy,
 - c) hulladéktartály-tároló,
 - e) kerti építmény,
 - f) sportpálya, szabadtéri edzőberendezések
- (3) A zöldterületeket kertépítészeti terv alapján kell kialakítani.
- (4) Zöldterületek kialakításánál tekintettel kell lenni az akadálymentes közlekedés biztosítására.
- (5) Meglévő közcélú zöldterületek megtartásáról, hiányos növényzet esetén kiegészítéséről gondoskodni kell.
- (6) Új zöldterületek kialakítása, illetve meglévők felújítása során olyan tájba illő, honos fajok többszintű telepítése szükséges, melyek megőrzik, illetve megteremtik a terület megfelelő diverzitását, élőhelyet nyújtanak a vadon élő állat- és növényfajoknak.
- (7) Szilárd vagy szilárdított burkolat a zöldterület legfeljebb 15%-át boríthatja.
- (8) A „Településkép védelmi rendelet”-ben megállapított „ht-1” Szögletkert és „ht-2” jelű” Cifrakert helyi egyedi védelem alatt álló természeti elem területén bármely tevékenység a 15/2017. (XII.22.) sz. ökt. rendelet 11. § (3) f) – j) bekezdések elemeinek védelmének biztosításával történhet.

2.4. Erdőterületek

58. § (1) A település területén az erdészeti hatóság nyilvántartásában szereplő földrészletek és a hatályos tervvel kijelölt tervezett erdők találhatók az alábbi rendeltetéssel:
- a) gazdasági erdők
 - b) védelmi erdő
- (2) Erdőben elhelyezhető épületek, építmények:
- a) gazdasági erdőben kizárólag olyan épületek (a fenntartásához szükséges tanya-udvar, tulajdonosi vagy szolgálati lakás, vadászház, erdészeti célú gazdasági, bemutató épület),

- építmények, létesítmények (nyomvonal jellegű közmű és távközlési létesítmények, feltáró utak) helyezhetők el, amelyek az erdő gazdasági rendeltetésének betöltését nem akadályozzák.
- b) védelmi erdőben az erdő rendeltetését szolgáló építményeken (kilátó, magasles) kívül kizárólag olyan – nem épület jellegű – építmények, létesítmények (pl. nyomvonal jellegű közmű és távközlési létesítmények, feltáró utak, a környezetvédelmet, az ismeretterjesztést és a turizmust szolgáló építmények, árkok) helyezhetők el és alakíthatók ki, amelyek az erdő védelmi rendeltetésének betöltésében nem akadályozzák,
- c) védelmi erdőben épület nem helyezhető el.
- (3) Erdő telepítése esetén min. 30m széles, véderdő esetében min. 20m széles őshonos, a környezeti feltételekhez alkalmazkodni képes fa és cserjefajokból elegyes erdő alakítandó ki.
- (4) Az erdőnek nem minősülő honos fajokból álló facsoportok megtartásáról – függetlenül a terület földhivatali nyilvántartás szerinti művelési ágától - gondoskodni kell a település területén.
- (5) Erdőterületen csak extenzív jellegű vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazhatók.

2.5. Mezőgazdasági területek

59. § (1) Má általános mezőgazdasági területen a magasabb rendű jogszabályok szerint, e rendelet korlátozásaival helyezhetők el a gazdálkodás, feldolgozás, tárolás, lakhatás építményei:

- a) 720m^2 -t el nem érő területű telken épületet elhelyezni nem szabad,
- b) 720m^2 - 1500m^2 közötti terület nagyságú telken - a nádas, a gyeperdő és a szántó művelési ágban nyilvántartottak kivételével - legfeljebb 10%-os beépítettséggel elsősorban a tárolás célját szolgáló egy gazdasági épület és terepszint alatti építmény (pince) helyezhető el,
- c) 1500m^2 -t meghaladó területű telken építmény legfeljebb 10%-os beépítettséggel helyezhető el.
- d) lakóépület szőlő, gyümölcsös és kert művelési ág esetén 3000m^2 , egyéb művelési ág esetén 6000m^2 telekterület felett helyezhető el úgy, hogy az a megengedett 10%-os beépíttség felét nem haladhatja meg. A különálló lakóépület beépítési magassága legfeljebb 7,5 m lehet.
- e) Mezőgazdasági területen üdülőház, hétvégi ház nem helyezhető el.
- (2) Kiváló termőhelyi adottságú termőterület térségi övezetében csak szántógazdálkodási tevékenység folytatható.
- (3) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület térségi övezetében a mezőgazdasági művelési ág csak erdőgazdálkodásra változtatható.
- (4) Már korlátozott hasznosítású mezőgazdasági területek a gyeperdő, rét, legelő művelési ágban nyilvántartott területek, ahol elhelyezhetők:
- a) fenntartást, bemutatót, ismeretterjesztést szolgáló állattenyésztés építményei, ha a terület eléri az 5ha-t,
- b) lakóépület, hétvégi ház nem helyezhető el.
- (5) Mk kertes mezőgazdasági terület elsősorban a szabadidő-eltöltésként gyakorolt növénytermesztés, kertművelés célját szolgálja, ahol a saját (családi) szükségletek kielégítésére alkalmas mértékig az állattartást, állattenyésztést szolgáló építmény is elhelyezhető az alábbiak szerint:
- a) Mk-1 övezetben 720m^2 -t meghaladó terület nagyságú telken elsősorban egy gazdasági vagy tároló épület és terepszint alatti építmény (pince) helyezhető el.
- b) Mk-2 övezetben gazdasági, feldolgozó, tároló épület, pince, 3000m^2 felett lakóépület is elhelyezhető.
- c) Mk-3 övezetben gazdasági épület, tároló épület, pince, 2000m^2 felett lakóépület is elhelyezhető.
- d) Mk-4 övezetben gazdasági, feldolgozó, tároló épület, pince helyezhető el.

- e) Mk-5 övezetben gazdasági, feldolgozó, tároló épület, pince, 3000m² felett lakóépület is elhelyezhető.
- e) Mk övezetekben hétvégi ház nem helyezhető el.
- f) az övezeti előírások az elsődleges funkcióra és lakóépületre külön-külön megállapítják az épületmagasságot, mely általában
 - fa) lakóépület esetén legfeljebb 4,8m,
 - fb) gazdasági, feldolgozó és tárolóépület esetén legfeljebb 7,5m
- (6) Mezőgazdasági területen az épületek paramétereinek meg kell felelni a terület jellegének, művelési ág követelményeinek. Az épületek engedélyezése és létesítése során figyelemmel kell lenni a szabályozási tervlapon feltüntetett környezetvédelmi védőtávolságokra és közműbiztonsági övezetekre vonatkozó tiltó és korlátozó előírásokra.
- (7) Az épület padlószintje az eredeti terephez képest legfeljebb 50cm-rel emelhető ki.
- (8) Technológiai szükségszerűségből kialakuló épületek (terményszárító, silótorony) magassági korlátozás nélkül elhelyezhető.
- (9) Terepszint alatti beépítés a beépíthető terület 1,25.szöröse lehet.

2.6. Vizgazdálkodási terület

60. § (1) Az övezetben kizárólag a vízgazdálkodással kapcsolatos létesítmények helyezhetők el külön jogszabály szerint.
- a) V övezet elemei a patakok, vízfolyások, árkok, tavak.
 - b) Vb övezet vízbeszerzési terület a vízmű területe.
- (2) A vízgazdálkodási területen a gyepek, a rét a művelési ágak, továbbá a vízfolyások és azok partjait kísérő természetes, illetve természetsszerű növényzatosok megtartandók, más művelési ágba nem sorolhatók.
- (3) Vízfolyások rendezése, karbantartása kizárólag a táji-, természeti értékek károsítása nélkül, tájba illő módon, természetsszerű kialakítással történhet.
- (4) A parti sávban épületek, építmények nem helyezhetők el.
- (5) A vizes élőhelyek mentén bármilyen feltöltés, burkolás tilos.
- (6) Az övezetben olyan építési tevékenység nem folytatható, amely veszélyezteteti a vízfolyások, a talaj- és a talajvizek állapotát, és talaj vagy talajvízszennyezést okozhat.
- (7) Vízgazdálkodási területként lejegyzett területet (árkok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján lehet.

2.8. Természetközeli terület

61. §. (1) Az ökológiai hálózat sajátos természetközeli területei a nádasok, melyek területén épület nem helyezhető el.
- (2) Természetsszerű állapot megtartandó, más művelési ágba nem sorolható.

2.8. Különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület

62. §. (1) A „Településképi védelmi rendelet”-ben megállapított „htk-4” jelű településképi szempontból meghatározó terület táji, természeti elemekkel érintett területen vizes élőhely mellett kialakítandó rekreációs terület, melynek rendeltetése
- a) Kbre-1 övezetben turizmussal kapcsolatos fogadó építmények helyezhetők el.
 - b) Kbre-2 övezetben pihenést, horgászatot, turizmust szolgáló építmények helyezhetők el.
 - a) Kbre-3 övezetben növény- és állatvilág bemutatásával, ismeretterjesztéssel kapcsolatos építmények helyezhetők el.

- (2) Az övezetben bármely tevékenység a 15/2017. (XII.22.) sz. ökt. rendelet 13. §, 15. § (2) pontjának és a 18.§ vonatkozó bekezdéseinek előírásai szerint végezhető.
- (4) Az övezet teljes területére beépítési terv készítendő.

1.5. Különleges temető terület

63. § (1) Kbte övezet temetkezési célokat és kegyeleti park kialakítását szolgáló terület, ahol ravatalozó, kápolna, sírépítmények, temetkezési emlékek, kegyeleti építmények, a dísz- és pihenőkert rendeltetéshez kapcsolódó építmények, továbbá a terület fenntartását és az üzemelést szolgáló építmények helyezhetők el.
- (2) Az elhelyezhető, a rendeltetésszerű használatot, működést kiegészítő melléképítmények:
- a) közmű-becsatlakozási műtárgy,
 - b) közműpótló műtárgy,
 - c) hulladéktartály-tároló,
- (3) A ravatalozó, kápolna kivételével az elhelyezhető rendeltetéseket egy épülettömegben kell elhelyezni.
- (4) Ravatalozó, kápolna építése esetén az épületmagassági előírásoktól el lehet térni, és a megengedett épületmagasság felett torony jellegű épületrész építése engedélyezett.
- (5) A telekhatár mentén legalább 3 m széles zöldsáv fasorral.
- (6) Az övezetek területén lévő értékes növényállomány megtartandó.

III Fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

64. § (1) E rendelet a kihirdetését követő 30. napon léphatályba.

(2) Hatálybalépéssel egyidejűleg hatályukat veszítik az alábbi rendeletek:

- Helyi Építési Szabályzat 15/2005. (IX.01.) sz. ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 13/2006. (IV.25.) sz. Ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 12/2009. (IX.01.) sz. Ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 14/2011. (XII.01.) sz. Ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 15/2014.(VII.02.) sz. Ökt. rendelet
- Helyi Építési Szabályzat módosítása 17/2016.(X.28.) sz. Ökt. rendelet
- 15/2017. (XII.22.) önk. rendelet 1. függelék 1. fejezet

Farkas Imre
polgármester

Győriné Tar Edit
aljegyző

A rendeletet Előszállás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 2019. -i ülésén fogadta el, kihirdetve 2019. -án.

Melléklet

- 1. melléklet: SZ-1 jelű Szabályozási tervlap**
- 2. melléklet: SZ-2 jelű Szabályozási tervlap**
- 3. melléklet: Építési övezetei, övezeti előírások**

3. melléklet: Építési övezetei, övezeti előírások

1. fejezet Építési övezetek

Építési övezet jele	Területfelhasználás jele	Az építési övezet jellege	Kialakítható telek legkisebb területe / m ²	Beépítési mód	Beépítettség legnagyobb mértéke / %	Épülmagasság legnagyobb mértéke / m	Zöldfelület legkisebb mértéke / %	Kialakítható legkisebb telekszélesség / m
LAKÓTERÜLETEK L								
Lfk-1	kialakult	kialakult	700	O	30	3-4,5	40	14
Lfk-2	hagyományos falusias lakóterület	kialakult	900	O	30	3-4,5	40	14
Lfk-3		kialakult	900	O	30	3-6,5	40	14
Lfk-4		kialakult	1200	O	30	3-4,8	40	
Lfk-5		kialakult	1500	O	30	3-4,8	40	
Lfk-6		kialakult	1800	O	30	3-4,8	40	
Lfk-7		kialakult	900	O	30	3-6,5	40	
Lf-1	falusias lakóterület	fejlesztés	1200	O	25	3-5,0	50	18
Lf-2	kertvárosias karakterrel	fejlesztés	1500	O	25	3-5,0	50	18
VEGYES TERÜLETEK V								
Vt-1	településközpont Igazgatás, keresk.	kialakult	2500	SZ	40	3,5-6,5	40	-
Vt-2	településközpont oktatás, kultúra	kialakult	K	SZ	30	3,5-7,5	50	-
Vt-3	településközpont piac	fejlesztés	2500	SZ	20	3,5	20	-
GAZDASÁGI TERÜLETEK G								
Gksz-1	keresk. szolg. terület(Petőfi u.)	kialakult belterületi	2000	O	40	3,0-6,5	40	20
Gksz-2	keresk. szolg. terület (Dollár u.)	fejlesztés	5000	SZ	40	3,0-7,5	40	30
Gksz-3	keresk. szolg. terület (M6 Teleki dűlő)	kialakult	4000	SZ	40	3,0-9,5	40	30
KÜLÖNLEGES TERÜLETEK K								
Ksp	sportterület	kialakult	K	SZ	10	3,0-9,5	70	-
Kre	rekreációs terület	fejlesztés	K	SZ	20	3,0-9,5	50	-
Kszoc	szociális int.	kialakult	K	SZ	40	3,0-4,8	40	-
Kmü-1	mezőgazdasági üzemi terület (belterület, Robert-major) hrsz.1453/1	kialakult	2500	SZ	30	3,0-7,5	50	-
Kmü-2	mezőgazdasági üzemi terület (Tuzokvölgy)	kialakult	1ha	SZ	30	3,0-4,8	70	-
Kmü-3	mezőgazdasági üzemi terület (M6)	fejlesztés	2500	SZ	40	3,0-7,5	40	30
Kmü-4	Mezőgazdasági üzemi terület (külső major)	kialakult	5000	SZ	40	3,0-7,5	40	-
Ksz	Szennyvíztisztító 0365/22	kialakult	K	SZ	10	3,0-4,5	40	-

2. fejezet Övezetek

Építési övezet jele	Területfelhasználás jellege	Az építési övezet jellege	Kialakítható telek legkisebb területe / m ²	Beépítési mód	Beépítettség legnagyobb mértéke / %	Épületmagasság legnagyobb mértéke / m	Zöldfelület legkisebb mértéke / %	Kialakítható legkisebb telekszélesség / m
KÖZLEKEDESI ÉS KÖZMŰTERÜLETEK KÖ								
KÖu	közút magánút	kialakult tervezett	K	SZ	3	3,5	-	-
KÖk	vasút	kialakult	K	SZ	3	3,0-7,5	-	-
KÖh	hírközlési adótorony	kialakult	K	SZ	10	3,5	10	20
ZÖLDTERÜLETEK Z								
Zkp	közpark	kialakult bővítés	1ha	SZ	3	3,0-4,5	70	80
Zkk	közkert	kialakult, fejlesztés	< 1ha	SZ	3	3,5	60	15
ERDŐTERÜLETEK E								
Eg	gazdasági erdő	kialakult	K	SZ	-	-	-	-
Ev	véderdő	kialakult	K	SZ	-	-	-	-
MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK M								
Má	általános mezőgazdasági terület	kialakult	20000	SZ	10	7,5	80	50
Mák	korlátozott hasznosítású mg. terület	kialakult	5000	SZ	3	3,5	95	50
Mk-1	kertes mg. terület	kialakult	1500	SZ	10	4,5 / 4,8	80	kialakult struktúrához igazodó
Mk-2	kertes mg. terület	kialakult	1500	O	10	4,8 / 7,5	80	
Mk-3	kertes mg. terület	kialakult	2000	O	10	4,8 / 4,8	80	kialakult
Mk-4	kertes mg. terület	kialakult	1500	O	10	4,8 / 7,5	80	csak telekösszevonás engedélyezett
Mk-5	kertes mg. terület	kialakult	3000	SZ	10	4,8 / 7,5	80	30 hrs.1470/6-7 hrs. 1470/12- 13
VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLETEK V								
V	patak, tó, árok	kialakult	-	-	-	-	-	-
Vb	vízbeszerzési terület - vízmű	kialakult	K	SZ	10	3,0-4,5	80	K
TERMÉSZETKÖZELI TERÜLET Tk								
Tk	nádas	kialakult	K	-	-	-	K	K
KÜLÖNLEGES BÉEPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK Kb								
Kbre-1	rekreációs terület Robert-völgy	fejlesztés	5000	SZ	5	3,0-3,5	90	K
Kbre-2	rekreációs terület Gulyamajor	kialakult	1ha	SZ	10	3,0-4,5	80	K
Kbre-3	rekreációs terület belterület	kialakult	2ha	SZ	10	3,0-4,5	90	K
Kbte	temető	kialakult	K	SZ	5	3,0-4,8	40	25

Függelék

1. függelék

Telepítésre javasolt és tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke (A MÉTA program Kelet-Mezőföld vegetációs tájbeosztása szerint)

A kistájra jellemző, telepítésre javasolt őshonos fa és cserjefajok:

Quercus robur (kocsányos tölgy), *Quercus cerris* (cser), *Carpinus betulus* (gyertyán), *Acer campestre* (mezei juhar), *Salix alba* (fehér fűz), *Salix fragilis* (törékeny fűz), *Padus avium* (zelnicemeggy), *Fraxinus angustifolia* (magyar kőris), *Fraxinus excelsior* (magas kőris), *Populus alba* (fehér nyár), *Populus nigra* (fekete nyár), *Alnus glutinosa* (enyves éger), *Cornus sanguinea* (veresgyűrű som), *Crataegus oxiacantha* (cseregalagonya), *Crataegus nigra* (fekete galagonya), *Coryllus avellana* (mogyoró), *Viburnum opulus* (kányabangita).

A megfelelő faj kiválasztásához mindig a termőhely előzetes gondos vizsgálata szükséges.

Özönfajok: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster* spp.), amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), kései meggy (*Prunus serotina*), japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria* spp.), akác (*Robinia pseudoacacia*), aranyvessző-fajok (*Solidago* spp.).

Az özönfajok tekintetében az akác megítélése jelenti a legnagyobb gondot, mivel az erdők nagy részének fő fafaja jelenleg a fehér akác. Cél az erdők természetességi szintjének fokozatos emelése, a tájnak megfelelő vegyes fajösszetételű állományok kialakítása fafajcserével.

2. függelék**Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek adatai**

(Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása)

Lelőhely azonosító	Helyszín, elnevezés	Jellege	Kora	HRSZ nyilvántartott adatok	Megjegyzés
21819	Arany János utca 4.	▪ Temető	▪ Római kor - kelta	1777/1, 1776, 1777/2, 1763, 1896, 1898, 1897, 1895	
21820	Felsőpáskomi -dűlő	▪ Vár	▪ Kora Árpád-kor	0297/8 , 0224/10, 0224/11, 0224/12	Részben Nagykarácsony területét is érinti. Nagykarácsonyi hrsz.: 0297/8
47726	Töltés	▪ Gát	▪ Ismeretlen kor	0232, 0233, 0234/1, 0230/1, 0230/13, 0231	Részben Daruszentmiklós területét is érinti. Daruszentmiklói hrsz.: 0230/1, 0230/13, 0231
47858	Páskom	▪ Telepnyom	▪ Késő bronzkor	0224/12, 0224/22	
47860	Felső-Páskom	▪ Telepnyom	▪ Középkor	0224/8, 0224/9, 0224/10, 0224/11, 0224/12, 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8	Részben Nagykarácsony területét is érinti. Nagykarácsonyi hrsz.-k: 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8,
47861	Előszállási legelő	▪ Erődítés	▪ Ismeretlen kor	0224/16	
47863	Téglavető	▪ Bizonytalan jellegű	▪ Vas kor (kelta)	0224/16	
47867	Tégla-házi- rétek alja	▪ Telepnyom	▪ Kora bronzkor	0234/2, 0234/1, 0234/3	
47871	Tői-dűlő- észak	▪ Telepnyom ▪ Telepnyom	▪ Vas kor (kelta) ▪ Árpád-kor	0236/4, 0236/5	
47878	Selyem-rét	▪ Telepnyom	▪ Bronzkor	0210/6, 0210/7	
47881	Tői-dűlő-dél	▪ Épület ▪ Telepnyom	▪ Római kor ▪ Római kor	0240/2	
47883	Posztós	▪ Település ▪ Település	▪ Középkor ▪ Kora újkor	0254/14, 0254/15, 0254/16, 0254/17, 0254/9, 0254/10, 0254/13, 0255, 0263/2, 0263/3, 0254/5, 0254/12, 0254/2, 0254/17, 0254/18, 0264/1, 1196	A lelőhely kiterjedése jóval nagyobb. További érintett hrsz.-k: 0254/2, 0254/17, 0254/18, 0264/1, 1196
21647	Bibichegy	▪ Temető ▪ Temető	▪ Avar kor ▪ Késő római kor	1492/1, 1500/2, 1494/2, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500/1, 1491/2	
47888	Kocsmaházi- rész	▪ Temető	▪ Ismeretlen kor	1820, 1821, 1760, 1819, 1822, 1816	
21645	Öreghegy	▪ Temető	▪ Avar kor	0379/2, 0380, 0381/5, 1088, 1102, 0389, 1124/2, 0379/4, 0391/1, 1881/10, 1101	
47892	Dózsa György u. 9.	▪ Temető	▪ Ismeretlen kor	0418/7, 0418/3, 0418/5, 0418/4, 0418/6, 0418/2, 0418/1, 0418/9, 0418/8, 0417	

38579	Györök-tanya	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kemence ▪ Erődítés ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Római kor ▪ Avar kor ▪ Újkőkör ▪ Római kor ▪ Avar kor ▪ Késő középkor 	0569/2, 0621/1, 0621/7, 0621/10, 0621/11, 0621/12, 0621/16, 036/2, 0372/51, 0372/52, 0372/53, 0372/56, 0372/59, 0372/62, 0372/63, 0372/66, 0372/69, 0372/72, 0372/75, 0372/78, 0372/81, 0372/84, 0372/87, 0372/90, 0372/93, 0372/96, 0372/99, 0372/102, 0372/105, 0372/108, 0372/6, 0372/10, 0372/12, 0372/13, 0372/21, 0372/22, 0372/24, 0372/25, 0372/26, 0372/30, 0372/31, 0372/34, 0369/12, 0369/11, 0369/13, 0369/10, 0369/14, 0371, 0372/2, 0372/101, 0372/95, 0372/98, 0372/83, 0372/74, 0372/65, 0372/32, 0372/103, 0372/97, 0372/100, 0373/2, 0372/85, 0372/76, 0372/67, 0372/64, 0515, 0372/50, 0372/43	Részben Dunaföldvár területét is érinti. Dunaföldvári hrsz.-k: 0569/2, 0621/1, 0621/7, 0621/10, 0621/11, 0621/12, 0621/16,
59865	Györök-tanya, RM-08	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom ▪ Temető 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Avar kor ▪ Középkor ▪ Avar kor 	0372/108, 0372/111, 0372/114, 0372/117, 0372/34, 0372/36, 0372/38	
71041	Györök-tanya, RM 19	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Épület ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Római kor ▪ Római kor ▪ Avar kor 	0372/126, 0371, 0372/41, 0372/40	
59368	Györök-tanya	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Őskor 	0569/2, 0621/11, 0621/12, 0621/16, 0372/6, 0372/12, 0372/13, 0372/31, 0372/51, 0372/63, 0372/66, 0372/65, 0373/2, 0372/67, 0372/64, 0515, 0372/50, 0372/44, 0372/45, 0372/43, 0367/2	Részben Dunaföldvár területét is érinti. Dunaföldvári hrsz.-k.: 0569/2, 0621/11, 0621/12, 0621/16,
Bejelentés alatt	Feszty Árpád út	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telepnyom ▪ Telepnyom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Őskor (bronzkor?) ▪ Római kor 	1880, 1881/10, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875	

Fentiek közül 3 régészeti egyedileg, kiemelten védett lelőhely!

Lelőhely azonosító	Helyszín, elnevezés	Jellege	Kora	HRSZ nyilvántartott adatok	Védés
21820	Felsőpáskomi- dűlő	▪ Vár	▪ Kora Árpád- kor	0297/8, 0224/10, 0224/11, 0224/12	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet
47858	Páskom	▪ Telepnyom	▪ Késő bronzkor	0224/12, 0224/22	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet
47860	Felső-Páskom	▪ Telepnyom	▪ Középkor	0224/11, 0224/12, 0224/9, 0224/8, 0297/1, 0297/2, 0297/3, 0297/4, 0297/5, 0297/6, 0297/7, 0297/8, 0224/10	2/2006. (VII. 19.) OKM rendelet

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i Képviselőtestületi ülés

12. napirendi pontja: Külterületi utak helyreállítása

Tisztelt Képviselőtestület!

A Képviselőtestület a 2018. szeptember 13-i ülésén tárgyalta a belterületi utak súly- és forgalomkorlátozását szabályozó rendelet-tervezetét, illetve a külterületi utak rendbetételére és karbantartására vonatkozó lehetőségeket. A Képviselőtestület döntése értelmében egyeztetési tárgyalásra került sor 2018. november 15-én a mezőgazdasági tevékenységet végző és egyéb vállalkozókkal (továbbiakban: vállalkozók), akiket a korlátozások és a külterületi utak használata érdemben érint. A meghívott 53 vállalkozóból 25 fő jelen volt, vagy képviseltette magát a megbeszélésen. Az egyeztető tárgyalásról készült jegyzőkönyv és a megbeszélést követő lehetőségekről készült beszámoló a 2018. novemberi ülésen tárgyalásra került és a mezőőri szolgálat bevezetésével kapcsolatos további információk beszerzése iránti igényről döntött a Képviselőtestület a 2019. márciusi képviselőtestületi ülésre. Időközben új információ került a birtokunkba egy további lehetőségről, emiatt határidő módosítást kértünk és kaptunk a beszámolóra.

A képviselőtestületi határozatban foglaltaknak eleget téve tájékoztatom a Tisztelt Képviselőtestületet a lehetőségek részleteiről.

1. Mezőőri szolgálat bevezetése.

Ennek a szolgáltatásnak a bevezetésének érdekében egyebek mellett a következő ágazati jogszabályokat kell figyelembe venni:

- a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 16-23. §-ai
- a rendészeti feladatokat ellátó személyek, valamint a vegyveres biztonsági őrök ruházati ellátására vonatkozó részletes szabályokról szóló 70/2012. (XII.14.) BM rendelet,
- a mezőőrök és a hegyőrök szolgálati viszonyáról szóló 29/1998.(IV.30.) FM rendelet,
- a mezei őrszolgálat megalapításához, fenntartásához és működéséhez nyújtandó állami hozzájárulás igénybevételeének rendjéről és feltételeiről szóló 64/2009. (V.22.) FVM-PM együttes rendelet

Ennek a szolgáltatásnak a biztosítása fejében szedhető hozzájárulás a földhasználótól, amelyet helyi rendeletben kell szabályozni. A mezőőri járulék adók módjára behajtható köztartozásnak minősül. A beszedett összegből a mezőőri szolgálat fenntartásával kapcsolatos költségeket kell fedezni és részben az utak karbantartására is fordítható, mivel az őrszolgálat ellátásának feltétele a járható úthálózat.

A szolgálat fenntartása őrszolgálat kialakításával jár, tehát megfelelő végzettséggel rendelkező, közalkalmazotti státuszba felvett mezőőr alkalmazásával. A mezőőri feladatellátásnak a szabályait fenti jogszabályok szabályozzák (pl. megfelelő felszerelés biztosítása, együttműködés megkötése a rendőrséggel, erdőterület őrzése esetén az erdészeti szolgálattal, megfelelő végzettséggel rendelkező fegyveres őr alkalmazása, nyilvántartásba vételi kötelezettség, napi feladatellátás biztosítása, napi, havi és évi adminisztráció, stb.)

A mezőőri szolgálat megalakítása költségeinek felét, de maximum 500 ezer forintot mezőőrönként a központi költségvetés biztosítja az agrárpolitikáért felelős miniszter által. Jelenleg az igényelhető állami támogatás az ezt követő időszakra nézve a fenntartási és működési költségek legfeljebb 50 %-a, de legfeljebb havi 90 ezer forint/mezőőr.

A mezőőrök kötelező felszerelésének elemeit és a kihordási időt a 70/2012. (XII.14.) BM rendelet 5. melléklete tartalmazza. Megjegyezni kívánom, hogy csak az idei évtől kezdődően kötelezően megvásárolandó formaruha 277.000 Ft-ba kerül. A felszerelésen kívül minden évszakban és minden időjárási körülmény között szükséges biztosítani ruházatot, járművet és üzemanyagot a napi járőrözéshez.

A szolgálat működését úgy kell megszervezni, hogy a napi, rendszeres ellenőrzést biztosítani kell, tehát a hét minden napján biztosítani kell a szolgálat működését és az esetleges betegszabadság vagy a rendes szabadság idejére is kell legyen személy, aki ellátja a feladatot. Ehhez szűken elegendő 1 fő alkalmazása, legalább 1,5 alkalmazását kellene biztosítani.

Előszállás környékén Nagykarcsonyban és Dunaföldváron található mezőőri szolgálat.

Nagykarcsonyban 1 fő mezőőrt alkalmaznak és kizárólag a Nagykarcsony Kft. kötelezett fizetésre külön megállapodás alapján, az egyéb tulajdonban lévő ingatlanok után nem kell mezőőri díjat fizetnie a földművelőknek.

Dunaföldváron a földhasználó kötelezett a díjat megfizetni, ha ez ismeretlen, akkor a tulajdonos. Dunaföldváron például a következő díjakat alkalmazzák:

„(1) A mezőőri járulék mértéke az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett művelési ágat figyelembe véve:

a) szántó	600,-Ft/ha/év
b) erdő	2.000,-Ft/ha/év
c) szőlő, gyümölcsös, kert	2.100,-Ft/ha/év

(2) A naptári évre megállapított mezőőri járulék éves összege, fizetésre kötelezettenként legalább 1.500.- Ft/év.”

Mindkét település oly módon tudja működtetni a szolgáltatást, hogy a beszedett díj nem elegendő a szolgálat fenntartására, az önkormányzat saját költségvetéséből egészíti ki a működési költségeket, pedig a tapasztalatok azt mutatják, hogy jó a fizetési morál a gazdák között.

Előszállás teljes közigazgatási területe 3998 ha, de nem terhelhetők mezőőri járulékkal a természetvédelmi területek, köztük a Natura 2000-es területek, a tavak, az erdők, kizárólag a termőföldek: gyümölcsösök, szőlők, szántók, gyepek, rét, legelő, nádas, kert, zártkert. Így hozzávetőlegesen 3400 ha terület marad, melyre kivethető lenne a mezőőri járulék fizetési kötelezettség.

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy a mezőőri járulék bevezetése érezhetően megnöveli a hivatal adminisztrációs terheit, mivel egy újabb adónemnek minősül, ami által nemcsak az adóigazgatás területén, hanem a pénzügy általános feladataiban is növekedést eredményez. A mezőőri járulék beszedésének adminisztrációját nem biztosítja az ASP rendszer, így erre külön programot kell vásárolni, melynek használata az adminisztrációs terheket tovább növeli. A jelenlegi hivatali létszámmal nem biztosítható a feladat ellátása.

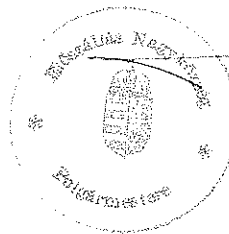
2. Útfelújítási alap létrehozása

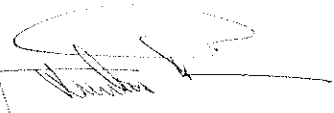
Felmerült, lehetőségként, hogy az önkormányzatnak lehetősége van bizonyos cél elérése érdekében ún. alapot létrehozni. Helyi rendeleti formában kell meghatározni az alap bevételi és kiadási szabályait, de az alapba történő befizetést nem lehet kötelezővé tenni.

Ami a saját érdekeken felül fizetésre ösztönözné az érintetteket, az a különböző kedvezmények adása (kivéve az adókedvezményt) lenne, melyek alkalmazásával érdekeltté tehetők a befizetők a nem fizetőkkel szemben. Ilyen kedvezmény lehet pl. a közterületfoglalási díjból való engedmény, vagy ha az önkormányzat bevezeti a belterületi utak használatának valamely korlátozását, akkor ebben a témában is adható kedvezmény az alapba befizetőknek. Sajnos a kedvezmények tárháza elég szűk körű, mivel településünkön a kötelező fizetési kötelezettségeken kívül nincs plusz helyi közteher kiróva a lakosságra.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fenti lehetőségeket alapul véve hozza meg döntését.

Előszállás, 2019. június 3.

Farkas Imre
polgármester

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i Képviselőtestületi ülés

13. napirendi pontja: Szociális rendelet módosítása

Tisztelt Képviselőtestület!

A Képviselőtestület az Előszállás polgárává avatás rendjéről szóló 25/1999. (XII. 1.) ÖK. számú rendelete értelmében minden év augusztus 20-i ünnepélyes megemlékezés keretében polgárává fogadta a település 1 évnél fiatalabb gyermekeit.

A polgárrá fogadás alkalmával fenti rendelet szerint 5000 Ft-os utalványban részesültek a gyermekek. Mivel jogszabályváltozások következtében 2019. évtől megszűnt az Erzsébet utalványok értékesítése is és plusz költséggel jár ezek megvásárlása is, javaslom, hogy a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletet (továbbiakban: Rendelet.) egészítse ki a Képviselőtestület egy, a Karácsonyi ünnepkörhöz hasonló támogatási formával, a Polgárrá avatott gyermekek települési támogatása elnevezésű települési támogatással.

Jogosultsági feltételeit és egyéb szabályokat a mellékelt rendelet-tervezet tartalmaz.

Fentieket figyelembe véve kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy a témában előterjesztett rendelet-tervezetet vitassa meg és rendeletét alkossa meg.

Előszállás, 2019. június 26.

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna jegyző
nevében és megbízásából:

Győriné Tar Edit
aljegyző

**Előszállás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2019. (.....) önkormányzati rendelet-tervezete
a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosításáról**

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (4) bekezdés g) pontjában kapott felhatalmazás alapján Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§ A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Rendelet.) kiegészül a következő alcímmel és a 25/A.§-sal:

” 5. Előszállás polgárává avatott gyermekek települési támogatása

25/A. § (1) Előszállás polgárává avatott gyermekek települési támogatása állapítható meg annak az előszállási lakos gyermeknek, aki

- a) tárgyév július 1-jén, bejelentett állandó lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik Előszálláson és
- b) az a) pontban meghatározott időpontban életvitelszerűen Előszálláson él, és
- c) aki az előző év július 1. és a tárgyév június 30. napja közötti időben született.

(2) A 25/A. § (1) bekezdésében meghatározott települési támogatás összege jogosultanként 5000 Ft, mely évente egyszer, augusztus hónapban adható.

(3) A polgármester a 25/A. §-ában foglalt esetekben hivatalból indítja meg az eljárást a jogosultság megállapítása iránt és gondoskodik a polgárrá avatott gyermekek települési támogatásának átadásáról a gyermek törvényes képviselője részére.

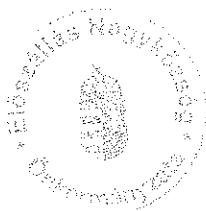
(4) A támogatás átvételének határideje tárgyév október 31. napja. Az időpont elmulasztása jogvesztő.

2.§ Ez a rendelet 2019. július 15. napján lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.

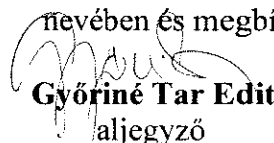
Előszállás, 2019. június

Farkas Imre
polgármester

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna jegyző
nevében és megbízásából:

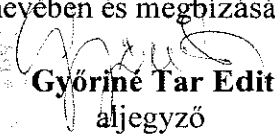

Győriné Tar Edit
aljegyző

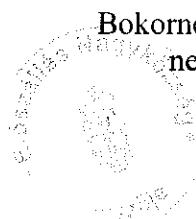
Kihirdetési záradék:

Jelen rendelet kihirdetésre került 2019..... napján.

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna jegyző
nevében és megbízásából:

Győriné Tar Edit
aljegyző

Előszállás Nagyközség Önkormányzata 2019. június 27-i Képviselőtestületi ülés

14. napirendi pontja: Előszállás polgárává fogadásról szóló rendelet megalkotása

Tisztelt Képviselőtestület!

A Képviselőtestület az Előszállás polgárává avatás rendjéről szóló 25/1999. (XII. 1.) ÖK. számú rendelete értelmében minden év augusztus 20-i ünnepélyes megemlékezés keretében polgárává fogadta a település 1 évnél fiatalabb gyermekeit.

Az 1999-ben elfogadott rendelet felülvizsgálata során megállapítottam, hogy a jelenleg hatályban lévő rendelet sem tartalmában, sem a jogszabály-szerkesztési szempontokat figyelembe véve már nem megfelelő és többek között a rendelet bevezető része sem felel meg az a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009.(XII.14.) IRM rendelet 55. § (5) bekezdésében meghatározottnak, így a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 8. § (2) bekezdése alapján új rendeletet kell alkotni, mivel a rendelet bevezető részét nem lehet módosítani.

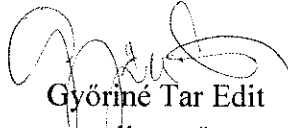
A szociális rendelet jelen módosításával és a régi rendelet rendelkezéseivel összhangban készült el a fenti témában az új Előszállás polgárává fogadásról szóló rendelet-tervezet, melyet elfogadásra javaslok.

Fentieket figyelembe véve kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy a témában előterjesztett rendelet-tervezetet vitassa meg és rendeletét alkossa meg.

Előszállás, 2019. június 26.

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna jegyző
nevében és megbízásából:

Györmé Tar Edit
aljegyző

**Előszállás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2019. (.....) önkormányzati rendelet-tervezete**

az Előszállás polgárává fogadás rendjéről

Előszállás Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés i) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Előszállás polgárává kell fogadni azt az előszállási lakos gyermeket, aki

- a) tárgyév július 1-jén, bejelentett állandó lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik Előszálláson és
- b) az a) pontban meghatározott időpontban életvitelszerűen Előszálláson él, és
- c) aki az előző év július 1. és a tárgyév június 30. napja közötti időben született.

2. § (1) Az ünnepélyes Előszállás polgárává fogadásra minden évben, az augusztus 20-ai állami ünnep alkalmából tartandó rendezvény keretében kerül sor.

(2) A polgárrá fogadásról szóló oklevelet a polgármester, akadályoztatása esetén az alpolgármester adja át.

3. § Az Előszállás polgárává fogadásáról szóló oklevél leírása:

„150 x 200 mm-es, fehér színű, fekvő formájú összehajtott emléklap, amelynek külső felén körben aranyszínű fonatot középen megszakítja Előszállás nagyközség címere, amely alatt fekete gót betűkkel „EMLÉKLAP” felirat található. Az emléklap bal belső oldalának bal felső részén a következő idézet található dőlt betűírással:

„Nekem áldott az a bölcső,
mely magyarrá ringatott.”

Az oklevél jobb belső oldalának felső részén középen „EMLÉKLAP” fekete felirat, alatta kipontozott sor, majd ez alatt:

„ELŐSZÁLLÁS POLGÁRÁVÁ FOGADOM” szöveg.”

Előszállás, „dátum”

polgármester aláírása
polgármester”

4. § A polgárrá fogadáskor az emléklappal együtt minden gyermek 5.000 Ft összegben Polgárrá avatott gyermekek települési támogatásában részesül.

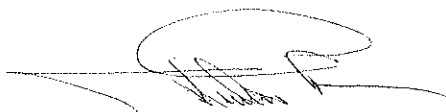
5. § Az Előszállás polgárává fogadással kapcsolatos hatáskör gyakorlója a polgármester.

Záró rendelkezések

6. § (1) Ez a rendelet 2019. július 15. napján lép hatályba, de rendelkezéseit a 2018. július 1. napját követően születettekre is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépésének napján hatályát veszti az Előszállás polgárává avatás rendjéről szóló 25/1999. (XII. 1.) ÖK. számú önkormányzati rendelet.

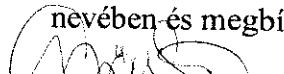
Előszállás, 2019. június

Farkas Imre
polgármester

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna jegyző
névében és megbízásából:

Győriné Tar Edit
aljegyző

Kihirdetési záradék:

Jelen rendelet kihirdetésre került 2019..... napján.

Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna jegyző
névében és megbízásából:

Győriné Tar Edit
aljegyző

